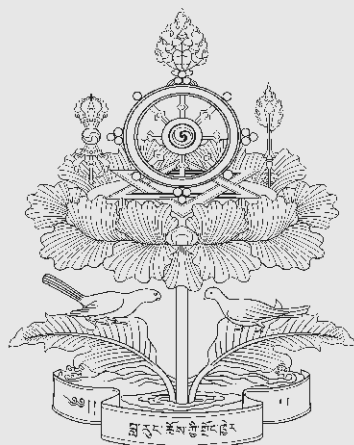

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ས་བཅད་དྲི་མེད་ཤེལ་

ཐེང་སོགས་གསར་རྟེན་ཐོར་བུའི་སྒྲོར་

བཞུགས་སོ། །

ལ ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་འདེའདི་ཚེས་སྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ ཚོར་བསྐྱུར་མི་ཚེས་པ་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

༡༡། །ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།
པོད་ཞེ་གཅིག་པའི་
དཀར་ཆག

། འབྲུག་འགྲེལ་རྒྱ་པའི་ཞལ་ལུང་དྲི་མེད་གེལ་ཐེང་།	༡
མཆོན་དོན།	༡
འབྲུག་ཕྱག་།	༢
ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་པ།	༤
ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ།	༡༩
ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ།	༡༥
ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ།	༢༩
ས་ལྔ་པ་སྤྱང་དཀར་པ་བཤད་པ།	༢༩
ས་དྲུག་པ་མདོན་དུ་རྒྱུར་པ་བཤད་པ།	༢༩
ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་བཤད་པ།	༡༤༤

ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ།	༡༥༠
ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་བཤད་པ།	༡༥༢
ས་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པ།	༡༥༥
བརྒྱ་གཅིག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	༡༥༦
མཇུག་གི་དོན།	༡༥༩
༥ ཀུ་རུ་མཁའ་འགོ་བཞི་བསྐྱར་གྱིས་སྐྱབ་པ་ སྒྲིང་གི་ཏི་ལ་ཀ།	༡༥༧
༥ སྒྲོལ་མ་ཀུ་རུ་སྐྱེའི་སྐྱབ་ཐབས་ ཡིད་བཞིན་དབང་གི་འདོད་འདོ།	༡༥༩
༥ མ་རྩ་གུ་རུ་སྒོ་ལྷན་མཆོག་སྟེང་སོགས།	༡༦༠
༥ རིག་བྱེད་མའི་བསྟོད་པ་དབལ་ལྷན་ས་ གསུམ་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན།	༡༦༡
༥ སྒྲོལ་མ་རིག་བྱེད་མའི་མཆོད་ཆོག་ དབག་བསམ་གིང་ཆེན།	༡༦༢
༥ རྟོག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་ ཐབས་དངོས་གྲུབ་འདོད་དགའི་	

- དཔལ་འབར། ༢༡༠
- ༥ སྒྲ་མ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲག་འཁོར་
སྒྲ་དོ་བྱ་ཐབས་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། ༢༤༣
- ༥ གྲུ་བ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོག་ས་མཆོད་
བྱིན་རྒྱབས་ཆར་འབེབས། ༢༤༧
- ༥ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ས་བཅད་
དི་མེད་ཤེལ་སྐྱེད། ༢༥༣
- ༥ སྒྲ་ཆོག་ཀྱན་བཟང་འཁོར་ལོ་
ནོར་བུའི་དོ་ཤལ། ༢༥༠
- ༥ ཀྱན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོལ་གསོལ་བ་
འདེབས་ཚུལ་གསུལ་ལས་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་རྩ་སྒྲ། ༢༥༣
- ༥ གྱེ་སྒྲོན་ཆོ་འཛམ་གླིང་འདི་དག་སོགས། ༢༥༤
- ༥ བརྒྱ་འོད་གསལ་མདོ་སྒྲགས་གླིང་པའི་སྒྲེར་བསྒྲགས་
ཤིང་ཞབས་པད་བརྟན་པར་གསོལ་བའི་
བྱ་དཀའ་བའི་རེ་བྱ་མིག་སོགས། ༢༥༥

ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ།

---

༥ རབ་འབྲུམ་སྒྲུབ་བཅས་སོགས།	༣༧༡
༥ ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་སོགས།	༣༧༡
༥ རྩྱུ་གཞི་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་སོགས།	༣༧༡
༥ གང་དམིགས་དང་མེད་མིགས་སོགས།	༣༧༣

བྱ་བ་སྟེ་འདིར་དབུ་མ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བའི་ཚེས་དབྱིངས་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབུ་མ་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་
གཞུང་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ། དེ་ལ་འང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས་སྤྱི་
མ་དབུ་མ་ཡི་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་
སམ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་ལྷན་ལྷན་གྱི་མན་ངག་གི་སྟོན་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟབ་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྩ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཐལ་རང་སྤྱོད་མོངས་
པའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པ་ལ། གཞུང་འདིས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་སྤྱོད་མིན་ཐལ་འགྱུར་པའི་དགོངས་པ་
ལྟར་བཀའ་བ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་ཆེ་བ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་སའི་ཚེས་གསུམ། འཕགས་
པ་སྟོབ་པའི་ས་བཅུ། མཐར་ཐུག་མི་སྟོབ་པའི་ས་དང་བཅས་པ་བཤད་པས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པའི་རྩལ་རེག་དང་བྲལ་བས་འཇམ་པ་དང་དོན་
གཉིས་འབྱོར་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རྒྱལ་སྐས་
གཞོན་ཏུར་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ལོ་ལྷ་བས་འགྱུར་མཛད་པའི་
སྤྱོད་ལེགས་སུ་ཐུག་མཛད་པ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་ཚེས་མཛོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཡིན་པས་འགྱུར་ཐུག་ཀྱང་བཀའ་བཅད་དང་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ།
བསྟན་བཅོས་རྩལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚོན་པར་བརྗོད་པ། བརྩམ་
བྱ་བ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བརྩམ་པ་མཐར་ཐིན་པའི་བྱ་བ་ལོ། །དང་
ལོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱིར་

རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་ལས་
གདམས་ངག་ཉན་ཅིང་གཞན་ལ་ཐོས་པའམ་སྒྲོགས་པ་དང་། བསྟོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཉན་ཐོས་ལས་འཕགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལྟར་ཞིང་། སངས་
རྒྱུ་ལས་དམར་པ་རང་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱད་པའི་དབང་པོའི་
གསུང་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ནི་ལམ་སྟོབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་
འབྲུངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའས་སྒྲོབས་འདོད་ཀྱི་སྡིང་རྗེའི་
སེམས་དྲང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པའི་སྟོ་སྟེ་ཤེས་རབ་དྲང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གསུམ་པོ་ནི་རྒྱལ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། ཁྲ་མེད་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་
བརྟན་དང་། །སྒྲིགས་མཐར་གཏུག་པའི་སྡིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་
ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ་དང་། བྱེ་སྟེ་ཕྱག་
འཆོལ་བ་གཉིས། དང་པོ། གྲང་བྱིར་བརྩེ་བ་སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྒྱལ་པའི་
ལོ་རྟོག་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་འདིའི་དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ས་པོན་དྲང་ནི། བར་
དུག་ལ་ཆེ་བ་སྟེལ་བ་ལ་རྒྱ་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་པ་དང་སྟོད་པ་
ངན་ཅིང་བྱས་པ་དྲིན་དུ་མི་གཞོ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཉམས་པ་དང་། ཐ་མར་

གལ་ཆེ་བ་ཡུན་རིང་དུ། ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སློན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་
 བྱུང་བ། དེ་ཕྱིར་ཟླ་བའི་ཞབས་བདུག་གིས་ཐོག་མར་སློང་རྩེར་བསྟོད་པར་
 བགྱེའོ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སློང་རྩེ་ལ་
 བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སློང་རྩེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་སྟོན་དུ་འམ་དུང་པོར་དུ་ཞེས་པའི་འཛིན་སྟངས་
 གིས་བདུག་ཡོད་པ་ལ་ཞེན་པར་གྱུར་ཅིང་། བདུག་གི་འདྲི་ཞེས་མིག་སྟགས་
 གྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཚུགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། ཟླ་ཆུན་འབྱུན་ལྟར་
 རུང་དབང་མེད་པ་སྤྱི་ཅེ་ནས་མནར་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡི་འགྲོ་ལ་སློང་རྩེར་
 བྱུང་གྲང་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པའོ། །རི་ལྟར་ཟླ་ཆུན་འབྱུད་མོ་དང་འདྲ་ན་དེ་
 ཐག་པས་བསྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བར་བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་ཉོན་གྱི་ཐག་པས་
 ཆོས་དམ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ཀྱེད་དང་། འབྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར་མཁན་དང་འདྲ་བར་
 རྣམ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལ་རགས་ལས་པར་འཇུག་པ་ཀྱེད་དང་། འཁོར་བའི་
 ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཅེ་ནས་མནར་མེད་པར་ཐུག་པ་ཟབ་ལ་བར་མེད་དུ་འཁེན་
 པ་ཀྱེད་དང་། ཐུར་དུ་རན་འགྱོར་ངང་གིས་འགོ་ཞིང་གུན་དུ་བདེ་འགྱོར་འབད་
 པས་དང་དགོས་པ་ཀྱེད་དང་། མ་རིག་སྤྱི་ཅེ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་
 བྱེད་སྤྱི་ཅེ་ནས་ལས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བར་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
 པར་མི་ཟེན་པ་དེ་དག་གཅིག་རྗེས་སྤྱི་གཅིག་འཇུག་པས་བར་མེད་པ་ལོ་མགལ་

མེ་ལྷ་ལུང་། ཁྱི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་དང་འཇུག་བའི་སྤྲུག་
 བསྐལ་ཁྱབ་བ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་གསུམ་ཚུ་གཉིས་དང་འདྲ་བ་རྣམས་
 གྱིས་གཙོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་མཐུན་དུག་གིས་སོ། །གཉིས་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་
 བྱི་དཔེར་ན་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བའི་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་གི་རྒྱ་བ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྤྱོད་
 བར་གཡོ་བ་དང་། རུང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་བར་མཐོང་བ་ཡི་ཁྱད་བར་དུ་
 བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ། སྤྱིང་རྗེར་ཀྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་ཅིས་སོ། །དེ་ཡང་
 དཔེར་ན་རྒྱ་རྒྱུད་ས་པ་རྒྱུད་མི་དག་པས་གཡོ་བའི་ནང་གི་རྒྱ་བ་ལྟར་ཞེས་ཉེན་
 ཚུད་ལྟན་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། རུང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པས་སྤྱོད་བར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིང་རྗེའི་གཞན་
 དཔེར་དུ་ཀྱུར་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འཛིག་ཆོག་ས་ལ་ལྷ་བའི་མཆོར་།
 དེ་རྒྱས་ཕྱིར་འབབས་པ་མ་རིག་པའི་རྒྱ་སྤོན་རྒྱ་ཆེ་བ། རྒྱ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་
 རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པའི་ནང་ན་གནས་པ། མཁའ་རྒྱ་ལྟར་ལས་དཀར་
 བག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུར་མདུན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་
 པ་སྐྱད་ཅིག་རེ་ལ་འཛིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། རུང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་བདེན་མེད་
 གྱིས་ཁྱད་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་པས་
 ཁྱད་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་
 ཀྱང་ཁྱད་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེའོ། །

དེས་ན་སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་ཀའི་རྣམ་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་འདོད་དུ་འདྲ་ཡང་།
 དམིགས་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ། གནས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
 གི་ས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་བརྩུ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ས་ཡི་
 ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རབ་དགའ་སོགས་ལྟ་བཤད་པ་དང་།
 སྤྱུག་པ་མཛོན་དུ་སྤྱར་པ་བཤད་པ། རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་བ་བཤད་པ། གཉིས་པ་རྩི་མ་མེད་པ། གསུམ་
 པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྟ་བ་སྤྱད་དགའ་བ་བཤད་པ་དང་ལྟ།
 དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་སྤྱོད་ས་བསྤྱོད་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། བྱད་གཞི་ས་ཡི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱད་ཆོས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྐྱེལ་བ་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བུའི་སྤྱུས་པོ་འདྲི་ཡི་སེམས་གང་ཞིག་འགྲོ་བ་རྣམས། རང་
 བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྤྲོད་རྗེའི་གཞན་
 དབང་དུ་སྤྱར་ཅིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩུ་སོགས་སྒྲོན་ལམ་འབུམ་
 ཐུག་གངས་མེད་པ་ཐུག་བརྩུ་ས་དང་པོ་བས་འདེབས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱུན་
 ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་སྒྲོན་ལམ་དེས་དགོ་བ་རྣམས་
 རབ་དགའ་བསྒྲོས་ཤིང་གཉིས་སྤྱོད་བམེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་བ་
 བ་ལ་རབ་དགའ་གནས་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དྲང་པོ་ཞེས་

བྱེད་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གི་རྒྱད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་
ཡོན་ཏན། གཞན་གྱི་རྒྱད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་
པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་
ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་སྒྲིབ་སོགས་སྤངས་བྱའི་བྱེད་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རན་
སོང་སོགས་སྤངས་བྱ་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་
ཞུགས་པ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས།
དོན་དམ་པའི་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྟན་དོ་སྟེ་
བྱེད་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།
སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན། གོང་དུ་
འཕེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ། དང་པོ། འདྲི་ནི་སོ་སྒྲིབ་དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་
པའི་མྱིར་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲེས་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ལམ་
གཞན་དུ་མི་འགོ་བར་རང་སར་རིགས་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ། འདྲི་ནི་བདག་
མེད་མཛོན་སུམ་མཐོང་བས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་སྟེ་འཛིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་དང་ཐེ་ཚོམ་བཅས་མཐོང་སྤངས་ཐུམས་
ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱེད་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་དེ་ནི་སྦྱོན་སྤངས་གིང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཐུན་མེན་གྱི་དགའ་བ་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་འཆད་ཞིང་འཛིན་པས་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་

བ་ནི། དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་དེའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འདྲི་གཏེན་གྱི་ཁུམས་མི་གཅིག་
 བ་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཐོབ་བར་གྱུར་བ་འདྲ་ཡིན་ནོ། ཐོབ་པ་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལྷ་པ། སྙེད་པོ་རྒྱས་སྙེད་ཏེ་གཉིས་པ་གཞོན་པ་ལ་སྒྲོ་
 བ་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱེད་ཅིང་སྤོང་མར་རབ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྙེད་
 པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཆེ་བྱང་སེམས་འདྲིའི་དན་འགྲོའི་ལམ་རྒྱམས་མཐུན་པ་འགྲུག་
 བར་འགྱུར་ཅིས་པས་བཟོད་ཐོབ་དན་སོང་དུ་མི་སྒྲེ་བ་རྒྱུན་མ་ཆོང་བས་ཡིན་
 ལ། འདིར་ནི་གཉིན་པོས་དན་སོང་དུ་སྒྲེ་བའི་ས་པོན་བཅོམ་པའོ། །ས་ཐོབ་
 བ་དེའི་ཆེ་འདྲི་ཡི་སྒྲོ་སྒྲོའི་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་
 སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། འདྲི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་
 དག་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་སོགས་མར་བཅིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་ཀྱི་ས་མཐོང་སྤངས་སྤོང་བ་སོགས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ནི་
 ལྷ་བདེ་ལྷ་རྩ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་ལ་བཞེད་པའདྲ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་
 ལ། དངོས་དང་འཕྲས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 ལ་ལྷ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་སེམས་སྙེད་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། ཐུབ་
 དབང་གསུང་སྒྲེས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་དང་སྤངས་རྒྱས་རྒྱམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དམིགས་མེད་སྒྲིང་རྗེའི་བསོད་ནམས་དྲག་གི་དབང་གིས་པམ་པར་བྱས་ཏེ་ཟིལ་གྱིས་མཐན་ནས་དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་རྣམས་པར་འཕེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །

༡ གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ། སྦྱིན་པའི་བསྐྱགས་པ། སྦྱིན་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་དེ་ཆེ་བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་རྒྱར། པར་ཕྱིན་བཅུའི་དྲང་པོ་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཉིད་ནི་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་རྣམས་ནི་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རུང་གི་བྲ་སྟེར་བ་ལ་འདང་འདུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ཕྱོམ་ཡང་མེད་པས་མི་དགའ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས། སྦྱེ་བོ་པལ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བ་གང་གིས་ས་ཐོབ་པ་རྗེས་སྟ་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་དུ་བས་མེ་རྗེས་སྟ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པའི་བསྐྱགས་པ་དངོས་དང་། བསྐྱགས་པ་དེ་ལྟན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གུས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན་དམན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱགས་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱགས་པ། དེ་ལྟར་བསྐྱགས་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟེན་དམན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དགོས་ཚུལ་དང་། སྦྱིན་པ་ཕྱིན་པའི་པན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སྦྱེ་

ཐོ་འདྲི་ཀྱུན་ནི་བདེ་བ་ལ་མདོན་བར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། མི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་
 བཀའ་སྒྲོམ་སོགས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཆོས་པའི་བདེ་བ་དེའང་རྒྱ་ལོངས་སྤྱོད་
 མེད་བར་འབྱུང་བ་མིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྒོ་སྒྲིལ་བ་བྱིན་པ་ལས་
 འབྱུང་བར་མཁྱེན་ནས། སྤྱབ་པ་ས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་དང་པོར་སྒྲིལ་བ་
 ལ་བསྐྱེད་པའི་གཏམ་མཛད་དོ་སྟེ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་སྤྱབ་སྤྲུལ་སོ། །གཉིས་
 བ་ལ་སྒྲིལ་བས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། སྒྲིལ་བས་བྱུང་འདས་ཀྱི་
 བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཏོང་བ་པོ་དད་པ་སྟོང་རྗེ་དཔལ་ཞིང་
 རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་བའི་སྒྲིམས་ཅན་རང་དོན་རྒྱུར་ལེན་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་ས། རང་སྤྱུལ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་
 ཉེར་ཞིའི་རྒྱར་རྒྱར་བ་དེ་ནི་སྒྲིལ་བ་ལས་འབྱུང་བས་ན་འཁོར་བའི་བདེ་བའི་
 རྒྱ་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། སྟོང་རྗེ་དང་བྲལ་བའི་གཏོང་པོ་འདྲི་ཡང་
 སྒྲིལ་བའི་སྤྱབ་སྤྲུལ་གྱིས་ནམ་ཞིག་གི་ཆོན་འཕགས་པའི་སྒྱེ་པོ་དང་འཕྲད་པ་ལྟར་
 ཏུ་འཕྲོ་བ་སྟེ། སྒྲིལ་བདག་གི་ཐད་ཏུ་འཕགས་པ་རྣམས་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 པས་འཕགས་པ་དང་འཕྲད་པ་དེ་ནས་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འཁོར་བ་ལ་
 རྒྱུ་གྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་བསྒྲོམ་པས་སྟོང་རྒྱུན་སྒྱེ་འཆོའི་འཇུག་པ་ཡང་དུག་
 བར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ། དམ་པ་དང་འཕྲད་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཉན་རང་གི་ནི་
 བར་འགྲོ་བར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིལ་བ། འགྲོ་ལ་འཕྲལ་
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་བར་དམ་པ་ཅན་པའི་ཡིད་ཅན་བྱང་སེམས་རྒྱལ་ས། སྒྲིལ་བས་

མཇུག་ཐོགས་སུ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྒྲོང་མོ་བ་ཆོམ་པའི་སྒྲིན་འབྲས་ཀྱི་
དགའ་བ་ཐོབ་པས་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲོའོ། །གསུམ་པ་བསྐྲགས་པས་
མཇུག་བསྐྱུ་བ། གང་ཕྱིར་བརྟེ་བདག་བྱང་སེམས་དང་བརྟེ་བདག་མ་ཡིན་
པ་སོ་སྒྲི་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲིན་
པས་འདྲེན་བ་དེ་ཕྱིར་སྒྲིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྲགས་པ་དེ་ལྟར་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གྲུས་ཚུལ་
ལ། སྒྲིན་པ་ལ་ཅི་ཅམས་གྲུས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུས་ནས་སྒྲིན་པ་གཏོང་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་སྒྲོང་མོ་བས་བྱིན་ཅིག་ཅིས་སྒྲི་ཐོས་ནས་དེའི་
ཚུལ་བསྐྲམས་པ་ལས་ཏེ། བདག་ལ་སྒྲོང་མོ་བྱུང་སྟམ་པའི་དུས་ནང་རྒྱལ་
སྐྱུ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དག་བཙམ་བ་རྣམས་ལ། ཞི་
བར་བྱང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་བ་མིན་ན། ཕྱིན་
གི་དཔོན་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྒྲོང་མོ་བ་ཆོམ་པའི་སྐབས་ན་བདེ་བ་ལྟ་
ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། གཉིས་པ། སྒྲིན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲོ་སྒྲེས་པ་ན།
སོ་སོའི་སྒྲི་བོའི་སྐབས་སུ་འད་ལུས་ཀྱི་ག་བཅད་དེ་སྟེར་ཞིང་དེ་ཡི་བདག་གི་
སྐྱུ་བ་སྐྱུལ་གྱིས། དཔོག་ནས་གཞན་དྲག་རྣམས་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་
པའི། སྐྱུ་བ་སྐྱུལ་ལུས་བཅད་པ་ལས་སྟོང་འགྱུར་འཕེལ་བ་རང་རིག་གིས་
མྱོང་བའམ་ཤེས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའམ་བལྟས་ནས་ནི། རང་གི་སྐྱུ་བ་
བསྐྱུལ་ཅིས་མེད་བཏང་ནས་གཞན་ཀྱི་སྐྱུ་བ་སྐྱུལ་དེ་བཅད་པ་སྟེ་བསལ་བར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱད་དུ་བཙོན་འགྲུལ་ཚུམ་པའི་རྒྱུར་འགྲུར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྱིན་
པའི་ནམ་པར་དབྱེ་བ། སྤྱིན་པ་དང་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ལེན་
པོ་དང་གཏོང་པོས་སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ཟག་མེད་
ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི་འདྲིག་རྟེན་ལས་འདྲས་པའི་པ་རྟོལ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་སྟེ།
ཐ་རྟེན་ལ་པར་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་ཡི་རྩེ་ཞེས་པ་ཆོག་བསྟུན་ཏེ་པར་ལ་ནམ་
དབྱེད་གཅིག་ཆོག་ཡོད་ཀྱིན། ཡི་རྩེ་རྗེས་སུ་དང་པོའི་ས་ཕྱིན་ཏེ། པར་མ་ཡི་
ཏམ་པར་མི་ཏ་ཞེས་ཆོག་བསྟུན་ན་ཡོ་སུ་མི་མངོན་པར་འགོ་འདྲ། འདིར་ཆོག་
སྤྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱོའོ་ཞེས་སྒྲུའི་ཙུ་བའི་ཆོག་གིས་སུ་མི་མངོན་པར་
བྱས་ཀྱང་ཡོ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་ཐར་
སྤྱིན་གྱི་སྒྲུ་ཐོབ་པ་བྱང་ཆེན་དུ་བསྟོ་བས་ཟིན་པས་ཐ་རྟེན་དུ་འགོ་རེས་པ་ལ་
བཞག་པས་སོ། །ཐ་རྟེན་འདིར་ཞེས་ལས་ལ་སྤྱད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ར་སྤྱིན་
པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཐ་རྟེན་དུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྤྱད་ན། སྟོབ་
ལམ་ན་ཡང་ཐར་སྤྱིན་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་ཐ་རྟེན་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཆོད་ཐར་
འགམ་སྟེ་སྤྱི་བ་གཉིས་མ་ལུས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །འཁོར་གསུམ་པོ་
དྲག་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་སྤྱུས་པར་གྱུར་པས་སྤྱིན་པ་དེ་ནི་འདྲིག་རྟེན་
པ་ཡི་པ་རྟོལ་སྤྱིན་ཅེས་བསྟན་ཏེ་དམིགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་ས་ཡི་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། རྟེ་ལྟར་བྱ་བ་མཐོན་པོར་གནས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་
སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་རྟེན་བྱུང་གནས་བྱིང་སྟེ། ས་དང་པོའི་བྱང་མེམས་

དེའི་ཡིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །ས་དང་པོའི་སེམས་དེ་རང་གི་རྟེན་
 མཆོག་དམ་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱད་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་མདོས་
 པ་རྟེན་གྱུར་པའི་ས་རབ་ཏུ་དག་འ་བ་འདི་ནི་རྟོན་བྱ་ཆུ་ཤེལ་བླ་བའི་དགྱིལ་
 འཁོར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་སྦྱན་པ་སྦྱག་པོ་དང་འདྲ་
 བ་ཐམས་ཅད་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྐལ་ནས་དེ་དག་གྱུ་ཏེ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྐབས་བསྟུ་བ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།
 དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བཤད་པའོ། །
 གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ལེའུའི་སྐབས་བསྟུ་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱད་གཉི་སའི་ངེས་ཆོག །ས་དེའི་བྱད་པར་གྱི་
 ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ས་
 གཉིས་པ་བ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱན་སྦྱུང་ཆོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་
 རྣམ་པའི་ཕྱིར། སད་པར་མ་ཟད་སྒྲིལ་ལྟ་ཡང་བཅས་འགལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འཆལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས་པ་སྤང་བའི་ཆོན་ས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ལུས་དག་
 ཡིད་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་དམ་ཆུ་བ་ཉེས་ལུང་པམོས་ཀྱང་དག་པར་གྱུར་པས། དམ་པའི་
 ལུས་དག་གི་སྤོང་བདུན་ལས་ཡིན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་དེ་སྤོང་བྱེད་ལམ་སྟེ་
 དགོ་བ་བཅུ་ཆར་སོག་པར་བྱེད་པ་སྦྱབ་ཆོན་ས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་འདིར་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་བྱེན་ལྟ་ཅིང་དག་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་བྱེན་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་ལམ་འདྲི་ལྟ་ཞིག་
 བརྒྱ་ཆར་ཡང་། ས་དང་པོ་བ་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་པ་བ་དེ་ལ་གྲགས་ཞེས་སྟེ་
 ལས་བསྐྱེད་ཏེ་ཆེས་ལྷག་པ་དང་གིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕུལ་བྱུང་དག་པའི་
 དོན་དོ། ། གྲིན་བུལ་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་བ་ལྟར་དྲག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་དག་དེ། རྒྱ་བས་
 ཚེ་གདུང་ཞི་བ་ལྟར་དབང་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་པའི་ཞི་བ་དང་དགར་འོད་ཀྱི་ལམ་
 མེར་བུས་པ་ལྟར་འོད་ཆགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དྲག་གིས་རྒྱུ་པར་མཛུས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དག་སྟོང་སོ་ཐར་གྱི་ཁྲིམས་ཆེས་དག་གྱུར་དེ་ནི་སྟོན་མེས་ས་
 ཀྱིས་ཁྲིམས་དག་པའམ་རད་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟོན། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་བྱུང་མེས་ས་དེ་ནི་དྲག་ཏུ་
 གང་ལ་ཚུལ་འཆལ་སྟོང་བ་དང་། སྤང་གཉེན་གང་བྱེད་དང་། གང་གིས་སྟོང་
 བ་གསྐྱེད་ཆར་ལུང་། དངོས་དངོས་མེད་སོགས་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་བ་
 ཡང་དྲག་བུལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ།
 བསྐྱེད་པ་དངོས་དང་། བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱུང་མེས་ས་
 རྒྱུ་མཚན་གནས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དམན་པར་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་
 ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་བུལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྟན་པའི་པན་ཡོན་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བུལ་ན་བདེ་འགོ་མི་ཐོབ་པའི་སྒྲིན་དང་། བདེ་འབྲས་
 ལན་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་སྒྲིན་དང་། ངན་སོང་ལས་ཐར་དགའ་བའི་སྒྲིན་དང་།

སྒྲིན་དེ་ན་མས་པས་ལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་ལ་བྱིས་པས་བཟུན་པའི་རྒྱུ་
 བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲིན་པས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྒྲིན་དག་ནི་འགྲོ་བ་དན་པ་ན་ལྟ་
 འབྱུང་བ་དེ་སྒྲུ་པོ་མཐོ་རིས་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ལ་བྱིས་པས་ཀྱི་རྒྱུང་པ་ཉམས་པ་ལས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུ་དང་ཉི་མོ་བ་ཡི་དྲགས་རྒྱུ་འབྱུང་ཆེན་པོ་སྒྲིགས་ཀྱི་ལོངས་
 སྒྲིན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དན་འགྲོ་སྒྲིན་པས་ལོངས་སྒྲིན་དེས་གསལ་དུ་སྒྲིན་
 སྒྲིགས་མི་བསྐྱུང་བས་སྒྲིན་བཅས་དེས་པོའི་འདུ་བ་སྒྲི་ཅ་བ་དེ་ཉིད་སྒྲིན་པས་
 ལོངས་སུ་ཟད་པས་ན། ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྒྲིན་སྐར་ཡང་འབྱུང་བར་མི་
 འབྱུང་བ་ནི་སྐར་མེད་པའི་འཕེན་པ་དང་བུལ། སྐར་འཕངས་པ་ལ་སྒྲིད་དེ་
 ཟད་པས་ཁེ་བྱེད་པའི་ཅ་བ་སྒྲིད་དེ་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ། དཔའ་པོ་
 མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་འཆིང་བ་མེད་པ་ལྟར། གང་ཆོ་གཞན་ལ་རགས་མ་ལས་པར་
 རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྟ་མའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པ། གལ་
 ཏེ་གང་ཟག་འདྲི་ནི་བདག་ཉིད་དན་འགྲོར་སྒྲིང་བ་ལས་འཛོན་པར་མི་བྱེད་ན།
 དཔའ་པོ་བཅིངས་ནས་རི་སྒུལ་བསྐྱར་བ་ལྟར། གལ་ང་སྐར་སྒྲིང་བས་གཞན་
 དབང་ཁོ་ན་འཇུག་པར་འབྱུང་བ། དན་འགྲོ་དེ་ལས་སྒྲིན་སྒྲིགས་གང་གིས་སྒྲིང་
 བར་འབྱུར་སྒྲིམ་འབྱུར་པོ། །བཞི་པ། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྒྲིན་པའི་གང་མ་
 ཐོག་མར་མཛད་ནས། རྒྱལ་བྱིས་སྒྲིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོའི་སྒྲེ་འགྲོ་བ་ལས་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་མ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དགོས་པ་
 སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བྱིས་སྒྲིན་ཉིད་རྒྱལ་འཕེལ་ན། རྒྱ་སྒྲིན་སྒྲིགས་དང་

འབྲས་ལྷ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་རྒྱུ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆད་
 པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་
 ཚུལ་ལ། རོ་སྒོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་དྲང་གསུང་སྒྲེས་ཉན་ཐོས་དྲང་རྟང་བྱང་རྒྱུ་
 ཀྱི་ལམ་ལ་བདག་ཉིད་རྟེན་རྣམས་དྲང་། རྒྱལ་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པར་ལེགས་
 པ་དྲང་། མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུས་གཞན་མེད་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་བལ་ན་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ཏེ་རྒྱ་གཞན་གཅོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 བསྐྱུགས་པ་དེ་ལྟར་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གནས་ཚུལ་ནི། རི་
 ལྟར་རྒྱ་གཅོད་སྤྱོད་གནས་པས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནི་རྟང་ལྟར་ཅིག་དྲང་། བརྒྱ་
 ཤིས་པ་དང་རྣ་རྣག་མ་སྟེ་བརྒྱ་ཤིས་པ་མ་ཡིན་པ་དྲང་ལྟར་ཅིག་མི་གནས་པ་
 བཞིན། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲང་བྱས་ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་འཁོར་གྲོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དྲང་ལྟར་ཅིག་
 གནས་མི་འདོད་དེ་ཚུལ་འཆལ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། གང་ཟག་
 གང་གིས་སྤང་བྱ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་
 དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འདྲིག་རྟེན་པ་ཡི་སྤོང་ལུ་ཅིས་བཤུད་
 ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་སྤྱོད་པའི་
 ཟག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ་དེ་འདྲིག་རྟེན་འདུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པར་
 ཟེན་ཡོན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ། རྒྱལ་སྤྱུ་ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱ་བ་
 ལས་བྱུང་བ་ས་གཉིས་པ་དེ་སྤྱིད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ཡང་སྤྱིད་པ་

ཡི་དབལ་གྱི་འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་མ་དང་བུལ་བ་ས་གནིས་བརྒྱ་མ་མེད་འདྲི་
ཡང་། ཉེན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་འོད་ནི་རི་བཞིན་དུ། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་འཆལ་
ཚུལ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །གནིས་བསྐྱབས་བསྐྱབ་པ། དཔུ་
མ་ལ་འཇུག་བ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་བ་གནིས་བ་བཤད་བའོ། །

གསུམ་བ་ས་གསུམ་བ་འོད་བྱེད་བ་བཤད་བ་ལ། བྱེད་གནིས་འཛིན་ཆོག་བཤད་
བ། བྱེད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བའི་མཇུག་བསྐྱབ་བ་གསུམ།
དང་པོ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བ་སྒྲེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས། གནིས་
སྒྲུང་གི་སྒྲོམ་བ་ཀླུ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་རྒྱས་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་བ་འདྲི་འོད་བྱེད་བ་སྒྲེ་བདེ་གཤེགས་སྒྲུས་
པོ་ལ། ས་གསུམ་བ་དེ་ཆོ་ཉི་མ་འཆར་བའི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཟུངས་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་
འབྱུང་བ་ལྟར་འདྲིར་ཡང་ཟུངས་འདྲའི་སྒྲུང་བ་དམར་ལམ་བ་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་འབྱུང་
བས་སོ། །གནིས་བ་བྱེད་ཆོས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདྲིར་ལྟག་བ་བཟོད་
བའི་ཕར་བྱོན་བཤད་བ་དང་། ས་འདྲིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཤད་
བ་གནིས། དང་པོ་ལ། ས་འདྲིར་བཟོད་བ་ལྟག་ཚུལ་དང་། བཟོད་བ་སྒྲོམ་
ཚུལ། བཟོད་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ། གྲལ་ཏེ་ཁོང་ཁྱོད་བའི་གནས་མིན་
བ་བྱང་སེམས་ལ་འབྲུག་བ་འགྲའ་ཡིས་སེམས་དབའ་དེའི་ལུས་ལས་ཤུ་ནི་
གཉིད་གི་རྒྱས་བ་དང་བཅས་བ་ཡུན་རིང་དུ། མནར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུང་རེ་རེ་ནས་
བཅད་བར་གྱུར་གྱུར་བྱང་སེམས་དེའི་བཟོད་བ་ཆེན་པོ་གཙོད་བར་བྱེད་བ་དེ་

ལ་ལྟག་པར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལ། རོན་
དམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་
བསྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དེར་མ་བཟོད་བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ། གཙང་བྱ་གང་ཞིག་གང་བྲག་གང་གིས། ཏུས་གང་ཆོ་
ཚུལ་རི་ལྟར་གཙོད་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་
གཞུགས་བརྟན་ལྟར་མཐོང་བའི་སྤང་བྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཆེས་
བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁོང་ཁོ་བའི་སྒྲོན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་
པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་
དང་། ཐུན་མོང་དུ་མཐུག་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རོན་མེད་པས་ཁོ་བར་
མི་རིགས་པར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་པ། ཕན་བྱེད་གཞོད་པར་བསྐྱུར་མི་
རིགས་པར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་པ། ཁོང་ཁོ་སྟེག་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་
བར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་པ། འདི་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་དུ་མར་བསམ་
སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ། བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་
གྲལ་དེ་གཞོད་བྱེད་དེར་བཀོན་པ་སྟེ་ཁོ་ན། དེ་ལ་བཀོན་པས་སྤང་བྱས་ཟིན་
ཀྱི་གཞོད་པ་ལྟག་གི་མཉམ་ཅི། དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་དེས་པར་ཆོ་འདྲིར་རོན་མེད་
ཅིང་འདྲི་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཉི་འགྲལ་བར་འགྱུར་དེ། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་
སྒྲིན་ཡིད་མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ལོ། །གཉིས་པ། རང་གི་སྒྲོན་བྱས་པ་
ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་བྲག་པར་བྱེད་པར་བརྟེན་པར་འདོད་

པ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནོད་བྱེད་གཞན་ལ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་
 པ་དང་ནི་ཁྱོད་པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེ། སྤྲུག་རྒྱ་བསྐྱེད་སྤྲུག་པོན་
 ཉིད་དུ་རྩི་ལྟར་བྱུར་ན་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ་བཟང་པོ་ངན་པར་བསྐྱུར་མི་རིགས་
 པས་སོ། །

གསུམ་པ། གང་གི་ལུས་རྒྱལ་སྤྲུག་ལྟ་བུ་ལྟོས་པ་ཡིས། སྤྲིན་དང་ཚུལ་
 སྤྲིམས་ལས་བྱུང་པའི་དགེ་པ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ཁོང་ཁོ་བསྐྱེད་ཅིག་
 གིས་འཛོམས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་སྤྲུག་པ་སྤྲོབས་ཆེ་བ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་ལུས་བྱང་སེམས་མཉམ་པ་
 ལ་ཁྲིམ་ན་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་དང་། བྱང་སེམས་མིན་པས་ལུས་བྱང་སེམས་ལ་
 ཁྲིམ་ན་བསྐྱེད་པ་སྤྲོད་དུ་མངོན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་བྱང་སེམས་གཅིག་
 ལ་ལུས་དག་ཏུ་མཐོན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྤང་བ་ཙམ་བསྐྱེད་ན་སེམས་དེ་བསྐྱེད་གངས་
 ཅི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་ལ། བགོ་ཚུལ་
 ཡང་དཔེར་ན་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སྤྱར་པོར་སྤྱོད་ལམ་དུ་འཕོ་བྱུང་བ་གཅིག་
 གིས་ལུང་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ལ་ཁྲིམ་ན་ཁྲི་སེམས་ཀྱི་གངས་དེ་སྤྲོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་
 སྤྱོད་ལམ་དུ་འཕོ་མི་བྱུང་བར་གཞི་ནས་ལམ་ལ་སྤོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་
 པ། ཁྲོ་བ་སྤྲེས་ཙམ་ནས་གདོང་མི་སྤྲུག་པའི་གཞུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་
 མིན་པར་བཀྱི་བ་དང་། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་གྱིས་པའི་རྣམ་དཔྱད་འཕྲོག་པར་
 བྱེད་ཅིང་ཁོང་ཁོས་རྒྱུད་དཀྲུགས་ཏེ་ཁོང་བ་ལྟར་སྤྱར་བ་དང་། མི་བཟོད་པ་

ཡིས་ལྷུང་དུ་བྱི་མར་དན་འགྲོར་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་
པ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། བཟོད་པས་བཤད་
ཟེན་མ་ཐག་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲོན་རྣམས་དང་འགྲལ་བའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་བྱེད་དོ། །བཟོད་པས་ལུས་མཛེས་པ་ཐོབ་ཅིང་སྒྱེ་བོ་དམ་པ་ལ་ཡངས་
གིང་གཅེས་པ་དང་ལྷགས་དང་ལྷགས་མིན་གྱིས་པ་ལ་མ་བས་པར་འགྱུར་ནིང་
གིན་དེ་ཡི་ལྷོག་ཏུ་ནི་ལྷ་མིའི་སྒྱེ་བ་འཕོབ་པ་དང་ཁྱོ་སྒྲོགས་སྒྲིག་པ་ཟེར་བར་
འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ། སྒྲོ་སྒྱེ་བོ་དྲར་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་
རྒྱལ་ཐེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱོ་བ་དྲར་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་དང་
ཡོན་ཏན་རིག་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྒྱེ་བོ་
ཡིས་བསྐྱུགས་པའི་བཟོད་པ་ཏག་ཏུ་ལྷུང་དུ་བསྒྲོན་པ་སྟེ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ། བཟོད་པ་བསྒྲོམས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་
རྒྱལ་འཕོབ་ཕྱིར་བསྐྱོས་ཀྱང་། བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་
ན་དེ་ནི་འདྲི་ལྟེན་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འདྲི་
ལྟེན་འདྲེས་པའི་ཡ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཡིན་ཅེས་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་
པ་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ནི། ས་གསུམ་པ་དེར་རྒྱལ་སྤྲུལ་དེ་
ཡིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་དང་ཚད་མེད་བཞི་དང་མཛོན་
གྱིས་ལྷ་ཐོབ་པ་དྲང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་གྱང་ཡོངས་
སྒྱ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་རང་གི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་

རྟོགས་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པས་དྲང་བའོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདྲིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འདྲིས་ཉེན་པ་ཡི་ནི་འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་འཛོམས་རྣམས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡལ་ཆེར་བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྱུར་ནས་འདོད་པའི་
 འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་ལ། བར་
 ཕྱིན་སྐྱེ་མ་གསུམ་སྟན་མོང་དུ་མཇུག་བསྟུ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ས་འདིའི་མཇུག་
 བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྦྱིན་པ་དང་སྟོགས་སྒྲས་ཚུལ་བྲིམས་དང་བཟོད་པ་
 རྟོལ་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཡལ་མོ་ཆེ་སྟེ་ཡལ་ཆེར་རམ་གཅོ་ཆེ་བར་ནི་བདེ་བར་
 གཤེགས་པས་བྲིམ་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱགས་ཤིང་བསྟོད་རྣམས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་
 ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ། འབྲས་དུས་ན་སངས་རྒྱས་གཞུགས་གྱི་བདག་ཉིད་
 སྦྱེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་ས་གསུམ་པ་བ་ཉི་མ་ལ་
 གནས་འོད་བྱེད་འདྲི་བྱང་སེམས་རྩེ་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་སྟན་པ་དོན་དམ་
 པའི་ས་འདི་འབྱུང་བའི་གོགས་སྒྱུ་གྱུར་པ་རྣམས་དྲང་པོ་ས་དེ་སྟེ་བཞེན་པའི་
 རྒྱབས་སྒྱ་ཡང་དག་པར་བསལ་བར་བྱས་ནས། དེ་ནས་དེ་བསྟན་པས་འགྲོ་
 བའི་སྟེ་འགྲོ་བ་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་དེའི་གོགས་སྟན་པ་རྣམས་པར་འཛོམས་
 པར་མདོན་པར་འདོད་ཅིང་། ས་འདྲིར་ཉེས་སྟན་འཛོམས་པའི་དབང་པོ་ཉི་
 ཟེར་ལྟར་གྲིན་ཏུ་རྩོད་བར་གྱུར་ཀྱང་སྦྱོན་ལྟར་སྟེ་པོར་ཁྱོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤིང་
 རྩེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱུམ་ཁིང་བཟོད་པ་བསྟོམ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་
 མིང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་

བཤད་པ་འོ། ། ། །

བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བཙུན་འགྲུས་ལྷག་པ། སའི་
 དེས་ཆོག །སྤང་བའི་བྱུང་བར་གསུམ། དང་པོ། མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བཙུན་འགྲུས་
 འི་བསོད་ནམས་དང་སྒྲོ་སྒྲོས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོག་སེལ་གྱི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 ལེ་ལོ་གཏན་ནས་སེལ་བྱེད་བཙུན་འགྲུས་གང་དུ་ལྷག་པར་འབར་བར་གྱུར་
 པ་ལྷི་ས་དེ་ནི་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་བཞི་པ་དེར་ནི་
 བདེ་བར་གསལ་བའི་སྒྲུབ་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པ་ལྷི་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྣམས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་
 བཏེན་ནས་སྒྲུབ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྒྲེས་པའི་ལེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་བ་ས་གསུམ་པའི་སྒྲུབ་ས་ཀྱི་ཟུངས་ཀྱི་འོད་ཟེར་བས་ལྷག་པར་
 འབྱུང་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་བས་ན་འོད་འཕྲོ་ཞེས་བའོ། །

གསུམ་པ། རང་དུ་ལྷ་བ་སྟེ་བདག་ལྷ་སྟེ་བ་དྲང་འབྲེལ་བའི་རང་རྒྱུར་འཛིན་
 པ་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པ་དང་ཆོས་བདག་སོགས་ཡོངས་སུ་ཟུང་
 པ་སྟེ་ས་དེའི་སྤང་བྱུང་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་འཛོམས་པའོ། །ལེ་ལུའི་
 མིང་ནི། དབུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་བཤད་
 པ་འོ། ། ། །

ལ་པ་སྤྱད་དགའ་བ་བཤད་པ་ལ། །བྱུང་གཞི་སའི་དེས་ཆོག་དང་། །བྱུང་ཆོས་

སའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ། བདུག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་
ལྷ་པ་དེ་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་གྱིས་ཀྱང་། སྤྱང་དགའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཆེན་
མཆ་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ས་འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་
ཕྱིན་ཆེས་ལྷག་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་གྲོས་བཟང་པོ་སྟེ་འཕགས་པའི་མིང་
ཅན་དེས་བདེན་པ་བཞིའམ་གཉིས་ཀྱི་རུང་བཞིན་ཅན་དེ་ཉིད་ནི་བ་མོ་རྟོགས་
ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཕྲོ་བ་པའོ། །ཡེ་འཕྲི་མིང་ནི། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་
ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པ་བཤད་པའོ། ། ། །

གཉིས་པ་ས་ཏུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མདོར་
བསྟན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟོན་པའི་མཇུག་
བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ས་ཏུག་པ་མཛོན་དུ་སྒྲིགས་པར་རམ་གྱུར་པ་མཉམ་
བཞག་སེམས་སྡུལ་བྱང་ལ་གནས་ཏེ། བདེན་མཁས་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་མཐོང་བས་རྟོགས་པ་གཟུགས་བརྒྱན་ལྷ་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ས་ལྷ་པར་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའམ་འཕྲོ་བ་པ་ལ་མཛོན་དུ་སྒྲིགས་ཤིང་། འདི་
སྤང་ཆོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟེ་རྟེན་འབྱུང་རམ་
རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བ་དུ་ས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
མཆོག་ལ་གནས་པས་ན་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཏེ་རྒྱ་དེའི་དབང་གིས་སོ། །
འགོག་པ་ཞེས་པ་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ཉན་རང་གི་ལྟར་

མིན་པར། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྒྲིམ་བྲལ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྟེན་པ་དང་། ཆེ་བ་དེ་ལྡན་གྱི་ལྟོང་ཉིད་དངོས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ། རི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀུན་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་བདེ་
ལྷན་ཏུ། མིག་ལྟན་སྒྲིམ་བྲལ་གཅིག་གིས་གར་འགོ་བར་འདོད་པ་ཡི་ཡུལ་དུ་
བདེ་ལྷན་འཁྱེད་པ་དེ་བཞིན་འདྲིར་ཡང་སྒྲིམ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱིས།
དེ་ཉིད་ལྟ་བུའི་མིག་ཉམས་པའི་སྒྲིན་སོགས་པར་ཕྱིན་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
སྤངས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཀུན་ཏུ་འོད་སྒྲུལ་བའི་ས་ཉིད་ལ་འགྱུའོ། །གཉིས་པ་ལ།
རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། གང་ལ་བཤད་པའི་སྒྲོན་དང་། གང་བཤད་པའི་
ཆོས་གསུམ། དང་པོ། འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོན། བྱང་སེམས་ས་
དུག་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་མཐོང་ཞེན། མ་རིག་པའི་ལིང་རྟོག་གིས་
སྒྲོ་མིག་གཞོགས་པ་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུ་ཡི། དུག་པ་སོགས་ས་གོང་
མ་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐུར་ན་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་དྲི་བ་མིན་གྱི། ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་མིག་སྒྲན་མ་རིག་པའི་ལིང་རྟོག་འཛོམས་པར་བསྐྱས་པ། སྒྲོའི་སྒྲན་མ་
རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་
དྲིས་ཤིག་ཅེས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཛོན་ཐུར་ལ་དྲི་བའི་དབང་དུ་འོ། །གལ་ཏེ་
ཡུལ་དང་ས་བཅུ་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྱུད་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མ་གསུང་ངམ། ལུང་གི་རྗེས་སུ་
འབྲང་ནས་ཤོད་ཅིག་ཞེན། ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དཀའ་བས་

བདག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རང་དབང་དུ་བསྟན་མི་རུས་ཀྱང་། དེ་
 ཉིད་སྟོན་བའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ནི། རི་ལྟར་ས་དུག་པ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་
 མོའི་ཆོས་རྟོགས་པ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དྲང་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ་
 ལས་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཆེས་གསལ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་
 ལྟར་གྱུར་བའི་འཕགས་པ་སྤྱོད་གཞུང་ལུགས་ལས། རི་ལྟར་གནས་པའི་
 ལུགས་བཞིན་སྒྲིབ་གྲགས་པ་བདག་གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ།
 གང་ལ་བཤད་པའི་སྟོད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
 ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་ཉན་པར་བསྒྲུལ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྟོན་མོའི་སྤྱི་བོའི་དུས་
 རྒྱུད་སྟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་རྒྱས་ནས་དུ་ཡིད་ལ་རུབ་
 ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དྲང་ཡང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། རུབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཕྱི་ངོས་དུ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་མ་མཆོ་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱོད་ལྟར་
 བར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྟོན་མ་བར་མི་རྟོག་
 པ་ཡི་ས་བོན་ནམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་
 བསྟན་པའི་སྟོད་ནི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཆད་འབྱུར་གྱི་དམ་པའི་དོན་
 ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་བསྟན་ན་འབད་བ་འབྲས་བཅས་སྤྱུ་འབྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་ཡེ་
 བེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཟག་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་
 པ་དེ་ཡི་རྫོགས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་སྟོན་ལྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་

ལས། ཆོས་རྒྱམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་པ་གང་། རོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རོ་མཚར། མྱད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མྱད་བྱང་། ཞེས་
 པ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་འབྲས་བུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་འཐད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲིམ་ནས། ཐབས་སྤྲུགས་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོབ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུ་
 རྒྱམས་སྟངས་བར་འབྱུར། ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་རི་
 ཅོམ་གོ་བ་རྟེན་པ་དེ་ཅོམ་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
 བས་རན་འགྲོར་སྒྲིམ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་སྟོམ་རྒྱན་ཆད་དུ་དོགས་པས་
 ཉག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་སྒྲུངས་ནས་མི་ཉམས་པར་སྦྱང་ཞིང་གནས་པར་
 འབྱུར་ལ། བདེ་འགྲོར་སྒྲིམ་ཀྱང་ལྟ་བ་ཉན་སྟོམ་གྱི་རྟེན་ཟས་སྒྲན་གོས་སོགས་
 ཡོངས་སྟོང་གྱི་རྒྱ་ཡར་མར་ཞིང་ལ་སྦྱོན་པ་གཏོང་བར་འབྱུར་ཞིང་ལྟ་བ་སྟོང་
 རི་དང་འབྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་མཐོང་ནས་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱོན་པར་བྱེད་དོ། ཁྱོད་པས་རན་འགྲོར་སྒྲིམ་བ་དང་། མདོག་རན་ཐོབ་པ་དང་།
 འཕགས་པ་རྒྱམས་མི་དགུས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་ཅིང་དགོ་
 བ་སངས་རྒྱས་སྙམ་པ་སྟོམ་ན་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མི་འཕེལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་
 སོགས་དེ་ཡི་དགོ་བཤུང་། སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཉན་

རང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བསྟན་མི་རྣམས་པས་ལྟ་བུ་དེ་ལྟན་གྱི་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཞེས་སྐད་པ་འཇུག་མས་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་
 པ། དེ་ལྟར་ཟུབ་ཅིང་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཡ་མ་བུལ་བ་ལ་མ་གཞི་
 པའི་སྒྲིང་བོས་ནི། རྫོགས་སྒྲིང་བཞེད་ནས་དེ་མ་གྱིས་རབ་ཏུ་དག་འབའི་ས་ནི་
 འཕྱོལ་འཁྱུར་བས་ས་རབ་དག་འདྲེན་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཆད་འཁྱུར་གྱི་ཟུབ་
 མའི་ལུ་མ་འདྲི་མཉམ་པར་གྱིས་ཤིག་གོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་
 རི་ལྟ་བུ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ལུང་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས། ས་ལྟ་བུ་དེ་དུག་པར་འཇུག་
 བ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ། །བཅུ་གང་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཆོན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པར་དང་། སྒྲིབ་
 མེད་པར་དང་། མ་སྒྲིས་པར་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་དོར་མེད་པར་དང་། སྒྲིམ་མི་ལམ་
 མིག་གཞིར་བྲག་ཆ་ཆུ་རྒྱ་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
 དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་སྒྲིམ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མཆོན་
 མ་མི་འདྲ་བར་སྤང་བ་རྣམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོན་མེད་པའོ།
 གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱན་རང་མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྒྲིང་བསྟན་པའོ།
 གཞུམ་པ་སྒྲིམ་མེད་མ་འོངས་པ་དང་། བཞི་པ་མ་སྒྲིས་པ་དུས་གཞན་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་། ལྟ་བུ་དབེན་པ་ནི་སྒྲིང་འཁྱུར་དང་སྒྲིས་པས་སྒྲིང་བ་དང་། དུག་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་འཕྲུལ་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་པར་གདོད་ནས་རྣམ་

དག་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པ་དང་། བདུན་པ་སྟོས་མེད་ནི་གཉིས་སྒྲུང་གི་དོར་སྒྲུ་
 རྟོག་གིས་སྟོབ་རུ་མི་བྱས་པ་ལོ། །བརྒྱད་པ་སྒྲུང་དོར་མེད་པ་ནི་དངོས་སོ། །
 དགུ་པ་དབེ་བདུན་པོས་དོན་དེ་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 དངོས་དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྟུ་པ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 བས་སྒྲེ་མེད་མཉམ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྐྱབས་པས་གཞན་རྣམས་རྟོགས་
 པའི་དབང་གིས་འདིར་དེ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གང་བཤད་པའི་ཆོས་ལ།
 སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་
 གྱིད་བྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། དེའི་
 ཕྱིར་ན་སྒྲེ་བ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ། རིགས་
 པས་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཐའ་
 བཞིའི་སྒྲེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་
 སྒྲུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའི་སྟོན་ནས་
 མདོར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་
 དོན་གྱིས་མཇུག་བསྟར་བ་གསུམ། དང་པོ། འབྲས་སུ་དྲེ་ཉིད་དྲེ་ག་རང་གི་ངོ་
 པོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་དུ་ག་
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མི་སྒྲེ་བ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་

འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པར་ནི་འབྲུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་སྒྲིན་འདི་
 བཞི་གང་རུང་གིས་སྒྲིབ་ས་བྱུང་བ་ས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་ལས་སྒྲིབ་
 དགག་པ། གཞན་ལས་སྒྲིབ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲིབ་དགག་པ། རྒྱ་
 མེད་ལས་སྒྲིབ་དགག་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་བ་མཛོད་པའི་རིགས་པས་
 དགག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་བ། མཆན། གྲུ་རྒྱུབ། མཆན།
 བསྟན་བཅོས་མཛོད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཏུ་བདག་སྒྲིབ་དགག་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་ཐ་སྟོད་ཏུ་ཡང་བདག་སྒྲིབ་མེད་
 པར་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་དང་
 རོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་པ། སྒྲིབ་ར་མི་
 རིགས་པས་དགག་པ། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་སྐྱབས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བས་དགག་
 པ། ས་པོན་ཐུག་མེད་ཏུ་སྒྲིབ་ར་ཐལ་བས་དགག་པ་བཞི། དང་པོ། གྲངས་
 ཅན་པས་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ཏུས་འབྲས་བུ་མངོན་པར་
 མི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་འབྲས་ཏུས་མངོན་པར་གསལ་བའོ་ཞེས་ཟེར།
 འབྲས་བུ་དེ་ནི་དེ་ག་རང་ལས་འབྲུང་ན་འབྲུང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་དགོས་
 པ་འགྲེལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱར་ནས་ཡོད་པ་ལས་ལྷག་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་རྒྱ་
 ཏུས་ནས་ཡུལ་བྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། འབྲས་བུ་མ་སྒྲིབ་པའི་གོང་ནས།
 དེ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་བདག་ཡུལ་བྱེན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། ཡུལ་བྱེན་ན་དེ་སྒྲིབ་པའི་

དགོས་པ་ཅི་ཡོད། རྒྱུ་པར་གྱུར་པ་སྒྲར་ཡང་མི་རྒྱུ་ཉེ་རྒྱུས་གྲུབ་པ་ལས་ཤོགས་
 དབྱུང་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །དེ་རྒྱུས་ན་རྒྱུས་ཟིན་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དང་ཡང་
 མི་ལོག་པར་རྒྱུ་བའམ་ཡང་ན་མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་མི་རྒྱུ་འོ། །གཉིས་པ། རྒྱུས་པར་
 གྱུར་པ་སྒྲར་ཡང་ལྷ་བས་ནས་རྒྱུ་བར་དེ་གས་པ་འདམ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་རྒྱུས་ཟིན་
 པས་ན་ལུ་རྒྱུས་ཆར་བ་བཞིན་ལོ། །འད་རྒྱས་རྒྱུ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་
 ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། །གསུམ་པ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་གལ་ཏེ་རྒྱུས་ཟིན་གྱང་
 ད་ཅུང་སྒྲར་ཡང་རྒྱུ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ས་ཐོན་རང་རྒྱུ་བའི་
 རྒྱུ་བས་དེ་ན་ལྟ་བུ་དང་ལ་ལོགས་པས་སྒྲོང་བུ་དང་སྒྲུབས་བཅའ་བ་རྣམས་གྱི་
 རྒྱུ་བ་འདྲི་ཡི་གོ་རྒྱུ་བས་ཞིག་ས་ཐོན་གྱི་སྒྲིང་ན་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟེན་ས་
 ཐོན་མ་འགགས་བཞིན་ལྟ་བུ་རྒྱུ་བ་མེད་ལ། ས་ཐོན་བདག་ཉིད་ལས་རྒྱུ་ན་
 རང་རྒྱུ་བའི་རྒྱུན་ནམ་ཡང་མ་ཆར་བ་མེད་པས་ས་ཐོན་འགགས་པའི་གོ་རྒྱུ་བས་
 མེད་ལ། དེ་རྒྱུར་ན་དེ་ལ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་བས་མི་ཐོབ་པོ། །བཞི་པ། རྒྱུས་ཟིན་པའི་
 ས་ཐོན་དེ་ག་རང་སྤྱིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་རྒྱུ་བར་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་རྒྱུ་བ་ལ་གོགས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་ཤོ་གཅིག་པ་དགག་
 པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་ཤོ་གཅིག་ན་གནས་རྒྱུ་བས་ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས་པར་ཐལ་
 བས་དགག་པ་དང་། གནས་རྒྱུ་བས་ཐ་དད་པར་དམིགས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་ཤོ་
 མི་གཅིག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་པར་
 འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་དང་། དེས་ན་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་

དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ཡང་ཐུག་ཕྱི་བ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ། རྒྱ་དང་རྒྱལ་གྱིས་
 ས་པོན་སྤང་རོ་ལྟར་ནམ་པར་འགྱུར་ནས་འགགས་ཏེ་ཐུག་ཕྱི་དང་བྱེད་པས་
 རྒྱུན་དེ་མེད་ལ། ས་ཐུག་རང་བཞིན་ནམ་རོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པས་བདག་ལས་
 མི་རྒྱུ་བ་ཡང་མིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ས་ཐུག་གི་རང་བཞིན་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱ་གཅིག་ན་འབྲས་ལུ་དེ་ཉིད་གྱིས་ས་པོན་དེ་ནམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་མི་རིགས་ལ་ཐུག་མི་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ།
 རྒྱུན་གཞན་ཡང་བྱེད་རྒྱ་ས་པོན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལས་ཐ་དད་རྒྱ་ཐུར་པའི་
 ཐུག་པའི་རིང་ཐུང་རྒྱུ་པོ་སྟགས་གྱི་དབྱིབས་དྲུང་ནི། རྒྱ་སྟེང་སྟགས་པ་དོག་
 དང་། མངར་བ་སྟགས་རོ་དང་། བད་སྟེང་པ་སྟགས་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱན་པའི་
 རྒྱུན་འོ་མས་རྒྱ་རྒྱ་སྟགས་མངར་བ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་ལ་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནམས་གྱི་སྐབས་སུ་གངས་
 ཅན་པས་ཐ་དད་ཡོད་པ་དང་ཐུག་པས་ས་པོན་འཛིག་པ་སྟགས་ནམ་འགྱུར་གྱི་
 རྒྱུང་ནས་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་འཛིག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་སྟགས་ཐ་
 དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྒྱུན་ག་ལ་ཡོད་སྟུམ་ཡང་། དེ་ག་ས་ཐུག་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཐུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པའི་གཅིག་ལ་ནམ་
 འགྱུར་སྟེ་སྟེ་པམི་འཐད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་གཉིས་
 པ་ལ། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ན་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པ་དངོས་དང་། དེ་
 ལྟར་འཐད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་

ཐལ་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་
 བས་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པས་ས་བོན་ཉིད་ལྷ་ཁུང་འཁྱུར་པ་ཡིན་པས་
 གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་དོ་བོ་གཅིག་གོ་སྟེ་མ་ན་གྱི་ས་བོན་གྱི་སྟེང་
 གྱི་ས་བོན་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡི་གནས་སྐབས་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།
 ལྷ་ཁུང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོ་བོར་འཁྱུར་ན་དེ་ཆོ་ས་བོན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལྷ་ཁུང་
 དེ་ཉིད་དུ་རྩི་ལྟར་འཁྱུར་ཏེ་བསལ་བྱ་བསལ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ།
 གཞན་ཡང་གྲལ་ཏེ་ཁྱེད་གྱི་ས་བོན་དང་ལྷ་ཁུང་འཛིག་ཏེན་འདྲིར་དོ་བོ་གཞན་
 གནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལྷ་ཁུང་སྐབས་ན་ས་བོན་བཟུང་དུ་མེད་པ་བཞིན་
 དུ་ལྷ་ཁུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པ་ལུ། ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་
 རྩི་ལྟར་ལྷ་ཁུང་དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་འདྲི་བཞིན་དུ། ས་བོན་
 དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འཁྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ན་དབང་ཤེས་ལ་
 སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་ཆ་གཉིས་མི་རུང་བ་དེ་ཕྱིར་འདྲི་ནི་ལས་མི་སྒྲུང་ངོ་། །མདོར་
 བ་གངས་ཅན་པས་ས་བོན་ལྷ་ཁུང་རྒྱུན་རྒྱུས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཙོ་
 པོ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགོ་བས་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་སུ་རྒྱུས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
 འདོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་འཁྱུར་པ་ལྟོན་ཐ་དད་ཡིན་མོད། རྒྱུ་
 འཁྱུར་རྒྱུས་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ་མ་ཡང་། དབུ་མའི་རིགས་པས་སྤུལ་ན།
 བདག་སྐྱེའི་གོན་པ་འབབ་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་ངོ་
 པོ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་འཁྱུར་ཐ་དད་ཀྱང་མི་འཐད་པས་སོ། །གཉིས་པ། འཛིག་

རྟེན་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མ་བོན་ཞིག་
སྟེ་མ་མཐོང་བར་སོང་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་འདིག་རྟེན་མཛོན་
སྟུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་དེ་དྲག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འདིག་
རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱུ་བ་དོན་བསྟུ་བ། དེ་ཕྱིར་
དདོས་པོ་བདག་ལས་འཕྱར་ཞེས་རུ་བརྟགས་པ་འདྲི། དེ་ཉིད་དོན་དམ་
དང་ནི་འདིག་རྟེན་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་
བཅོས་རྩ་ཤེར་གྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་
བར་བུ་བ་འབྲས་བུ་བྱེད་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲང་། གང་བྱ་
བའི་ལས་བྱུང་ཤིང་དྲང་རྩ་མ། གང་གིས་བྱེད་པ་པོ་མེད་དང་རྩ་མཐན་ཡང་
གཅིག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་དྲག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་
བར་ཁས་སྐྱེད་བར་བུ་བ་མིན་པ་འདི་དང་རྩ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་
ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ།
གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་སྐྱིར་དགག་པ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ཁོན་ཉིད་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལུགས་སྐྱིར་དགག་
པ་དང་། ཐ་སྟངས་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་
ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས། དགག་པ་ལ་
འདིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤངས་པ། དེ་ལྟར་དགག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་
གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞན་སྐྱེ་སྐྱིར་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་

པ། འབྲས་སུ་ལ་སྤྱུ་བཞིར་དབྱུང་ནས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉ་ཅང་
 ཐལ་བས་དགག་པ། སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་གི་ངོ་
 བོས་སྤྱུ་བ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཤམ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱུ་བ་པའི་འབྲས་
 སུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་བསལ་
 བྱ་ལྷན་པ་འབྱུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་སུ་དངོས་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་
 གང་གི་ཕྱིར་ན། སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་ངོ་བོས་
 སྤྱུ་བ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ས་ལྷུག་
 ཅམ་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་མིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུ་བ་པའི་གཞན་ཡིན་ན།
 རྒྱ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུ་བ། འབྲས་སུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུ་བ་སྟེ་སོ་སོ་
 བས་སྤྱུ་བ་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བཞག་མི་ཤེས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་
 དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ལུའི་ས་པོན་སྤྱི་ལུའི་ལྷ་གྲུ་ལས་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ། མེ་དང་སོལ་བ་ནས་ཀྱི་ས་པོན་སོགས་ཀྱང་།
 སྤྱི་ལུའི་ལྷ་གྲུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱུ་བ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པས་ན། གཞན་ཡིན་པར་
 རྒྱལ་མཉམ་པ་ལས་ཀྱང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོས་སྤྱུ་བ་པའི་གཞན་
 གཉིས་ལ་སྤྱོད་ས་མཚུངས་པས་སྤྱོད་འབྲེལ་མེད་པས་མི་དགོས་པས་སོ། །ས་
 ལྷུག་སོ་སོར་ངོ་བོས་སྤྱུ་བ་ན་རང་ས་ན་རང་དབང་གིས་སྤྱུ་བ་བྱིན་པ་དགོས་ཀྱི་
 གཞན་དུ་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱུ་བ་བྱིན་པ་གཞན་ཞིག་ལས་སྤྱུ་བ་བྱིན་གཞན་

ཞེས་འབྱུང་ན། གཞན་ལས་གཞན་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་འབྱུང་གི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ནི་
 མི་འབྱུང་དེ། རོ་བོས་གྲུབ་པ་གནིས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲད་ལ། གནིས་ཀ་སྟོབས་
 མཉམ་པར་གྲུབ་ཟེན་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཞག་མི་ཤེས་ཞིང་མི་དགོས་
 མོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཡིན་ཆད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཅིས་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །གནིས་
 པ་ལ། སྟོན་སྒྲུང་གི་ལན་དང་། ལན་དེ་དགག་པ་གནིས། དང་པོ། རྒྱ་འབྲས་
 གཞན་ཡིན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འབྱུང་སྟེ་དངོས་པོ་གང་
 གིས་རང་འབྲས་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ་བར་རུས་པ་དེ་
 ཡི་ཕྱིར་རྒྱ་དེའི་འབྲས་སུ་དེས་པར་བརྟོད་ཅིང་། གང་ཞེས་འབྲས་ལུ་དེ་སྟེ་
 རུས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱེ་
 བག་རྒྱ་འབྲས་ནང་ཆོན་པ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤྲ་མས་
 ཕྱི་མ་ཉ་ལུ་སྟེད་པར་བྱེད་ཅུང་བ་ལས་སྟེ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་། སྤྲ་ལུ་ལུ་གུ་ནི་ནས་
 ལ་སྟོགས་པ་ལས་སྟེ་བྱེད་མིན་པས་སྟོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གནིས་པ་ལན་
 བེ། རི་ལྟར་ནས་དང་པར་སྟོགས་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུག་སར་དང་ནི་གིང་ཤུ་ཀ་ཡི་
 མེ་ཏོག་ལ་སྟོགས་གཞན་ཡིན་ཕྱིར་སྤྲ་ལུ་ལུ་གུ་ལུ་སྟེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་
 པ་མིན་པ་དང་སྟེད་པའི་རུས་པ་དང་ལྟན་པ་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་
 སུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དང་རིགས་འདྲ་བ་སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་སྟེ་བམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། སྤྲ་ལུ་ལུ་སྟོན་ཡང་ནི་སྤྲ་ལུ་ལུ་གུ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཁྱད་པར་བཞི་
 ལྟན་མིན་དེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར་། རོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ལ་མི་འདྲ་བ་རུང་

ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་རྒྱ་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་སྒྲ་བྱི་བ་ལ་གཞན་སྒྲེ་དགག་པ།
རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྒྲེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཀག་པ་
དངོས་དང་། སྒྲོན་སྒྲང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་གྲུ་དེ་སྒྲ་བོན་
དྲང་ནི་དུས་མཉམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལྷ་གྲུ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་
བོན་ལྷ་གྲུ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་གྲ་ལ་འགྱུར་ཏེ་གཞན་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ལས་
གཞན་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྒྲེ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཞིན་པ་དང་ནས་སྒྲེ་དགོས་
ན་འདིར་པར་པ་མི་སྤྱིད་ན་གཞན་ལས་གཞན་རི་ལྟར་སྒྲེ། དེས་ན་དོ་བོས་
གྲུབ་པའི་ལྷ་གྲུ་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་བོན་ལས་སྒྲེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུབ་པར་
འགྱུར་བ་མིན་པས། གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུགས་འདི་གཏོང་
བར་བྱོས་ཤིག དེའང་བྱམས་པ་དང་ཉིར་སྒྲས་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་ཞིན་པ་ལ་
འདི་དང་འདི་ཞེས་ཕན་ཚུན་གཞན་དུ་བཞག་པ་ལྟར། ས་ལྷག་ཀྱང་དོ་བོས་གྲུབ་
པའི་གཞན་ཡིན་ན་གང་ལས་གང་ཐ་དད་པའི་གཞི་གཉིས་བོའང་ཡོད་པ་ཞིན་
པ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་ཡིན་ཞེས་པ་དམ་བཅའ་
ཅམ་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་རྒྱ་མིན་པ་སྒྲང་བ་
ནི་རི་ལྟར་སྒྲང་གི་མདའ་ཡི་མཐོ་མཐུག་གི་ཚུགས་གཉིས་མཐོ་བ་དྲང་ནི་དམའ་
བ་དྲག་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་ཏེ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་

བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་དྲག་གི་སྐྱེ་འགྲེལ་ག་གི་
 བྱ་བ་འདྲ་དུས་གཅིག་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་འབྲུར་ཞེན། གཉིས་པ། བར་
 ལན་འདི་ལ་དམ་བཅའ། རིགས་པ། འབྲས་བུ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་
 བ་ཡོད་སྟམ་པ་དག་ག་པ་གསུམ་རིམ་པར། གལ་ཏེ་དཔེ་སྤང་གི་དུས་མཐོ་
 དམན་ད་ལྟ་ཡིན་ན་གཅིག་ཆེ་ཡམ་དུས་གཅིག་གཉིས་ཀྱ་ཡིན་ན་རུང་ཡང་དཔེ་
 ཅན་འདྲིར་ནི་ས་ལྷག་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་ན་དཔེའི་འདྲ་བ་དེ་དང་མཚུངས་
 པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྤང་གི་མགོ་མཇུག་དངོས་པོ་དུས་མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 བྱ་བ་ལ་བཞག་གི་དཔེ་ཅན་ས་ལྷག་དུས་མཉམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་དཔེ་
 དོན་མི་འདྲའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལྷན་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་
 རྟོགས་པས་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། འགྲེལ་བཞིན་
 པ་ས་པོན་ནི་ཡོད་ཀྱང་འདྲིག་ལ་རྟོགས་ཏེ། ད་ལྟ་ཞིག་མ་ཆར་བ་ཡིན་པར་
 འདོད་ཀྱང་པ། མདོར་ན་ས་པོན་རི་མིན་ཡོད་པ་མིན་དུ་ལྟ་གུ་མ་འོངས་པ། ལྟ་
 གུ་གྲུབ་ཟེན་པ་དང་། ས་པོན་ཟད་པར་འགྲེལ་ས་ནས་མེད་པས་དེ་གཉིས་ནམ་
 དུ་འདྲ་སྐྱད་ཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པ་མེད་པས་དེ་ཆེ་ས་ལྷག་འདྲི་ནི་རི་ལྟ་བུར་ན་
 སྤང་དྲང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་མཚུངས་སོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ལྷན་པུ་མེད་ཀྱང་
 དའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། བྱ་བ་སྐྱེ་བ་འདྲི་ནི་བྱེད་པོ་
 རྟེན་ལྷན་པུ་མེད་པར་ཡོད་པར་རིགས་པའི་དོ་དོ་འདྲ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་
 པ་སྤྱ་ལུ་ལྟང་པའི་མདོ་ལས། སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱད་ཅིག་གང་

ཁོན་ལ་ས་བོན་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་ལྷ་སྒྲུབ། །ཞེས་སྒྲུབ་གི་དབེ་བཀོད་
 པ་མིན་ནམ། དེ་ཕྱིར་ས་ལྷ་གཉིས་སྒྲུབ་མདའི་མཐོ་དམན་དང་འདྲ་བར་
 འདོད་པ་འགོག་མི་རིགས་སོ་ཟེར་ན་དེ་བདེན་མོད་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི་གཞན་སྒྲུབ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བསྟན་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུབ་བཀག་པ་
 རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་འགོག་གི། ས་བོན་ལས་ལྷ་ལྷ་སྒྲུབ་པར་ཅམ་འགོག་
 པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མདོར་། རྒྱ་འབྲས་སྒྲུབ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ་
 དགོངས་ཀྱི། དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྒྲུབ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ་
 མིན་ནོ། །སྒྲུབ་ལྟར་ན་བྱ་བ་ཅམ་མཉམ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་མི་དགོས་
 ལ། ཕྱི་མ་ལ་བྱ་བ་མཉམ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་སོ། །གཉིས་
 པ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྒྲུབ་དགག་པ་ནི། གྲུ་ལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་སྒྲུབ་
 ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྒྲུབ་མི་འཐད་ཀྱང་དུས་མཉམ་ལ་འཐད་སྟམ་ན་དེ་འདྲ་མི་འཐད་
 དེ་མིག་གི་སྒྲོ་སྒྲེ་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་སྒྲིད་ཀྱིས་དུས་ལྷུང་པ་རང་དང་དུས་གཅིག་
 པ། མིག་དབང་དང་ལ་སྟོགས་པས་གཟུགས་སྟོགས་དྲང་རང་དང་སྟུང་ཅིག་
 འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་ལ་སྟོགས་ལ་སྟུང་འབྲས་སྒྲུབ་དེ་གཞན་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་པས་རྒྱ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་སྒྲུབ་ཡོད་ལ་ཡོང་འབྱུང་བས་དགོས་
 པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། ཅི་སྟེ་འབྲས་སྒྲུབ་དེ་རྒྱ་དུས་ན་མེད་ཅི་ན་འདི་ལ་
 ཉེས་པ་རྒྱ་འབྲས་མི་མཉམ་པའི་སྐབས་སྒྲུབ་ཤད་ཟེན་ཏུ། །གསུམ་པ། འབྲས་
 ལྷ་ལྷ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པ། སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་རྒྱས་པ་སྒྲིད་བྱ་འབྲས་

ཐུག་ཞུན་སྒྲིང་བ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། དེས་འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཇུག་
འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་དང་གཉིས་བྲལ་ཞིག་སྒྲིང་གྲུང་སྟེ་བརྟག་གོ།
ཡོད་ན་སྒྲིང་བྱེད་ཅི་དགོས་ཏེ་སྒྲིས་ཟེན་སྒྲུབ་མི་སྒྲིབ་པས་སོ། །མེད་ལུང་རྒྱ་
དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེ་རྩེ་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ནིང་ལ་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ་གཉིས་
ཆོག་སེམས་མི་སྒྲིང་བས་སོ། །གཉིས་དང་བྲལ་ལུང་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ་དེ་གཉིས་གང་
ཡང་མིན་པ་མི་སྒྲིང་བས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། འཛིག་
རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བརྟན་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་གང་གིས་རང་གི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་འཛིག་རྟེན་
གྱི་མཐོང་བ་ཆོད་མུར་འདོད་པས་ན། སིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འདིར་
ནི་གཞན་སྒྲིམ་མེད་པར་ཁྱོད་གྱི་དེགས་པ་སྒྲུབ་པ་ནིང་གྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་
དེས་སྒྲོག་མི་བཏུབ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་
བ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ལས་སྒྲིབ་
ཡོད་པ་འདིར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་དེགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་
སོ་སྒྲུབ་ན། གཉིས་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་པས་གཞན་སྒྲིབ་པས་སྒྲུབ་ཀྱང་འཛིག་
རྟེན་པས་མི་གཞོད་པའི་རྩུལ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་གཞན་སྒྲིམ་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་པས་མི་གཞོད་པའི་རྩུལ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལོག་པའི་དབྱེ་བས་བཞེན་

གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གང་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་གཞོད་པའི་བྱང་པར་བསྟན་པས་མཐུག་བསྟེན་བ་གསུམ། དང་པོ། གང་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མ་ཅོར་བ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཐོག་མེད་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྩྭ་ལ་མ་འདྲིས་པ། འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་དོན་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱང་རྩྭ་མང་པོ་ཞིག་མ་བཤད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པའི་སྒྲ་དོན་བསྒྲོག་མི་རུས་པས། ཡུལ་འདི་འདྲ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་དེ་ཞེས་གཞོད་ཡུལ་བྱང་པར་བ་དང་། འདི་འདྲ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་ཞེས་མི་གཞོད་པའི་ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་བསྟན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། བདེན་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་སྐམས་ཀྱིས་ཕྱིན་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ལ་མཐོང་བ་ཡང་དག་དང་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། ཡུལ་ཅན་གཉིས་རང་རང་གི་མཐོང་དོན་གྱི་དངོས་རྟེན་པའི་དོ་བོ་གཉིས་ནི་དངོས་ཀུན་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོད་མས་ཡུལ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་བདག་གིས་གྲུབ་པར་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཡི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆོད་མའི་སྟོན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་རྩྭ་དང་།

ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་
 བོ་ལ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་དང་། དེས་དོན་དམ་དཔྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་བོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་
 དང་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཡུལ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་བོ། ཤེས་
 བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མ་ཟད་མཐོང་བ་བརྟན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་
 ཅན་ལ་འདྲ་ལྡན་པ་གཉིས་འདོད་དེ། འཕྲལ་གྱིས་འཕྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་
 དབང་པོ་གསལ་བ་ཡང་དག་དྲང་བསྐྱད་པས་དབང་པོ་ལོག་པའི་སྒྲིན་ལྟན་
 རོ། །འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་སྒྲིན་ལྟན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་
 པ་ནི། དབང་པོ་ལེགས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་རྣམས་ལོག་པར་འདོད་
 དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་བར་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་
 ཏུ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཕྲལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེའི་ངོར་
 ཡང་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་བོ། ཡུལ་ཅན་དེ་བཞིན་ཡུལ་
 གྲང་འཕྲལ་རྒྱས་གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས།
 གཞུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་
 རྟོགས་པ་དེ། འཛིག་རྟེན་ཉིད་དམ་ཁོན་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ལྷག་མ་ནི།
 དབང་པོ་འཕྲལ་རྒྱུན་དང་ཡོད་པ་རབ་རིབ་མིག་སེར་རྟ་དུ་ར་ཐོས་པ་སོགས་
 སོ། །དེ་དག་དང་དབང་པོ་ལ་གཞོན་སྐྱེན་སྤྱིན་ཡོད་པ། མེ་ལོང་དང་བྲག་
 ལུག་ན་སྒྲ་བརྗོད་པ། སོས་ཀའི་ཉི་ཟེར་བྱེ་བྲང་སྒྲ་བོའི་ཡུལ་དང་ཉི་བཞེ། དེ་

དག་རིམ་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་སྒྲིག་ཀྱི་ལ་ཚུ་སོགས་སུ་འདྲིན་
པའི་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་མིག་འབྱུལ་མཁན་གྱིས་སྒྲགས་སྒྲན་སོགས་ཕྱེའོ། །ཡིད་
དབང་ལ་སྒྲགས་སྒྲན་གྱུ་བ་མཐའ་ལོག་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་དང་། གཉིད་
ཀྱི་གཞོད་པ་མི་ལམ་སོགས་སོ། །དེ་ལྟའི་འབྱུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པས་གཟུང་བ་
ཉིད་འདྲིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་གནས་
ལུགས་མི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་གཉིད་ཀྱིས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་ཅིང་བརྟུངས་པའི་
ལྷ་སྟེགས་གྱུ་བ་མཐའ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞུང་གི་
བདག་ཉིད་རྟེན་བཞིན་བདག་དང་གཅོ་བོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་སོགས་གང་བརྟགས་
པ་དྲིང་། རྒྱ་མ་སྒྲིག་ཀྱི་སོགས་ལ་རྟ་གྲང་དང་ཚུ་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་གང་
ཡོན་པ་དེ་དྲག་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི་འདྲིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་ཡོད་མེན་པ་
ཉིད་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོད་མས་མ་གྱུ་བ་པས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་ལུལ་བྱུང་དུ་འགོ་
བར་འདོད་ནས་ཤིང་ལ་འདྲིགས་པ་ཡལ་ག་སྒྲ་མ་བཏང་ནས། བྱི་མ་མ་བཟུང་
བ་ལྟར་ལྟ་ངན་གྱི་གཡང་སར་ལྟུང་བའོ། །གཉིས་པ་དེས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་
ཀྱི་རིགས་ཤེས་དྲི་མེད་ལ་མི་གཞོད་ཚུལ། གཞན་སྦྱེད་གཤག་པ་ནི་འདྲིག་རྟེན་
པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དགག་པ་མེན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་
ལ་ལྟོས་པས། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་སོགས་སུ་དམིགས་པ་ཡིས།
མིག་དག་པས་རབ་རིབ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་མ་མཐོང་བ་ལ་གཞོད་རུས་
པ་མེན་པ་རྟེན་ལྟར། དེ་བཞིན་དྲི་མེད་དམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲངས་པའི་

སྐྱེའི་སྒྲིལ། སྤྱི་མཉེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ངེས་ཚིག་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་།
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།
 གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ཚེས་རྒྱུ་མ་གྱི་རུང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་ཕྱིར་རུང་
 བཞིན་མ་མཐོང་བ་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་སྟེ། དེས་དེ་ཉིད་ལ་འགའ་
 བའམ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །སྒྲིབ་ཅན་དེས་ཚེས་གང་བཙོས་མུར་གྱུར་པའི་
 ཀྱུན་རྫོབ་དེ་དཔེ་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་
 སྟུབ་པ་དེས་གསྟུངས་ཏེ། ཉན་རུང་དག་བཙོམ་བྱུང་སེམས་འཕགས་པ་རྒྱུས་
 ཀྱི་ངོར། བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ཅི་རིགས་པར་ཟད་ཅིང་སྒྲུ་མར་མཐོང་བའི་
 འཕགས་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྒྲུང་བ་བཙོས་མུར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀྱུན་
 རྫོབ་ཏུ་སྟེ་ཀྱུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་མངོན་སྟོམས་སྟེ་
 མོ་མེད་པས་བདེན་སྒྲུང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་གཏི་མུག་ནི་དངོས་པོའི་
 རུང་བཞིན་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ། རྒྱུན་དེས་བཙོས་མ་ལ་ཀྱུན་རྫོབ་
 ཞེས་དང་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་གི་དོན་གྱིས་བཤད་དེ། འོག་ཏུ། གང་
 གི་སྒྲིབ་ཚིགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སོགས་དང་འདྲ་བར་བཞེད་པར་བཤད་
 ཏོ། །གཉིས་པ། རུབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པ་བསེ་རུ་སོགས་
 རྫོད་གྱིན་དུ་སྒྲིབ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་རྒྱལ་བར་
 བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདུག་ཉིད་དམིགས་པའི་གཞི་གང་དུ་མིག་དྲག་པ་ས་

བལྟས་ན་རྒྱ་ཤད་སོགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད་ཡིན་
 བ་དེ་བཞིན་སྐབས་འདྲིར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ། མཇུག་བསྐྱུ་བ་
 ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་བའི་ཚུལ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་རང་གི་དོན་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་གཉིས། དང་
 བོ་ལ། འཛིག་རྟེན་ཆད་མར་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་ཆད་མིན་གྱིས་
 ཆད་མ་ལ་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་བོ་གྲལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དབྱུང་བ་
 ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཛིག་རྟེན་རང་གིས་དེ་ཉིད་
 མཐོང་བས་དེ་ཉིད་རྟོན་བའི་འཕགས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་
 ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲམ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཅི་
 ཞིག་བྱ་དོན་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་རང་གི་བའི་
 རྒྱན་པོ་ནི་ཆད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དབྱུང་བ་ལ་
 རྣམ་ཀུན་འཛིག་རྟེན་ཆད་མ་མིན་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལས་ལེན་གྱི་
 སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། འཛིག་རྟེན་རང་
 ཉིད་ལས་གསལ་ཤིང་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 ཏེ་སེལ་ཏེ་ནང་འགལ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་
 ཅིག་གིས་པའི་རྩས་སྟོགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཅིག་ཤིས་ཀྱི་དེ་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་
 བརྒྱལ་བ་རྩས་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་དེས་རྩས་ནི་བྱུང་བའོ། །བྱུང་བ་རྩས་མིན་
 ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། མི་ལམ་གྱི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དེ་དེས་སུན་

འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་དང་། ལུས་པ་མ་གྲུབ་ཞེས་དང་། ལུས་
 པ་དང་ལོ་རྟོག་སྐྱེ་བ་མེད་ཞེས་སོགས་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ནས་
 སྒྲིམ་གྱི། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མཐོང་བ་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་
 རྣམ་མིན་དང་། སྐྱེ་མེད་དུ་བསྒྲུབས་ན། འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པས་
 དེའི་དམ་བཅའ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མས་སེལ་འོང་བ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པ།
 གྲ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ས་བོན་ཅུ་མ་མའི་མངལ་དུ་བཏབ་ནས་བདག་
 གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲུ་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་གིས་བཏབ་པའི་ཤིང་འདི་
 ཡང་བདག་གིས་བཅུགས་སོ་སྒྲུ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེས་ན། རྒྱ་འབྲས་
 གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་དེ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་གྲུང་མེད་དོ། །ཡོད་ན་བྱ་དང་ཤིང་ལ་འདི་རས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་
 བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ས་བོན་དང་རྒྱ་བཏབ་གྱི་འབྲས་བྱ་དེ་གཉིས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་རང་ག་པས་ས་མུག་སོགས་
 རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་
 མིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་
 པའི་ཡོན་ཏན། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། ས་མུག་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བས་མུག་ཡོད་
 བཞིན་དུ་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་མུག་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་བས།

ལྷ་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རིགས་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ལ་མི་པན་ཏེ། བ་ཡང་ཡོད་
པས་ཏྲ་ཤི་ནས་རིགས་རྒྱན་ཆད་པ་མིན་པ་ལ་མི་པན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། ལྷ་ལྷ་འོ་སྐབས་སུ་འང་ས་བོན་མ་འགག་
པར་རྟག་པར་འགྱུར་ན་འདིར་རྟག་ཆད་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་གྱི་སྒྲིབ་ལས་རང་
གྲོལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་ལས་སྤང་བའི་སྒྲིབ་ནི་མེད་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་
གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་གང་ཕྱིར་ལྷ་ལྷ་ས་བོན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་ལྷ་ལྷ་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆད་
པ་ཡི་སྒྲིབ་མེད་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པ་
དེ་ཕྱིར་ཡང་། ས་བོན་ལྷ་ལྷ་འཕྲོས་པ་མེད་པས་ལྷ་ལྷ་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་
རྟག་པར་ཡང་བརྟོད་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འང་རང་བཞིན་
གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་བཀག་
པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་པན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་
དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བས་དགག་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་
དབྱུང་བཟོད་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་པ། རྟོན་དམ་པས་སྒྲིབ་པ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་
བས་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ཡང་དག་
ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ལ་རགས་
ལས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་དེའི་དབང་

གིས་བདེན་གཉིས་སྟོགས་སུ་ལྷུང་བ་དང་། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་རོག་ཅིག་ཏུ་འདྲེ་
 བ་མེད་པས་ན་འདི་འགོག་པ་ནི་ཐལ་འབྱུང་ཐུན་མེན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་གོང་འོག་གི་རིགས་པ་སྦྱི་དང་། བྱད་པར་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པོ་
 འདི་ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ནས་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་གྱི་གནད་
 རྣམས་རྟོགས་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྫོང་བུ་རང་མཚན་ཅུང་
 ཟད་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རོང་དེ་མེད་པས་མཉམ་བཞག་གི་
 རྣམ་མེད་པ་ཕྱིས་ཞིག་པས་ན་ཐོ་བས་བུམ་པ་བཞིན་མཉམ་བཞག་གི་སྟོང་
 ཉིད་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྐྱར་པའི་རྩལ་གྱིས་འདིག་རྒྱར་ཐལ་བ་དེ་
 མི་རིགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་
 གྲུང་ཡོད་དགོས་ལ། མ་གྲུབ་ན་ཀྱང་རྫོང་བུ་ཡང་གྲུབ་པར་མི་འབྱུང་བས་སོ། །
 གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཆོར་སོགས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 རོ་བོ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བར་འབྱུང་ན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་
 རྟོགས་པའི་ཆོད་ངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པས་ན་མཉམ་བཞག་
 གི་ཡེ་ཤེས་དཔེ་དངོས་པོ་འདིག་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འདིག་པའི་
 རྒྱར་འབྱུང་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མེན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་གདོད་ནས་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མེན་ནོ། །གཉིས་པ། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྦྱེ་ཡོད་དགོས་
 ཟེར་ན། རྒྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ལས་གྲང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དུག་
 མཐའ་བཞིའི་གང་ལས་སྦྱེ་བ་སོགས་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ན། དེ་ཉིད་མ་སྦྱེས་པ་

ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དངོས་ལས་གཞན་ནམ་ཚུ་རྟོལ་དུ་སྐྱུར་བ། རྒྱུ་སྟོགས་གྱི་
གནས་སྟེང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་བདེན་ལ་བདག་དང་
གཞན་ལས་རྒྱུ་བ་སྟོགས་གྱི་རྒྱུ་པར་དབྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེས་དབྱེད་ན་འཛིག་
རྟེན་ཐ་སྟོན་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ། དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རྒྱ་བས་སྒྲུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གྱིས་
བདག་དང་གཞན་ལས་རྒྱུ་བ་རིགས་པ་མིན་པ་དག་གིས་རིགས་པ་དེས་ཐ་
སྟོན་དུ་ཡང་རྒྱུ་བ་རིགས་པ་མིན་པས་ཁྱོད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་བ་ཚད་མ་གང་
གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ཅོད་པ་སྟོང་།
ཀླུ་རྫོབ་དུ་ཡུལ་རང་གི་སྟེང་ན་སྟོང་ཡུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་བ་
བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་ན་གཞུགས་སྟོགས་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟ་ན་གཞུགས་སྟོགས་མིག་ལ་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་མིན་ན་རི་རྩ་ཡང་
སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་འདྲ་པས་སོ་ཟེར་ན། ལན་བརྟན་པ། དེ་ལྟར་
ན་རྒྱུས་འབས་པུ་བསྐྱེད་མེ་ལུས་ན་དངོས་པོ་སྟོང་པ་སྟེ་བརྟན་པ་གཞུགས་བརྟན་
དང་རྒྱུ་བརྟན་ལ་སྟོགས་པ། མེ་ལོང་སྟོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྒྱ་
རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོགས་པ་རྒྱལ་ས་འཛིག་རྟེན་ན་མ་གྲུགས་པ་ཡང་
མིན་པ་སྟེ་རྟུན་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དེར་
ནི་ཡུལ་གཞུགས་བརྟན་སྟོགས་སྟོང་པ་ལས། ཡུལ་ཅན་གྱིས་པུ་འདྲ་གཞུགས་
བརྟན་སྟོགས་དེ་ཡི་རྒྱལ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་

དོ་ཐུམས་ཅན་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡང་། སྟོང་ན་སྒྲུབ་མི་ཤེས་
 པ་མིན་པར་དོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དྲག་ལས་དེར་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་རབ་རྒྱ་སྟེ་བར་འགྱུར་
 ཏེ་མཛོན་སྐྱུ་སྒྲུབ་རུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་
 གིས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་འཇུག་སྟོང་བཞིན་སྒྲུབ་ཅུས་ན་དེས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱན་
 ཀྱང་སྒྲུབ་རུང་པའི་གོ་སྐབས་ཡངས་པོར་བྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་ལ་
 གང་སྒྲུབ་གི་ཆ་ནས་སྟོང་ཡང་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་
 མི་འགལ་ཞིང་གཟུགས་བརྟན་མེད་པར་མི་འགོ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཡང་སྒྲུབ་
 བའི་འཐད་པ་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་
 དགག་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟོང་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ།
 བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་དྲག་རྟག་པ་མ་ཡིན་
 ཆད་པ་འདྲ་མིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དེ་ཆེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལ་ལྟོས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་སྤྲ་བའང་ཞེགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འདྲ་།
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོང་གི་རྟག་ཆད་ཞེགས་མི་ཅུས་ལ། འདིར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པས་
 ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟག་ཆད་སྤྲ་བའང་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀྱན་
 གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྱེན་ཅུས་པའི་ཚུལ་
 དང་། དེ་ལྟར་བརྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་།

དབེ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ། གང་གིས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་ལས་དེ་མི་འགག་པ་དེ་གིས་ཀུན་གཞི་སོགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་བར་
ལག་སྒྲེལ་བ་ཞིག་མེད་ཀྱང་ལས་འགགས་པས་འབྲས་སུ་འབྱེན་པ་འདྲི་རྒྱས་
པའི་གྱིར། སྐབས་ལ་ལྟར་ལས་འགགས་ཏེ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཡུན་རིང་ལོན་
པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་སུ་ཡང་དག་འབྱུང་བ་དེ་ག་བར་གྱིས་ཞེས་སེམས་ཅམ་
པའི་ཀུན་གཞི་དང་མདོ་སྟེ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན། དེ་སྒྲུབ་པའི་བཤེད་པ་དང་རྒྱུད་མི་
ཟ་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་ལས་འབྲས་འབྲད་པར་བསྟན་
པ་སྟེ། ལས་འབྲས་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལས་འགགས་ཟེན་ན་དེས་
འབྲས་སུ་མི་བསྐྱེད་པས་དེའི་བག་ཆགས་བཤོ་སའམ་འབྲས་སུ་འབྱེན་པའི་
བར་རྒྱན་ཆགས་ཞིག་མེད་ན་མི་ཡོང་བ་དང་། འདྲིར་ལས་འབྲས་གཉིས་ཀ་
དོ་བོས་མ་གྲུབ་པས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཅམ་ལས་བར་ཆད་མ་ཆད་ཐུང་མ་ཐུང་
ཀྱི་བརྟགས་མཐའ་མི་འདུག་པ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་བྱུང་བ་ཅམ་ལས། རྒྱ་འབྲས་ཐུང་མ་ཐུང་སོགས་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ས་
ལྷག་སོགས་རྒྱ་འབྲས་ཅི་ཡང་མི་འབྲད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགག་པ་ཡང་མེད་ལ། འགག་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་འགགས་པས་ཅི་ཞིག་གཞོན་དེ་མི་གཞོན་དོ། །

༥ དེར་མ་ཟད་ཀྱང་གིའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་ལུང་དང་། ཇི་སྟེད་མ་འགག་
པར་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཞིག་བའང་འབྲས་སུ་འདྲི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་སྐྱེད་མི་

ཤེས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་ངོ་རྣམས་པ་ཅམ་གྱི་དམིགས་
 པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ས་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་དེའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 མེད་དེ། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས། ས་པོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། འབྲས་སུ་འབྱུང་
 བ་མ་ཡིན་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་
 གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འཆད་
 དེ། དཔེར་ན་རྣམ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་སུད་མེད་བཟང་མོ་
 དག་མཐོང་ནས་ནི། སྤྱད་ཆེ་ཡུལ་དེ་འགགས་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་
 སྐྱོན་པོ་ལ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་འགགས་ཤིང་རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་སུ་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུངས་པ། རྣམ་སྤྱོན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱེན་པའི་ཚུངས་
 ཚོར་དང་། ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚུངས་སྤང་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་གཉིས་མཚོན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་ཅན་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་སྤྱོན་འབྱུང་བར་འདོད་ན།
 རྣམ་པར་སྤྱོན་ཟེན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་སྤྱར་ཡང་རྣམ་སྤྱོན་ཐུག་མེད་དུ་ཅིའི་
 ཕྱིར་མི་འབྱེན་ཏེ། འགགས་པས་མི་གཞོད་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ཟེར་བ་དང་། རྣམ་
 པར་སྤྱོན་ཟེན་མ་ཟེན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མེད་པར་མཚུངས་ཟེར་བ་ལ། རང་བཞིན་

མེད་པར་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་ལུས་མི་ལུས་ལ་བྱེད་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་རི་རྒྱ་དང་
 གླ་ཤད་སོགས་རྒྱུན་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཉིད་མིན་
 པར་མཚུངས་ཀྱང་། གླ་ཤད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་རྩ་བ་རི་བ་ཅན་གྱིས་མཐོང་ཡུལ་
 དེ་གླ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི་རི་རྒྱ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ཐུག་
 མེད་དུ་མི་འབྱེན་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་འཆོལ་བར་མི་འབྱེན་པའི་ཚུལ་
 གཉིས། དང་པོ་དཔེ་དེ་བཞིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་འགགས་པར་མཚུངས་
 བ་ཡང་ལས་མ་སྒྲིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་ལས་སྒྲིན་པ་མིན་པར་
 ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་པའི་ཡུལ་གླ་ཤད་དེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་གླ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟེད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན་པ་ལྟར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་
 རང་འབྲས་སྟེད་ཅིང་དེ་ཡང་གང་བྱུང་བྱུང་མིན་པར་མི་འཆོལ་བར་སྟེད་ལུས་
 བ། མེད་པའི་ལས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡངས་པོར་བྱེད་
 པའོ། །གླ་ཤད་དེ་རི་སྟོང་ཡོད་པའི་བར་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པར་སྟེད་པའོ། །
 མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་སྒྲེས་པ་ལ་འཆིབ་པ་མེད་པ་བཞིན་འགགས་པ་ནི་སྒྲེབ་སྒྲོན་
 དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེར་མ་ཟད་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་
 དགེ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེ་སྟེར་རྣམ་སྒྲིན་མི་དགེ་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ནས་པོའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་བའདུག་དགེ་
 ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་

དུ་ངེས་པར་ཡིན་ཞིང་། མིག་དག་པ་ལ་སྒྲ་ཤད་སོགས་མིག་སྒྲིན་ཅི་ཡང་སྤང་
 བ་མིན་པ་ལྟར་དགྲོ་བ་དང་མི་དགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་
 སྒྲོ་ཅན་ཐར་བར་འགྱུར་དུ། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་ཐུ་འདི་
 འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་སྒྲུབ་གྱིས་ཞིབ་པར་བཅའ་ནས་དཔྱད་པ་རྣམས་
 གྱིས་འཐད་པ་མ་རྟེན་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པར་སེམས་པའི་གོལ་ས་འབྲུང་
 སྤྱིད་པས་རྒྱུར་མཐོང་གིས་ལས་འབྲས་བསྒྲུབ་པར་མི་རྣམས་བསམ་ན་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པོ་ཞེས་ལས་འབྲས་ལ་དཔྱད་པའི་སེམས་པ་འད་དག་ག་པ་སྟེ་ལས་
 འབྲས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཞེས་གསུང་པར་མཛད་དེ་རྩལ་ཟབ་ལ་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་དེ་འདྲ་བ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་།
 དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། འོ་ན་ཀུན་གཞི་སོགས་ཡོད་པར་
 གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ལས་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་ཀུན་
 གཞི་ཡོད་ཅིང་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་སྤང་
 པོ་ཅམ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་སྤང་པོ་འདི་དྲག་འབྲའ་ཞེས་ཉིད་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་
 འདི་ནི་བདེན་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་མོའི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་
 བ་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཁ་དྲང་བའི་སྤང་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ། དཔེར་ན་
 འདྲི་གཏོགས་ལ་ལྟ་བའི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་ང་དང་ང་ཡིར་འདྲིན་
 པའི་ལྟ་བ་དེ་དྲང་བྲལ་ཡང་སྤངས་རྒྱས་གྱིས། འདྲི་གཏོགས་ཐ་སྟད་མོང་དུ་རྩྱད་

སྤྲོད་རྗེ་ལྟར་དགོས་དབང་གིས་ངས་ཁྱོད་ལ་ཞེའམ་དྲ་དྲང་དྲ་ཡི་ཐུག་སོགས་
 བསྟན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་གྱི། ཡོད་ཅེས་
 གཏུལ་བྱ་ལ་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་གྱི་
 ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ཐོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།
 དང་པོ། བླ་མ་གྱི་ཆགས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་རང་ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་གཟུང་
 བ་མེད་པར་དེ་འཛིན་པ་འམ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱང་མ་མཐོང་ཞིང་།
 དོན་དམ་པར་སྤྲོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ས།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་ས་
 ཏུག་པ་དེས། འདིར་ནི་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཉིད་ནི་མེད་དོ། །ཁྱིཾ་ལ་མེད་
 པར་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་རི་ལྟར་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཞེན། དཔེ་རི་ལྟར་ན་
 རྒྱུད་གིས་བསྐྱུལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆེ་ལས་རྒྱ་རྒྱ་བས་གཡོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་ཁྱིཾ་བ་གི་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་བས་ན་ཀུན་གྱི་ས་པོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་འགགས་བཞིན་པ་
 རང་གི་རྣམ་པས་ཏེ་རྣམ་པ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་དག་པའི་
 གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་གཟུང་འཛིན་
 རྒྱུ་ཆད་དུ་འཛིན་ནོ། །འདིར་དབེར་ན་དབང་ཐུག་པས། བཞི་བ་སྒྲིབ་རྣམས་
 གྱི་རྒྱ། རྒྱ་ཤེས་རྒྱ་རྣམས་རི་བཞིན་དང་། སྒྲག་གཡན་ལས་རྣམས་གྱི་ལྟར། །

དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །ཞེས་དབང་ལྷན་སོགས་འགོ་བའི་བྱེད་པོར་སྒྲུབ་
 དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་པའང་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་
 བྱིན་མ་ཤེས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་ཡང་། དབང་ལྷན་རྟག་ལ་ཀུན་གཞི་མི་རྟག་ཞེས་པ་
 བྱུང་བར་རོ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་གང་
 ཡིན་པ་འདི། གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་
 བརྟགས་པར་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་དབང་མ་ལུས་པའི་རྒྱར་རམ་གཞིར་འགྱུར་
 ཞིང་། གཞན་དབང་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་། ཁྱེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་
 ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཤེས་དང་འདིའི་
 ལུགས་གྱི་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་རྟོག་གི་སྒྲོམ་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་ཤེས་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྟར་དུ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 འབྲུལ་པ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཚུགས་སུ་མི་སྒྲེབ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་གཞི་མེད་ན་
 སྒྲུབ་བམི་འཐད་པས་སྤྱི་རོལ་དུ་འབྲུལ་རྟོག་གི་རྒྱ། མ་དག་གཞན་དབང་ཡིན་ལ།
 དེ་ཀུན་བྱང་འཛིང་གོལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལ། རིགས་
 པས་དགག་པ་དང་། སེམས་ཅམ་དུ་གསུང་པའི་ལུང་གི་དགོངས་
 དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་དོ་བོ་དགག་པ་དང་། དེ་ལས་
 དེམ་པོར་སྒྲུབ་པའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་རྩུལ་བཤད་པ་དགག་པ། དེ་ལྟར་

བཀག་པའི་མཐུག་བསྐྱབ་བཀུས། དང་པོ་ལ། བྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག་པ། བག་ཆགས་གྱི་རྣམ་པ་ལས་དོན་གྱིས་
 ལྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་
 དགག་པ་དང་། སྐྱེ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲི་བ་
 དང་འདོད་པ་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། བྱོད་གྱིས་བྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྟོན་ཡོད་པའི་དཔེ་ནི་གྲང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལ།
 ཁང་མིག་ཆུང་དུ་ཉལ་བ་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་དུ་གྲང་ཆེན་ཆུས་པའི་བྱ་
 མིས་པའི་གྲང་པོ་ཁང་བ་དེར་ཡོད་པ་མིན་པ་མི་ལམ་རྗེ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་
 ལ་བསམ་པ་ལས་དབྱུང་བར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་
 པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སང་
 དུས་གྱི་བྱི་རོལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མི་ལམ་གྱི་
 དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་པར་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ།
 གྲང་ཆེ་དུ་ཡི་ཡུགས་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་ཡུལ་གྲང་པོ་ཆེ་མེད་པ་ལྟར་དེའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་སྟོན་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ཆེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་བྱོད་གྱི་དཔེ་
 ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེའི་སྐབས་ན་ཡིད་ཡོད་དེ་མེད་ན་སང་ཆེ་མི་ལམ་དུན་
 མི་སྤྱིད་ལ་དེ་དུན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མི་ལམ་ན་ཤེས་པ་ཡོད་
 པ་ལྟར་བྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡོད་པར་འགྲུར་ཏེ་དྲི་ལྟར་སང་པའི་གནས་

སྐབས་སུ་ཁྱོད་གྱི་དཔེ་མི་ལམ་མཐོང་སྐྱམ་དུ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་
 བྱི་རོལ་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་མིས་སྐྱམ་དུ་ཡུལ་དྲན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མཚུངས་
 མོ། །གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བཀོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས། དང་པོ།
 གཤམ་ཏེ་གཉིད་གྱི་སྐབས་ན་མིག་དབང་མེད་པས་མིག་སྒྲོའམ་མིག་ཤེས་གཉིས་
 མི་སྤྱིད་པས། གཟུང་བྱ་བྱི་རོལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་ཡོད་པ་མིན་ལ་འོན་
 ཀྱང་གཉིད་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བར་ཡོད་པ་
 ཡིན་པས་ཡིད་ཤེས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལ་བྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། མི་
 ལམ་རྩི་ལྟ་བུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐད་པའི་གནས་སྐབས་འདྲིར་ཡང་འདོད་དེ་ཞེན།
 གཉིས་པ། རི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་བྱི་ཡུལ་དེ་དག་མི་ལམ་དུ་མ་སྒྲེས་པར་
 འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟར་ན་མི་ལམ་ན་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དེས་
 ཞེས་དེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་པས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་
 བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་
 རྒྱ་བ་དང་སོགས་སྐྱས་སྐྱ་དང་ཕྱེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་གྱི་ལྷག་མ་ཡུལ་དབང་
 ཤེས་གསུམ་པོ་འདྲ་སྒྲེ་བ་མེད་པའོ། །མི་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་གསུམ་པོ་བརྟུན་
 པ་རི་ལྟ་བུ་བ་དེ་བཞིན་སྐད་པའི་སྐབས་འདྲིར་ཡང་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་དདོས་པོ་རྣམས་བརྟུན་པ་ཡིན་པས་ན་སེམས་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ལ། ཁྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་མེད་ཅིང་བདག་རྒྱེད་དབང་པོ་རྣམས་

ཀུང་མེད་པའོ། །གསུམ་པ། འདྲི་ན་རྩི་ལྟར་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་མ་བྲལ་
ཞིང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིད་སྐད་པའི་སྐྱབས་དམིགས་པར་གསུམ་ཆར་
ཡོད་པ་དེ་བཞིན་རྩི་སྤྱོད་དུ། གཉིད་ལས་མ་སྐད་དེ་སྤྱོད་དེ་ལ་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་
སོགས་གསུམ་པོ་ཡོད་ཅིང་། གཉིད་སྐད་པར་གྱུར་ན་མི་ལམ་གྱི་གསུམ་ཆར་
ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། མ་རིག་གཏི་མུག་གཉིད་མ་ལུས་པ་དུང་ལུང་བའམ་སྐད་
པ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་མཛོན་སུམ་མཛོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་
དབང་ཤེས་གསུམ་མེད་དེ་མི་ལམ་སྐད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་ཤད་གྱི་
དཔེ་དགག་པ་ནི། བདག་སྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་རུ་བརྩེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡི་
སྒོ་གང་གིས། རབ་རིབ་གྱིས་བསྐྱད་པའི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་རྒྱལ་ས་གང་མཐོང་བ། མཐོང་མཁུན་དེ་ཡི་སྒོ་ལ་ཉེས་ན་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་
ཆར་བདེན་པ་སྟེ་དེ་དང་དེར་སྒྲུབ་པས་སོ། །རབ་རིབ་བྲལ་བའི་དོན་གསལ་
མཐོང་བ་ལ་ཉེས་ནས་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་དེ་
ལ་མི་སྒྲུབ་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་ཤད་ལྟ་བུ་ཡུལ་མེད་ཀུང་དེར་འཛིན་
པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། སྐྱེ་དེའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་མཐོང་བ་དྲང་མིག་ནི་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཏད་པའི་ཆོན། རབ་རིབ་མེད་པ་ལཱ་འདྲ་སྐྱེ་ཤད་གྱི་
སྒོར་སྐྱེ་བར་འཇུག་པར་རིགས་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་བྱིར་ན་སྐྱེ་ཤད་འཛིན་
པའི་སྒོ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བའི་
མཐུན་དཔེ། རབ་རིབ་དབང་ཤེས་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཞེས་རེ་མདའ་བས་བཞེད།

གཉིས་པ་དོན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་སྒྲིཾུལ་དགག་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་
 གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གྲང་ཕྱིར་རབ་
 རིབ་མེད་པར་ཡུལ་གསལ་བར་མཐོང་བ་དྲག་ལ་སྒྲིཾུལ་ཤད་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ཡི་
 རུས་པ་ནི་སྒྲིཾུལ་པ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲིཾུལ་ཤད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིཾུལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ཀྱི། ཤེས་བྱ་ཡུལ་སྒྲིཾུལ་ཤད་ཡོད་པའི་དདོས་པོ་དང་བཟུང་བ་སྟེ་མེད་པའི་དབང་
 གིས་མ་མཐོང་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མདོར་བརྟན།
 རྒྱས་པ་ཤད་གཉིས། དང་པོ། སྒྲོ་ཡི་རུས་པ་ཞེས་པའི་རུས་པ་དེ་མེད་པས་ཡུལ་
 མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པ་འདྲི་ནི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རུས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་གམ། མ་འོངས་
 པ་དང་། འདས་པ་གང་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྟགས་ན། ད་ལྟའི་རུས་
 པ་ཡིན་ན་རུས་པ་ཅན་དང་རུས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རུས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བདག་
 གཅིག་འབྲེལ་དུག་སྒྲིཾུལ་ཡིན་ན་ནི། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་མི་རིགས་པས།
 རུས་པའི་རྣམ་ཤེས་རུས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རང་
 ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ལྷ་གྲུ་སྒྲིཾུལ་ན་ཡང་ས་པོན་མི་
 འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་རུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་
 ལྟ་བ་ཐོབ་ན་ནི། རྣམ་ཤེས་རང་དང་སྒྲིཾུལ་དུས་མཉམ་པའི་རུས་པ་ལས་འབྱུང་
 མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པས་སོ། །མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་
 མེད་པས་རུས་པ་འདི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་རུས་པ་འོ་ཞེས་བྱུང་བར་དུ་བྱེ་མི་རིགས་

ཏེ། བྱད་ཆོས་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་པ་ལ་
 རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ། མ་འོངས་པ་ལ་རྣམ་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ། འདས་པ་ལ་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་
 པ་གསུམ། དང་པོ། རྣམ་ཤེས་སྒྲེས་པ་ད་ལྟ་པ་ལ་རྣམ་པ་སྤྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དྲུས་མཉམ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ།
 སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སྒྲིན་སྤང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་སྒྲེས་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཡང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
 རྒྱུ་མཆོན་བྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་མེད་པར་དེས་བྱད་པར་ཅན་རྣམ་
 པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡོད་མི་དགོས་པར་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཞེས་
 བཞག་ཅུང་ན་མོ་གསུམ་བྱ་ལ་འདར་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་གྲུལ་ལོ། །གཉིས་
 པ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག་དང་། སྣལ་མ་འདི་ལ་རས་ཡུག་
 ཐོགས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། བརྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་
 དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་བཤད་པས་འཁོར་
 བསྐྱར་སོགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞིག་ལ། དེ་དག་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་
 ལྟར་གྲུལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དེ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་
 ཞེས་དེ་འབྱུང་ཅུང་གི་རྣམ་པ་ལ་བསྟན་པར་འདོད་དོ་སྟུམ་ན། མི་འཐད་དེ་གང་
 ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་རང་ད་ལྟ་མ་གྲུབ་པས་རྣམ་པ་མེད་པར་རྣམ་པ་འདི་
 ཡི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་

འགྱུར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་རྒྱས་པ་འདོག་ལ་རྒྱས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་
 རོ་ཞེས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཤེས་འདོག་པས་གྲུབ་པོ་སྟུང་ན། མི་གྲུབ་སྟེ།
 ལྟོས་གྲུབ་ནི་གཅིག་གྲུབ་པ་ལ་གཅིག་ཤོས་དེའི་ཐོན་དུ་གྲུབ་དགོས་ན། དེ་མ་
 གྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་མེད་པས་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་
 ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲུབ་པ་ནི་རིང་ཐུང་དང་། ས་རི་ཚུ་རི་སོགས་ལྟར་
 བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཉིད་ཅིས་དུམ་པ་སྟེ་
 མཁུན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འདས་པའི་རྒྱས་
 པ་དགག་པ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས།
 དང་པོ། འདི་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་དངོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་འགགས་
 པའི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན་དེ་
 ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། རྒྱ་མཁོན་ཁྱོད་ལྟར་ན་བརྒྱད་ཅིང་འབྲེལ་ཆགས་པ་རྒྱན་ཅན་སྐད་ཅིག་
 མ་རྣམས་ཤིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེར་ཡན་ཚུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཡོད་པའི་
 ཟུང་རོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྟེ་ཐུག་ཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་དེ་དག་རང་
 མཁོན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོང་པོས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན། དེ་ཟུང་
 དངོས་པོ་ཐུམས་ཅན་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཀྱན་ལས་འབྱུང་བར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ།
 གཤམ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐད་ཅིག་དེར་ནི་རྒྱན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་

ཅིག་དོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི། སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བ་དེ་དྲག་ལ་རྒྱན་ནི་གཅིག་ལས་ཐ་དད་
 བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ་ཅི་ན། གཉིས་པ།
 རྒྱན་ཅན་ཐ་དད་ལ་རྒྱན་གཅིག་ཡོད་པ་འདྲི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་ད་སྐར་མ་གྲུབ་པ་
 ཞིག་སྟེ། སྐྱེ་བོ་བོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱན་གཅིག་ཡོད་པའི་
 སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ལྟར་ན། བུམ་པ་དང་ཉེར་སྐྱས་ལ་
 བརྟེན་པའམ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི། གང་ཟག་སོ་སོ་བ་གཞན་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གང་
 དྲག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སོ་སོ་བ་དེ་དྲག་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སྐར་རང་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཤེས་པ་དེ་ལས་བཅུ་པོར་སྒྲུང་བའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་ཚུལ་དགག་པ་
 ལ། ཚུགས་སྐྱབ་པ་ཐོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མིག་གི་སྒྲི་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར་བ་ཡི་རང་གི་རྣམ་པ་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀླན་གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་
 སྐྱེ་མས་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀླན་རྣམ་སྒྲིན་པ་ལས་
 མིག་ཤེས་དེ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མིག་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་རྟེན་གྱི་རྣམ་
 པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་དུ་སྒྲེ་བ་དེ་ལ། གཏི་ཐུག་གིས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་
 པའི་མིག་དབང་ནི་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 བཞི་ལའོ། །འཛིག་རྟེན་འདྲི་ན་དབང་པོ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་

བ་གཞུགས་སོགས་ལྟ་ཡང་། བྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་བ་མེད་པར་ཐོག་མེད་ནས་
 བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་པོ་ན་སྒྲིན་པ་ལས། སྒྲོ་སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་
 བ་ཉིད་འབྱུང་པར་མ་རྟོགས་ནས། སྒྲོ་པོས་བྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་པར་སེམས་སྒྲུང་
 ཞེས་པས་ཁས་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་ནི་གཞུགས་སོགས་བྱི་རོལ་
 གཞན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར། ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ་ལས་གཞུགས་
 སྒྲོ་སོགས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐད་པ་
 ལའང་འདིར། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་པར་ནང་ཡིད་ནི་ཡོད་དོ་ཅེ་ན། གཉིས་
 བ་ལ། བཀའ་བ་དངོས་དང་། ཤེས་པ་ལས་དོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟ་
 མ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱི་རོལ་མེད་པར་
 ཤེས་པ་ཁོ་ན་དོན་སྒྲུབ་གི་རྣམ་པར་སྒྲེན་སྐད་ཏུ་ས་སྤྱོད་པ་ལ་གཞུགས་སྒྲུང་
 བར་ཐལ་བས་དགག་པ། སྐད་ཏུ་ས་སྤྱོད་པ་མ་སྒྲིན་པར་འདོད་ན་མི་ལམ་
 གྱི་ཆེ་ཡང་གཞུགས་སྒྲུང་མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། དེས་ན་ཡུལ་དབང་
 ཤེས་གསུམ་བདེན་རྒྱུན་མཉམ་པར་བརྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་མི་རིགས་
 ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རི་ལྟར་མིག་དབང་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་ཏུ། རང་གི་བག་ཆགས་
 སྒྲིན་པ་ལས་སྒྲོ་སོགས་ཡུལ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་སྐད་པའི་
 མིག་ཤེས་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན། མིག་དབང་མེད་པར་ཡང་རྣམ་
 ཤེས་རང་གི་ས་པོ་ན་ནི་སྐད་ཅིང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལས་ཡོང་བ་འདི་ལ་སྐད་
 པའི་སྐུ་བས་འདྲིར་ཡང་མ་ཡོང་བ་ལྟར་གཞུགས་སོགས་སྒྲུང་བ་ཅིས་མི་སྒྲེ་སྒྲེ་

དེ་མི་ལམ་དང་སང་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པས་སོ། །
 དེའང་གཞུགས་སོགས་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་སྐྱེ་ན་མི་སང་
 ལ་ཁྱད་མེད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །སང་པའི་ལོང་བ་ལ་གཞུགས་སོགས་
 གསལ་སྒྲུང་མི་ལམ་གྱི་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བར་ནི་མིག་མེད་པས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་
 འདྲ་བའི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་མ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲིན་པ་གཉིད་
 བྱེད་གྱི་སང་པ་ལ་མིན་ནོ་ཟེར་ན། གལ་ཏེ་མིག་དེ་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཡིན་ཅིང་
 དེ་ཉམས་པས་མི་སྒྲུང་ན། མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ་ཏེ་མིག་མེད་པས་
 མོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་ན་དུག་པ་ཡི་སྟེ་དུག་པ་ཡིད་
 ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ་ཡོད་ལ་སང་པར་སྒྲིན་པ་མེད་ཀྱང་ཅེས་རྒྱ་མཚན་མེད་
 བར་ཚིག་ཅམ་གྱིས་དེ་སྐད་སྒྲས་ཚོགས་ཀྱི་དེད་གྱིས་ཀྱང་། དུག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་
 རི་ལྟར་སང་པའི་སྐབས་འདྲིར་ལོང་བ་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡང་
 མེད་ཅེས་སྒྲས་ནའང་ཅེས་མི་དེ་གས་ཏེ། རི་ལྟར་མིག་མེད་སང་པའི་སྐབས་
 གྱི་ལོང་བའི་རྒྱད་འདི་ལ་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་འདྲི་ཡི་རྒྱ་མེན་པ་
 ལྟར། མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ཉིད་ནི་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའམ་མཐོང་
 བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞེས་གཉིད་གྱི་སྐབས་ན་མིག་མེད་ཀྱང་གཞུགས་སྒྲུང་གི་བག་
 ཆགས་སྒྲིན་རྣམ་པ་ལྟར་ཉིན་པར་མིག་མེད་པའི་ལོང་བ་ལ་ཡང་འདྲ་སྟེ་གཉིས་
 ཀར་ཡང་མེད་པར་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མིག་ལ་ཀུན་ཏུ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་
 རྣམ་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་སྒྲུང་ན། སང་པའི་ལོང་བ་ལ་མིག་མེད་པ་དེ་གཞུགས་

སྒྲུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་མི་རུང་བ་ལྟར་མཚན་མོ་མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་
 མིག་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་མིག་མེད་པ་བྱ་བ་འདྲ་བ་སྟེ།
 གཉིད་དེ་གཟུགས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ནི་ཤེས་པ་གཟུགས་སུ་
 སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། མིག་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་མེད་པས་མིག་གཟུགས་གཉིས་ཀ་
 རྒྱུ་ལ་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་ན། གཟུགས་ནི་བདེན་པ་མི་སང་གཉིས་ཀར་
 མེད། མིག་དབང་ནི་སང་ལོང་དང་གཉིད་སྒྲུབས་གཉིས་ཀར་མེད། ཤེས་པ་
 རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། གཉིད་གྱིས་མིག་དབང་བྱེད་པ་དང་བུལ་བར་བྱེད་ཀྱི། དོན་
 སྒྲུང་དང་ཤེས་པ་ལ་ནི་མི་གཞོད་པར་ཕྱོགས་སྒྲུབ་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་དབང་མེད་པར་ཤེས་པ་
 ཁོ་ན་ཡོད་པ་མིན་གྱི་སང་པའི་སྒྲུབས་ལྟར་མི་ལམ་དེ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
 དདོས་པོ་དང་དེའི་སྒྲུབས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་བརྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞིག་དེར་
 རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱར་ཏེ་རྒྱལ་མ་གཞིར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་
 མོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་གཞན་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ།
 དེགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་མེད་པ། ལུང་གི་རྒྱུ་བྱེད་མེད་པ། དཔེས་རྒྱུ་བྱེད་
 མེད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 བརྟན་པ་ན་སེམས་ཙམ་པ་འདྲི་ཡིས་ཡུལ་མི་བདེན་ཀྱང་ཤེས་པ་བདེན་གྱུ་བ་
 ཀྱི་ལན། སང་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སང་པའི་སྒྲུབས་ཡུལ་རྒྱུ་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་

ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཀུན་བྱང་འདི་གཞན་དབང་མེད་ན་ཡོད་མི་
རིགས་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རུ་སྤྲེལ་གྱི་སྤྱིའི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་དབུ་མ་པ་ལ་ལཱ་ན་ནི་གང་དྲང་གང་བཏུབ་པ་འཕམ། སྤྲེལ་པ་དེ་
དྲང་དེ་ནི་དབུ་མ་པའི་དོར་དྲམ་བཅུ་འཛམ་ལས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་
སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བུས་ཆུམ་རིག་ཅམ་དུ་སྤྲེལ་པའི་
ཚུང་པ་འདི་སྟེ་ལ་བར་བྱུང་དོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ནི། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་འགྲུར་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་
པར་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏེ། །ལང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་
རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་རབ་པ་རྟོག་གོ་བ། །
རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བཏགས། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུང་དེ་གཞན་དབང་
ལ་ཀུན་བཏགས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་སྟམ་ན། །སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་
གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་གལ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་ཏེ་པ་ལང་རྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་
རུས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་གཞན་མེད་པས་སྟོང་གོ་ཅི་ཞིག་ཆོད་
དེ་མི་ཆོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་དབེ་གཞན་མི་སྟུག་པ་བསྒྲུམ་པའི་ཡིད་དོར་ཀེང་
རུས་སྤང་བའི་དབེས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་
མཐོང་བའི་དབེས་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། མི་སྟུག་
པ་བསྒྲུམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྤྱོ་མའི་མན་དག་ལས། དེ་དག་གོམས་

བར་གྱུར་ན་གོང་རུས་གྱིས་གང་བའི་ས་གནི་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་།
 ཡུལ་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་དབང་མི་རུང་སྟེ་སྐབས་དྲེར་ཡང་ཡུལ་དབང་
 ཤེས་པ་གསུམ་ཆར་སྟེ་བ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། ཏིང་འཛིན་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མིན་པ་ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་མདོ་ལས་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཁྱེད་གྱི་དབང་སྒྲིལ་
 ཡུལ་སྒྲོས་གར་གྱི་ལྟ་མོ་སོགས་གཅིག་ལ་སྒྲུང་བ་གཞན་རྒྱམས་ལའང་སྒྲུང་
 བ་ནི་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་གོང་རུས་སོགས་མི་སྟུག་ཡིད་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་འགྱུར་
 དགོས་ན། དེ་བཞིན་དུ་གོང་རུས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་སྟོ་གཏད་ན་རྒྱལ་འཕྱོར་
 མིན་པ་གཅིག་ཤོས་གྱིས་གྲུང་རྒྱལ་འཕྱོར་པ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་དགོས་
 ཏེ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཏིང་འཛིན་དེ་ནི་བརྟུན་
 བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་རྒྱས་པས་དངོས་སུ་སྒྲུང་དགོས་སོ། །འདི་ཞིབ་དབྱེད་
 དགོས། མཆོན། གཉིས་པ། རབ་རིབ་དང་སྟན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་མཐོང་
 བ་སྒྲུབ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་འགྲེལ་བར། རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྒྲུབ་རྒྱམས་གང་
 མཐོང་བ། ཞེས་བཤད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་སོ། །ཁྱེད་ལ་བརྟུང་ལ་ཡི་དྲུག་ས་རྒྱལ་
 སྟོ་ཡང་། ཞེས་པ་ནི། ཐེག་བསྟན་ལས་གྲུང་། ཡི་དྲུག་ས་དུང་འགོ་མི་རྒྱམས་
 དང་། །རྒྱ་རྒྱམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་
 ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྱེད་ལ་ཡི་དྲུག་ས་གྱིས་རྒྱལ་ཁྲག་

དང་། ཉ་སྟོགས་གྱིས་གནས་དང་། མིས་ཆུ་དང་། རྩ་མ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 སྟོམས་འཇུག་པའི་ལྷས་ནམ་མཁའ་རོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ། མདོར་
 ཉ་རྟེ་ལྷར་ཤེས་བྱ་ཡུལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་ཅེས་དོན་འདྲི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
 མི་འཐད་པ་བསྟན་པ། དེས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་
 ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། བདེན་གཉིས་མ་ཞོར་བ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷགས་ཁོར་
 བསྟན་པ། གཞན་དབང་ལས་ལེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་ལས་ལེན་
 པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
 བའི་ཚུལ་གྱི་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། བྱི་རོལ་མེད་པས་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་གི་རོ་བོ་ཅམ་
 ཞིག་དགག་པ། གྲལ་རྟེ་གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིན་
 པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། ཐ་དད་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་
 གི་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན། འདྲི་ཡི་ཡོད་པ་ཡུལ་ཅན་གྲང་གིས་ཤེས་
 པར་འགྱུར། སྟོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཟུང་པར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ་
 ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་དབང་ཡོད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རང་རིག་དགག་པ་དང་། དེ་བཀག་པས་ཚད་མ་མེད་པར་
 གཞན་དབང་ཡོད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དམ་བཅའི་སྟོ་

ནས་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མྱོང་བར་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་
 འགལ་ཏེ། རལ་གྱི་དང་། མར་མེ་མིག་སོར་མོ་ཡང་ཟོར་ཅན་གྱི་དཔེས་འགྲུབ་
 བ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པས་ཀྱང་མིན་ཏེ་རང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
 འགལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་ནས་མི་འགྲུབ་
 པའི་ཚུལ། རང་རིག་མདོན་སྲུང་གིས་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་ཚུལ། དང་པོ་ལ།
 གཏན་ཚིགས་བཞོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གཤམ་ཏེ་རང་རིག་
 ཡོད་དེ་རྒྱ་མཚན་བྱི་དུས་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་དུན་པ་ལས་དེ་ཡོད་པར་འགྲུབ་
 བ་དོན་འདི་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་དུན་པ་དང་། རས་མཐོང་དེ་ཞེས་ཡུལ་མྱོང་བའི་
 ཡུལ་ཅན་དུན་པ་ཡོད་པས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཁར་སངས་ལྟ་བུའི་དུས་ཡུལ་རིག་པ་
 ལས་རང་རིག་པ་མེད་ན། ཁར་སངས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཤམ་པ་དེ་མཐོང་མཁན་སྲུང་
 མེད་པས་དེ་རང་ཅི་ལ་དུན་ཏེ། རང་མིག་རང་གིས་མ་མཐོང་ན་ངའི་མིག་གི་
 དབྱིབས་འདི་འདྲ་སྒྲུལ་དུ་ནམ་ཡང་མི་དུན་པ་བཞེན་ལོ་སྒྲུལ་དུ་ཡུལ་ཅན་དུན་
 པའི་དྲགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་མྱོང་མཁན་རང་གཞན་གང་ཅུང་
 དུ་ཤེས་ན། གཞན་ཡིན་ཆོ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ་གཤམ་པ་སྒྲུལ་ལ་གཙོད་བྱེད་བྱི་
 མ་དགོས་པས་སོ། །ཡུལ་གཞན་མི་གཙོད་པར་ཐལ་ཏེ། གཤམ་པ་སྒྲུལ་མ་སྒྲུལ་
 བྱི་མ་བྱི་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མི་དཔེ་གསལ་བས་སོ་ཟེར།
 གཉིས་པ་ལ། དུན་པ་རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་དགག་

པ་དང་། རང་རིག་ཡོད་ཏུ་རྒྱལ་ཀྱང་དེ་དྲན་པར་མི་རིག་པས་དགག་པ་གཉིས།
 དང་པོ། རང་རིག་དོན་དམ་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱིད་དྲན་པའི་རྟགས་
 བརྫོད་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་སྒྲིམ་རྟག་པ་ལ་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་
 རང་རིག་འབྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དྲན་པ་འདྲི་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་རུང་བ་མིན་ཏེ་ཅི་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་རྫས་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་དབང་དུ་ན་ནི་དྲན་པ་ཀུན་རྩ་མི་འབྲུབ་པས་མ་གྲུབ་ལ། འདིག་རྟེན་
 ཐ་སྙད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 མེ་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མེད་པར་དེའི་འབྲས་བུ་མི་རུང་
 བ་ལྟར་རྒྱ་རང་རིག་ད་རུང་མ་གྲུབ་པས་དེའི་འབྲས་བུ་དྲན་པ་ཡོད་པར་མི་
 འབྲུབ་ལ། རྒྱ་དང་མེ་ཅམ་མཐོང་བས་རྒྱ་གཤམ་དང་མེ་གཤམ་ཡོད་པར་མི་ངེས་
 ཏི། གཞན་ཆར་དང་གཙུབ་གིང་སོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟར། རང་རིག་
 མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྟེ་རྒྱལ་ཡོད་ན་དྲན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་རྩ་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་
 འབྲུལ་མེད་གྱི་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་
 རྟེན་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་།
 རིགས་པ་དེས་ལན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདོམས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །
 དང་པོ། ཅི་སྟེ་གཤམ་པས་ལུལ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཁྱུང་བས་རང་
 རིག་པ་ནི་གྲུབ་པ་ལ་རྟག་མོད་གྱི་སྟེ་གྲུབ་རྩ་རྒྱལ་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འདུག་གྱི་

དྲན་པས་སྒྲར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡུལ་གཉིས་དྲན་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་
 གྱི་ལྷགས་སྒྲར་མྱོང་མ་ཁན་དང་ད་ལྟ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ངོ་ཉིད་གྱིས་
 གཞན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲར་མ་ཤེས་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པ་བྱམས་
 པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་དང་ཡུལ་མྱོང་བ། སྒྲར་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས་ཉེར་
 སྒྲས་གྱིས་ཤེས་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཞན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་གདམ་ཚིགས་འདྲིས་ནི་རྒྱད་གཅིག་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་
 པ་སོགས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་དྲན་པ་སྒྲེ་རུང་གི་ཁྱད་པར་བཞག་པ་མཐའ་དྲག་
 ཀྱང་འཛོམས་ཤིང་འགོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་ལྷགས། འོན་ཁྱོད་རང་གི་
 ལྷགས་ལ་ངེ་ལྟར་དྲན་སྒྲམ་ན་གང་ཕྱིར་སྒྲར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་བར་
 རྒྱར་པ་དེ་ལས། ད་ལྟ་དྲན་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འདྲི་ནི་སྒྲར་མྱོང་དང་། ངོ་པོ་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་ང་ཡི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྒྲེ་བོ་
 དག་གིས་ཁར་སང་ཡང་ང་ཡིས་མཐོང་སྒྲམ་དྲན་ཡུལ་བཅད་པ་དང་ཤེས་པ་
 མྱོང་བོ་གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་རིག་སྟེ། འདྲི་ཡང་འཛིག་
 ཉེན་ཐ་སྟེན་གྱི་ཚུལ་ལྷགས་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གྲུབ་པའི་ཚུལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཕྱིར་རང་
 རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱི་གཞན་དབང་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་འཛིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གཙོད་པོ་བྱེད་པོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཤིང་དང་ཤིང་གཙོད་པའི་
 བྱ་བ་གསུམ་གཅིག་མིན་པས། དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་ཤིང་འཐད་

བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་ཆ་མེད་ལ་ཆ་བཞག་པ་ནི་ཆ་བཅས་དང་མིན་ན་ནི་སུམ་པ་
 མི་སྣང་བ་བཞིན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་མི་འཆར་ལ་ཤར་ན་གཅིག་ཏུ་མི་འོང་ངོ་། །
 གཉིས་པ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཆོད་མ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མི་
 རིགས་ཚུལ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བུ་མེད་ཅིང་ཆོད་མས་མ་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་དོ་པོའི་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན།
 གཞན་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་གང་གིས་ན་མོ་
 གཤམ་གྱི་བྱ་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ། གཞན་སེམས་ཅམ་
 པ་བྱིད་ལ་མོ་གཤམ་བསུ་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ཏེ་ཡོད་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མི་
 དགོས་པར་སྟོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་གིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱུར་
 པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡོད་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོ་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དབང་མི་
 འགྲུབ་པ་གང་ཆེ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། ཀྱན་རྫོབ་པ་
 ཡི་རྒྱར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་
 བས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་
 རྒྱ་གཞན་དབང་མ་གྲུབ་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་
 དོན་དམ་ལས་ཉམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྟད་གྱི་རྒྱུ་མེད་པས་ཐ་སྟད་ལས་ཉམས་
 པར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གྱིས་སྟེ་མེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་རྣམས་
 ཤེས་ཅམ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་འདྲི་གཏེན་ན་གྲགས་པའི་ཚོ་ཤིག་སོང་ཤིག་ལ་

སོགས་པ་དང་མྱེད་གཞུགས་སོགས་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་སོགས་
 གྱིན་མ་བཞག་ཀྱན་ཀྱང་ཀྱན་ཚོལ་རྒྱ་མེད་དུ་ལས་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་
 པ་སྟེ་མེད་པར་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐར་འདོད་གྱི་ལམ་ནམ་དག་ཀྱང་སྐྱབ་གྱི་ལུགས་ཁོ་ནར་བསྟན་
 པ་དང་། དེའི་འཐད་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་མཐོར་བར་བྱེད་
 པ། སློབ་དཔོན་ཀྱང་སྐྱབ་ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་དོལ་གྱུར་ལ་ནི་བའི་མྱང་
 འདས་ཐོབ་པའི་གཙོ་བོའི་ཐུབས་ཉིད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་
 གྱིན་མ་བཞག་མཐོར་བཞེད་དུ་མ་རྒྱུད་པར་མི་གོ་ལ་བའི་ཚུལ་དང་། བདེན་
 གཉིས་རི་ལྟ་བུ་བཞེད་མ་ཤེས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས།
 དང་པོ། རྒྱ་མཚན་ནི་མྱང་འདས་ཆེན་པོ་བདེན་གཉིས་མཐོར་བར་རྟོགས་པ་
 ལས་འབྱུང་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ཀྱན་ཚོལ་དང་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ལ་དེ་ལས་ཉམས་པས་དེ་མ་བཏང་གི་
 བར་དུ་ཐར་པ་འགྱུར་པ་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །གཉིས་པ། རི་ལྟ་བུ་ཐུན་བདེན་
 པའི་ནམ་བཞག་སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐུབས་སྒྱུར་པ་
 དྲུང་། དོན་དམ་ནི་ཀྱན་ཚོལ་བདེན་པ་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་
 དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཀྱན་ཚོལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཀྱན་
 ཚོལ་མེད་ན་དོན་དམ་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་སྤྱིད་པས་ཀྱན་ཚོལ་བས་ལ་ནས་དོན་
 དམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་

སྟོན་ཏེ་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་
 རྟོགས་པ་སྤར་བཤད་པ་ནི་ཐབས་བྱུང་བྱུང་པ་སྟེ། ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་
 བདེན་པ་དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་
 བས་ལམ་དེ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ཁོ་པོ་ཅག་
 ལ་སྟོན་མེད་དུ་སྒྲིན་ན་དེ་ནི་དེ་ཅག་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་དེ་གཞན་
 སུན་འབྱེན་པའི་མཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཐད་པས་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་སེལ་བར་
 བྱེད་ན་དེ་ནི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཟེར་
 བ་བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་གཞོད་པའི་དུག་ཅན་ལྟ་བུ་གཞན་དབང་བདེན་འཛིན་
 གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་བྱུང་བའི་ཕན་ལན་གཞོད་པ་བྱེད་ན་ཅི་ལ་རག་སྟེ་བདག་ནི་
 མངོན་མཐོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཡོད་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་རིགས་
 པའི་འཐད་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་
 བར་ཁས་ལེན་ནའང་། རིགས་པས་འཐད་པ་མེད་པར་འཐད་པ་དེ་ཡང་སྒྲུ་མི་
 རིགས་སོ་ཟེར། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཡོད་ཟེར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
 ཁས་བླང་བ་མིན་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་དེའི་ངོར་ཡོད་ཅེས། མཐོང་
 བ་དེའི་ངོར་རམ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་པས། གཞན་དབང་རང་
 དབང་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་གལ་འདྲ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོར་སྤང་བ་དེ་ཙམ་དེའི་

རོར་མེད་ཅེས་འདིག་རྟེན་རང་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་དག་གཞུས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིག་
 རྟེན་གྱི་རོར་ཡང་དེ་མེད་ཅེས་ཚུད་དང་འདིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་
 དང་ལྡན་པ་མེད་པར་དག་བཅོམ་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཁྱོད་རྒྱལ་
 ན་དེ་ཡིན་ཞེས་བསྟིང་ཆོག་གོ། །གང་ཡོད་ཆོད་ལ་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གིས་
 དེ་འདྲ་ཞིག་དབྱུང་དགོས། ཁྱོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡོད་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་
 ཡོད་པར་མཐའ་བཞིའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པས་དེ་ཡང་མེད་པར་ཅིས་མི་
 སྟོལ་ཞེན་ཅི་འདིག་རྟེན་རང་གི་རོར་ཡོད་ཟེར་བ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་མི་འདྲའོ།
 རྟེན་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དབང་ཏུ་གནས་ནས་གཞན་དབང་དངོས་པོར་འདོད་
 པ་ལྟར། གུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་དབྱ་མ་པ་བདག་གིས་ཁས་ལེན་སྒྲུངས་སོ། །འོ་ན་
 ཅི་ཞེན། དེ་ནི་དེ་གསལ་བ་སོགས་འབྲས་ཁུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་གུན་རྫོབ་
 པའི་སྒྲུང་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་འདིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་
 པར་གྱུར་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཅམ་པོ་དེའི་རོར་བྱས་ནས་
 བདག་ཅི་སྟོབས་པར་བྱེད་ཀྱི་རང་དབང་གིས་མིན་ལོ། །རྟེན་ལྟར་གུན་རྫོབ་འདི་ལྟར་
 པོ་ལྟག་མ་མ་ལུས་པ་སྒྲུངས་ནས་ཞི་སྟེ་ཞི་བ་ལྟར་འདས་སུ་ཞུགས་པའི་དག་
 བཅོམ་རྣམས་ལ་ལྟར་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར།
 འདིག་རྟེན་ལ་ཡང་གུན་རྫོབ་འདི་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟག་མ་མེད་པའི་ལྟར་
 པོ་ལོག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་གུན་རྫོབ་འདི་དག་འདིག་རྟེན་ཏེ་འདིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་
 ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་གིས་མི་སྟོབས་པ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་

གིས་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་སྒྲིམ་མི་ལུས་ཀྱི་གྲལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལ།
ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་
བས་མི་གནོད་ན། རིགས་ཤེས་མི་དགོས་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཉིད་
ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པ་འདི་ནི་དགུག་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཁྱོད་
དང་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་མེད་འདིར་ནི་ཚོད་པ་གྱིས་དྲང་། ལྷོན་ས་སུ་
སྟོབས་དང་ལྷན་ཏེ་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་བདུག་གིས་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་
པ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུབ་
ལས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་
དང་། དེ་འབད་བས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་འབད་པ་དང་བྲལ་
ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནོད་བས་འཛིགས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྤངས་ན་
ནི་ལུང་གི་གནོད་པའི་འཛིགས་པས་སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ཁས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་
ཏེ། ས་བརྩུབ་ལས། དེ་འདི་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
སེམས་ཙམ་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ་སྒྲུམ་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་
བརྩུང་བ་ལྟར་མིན་ཏེ་ས་དུག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པར་ཚོས་དབྱིངས་ལ་མདོན་པར་
སྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་པ་ཡོད་པས་
སེམས་དབང་ཡིས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་གྲང་རྟོགས་པར་
གསུངས་པ་དེས་ནི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུག་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་

ཡིན་པར་བཀག་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཕྱིར་བྱང་སེམས་དེས། རེས་ཐོབ་ཏུ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
 འོ། །མདོ་དེ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་པོ་བྱེད་པོ་དང་ཚོར་པོ་
 མེད་པར་འགྲུབ་པ་དང་། བྱེད་པོ་ལ་ཞེན་པས་ལས་ཡོད་དེ་བྱེད་པོ་མེད་ན་ལས་
 གྲུང་མི་དམིགས་སྒྲུམ་སོགས་གསུངས་མཐར། དེ་འདི་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་
 ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་གྲུང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་སྐྱེར་གསུངས་ལ་དེའི་ཕྱིར་
 བདག་རྟག་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པར་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལུང་གིས་
 བསྐྱབ་པ་དང་། དེགས་པས་བསྐྱབ་པ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཇུག་བསྐྱབ་གསུམ།
 དང་པོ་ལ། མདོ་གང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། རི་ལྟར་གསུངས་པའི་
 ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནུས་པའི་
 གློ་ལྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གློ་ནི་འཕྲེལ་བྱའི་ཕྱིར། མདོ་གཞན་ལུང་ཀར་གཤེགས་
 མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཁུན་གྱིས་སྒྲུག་སྒྲུལ་སྒྲོ་མཐོན་ཞེས་སྒྲུག་སྒྲུལ་པའི་སྐྱེད་གྱི་
 བདག་གཙོ་པོ་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོར་འདོད་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་རི་པོ་སྒྲོ་
 མཐོན་འཛོམས་པའི་དག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྩོུ་འདི་ནི་མདོ་གཞན་དུ་
 སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཙོད་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ་དེ་ལ་དགོངས་
 པ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་རྩོུ་རྩོུ་མདོ་གཞན་ཞེན། གང་ཟག་སྐྱེན་དང་སྤང་པོ་

དང་། རྟེན་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྟེན་དག་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ལྷན་བྱེད་པོ་རྣམས་།
སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་གང་ཟག་ནས་དབང་ལྷན་བྱེད་པ་བོར་
སྒྲུབ་པའི་བར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་ནི་དེ་རྣམས་མིན་གྱི་སེམས་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པ་
བོར་ང་སྒྲུབ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་བཞིན་ནམ་ཇི་ལྟར་རྟེན་རང་གི་ལུང་དུ་གྱུར་པ་བརྟན་བཅོས་དེ་
དང་དེ་ལུས། ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་གཙོ་བོ་དབང་ལྷན་སྟེགས་
དེ་དྲག་བྱེད་པོར་སྒྲུབ་པ་དེ་དྲག་བྱེད་པོར་ཡིན་པར་མ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བུས་
འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་གཞན་ནི་མེད་གྱི་སེམས་ཅམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་
གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ལ་ཅམ་གྱི་སྒྲུབ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པའི་དོན་མིན་པར་སེམས་
གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རྟོན་པ། དེ་ལྟར་འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་བོ། ཇི་ལྟར་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྟན་པ་ཇི་
བཞིན་ཏེ་ཆོག་སྒྲུབ་སངས་ཞེས་པའི་སྒྲུ་མི་མངོན་པར་བྱས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་
དུ་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཞུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅམ་
གཙོ་བོ་དེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་གཙོ་བོའི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ། མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་གྱི་གཞུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མདོ་འདྲིར་འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་
ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། ཅམ་གྱི་སྒྲུབ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་
པའི་ཚུལ་དང་། གཙོ་བོར་འདོད་པ་འཐད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་བོ། ག་ལ་

ཉི་ཁྱོད་ལྟར་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་འདྲི་དྲག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་
 ཅོམ་མོ་ཞེས་མཐུན་ནུས། ས་བཙུ་པའི་མདོ་དྲེ་ལུས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནུགས་ཉིད་
 དག་ག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ན་ནི། སྒྲུབ་ཡང་མདོ་དྲེ་ལུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཉི་ལྷག་མ་རིག་པ་དང་ལུས་
 འདུ་བྱེད་གཉིས་ལས་སྒྲེན་པར་ཅི་ཡི་བྱིད་གསུངས་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
 འདུ་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ལུགས་འབྱུང་
 རྟོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་ཅན་དུ་གསུང་གི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་བདག་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་སོ། །གྲུབ་པར་གསུངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པས་སེམས་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཡོད་ན་
 ཡོད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཡིན་པར་ཅི་སྟེ་གསུང་སྟེ། གསུང་པ་པོ་འབྲུལ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡིན་པས་འགལ་འདུ་ཅན་དུ་མི་གསུངས་ལ་ལུང་དོན་
 ཁྱོད་ལྟར་མིན་པར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་།
 གཞན་དེ་ཅམ་དུ་མི་གཙོ་བོའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཡིན་ཚུལ་སེམས་
 ཉིད་གྱིས་ནི་ཐུན་མིན་གྱི་ལས་གྱིས་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་
 པའི་དངོས་པོ་དང་། ཐུན་མོང་གིས་ལས་བསགས་པས་རྒྱུད་དུ་ལ་ནས་འོག་
 མིན་གྱི་ཁང་བཟང་གི་བར་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད་
 པའམ་བསྐྱེད་དེ། རི་རྒྱད་དུ། སེམས་ཅན་ལས་གྱིད་བང་གིས་རི། འག་པོ་
 དུས་སུ་སྒྲེས་ཏེ་དབང་། སེམས་དཔུལ་མཐོ་རིས་འཛིག་རྟེན་དུ། མཚོན་དང་

རིན་ཆེན་གྱི་དབུ་ལྗོངས་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་སྣ་ཚོགས་
 བསགས་པ་ལས་སྒྲུབ་པར་འདིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
 སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་སེམས་ལ་བསྟན་པས་
 སོ། །གཉིས་པ། གཤམ་ཏེ་མདོ་དེར་ཡང་གཞུགས་ཡོད་པར་འདོད་མོད་གྱི་དེ་
 ལ་ནི་སེམས་བཞིན་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སེམས་
 ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲོག་པ་སྟེ་བཀག་གི་གཞུགས་ནི་བཀག་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ། འདིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་དམ་ཅན་བཞག་
 ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྤང་བོ་འདིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལྟར་གྱིས་ཏེ་ལྟ་ཆར་ཡང་ཡོད་
 ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཡི་གེས་འཆར་བར་འདོད་པ་སྟེ་གྲུར་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་
 པ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དེའི་རོར་དེ་ལྟ་ཆར་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་བྱེད་པ་གཞུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་འདྲིན་
 ཅིག །འཐད་རིགས་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་པས་སོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་
 དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པ་ཉིད་ལྟར་རིགས་
 གྱིས་གྲུབ་པས་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲིན་ན་འདྲ་གཞུགས་མེད་པར་མ་འདྲིན་
 ཅིག་སྟེ་འདིག་རྟེན་ཅུམ་ན་ནི་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །ལྟར་ལས་ཀྱང་
 སྤང་བོ་ལྟ་བོ་དེ་དག་གིས་རབ་གྱི་པར་བྱིན་གྱི་རྩལ་བསྟན་པའི་མདོར་ནི་སངས་
 རྒྱུ་གྱིས་མཆུངས་པར། གཞུགས་ནི་གཞུགས་གྱིས་སྟོང་སོགས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་སྤངས་གྱིང་སྟེ་བཀག་ལ། མདོན་པའི་ཚུས་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ་བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདྲི་དྲག་བཤིག་
 བས་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་བཟུང་ནས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཞན་དབང་བཞག་
 བ་ནི་རིགས་པས་བཀག་པ་ས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྤར་བཤད་
 བ་དེ་ལྟའི་སྟེ་དེ་ལྟ་ལའི་རིམ་པ་ས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀྱེན་གདོད་ནས་དེ་
 ཉིད་དོན་དམ་པར་མ་སྒྲིམ་ཀྱང་འདི་ག་ཉེན་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་སྒྲིམ་པའི་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རིག་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལང་གཤེགས་
 ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ། ལུང་དེ་འདྲ་བ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་
 བ་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་ལང་
 གཤེགས་ལས། བྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། ཁེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་
 རྒྱ་སྤང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྟེད་གནས་འདྲ་བ། ཁེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་
 དོ། །ཞེས་པ་སོགས་མདོ་སྟེ་གང་ལས་བྱི་རོལ་སྤང་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཡང་།
 ཁེམས་ནི་བྱི་རོལ་སྤང་བ་སྒྲ་ཚོགས་རྒྱ་སྤང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དགོངས་
 པ་ནི་གང་ཟག་གང་ཞིག་གཞུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲག་ལ།
 གཞུགས་ཀྱི་སྟེན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱོག་སྟངས་དེ་ཞིག་དང་པོར་བསྐྱོག་
 པ་སྟེ་བཀག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ལུང་དེ་འདྲ་བ་གདུལ་བྱ་
 ལ་སྟོས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་ལ་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་
 བསྟན་ན་འཇུག་མི་རུས་པ་ལ་རེ་ཤིག་ཁེམས་ཡོད་པ་འདྲ་ལ་བྱི་རོལ་མེད་པ་
 བཀག་པས་གཞུགས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་རུས་པའི་སྟངས་དུའོ། །གཉིས་པ་ལ།

དང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་
 པ་བཤད་པ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་མདོ་གཞན་གྱི་དྲང་ངེས་ཀྱང་རྟོགས་པར་
 གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་གང་ལས་ན་ལུང་འདྲི་ལྟ་
 བུན་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འདྲི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་
 པས་འབྱུང་དེ། དེ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་ཡང་ལུང་གིས་འགྲུབ་པའི་ལུང་ནི། ལང་
 ཀར་གཤེགས་པ་ལས་། །དེ་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྒྲན་པས་སྒྲན་ནམས་
 གཏོང་པ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་
 རབ་དུ་གསུངས། །ཞེས་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྒྲན་གང་སྟེར་བ་ནི་སྒྲན་པའི་རང་
 དབང་གིས་མིན་ཏེ་ནད་པའི་ནད་ཚུལ་དང་བསྒྲན་དགོས་པ་བཞིན། སེམས་
 ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པས་རང་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཕོད་
 པ་མིན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེས་
 ཤེས་ནུས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་ལས་གཞན་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི་
 དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདྲིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ། དང་པོར་ཤེས་
 བྱ་བྱི་རོལ་མེད་པར་བསྒྲན་ནས་དེའི་འོག་དུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 བསལ་བ་ནི་བདེ་བླག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་བྱ་མེད་པར་མཐོང་ན་ཤེས་པ་
 དེ་ཡང་རིགས་པས་བཀག་པ་འགྲུབ་པས་ཤེས་བྱ་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཤེས་པ་

རེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས། རེས་འགའ་གཞན་གྱིས་རྩེད་ཟད་བསྟན་པས་
 རྟོགས་སོ། །དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་
 བས་དྲང་པོར་གྲེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེ་ལྟར་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་པའི་ལུང་ལའང་དྲང་རེས་གཉིས་ཡོད་པ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་
 གྱི་རྣམ་བཞག་གྲེས་པར་བྱས་ཏེ་མདོ་གང་དག་ཉེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་
 བཤད་དོན་རྣམ་བཞེད་བྱ་ཅན་རྣམས་གདུལ་བྱ་ཁ་དྲུང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
 པ་འདྲ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་གདུལ་བྱ་དག་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་རྟོང་
 ཉིད་བཞེད་བྱར་བྱས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་ཉིད་དེས་དོན་ཡིན་པར་གྲེས་པར་
 གྱིས་ཤིག གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་དགག་པ་ལ། བོད་གི་རིགས་པ་
 རྣམས་གྱིས་ཁེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། བོད་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་
 སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གཅེར་བུ་བརྒྱམས་ནི་འཛིམ་པའི་བོད་བུ་
 དང་། དབྱུ་གུ་དང་འཁོར་ལོ་དང་། ཟུ་དང་རྩ་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་
 བུམ་པ་འབྱུང་བ་ན། རྩ་བུམ་འཛིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་པའི་
 ཕྱིར་བདག་ལས་སྟེ་ལ། རྩ་མཐའ་གྱི་བྱ་བ་སོགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་རྩ་
 བུམ་གྱི་སྟེད་བྱེད་ཡིན་པས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྟེ་བས་ན། གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་འོ་
 ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་སྟེ་འོ། །
 དེ་ལ་སྟོག་སྟེ་གང་ཟག་དང་བདག་དང་། དབང་སོགས་སྟོག་མིན་པ་དང་།
 མདོན་མཐོ་རེས་ལེགས་འབྱུང་པའི་ཚོས་དང་། དེ་བརྟེན་ཚོས་མིན་པ་དང་།

ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་། འཆལ་བྲིམས་འགོག་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། བདེ་
བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་
འདྲུ་བྱ་བའི་བྱུགས་ཏེ་ཆོག་གི་དོན་དགུའི་རྣམ་བཞག་བྱས་ནས་བྱམས་པ་ཆོ་
རབས་གཞན་དུ་ཡང་སློག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་སྦྱེ་བ་
འདི་ལོན་པའི་སྤྱིར་བདག་ལས་སྦྱེས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སློག་གཉིས་གཞན་
མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་བྱམས་པ་རང་གི་ལ་མ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཟག་པ་སོགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྦྱེ་བས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བའོ། །
དེའི་སྤྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཟེར་རོ། །དེ་
ལྟར་གཅིར་བྱ་བ་དག་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་སྦྱེ་བ་སྦྱ་བ་འདྲ་རིགས་པའི་
དོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་སྤྱིར་ན། བོད་དུ་བདག་གཞན་གྱི་སྦྱེ་བ་གཉིས་
ཀ་ལ་བཤད་ཟིན་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དྲག་གཅིག་ཆར་ཡང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བ་འདྲི་ནི་འདྲི་གཉིས་ལས་ཀྱང་
འབྱུབ་པ་མིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡང་འདྲོད་པ་མིན་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད་གང་
སྤྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྦྱེ་བར་འབྱུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན། ཉིལ་
གཅིག་འབྱུ་མར་འབྱིན་རྩས་ན་མང་བོས་ཀྱང་འབྱིན་ལ། བྱེ་མ་རེ་རེ་ལ་རྩས་
པ་མེད་པས་མང་བོས་མི་རྩས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བ་རྒྱ་མེད་དགག་པ་ལ་སློགས་
སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱང་འཕེན་པ་རྒྱ་མེད་དོ་བོས་
ལྟར་བར་སྦྱ་བ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པས་རྒྱ་རྒྱ་མིན་དང་དུས་

དང་རྟམ་མིན་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཀློན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ། ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་རྟམ་
བས་སོ། །ཞེས་པ་ལ། རྟོགས་སྒྲ་ནི་གཤམ་ཏེ་རྒྱུང་འཕེན་པ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་
བར་ལྟ་ཞིག་འབྱུང་ན་རྟེ་རྒྱ་མེད་དོ་བོས་བྱུང་བར་སྒྲ་ནི། ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ། རྒྱ་མེད་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་སུ་འདི་རྣམས་ཡོད་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་
སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རྒྱ་མེད་ན་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་སྦྱོན་
གཉིས། དང་པོ། དེ་ཆོ་དངོས་པོ་མཐུའ་དྲག་རྟམ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ་
རྟམ་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། རྒྱ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ཞིང་
སྐྱེ་ལྟོས་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འབྲས་སུ་འཛི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མི་སོག་པར་ཐལ་
བས་དགག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་
ལྟར་རྟག་ཏུ་མེད་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མཐོང་བ་དང་འགལ་ཏེ།
རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡིས་དེའི་
རྒྱ་ས་པོན་ལ་སོགས་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་དྲག་གི་སྒྲོ་རྣམས་ལྟར་བའམ་སོག་
པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ་རྒྱ་དེས་འབྲས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་འབྲས་སུ་རྒྱ་
མེད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། གཤམ་ཏེ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འགྲོ་བ་རྒྱ་
ཡིས་སྦྱང་བར་བྱུང་ན་ནི་རྒྱ་མེད་པས་དེའི་འབྲས་སུ་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ཡོད་མི་

རིགས་པས་ནམ་མཁའ་ཡི་ལྷ་དྲུ་ལ་ཡི་དྲི་དང་མདོག་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུང་བར་
 མི་རྣམས་པ་རྟེན་བཞེན་ཆོས་ཀྱི་ཀྱང་གསུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་ན། དེ་ལྟ་མིན་པར་
 ཤིན་ཏུ་ཆེས་པ་ཀྱའི་འདིག་རྟེན་འདི་མདོན་སྲུང་དུ་དབང་བོས་འདྲིན་པ་འདྲ་
 ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རུ་གི་སྒོ་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་སྒྲོན་པོ་ལས་སྒྲེ་བ་བཞེན་
 དུ་འདིག་རྟེན་འདི་ཡང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། གཉིས་
 པ་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་དགག་པ་ལ། རྒྱུང་འཕེན་པའི་སྒོ་འདིག་རྟེན་
 པ་རོལ་མེད་པར་རྟོག་པ་ལ་ཆོད་མ་མིན་པར་སྟོན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལྟ་གི་སྒོ་ཡིན་
 པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱུང་འཕེན་པ་ནི། དེ་ཉིད་བཞི་སྟེ་ས་
 རྩ་མེ་རྒྱུང་བཞིའོ། །དེ་བཞེན་ནི་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱད་པར་ལས་པ་དྲུ་དང་བལ་བོའི་སེའུ་སྟགས་
 དང་མ་བྱ་དང་བྱ་གཤམ་ལ་སྟགས་པ་སྟུ་ཆོགས་པ་དག་གི་རྣམ་པ་དང་། དེར་མ་
 ཟད་དེས་པོའི་དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྒོ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲེས་ཏེ། རི་ལྟར་ཆང་
 ལ་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐང་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་ལས་སྟག་ཆགས་
 རྣམས་ཕྱོས་པ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་ཕྱོས་འགྱུར་གྱི་རྣམས་པ་སྒྲེས་པ་བཞེན་དུ། ལུར་ལུར་
 པོ་སྟགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་སྒོ་སྒྲེ་སྟེ་ཡུལ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་དུ་ཀུན་འདིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱལ་ས་
 འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཆེ་སྒྲེ་ཕྱིའི་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་
 བ་ཅུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། ཅི་ཅུ་མ་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་བ། རྒྱུས་བུའང་དེ་

ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྒྲུལ་པ། །དེ་ནི་སྤྱང་གི་འི་རྩེས་
 དང་འདྲ། །ཞེས་མངོན་སྲུལ་ཚད་མ་གཅིག་ཤུ་ལས། །རྩེས་དབག་ཁས་མི་ལེན་
 བོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་འདི་རྒྱང་འཕེན་བྱོད་ཀྱིས་ཅི་དབང་
 ངོའི་མངོན་སྲུལ་མ་ཡིན་པས་སོ་སྒྲུལ་ན། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སྲུལ་མིན་
 པ་ཉིད་མངོན་སྲུལ་མམ་དེ་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་གང་། མངོན་སྲུལ་མོ་ཞེན། མེད་
 པ་མངོན་སྲུལ་དུ་འགྱུར་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་མངོན་སྲུལ་དུ་འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར་
 དངོས་མེད་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་མེད་མངོན་སྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ན་དངོས་མེད་འགལ་བླ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མེད་ན་འགྱུར་པ་ཡོད་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་
 པའང་ཉམས་སོ། །མངོན་སྲུལ་མིན་ན་ནི་དེས་མ་བཟུང་བས་པ་རོལ་མེད་པར་
 ཅི་ལ་དཔོག་དེས་ན་འགོ་བའི་རྒྱ་འགྱུར་པ་ས་སོགས་པ་ཞི་པོ་དེ་དྲག་གི་བདག་
 ཉིད་ནི་རྒྱ་མཚན་གཞུང་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག་གིས་ནི་རྒྱང་འཕེན་བྱོད་ཀྱི་
 སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ་སེམས་ཀྱི་ཉར་ལེན་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་འམ་ས་སོགས་དེ་
 དག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། སིན་ཏུ་རགས་པ་མཐོང་
 བའི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུན་པ་འབྲུག་པོ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་
 པ་དེས་ནི་རྩི་ལྟར་སིན་ཏུ་སྒྲ་བ་ལྟ་ཡི་མིག་གི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་
 པ་རོལ་ཡང་དྲག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོགས་མི་སྤིང་ལ། སྒྲ་ཤད་དང་
 རྒྱ་གཉིས་སོགས་མཐོང་བའི་རབ་འཛིན་ཅན་མིག་མི་དག་པ་དེས་གཞུགས་གཞན་

མཐོང་བའང་ཡིད་ཆེས་སྤྲི་མི་རུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུང་འཕེན་པའི་
 གློ་དེ་འདྲ་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་གློ་ཡིན་པར་
 རྒྱུ་བ་བ་དང་། དེའི་དཔེ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ། འཛིག་རྟེན་འདིར་
 འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་འདི་ནས་ཕ་སྐུ་དང་ཕ་སྐུ་
 ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་ནི་མེད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་ཕ་སྐུ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་
 དུས་སྤྱི་རྒྱུང་འཕེན་པ་བདག་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་
 བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། རྒྱུར་འདེབས་དེ་ཡི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་འཕམ་རྒྱུ་དང་འདྲ་
 བའམ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོ་སེམས་ལས་འབྱུང་
 བའི་བདག་ཉིད་བདེན་མེད་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཆོ་
 ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་
 བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་ཤེས་བྱ་རང་གི་གནས་ལུགས་
 དང་འགལ་པའི་གློ་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཕ་སྐུ་ཉི་ཡོད་པ་ཡིན་
 ལ། འདིས་མེད་པར་མཐོང་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་ཞེན། རྒྱུར་
 འདེབས་དེ་ཡི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཛིག་རྟེན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་
 རྟེན་ནམ་གཞིར་རྒྱུར་པའི་ལུས་དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ནམ་ཞིག་
 འཛིག་རྟེན་ཕ་སྐུ་ཡོད་པའམ། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་རྒྱུར་བ་དེ་སྟོན་
 དུ་འཛིག་རྟེན་ཕ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུར་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་རྒྱུང་འཕེན་པ་ལ། འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་
 ན་ཡང་། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 སྐྱབས་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྐྱབས་
 དང་། གཞན་ནི་འཛིག་རྟེན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་སྐྱབས་སོ། །དེ་
 ལ་གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། གཞན་དཔེ་ཉིད་དུ་བརྟན་པའི་
 བྱིར་གང་ཆོའབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆོའབཞིན། ཞེས་པའོ།
 དེ་ལ་ཅི་སྟེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་
 པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན། གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མ་ཕྱེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་ཡོད་ཉིད་
 དུ་སྒྲིབ་དང་། དངོས་མེད་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་དང་། དབང་ལྷན་དང་། དུས་དང་།
 རྒྱལ་དང་། རོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་
 ལའང་། རང་རང་གི་ཅི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་སྦྱར་བར་
 བྱའོ། །འདི་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་
 ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་ལྟ་
 བའི་སོགས་གོང་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་དགག་
 པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱོད་ལའང་ཐལ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེན། ཁོ་བོ་ཅག་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྒྲིབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས། །རི་ལྟར་ན། འཛིག་
 རྟེན་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་

བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་གི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་
མཚུངས་ལུས་དང་ལྷན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་གི་ཚོན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་
ལེན་དེ་ཚོ་བཞིན། །ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། འདི་ན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅིས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ ཤེས་བྱའི་རང་
བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། ཞེས་རྟགས་དང་དཔེ་ནི་འདྲ་ལོ། །
དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །འདིར་རང་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་
རོལ་འགོག་པའི་དུས་སུ་རྒྱུང་འཕེན་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་འཛིག་རྟེན་
པ་རོལ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སློ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་འདེབས་
ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་པའི་ལུས་ནི་རྒྱུད་ན་ད་ལྟའི་འཛིག་རྟེན་
བདེན་པར་བརྒྱུད་བཞིན་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་པ་རོལ་དུ་
རྒྱུན་ཆད་ཅིས་དམིགས་པས། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཚོ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་ད་ལྟའི་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དང་པ་རོལ་མེད་པར་དམིགས་པས་
སོ། །རང་གིས་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རི་ལྟར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ལ་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་ཡིན་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་
འགོག་པའི་དུས་སུ་འདྲ། རྒྱུང་འཕེན་པ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱར་འདེབས་དེ་ཡི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་
མཚུངས་ལུས་ལྷན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །བདག་མེད་པ་ལ་མེད་པར་འཛིན་པ་དོན་
དམ་པ་ཡིན་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་

ཆོས་ཅན། སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་
 རྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལ་
 ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པར་དང་། ཡང་དག་ལྟ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལྟ་
 དང་། ཆད་ལྟའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡོད་
 ཅིས་སྤྱི་བའི་དུས་སུ་དབང་བྱུག་པ། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སོགས་རིགས་
 འགྲེལ། གཉིས་པ། འབྱུང་བ་དེ་དག་རྟེན་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་
 པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་ལ་ཡོད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རང་
 དང་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྤྱི་བ་དང་རྒྱ་མེད་དུ་སྤྱི་བའི་སྒྲུབ་ས་
 སུ་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་དང་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀའ་གཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་
 གྱིས་བཀའ་པ་འཇུག་པ་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་མཐུག་བསྟུ་བའི། གང་
 གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྤྱི་
 བས་བྱུང་གྱུར་དེ་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དང་གཞན་
 དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྤྱི་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱི་བའང་ཡོད་པ་
 མིན་པས་ཏེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་
 བྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀའ་པ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། རང་བཞིན་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྒྲོང་དང་། སྤྱི་བ་གཞི་
 མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྤྱི་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྤྱི་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

རང་བཞིན་མི་སྣང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་གང་གིས་རང་བཞིན་མི་མཐོང་ཚུལ་དང་། དེ་
 དཔེས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ། འོ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 དེ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བར་སྡོ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཅི་ལ་
 སྣང་སྟེ་མ་སྟེས་པས་སོ་ཟེར་ན། སྡོ་སོགས་དེ་རང་བཞིན་མིན་ཀྱང་མོངས་པས་
 བསྐྱད་པས་དེར་དམིགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་བུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དམིགས།
 གང་གིས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པའི་ཆར་སྒྲིན་ནག་པོའི་ཆོགས་དང་
 མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་སྒྲུག་པོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འབྲུག་པོ་ཞིག་འདྲིག་དེན་ལ་ཡོད་
 པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏི་མུག་གིས་བསྐྱེད་པས་ནས་ངོ་བོས་གྲུབ་
 པའི་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་རབ་
 རིབ་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་གང་ཟག་འགྲུབ་ཞིག་གི་ངོར་སྒྲུབ་ཤད་དང་བླ་བ་གཅིག་ལ་
 གཉིས་སྟུ་སྣང་བ་དྲང་། སྤྱི་བའི་མདོངས་ལྟ་བུ་དང་སྤྱི་བའི་ལ་སོགས་མེད་
 ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་ལོག་པར་འདྲིན་པ་སྟེ་མཐོང་བར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་
 གཏི་མུག་གི་སྒྲིན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁའ་བས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་སྟེ་ཡོད་
 པའི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་ལ་མེད་པའི་སྡོ་སོགས་འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྟེ་ཆོགས་
 པ་དེར་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པ་འཕམ་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པ་འཕམ་མཐོང་བར་འབྱུང་
 རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱི་ནང་གི་
 རྒྱ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན་མིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་ལ་བརྟན་ནས་

འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་འབྱུང་ཞིང་གཏི་མུག་དེ་མེད་པར་ལས་དེ་ནམས་མི་འབྱུང་
 ཞེས་བྱ་བས་དེ་སྤང་བྱར་ཞེན་པ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་མི་མཁས་པོ་
 ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་གྲོར་མ་ཆག་གོ། །འོན་ལྟུང་གྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་
 བའི་རྒྱ་གཏི་མུག་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་རང་བཞིན་མཐོང་བར་འཐད་པས་དཔེར་
 བ་མིག་གིས་གཞུགས་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལ། མིག་སྒྲིན་རབ་རིབ་སེལ་དགོས་
 པ་ལྟར། གཏི་མུག་ཡོད་ན་ལས་ཡོད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་གཏི་མུག་སྤང་
 བྱར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ལ་ཡང་དག་པར་མི་མཁས་པའི་ཉན་
 རང་སོགས་གྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། མཁས་པ་དབུ་མ་བ་དག་ནི།
 མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅིས་གསུངས་པ་ན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་
 བར་ཤེས་པར་མ་ཟད་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བ་ཟང་པོ་ཉི་
 མས་མུན་པ་སྟུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིས་ལས་འདུ་
 བྱེད་དག་ཀྱང་མི་ལེན་པར་དེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ལོ། །འདི་སྤང་བའི་རྒྱ་དཔེ་
 འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་དུས་ཉིད་ནའང་། སྤང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་
 བསལ་བ་ཞག་མེད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་གྲོལ་གྱི་དེར་སྤང་བའི་རྒྱ་
 སྤང་བྱར་མི་ཞེན་ནོ་ཞེས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བཞིན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་བ་ཟང་པོའི་
 ཉི་མས་དངོས་འཛིན་གྱི་མུན་པ་སྟུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི་མཁས་པ་དག་
 ནི་རྒྱ་འབྲས་དང་སྤང་གཉེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གྲོལ་བར་འབྱུང་གྱི་གཏི་མུག་ཟད་ནས་གྲོལ་བ་ནི་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལྟར་གཞི་རྩུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་ན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་སྟོང་བར་ཐལ་
 བའི་ཚུད་སྟོང་ལ། ཚུད་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཤམ་
 ཏི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མེད་ན།
 ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཏི་དེ་ཡི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞེན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
 ཞེན། གཉིས་པ་ལ། དཔེའི་སྟོན་མཚུངས་ཚུད་པ་དེ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་དང་། དོན་
 དུ་རང་བཞེན་གྱིས་མ་སྟེས་པ་དང་ཐ་སྟོན་དུ་སྟོང་བའི་འགལ་བར་སྟོན་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གཤམ་དྲག་རུབ་རྩེ་བཅན་དང་
 རྟ་དུ་ར་ཟོས་པ་སོགས་གྱིས་མིག་ཉམས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ། སྐྱེ་ཤད་དང་
 སྤྱང་ཆེན་ལ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་དྲག་མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་མ་སྟེས་པར་མཚུངས་
 པས། མ་སྟེས་པར་སྟོང་མི་ཤེས་ན་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཤད་སོགས་
 སྟོང་བ་དེ་དྲག་ཉིད་ལ་སྟེ་དངོས་སྐྱེ་བ་བྱིད་མ་སྟེས་པའི་སྐྱེ་ཤད་མཐོང་ན་རེ་
 བོང་གི་རྩ་མོ་གཤམ་བྱ་སོགས་ཅིས་མི་མཐོང་ཞེས་བརྟན་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ནས་ཏེ་དེའི་
 རྗེས་ནས་མ་རིག་པའི་རུབ་རྩེ་བརྟན་སྐྱེ་འབྱེལ་བ་དེས་སྐྱོ་མིག་བསྐྱེབས་པ་
 རྣམས་ལ་འོ་སྟེ་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཀྱང་འདི་ལྟར་དོན་དམ་
 བར་མེད་ན་འདི་འདྲར་སྟོང་བར་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ཚུད་པ་ལ། དང་
 པོ་དོན་དམ་པར་མ་སྟེས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཅུམ་ཡོད་པར་འཐད་དེ། དཔེར་ན་དང་
 པོར་དཔེ་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་ནས་དབྱུང་ན་མེད་པར་འདྲ་ཡང་མོ་གཤམ་

གྱི་སྤྱི་མཐོང་ལ། སྐྱ་ཤད་མཐོང་བ་ཡོད་པས། སྐྱེ་བ་མེད་ན་མི་མཐོང་བར་
 ཐལ་བའི་སྐྱ་བ་འདི་མ་དེས་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྟགས་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་བ་དང་། དེ་
 ཡི་བྱིར་ན་གཏན་ཆོག་པ་དེ་མ་དེས་བར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཤམ་ཏེ་མི་
 ལམ་གྱི་ཁང་བྱིར་དང་དྲི་ཟེའི་གྲོང་བྱིར་བཅུས། སྒྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་དང་མིག་འཕྲུལ་
 གྱིས་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་སྟགས་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་
 སྟགས་དང་། བྲག་ཆ་དང་སྤུལ་པ་སྟགས། སྐྱེ་མེད་དེ་ཡོད་པ་མིན་པར་མཐོང་
 ན་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དངོས་སྐྱ་བ་བྱོད་ལ་རྩི་ལྟར་མཐོང་
 བ་དེར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རྩིགས་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱི་ལྟར་དེ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་
 དགོས་སོ། །

གཉིས་པ། དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཟུགས་བརྟན་སྟགས་འདི་རྩི་ལྟར་ཡང་
 སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱི་ལྟར་གང་བྱིར་འདྲི་གཉེན་གྱི། མཐོང་བའི་
 ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཡི་བྱིར་ན་བྱོད་ཀྱི་སྐྱ་བ་འདི་མ་དེས་བ་པོ། །
 གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མེད་པར་སྟོན་པ།
 སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྣང་བར་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དངོས་དང་། ལུང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་
 གཉིས། དང་པོ། མོ་གཤམ་སྤུལ་པ་རང་གི་བདེན་གཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དུ་མེད་པ་དང་འདྲི་གཉེན་ཐ་སྟངས་དུ་འདྲ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་གཟུགས་

སོགས་དངོས་པོ་འདྲི་ཀུན་གྱང་རང་གི་དོ་བོ། ཉིད་གྱིས་ནི་འདྲི་ག་རྟེན་ཐ་སྟངས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཆར་དུ་མ་སྐྱེས་སོ། །གཉིས་པ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་སེལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། གདོད་ནས་ནི་
 ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་བྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། ཆོས་རྒྱམས་མགོན་པོ་ཁྱེད་
 གྱིས་བསྟན། ཅིས་གསུངས་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་འདྲི་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 སྟོན་པས་དངོས་པོའི་ཆོས་རྒྱམས་ཀུན། གདོད་ནས་ནི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས། ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གསུངས་
 པར་གྱུར་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་དུས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྣང་བར་མི་འགལ་བ་ནི། གང་ཕྱིར་
 བྱེ་མདོ་སོགས་དངོས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གིས་ཁས་སྐྱངས་བུམ་བ་དང་ནགས་ཆལ་
 སོགས་འདྲི་དྲག་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། འདྲི་ག་རྟེན་གྱི་རབ་
 ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པ་གཅིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་ན། མོ་
 ག་གཤམ་སྤྱད་དང་མཚུངས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་ན་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བུམ་པའི་གདགས་གཞི་རྒྱལ་རྫོགས་བརྒྱུད་ཡོད་པས་དེ་དང་
 མི་འདྲ་སྟམ་ན། བུམ་པ་ནི་དེ་བརྒྱུད་མིན་པས་བུམ་པ་རང་ལ་མི་ཡན། རྒྱལ་
 རྫོགས་ཀྱང་དབྱེད་ན་མི་གྲུབ་པོ། །ཡང་བུམ་སོགས་ལ་སྣང་གཞི་ཡོད་པས་ཁྱེད་དང་
 མི་མཚུངས་སྟམ་ན་ཡང་མིན་ཏེ་དེའི་སྣང་གཞི་རྫོགས་སུ་བསྐྱབ་པར་མི་བུས་ཏེ་

དུལ་སོགས་རིགས་པས་མི་འབྱུང་བོ། །འདི་ནམས་ལ་གོ་བ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་
 རྟོག་པར། རྟོག་པ་རྟོག་པ་ལྟར་དུ་འཆར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྤངས་པ་རྟོག་པ་རྟོག་པ་
 གི་གནད་ལ་ངེས་ཤིང་སྤྱི་བས་ཤིན་ཏུ་ཅད་ཆོད་ཅིག་གཉིས་པ་སྤྱི་བརྟོག་པ་ལྟར་
 ཅམ་དུ་སྟོན་པ་ལ། མཐའ་བཞིར་མི་སྤྱི་བའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་ནམས་རྟོག་པ་ལྟར་
 ཅམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་པ་ལྟར་གི་རིགས་པ་དེ་ཡིས་ལྟ་བུ་མ་ལུས་པ་གཙོན་
 པའི་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་གྲང་གི་ཕྱིར་རི་སྒྲིབ་པ་ཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་
 མེད་པ་དང་དབང་ལྷན་གྱི་རྒྱ་དང་དུས་དང་དུལ་དང་རང་བཞིན་དང་སྤྱི་བ་
 དང་སྤྱི་བའི་ལུ་ལ་སོགས་དང་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས། ཕྱིན་པ་
 གི་དངོས་པོ་ནམས་སྤྱི་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱ་སྤྱི་བའི་ཅམ་ལ་
 བརྟོན་ནས་འབྲས་ལུ་འདི་དག་རྟོག་པ་ལྟར་དུ་ཅམ་ཞིག་སྤྱི་བ་
 པའི་སྤྱི་བའི་ལྟར་ལྟར་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ལྟར་དང་ས་པོ་ལས་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བ་
 སོགས་རི་ལྟར་ངེས་ཞིག་། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྱི་བ་དང་ན་དངོས་སྤྱི་བས་གཞན་སྤྱི་
 ཡོད་དེ་རྟོག་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ་སྤྱི་བ་ཡང་དེ་ནི་མ་རྟོགས་པ་སྤྱི་བ་
 ལས་མི་སྤྱི་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་གང་ཅུང་གི་སྤྱི་བ་ཡང་
 རྟོག་པ་ལྟར་ཡིན་པར་མི་འབྱུང་ལ། རྟོག་པ་ལྟར་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་གནད་ཀྱིས་
 མཐའ་བཞི་ལས་སྤྱི་བ་འགོ་གུ་ལུས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་གོ་བ་གནད་དུ་
 འདྲོང་བ་གལ་ཆེ་ཡོ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་མི་གཞོན་
 པར་དུ་སྤྱི་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་སྤྱི་བ་གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་མི་སྤྱི་བ་དང་དུ་དབྱེད་པས་

ཐོ་བས་བུམ་པ་ལྟར་སྟོང་སོང་ན་སྒྲར་སྒྲར་མི་ཤེས་ཀྱང་སྒྲར་བཞིན་པ་འདི་སྟོང་།
 སྟོང་བཞིན་དུ་སྒྲར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རིགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་
 རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་ན། བདག་གཞན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་དངོས་
 མེད་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ངན་པ་འདི་དྲག་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་
 པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་
 པ་འདི་ཡིས་ནི། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དན་པའི་དྲུག་པ་མཐུའ་དྲག་གཙོད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བ་
 ལ། དབྱུད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་དབྱུད་པ་དགོས་
 རྒྱུ་པ་ཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོག་རྣམས་ལྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྒྱུ་
 མཚན་དེ་ལྟར་གྱིས་རྟོག་པ་ལོག་པ་དེ་དབྱོད་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་གཉིས།
 དང་པོ། མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་རི་
 ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དབྱུད་ཟེན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་མེད་པར་མཐར་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ངན་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་དབུར་ནི། སྤང་གིང་མེད་
 པར་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཆོས་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་
 འདི་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པ། སྔ་སྔའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ས་
 བཅུངས་གིང་། ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་

མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བུས། མཐར་
 འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་གི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་བཀག་པས་རྟོག་པ་
 རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་
 ལས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ་མིག་
 གྲུབ་བསྐྱས་པས་རབ་རིབ་སངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དབྱེད་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་པས་དབྱད་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་དབྱད་
 དགོས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལས་རིགས་
 པས་རྣམ་པར་དབྱད་པ་གིན་ཏུ་མང་བར་མཛད་པ་ནི་རྩོད་པ་ལ་ཆུགས་ནས་
 གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་
 བས་སྒྲུབ་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་
 བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་
 པ་ན་དེ་ཉིད་མིན་པ་གཞན་གཞུང་རྣམས་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་
 ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་སྒྲུང་བས་ཐུན་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་
 ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། བརྟན་བཅོས་ལ་ཚུགས་བསྐྱབས་ནས་
 འདི་ནི་ང་ཡི་འོ་ཞེས་མེད་དེ། གང་གིས་ན། གང་ལ་ལྟ་བའི་ཁས་ལེན་དངོས་
 བོར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཆགས་གིང་དེ་དང་མི་མཐུན་
 པ་ལ་སྒྲུང་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་ནི་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་། གང་ལ་སྒྲུང་
 བ་བདེན་པར་བརྒྱུད་པའི་རྟོག་པ་ད་དུང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དངོས་པོ་མེད་

པར་རྟོགས་ནས་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ག་
ལ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་ལ་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་དྲང་དྲེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་
འབྲུག་པ་གང་ཡིན་པའི་འཆིང་བའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བྱིར་དེ་
ལྟའི་རང་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་གཞན་ལ་ཁྱོད་བློ་རྣམ་པར་བསལ་ཏེ།
དོན་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་ལྷུང་དུ་རྟོག་
པ་ཀུན་ལས་གོལ་བར་འབྱུང་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་ཐར་འདོད་གིས་ཐོག་མར་
བདག་དགག་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་
གཉིས། དང་པོ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་ན་ན་འཆི་སོགས་
སྦྱོན་ནས་སྐྱེ་ལུས་པ་ནི་རང་དང་ཡིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
འཛིན་ཆོག་ལ། ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བར་སྦྱོ་སྦྱེ་གིས་རབ་གསལ་པོ་ཡིས་མཐོང་
བར་གྱུར་ཅིང་། འཛིན་ལྟའི་འཇུག་པར་གང་ལས་གྱུར་ན་དེའི་དམིགས་པ་
བདག་ནི་འཛིན་ལྟའམ་རར་འཛིན་འདྲི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོག་པར་བྱས་ནས། ཐར་
པ་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡུལ་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་མ་
བཀག་པར་དེར་འཛིན་མི་ཁིགས་པའི་བྱིར་རི་སྤྱིད་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བདག་འཛིན་འཇུག་ལ་དེ་སྟན་སྟངས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
ལྟོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་རྒྱས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་།

བདག་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་
 སུང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། བདག་སུང་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།
 བདག་སུང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་བརྟེན་དུ་མེད་པར་དགག་པ་གསུམ། དང་
 པོ་ལ། སྤྱགས་སྒྲ་མའི་ལྷགས་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ།
 དེ་ལ་གངས་ཙན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉིར་ལྟར་འདོད་དེ། ཙ་པའི་
 རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། ཆེན་པོ་སྤྲེལ་ས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་
 འགྱུར་ཞིང་། །བརྟུ་དུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྦྱིས་སུ་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན་ཟེར་དེ། གཙོ་པོའི་རྒྱལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་
 ཉིད་ཙན་ནོ། །ལུན་པ་སྟེ་གཡོགས་དང་། སྦྱིང་སྦྱོབས་གསལ་ཡང་དོ། །དེ་
 གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་གང་གི་སྤྱགས་སྒྲ་མ་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་
 ཀྱུན་གྱི་རྒྱལོ། །དེ་ཀྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་མི་འགྱུར་བའོ། །རང་བཞིན་དེ་ལས་
 ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་སྟོ་གཉིས་རྣམ་གངས་སོ། །སྤྱི་ཡུལ་དང་། བང་གི་སྦྱིས་སུའི་
 གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་འཆར་བ་ཞིག་སྟེ་སྦྱིས་སུས་ཡུལ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྟེན་
 བྱེད་དོ། །ཆེན་པོ་ལས་ང་རྒྱལ་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 ཙན་དང་། སྦྱིང་སྦྱོབས་ཙན་དང་། ལུན་པ་ཙན་ནོ། །དང་པོ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་
 སྟེ་གཟུགས་སྤྲེལ་སོ། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་ལྟར་གདགས་
 པ་གཟུགས་སྤྲེལ་ས་མེ་མེ་དང་གཉིས་ལ་སྤྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་དེ་བཞག་གོ། སྦྱིང་
 སྦྱོབས་ཙན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི། མིག་སྤྲེལ་དབང་ལྟ་དང་། དག ལག་པ།

ཀྱང་པ། ཀྱུཔ། འདོམས། གློ་ཡི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལུས་
 ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་
 ལོ། །ལུས་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་གོགས་ཕྱིན་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་
 བཞིན་རྣམ་འཕྱུར་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྒྲེས་སུ། རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རྣམ་འཕྱུར་
 མིན་པ་གཙོ་བོ། རྣམ་འཕྱུར་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་མིན་པ་འཕྱུར་ལྟ་དབང་པོ་བཅུ་
 གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ རང་བཞིན་རྣམ་འཕྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ།
 དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བདུན། གཙོ་བོ་དང་སྒྲེས་སུ་རྟག་ཅིང་རྣམ་གཙོ་བོའི་རྣམ་འཕྱུར་
 བསྐྱས་ནས་སྒྲེས་སུ་ཡུལ་དང་མི་འབྲེལ་བར་ཡན་གར་གནས་པ་གྲོལ་བའམ་ཐ
 ར་པ་རྟག་ཅེས་གཙོ་བོ་ཀུན་གཞི་ལ་ཤེས་ཤིག་གི་སྒྲེས་སུ་ནི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཟེར་
 ཏེ། གློང་ལས་མཆོད་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པ་དང་ཆེས་ཉེ་བར་ཡོད་དོ། །
 གཙོ་བོའི་རྣམ་འཕྱུར་ལ་ཟེར་བའི་སྟེ་བདེ་སྟུག་སོགས་འོངས་སྟོན་པ་དང་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་འཕྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་འཕྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་བདུག་
 རྟུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་འགོ་འོང་སོགས་མེད་
 པ་སྟེ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ། ལུང་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །བདག་དེའི་
 དབྱེ་བ་རྩུང་ཟེན་རྩུང་ཟེན་ལ་བརྟེན་རྣམས། ལྷ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བྱེ་བྲག་པ་
 བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་སོགས་དགུར་ཁས་ལེན་པ་དང་། བརྒྱུད་བསྐྱུམ་སོགས་
 ཡོད་པ་དང་ལུས་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་གཅིག་འདོད་པ་སོགས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་
 བར་འཕྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་དེ་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པས་

དགག་པ་དང་། སུང་པོ་ལས་ཐ་དད་མེད་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
འཕྲོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེས་རྟག་དངོས་གྱི་བདག་འདོད་
པའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་ཀུན་གྲུང་འཛོམས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ཟུ་
སྟེགས་པའི་ལུགས་གྱི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། དཔེ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤུ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་
སྦྱེ་བ་དྲུང་བྲལ་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་སྦྱེས་པར་སྦྱར་བའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་
མིན་ཞིང་། མ་སྦྱེས་པའི་བདག་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དར་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་
གྱི་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་དོན་དམ་པར་ན་རར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མི་
རིགས་པར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། མ་སྦྱེས་པ་
ནི་མོ་གཤམ་སུ་བཞིན་ཡོད་མ་ཟློང་བ་སྟེ། སྤུས་ནས་མ་སྦྱེས་པ་དེ་བཞིན།
དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མི་སྤིང་དོ། །མ་སྦྱེས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཅི་ཡིས་
གྲུང་འགྲུབ་མི་སྤིང་དོ། །

གཉིས་པ། གང་བྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་པ་དང་ཕྱིར་ཟད་
མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་པ་སྟགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་ཁྱད་པར། ཟུ་
སྟེགས་རྣམས་གྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ། ཟུ་སྟེགས་པ་རང་ཉིད་ལ་གྲགས་
པ་མ་སྦྱེས་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གྱིས་གནོད་པ་ཡིན་པ་དེ་བྱིར་གཞི་དེ་མེད་
པས་བདག་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཀུན་གྲུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སུང་པོ་
ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་དགག་པ་ནི། ཟུ་མཚན་དེ་ཡི་བྱིར་སུང་པོ་ལས་གཞན་
པའི་བདག་མེད་དེ། སུང་པོ་མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་ན་

མུང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་འདྲིན་རྣམ་པ་ལ་འདྲིན་པ་ནམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
 བྱིར། མུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་བདག་དེ་ལྟ་བུ་འདྲིན་ཏེན་པའི་
 དར་འདྲིན་གྱི་སྒོ་ཡི་ཏེན་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། བརྟགས་པའི་བདག་མུང་པོ་
 ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་རིག་སྟེ་ཤེས་ནམ་འདྲིན་པ་མིན་
 པ་ཤིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་བྱིར་དེ་དར་འདྲིན་གྱི་ཏེན་ཡིན་ན་མུང་པོ་ལས་ཐ་དད་
 པའི་མ་སྐྱེས་པའི་བདག་དེ་འདྲ་བ་རིགས་ཤིང་ཤེས་ནམ་དེ་ལ་དམིགས་ནམ་
 དར་འདྲིན་པ་སྐྱེ་རུང་ན། དེ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་བདག་དེ་ལྟ་བུའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་དེ་འདྲ་ཀུན་བརྟགས་
 ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་དེ་འདྲ་བ་ལ་མི་དམིགས་པར་དར་འདྲིན་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་ཅམ་ལ་དམིགས་ཀྱི་དེ་ལྟའི་དེ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ་ཡུལ་དེ་མེད་
 པར་ཡུལ་ཅན་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེས་ན་དར་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཏེན་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་
 ཡུལ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོ་མས་པའི་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པར་ང་ཅམ་ཞིག་
 ཡིན་གྱི། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་གསལ་ཏེ།
 གྲང་དྲག་དེ་རྣམས་ལ་སྤར་གྱི་བརྟན་བཅས་ལ་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་
 མེད་པའི་དུད་འགོར་ཡང་ཡང་སྐྱེས་ནས་ཆེ་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་ཡུས་བསྐྱལ་
 བར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲན་པ་དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་དྲག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 བདག་འདྲིན་ལྟ་བུ་མ་མཐོང་ལ། དར་འདྲིན་དེ་དྲག་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་
 སྟེ། དེས་ན་མུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་འགྲའ་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བདག་པ་ལ། རྩོགས་སྡེ་བརྗོད་པ་
 དང་། དེ་བདག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་
 སྤྱོད་དག། དགོ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྤྱད་པ་བདག་གོ་སྒྲམ་དུ་ཡང་དག་པར་
 རྗེས་སྤྱུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སྤྱུ་བལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་ལྟའི་
 དམིགས་པར་སྤང་ལྟ་འདོག་ །ཡང་མང་བཀྱར་ཁ་ཅིག་ནི། བདག་ཉིད་བདག་
 གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སྤྱི་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་
 པར་བྱལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སེམས་གཅིག་བདག་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་
 པ་སྟེ། །སེམས་བྱལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲོན། །ཅིས་སོ། །ཁོ་རམ་པས། འཛིག་
 ལྟའི་དམིགས་པ་དང་བདག་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པས་བདག་རྗེས་ཡོད་དུ་
 འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་ལ་བརྟགས་ཡོད་དུ་འདོད་རྩོགས་རང་རྒྱུད་པ་མན་
 ཆད་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཡིན་ཀྱང་
 སྤང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས། སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་
 གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་པོ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་
 ལ། །ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི། ལྟ་ཆུང་ཡང་འདོད་
 ལ། །ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་གཅིག་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བདག་
 སྤང་གཅིག་པ་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སྤང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་

ཏུ་རྟོག་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤང་པོར་བདག་ལྟའི་
དམིགས་པར་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པ་
གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་སྤང་གཅིག་པ་སྦྱིར་
དགག་པ་དང་། རྟོགས་སྤེའི་འདོད་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པར་
དུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གྲལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ན་དེ་ཕྱིར་
སྤང་པོ་དེ། སྤང་པོ་ལྟ་དང་ནང་གསེས་དང་སེམས་ཚོགས་དུག་དང་སྒྲུབ་ཅིག་
གིས་དབྱེ་བས་མང་དུ་འབྱུར་བས་བདག་དེ་དུག་ཀྱང་མང་པོར་འབྱུར་པོ། །
དེ་ཡང་འདི་མང་པོ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པ་ཅམ་ལ་འཕེན་མི་བརྟུབ་ཀྱང་། བདག་
སྤང་ཐ་དད་གཏན་མེད་གཅིག་ལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་གཞན་
གིས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། དོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་པ་རྒྱན་པ་ལ་
སྒྲོན་མེད་ཀྱང་། བདག་སྤང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་དབྱེར་མེད་གི་
གཅིག་ཏུ་འཕུལ་ནས། དེ་འདོད་པ་ལ་བདག་མང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་སྤེའི་པར་མི་འདོད་པ་དང་འགལ་བ། སྤང་དང་འགལ་
བཤ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་
ལྟར་བཀག་པའི་མཚུག་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། བདག་ཆད་པར་ཐལ་བས་དགག་
པ། ལྷང་འདས་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། ལས་འབྲས་གི་
རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པས་དགག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ནི་རྣམ་

སྤྱི་འབྱུར་ནིང་སྟེ་ཕུང་པོ་རྩལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་དྲེར་ལྟ་བུ་རྩལ་ལ་
 འཇུག་པས་སྟེ་སེར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དྲུ་མི་འབྱུར་བ་ཡིན་ན་
 ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་མི་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ། སྒྲིན་གཞན་ཡང་
 ཕྱ་དན་འདྲས་ཆེ་དེས་པར་བདག་ཆད་པར་འབྱུར་དེ་ཕུང་པོ་རྩལ་ཆད་པར་
 འདོད་པས་སོ། །དེ་མི་འདོད་དེ་བདག་ཆད་པ་ཆད་ལྟར་ཁས་ལེན་པས་སོ། །
 གསུམ་པ། ཕྱ་དན་འདྲས་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲིན་དུ་ཡང་སྒྲིན་ཅིག་དྲག་ལ་ནི་
 ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་སྟེ་འདྲིག་བྱེད་པར་འབྱུར་དེ། བདག་ཕུང་པོའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་བ་དྲན་ནས་བདག་ང་ལས་ལུང་ལུང་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་མི་རིགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟེ་བའི་སྒྲིན་དུ་ཐལ་བ་དང་། མ་བྱས་
 པ་དང་འཕྲད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། བདག་སྟེ་འདྲིག་བྱེད་
 པ་དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱེད་པོ་མེད་པས་བྱས་པ་ཆུད་ཆོས་དེ་དེ་ཡི་འབྲས་བུའང་
 མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་དེ་ཡོད་ན་ལས་གཞན་གྱིས་
 བསྐྱུར་གསལ་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པས་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་ཟུང་བར་དེ་ཡོངས་
 སྒྱུད་པར་འབྱུར་དེ་དེ་མི་འདོད་མི་འཐད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་
 དགག་པ། གལ་དེ་སྒྲིན་ཅིག་སྟེ་གཞན་ཡིན་མོད། དེ་ནི་དྲུ་རྒྱུད་གཅིག་
 ཡོད་པས་ན་སྒྲིན་དེ་མེད་ཟེར་ན། བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་
 བྱི་སོགས་སྤར་རྣམ་པར་དབྱུད་ཆེ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་རྣམས་བཤད་ཟེར་དོ། །

གཉིས་པ་མཇུག་བསྟུ་བ། དེ་བྱིར་སྤྱད་པོ་ལྟ་དྲུང་སེམས་བདག་ཡིན་པར་མི་
རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ། ལུང་གིས་ཀྱང་གསལ་ཏེ་འཛིག་
རྟོན་མཐའ་ལྟན་ལ་སོགས་ལུང་བསྟན་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་
བསྟན་མིན་པ་བརྟུ་བཞིན། འཛིག་རྟོན་མཐའ་ལྟན་མི་ལྟན་སོགས་བཞི་དང་།
རྟག་མི་རྟག་སོགས་བཞི། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་གྲོངས་ལན་ཆད་ཡོད་མེད་
སོགས་བཞི། ལུས་སྒྲིག་གཅིག་ཐ་དད་བརྟོན་པ་གཉིས་བཅས་སོ། །འཛིག་རྟོན་
ནི་བདག་ལས་བརྩམ་སྟེ་དེ་བ་དང་། སྒྲིག་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས།
གལ་ཏེ་སྤྱད་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྤྱད་པོ་མི་རྟག་པར་གྱུར་ཆེ་འཛིག་རྟོན་མི་རྟག་
གོ་ཞེས་དང་། ལྟ་བུ་འདས་པའི་འོག་སྤྱད་པོ་མེད་པས་འཛིག་རྟོན་མཐའ་
དང་ལྟན་ནི་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་གྲོངས་ལན་ཆད་མེད་དོ་ཞེས།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་སྟོན་རིགས་པའི་བྱིར་། ཞེས་སོ། །ལུང་ཕྱོགས་སྟུང་
འདོད་པ་དང་། སྤྱད་སོགས་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རིགས་
པ་དང་འགལ་ཚུལ་ལ། སྤྱད་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་
མཐོང་ཆེ་དངོས་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། སྤྱད་སོགས་ཡོད་ན་བདག་
ཀྱང་མི་ཞིགས་པས་ཆགས་སོགས་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྦྱང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་
ཏེ་སྤྱད་པོ་འམ་སེམས་བདག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྟུང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་
པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ། དེ་ཆེ་དེས་པར་དངོས་པོ་རྣམས་

མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ནི་མི་འདོད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་སྤང་བས་སོ། །བདག་
 ལྟའི་དམིགས་ལུལ་ཕུང་པོ་ལ་རྟེན་ནས་བདག་པའི་བདག་ཅམ་མིན་པར་
 ཕུང་པོ་རང་ཡིན་ན་དེ་བདག་ཡིན་དགོས་པར་གྲུབ་སྟེ་ལུལ་དེ་དང་བདག་གཅིག་
 ལས་འགྲོ་ས་མེད་དོ། །གཅིག་འདི་གལ་ཆེ་ལོ། །གཉིས་པ། ལས་འབྲས་འབྲེལ་
 པའི་རྟེན་དུ་བདག་གི་སྒྲུ་ཕུང་པོ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་བདག་གི་སྒྲུ་ཕུ་
 རྟེན་གསུང་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ནང་ནི་སྒྲུ་ཕུ་ལ་འཇུག་ན་མི་རུང་སྟེ་
 བདག་གི་སྒྲུ་གང་འདོད་དུ་འཇུག་ཆོག་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པས་སོ། །བདག་
 མེད་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་ཅམ་ཞིག་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་ཡི་ཆེ་
 བ་བདག་རྟག་པའི་བདག་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱེད་གྱི་སེམས་སེམས་མི་རྟག་
 པའི་ཕུང་སོགས་དང་གཅིག་མིན་པས་ཕུང་པོ་ནི་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བ་ནི། །ཁྱེད་གྱི་ལུགས་ལྟར་
 བ་ནལ་འཕྱོར་པས་རྟག་པའི་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སོགས་
 དེ་ལ་རྟག་པའི་བདག་མེད་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་
 སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་ན། རྟག་བདག་ཅམ་ནི་དེའི་ཟ་བ་པོ་མིན་པས་
 རྟག་བདག་སྤངས་ཀྱང་། ད་རུང་འདོད་ཆགས་མི་སྒྲོང་སྟེ། ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཁུ་
 བྱས་མེད་ཀྱང་མངར་པོ་མྱོང་བཞིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་མི་རུས་པ་བཞིན། མྱོང་

མཁན་ནི་ང་ཙམ་པ་ཡིན་པར་བརྟགས་ཀྱི་རྟག་བདག་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་
བདག་རྟོག་པ་དེ་ཡང་འཇུག་ཕྱིར་ངར་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་ཡང་། སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་དེ་ཡི་དོ་བོ་རྟོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་མ་ལོག་པར་ཡུལ་ཅན་མི་ལྟོག་པས་སོ། །སྤྱི་ཡང་
ནང་གི་སྤྱིས་བྱ་བ་དེ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པ་མེད་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་མདོ་ལས་སྤང་བོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། ཡུང་གི་དོན་སྤང་བོ་བདག་རྟོ་འདོད་པ་མིན་པར་བསྟན་པ། རྟེན་ནས་
བརྟགས་པའི་བདག་ཙམ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུང་དོན་སྤང་
བོ་བདག་རྟེན་པའི་འདོད་པ་སྤྱོད་སྤྱེད་ལུགས་བཞོན་པ་དང་། དེ་བཞག་
པ་གཉིས། དང་པོ། ཡུང་ལས་ཀྱང་གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་སྤང་བོ་ནི་བདག་རྟོ་
ལྟ་བུ་གོ་ཞེས་པའི་ལུགས་དགོས་སྤྱོད་དག་དགོས་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྤྱད་ག་
གཅིག་བདག་གོ་སྒྲུལ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
སྤང་བོ་སྤྱོད་པའི་དག་ཁོན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱོད་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་ཕྱིར་སྤང་བོ་བདག་རྟོ་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལ། ཡུང་གི་
དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཅོད་སྤྱོད་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་
སྤྱོད་ནས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེས་སྤྱོད་སྤྱེད་འདོད་པ་ལ་མི་ལན་པའི་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡུང་དེ་ནི་སྤང་བོ་ལས་

གཞན་ཏུ་སྐྱུར་བའི་ཀུན་བདག་པའི་བདག་ཡོད་པ་འགོག་པ་སྟེ་སྤང་བོ་
 བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་གཞུགས་བདག་མིན་སྟགས་མདོ་གཞན་
 ལས་གསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་བདག་
 མིན་ཁིང་འདུ་ཤེས་ཀྱང་། བདག་མ་ཡིན་ལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མིན་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱང་། བདག་མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསྐྱུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མདོར་
 བསྟན་པའི་ལུང་དེས་ནི་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ཅེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ལ། སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ན་ཚོགས་པ་ལས་རེ་རེ་བ་མིན་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་
 བསྟོགས་སྒྲུབ་འདོད་པ་དང་འགལ་ཚུལ་གཉིས། དང་བོ་གལ་ཏེ་ཡིན་ཀྱང་
 སྤང་བོ་རྣམས་བདག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཡང་སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི། ཚོགས་པ་
 ཉིད་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བོ་འདོད་པ་རེ་རེ་བ་ནི་མིན་དགོས་ཏེ་དཔེར་
 བ་ནགས་ཚལ་ཞེས་བརྗོད་ཚེ་ཤིང་རེ་རེ་མིན་གྱི་ཤིང་རྣམས་ཚོགས་པར་ལ་
 བརྗོད་དོ། །ཤིང་རེ་རེས་སྤང་བོ་ཤིང་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། བགས་ཚལ་
 བདག་པ་པས་རྒྱས་སྟེ་མེད་པས་ན་སྤང་བོ་ཤིང་སྟགས་མི་རུང་བ་དང་འདྲའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་རི་ལྟར་འགལ་ཚུལ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས།
 དང་བོ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་སྟགས་སྟེ་གསུངས་ན་ཚོགས་
 པ་ཅམ་པོ་རྒྱས་སྟེ་མེད་པས་དེ་ནི་མགོན་དང་འདུལ་བ་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་རུས་
 པས་ན་ཚོགས་པ་དེ་ནི་མགོན་མིན་འདུལ་བ་འཕྲུལ་དང་བོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ།
 ཚོགས་པ་དེ་ལོངས་སྤོང་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནམ་རྒྱས་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཚོགས་པ་

ཡང་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་དོ་བོ་གཅིག་པས་སྒྲིན་
དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་ལ། མདོ་ཡི་ཡུང་དོན་དང་མི་འབྲེལ་བས་
དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་
དཔེ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚོགས་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། དེའི་ཉེས་
སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚོགས་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་ན་དཔེ་
ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་ཐལ་བས་དགག་པ། དཔེ་དེ་བཞིན་དཔེ་
ཅན་བདག་ཀྱང་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པར་གསུངས་པས་ཚོགས་ཅམ་
བདག་མིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚོགས་པ་ནི་ཚོགས་ཅན་ལས་ངོ་
པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་མགོན་སོགས་ཡིན་ཚོགས་སྟུང་ན། ཚོགས་དང་ཚོགས་
ཅན་གཅིག་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་སེལ་བྱར་གནས་པ་རྣམས། ཤིང་
རྟ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས་ཞིང་མདོ་ལས་ཀྱང་
འདྲ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་། མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་
གྱི་སེམས། ཁྱེད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཡུང་པོ་འདི་སྒྲོང་སྟེ། །
འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །
བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །
ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། མདོ་ལས་ཡུང་པོ་
ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན་གསུངས་པ། དེ་ཡི་བྱིར་
ཡུང་པོ་འདུས་པ་ཅམ་པོ་དེ་ག་རང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟེན་ནས་བདགས་

པ་ནི་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་གྲུང་བ་བཞིན་ནོ། ཉེན་ནས་འབྲུང་བའི་བྱིར་
 ན་བཏེན་བ་པོ་ཁོ་རང་ཚོགས་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་འབྲུང་བ་དང་གཞུགས་
 སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན། ཚོགས་ཙམ་མིན་གྱི་
 ཚོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་
 ལག་ཚོགས་ཅན་ཚང་བ་ལ་ཚོགས་ཅན་མེད་ཅེས་སྒྲུ་མི་རུང་སྟེ་ཚོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པས་ཚོགས་ཅན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པ། ཚོགས་ཅན་འགྲིགས་
 ལུགས་གྱི་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ་བློ་ན། དེ་དགག་པ་ལ།
 དབྱིབས་དེ་ནི་གཞུགས་ཅན་གྱི་རྩ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་། བྱོད་ལ་གཞུགས་
 སོགས་དབྱིབས་ཡོད་པ་དེ་དྲག་ཉིད་བདག་ཅེས་འབྱུང་གྱི། སེམས་སོགས་
 མིར་བཞིའི་ཕུང་པོ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་ནི་བདག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ།
 གང་གི་བྱིར་སེམས་སོགས་དེ་དྲག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ། འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ཉེས་
 སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་རང་དང་ཉེར་
 ཉེ་ཉེ་བར་ལེན་བྱ་ཕུང་པོ་གཉིས་ནི་གཅིག་ཏུ་རིགས་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་
 བྱེད་པོ་བདག་ནི་མེད་ལ་དེའི་ལས་སུ་བ་ཡོད་སྟམ་དུ་སྒྲོ་ལ་སེམས་པ་དེ་
 ཡིན་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་བྱིར་བྱེད་པོ་མེད་པར་དེའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་
 བྱིར་། དེས་ལྟོས་པ་ཀུན་ཀྱང་དཔྱོད། གཉིས་པ་མདོ་ལས་བདག་བདགས་པར་

གསུངས་པ་ལ། མདོ་ལས་སྤང་སོགས་བདག་ཏུ་མ་གསུངས་ཞིང་དེ་རྣམས་
ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པར་ངེ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་དང་། གསུངས་པ་ལྟར་
ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྤོང་མོང་དང་། དེ་དེ་བ་ཚོགས་པ་
གསུམ་གང་ཡང་བདག་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དང་། ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་
གྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་སྤོང་མ་སྤྱང་བར་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཡུགས་
འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། གྲང་སྤྱིར་སྤྱབ་པུས་ཡབ་སྐུ་
མཇལ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྒྲིམ་བྱ་གང་ཟག་དེ་ནི། བམས་དྲུག་
འདུས་པ། དེག་པའི་གཞི་དྲུག་པ། ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་པས།
བདག་དེ་ས་རྒྱ་མེ། རྒྱུད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ། བམས་དྲུག་
དང་ནི་མིག་སོགས་གྱི་འདུས་ཉེ་དེག་པ་ཡི། ཉེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉེར་བསྟན་ཞིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོས་རྣམས་གདགས་གཞིར་ཉེར་
བསྐྱུང་ནས། དེས་པར་གསུངས་པ་དེ་སྤྱིར་བདག་དེ་ནི་ས་སོགས་དེ་རྣམས་
ལས་གཞན་མིན་པ་དྲང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་གྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་
རྒྱུད་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཉེ། དེ་རྣམས་བདག་ཏུ་མི་རུང་དོ། །གཉིས་པ། རྒྱུ་མཚན་
དེ་སྤྱིར་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་དར་འཛིན་སྒྲོས་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་
དམིགས་པའང་དེགས་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དོན་དང་། དེའི་དབེག་ཉིས།
དང་པོ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་
ཞིག་སྤོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་དར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་རྟེན་ནམ་

ཡུལ་དུ་འདྲེ་མི་འདོད་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་པར་གྱུར་བའི་བདག་མེད་
 བ་ཙམ་ཞིག་གེས་པ་ས་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ། ལྟན་སྒྲུལ་
 དབྱིས་ཀྱང་འབྱོན་པར་སྤང་ཞེས་སྒྲུ་བ་གིན་ཏུ་མཚར་ཏེ་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་བྱིམ་རྟིག་པའི་
 ལྷག་ཏུ་སྒྲུལ་གནས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། འདི་ན་གྲང་ཆེན་མེད་ཅེས་སྒྲུས་ནས་
 དེས་སྒྲུལ་གྱི་དོགས་པ་བསལ་དུ། དེ་བསལ་ནས་སྒྲུལ་གྱི་འདྲི་གས་པ་འཇུག་
 གཞོད་པ་འདྲ་སྒོང་བའམ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི། གྱི་མ་གེས་
 ལྟན་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་ཏེ་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འབྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཞེས་
 དེ་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་ཐ་དད་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྤང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་
 བདག་ཏུ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་ལྷག་མ་དགག་པ་ལ། སྤང་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མགས་སུ་
 དགག་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྐྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་
 བར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་ལ་སྤང་པོ་ལྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་
 གཉིས། དང་པོ་སྤང་པོར་བདག་པོ་ཉིད་གྱིས་རྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ལ་བདག་ལ་ཡང་། སྤང་པོ་དེ་རྒྱམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྟེན་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
 པ་མིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གྲང་གི་ཕྱིར་འདྲིར། བདག་དང་སྤང་པོ་གཞན་ཉིད་དུ་
 དེས་པར་ཡོད་ན་མཁར་གཞོང་རྒྱ་བྱགས་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་འདྲིར་འབྱུར་རིགས་རྣམས་། གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
 དེ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་རྟེན་བརྟེན་པར་འདོད་པ་འདྲི་བཙུག་མའི་རྟོག་པ་ལོ། །

གཉིས་པ། བདག་ནི་གཞུགས་དང་ལྷན་པར་མི་འདོད་པ་གང་ཕྱིར་བདག་ །
 ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ལྷན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད་དེ་མོ་གཤམ་བུའི་གཞུགས་
 བཞིན་ནོ། །བདག་ཕུང་གཞན་ཡིན་ན་ལྷན་སྦྱོར་གནས་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་དང་
 གཞན་མིན་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་ལྷན་བྱིན་གཞུགས་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་འང་
 བདག་ནི་གཞུགས་ལམ་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། འཛིག་ལྟ་ནི་བྱ་བ་སྒྲུལ་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམས་རྩ་བའི་
 འཛིག་ལྟ་ལ་གནས་ཤིང་ཀུན་བདགས་ཡིན་པར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།
 གཞུགས་ཁོ་རང་བདག་མ་ཡིན་ལ་བདག་ནི་གཞུགས་ལྷན་མིན་ཞེས་རྟོག་བརྟོག་
 པར་མིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་པ་མིན་ནོ། །གཞུགས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་།
 བདག་ལ་འདྲ་གཞུགས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་གཉིས་པར་རྟོག་རྟོག་ནོ། །དེ་
 ལྟར་རྣམ་བཞིར་མེད་པ་ལྟར་སྤང་པོ་གཞན་བཞི་ཀུན་གྱིས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་
 བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བྱ་ནི་བྱུང་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བའི་དེ་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཡིས། བཅོམ་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྱེས་གང་
 དྲུག་ཉི་ཤུ་པོ་ཡང་ལྷན་ཅིག་འཛིག་འགྱུར་བ། རྩ་བའི་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་
 ལྷན་སྦྱེས་གྱི་དེ་ལྷན་སྦྱེས་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཀུན་བདགས་པའི་རྩེ་མོ་མཐོ་བར་
 གྱུར་པ་དགའི་འཛིག་ལྟ་ནི་བྱ་བོ་འདི་དག་གོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་
 དགག་པ་ལ། སྦྱོགས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་
 སྒྲ་གནས་མ་བུ་མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་བདག་ཕུང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་

117

དུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ། གྲང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུམ་པ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་དངོས་པོར་མ་
གྲུབ་པའི། རོ་བོ་ཡིན་པས་རང་གི་གདགས་གཞི་གཞུགས་སོགས་ལྟས་གཅིག་
ཐ་དད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཏེ་འགྱུར་བ་དེའི་རིགས་པས། བདག་
གྲང་སྤྲུང་པོ་ལྟས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འདར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་
སྟེ། རང་གིས་སམ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱུང་། །གསུམ་
པ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟས་གཞན་དུ་ནི། མི་འདོད་
ཅིང་གཞུགས་སོགས་ལྟས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། དངོས་པོའི་ཆོས་
ཡིན་ནོཙ་ལ་རྣམ་པ་རྩལ་དེ་གཉིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ། དེ་ཡི་སྤྱིར་བརྗོད་
མེད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་མེད་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དང་བྲལ་སྤྱིར་ཆ་
བམེད་ན་མེ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
གིང་རྟ་དང་འདྲ་བ་བསྟན་པ། དེས་དངོས་པོ་གཞན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་
པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་དངོས་དང་།
དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཡན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་ཅན་བདག་མེད་ཚུལ་དང་།
དེའི་དཔེ་གིང་རྟའི་ཚུལ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་པར་དབྱུང་ན་གང་
ཟག་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ་དེ་སྤྱིར་རང་འདྲིན་པའི་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་
རྣམས་སྤྱི་གྲུབ་པ་མིན་ཅིང་། རྣམ་པར་དབྱུང་ན་བདག་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པ་

ཡང་མིན་ལ་སྤང་པོའི་དོ་བོ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཡ་གྲུལ་གང་ཡང་མིན་པ་དང་། བདག་
 སྤང་པོ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ་བདག་ལ་འདྲི་ནི་སྤང་པོ་དེ་དང་ལྷན་
 བར་མིན་ཏེ། བདག་འདྲི་ནི་སྤང་པོ་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 བ་ཙམ་ཞིག་གོ། གཉིས་པ་ལ། སྦྱིད་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དེ་དབུས་
 བཤད་ན་གིང་རྟ་རང་གི་གདགས་གཞི་འཕང་ལོ་སོགས་ཡན་ལུག་ལས་གཞན་
 དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མེད་པས་སོ། །གཞན་
 མིན་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་རེ་རེ་བ་ལ་མེད་པས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་དག་དང་
 ལྷན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་སྟེ། གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་སོ། །ཡན་ལག་དག་ལ་
 གིང་རྟ་ཕར་རྟེན་པའང་མིན་ལ་ཡན་ལག་དག་གིང་རྟ་དེར་རྒྱུར་རྟེན་པ་མིན་
 ཏེ་ཡན་རྒྱན་གཞན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཡན་ལག་འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་ཅན་མིན་
 བའི་ཚོགས་རྒྱུང་ཙམ་པོ་ཡང་གིང་རྟ་མིན་པ་ལ་དབྱིབས་ཀྱང་གིང་རྟ་མིན་པ་
 རི་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ཚོགས་ཙམ་གིང་རྟར་འདོད་
 བ་དགག་པ་དང་། དབྱིབས་ཙམ་གིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་
 པོ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་གིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི། གིང་རྟ་བཤིག་
 བས་གསོལ་མདའ་སོགས་ཡན་ལག་སྤེལ་བྱུར་གནས་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ལའང་
 གིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་ཡན་ལག་ཆང་བར་ཚོགས་ཀྱང་
 ད་རུང་ཡང་གིང་རྟའི་མིང་མི་རྟེན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་

ཟེར་ན་ཞེས་དེ་དག་གི་བསམ་ངོར་ཡན་ལག་མ་ཚོགས་པ་ནི་མེད་ཀྱང་། ཡན་
ལག་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་དབྱིབས་གྲུབ་པས་ཡིན་ན་གང་ཕྱིར་དེའི་སྐབས་སུ་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྟ་རང་མེད་པར་དེ་ཡི་ཡན་ལག་དྲུག་མེད་པས་གྱིང་རྟའི་
དབྱིབས་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། གྱིང་རྟ་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་
ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་ལུགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པས་དབྱིབས་
ཅམ་གྱིང་རྟ་རྟེན་གསུམ་པ་འདྲ་མིན་ནོ། །འད་སྐབས་ཚོགས་པ་ཅམ་པོ་འད་མི་རྟེན་གསུམ་
སོ། །ཁ་ཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སོ་སོ་བ་གྱིང་རྟ་འདོད་པ་དག་གི་
པ་དང་། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གྱིང་རྟ་འདོད་པ་དག་གི་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། ཡན་ལག་གི་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁོ་ན་གྱིང་རྟ་འདོད་པ་དག་གི་པ་དང་།
སྤྱི་ལུགས་གཞན་པའི་དབྱིབས་གྱིང་རྟ་འདོད་པ་དག་གི་པ་གཉིས། དང་པོ་
འོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱིབས་ཅམ་ཞེས་གྱིང་རྟ་འདོད་ན་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་
རེ་རེའམ་ཚོགས་པའི་ཡིན། དང་པོ་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་དབྱིབས་མ་བཟང་བའམ་
བཟང་ནས་ཡིན། དང་པོ་ཁྱོད་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་དེ་ནི་
ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་གྱིང་རྟ་མ་བཅས་པའི་སྤྱི་ལུགས་ཡོད་པར་གྱུར་པ། རི་ལྗོངས་
བཞེ་བ་ཞེས་གྱིང་རྟ་རྟེན་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་འདྲ་སྤྱི་ལུགས་དེ་
བཞེ་བ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་གྱིང་རྟ་མེད་
པ་དེ་རི་ལྗོངས་ཚོགས་པའི་སྐབས། གྱིང་རྟ་བཅས་པ་དྲ་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་གྱིང་རྟ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཉིས་པ། ཚོགས་པའི་ཚེ་སྤྱི་ལུགས་བཟང་ནས་

དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་ན་དྭ་གལ་ཏེ་གིང་རྩ་ཉིད་ཀྱི་དུས་འདིར། ཡན་
ལག་འཕང་ལོ་སྟོགས་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡོད་
ན། དེ་འདྲ་བ་འདི་གཞུང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་
ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་གིང་རྩར་ཡོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
བ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་གིང་རྩར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་
གྱི་དབྱིབས་གིང་རྩར་འདོད་པ་བགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་རྒྱ་རྩྭ་བ་ལས་
འབྲས་ལུ་འབྱུང་བར་འཐད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་
ལག་བསྐྱེགས་པའི་ཚོགས་པ་ཁྱད་པར་བའི་དབྱིབས་དེ་གིང་རྩ་ཡིན་ཟེར་ན་
གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་ཚོགས་པ་ཅུང་མེད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྣམས་མིན་
པ་སྟེ། དབྱིབས་དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་ཚོགས་པ་རྒྱུར་པ་
དེའི་ཡིན་ན། གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གིང་རྩའི་སྐབས། འདིར་ནི་མཐོང་དུ་རུང་བའི་དབྱིབས་སྤྱ་ལྟ་ཞིག་
ནི་རྩར་འགྱུར་ཏེ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བརྟེན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་གིང་
རྩ་ཚོགས་པ་ཅན་སྟོ་སྟོ་མིན་ལ། དེ་རྣམས་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཡང་མིན་
པ་དེའི་ཚོ། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དེ་གིང་རྩ་ཡིན་ན། དེ་སུའི་
དབྱིབས་ཡིན་པར་དབྱུང་ཆོ་འཕང་ལོ་སྟོགས་གིང་གཟེར་ལུ་ལྟེ་ཕྱིབས་དང་ལུ་
ཁྱད་རྣམས་ཀྱི་མིན་ཏེ་སྤར་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་དབྱིབས་དེ་སྤར་སྟོ་སྟོ་བ་
ལ་མེད་པ་ལ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་སྤྱ་ལུ་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་རྟེན་

ཚོགས་ཅན་བཅད་པའི་ཚོགས་རྒྱུད་མིན་པར་བྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་དབྱིབས་
ཅམ་གྱིང་རྟ་མིན་ཏེ། དེས་ཉེ་བར་བྲང་བྱ་ཡིན་ཕྱིར། གྱིང་རྟའི་དབྱིབས་ཞེས་
འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ། ཁྱོད་གྱི་འདྲི་ནི་དེ་ལྟར་མི་བདེན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཚོགས་པ་
བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་བཏགས་པ་འབྱུང་བར་
འདོད་པ། དེ་ལྟར་མི་བདེན་པ་མ་རིག་པ་དང་ས་པོན་ལྟ་བུ་ཡི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
པར་བྱས་ནས། འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འབྲས་སུ་འདྲི་ནས་པ་མི་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྦྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། སྤང་གཞི་རྣམས་
སྤྲུལ་ཡོད་མི་དགོས་པར། རྒྱན་པ་ལས་རྒྱན་པ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པས་སོ། །
གཉིས་པ། གྱིང་རྟའི་དཔེ་སྐབས་བཏགས་པའི་བཏགས་པ་འདིས་ནི་གཞུགས་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བརྒྱད་འདབ་འཕྱོར་དེ་དེ་ལྟར་རྣམས་སྤྲུལ་ནས་པ་རྣམས་
ལ། ལུས་སྒོ་སོགས་འབྱུང་འོ་ཞེས་བྱ་འདྲེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་
ལ་གདགས་གཞི་གཞུགས་སོགས་ཡོད་པས་སོ་ཟེར་ན་སྦྱེ་བ་མེད་པས་གཞུགས་
སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་བདག་དང་ལུས་སོགས་དེ་དག་
གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདྲེ་མི་རིགས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འཐད་
པར་འབྱུར་པོ། །གཉིས་པ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་པན་ཡོན་ལ་དཔེ་
གྱིང་རྟ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་ཅན་བདག་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཐ་སྦྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཇིག་པར་གྱིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་

དང་། རོན་དམ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐའ་
བདུན་དུ་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་
མེད་ཀྱང་ལྟོས་ཏེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྟད་དེས་དོན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་
པོ་ཤིང་རྟ་སྟགས་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རོན་དམ་དུ་འཕྲུལ་ཀྱང་རྫོང་འདྲིག་རྟེན་དུ་རྣམ་
པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ཞིང་དབྱེད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་མོད་གྱི། དེ་
ལྟར་རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འདྲིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདྲིར་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ཞེས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བཏགས་
པའི་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ཐ་སྟད་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། ཤིང་
རྟ་དེ་ཉིད་ལས་བྱ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པོ་ཞེས་རང་གི་ཡན་ལག་སྟགས་
ལ་ལྟོས་ནས་འགྲོར་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་གྱིས་འདྲིར་བསྟན་ཅིང་། སྐྱེ་པོ་རྣམས་
ལ་ཉེ་བར་བླང་བུའི་ལས་ལ་ལྟོས་ནས་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་ཚུགས་ལ་ལེན་པོ་སྟགས་ཐ་སྟད་ཀྱང་རྩང་གི་ཤིང་རྟའི་
བཏགས་དོན་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དབྱེད་ནས་འདྲིག་པའི་ལུགས་
ལ་མི་རྟོག་པས་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཡིན་པས་འདྲིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་
རྫོང་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཞེས་མ་བརྟག་ཅིག་པདག་
ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ། ཐ་སྟད་དུ་ལེན་པ་པོ་ལ་སྟགས་
པ་འདྲི་ལྟར་མི་འདོད་པར་ཚོགས་ཅན་དང་ཐ་དད་དུ་ཁས་མ་བླངས་ན་རིགས་
པས་ཇི་ལྟར་དབྱེད་པའི་སྦྱོན་འདི་ཡང་འཇུག་གོ། །བཏགས་པའི་བདག་ཙམ་

པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆ་ཆ་ཅན་དང་བདག་གི་སེམས་སོགས་འདིག་རྟེན་གྲགས་
 པའི་ཐ་སྙད་མ་ཉམས་པར་བཞག་རུང་གི་གཞན་ལྟར་ན་གིང་རྟེན་དབྱིབས་
 ཞེས་དང་། བདག་གི་སེམས་སོགས་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་དངོས་དང་། འོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་གིང་རྟེན་པ་བརྟན་
 གྱིས་མེད་པ་གང་དེ་རྟེན་ལྟ་བུར་ན། ཡོད་ཅེས་ན་ལྟ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་
 ཚུལ་མི་རྟོག་དེ། ཡོད་ན་དེ་བརྟན་གང་རུང་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་
 འགྱུར་བས། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་འདིར་ནི་གིང་རྟེན་འི་གྲུབ་པ་འཕམ་ཡོད་པའི་
 ཚུལ་ནི་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡོད་པར་དོགས་ན། གིང་
 རྟེན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡོད་དོ་ཟེར་ན་གིང་རྟེན་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཆོ། །ཡན་
 ལག་ཅན་མེད་པས་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཡན་ལག་ལ་གིང་
 རྟེན་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་པའང་སྤར་གིང་རྟེན་མཐོང་བའི་ཞེན་པའི་དབང་གིས་
 བྱུང་གི་གིང་རྟེན་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དམིགས་སོ། །གིང་རྟེན་
 ཆོག་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དབེ་བཞིན་སྟོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་ཡན་ལག་ཅན་
 གིང་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ན་ཡན་ལག་གོ་སྟེ་དེ་གཉིས་ལྟོས་པས་ཡན་ལག་ཡོད་པར་
 མི་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་དབེ་ཅན་དགག་པ་ལའང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་ནམ་བཞག་གིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་། རོན་དམ་པ་མངོན་དུ་

འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྟར་འཕང་ལོ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་
 ལྟར་འདྲོགས་ཤིང་འཕང་ལོ་སྟགས་ཉིང་ལེན་དང་ཤིང་རྟ་ཉིང་བར་ལེན་པོ་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཟུགས་སྟགས་
 སུང་པོ་ལྟ་དང་། མིག་སྟགས་ཁམས་དུག་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་ཁམས་
 ལ་བརྟེན་ནས། བདགས་པའི་བདག་གྲང་སུང་སྟགས་ཉིང་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་
 འདྲོད་དོ། ཉིང་ཉིང་ཉིང་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལམ་ནི་སུང་པོ་ལྟ་ཡིན་ལ་བདག་
 འདྲི་ནི་བྱེད་པོ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལམ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་རྟགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། བདགས་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་
 རྩིང་བདག་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཤིང་འདྲི་ནི་སྒྲུབ་ཡོད་ཤིས་མི་
 འཇུག་པའི་བརྟན་པ་མིན་ཞིང་། ཡིན་ན་སུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་
 དགོས་ལ། དེ་མེད་པས་སོ། །སུང་པོ་དང་གཅིག་མིན་པས་ན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་
 སུང་པོ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱས་པ་ཙམ་མིན་པས་བདག་འདྲི་ནི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་ཙམ་
 གཉིས་ཀ་མིན་ཅིང་། འདྲི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཡིན་དང་
 གཉིས་མིན་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་ཡོད་པ་མིན་ལ་བདག་སུང་པོ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་
 མེད་པས་མི་རྟག་མི་བརྟན་སྟགས་མེད་པ་དང་ནི་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་
 པས་རྟག་པ་སྟགས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བདགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ངར་
 འཛིན་ལྟན་སྒྲིས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལུས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས་བདག་གི་

བ་ཡང་མེད་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཐད་ཚུལ་གསུམ།
དང་པོ། མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ན་ཅི་ལ་འཛིན་སྒྲམ་ན། གཞི་གང་ལ་དམིགས་
ནས་ཏྲག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་དང་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་རྒྱུད་ཏུ་
གཏོགས་པ་སོགས་གང་ཡིན་དེར་འབྲེལ་བའི་དེ་ཡིར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་
བའི་བདག་དེ་ནི། མ་བཏགས་པར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཏེ་གྲགས་པའི་
ངོར་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདགས་
བ་ཡིན་པས་ཡུལ་སྐྱེས་སྐྱུང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྩ་མཐག་མེད་པར་
ལུས་པ་མེད་ལྟར་གང་ཕྱིར་ཕྱིན་པོ་མེད་པ་ཅན་ལ་དེའི་ལུས་སྐྱུ་བྱ་བ་འང་མེད་
ལ། དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བ་ནི་དབང་སྒྱུར་བྱེད་གྱི་བདག་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །གསུམ་པ། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
སྒྲོང་པར་ལྟ་ཞིང་། དེའི་རྒྱན་གོམས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་ལམ་པའི་འཆིང་
བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྒྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བདགས་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་གིན་ཏུ་
རྩད་ཆོད་ཅིག །གཉིས་པ་བདག་དང་གིང་རྟ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བརྟན་པའི་
རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་ལ། ལུས་སྒྲམ་སོགས་ཆད་ཆ་ཅན་སོགས་ལ་
བསྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ལུས་པ་དང་སྒྲམ་སྐྱུ་དང་
རེ་སྒྲེ་དང་དམག་དང་ནགས་ཚུལ་དང་ཐེང་བ་དང་ལྷོན་གིང་དྲང་། ལང་ཁྱིམ་
དང་གིང་རྟ་དང་གིང་རྟ་སྟན་ཏེ་གིང་རྟ་རྒྱུང་དུ་ར་སྤིག་གསུམ་ཙམ་གོང་བ་དྲང་

མགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་གང་དག་དྲང་། དེ་བཞིན་ཡན་ལག་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཚན་གང་དྲག་གིས་སྒྲོན་སྒྲུབ་པོ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་
 གྲང་གིང་རྟ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་པ་ལ་དབྱེད་
 བར་མི་བྱ་སྟེ་གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་དང་ལྟན་ཅིག་ཚུད་གྱིང་
 བྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་མི་ཚུད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་གསུངས་
 བས་དེ་དང་ཚུད་པར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོ་མོ་སོགས་ཡན་ལག་དང་
 དཀར་པོ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་ལྟ་ལྡིར་སོགས་མཚན་
 ཉིད་དྲང་ནི་བསྐྱེད་བྱ་བྱུང་གིང་ལ་སོགས་པ་དྲང་། ཡོན་ཏན་ཅན་དྲང་སོགས་
 དང་ཡན་ལག་ཅན་བུམ་པ་དང་ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དྲང་བུམ་པ་
 ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་དང་སྒྲིག་བྱེད་མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་དྲག །ཡན་ཚུན་ལྟོས་
 པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་གིང་རྟེན་རྣམས་པར་དབྱེད་པ་བྱས་པས་རྣམས་པ་བདུན་དུ་
 བཅའ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་དཔྱད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྱུར་པར་
 ལྟོས་ཏེ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲོན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཚུད་སྟོང་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གང་སྤྲིས་ནས་དགག་པ་དང་། རྒྱ་
 འབྲས་སྟངས་མ་སྟངས་པར་སྒྲིད་དྲིས་ནས་དགག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཅིག་
 མ་གྲུབ་ན་གཅིག་ཤོས་གྲང་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ། ཚུད་པ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་
 པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་

ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་
བྱེད་དེ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ནམས་ཀྱི་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་ནི་
རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ལྟོས་ནས་མིན་པར་པན་ཚུན་
ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རྒྱ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་
དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་འབྱུར་བ་དེ་སྟོན་ཞེས་རྒྱ་མི་སྟེ་རྒྱ་
རང་འདོག་བྱེད་འབྲས་བུ་མེད་པས་རྒྱ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །འབྲས་བུ་མི་
སྟེ་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡི་
ཚོ། རྩལ་སྤོང་ག་ཀྱང་རི་སྤྱིད་པར་ཡོད་ན་སྤང་བ་མེད་ལ་བར་མེད་ན་སྤྱང་
དང་རྒྱ་མཁེེ་ཁྱུ་བཞིན་དེ་དག་ལྷན་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མོ་སྟར་ན་ནི་མ་འཕྲད་པས་ཅི་ཡང་མི་པན་
ཏེ་གར་གྱི་ས་བོན་དང་ལྷུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་རྒྱ་འདྲི་ཡང་རྒྱ་མིན་ནམས་དྲང་
ཁྱེད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སྤང་མ་སྤང་གཉིས་པོ་འདྲི་དག་སྤང་ས་ནས་
རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཅི་
སྟེ་གཉིས་ཆར་མི་འཐད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་
བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་འབྲས་བུ། ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལ་
གྱི་རྒྱ་ནི་རྒྱར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཁོན་ནམ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་པས་རྒྱ་ཡང་
ཡོད་པ་འདྲ་མིན་ནོ། །བཞི་པ། གང་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་ཆར་

ཡང་ནི་མི་བདེན་བརྩམ་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བདག་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དབེར་ན་སྒྲིན་མི་སྒྲིལ་བས་ལག་མཐིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིས་
 གཡུལ་འབྱེད་ན་དེ་བདེན་བར་ཡོད་ན་དཔུང་ཚོགས་དུ་མ་ཟད་མི་གཅིག་ཀྱང་
 མི་ཤོང་བས་མི་འཐད་ལ་བདེན་བར་མེད་ནས་ལག་མཐིལ་ཆེར་མ་སོང་། དཔུང་
 ཚོགས་ཆུང་དུ་མ་སོང་ཡང་དཔུང་དུ་སྒྲིབ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་བར་མེད་བས་
 འདི་ལ་འདི་ཆུང་བར་མི་འཐད་ཅེས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་
 རོ། །དེས་ན་འདི་ག་རྟེན་ན་མས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་
 རྟེན་མས་ཀྱང་ཡོད་པར་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཐལ་བ་དེ་རང་གི་སྒྲིན་འབྱིན་
 ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཚུང་སྒྲོང་ལ། ཚུང་བ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། སྤང་སོགས་རང་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་ཚུང་བ་དང་། ཐལ་བ་དེ་འདྲ་
 བ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པའི་ཚུང་བ་དང་། རང་སྤྱོད་མེད་པའི་སྒྲིན་
 ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཚུང་བ་གསུམ། དང་པོ། འོན་དཔུང་མ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྒྲིན་འབྱིན་འདི་ས་སྒྲིན་དཔུང་བུ་སྤང་ནས་འབྱིན་ན་མ་མ་འཐད་པར་སྒྲིན་
 འབྱིན། ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འདྲ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ན་མ།
 གང་ཆེ་སྤང་མ་སྤང་མི་རུང་ཞེས་ཆོག་དེ་སྤྱད་སྒྲིབ་ཞིང་རང་གི་སྤྱོད་ས་ཁོ་ན་ན་མ་
 བར་འདྲོམས་པ། དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིན་དཔུང་བ་སྒྲིན་ནི་འབྱིན་པར་བུས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ལ་འདྲ་ཐལ་བ་མཚུངས་
 པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གིས་གང་མ་སྤང་བར་མཚུངས་

པས་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་
ལྟར་འོས་ཤིང་འཐད་པའི་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་མ་སྤང་ཀྱང་ཡུལ་རུང་བ་ན་
གནས་པ་འགྲགས་ཀྱི་མ་སྤང་པ་ཀུན་མི་འདྲེན་ལ་མིག་གིས་མ་སྤང་ཀྱང་ཡུལ་
རུང་བ་ན་གནས་པའི་གཞུགས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ལྟར་རྒྱས་ཀྱང་
མ་སྤང་པར་འབྲས་བུ་རུང་བ་བསྒྲིད་ཀྱང་མ་སྤང་པ་ཐམས་ཅད་མི་བསྒྲིད་པས།
རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐུའ་དྲག་ལ་རྒྱུར་པ་འདྲེབས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ནི་སྒྲེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྤྲེ་མི་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ། གང་གི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་རང་སྤྱོད་པ་བཞག་པ་མེད་པས་གཞན་
འབང་ཞིག་སྟེན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱོལ་བ་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ལ།
སྤང་སྟགས་ཀྱི་ལན་བསྟན་པ་དང་། ལན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དེ་གཞན་སྤྱོད་པ་ལ་འགྱུར་གྱི་རང་སྤྱོད་པ་ལ་
མི་འགྱུར་པར་མདོར་བསྟན། དེ་རིགས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ། སྟེན་འབྱེན་པས་སྟེན་དབྱུང་བྱ་དང་མ་འཐད་སྟེན་ཅི་འབྱེན་པར་བྱེད་
དུམ། འོན་ཏེ་སྤང་ནས་སྟེན་འབྱེན་ཡིན་ཞེས་སྒྲས་ཟེན་ཉེས་པ་ནི་འདྲིར་རྒྱལ་
བག་པ་ལ་ངེས་པར་བདེན་སྟབས་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་སྤྲེད་དོས་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟབས་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་དབུ་མ་པ་བདག་ལ་སྤྱོད་པ་འདྲི་
ནི། ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་པ་འགྱུར་པ་འདྲི་ནི་སྤྱི་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་
ལགས་ལ་སྟེན་འབྱེན་བྱེད་དང་དབྱུང་བྱ་གཉིས་ཀ་སྤང་ནས་ཀྱང་ངམ། མ་སྤང་

པར་ཡང་མི་འབྱིན་ཏེ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས།
 ཅི་སྒྲེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྒྲེས་པ་ཐོབ་པམ། མ་སྒྲེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྒྲེས་
 པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་ཅེས་གསུངས་
 ལ་དེ་ལྟར་ན་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཐོབ་པ་
 དང་མངོན་རྟོགས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་བཞི་དང་
 རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་དེ་མེད་
 དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་བསྟན་པ། རོན་སྒྲུབ་པ། རི་ལྟར་བརྟེན་ཀྱང་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་ཐོགས་སུན་འབྱིན་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་
 པོ་ལ། གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་། གཞུགས་བརྟན་མི་བདེན་
 ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདོང་གི་དྲི་མ་སྒྱུར་རྣམས་པའི་དཔེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ། དཔེ་རི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་ལ་ཡོད་པ་
 གཞུགས་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས། རྒྱུ་མེ་ལོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་
 ཤར་པ་ལ་ཡང་གཞུགས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་ཡི་ཚེ་མཐོང་བར་འགྱུར་
 ལ། ཉི་མ་དྲང་ནི་གཞུགས་བརྟན་རྣམ་པར་སྟངས་སྒྲེའམ་མ་སྟངས་སྒྲེ་
 ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀྱང་ཏུ་མི་རྟོགས་མོད་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་

ཞིང་། གཉིས་པ། གཞན་ཡང་གཟུགས་བརྒྱན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་འདྲ་རུང་གི་བྱུང་བཞིན་མཛེས་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་བར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་འདྲིར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདོང་ལྟ་བུ་དེ། རལ་རྟོག་གི་དྲི་མ་གཏི་མུག་སྦྱར་བར་བྱ་ལ་རྣམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། སྤང་མ་སྤང་སོགས་འཐུང་བ་དྲང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དོན་རྒྱབ་པ། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་བསྐྱབ་པའམ་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དང་། དངོས་སྤྱུ་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་དུ་གྱུར་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་དོ་བོའང་བདེན་པར་ཡོད་པར་གྱུར་ན། སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དཔུ་མ་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་ས་ཁྱིད་ཀྱི་སྦྱོན་འདྲིའི་གྲུན་ཀའི་ཡིད་ཆད་འབྲའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་མིག་དང་ཁབ་ལེན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཛུགས་བསྐྱབ་པ། རྒྱུ་མ་མི་ལམ་སོགས་ཁྱི་རྒྱལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེས་དངོས་རྣམས་མཐུང་དུ་ག་དཔུ་མ་པས་དངོས་པོས་མེད་པར་རྟོགས་སྤྱུ་གཞུག་པར་ནི་རྣམ་པར་ཆེས་སྒྲ་བ་དེ་ལྟར་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་གཞན་དཔུ་མ་པ་དུག་ལ་ཁྱོད་དུ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ནི་བསྐྱབ་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་གེ་རན་པའི་སྤང་བའི་རྒྱ་བས་འཛིག་རྟེན་པ་རང་ཉོན་མོངས་དར་གྱི་མིན་ཅུ་ལྟར་རང་གི་

ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱབས་ཀྱིས་བརྟམ་པའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཏེ་འཇུག་ཅི་སྟེ་འདྲིར་
 འཇུག་པའམ་བཙོལ་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མ་ཞལ་
 འཕང་བ་བདག་གཉིས་སྟུན་འབྱེན་པའི་རིགས་པའི་ལྷག་མ་སྟེ་ཚོད་སྤོང་གི་
 རིགས་པ་དངོས་པོ་སྤྱིང་བ་སོགས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 སྤྱད་པ་ལ་སོགས་སྟེགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདྲིར་ཡང་བཏང་བར་བྱ་ལ། སྟུན་
 ཅི་བྱེན་དུ་ཆོལ་བ་པོ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་སྤྱད་སོ་སོའི་སྒྲུབ་ཆུང་ས་
 བྱི་རྟོག་པས་བཅིང་སོགས་སྤར་བཤད་ཟེན་ལ་ལྷག་མ་སྟེགས་འདྲི་ཉིད་ཀྱིས་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་རྣམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་འདྲི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་བར་བྱ་
 བྱིར་གཞི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སྟུགས་སྤངས་
 ཏེ། དེ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་དོན་དུ་
 གསུངས་ལ། ཆོས་བདག་མེད་པ་དང་གཉིས་ཆར་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བསྟན་ཏོ། །ཉན་རང་གིས་རྟོན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་
 དེ་དག་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་ལ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་
 པའི་ཉན་མོངས་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་
 པར་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་

པས་ཀྱང་བཞེད་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལ་དམན་པར་དགག་སྒྲུབ་ཏེ་ཆོས་བདག་
མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་པ་མ་རྫོགས་པར་འཁོར་བའི་ཉན་མོངས་མི་སྤྱོད་སྟེ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་
སྒྲིམ་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་ཆོས་བདག་མེད་ཁྱད་མེད་པའི་ཆ་ནས་
ཆོས་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་རྟུག་གང་འབྱུང་བ་ཙམ་
ལ་རྒྱ་མཚོ་མ་འབྱུང་ཟེར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཉན་མོངས་པ་སྤྱོད་
ལ། འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཤེས་ན་ཆོས་གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་
མེད་པར་མི་ཤེས་ཟེར་བའང་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བས་དབྱེད་པ་དང་བྱིན་ད་
གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་བ་ལ་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་གི་ཉན་མོངས་པ་ཙམ་སྤྱོད་
བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་ཞེན་ལྟ་དང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འབད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྫོགས་པར་
རྫོགས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཞིག་རྫོགས་སྒྲིམ་རུང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཅིག་དུ་རྫོགས་དགོས་པས་བྱུང་ན། ཉན་ཐོས་པས་བུམ་
པ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྫོགས་ན་རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱང་དེར་རྫོགས་པ་
དང་། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་
དོན་དམ་དབྱེད་པ་དེས་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཅིས་མི་
རྫོགས། སྤྱོད་པ་ཤེས་ན་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཙད་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་དང་

ཟུང་འཇུག་ཅིས་མི་རྟོགས། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ཐལ་འཇུག་བཞེས་
 བར་ཅིས་མི་འཇུག་ཏེ་ལམ་རྒྱུན་མ་ཆོང་ན་འཁོར་བ་པོ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་མཐའ་
 མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འཇུག་ལ་རྩུབ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པས་ཀྱང་བསྐྱལ་
 པ་གྲངས་མེད་ཀྱི་བར་དུ་མི་རྟོགས་ན་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ག་ལྟམ་སོགས་
 དུས་མུང་རུང་ཅི་ཕྱིར་རྟོགས། ཉན་རང་རྣམས་འགོག་པའི་དབྱིངས་ལ་བསྐྱལ་
 པ་སྟོང་ཐུག་བཅུར་རེ་ཤིག་སྟོང་བ་ལོས་ཡོད། མཐར་མི་རེས་པར་རྟོགས་དེ་
 ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དེས་ན་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་མེད་
 དགག་ཙམ་ལ་བྱས་ཀྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ནི་མིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་ན་མེད་དགག་དེ་ཡང་མི་འཇལ་ཏེ། སྟོ་འདྲོགས་སོ་གཉིས་དང་བལ་བས་
 སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྲུལ་ཡང་འདྲི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱི་སྟེ་རྣམ་
 མང་གསུང་བ་སྟེ། རི་ལྟར་ཞེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་རྒྱས་པར་
 སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ། སྤྲུལ་
 ཡང་བཞིར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་བདག་
 མེད་རྫོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྡུས་
 ཏེ་བཞིར་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བར་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་བཞི་བཤད་
 པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་བཞི་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་
 ཉིད་སོགས་བཞི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་བཞི་བཤད་པ་དང་
 བཞི་པོ། །དང་པོ། བར་སྟོང་བ་ཉིད། ཕྱི་སྟོང་བ་ཉིད། ཕྱི་བར་སྟོང་བ་ཉིད།

སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ། གང་གིས་མིག་སོགས་དེ་ཡི་
 རང་བཞིན་ནི་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་གྱིས་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་མ་བ་སྟོང་དང་ལྗེ་དང་། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱའོ། །
 རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་གིས་མིག་སོགས་སྟེ་མཆོད་དུག་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་
 ཐེད་ཟུག་གནས་པ་སྟེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དྲང་། རྟང་གནས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
 ལྟོག་པའི་འཛིག་པ་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིད། རྟག་མི་རྟག་
 གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་ཡི་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདྲོད་དེ་སྟོང་ཉིད་དམ་སྟོང་ཉིད་
 མ་ཡིན་པ་ནི་རྩུང་ཟེད་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ཞེས་པ་གང་
 སྟོང་ན་མིག་སྟོང་ལ། གང་གིས་སྟོང་ན་ཡང་མིག་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པའི་མིག་
 དེ་ཡི་རང་གིས་རང་སྟོང་གི། མིག་མིག་གིས་མ་སྟོང་ན་བདེན་སྟངས་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བས་སྟོང་གོ་མི་ཆོད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་
 མིག་སོགས་རྣམས་མིག་སོགས་རྣམས་གྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པས་ནི། རང་བཞིན་
 སྟོང་པར་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་ཀྱི། མིག་ནི་ནང་གི་བྱེད་པོ་དང་བྲལ་བ་དང་
 གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་སང་མིག་མིག་གིས་མི་སྟོང་བདེན་པས་སྟོང་ཟེད།
 དེ་ལ་ཅི། བདེན་པ་ཞེས་པ་འདི་མིག་བདེན་པར་གྲུབ་ཞེས། མིག་མིན་པ་
 ཞིག་ཡིན། མིག་མིན་པ་ཞིག་མིག་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སོ་སྟེ་སྒྲུས་ཀྱང་

1 3 7

གསུགས་སོགས་དང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །
གསུམ་པ། ཤེས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་ལྟ་ནི་ཤེས་པས་
བསྐྱུས་ལ་དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པས་བྱིན་དང་གཉིས་ཆར་ཡིན་ལ། ཡང་ན་རང་
འགེལ་ལས། བྱིན་དང་ནང་གི་ཆོས་གཉིས་ཆར་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་
བྱིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།
ཡང་དག་པའི་མཁས་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་དེ། སྟོང་
གཞི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
ན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འདོད་
དེ། དགོས་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་དད་ས་པའི་སྒོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་
གི་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་
རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་བྱིན། སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་བསྟན་པར་མཛད། །
གང་ལ་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་ནི་ཁྱོད་གྱི་སྒྲུང་པར་མཛད། །ཅེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཆེན་པོ། དོན་དམ་པ། འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཤར་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་
གྱི་འཛིན་རྟེན་ནི་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིན་དང་། བྱམས་
སོགས་ཆད་མེད་ཀྱང་སྟོགས་གྱི་བྱབ་པའང་སྟོམ་པས་དབེ་ཡིས་ཉེད་པེ་ཅན་
སྟོགས་ལྷ་མཐུའ་ནི། མེད་བྱིན་སྟོགས་རྣམས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཤར་

སོགས་སྒྲིགས་འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཡང་སྒྲིགས་ནམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་དེ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྒྲིགས་ནམས་དྲག་པའི་
 རྣམས་ལུ་འདོད་པ་སོགས་ཆེན་པོར་འཛིན་པ་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ། བྱང་འདས་དེ་ནི་སྒྲིམ་ཕྱི་དོན་གཉིས་བྱའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་
 པ་སྟོན་དུ་མ་འགོག་པ་ཕྱི་དོན་འདས་པ་ཆོས་སྒྲིམ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྒྲིམ་དེ་ནི་དེ་
 ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དུ་མ་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་དགོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་
 བྱང་འདས་འགོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བམ་དངོས་པོའི་སྒྲ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བརྒྱུག་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་དུ་མ་ཆོས་སྒྲིམ་ཕྱིན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དོན་དུ་མ་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱང་
 ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་དེས་པར་བསྟན་དེ། ཁམས་
 གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་
 གསུངས་སོ། །བཞི་པ། ཆོས་གང་ལ་ཐོག་མར་སྒྲེ་བར་ཏུ་གནས་ཐ་མར་མི་
 ཏྲག་གསུམ་པོ་ཉིད། དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་
 ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་དོ། །སྟོང་ཉིད་
 ལ་ཞེན་པ་དང་། དེ་སྒྲིམ་སོགས་ཉན་ཐོས་པ་བྱང་འདས་འགོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བམ་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟག་འཛིན་བརྒྱུག་གོ། །གསུམ་པ་ལ། མཐའ་ལས་
 འདས་སྟོང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་སྟོང་། དོར་བ་མེད་སྟོང་། རང་བཞིན་སྟོང་
 པ་ཉིད་བཞི་ལས། དང་པོ། གཞི་གང་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་

པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དེ། མཐའ་འདས་དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་དེ། དེ་ནི་མཐའ་བྲལ་
སྟོང་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བདེན་ཞེན་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །གཉིས་པ། འདི་
ཙམ་ན་བྱུང་ཞེས་ཐོག་མ་དང་པོ་དང་། འདི་ཙམ་ནས་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་
མ་མཐའ་དེ་དག་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་དབུས་ཀྱང་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།
ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་ཀྱང་མེད་པར་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་འདི་ནས་བྱི་མར་
འགྲོ་བ་དང་། རྣ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་སྐྱར་ཙམ་སྤེལ་མ་
ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོང་པ་འདི་སྟོང་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་
ཡུམ་ལས་ནི་དེས་པར་བསྟན་དོ། །དེ་ནི་འཁོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷོག་པའི་
ཆེད་དུ་འོ། །གསུམ་པ། རང་འགྲེལ་ན། དོན་དམ་ལ་མུང་འདས་ཙམ་དང་།
དོར་མེད་ལ་དོར་བ་མེད་ཙམ་ལས་བྱུང་མེད་ལ་དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཁོར་བ་དང་
འཁོར་བ་ལ་ནི་དེས་པར་བརྗོད་ལ་དོར་མེད་དེ་ཐར་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། འགྲེལ་
ཡང་དོར་དུ་མེད་པ་ཐོག་ཆེན་གང་ཡིན་པ་འོ། །དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྲང་ཡིན་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ་འདི་ཡང་དགེ་བ་ལ་སྤངས་བྱར་
མཛོན་པར་ཞེན་པ་བརློག་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །བཞི་པ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་
མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་དོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ནི། གང་བྱིར་སྐྱོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་

རང་སངས་རྒྱལ། བྱང་སེམས་རྒྱལ་སྤྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། དེ་
གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་གསར་དུ་མ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ་སྟོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ལྷིང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། རང་
བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་
སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དགོས་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
བདེན་སྟམ་པ་དང་། འདིར་སྤྱོད་ཀྱང་མ་བྱས་པས་གཤིས་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་སྟམ་
པའི་འཛིན་པ་བསྟོགས་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དང་། རོ་བོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་བཞི་ལས། དང་པོ། མིག་སྟོགས་ནང་གི་ཁམས་དུག་གཟུགས་སྟོགས་
ཕྱི་ཡི་ཁམས་དུག་མིག་ཤེས་སྟོགས་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་སྟེ་དམིགས་པ་དང་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྟེ་ཁམས་བཙུགས་དང་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་སྟོགས་
རིག་དུག་དང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་པ་དུག་དང་གཞན་ཡང་གཟུགས་ཅན་
དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དེ་དག་གིས་དབེན་པའི་སྟོང་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་
བསྟུགས་སྟམ་ལས། དང་པོ། གཟུགས་རུང་ལ་སྟོགས་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་
ཀྱི་རང་མཚན་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་

ནམས་དོན་ལྷོག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་མཚོན་པའི་གཙོ་
བོ་སྒྲིམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཚོས་ཀྱི་རང་མཚན། ལམ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་
རང་མཚན། འབྲས་བུའི་ཚོས་ཀྱི་རང་མཚན་གསུམ། དང་བོ། གཞུགས་ནི་
གཞུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་
མུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་བྱིན་དག་གི་སྤྱི་རིས་སམ་མཚན་མར་
འཛིན་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་འདུས་བྱས་སམ་རྒྱ་ཀྱེན་གྱི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །
ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ལ་སོ་སོར་ནམ་པར་རིག་པ་ནམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་དོ། །ཉིར་ལེན་གྱི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་སྤྱུལ་གདུག་པ་ལྟར་བཟུང་ནས་འཁོར་བར་འཕེན་པའམ་འཁོར་
བར་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །སྟེ་མཆེད་ནམས་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱིས་སེམས་
སེམས་བྱུང་ངམ་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྱུང་ཞིང་སྤྱད་བསྐྱེད་སྟེ་བའི་སྒྲོང་གྱུར་པ་ཉིད་
དུ་གསུངས་ཤིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་དེ་ནི་རྒྱ་ཀྱེན་འདུ་
འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ། ཡུས་ལོངས་སྟོང་དག་ཅུ་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བ་ཡི། སེམས་ནི་སྒྱུན་པའི་ཕ་རོལ་བྱིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་འཆལ་ཚུལ་ཉོན་མོངས་པས་གདུང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་བཟོད་པ་
སྟེ་བའེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བཙུན་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁན་མ་སྟོང་མེད་
པའི་དགོ་ལ་སྟོན་པའི་སེམས་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་དག་བའམ་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ལ་ཡིད་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆགས་

པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་
 དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་དྲུང་། དེ་བཞིན་གཞན་གྲང་ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་སོགས་གཞུགས་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་མཆིན་
 པ་ཡིས། ཁྱོད་བས་མི་འབྲུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་
 ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱངས་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་ཉེར་སོགས་བྱང་ཆུབ་སྤྲུགས་
 ཀྱི་ཚུལ་སྤྲུལ་རྩ་ཅུ་བརྒྱ་ནི། ཐར་པར་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རང་
 མཚན་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་
 མེད་པ་ས་རྣམ་པ་དབེན་པ་ཉིད་དོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ནི་སྟོས་པའི་མཚན་མ་
 ཞི་ཉིད་དེ། གསུམ་པའི་རྟེན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོས་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་
 རྟུག་བསྐྱེད་དྲུང་། རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདུ་བྱེད་ལ་རྟོགས་པ་ན། རྟུག་
 བསྐྱེད་ཡང་མེད་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་གཏི་མུག་ཀྱང་མེད་པས་འདུ་བྱེད་
 ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ཅིག་འདུ་བྱེད་ལ་རྟུག་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པས་མི་
 སྟོན་ལ། བྱང་འདས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་གཏི་མུག་མེད་པས་མི་སྟོན་ཞེས་ཀྱང་
 ཟེར། རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་པོ་འདི། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་རྟུག་བསྐྱེད་
 དུ་རྟོགས་ན་ཀྱང་རྫོང་པ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་མི་རུང་རོ། །གཞུགས་ཅན་
 གཞུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་སོགས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །གསུམ་པ།

འཆད་འཇུག་སྟོབས་བརྩ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི་གང་ན་ལ་
 འབྲེལ་ས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་སོགས་སྟོབས་པའི་མི་འདིགས་པ་བཞི་པོ་
 རྣམས་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྱུང་གྲང་མི་ཕྱེད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་བྱས་
 པས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་དོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འཆད་འཇུག་ཆོག་དོན་ལྡན་ཆོས་
 སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་རྣམས་ནི། སྟོབས་སོགས་བཞི་པོ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་
 ཐོགས་མེད་འཇུག་པ་རང་རང་ཆད་མེད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
 ནོ། །འགྲོ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་པ་ཉིད་རྒྱབ་པ་ནི་བྱམས་
 པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཁེམས་ཅན་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོབས་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །དག་འབྲེལ་པ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་དག་འི་མཆོན་
 ཉིད་དོ། །ཁེམས་ཅན་བདེ་ལྡན་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་ཤིང་མདས་གསུངས།
 བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ནི། ཆགས་སྤང་དང་མ་འདྲེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
 ཞེས་བྱ། རྒྱ་ལ་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་
 པ་བརྩ་དྲུག་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དུ་གང་གིས་སྟོན་པ་ལ་འབྲུལ་བ་སོགས་
 དེས་མི་འཇོག་པ་སྟེ་མི་ཐུབ་པ་དེ་སྟོན་མི་འཇོག་རང་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཁྱམ་
 ཀྱུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྱུལ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་
 ཀྱིས། མདོན་སྤྱུལ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མདོན་སྤྱུལ་གྱི་མཆོན་

ཉིད་མ་རྫོགས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ། མདོར་བསྟུ་ན་གང་ཞིག་
འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་མཚན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་གང་ཡིན་དེ་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་བ་
ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ། དྲ་ལྟར་བ་རྒྱན་ཅིག་མ་འདྲི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ཡན་ཆད་དུ་མི་གནས་
ཤིང་། འདུས་དང་མ་འོང་ཞིག་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་
གང་དུ་འདས་སོགས་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་དོ་བོ་འདྲི་ཡིས་དབེན་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཐེར་ལྷག་གནས་པ་སྟེ་དྲག་པ་མིན་ཅིང་འཛིག་པ་འཕམ་མི་དྲག་པ་ཡང་མིན་པ་ས་
མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །བཞི་པ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་
ཐྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདུས་པ་པ་ཡི་དོ་བོ་མེད་ལ་འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་
ཀྱིས། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །འདུས་
པ་པ་ཞེས་ཆོགས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བཞེད་ཀྱང་། རང་འགྲེལ་ལས་འདུས་པ་ནི་
འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཐྱིར་འདུས་པ་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བབས་ལ་གཞལ་ན་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་བདེན་དངོས་
སུ་མེད་པ་ལ་དངོས་མེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་དངོས་མེད་དེ། དེས་སྟོང་བ་ཞེས་
བའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་། སྟོང་ཉིད། དོན་དམ་གསུམ་གཞི་ལམ་འབྲས་
བྱུང་དང་། དངོས་མེད། མཐའ་འདས། མི་དམིགས། དོར་མེད་རྣམས་འཛིན་

སྒྲིབ་གིས་ཁྱད་པར་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་སྒྲིབ་
ཉིད་ཉི་ཤུ་པོའི་མཐུག་བསྐྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་སྒྲིབ་པ། དངོས་
མེད་སྒྲིབ་པ། རང་གི་དོ་བོས་སྒྲིབ་པ། གཞན་གྱི་དོ་བོས་སྒྲིབ་པ་བཞི། དང་
པོ་། དངོས་པོའི་སྒྲིབ་ནི་མདོར་བསྐྱེད་ན་ཕྱད་པོ་ལྟ་རྒྱུས་བརྗོད་པ་ཡིན་པ།
དེ་རྒྱུས་དངོས་པོ་དེ་ཡིས་སྒྲིབ་ཉིད་གང་ཡིན་དེ་དངོས་པོ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཏུ་བཤུད་
དོ། །གཉིས་པ། མདོར་བསྐྱེད་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་
ཚོས་རྒྱུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་ལ་བརྗོད་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་
མེད་དེས་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ།
ཚོས་རྒྱུས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲིབ་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་ཅིང་
དེ་ལ་རང་བཞིན་ཅི་ཞེན་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་བྱས་པས། རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྒྱུད་དོ། །བཞི་
པ། སངས་རྒྱལ་རྒྱུས་པ་ནི་འབྱུང་བ་འཇུག་པ་ལྟར་ཡང་ཕྱད་དངོས་སྐྱེད་སྒྲིབ་
རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རུབ་
ཏུ་བསྐྱེད་པས་ལ། དེའི་མིང་གཞན་ཡང་དག་མཐའ་དྲང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཞན་
གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲིབ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་
རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཉིད་ལ་ཟེར། ཟེར་དོན་རང་འགྲེལ་ལས། ལལ་བ་ལས་མཚོག་
ཏུ་བྱུང་བའི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་འཇུག་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་མི་ཤེས་ཤིང་།

དེ་ལས་གཞན་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་བྱའི་དངོས་པོ་འཇུག་ཡང་ན་པ་
 རོལ་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་སུ་བསྒྲགས་
 ཞེས་སོ། །དེ་དེ་ག་རང་གི་སྟོང་བ་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེས་ཀྱན་བསྐྱས་ཏེ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱན་དང་། ཕྱི་མས་
 དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་སྐྱེས་དང་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མས་དོན་དམ་བ་སྟོང་
 ཉིད་སྐྱེས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱི་མས་དངོས་པོ་བཅད་ནས་གཞན་དུ་
 སྟོང་བ་དགག་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་ཁོ་རང་ཙམ་ལས་དགག་བྱ་དོར་བའི་འཛིན་
 སྟངས་ལལ་ཆེར་འདྲ་ལ། དང་པོ་གཞི་དང་། གཉིས་པ་ལམ་དུས་འདྲ་བ། དེ་ལྟ་
 བུའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་མཐུག་བསྐྱབ་། ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། སྟོང་
 ཉིད་ནི་ཕྱི་པོ་དེ་དུག་དེ་སྐྱད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྐྱབ་པའི། དེ་ལྟར་ནམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་བ་གསལ་བ་བྱས་པའི་རྒྱལ་གསལ་
 དེས། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་རྒྱ་ཏུ་རྒྱོན་པ་ཕྱི་ནང་མི་སྒྲིབ་པར་མངོན་
 སུམ་གསལ་བ་བཞིན་དུ། མིན་པ་གསུམ་པོ་འདི་དུག་མ་ལུས་པ་གདོད་ནས་
 སྒྲེ་བ་མེད་པར། རྟོགས་ཏེ་དོན་དམ་པར་འཇུག་བྱ་འཇུག་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཐ་
 སྟོང་བདེན་པའི་སྟོང་ས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །
 དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འགོག་པར་གདོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཞེས་

རྟག་ཏུ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གཏོགས་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་ཆོས་ཉིད་དང་སྟོ་ཉི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགོག་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་
 འདོར་རམ་ཟེར་ན་མིན་ཏེ། འགོག་པ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོ་ལ་རྣམ་པ་སྟོབ་པ་
 དེ་ལྟར། དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་རབ་དུ་འབར་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྟིང་རྗེ་འདྲ་སྟེད་
 བར་བྱེད་དེས་ན་སྤྱོད་པ་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གོང་ས་བདུན་
 བར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་སྟེན་པ་ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱུ་
 འབྱུང་རང་རྒྱལ་བཅས་ནི་མ་ལུས་པ་རྣམས་སྟོ་ཡིས་ཐམ་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡིན་
 ནོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་ཟབ་པ་དོན་དམ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་གསོག་ཚོན་
 ཡངས་ཤིང་མདོག་དགར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ། དང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱད་
 པ་དེ་ནི་རང་གི་གདུལ་བྱའི་སྟེ་བའི་རང་པ་ཡིས་མདུན་དུ་བདར་ནས་ཆོགས་
 གཉིས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཕྱགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཟད་
 མི་ཤེས་པ་ཐུ་མཐའ་བུལ་བའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་མཆོག་ཏུ་ཐུར་བར་འགྲོ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དགྲ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྟེན་པ་དུག་
 པ་བཤད་པའོ། ། ། །

གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ་ལ། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།
 བརྒྱད་པ་མིག་ཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྟོ་གོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་
 བཤད་པ་བཞི། དང་པོ། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདྲིར་ནི།

བྱང་སེམས་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་སྟོམས་
 པར་འབྲུག་ལྡང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱས་ཞེས་མི་བྱ་
 རྟེ། ས་དེར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྷགས་པར་འབར་བ་འདྲ་
 འཕྲོལ་པའི་བྱིར་རོ། ཐབས་ནི་བྱང་ས་ལས་དུག་ཚན་གཉིས་གསུངས་པའི་
 དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཐབས་མཁས་དུག་
 བྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་རྩེ་བར་སྟེ། འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་རྩི་ལྟ་བར་ཤེས་པ། སྤྲ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ། འཁོར་བ་
 མི་གཏོང་པ། ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་
 བ། བཙོན་འགྲུས་འབར་བའོ། །གཉིས་པ་བྱི་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱ་བ་
 ལས་བརྒྱམས་པའི་ཐབས་མཁས་དུག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་ཅུ་ཆ་རྒྱུད་ལྡང་
 འབྲས་སུ་ཆད་མེད་པར་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོགས་རྒྱུད་ལས་
 དགེ་ཅུ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པ་དང་། བརྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོས་ལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་པ་ལ་ཡིད་བར་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུང་
 པ་དང་། ལྷགས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པའོ། །འགྲེལ་པར་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བྱུང་བར་དུ་ལྷགས་པ་ལ།
 ཐབས། སྟོན་ལམ། སྟོབས། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། རབ་རྟུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་
 ཁོར་པ། ཤེས་རབ་པར་བྱིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་ཤེར་བྱིན་
 བྱུང་ལྷགས་པ་ཡར་བྱིན་བྱི་མ་བཞིར་བཞག་པས། འདིར། ཐབས་འཕགས་

པའི་རྟེན་འབྲུང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་ཞུགས་པ་གནད་འདྲའོ། །དུ་མ་ལ་འཇུག་
 པ་ལས། རྟོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བཤད་པ་འོ། ། ། །
 གཉིས་པ་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཚུལ། ས་དེར་སྟོན་ལམ་གྱི་ཐར་ཕྱིན་ལྷག་
 ཚུལ། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡང་ཡང་
 རྒྱར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱིས། དྲག་པ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་བྱེད་ཕྱིར། གང་དུ་
 མི་སྐྱེའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ་
 ས་བརྒྱད་པ་མི་གཞི་བ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་བདུག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག་པར་འགྱུར་
 ཏི། དཔེར་ན། རྒྱུ་མཆོར་མ་ཕྱིན་པར་གྲུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་དགོས། ཕྱིན་ནས་
 ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོད་པར་རྒྱར་གྱི་ལོ་བརྒྱར་འབད་པའི་ས་ལྷ་བྱ་འདིར་ཉིན་ཞག་
 གིས་ཆོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་སྐྱོད་པའི་རྒྱུ་མཆོར་ཕྱིན་ནས། ལྷན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ། ཐམས་ཅད་མཁེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི། རྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐླལ་བ་འབུམ་
 དུ་ཡང་། དེ་སྟེད་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཞོན་པར་མི་རྒྱས་ཞེས་སོ། །རྒྱར་ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད་ཆེད་དུ་འབད་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལ། འདིར་ངང་གིས་
 འབད་མེད་དུ་རྣམ་མཁེན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། མི་རྒྱས་ཁྱེར་བ་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོད་
 པར་རྒྱུ་མཆོར་འགོ་བ་ལྟར་ཡིན་པས། མ་འབད་ཀྱང་ངང་གིས་རྣམ་མཁེན་དུ་
 ཕྱིན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྷོག་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་
 རྟོན་དམ་མཐོང་བར་རྒྱས་པའི་སྟོ་ལ་བཟོད་པ་ཟེར་ལ། ཟབ་མོའི་རྣམ་པ་དང་

རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ། མངོན་སུམ་མཐོང་ལམ་བཟོད་འབྲིང་།
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྒྲུང་གཡོ་ཚུལ་རགས་པ་རྩལ་བས་བཟོད་པ་ཆེན་
 བོ་ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ། འདྲི་ཡིས་སྒྲུར་ས་དང་བོན་ས་བཏབ་
 པའི་སྟོན་ལམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་གྲིང་། སྟོན་ལམ་
 འབུམ་ཤག་གངས་མེད་བརྩུ་བོ་དེ་དག་འདིར་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བས།
 སྟོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་མི་གཡོ་བའི་
 སར་གནས་འདི་ནི་གཞོན་རུའི་སར་བཞག་སྟེ། དགུ་པ་ནི་རྒྱལ་ཆབ་ཐོབ་ལ།
 བརྩལ་པ་འཁོར་སྦྱར་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིད་བང་བསྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
 སྤྲིད་པ་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འགགས་ཀྱང་སྤྲིད་པར་སྦྱུལ་བ་སྟོན་
 པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྲིད་པར་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲངས་
 ཀྱང་སྤྲིད་པར་རྣམ་པོལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱུལ་
 བ་དང་། དེ་མ་ཡོངས་སུ་སྒྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ། སྟོན་སྟོན་ལམ་དང་། ཆོས་སྒྲིའི་རྒྱན་
 ལ་གནས་པས་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་འགོག་པ་ལས་སྦྱོང་བར་ཡང་མཛད་དེ།
 རི་ལྟར་ན། དེ་གས་གྱི་ཁུ་ལེགས་སོ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་
 བྱལ་ལ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་འང་ཡོན་ན། འོན་ཀྱང་དེ་གས་གྱི་ཁུ་
 གང་དེ་གྱི་སྟོབས་བརྩུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་

ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་ཕྱིར། སྦྱར་བར་བྱས་ཤིག བཙོན་
འགྲུས་ཚུམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་ཞིག །རིགས་ཀྱི་བྲ།
ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། སྦྱེ་ཉོན་མོངས་
པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་སྦྱོན་གྱི་སྦྱོན་ལམ་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བསམ་མི་བྱལ་བ་
དྲན་པར་གྱིས་ཤིག ཚོས་ཉིད་ཅམ་ནི་དེ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་
བས་བསྐྱལ་བ་ཚོས་ཉིད་དེ། དེ་སྦྱོན་ལམ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་ཚོས་ཉིད་གྱིས།
འགོགས་པ་དང་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་ཚུལ་བྲལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་། བྱིན་པ་གི་
ཡོངས་འཛིན་གྱིས་འགོག་པ་ཅམ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
དེ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་སྦྱོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིའི་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྦྱོན་རྣམས་དྲག་དྲང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་
ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས། ཉོན་
མོངས་པ་ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པའི་དྲི་མ་དེ་དྲག་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཉི་བར་
ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་
ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་ཀྱང་། ད་རུང་སངས་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྱོར་པ་མ་ཁའ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མ་ལུས་
པ་འཐོབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འོན་ཏྲེ་བ་འགགས་པས་འདིས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་རི་ལྟར་རྫོགས་པར་བྱེད་ཟེར་ན། འཁོར་པ་འགགས་ཀྱང་།

ས་འདིར་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས།
 བྱང་སེམས་དེས་དཔལ་ཐེང་གི་མདོར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
 ཀྱིས་སྤྲིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སོགས་སྣ་ཚོ་གས་སྟོན་
 བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་བཅུ་ནི་བསྐྱལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཆོ་ཚད་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་པས་ཆོ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པོ།
 ཉིང་འཛིན་དེས་པར་སེམས་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པས་སེམས་
 ལ་དབང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཀོད་པ་དུ་མས་
 བརྒྱན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
 བྱིན་གྱི་རྒྱལས་ཀྱིས་དུས་རིམ་ལྟར་བཞིན་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་ཀྱན་དུ་སྟེབ་སྟོན་པས་སྟེབ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་
 དུས་གང་དུ་རིམ་འདོད་པ་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་བར་སྟོན་པ་སྟོན་ལས་ལ་དབང་
 བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་བར་མོས་པ་ལྟར་
 སྟོན་ལུས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཀྱན་དུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་
 བ་ཀྱན་དུ་སྟོན་པས་རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་
 སྟོབས་མི་འཛིགས་མ་འདྲེས་མཚན་དཔེ་མདོར་བར་བྱང་རྒྱལ་བ་ཀྱན་དུ་སྟོན་
 བ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་སྒྲུང་བ་
 ཀྱན་དུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
 ཞེས་པ། ཡིད་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་གར་ཡང་བྱིན་ཅིང་། གར་ཡང་ཐོགས་པ་

མེད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སོ། །དབྱེ་མ་ལ་འཕྲུག་པ་ལས།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ། ། ། །
 གསུམ་པ། དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་སྟེ་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
 མཐའ་དྲག་ཡོངས་སུ་སྟོོགས་པར་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་
 སྟོབས་བརྒྱན། བསམ་པའི་སྟོབས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ་མེད་ཀྱི་པ།
 ལྟག་བསམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྟོད་པ། གཟུངས་ནི་ཆོས་མི་བརྗེད་པ།
 ཏིང་འཛིན་ཏྲག་ཏུ་རྣམ་གཡེང་མེད་པ། ཡང་དག་འབྱོར་པའི་སྟོབས་
 ཀྱི་མཐའ་ཡས་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་སྟོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་མཁས་པ། དབང་
 སྟོབས་ཡིད་ལ་རེ་བ་རྩོགས་ཀྱི་པ། སྟོབས་པའི་སྟོབས་དང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་དབྱེ་ཀྱི་མཁས་པ། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་སངས་རྒྱས་
 ཀུན་ཀྱི་གྱི་སྟོད་པ་ལ་སྟོར་བ་མི་གཏོང་བ། པར་ཕྱིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སྟོན་དང་། སེམས་ཕན་སྟོན་པ་སེམས་ཕན་
 ཐམས་ཕན་ལ་ཕན་སྟོད་མི་གཏོང་བའོ། །བུམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སེམས་ཕན་
 ཀུན་སྟོབས་པའི་སྟོར་བ་མི་གཏོང་བ། སྟོང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱི་སེམས་ཕན་ཀུན་
 གྱི་སྟག་བསྐྱེད་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་སོགས་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ཕྱིན་གྱིས་སྟོབས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཁོ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་མཛོན་དུ་སྟོགས་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་
 མདོ་སྟེར་བཤད་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཕན་གྱི་རང་

གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཚེས་དང་། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་། ཚེས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་
 པ་ནི་ངེས་ཚིག་དང་། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་པ་སྟོབས་པ་སྟེ་སོ་སོ་ཡང་དུག་རིག་པའི་ཚེས་བཞི་པོ་རུང་རང་གི་ཡོན་
 ཏན་ཡོངས་སུ་དུག་པ་འདྲ་འཐོབ་པོ། །དབྱ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས། རོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་པའོ། །

བཞི་པ་ས་བརྩུ་པ་ལ། ས་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་
 དག་ཚུལ། སའི་ངེས་ཚིག་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ། བརྩུ་པའི་
 ས་ལ་གནས་པའི་བྱད་སེམས་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བརྩུ་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ། དམ་པ་འཐོབ་ཅིང་བྱད་སེམས་
 འདིས་ཉིང་འཛིན་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བརྩུ་ཐོབ་པའི་ཐ་མ་ལ། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་ཐག་སྟོང་གསུམ་འབུམ་
 ཕྲག་བརྩུའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པས་སྒྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་
 བརྩུར་ཆང་བའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་བརྒྱའི་འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་
 སྟེ། བྱད་སེམས་དེའི་ལུས་དེ་དང་འཚམས་པར་འདུག་གོ། ཉིང་འཛིན་དེ་
 ཐོབ་མ་ཐག་བརྒྱ་དེ་ལ་འདུག་པར་སྒྲུང་རོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་

ཀྱུ་མཚམས་ཀྱི་ཁོང་ཀུན་ནས་གདན་འདྲིམ་པ་ཀྱུ་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྒྲུ་ནས། འོད་
 ཟེར་ལྷུང་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་ས་བརྩུ་བ་
 བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མཚོག་ཏུ་
 བྱུང་བར་གྱུར་པ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཁ་ཕྱིན་དང་
 གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་མེད་ཟེར་གྱང་། བྱང་ས་ལས། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་ཀྱམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་ནོ། རོན་དམ་འཛིན་
 པ་ཤེས་རབ། ཀུན་རྫོབ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ། རོན་ལ་རོན་
 དམ་རྒྱུད་པ་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་དང་རོ་གཅིག་པའི་རོན་དམ་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་
 སྒྲུང་ལྟ་བུ་ཅིང་ཀྱམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་རོ་གཅིག་པའོ། རེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 འབྲས་སུའོ། གསུམ་པ། དཔེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཆར་སྒྲིབ་ཀྱམ་ས་ལས་ཆུ་ཡི་ཆར་
 སིལ་པར་འབབས་པ་རི་ལྷ་རོན་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཀྱམ་ས་ཀྱི། རྒྱུད་ཀྱི་
 དྲག་པའི་ལོ་རྟོག་བཟང་པོ་ཐན་བདེའི་འབྲས་སུ་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་
 གས་ས་བརྩུ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལས་གྱུར་འབད་ཚོ་ལ་མེད་པར་རྩོན་གྱུ་བ་
 ཀྱི་ཆུ་ལ་དུ་དམ་པའི་ཚུས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་བས་ཚུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཞེས་
 བུའོ། རྒྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩུ་བ་
 བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ།	ས་དང་པོར་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ
ཐག་བརྩུག་གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་།	དེས་གཞན་ལ་བསྐྱེ་ཆུ་ལ་གཉིས།

དང་པོ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདི་ས་ནི་རྒྱ་དེ་ཅིག་ལུང་ཙམ་
གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་། བརྒྱ་ཡི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་དེ་དྲག་གིས་
རང་བྱུང་གིས་བརྒྱ་བས་པ་དག་ཀྱང་འདི་ཡིས་༥ རྟོགས་པ་སྟེ་ཤེས་སོ། །ས་
ཐོབ་པ་དེ་ནི་དྲི་ཀྱི་ཆེ་ན་བརྒྱ་ལ་པ་བརྒྱ་དྲི་ལ་རྟོགས་ཤིང་བཞུགས་པར་བྱེད་པ་
དང་། བརྒྱ་ལ་པ་བརྒྱ་འཛོམ་དང་བྱེད་མཁོ་ལ་མཐོང་ཡང་ཡེ་ཤེས་གིས་གཟིགས་
པ་ཡང་དྲག་འཇུག་ཅིང་། སྟོ་ལྟོ་རྒྱལ་སྒྲིལ་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོ་བརྒྱ་ཕྱག་
གཅིག་ལ་རྒྱ་དེ་ཅིག་ལ་སྟོ་ལྟོ་སྒྲིལ་པར་འཇུག་པ་ཅིང་དེ་ལས་ལྷང་བའམ་གཏོང་
བར་བྱེད་དོ། །སྟོགས་བཅུ་འཛིན་ཏིང་གྱི་ལམ་སྒྲིལ་བརྒྱ་འདི་ཡིས་རྒྱ་འཇུག་
གིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ལ་ལོ་ཞིང་འགྲེལ་བའི་བྱེད་པས་འཛིན་ཏིང་བརྒྱ་འདི་ཡིས་
འོད་ཟེར་གིས་སྒྲིལ་པ་ལ་ལོ་རྟོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་འཛིན་རྒྱ་འཇུག་
གིས་བྱང་སེམས་དེ་ས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་དུས་གཅིག་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་ཅིང་། བརྒྱ་ཕྱག་གི་གྲངས་དྲུག་རྟོགས་སྟེ་འབྲེལ་པ་སྟེ་གྲངས་དྲུག་པའི་
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དྲག་དུ་ཡང་འགྲོ་བར་ལོ་འགྲུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་དེ་ས་
ནི་ཆོས་གྱི་སྟོ་བརྒྱ་ཕྱག་རྟོགས་པ་ཡང་དྲག་༥ འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐུབ་
དབང་གི་སྒྲིལ་པོ་འདིས། རང་གི་ལུས་གཅིག་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་
སྟོན་པར་༥ འབྲེལ་བའང་ཡིན་ལ། ལུས་དེ་ལ་འཁོར་མེད་པ་མིན་གྱི་རང་གི་
འཁོར་དྲང་བཅས་པའི་མཛུས་པས་འབྱོར་བའི་ལུས་ཡིན་ཅིང་། ལུས་དེ་ནི་
རེ་རེ་ཞིང་འཁོར་ཅི་ཙམ་ཞེན། རྒྱལ་བའི་སྒྲིལ་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རེ་དྲག་དྲང་

རྟེན་སྒྲུབ་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུར་འདྲེན་པའི་རང་གི་འཕོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་ཤིང་
 འཕྲོར་བ་སྟེ་སྟོང་ལྷན་ས་རབ་ཏུ་དྲག་འུང་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱ་
 གཉིས་པོ་དེ་དྲག་ནི། ཐོབ་པར་ལྷུང་ནས་རབ་ཏུ་དྲག་པ་སྟེ། །གཉིས་པ་
 ལ་མ་དག་པའི་ས་ལྷག་མ་རྒྱག་ལ་གོང་གི་གངས་འགྲུང་གིས་བསྐྱེ་བ་དང་།
 དག་པ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་གངས་ཀྱིས་བསྐྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། བརྒྱ་གཉིས་པོ་
 ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་རྒྱར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་སྤར་གྱི་ཡོན་
 ཏན་དེ་དྲག་སྟོང་ནི་ཡང་དྲག་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་དེ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གསུམ་
 པ། བཞི་པ། ལྷ་པ། རྒྱག་པ། བརྒྱན་པ་སྟེ་ས་ལྷ་པོ་འདྲི་དྲག་རྣམས་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དང་འཁྲིལ་ནི་གསུམ་པ་པས་འཁུམ་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བཞི་
 པ་པས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འཕྲོབ་ཅིང་། ལྷ་པ་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཐོབ་ལ།
 དེ་རྣམས་ས་རྒྱག་པ་པས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་སྟེ་བྱེ་བ་འཁུམ་ཕྲག་
 བརྒྱ་གཉིས་འཕྲོབ། བརྒྱན་པ་པས་བྱེ་བ་ཕྲག་ཞུག་མིག་ཕྲག་འཁུམ་ཕྲག་
 བརྒྱ་གཉིས་འཕྲོབ་པ་སྟེ་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དྲངས་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཏུ།
 ཡང་དྲག་པར་ནི་བསྐྱར་བ་ནི་འཁུམ་ཡོན་པས་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཕྲོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན། དགུ་པའི་ཡོན་ཏན། བརྒྱ་
 པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གངས་
 ཀྱི་གནས་ཀྱིས་བགངས་མི་རུས་པས། རྒྱལ་ཐུན་རྣམས་ཀྱིས་བགངས་པར་
 བཤད་པས། མི་གཡོའི་སྤར་གནས་པ་སྟོས་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས། སྟོང་

གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྐྱེད་པ་སྟོང་ཆེན་འབུམ་
ཕྱག་གཅིག་གི་འཛིག་རྟེན་ན། རུལ་གྱི་གངས་ཚད་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་
དྲུང་། གངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆོན་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དྲག་ནི་འཕྲོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྟར་བསྟན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དྲག་སྟོང་
གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དྲག་པར་།
བསྐྱེད་པ་ཕྱག་ནི་གངས་མེད་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱའི་རུལ་ཚད་གྱི་གངས་ནི་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་
བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཞིག་ཅིས་པས་བྱང་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་
རྫོགས་བརྫོང་པར་མི་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལས་ཆ་གསལ་གྱི་བརྫོང་ནས་བརྒྱ་པ་འདྲིར་
བྱང་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དྲག་དག་གི་སྒྱུད་ལུལ་ལས་ཆེས་འདས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དག་གི་སྒྱུད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྫོང་དུ་མེད་པའི་
ཡང་བརྫོང་དུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ན། རུལ་དྲག་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། བྱང་སེམས་འདིས་རྟོགས་པ་
ཀྱན་ནས་རྒྱ་བམེད་པར་རང་གི་བ་སྒྱའི་ཁྱད་བྱུར་རེ་རེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཞལ་གྱིས་མི་ལངས་པའི་འཁོར་རྣམས་དྲུང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྫོགས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་བགངས་པ་ལས་འདས་པ་དྲང་དེ་བཞིན་ལྷ་དྲང་ལྷ་མེན་

མི་སོགས་འགོ་བདུག་ཀྱང་། རྟེན་གྱི་སྒྲིམ་ཆངས་དབང་ལོངས་བསྐྱར་ཉན་
རང་སོགས་གང་གདུལ་བྱའི་གཟུགས་བརྒྱུད་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་འདྲིས་
པར་དུས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་མཐར་
ཐུག་སངས་རྒྱས་གྱིས་བཤད་པ་ལ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་ཚུལ། ཐོབ་
བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་བོ། བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་སྒྲུལ་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་
གསུམ། དང་པོ་ལ། དོན་གྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། གནས་གང་དུ། ཚུལ་རི་ལྟར་བརྟེན་པ་གསུམ། དང་
པོ། གང་ཕྱིར་དཔེ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ་རྟོག་སོགས་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ལ་
ཟླ་སྒྲིབ་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འགྲུར་ལས། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲི་
མ་མེད་ལ་ཟླ་སྒྲིབ་གསལ་བར་གྱུར་པ་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་དོ། །ས་བརྩ་བར་སྟོན་
ཆོས་ལྟེན་པར་བྱས་ཀྱིས་ལ་ཁྱེད་གྱིས་སྤྲུལ་ཡང་འབད་འགྱུར་
ཅིང་། བཀའ་ཆོད་འགྱུར་ལས། སྤྲུལ་ཡང་སྟོབས་བརྩ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་གྱིས་
དེར་འབད་པ་མཛད་འགྱུར་བ། ཞེས་པ་ལྟར། བམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་གོ་
མི་འགགས་པས་ཟླ་བའི་སྤང་བ་འགོག་མེད་དུ་གསལ་བས་འགོ་བ་ཀུན་སྤང་
བར་བྱེད་བྱས་ཀྱི་གཞན་གོ་འགགས་པ་ཀྱི་མཆོད་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་བྱས་པ་
ལྟར། རྟེན་གྱིས་ཀུན་དུ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་བྱས་
པ་མེད་ལ། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཐོག་རྟོག་
མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་ས་བརྩ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་སྟོབས་སོགས་བླ་བ་འདྲ་བ་གསལ་རུང་བར་མཁྱེན་ནས་ས་བརྩུ་བ་དེར་
སྟོན་ཆེ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བརྩུ་བ་སྦྱེད་ནས་པའི་ས་བརྩུ་
བ་དེར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འབད་བའམ། སྒྲར་ཡང་ཞེས། སྒྲར་དང་མི་འདྲ་བ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཁོ་ནར་ཉེ་བས་ན། ས་བརྩུ་བ་འདིར་གང་འགྲོ་བའི་ཡུལ་
དུ་སོང་སོང་ནས་ཕྱིན་ལ་ཁད་པ་ན། སག་ཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པས་དེའི་འབད་
བ་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆེར་འབད་པའི་དོན་ཏེ་ས་དང་པོ་ལྟ་བུ་ན་
འབད་བ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་འབད་བ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་ས་གཉིས་པ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཐོབ་བྱུང་དམིགས་ལ་འདིར་དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱུང་འབད་པས་སྒྲར་དང་
མི་འདྲ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ། འོག་མིན་དུ་ནི་ཐོབ་བྱ་སྒྲན་མེད་པ་གང་
གི་དོན་དུ་བསྐལ་བ་གངས་མེད་པར་འབད་གྱུར་གོ་འཁྱེད་མཆོག་ཞི་བ། ཡོན་
ཏན་མཐའ་དྲག་གི་མཐའ་ཐུག་པ་གང་དང་ཡང་མཆུངས་པ་མེད་དེ་ཚྱུད་ཀྱིས་
བརྟེས་སོ། །གསུམ་པ། ཚུལ་རྩི་ལྟར་ན་ཐུམ་པ་མ་ཁར་གཞིང་སོགས་སྟོན་གྱི་
དབྱེ་བ་ས་དེར་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར། གཟུགས་
ཆོར་སོགས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་འགྲའ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཐྱིད་པ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོ་མཉམ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པའི་སྐྱེད་
ཅིག་གིས་ཡང་དྲག་ཐུགས་སྒྱུ་རྒྱུ་པར་མཛད་གྱུར་རྣམས། མཁྱེན་བཟང་ཚྱུད་
ཀྱིས་སྐྱེད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སྒྱུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ལ། ཚྱུད་པ་དང་། ལན་གཉིས་དང་པོ་ལ། ཡུལ་སྦྱེ་མེད་རྟོགས་པར་མི་

འཐད་པར་རྩོད་པ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ན་ཡུལ་དེ་མཁྱེན་ནས་གཞན་
ལ་སྟོན་པར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་སྤྱོད་འགགས་
སོགས་སྤྱོས་པ་ནི་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་གྲོས་ཏེ་
ཤེས་པ་འདྲུག་པར་མི་འཇུག་ཏེ་ཅིར་ཡང་གཟུང་བར་མི་གནས་པས་སོ། །སྤྱོད་
མ་ཞུགས་པར་ཡང་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་པའང་དེས་པར་
རྟོགས་པའང་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་ཡུལ་ཅན་དེས་ཀྱན་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
མེད་པར་ནི་དེ་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པར་རྟེན་ལྟར་འཇུག་ཏེ་འགྲེལ་བར་འཇུག་
ལ། སྤྱོད་སོགས་བྱལ་བས་ཡུལ་གནས་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་ཡུལ་
ཅན་གྱིས་དེ་རྟེན་ལྟར་དམིགས་ཏེ་མི་དམིགས་ལ་མ་དམིགས་པ་ཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་
རྟོགས་ཞེས་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ་རྟོགས་བྱ་མེད་པས་དེ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་དེ་མ་
ཤེས་པའི་མི་རོ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་རྩོད་པ་དང་། གཉིས་པ། ཡུལ་སྤྱོས་
པ་སྟོན་པོ་འཛིན་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་ཡུལ་མ་
སྤྱོས་པ་དེ་རྟེན་ལྟར་མཁྱེན། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཆུ་ལ་
ཆུ་བཞག་ལྟར་གྱུར་ན་ཡུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཡུལ་དེ་མཁྱེན་པོ་མེད་པར། རྩོད་
གྱིས་གཏུལ་བྱ་གཞན་ལ་དོ་བོ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་དེ་སྟོན་མི་རྟོགས་
སོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ལ་ཡུལ་སྤྱོད་མེད་རྟོགས་པར་འཐད་པའི་ལན་དང་།
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པར་འཐད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། གང་གི་ཆོ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡང་

དེ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲེབ་དང་བལ་བ། དེ་ཚེ་སྒྲེམ་པ་ཉི་མའི་ཕྱི་ན་པ་ལྟར་བཤམ་
 རེས་སུ་སྒྲེས་པ་ལས་རིག་ཤེས་དེ་ཡིས་ཡུལ་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་ཐ་སྟོན་བཀགས་ཀྱི་དངོས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ལྟ་བུ་ནི་
 མེད་དེ། དཔེ་རྒྱུ་ན་སེམས་ནི་ཡུལ་སྟོན་པོ་སོགས་གང་གི་ནམ་པ་ཅན་ཏུ་
 འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་སྟོན་པོ་ཡུལ་སོགས་གང་ཡིན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་
 རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ལ་ཉི་པར་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་མ་སྒྲེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་
 ཅད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྒྲེས་པ་སོགས་སུ་འཛིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རེས་སུ་
 མཐུན་པའི་སྟོ་མིན་ཡང་། ཡུལ་མ་སྒྲེས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་མ་སྒྲེས་པར་
 གྱུར་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་དེ་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྟོན་
 བཀགས་ཏུ་གི་དངོས་སུ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་
 བློ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སྐྱམ་མཛད་
 པ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ཤེས་རབ་མིན་ཏེ།
 ཤེས་རབ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ཡིན་ན། འདི་ལ་ཡུལ་ཏུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་
 རོ་མཉམ་ཟུང་འཇུག་ཞི་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཡུལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དེ་
 གཞན་དང་མི་འབྲེས་པར་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་
 དང་། དེའི་དཔེ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་གཟུགས་སྐྱུ་གང་
 ལ་བཞུགས་ནས་ཚོས་དབྱིངས་ཚོས་སྐྱུ་མཛོན་སྐྱམ་མཛད་པའི་ཡོངས་སྟོན་

རྫོགས་སྐྱབས་པོ་དེ་ནམས་ཀྱི། ཆོག་ས་བརྒྱ་ཕྱག་ནམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། བྱང་
སེམས་ནམས་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་དང་། རྫོད་དུ་ཐུང་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པར་འཐུང་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་
སྐྱུ་ལ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེའི་མཐུས་ནམ་མཁའ་དང་གཞན་རི་བྱག་དང་
ལྗོན་ཤིང་སོགས་ལས་ཀྱང་དེའི་མཐུས་སྐྱབས་གང་ཞིག་ཟབ་མའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འདྲིལ་རྟེན་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་འཐུང་
རོ། །དེའང་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་གཉིས་རོ་གཅིག་སྟེ་ཐ་དད་དུ་བྱེན་ས། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་མི་དགོས་ཏེ། རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
ཡིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་མིན་ཞིང་། རི་ལྟར་ན་
སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྟེན་ལོངས་སྐྱབས་པོ་དེ་ནམས་ཀྱི་
ཆོག་ས་ལོངས་སྤྱོད་སྟོན་ཟིན་ཏེ་གནས་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་བ་སོགས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིན་
རྒྱལས་ལས་འབྱུང་ཞིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་རྫོགས་པའི་སྐྱོས་པ་ཉི་བར་
ཞི་བ་ཞིན་དུ་གསུང་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལྟར་ནམ་རྟོག་དང་འབད་རྩྱལ་མེད་ཀྱང་ད་ལྟ་གཞན་དོན་འཐུབ་
པའི་དཔེ་ནི། རི་ལྟར་རྫོ་མཁའ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྗན་པས་འདྲིར། དུས་
ཡུན་རིང་འབད་པས་ཆེས་བསྐྱོར་པའི་ལམ་ལོ་ནི། རྫོ་མཁའ་དེའི་རྩྱལ་བ་
ད་ལྟར་སྐྱོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འང་ལམ་ལོ་དེ་ལམ་ལོ་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་
པ་འཐུབ་པའི་རྒྱར་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལའང་ད་ལྟ་སྐྱོས་

པའི་ཆོས་འཆད་སོགས་ཚུལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདུག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པ་སངས་རྒྱུས་དེའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་
 གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་པའི་སངས་རྒྱུས་ལས་ཆོས་ཐོབ་པའི་ལས་དགེ་བ་དང་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་ཡིན་པས་ན་ཆོས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟེས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ།
 རྟེན་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཞག་དང་། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། ཆོས་སྐྱེའོངས་སྐྱེ། རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུགས་
 བསམ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་འཛིན་པའི་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་སྐྱེ་
 པོ་ལྟ་བུ་མ་ལུས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་གསུམ་པས་རང་བཞིན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱིས་སྐྱོས་པ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ནི་བའམ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པའི་སྐྱོས་པ་ཉི་
 བར་ནི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཆོ་སྐྱེ་
 པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེམས་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་
 འགགས་པས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་རྟེན་ལོངས་སྐྱེ་ཡིས་མདོན་སྐྱེ་མདོད་དོ། །དེ་ཡང་
 རང་འགྲེལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་སོགས་
 གསུངས་པས། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་བསྐྱེད་བྱ་
 བྱུང་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་དེ་ཉིད་མདོན་སྐྱེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་
 ཆོས་སྐྱེའི་སྐབས་ན་ལྟག་མ་མ་ལུས་པར་བསྐྱེད་གསུམ་པས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་
 ཐད་དེ་ནི་བ་སྟེ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡུལ་ཅན་རིག་པ་རོ་གཅིག་

བ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཚམས་སྤང་མི་སྤང་
 གི་སྒྲོས་པ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་སྤང་མེད་ཞེས་སྤང་བ་གང་གི་ངོར་སྒྲུབ་ཏུ་
 མེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་མི་སྤང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བྱེ་བའི་མེད་པ་ཁོ་ན་ནི་མིན་ནོ། །
 དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་སྟེང་ག་ཟེགས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྤང་བཅས་
 ཟེར་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོད་པ་ལ་བཞག་གི། །ཐ་མལ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་ཐ་
 དད་ཏུ་སྤང་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའོ། །དེ་ཆོར་བ་བཞིན་
 གྱི་དབྱིངས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་སོགས་གསུང་ཏུ་སྒྲེབ་དང་།
 འཛིག་པའི་འགག་པ་སོགས་མེད་དེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་བརྒྱུར་བའི་
 འཆི་འཕོ་དང་སྒྲེབ་པ་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ། ཞི་བའི་དབྱིངས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པས་
 མོ། །དེའི་ཆོ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཐའ་དག་འགག་སྟེ། དེ་སྟོན་
 བས་བརྩས་པ་ཡིན་ཐུང་། སེམས་མ་འགག་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་སྟོམས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མི་སྟོན་ལ། དེ་ཟད་པར་འགགས་པས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དེ་མངོན་
 ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན། སེམས་འགགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དེ། འོངས་
 སྟོན་རྟོགས་སྒྲུ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མངོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ། འོངས་སྒྲུ་དེ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་སོགས་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་ཡང་། སྒྲོས་
 བལ་གྱི་དབྱིངས་དང་རོ་མཉམ་པའི་འབད་མེད་སྒྲོ་བརྩུ་བལ་བར་གར་བ་
 འོངས་སྒྲུ་དབག་བསམ་གིང་ལྟར་གསལ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
 བུ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྒྲོལ་བའི་བར་

ཏུ་འདིག་རྟེན་གྱི་འཕྱོར་བའི་སྤྲད་རྟག་པར་ཏུ་འདི་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཁོན་ལ་སྤྲད་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྲོ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་
 བར་རི་མིན་འགོ་བརྒྱམས་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་འཕྱོར་བའི་སྤྲད་ཏུ་
 རྟག་ལ་བྱང་སེམས་འདི་ནི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོགས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་
 འི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་དག་ས་པ་ཁོན་ལ་སྤྲད་གི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
 དམིགས་བཅས་རྒྱམས་ལ་སྤྲད་པ་མིན་ཅོ་ཞེས་དེད་མདས་བཤད། གསུམ་པ་
 ལ་སྤྲའི་བ་སྤྲའི་ཁུང་ཁུར་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ། གནས་དེར་གཞན་
 གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ། བཞེད་པ་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་
 གསུམ། དང་པོ་བྱབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ན་ར་ཆོས་ལོངས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 གཞུགས་སྤྱོད་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་འཁོར་བ་
 ཐོག་མེད་ནས་རང་གི་སྤྱོད་གནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ། སྤྲུང་འགྲེལ་པ་ཀུན་གསལ་བ་
 དྲང་མ་འཚོལ་བ་སྟེ་ཡན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་སྤྲུང་གྱི་བྱུང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་གྱིས་
 བཀྲ་བ་མཐུའ་དྲག་མེ་ལོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་
 པར་མཛད་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཚུལ་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་
 གྱི་སྤྱོན་པའི་ལར་ཕྱིན་སྤྱོད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀྲུ་མཛད་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་བེདྲུའུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་བཅུད་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདྲ་སྟེ་
 རི་འདྲ་བ་དེར་བྱབ་དབང་བལྟམས་པ་སོགས་སྟོན་པ་དེ་དྲང་། སངས་རྒྱས་
 དེ་དྲག་གི་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པའི་མཐུ་དང་སྟོབས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་འདྲ་བ་དྲང་།

དེ་དག་གི་འཁོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་འདུས་པ་ནི་སྟེན་དང་། ཆོས་ལ་
 ཉན་ཉན་སོགས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི་ལྟ་བ་དྲང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དེར་གཞུགས་མཆོན་དཔེས་སྒྲུས་པ་སོགས་ནི་འདྲ་བ་དྲང་། ཐེག་པ་
 གསུམ་ལས་བསྟན་པ་ནི་འདྲའི་ཆོས་དང་ཞིང་དེར་བདག་བཤམ་ཟེ་སོགས་རིགས་
 གཞུགས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་སོགས་ཆ་ལུགས་ནི་འདྲ་དྲང་། ཆོས་ཐོས་ནས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་གྲང་ལ་སྟུན་པ་དྲང་། བཟའ་བཏུང་གོས་རྒྱན་སོགས་
 སྟོན་པ་གྲང་དུས་དང་ཚད་ནི་ཅམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་དེ་དག་
 ལ་ཡུལ་བ། དེ་ནི་མ་ལུས་པར་སྒྲུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་
 རྩལ་ཁྱིམས་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་ཉིང་འཛིན་དྲང་། སྒེས་རབ་ཀྱི་
 བར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་ཆེ་སྟར་གྱི་གནས་སྐབས་གྲང་མ་ཆོང་བཅེད་པ་དེ་དག་ཉིང་
 ཀྱི་སྟོན་པ་ཀུན། སྒྲུ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་
 པ་ལྟ་ཞོག། སྟོན་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀུན་སྒྲུ་ཡི་བ་སྒྲུའི་ཁྱད་བྱུང་འདུགས་ལ་བར་སྟོན་
 བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་གཞན་གྲང་དག་འདས་
 པ་དྲང་མ་འོངས་པ་འབྱུང་འགྱུར་གྲང་དང་། གྲང་དག་དྲ་ཉར་ནམ་མཁའི་
 མཐར་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདུངས་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་པས་སྒྲུག་བསྐལ་
 ཀྱིས་གཟིར་ཞིང་བཟུང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབྱུགས་འབྱིན་ཞིང་འདིག་རྟེན་
 བ་འཆོག་ཞེས་ཏེ་བཞུགས་པ་དྲང་། དྲང་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་
 བཟུང་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོའི་སྟེ་སྟིང་པོ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་བར། དུས་

གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་དེ་དག་སྟོན་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
 བ་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཁྱེན་ནས་བདག་གི་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་ཡི་བ་སྒྲུ་ཡི་ཁུང་བུར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན་པར་
 མཛད་དོ། །གང་ལ་མིག་འཕྲུལ་ཅན་གྱིས་སྒྲགས་གྱི་མཐུས་རང་གི་ལུས་ལ་
 སྟོན་བཅུད་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་ལུས་ན་སངས་རྒྱས་གྱིས་འདི་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལྟ་
 ཅི་སྟོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབུ་འདྲུང་། རང་རྒྱལ་
 འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་གྱི་སྟོན་པ་དང་དེ་ཡི་ལྟ་གྲ་མ་སོ་སོའི་སྒྲ་པོའི་
 གནས་སྐབས་གྱི་སྟོན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་པ་སྒྲུའི་ཁུང་བུར་གཅིག་དུ་དུས་
 གཅིག་གི་ཆེ་སྟོན་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ལུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་མ་མ་ལུས་པ་དག་པ་འདྲི་ནི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་མཛད་པ་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིས་སྟོན་ས་རུལ་གཅིག་ལུལ་ལ་
 བམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན་སྟོན་པ་དྲུང་། འཛིག་
 རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཁྱབ་ལུས་པ་རུལ་སྒྲ་རབ་གཅིག་ལ་
 སྟོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་རུལ་སྒྲ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པར་
 མཛད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རུལ་གཅིག་པོ་དེ་རྣམས་པ་སྟེ་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཞིང་འཛིག་རྟེན་སྒྲ་བ་སྟེ་ཆུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ། དེ་བཞིན་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཐུབ་པ་ཁྱོད་གྱིས་སྟོན་པ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་
 དུ་སྟོན་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པ་སྒྲ་ཆོགས་དེ་སྟོན་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་གྱི་གངས་ནི་

འཛམ་བུ་གླིང་། མ་ལུས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱིས་གངས་གང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་
 སྟེད་ལ་ནི་སྟེད་པའི་གྲངས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་
 གཙོ་བོ་སྟོབས་བརྩུ་བཤད་པ། ཡོན་ཏན་ཀླུ་བརྩོད་མི་རྒྱས་པའི་ཚུལ། ཡོན་
 ཏན་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་
 པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་བརྩུས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དེའི་དབྱེ་བ་
 གནས་དྲང་གནས་མིན་མཁུན་པའི་སྟོབས་དྲང་། དེ་བཞིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
 མཁུན་པའི་སྟོ་དྲང་། མྱ་པ་སྣ་ཆོག་ས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྟོབས་དྲང་། སྣ་
 ཆོག་ས་ཁམས་ནི་མཁུན་པའི་སྟོབས་དྲང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་
 མཆོག་མ་ཡོན་པ་མཁུན་པ་དྲང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དྲང་། བསམ་
 གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དྲང་། སྟོམས་པར་འཇུག་སོགས་མཁུན་པའི་སྟོ་
 སྟོབས་དྲང་། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲོན་པ་མཁུན་པ་དྲང་། དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་
 བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོ་དྲང་། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་
 ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་བརྩུ་བོ་འདྲི་དག་གོ། །

གཉིས་ལ། རྒྱས་བཤད་བརྩུ་བོ་རེ་རེ་ཞིང་ཆོག་ས་བཅད་མཐར་སྟོབས་ཞེས་
 ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་སུ་གང་ཞིག་དེས་པར་སྐྱེ་
 བར་འབྲུར་བ་དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁུན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་
 ཏེ་དགོ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་སྐྱབས་ཡོད་ལ་གནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 བཤད་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ་དགོ་བ་ལས་མི་བདེ་བ་དང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་

པ་ལས་དབང་གིས་སྤྱིད་པ་བརྒྱད་མི་འབྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་མིན་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མཆེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་
 གནས་གནས་མིན་མཆེན་པའི་སྟོབས་སྟུ་བཤུད་དོ། །རྣམ་སྤྱོན་འདོད་པ་ཡིད་
 ཏུ་འོང་བ་འཕེན་པའི་ལས་དགེ་བ་དྲང་རྣམ་སྤྱོན་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་ལས་
 མི་དགེ་བ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་གཉིས་དང་དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་འདྲེས་མ་དང་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ལས་དེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་དཔོན་གྱི་ལས་དྲང་ལས་དེ་ཡི་
 རྣམ་སྤྱོན་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་ལའང་། མཆེན་པ་རྣམ་མཐུ་སོགས་
 པ་མེད་པར་སོ་སོར་འཇུག་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱས་པའི་
 ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་བྱབ་མཛད་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོན་
 སྟོབས་སྟུ་འདོད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་འབྱུང་
 གིས་དང་། སོགས་ཀྱིས་དང་སོགས་རྣམ་བུར་གིས་འབྱུང་བའི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་དམན་པ་
 དང་འབྲིང་དང་གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད་པ་དང་། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་ཚོས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་འམ་བསྐྱིབས་པར་གྱུར་པའི་
 མོས་པ་ལའང་མཆེན་པ་ནི་དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་པ་མོས་པ་
 སྟེ་ཚོགས་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་
 བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སོགས་ཁམས་བཅོམ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་དེ་ཁམས་སྟུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་དང་།

བདེན་གཉིས། ཁམས་གསུམ་སོགས། ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཀུན་ལ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱང་
པར་ལ་འཇུག་པ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདྲོད་དོ། །ཡང་
དག་མིན་པའི་ཀུན་རྒྱུ་རྟོག་སོགས་ཀུན་ཉོན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སོགས་
སྒྲས་དད་སོགས་རྣམ་བྱུང་གི་དབང་པོ་ཆེས་ཆོ་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཡིན་པར་བཞེད་
ལ་དབང་པོ་འབྱེད་གི་གནས་སྒྲབས་དྲང་དབང་པོ་རྒྱལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་
བཤད་པ་དྲང་། མིག་ལ་སོགས་དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་དྲང་དབང་པོ་དེ་དག་
གི་རང་ཡུལ་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་པའི་རུས་པ་དབང་པོའི་ཁོང་རྒྱུ་པ་ལྟེ་དབང་པོ་
ཉིད་ལ། འདི་རྒྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་ཅིས་སོ། །ཐག་ཅིས་སྒྲ་ཐོས་ནས་མིག་ལྟ་
འདོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུན་པའི་ལར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་ན་རྒྱལ་ཐིམས་སྤང་རུས་
པ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་འབས་བུག་ཅིག་རྒྱབ་ཅིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་
དག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་པའམ་ཆགས་མེད་ནི་དབང་པོ་
མཆོག་མཆོག་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ། །ལམ་འགྲའ་ཞིག་གིས་
རྒྱལ་པ་ཉིད་རྒྱ་འགོ་བ་དྲང་ལམ་འགྲའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་དྲང་ནི།
དེ་བཞིན་ལམ་འགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་དང་ལམ་འགས་ཡི་དྲགས་དྲང་།
དྲུང་འགོ་དང་ལྟ་དང་མི་རྣམས་དྲང་། དཔལ་ལ་སོགས་འགོ་བ་ལམ་འདི་ལས་
འདིར་འགོ་ཞེས་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འགོ་
པའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པ་ནི་སྟོབས་སུ་འདྲོད་དོ། །འདིག་

རྟེན་མཐའ་ཡུལ་པ་ན་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་
 པའི་བསམ་གཏུན་སོགས་བྱེ་བྲག་ལ་སྟེ་བྱུང་པར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པའི་
 བསམ་གཏུན་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་དང་གང་ནི་གནས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གང་
 དུག་དྲང་། མཐར་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་བྱུང་པར་གང་དུག་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་
 འགོག་གཅིག་དྲང་བརྒྱུད་ལྟར་བ་སྟེ་དགུ་པོ་དེ་ལ་མཁུན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་
 བྱི་སྟོབས་སྟུ་བཤུད་དོ། རི་སྟོང་གཏི་མུག་ཡོད་པ་དེ་སྟོང་དུ་སྟོང་པ་གཅིག་
 ཅས་གཅིག་བརྒྱུད་ཐོག་མེད་དུ་གནས་པ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་དྲང་།
 གཞན་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྟོན་གྱི་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་ནི་རི་སྟོང་ཡོད་
 པ་དེ་སྟོང་གྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡུལ་པ་གཞིར་ཏེ་རྒྱུད་དང་བཅས་ཡུལ་གང་དུ་
 སྟེ་བའི་ཕྱོགས་དྲང་བཅས་པའམ་ཡང་ན་ཁ་དོག་སོགས་རྣམ་པ་དང་བཅས་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་དྲང་གང་ཡིན་སྟོན་གནས་
 རིས་སྟུ་དྲན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སྟུ་བཤུད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་
 སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་བ་དྲང་ལུང་པོ་ཉིང་མཆོམས་སྟུར་བའི་སྟེ་བ་གང་
 འདི་ག་རྟེན་ལ་གནས་ན་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་སྟེ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་
 པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་དྲང་། སྒྲ་ཆོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བཟོ་བོས་བཟུ་
 བར་བྱས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་མཁུན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས། མཁུན་པ་མ་
 རྟགས་པ་དང་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་སྟུ་དུག་པ་མཐའ་ཡུལ་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་མཁུན་
 པའི་སྟོབས་སྟུ་འདོད་དོ། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟུར་

དུ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་གཅིག་གིས་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི། ཆགས་
 སོགས་ཉོན་མོངས་དྲག་ནི་བྲག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕ་བའང་འདྲིག་
 པ་སྟེ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དྲང་། སྟོབ་མ་ཉན་རང་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་སྟོ་ཡིས་ཏེ་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་སྟེ་སྤངས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐུའ་ཡས་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་
 སྟོབ་ས་སྟུ་འདྲོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྗོད་མི་རུས་པའི་ཚུལ་
 དང་། འདིར་ནི་རྩེད་ཟད་བརྗོད་པའང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཚུལ་གཉིས།
 དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐུའ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་
 པ་གངས་མེད་པར་སྐྱ་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཐེན་ལས་གཞན་མི་མཛད་
 པར་སྐྱེན་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྫོགས་པ་མིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟེ་
 དེས་ན་ཉན་རང་གིས་བརྗོད་མི་རུས་པ་ནི་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་
 མཁའ་མེད་པས་འདྲ་བ་ཆགས་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འདིར་ནི་འདྲ་བ་ཆགས་
 མཁའ་མེད་དཔང་པོ་དེ་རང་མཐུ་ཟད་པ་ས་སྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟེ་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐུའ་ཡས་པ་མ་བརྗོད་བཞིན་དུ་སྟོག་པར་
 འགྱུར་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ། དེ་ཐུར་བདག་འབྲས་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དྲག་ཆ་གས་ཅམ་ཅི་ལྟར་ཤེས་
 པ་དྲང་ནི་བརྗོད་པར་རུས་འགྱུར་རམ་སྟེ། མི་འགྱུར་ནའང་། འོན་ཀྱང་ཆ་

ཅམ་བརྗོད་པ་དེ་དྲག་འཕྲགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་དྲོགས་པ་སྤངས་ཏེ་ཚམ་ཚམས་མེད་པར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྐྱས་སོ། །
 གསུམ་པ། མདོར་བསྟན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚམས་
 ཀྱི་སྐྱ་དང་གཞི་ལམ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་ལས་གཞན་ས་བརྒྱ་
 གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྟོབས་སོགས་གཞན་ཅུ་མ་མཁོ་བྱ་ཆེ་བའོ། །ཟབ་
 རྒྱས་འདི་གཞུང་སྤྱི་ལ་རེད་མདའ་བ་བཞེད། དེ་འདྲའི་ཟབ་དྲང་རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་
 ཏན་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ནི་དོན་དེ་གཉིས་ཤེས་ནས་བསྐྱེམས་པས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་འདྲི་དྲག་འཕྲབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་
 པ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་ལ་པས་འགོ་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ། སྟོན་པ་མཚོག་
 གི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱའི་རྣམ་ཐར་སྟོན་པ། བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 གྲུབ་པ། སྟོན་པ་དེ་ཉིད་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་
 སྟོན་ས་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། སྐར་ཡུང་ཚོས་སྐྱ་དེ་འོན་
 ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྐྱ་མདའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་འོག་ས་རྟེང་ས་བླའི་སྟེང་པ་
 གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས། དགའ་ལྗན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་
 གཤེགས་པ་དྲང་ནི་ཡུམ་སྲས་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་པས་བལྟམས་པ་དྲང་བྱང་
 ཆུབ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལྷང་འདས་སུ་གཞུག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདྲ་སྟོན་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་གཞེན་པའི་སྐྱེ་བོ་སེམས་གར་མཁན་ལྟར་
 ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་ངང་ཚུལ་ལམ་གཡོ་བ་གཤེན་སྟོན་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཅན་ཡུལ་ལ་

དེ་བའི་སྟེ་སྟེད་པའི་ཞགས་པ་ནི་མང་པོས་དམ་པོར་བཅེངས་པ་མ་ལུས་པ་
ཐུགས་རྗེས་མྱ་ངན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་ཐུབ་ཚུལ་བཛྟེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་
བསྟན་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་མཚོན་གང་ཕྱིར་འདྲི་ན་
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དྲག་སེལ་
བ་ནི་ལྟར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་ལ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱང་
མི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་འདྲ་བསྟན་མིན་ཞིང་སྟེ། གཅིག་ཏུ་ཟད་
བ་ལ་དེ་མིན་པར་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་གྲོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འདྲི་ཡང་
ཡུལ་འཇལ་བའི་རྣམ་པ་ཐུ་དྲད་པར་འགྲུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་
ཐུབ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་
པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་དོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དེ་
ཁོན་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་པ་དང་། འདིས་འདེགས་པའི་ཐེག་པ་ལམ་ཡང་། དེ་
ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གྲོས་ཐ་དད་མི་སྟོན་དེ། དེ་ཁོན་ཉིད་རི་བཞིན་མ་
རྟོགས་ན་ནི། ད་དུང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དྲག་མ་རྟོགས་པའི་དྲི་མ་མ་བུལ་བས་ལམ་
མཐར་ཐུག་པ་མིན་ལ་རི་བཞིན་རྟོགས་ན་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པོ། །རི་རྒྱད་དུ། འདྲ་སྤང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་
གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་འཕགས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཁྱེད་ལ་ཐེག་པའི་དབྱེར་མེད། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་
པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞུག་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། འོ་
ན་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་མྱེད་ན་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་ཅི་ཞེན། གང་ཕྱིར་
འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་ཆེར་སྒྲིད་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ལྟ་
བ་ཆོ་སེམས་ཅན་ཏེ་སྒྲིག་སྒྲུབ་ལྟ་པོ་འདྲི་དྲག་ཡོད་པར་གྱུར་པ། དེས་ལྟག་པར་
མོས་པ་འཛོམས་པས་དེ་ཕྱིར་འདྲི་ག་རྟེན་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཐོག་མར་སངས་
རྒྱས་སྒྲིད་ཡུལ་ཟབ་ཅིང་གཏིང་ཟབ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་མི་འདོར་ཏེ་བདེ་བར་གསུམ་གསལ་
པ་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཁུན་རུབ་དང་
གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་དོན་ལ་མི་སྒྲེལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྟན་
ཅིག་པ་མངའ་བ་དང་གང་ཕྱིར་སྟོན་བྱང་སེམས་དུས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། གདུལ་བྱ་
གདོན་མི་ཟ་བར་གོལ་བར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཕྱིར་དེད་དཔོན་མཁས་པ་རིན་པོ་
ཆེ་ཡི་སྤྱིར་དུ་ཆས་པའི་སྒྱུ་བའི་ཚོགས་ཀྱི། ཡུན་རིང་བསྟོད་པའི་རལ་བ་ཉེར་
ཏེ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་སྤྲད་དུ་གྲོང་ཁྱིམ་ཡིད་འོང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིར་དུ་མ་སྒྲེབས་
པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྟེ་སྒྲུལ་པ་ལྟར་དུ། བཅོམ་ལྟན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུ་རྩལ་དུ་དེའི་ཐབས་སྒྲུལ་པའི་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏེ་ནི་སྟོབ་མ་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བཅས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱི་

བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཞིང་ལམོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནུས་
པར་དབེན་ལ་འདྲ་སྒོ་སྦྱངས་པ་ནུས་ལ་ཕྱི་ནས་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ལས་
ལོགས་སྒྲུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདྲི་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཉག་ཏུ་མྱིད་པར་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་གཉིས། དང་པོ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་ནི་མ་ལུས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཞིང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡུར་བ་དྲག་ན་ལྷ་རབ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ནུས་པ་དོག་པ་
སྟེ་ཡོད་པར་ཡུར་བ་རྗེ་སྟོན་པ། བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་
རབ་དུམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པ་འདྲ་དྲེ་སྟོན་དེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉོན་ཀྱང་
ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་འདྲི་ནི་སྟོན་དགོ་ཅ་མ་བསགས་པ་
ནུས་ལ་བསྟན་པར་བགྱི་མ་ལུགས་ཏེ་མོས་པར་དཀའ་བས་སོ། །དེ་ལ་ལྟག་
པར་མོས་པ་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བས་འདིར་བཤད་དོ། །
དེ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། བཙམ་ལྟོན་འདས་སྒྲུལ་པའི་སྦྱུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་
ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་རིམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚད་བརྗོད་བྱ་
སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་འདི་གཏེན་ན་མཆོག་གི་སྦྱུལ་པའི་སྦྱུ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནམ་ཞིག་བརྟེན་ནས་བསྐལ་བ་དུ་སོང་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་པད་དཀར་ལས། བསྐལ་བ་བྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
བ། །དེ་ཡི་ཚད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པར་སུ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དེ་ནི་ངས་
ཐོབ་སྟེ། །ངན་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པའི་

དུས་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས་
 སྤར་སྤྱལ་པའི་སྒྲ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། ཁ་
 ཅིག་གྲོ་བུར་དྲི་བལ་གྱི་ཆོས་སྒྲ་ནམས་གཅིག་པ་ལ་འཆད་ཀྱང་མི་འཐད་ཟེར།
 གོ་རམ་པས། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆོས་སྤྱལ་འཆད། སྤྱལ་སྤྱལ་ཆད་མེད་
 ན་དེའི་སྤྱུ་སྤྱུ་གསུམ་པོ་ཡང་ཆད་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཆོས་སྤྱི་
 ཐོག་མ་ཆད་མེད་པ་ཟེར། མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྤྱུ་གཅིག་ཡིན་
 པ་ལ་སྤྱར་པ་བྱུང་པ་ཐོགས་དཔུང་། རེད་མདའ་བ་ཡང་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་མངོན་
 པར་བྱང་ཆུབ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་པ་འད་དེ་སྟོང་དེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་སྤྱལ་པ་ཁྱོད་ནི་མ་འོངས་
 པའི་སྤྱུ་ཆེའི་ཆད་ནི་རྟེན་གྱི་འདྲི་ལ་ཉེན་མཐུང་དྲག་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་རྩ་བ་ཏུ་
 ཞི་བར་འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་སྤྱེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་བར་དང་ནམ་མཁའ་འཕྲུལ་
 པར་འདིག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་སྟོང་ཏུ། ཤེས་རབ་ཅུན་གྱི་ཡུལ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོའི་མ་མ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚུལ་ལྟགས་
 དེ་ཁྱོད་གྱིས་བྱེད་པ་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་པའི་སྤྱུ་མེད་ཏུ་རྩ་བ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་
 པ་གྲ་ལ་མདའ་སྟེ་མི་མངའོ། །གཉིས་པ་ལ། འགོ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆད་མེད་
 པ་མངའ་ཚུལ་དང་། དེས་ལུལ་སྤྱུ་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་
 པས་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གྲི་སྤྱུ་སྟོན་གྱིས་
 འདྲི་ལ་ཉེན་འདི་ནི་འདོད་ཡོན་ལཱའི་ཁ་ཟས་སྤྱུ་བསྐྱལ་གྱི་དུག་དང་བཅས་པར་

ཟ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་སྟེ་བདག་གིར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྟེ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་
 ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ནི་དུག་ཟོས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཆོར་བས་ཉེན་པའི་བྲག་ཅིག་
 སུ་ལ་འང་མ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་བ་མིན་པ་སྟེ་བྲག་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་མ་
 ལ་སྟེང་བརྟེ་བ་ཞིག ། མ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉེན་པ་མཐོང་བ་ཞིན་འདོར་ནས་
 མི་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ལྷ་མས་མཆོག་ཏུ་རུབ་
 ཉིད་སྟེ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པར་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ལྟགས་སོ། །
 གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཁས་པའི་དབང་གིས་
 དདོས་པོར་བདེན་ཞེན་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དདོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟའི་
 ཞེན་པ་ཡི་སྒོ་ཅན་གྱིས། ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འདྲིགས་པ་འཆི་བའི་གནས་
 སྐབས་དང་། ཡུལ་སྤྱག་དང་། མི་སྤྱག་བལ་ཡང་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་།
 སྤྱི་ཕན་དཔུལ་སྟགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་འཕྱོང་བ་དེ་ཕྱིར་འདྲིག་དེན་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 བ་དེ་དག་སྤྱགས་བརྟེའི་ཡུལ་ཏུ་རུབ་ཏུ་དོར་བ་སྟེ་སོང་བར་གྱུར་པས་བཙོམ་
 ལྷན་འདས་ནི་སྤྱགས་རྗེས་ཁྱོད་སྤྱགས་ཞི་བ་སྟོགས་ཅིག་ལས་བསྐྱོག་པས་ཁྱོད་
 ལ་ལྟ་རན་འདས་པ་མི་མང་འབར་འདིག་དེན་རི་མིད་ཏུ་བཞུགས་སོ། ། གསུམ་
 བ་མཇུག་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། རི་ལྷར་བརྩམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྷར་
 བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོབ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུམ་ཚུལ་དདོས་དང་། དེ་
 ལྷར་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུམ་ཚུལ་
 དང་། དེ་ལྷར་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཙུན་འདི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་

གཉིས། དང་པོ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་འགྲེལ་བའི་
 ལུགས་འདྲི་དྲག་དགེ་སྒོར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་གཞུགས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
 ཅུ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་བརྒྱུས་ནས། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་ལུང་ནི་བཞིན་
 དྲང་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་མན་དག་ནི་ནི་ལྟ་བུ་བཞིན་བརྟེན་དུ་ཡོན་ཀོ། །གཉིས་པ།
 དབུ་མའི་གཞུང་འདྲི་ལས་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་ཉིད་ཅེས་པའི་
 ཆོས་འདྲི་ནི་ནི་ལྟ་བུ་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཇུག་
 པའི་གཞུང་འདྲིར་འབྲུང་བ་ཀྱང་རྟོག་དུ་རང་མཚན་མི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་
 ཀྱང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྒྲུང་གཞན་རྣེ་མེད་ཅེས་མཁུས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དེས་པར་མཛོད། གཉིས་པ་དགོས་པ་ལ། དངོས་དང་། དགོས་པ་དེ་
 ལྷན་གྱི་གཞུང་འདྲི་ཁོན་འཛོན་པར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ། དཔལ་
 འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་ཆེའི་སྐྱ་ཆེ་ཞིང་
 དོན་གྱི་གཏིང་ཟབ་པའི་ངམ་ནག་པའི་ཁ་དོག་འབྲུ་བ་སྐྱེ་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་
 སོགས་ཆེག་གིས་འདྲིགས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ཤིག་སྐྱབ་པའི་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བོས་དེ་ལྟ་
 སུའི་ལུགས་བཟང་གང་དྲག་རྒྱུང་དེང་སྒྲུངས་པས་ཏེ་འགྲོས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་
 བ་དབུ་མའི་གཞུང་དེ་ཡི་ཆོག་ ལེའུར་བྱས་པའི་ཅུ་ཤེས་སོགས་ཁ་འབྲས་པའི་
 ཀྱུ་སྐྱ་ཏ་རྣམས་གཞུང་འདིས་ཁ་སྐྱེ་བའི་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱས་དུ་ལྟ་
 བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་བ་གཞུགས་པ་བདག་གིས་ཡིད་ལ་དེ་བ་རྣམས་རུབ་ཏུ་སྒྲོང་བུར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ན། སྐྱེ་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་པའི་ཡི་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

གཏི་དོན་བརྗོད་པ་ལས་རྒྱག་ཏུ། དཔེར་ན་མཆོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་མཐོང་བས། བྱིས་
པ་ནམས་རྒྱག་ཅིང་རིང་དུ་འབྲོས་པ་ལྟར། དབྱིག་གཉེན་དང་། རྩོགས་གྲུང་།
དབལ་ལྡན་ཆོས་རྒྱུང་སོགས་སྒྲེ་བོས་ཀྱུ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ལུགས་དེ་རྒྱུང་རིང་དུ་སྤངས་
ཀྱང་། རི་ལྟར་ལྷ་བ་དཀར་བས་མཆོད་ཀར་ཁིང་ཀུ་མུད་སོགས་ཕྱེ་བའི་ཡིད་
དུ་འོང་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཚུམ་བཤོ་ལྷ་བ་དེས། ཀྱུ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་
ཀུ་མུད་ཁ་འབུས་པ་ནམས་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་དུ་འོང་བ་དེས་
སྒྲེ་བོའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྤར་ཀྱུ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲོ་མཆོད་སྤངས་ནས་
བཏུང་མ་བཏུབ་པ་ད་ལྟ་འདོད་རྒྱུར་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་དོ་ཞེས་
སོ། །རེད་མདའ་བས་ཀུ་མུད་ལྟར་ཟབ་དོན་ཁ་འབུས་པ་ནམས་འགྲེལ་པས་
ཁ་ཕྱེས་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་རྒྱུང་ཅིའི་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཀྱུ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲོ་མཆོད་ལས་སྒྱེས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཅུ་ཤེར་སོགས་ཀུ་མུད་
ཁ་འབུས་པ་འདྲ་བ། ད་ལྟ་ལྷ་གསལ་ཀྱི་སྒྲོ་གོས་ལྷ་ཟེར་གྱིས་ཁ་ཕྱེན་ས། དེའི་
ནང་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས། སྐལ་ལྡན་གྱི་གཏུལ་
བྱའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྒོང་བར་བྱེད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤར་བཤད་ཟེན་པའི་ཟབ་མོ་སྒྲོ་རྒྱུང་ནམས་
འདྲིགས་སུ་རྒྱུང་བ་འདྲི་ནི་སྒྲོན་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་
ཉིད་ལས་སྒྲེ་བོ་ཡིས་དཔེ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྒྲོང་ཉིད་འདྲི་ནི་གསུང་
རབ་གསལ་རྒྱུ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་

དག་པའི་ཚུལ་ལྟགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བ་རད་སྒོམ་སྒྱུར་
 བ་འདྲི་དག་མཐོང་བ་སྟེ་བལྟས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བརྟེན་བཞུགས་པ་ཞུ་
 ལྟགས་ནས་ལྟར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལྟགས་གང་ཞིག་སྒྲུབ་གྱིས་བཞེད་
 གཞུང་འདྲི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་སྒོ་དྲོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དག་བ་བསྟོ་
 བ། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་ལྟགས་བཟང་ལུང་རིགས་གིས་གསལ་པོར་བསྟན་
 ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་སྟོགས་གྱི་མཐར། ཁུབ་ཅིང་ཡིད་གྱི་ནམ་མཁའ་
 ཉོན་མོངས་གིས་སྟོན་དེ་སྟོ་བར་གྱུར་བ། སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྒྲར་ལྟར་དཀར་བའམ།
 སེམས་གྱི་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ཁོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས་མཐའ་
 ཡས་འཛིག་དེན་མ་ལས་པས་གནས་ལྟགས་ཟབ་མའི་དེ་ཁོར་ཉིད་རྟོགས་ནས་
 དུས་སྒྱུར་དུ་བདེར་གཤེགས་ཏེ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བསྟོད་པར་སྟོག་
 ཅིག རེད་མདའ་བས་བསོད་ནམས་ཅི་འདྲ་ན་སྟོགས་མཐར་ཁུབ་པའི་
 བསྟོ་བ་དེའང་ཡིད་ཉོན་མོངས་གིས་སྟོ་བར་རྒྱ་སྒྲར་ལྟར་དཀར་བ་དང་ཉོན་
 མོངས་དང་ནམ་རྟོག་གི་དུག་གིས་དཀྱིས་པའི་སེམས་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་
 ཁོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གོ། །ཞེས་སོ། །
 བཞི་བ་མཇུག་གི་དོན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གང་གིས་མཛོད་པ་དང་། ཡོ་རྩེ་བ་གང་གིས་
 བསྒྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་རྒྱ་
 ཆེ་བ་ལས་འབྲས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་
 ས་མཆོར་སྒྲུ་འབྲངས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གསལ་བ་རིག་པ་འཛིན་པ་ཐེག་

པ་མཆོག་སྤྱོད་མེད་པའི་དོན་ལ་ཐུགས་རབ་རྟག་ཞེས་བ། མི་མཐུན་པའི་
ཐུགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་མཐུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་
བ། རྒྱ་མ་ལུ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་པས་དེ་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལུས་
འོ་མ་བཞོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་པར་ཞེན་བ་བརྟེན་པར་མཛད་པས་
རྒྱུད་བརྟེན་གསལ། །གཉིས་པ། །ཁ་ཆེད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་དཔེ་མེད་གྱི་དབྱུང་
སྟེ་དབྱས་དེན་ཆེན་སྤྱོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། །ཁ་ཆེད་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
འཕགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་སྟེ་ཐིག་
ལེ་བུམ་པ་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུད་བཅད་དེ་བཅུ་བའི་མ་གཤམ་གྱིས་ཁ་ཆེད་
དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར། བྲིས་རྩ་ས་རྩ་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་
ན་ཀ་ལ་སྟེ་སྟེ་གསེར་གྱི་མོ་ཆ་དང་། ལོ་ཅེ་བ་བཅུ་བའི་ཏིང་གིས་ཏི་འོག་ཤར་
ཐུགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ།
འདྲིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱ་དང་འབྱུང་བྱ་གི་སྟེང་ནས་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་
བཀོད་པ་ནི། ཅུ་བ་ལེགས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་འགྲེལ་པའི་ནད་གི་ཅུ་བ་གཉིས་
རྒྱུར་ནས་ཁུ་དག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟེ་མེད་སའི་
ཆོས་གསུམ་མཆོད་བརྟེན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་བསྟན་ཅིང་། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ས་
བཅུ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ས་སྟེ། རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་
བསྟན་བཅོས་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་རྟེན་གསལ་པའོ། །
འདྲིར་སྒྲུས་པ། ཡོད་ཅེས་བྱ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་པའི་མཐའ། །གཉིས་པོ་རྣམ་

བར་སྤངས་པ་དབུ་མའི་རྩལ། །མ་ཞོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱི་མེད་གྱིས། །
 དམིགས་བཅས་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་བྱ་ཁྲུ་འབྱིན། །ལ་ལས་འདི་མེད་གཞན་ནི་
 ཡོད་ཅེས་དང་། །ལ་ལས་འདི་ཀུན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །ཡོད་མེད་ཐོགས་
 རེར་ཞེན་པའི་འཛིན་སྟངས་གིས། །དམིགས་མེད་སྒྲིམ་པ་ད་དུང་དམིགས་དང་
 བཅས། །ཡོད་པར་རྟོག་གམ་མེད་དོ་སྒྲིམ་པ་ཡི། །ཞེན་ཡུལ་རྟེན་འབྱུང་རིགས་
 བས་སུན་ལྷུང་བས། །སྤང་སྤྱོད་མཉམ་པར་ངེས་ཤེས་རྟོགས་པ་ཆེ། །ཁྲུ་བྱ་
 གཞུང་ལུགས་བཟང་པོ་ཁོ་ནས་མཐོང་། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་རིགས་པས་དྲང་
 བ་ཡིས། །ལྟ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་གཏིང་ཟབ་པས། །སློ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོལས་
 པ་འཕྲོག་ན་ཡང་། །རྒྱལ་ཀུན་དགོངས་པའི་རྒྱ་ཁྲུང་འདི་ན་འཁྱེལ། །དེ་ཕྱིར་
 ཟབ་ལམ་དེ་ལ་མོས་པ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་རྟོགས་བྱ་བ། །
 འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ནས་ནི། །ཐོས་དང་བསམ་པས་འདི་དོན་མྱོང་
 བར་མཛོད། །ས་བཅད་ཡལ་ཆེར་རྩི་བགང་ཙམ་དུ་ཟད། །ལ་ལ་གཞུང་གི་
 སྤྱིང་པོ་འདྲ་བའང་ཡོད། །འདི་ནི་སྤྲུལ་ཀུན་ལས་ཁྱད་འཕགས་པར། །སློ་གོས་
 གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱས་དོན་འདི་ཡང་ལྟ་རིག་སྐྱེ་བ་མ་ཉིས་སྤྲོམ་བཙོན་
 སྤྲོས་འཛིན་པ་དབང་པོའི་གངས་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་འཆད་
 པའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་དག་བས་ལོད་གསལ་རྟོ་རྟེ་སྤྱིང་པོའི་བསྐྱན་
 པ་ཐོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

མདྲ་ལོ། འདིར་འབད་ནམ་དགར་དགོ་བའི་མཐུད་ཡིས། །འཕགས་བཞིའི་
བསྐྱེད་ཡུམ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན། །ཡུལ་བྱུང་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་གཏམ་གྱི་
མཚོག། སྒྲིབ་འི་སེང་གོ་མཚུངས་མེད་བདག་འཇུག་ཤོག། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་
བོའི་ཕྱིན་ལས་འཛིན་བཞིན་ཏུ། །མཁའ་བྱུང་འགོ་ཀུན་དབུ་མའི་ལམ་བཀོད་
ཅིང་། །མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་གྲུབ་བའི་ཕྱིན་ལས་གྱི། །བདེ་གཤེགས་སྒྲུ་
བཙས་བཞེད་པ་ཀུན་སྟོང་ཤོག། །ཅིས་པའང་མཚུངས་བུལ་མཁྱེན་པའི་དབང་རྒྱུག་ཡོངས་
སུ་ཞོགས་པའི་བརྒྱུ་ཆེན་པོ་བདག་ཅག་གི་ཡོངས་འཛིན་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ཏུ་མཚན་ནས་སྟོས་ན་མི་ལམ་འཇམ་
དབྱེད་སྒྲུ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་མཚོར་གཞུང་འདི་ཉིད་གྱི་རང་ལྷགས་ཟབ་གནད་བྱུང་ཡོངས་སུ་ན་པར་སྟོན་པའི་འགྲེལ་
བཤད་ཞིག་ཚུམ་གནད་བདག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་རྗེས་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་སྐུ་ལ་མོད། བདག་
ཅག་གིས་བསོད་ནམས་གྱིས་མ་འཚུན་པར་མཐའ་མའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་རྒྱ་བུའི་བཀྲ་བུ་ཤར་བས་སྒྲུབས་
སུ་རྗེས་ཉིད་གྱི་ཐུག་མཚན་དང་རང་འགྲེལ་སོགས་སྐུར་ནས་སྟོན་པའི་འཛིན་པ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་
ཀྱང་གོགས་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དམ་པ་རྣམས་ལ་མཚོད་པའི་རྒྱལ་དང་སྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡན་སྟོན་
སུ་ཏུ་བཤུག་པའི་དགོ་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་བཤད་བསྟུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་རྗེ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་
གདན་དུ་སྐུར་བ་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག དགོལ། དགོལ། དགོལ།

སྐྱེ་བུ་ལུ་མཁའ་འགོ་བཞི་བསྐྱོར་གྱིས་སྐྱབ་བ་སྒྲིང་གི་ཉི་ལ་ཀམ་
བཞུགས་སོ། །

སྐྱབས་སེམས་སྒྲོན་དུ་བཏང་ལ། ཡུལ་ འོད་གསལ་ལ་གཞུག་མའི་རང་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས་
རང་སྐྱབ་གནས་ཡུལ་དུ་ཁྱོད་དག་བའི་ཞིང་། རོ་མཚར་བཞོད་བ་འབྱམས་
གྲས་ལོ་བྱང་དབུས་། འདབ་མ་བཞི་ལྗན་བསྐྱེད་ལྟེ་བ་ལ་། ལྷ་བ་ཉི་མ་བདུད་
བཞིའི་གདན་སྟེང་དུ་། རང་རིག་རོ་བོ་རྟ་མགིན་དམར་ནག་གི་། ཞལ་གཅིག་
ཡུག་གཉིས་སྐྱབ་གསུམ་རྩམས་བེད་ཁོ་། དབུ་གཅུག་རྟ་མགོ་ལྗང་གུ་རྟ་སྐྱད་
འཚོར་། ཡུག་གཡས་རྩོུ་རྩེའི་བེ་ཅོན་མཁའ་ལ་གདེངས་། གཡོན་བས་ཐོད་
ཁྲག་བསྐྱམས་བས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་། བག་མོ་མཐིང་ནག་སྐྱེ་གཅུག་ལག་ཞལ་
ཅན་། གི་ཐོད་འཛིན་ཅིང་བརྒྱུད་བསྐྱམ་ཡབ་དང་སྐྱོར་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་
དུ་ཁྱོད་ཆས་གིས་བརྒྱན་། གར་དགུའི་ཉམས་ལྗན་དོར་སྐྱབས་ཚུལ་གིས་
འགྲིངས་། ཡེ་ཤེས་མེད་པུང་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་། སྐྱེ་བོར་འདབ་
སྟེང་ཉི་ལྷའི་གདན་སྟེང་ན་། རིག་འཛིན་རྒྱལ་བོ་བསྐྱེད་སྤང་མཐིང་གཅུལ་།
འོངས་སྐྱེའི་ཆས་རྩོགས་རྩོུ་རྩེའི་ལ་ལུ་འཛིན་། དབང་གི་སྐྱབས་རྩོུ་རྩེའི་ཆས་སྐྱེའི་ལ་ གསུང་
བཡེ་ཤེས་གི་ཐོད་འཛིན་བས་འབྱུང་། དམར་སྟོ། འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལེ་འོད་པུང་
གྲོང་ན་བཞུགས་། དྲིན་སྐྱབས་ཡེ་ཤེས་དྲིན་ཆེན་ཆར་ལྟར་འབེབས་། བདག་

ཉིད་དགྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ བྱུགས་གྱི་འདབ་བཞིར་དཔའ་བོ་
མཁའ་འགོ་བཞེ་ ཤར་དུ་རྩོུ་རྩོུ་དཔའ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དཀར་ ལྷོ་རུ་རིན་ཆེན་
དཔའ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སེར་ རྩབ་རུ་བསྐྱུ་དཔའ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དམར་ བྱང་དུ་ལས་
གྱི་དཔའ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལྗང་ ཤར་ནས་འཁོར་བཞིན་རྩོུ་རིན་ཆེན་བསྐྱུ་འཕྲུ་ ཡབ་རྣམས་གཤམས་
བས་རང་རྟགས་གཤོན་དེལ་བུ་ ཡུམ་རྣམས་ལས་བཞིའི་བྱུག་མཚན་ཐོད་ཁྲག་
བསྐྱུམས་ མདུན་རུ་རིམ་བཞིན་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་པ་ལྷགས་སྒྲོག་དེལ་བུ། བརྒྱུད་བསྐྱུམ་གར་གྱི་བདེ་
སྟོང་མཉམ་པར་སྦྱར་ རབ་འབུམས་ཅུ་གསུམ་འདུས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ གདོད་
ནས་དམ་ཆོག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྦྱུ་མེད་ སྤྱང་སྤྱིད་རྣམ་དག་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོར་
སད་ སོ་སོའི་བྱུགས་དཀར་འོད་ལྷའི་ཤོང་བུའི་དབུས་ རང་སྒོག་སྤྱིང་བོ་
གསལ་ལ་གཞོམ་གཞིག་བུལ་ འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུས་སྤྱང་སྤྱིད་ལྷ་འཁོར་ལོའི་
བདེ་ཆེན་སྒྲམ་ཡབ་ཡུམ་འདུགས་སྤྱང་སྤྱིན་ཞེ་ སག་མོ་མ། དཔའ་བོར་ཅོདྱི་ཡ། མཁའ་འགྲོའི་རྩ་རིན་མོ། །

འགགས་མེད་རྩོུ་རྩོུ་སྦྱགས་སྦྱ་འུར་ ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཐིག་ལེར་ལྟན་
གྱིས་བྱུབ་ ཇོ་ལྷུ་རྩྱི་རྩྱི་མ་རྩ་རིན་མ་ར་ཅ་རྩྱི་ཡ་ཅོ་རྩྱི་ཉིད་ཉིད་ར་ གསང་སྦྱགས་
རྒྱལ་བོ་བཙུན་དང་ སྤྱིད་བཙོ་རྒྱུད་མོ་རྒྱུད་དང་ ཡེ་ཤེས་འཕྲིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྦྱོག་ བསྐྱུས་པ་ཅམ་གྱིས་
དབང་མེད་དུ་ དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་འདུབར་འབྱུར་ བྱིན་བསྐྱུས་རྟགས་མཚན་དངོས་སྦྱུ་འབྱུར་ མཚོག་
དང་ཐུན་མོང་དངོས་བྱུབ་ཐོབ་ ཉང་གཏིར་མཁའ་འགོ་ཆེན་མོའི་ཆོས་གྱི་དཀར་ཆག་ལས་མ་འོངས་པའི་
དུས་ན་གཏིར་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱུད་དར་རྒྱུན་ལ་ཡུན་སྤང་བ་སྦྱོགས་གྱི་དུས་དེར། གུ་རུ་མཁའ་
འགྲོའི་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་སྒྲོར་འདིའི་གདམས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ སྦྱོབ་དཔོན་པད་མ་འཁོར་མཁའ་འགོ་རྩོུ་
ལྷ་དང་བཅས་པ་སྦྱབས་ཤིག་དང་བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ་གསུངས། འདི་བསྐྱུས་ན་དཔའ་
བོ་མཁའ་འགོའི་སྦྱོག་སྤྱིང་རང་དབང་མེད་པར་དངས་ནས། རྟགས་དང་དངོས་བྱུབ་སྦྱར་དུ་མི་འབྱུང་ག་མེད་

ཡིན་པས་གསལ་སྟོན་བྲུང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་རབ་འབྱམས་རྒྱུ་ལ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་རྒྱགས་། རྒྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོང་པོ། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་རྒྱ
 ཕྱིན་གྱིས་རྫོང་ལ་བར་བྱེད་ལ། རྒྱ་བས་འདིར་ཅ་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཤིག་འཛོལ་བྱམ་ལ་ལུམ་ཀྱི་སྟོན་རྒྱགས་
 མོ། ། འདིས་རྒྱུད་མཐུན་པའི་རྒྱགས་ཐམས་ཅད་འཇམ་ལ་བཀྲ་གིས་པ་དང་མི་འགྲུབ་པའི་དབང་མེད་དོ། །
 རྩི་མ་ནི་རྩ་མགྲིན་ལ་བ་ལུམ་གྱི་སྟོན་རྒྱགས་ཏེ་བཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་དབང་དང་ཕྱིན་རྒྱབས་པའི་སྟོང་གི་ཡེ་
 ཤེས་པ་སྟེད་པའོ། ། ཏེ་ནི་ནི་སྐམ་ལའ་འགྲོ་བ་ཞིའི་སྟོང་པོ། ཆོས་དང་ཆོས་མེན་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མཁའ་འགྲོ་མའི་བར་རྒྱན་ལས་གང་རྒྱུ་པ་ཀྱང་འདི་ཁོ་ནས་འགྲུབ་པས་གསལ་རྒྱགས་ཀྱང་
 བར་ཅན་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་མོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་འདི་ལ་མ་འདུས་པ་མེད་པས་འདི་བཞུགས་ན་མཁའ་
 འགྲོ་མ་རྣམས་མཆོལ་བར་བྱུང་འདུ་བ་བཞིན་བྱའོ། ། ར་ཅ་ཉི་ལ་དཔའ་པོ་ཤིག་ས་བཞིའི་སྟོང་པོ་སྟོང་པ་མོ་
 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་ལ་མ་འདུས་པ་མེད་པས་འདི་བཞུགས་ན། གང་ལ་ན་ཐུན་འདུ་བ་ལྟར་རང་དབང་
 མེད་པར་འོངས་ནས་གང་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་སྟེ་ལ་བར་བྱེད་དོ། ། ཁོ་རྒྱུད་མོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱགས་འདི་ལ་དཔའ་
 པོ་མོ་ཐམས་མོ་ཐམས་ཀྱི་རྒྱགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུར་པས་མི་འགྲུབ་རང་དབང་མེད་པ་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་
 པའི་རྒྱགས་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།
 སྟོན་ལས་དངས་ན་རྩོམ་ཞིང་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཅི་ཏུ་ནི་ཅིང་ཅིང་མེ་ ཞེས་པ་མཐའ་བསྐྱར་ཞིང་
 སྟོན་ནས་བསྐྱུལ་ཞིང་རང་དབང་མེད་པར་འགྲུགས་པ་སྟེ། རྒྱགས་འདི་ལ་བསྟེན་པ་བདུན་འབུམ་མི་ཆོག་
 གིས་བར་མ་ཆོད་པར། ལུས་བསྐྱུལ་སྟོང་དག་བཞུགས་པ་ཡིད་ཏིང་འཛིན་གྱི་རང་ལས་མི་འདའ་བར་
 བཞུགས། བསྟེན་པ་རྣམས་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་འདུ་བ་དོན་སྦྱུ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ཉམས་དག་འཁོར་བྱིན་ཆེ་
 བཀར་འཁྲུག་འདོད་པ་སྟོན་སྟེ་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་རྟགས་དང་། འོད་དང་རྒྱ་དང་དྲི་བཟང་སྟོན་སྟེ་ཡི་རྟགས་
 དང་། ཁྲིམ་དང་རྒྱུས་པ་ལུང་མེད་སྟོན་སྟེ་འདུ་བ་མི་ལམ་ཀྱི་རྟགས་དང་། བདེ་དྲོད་དང་སྟོང་རྟེ་དང་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི་རྟགས་པ་འཆར་བ་སྟོན་སྟེ་གསལ་བའི་རྟགས་འབྱུང་ལ། མཐར་དཔའ་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་སངས་རྒྱུ་
 དང་བྱང་མེམས་སྟོན་སྟེ་དངོས་སྟེ་མཐོང་ཞིང་ཕྱིན་གྱིས་རྫོང་ལ་ལུང་སྟོན་པ་དང་དངོས་གྲུབ་སྟེ་ལ་བར་འགྲུར་
 རོ། ། ཏེ་ནས་གོང་གི་རྒྱགས་ཤམ་དུ། སྐམ་མི་རྩི་པ་ལ་སྟེ། ཞེས་བཏག་ཏེ་བཞུགས་ལ་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་
 བྱང་བས་འགྲུབ་པོ། ། སྟོན་མེད་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ། རང་རྟོག་ལག་མོ་གསལ་པའི་སྟེ་པོར་བྲམ། སྟོང་
 གར་བསྐྱུ་འདུ་བ་བཞིར་དཔའ་པོ་སྟེ་ལ། སྟེ་བར་བསྐྱུ་འདུ་བ་བཞིར་དཔའ་པོ་སྟེ་ལ། བསྐྱེམ་པར་གསུངས་སོ། །
 རྒྱ་བས་སྟེ་ཞལ་ཟས་ཅི་འཕྱོར་བཤམས་པའི་ཆོག་སྐམ་ཆོད་གཏོར། འདུག་སྐུམ་བདུན་ཅིར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བ་

ཀླུ་མཁེེ་མི་མཁ་རྒྱ་མཆོེ་གསུང་འབུམ།

ལ། རྣམས་ར་ཅི་ཅི་མི་རྗེས་སྤྱུག་ཏུ་རྩ་འཁེེ་ཞེས་པས་ཤིང་། ཁ་ཟས་དང་འབྲུ་སྒྲ་དར་སྒྲ་འེན་ཆེན་སོགས་
ཅི་འབྱོར་བཤམས་ལ་འབྲུག་སྤྱུ་གྱིས་བདུན་ཅིར་བརྒྱབ། ཐབ་རྩ་འབར་བའི་མེད་པུས་ལྟ་ན་མས་བརྒྱུ་
ལ་ལག་གཡོན་འདོད་ཡོན་ལྟ་མོ་ལྟ་རྒྱུར་པས་མཆོད་པས་མཉེས་ཏེ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གར་མཛད་ཅིར་རྒྱ་
རྒྱ་བརྒྱགས་པས་སྒྲ་ད་མིན་ཐམས་ཅད་དམར་ལམ་ལམ་དུ་མོང་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་འདུས་
བར་བསམ་ལ་ལྟགས་བརྒྱ་ཤམ་དུ། མ་དུས་ཐད་དུ་འཁྱེ། རྩ་ལ་རྩ་མི་རྒྱུ་རྩ་ཞེས་བརྒྱ། ལྟ་བུ་དབང་ལྟུང་ལ།
སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་མ་དུ་རྩ་རྩ་ཞེས་མི་རྒྱུ་མོང་དུ་གདགས། དེས་སྒྲ་རྩ་འབྲུབ་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཞག་བདུན་བདུན་གསུམ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱབ་ན་ཞི་སོགས་ལས་གང་ཡང་ཆེད་རྩ་མ་བརྒྱབ་ཀྱང་རྣམས་
འདི་ཁོ་ནས་ངང་གིས་འབྲུབ་སྟེ། རྒྱུབ་པའི་ཞག་གི་མོང་དུ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་པས།
ལུས་ལ་བདེ་བ། དག་ལ་རུས་པ། ཐེམས་ལ་རྟོགས་པ་འབར་བ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། གང་ཞེན། ལུས་ཀྱི་ནད་
གཤོན་སོགས་བར་ཆད་ཞིན་སྒྲ་རྒྱུང་མདངས་པ་ཟུང་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་ལ་བདེ་བ་འབར། དག་སྒྲ་
བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མ་རོལ་ཟེལ་གྱིས་གཤོན་པ་དང་དག་མནན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ལས་གོ་ལ་ནས་དག་
གི་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འབར་བ་འབྱུང་། ཐེམས་ལ་རྟོག་འབྲེལ་དང་མཛོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་དུ་འཆར་
ཞིང་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྒྲ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་འཆར་རོ། །
གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་པས་ཉིན་མོ་མོ་དང་དབང་པོ་མཆོན་མོ་མོ་དང་
དབང་པོ་རྟག་རྩ་ཟས་ཅོར་ལོངས་སྟོན་འདུ་བ་སྟེ་འདུ་བ་གསུམ་འབྱུང་། ཡང་ཐོབ་པ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རབ་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ། འབྲིང་མི་སྒྲ་བ་དང་མ་ཁའ་སྟོན་རྟུང་འབྲུགས་སོགས་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ། ཐ་
མ་ལྟ་འདྲེ་མི་གསུམ། རྒྱང་པོ་དང་། གཅན་ཟན་སོགས་དབང་དུ་འདུ་བར་རྩ་ཁོལ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་
འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཏིར་ཁ་བདོལ་ནས་ལས་སྒྲོར་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པར་རྣམས་འདི་ཁོ་
ན་བརྒྱས་པས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་གང་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་
འདུན་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པར་འབྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་ལ་བསྟེན་པར་འདོད་ན་ཡང་། རྒྱ་
གསུང་ཐུགས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་རྒྱུད་དང་། ཉུང་གཏིར་ཁྲིས་ནག་ མ་ཁའ་འགྲོ་ཆེན་མོའི་གཞུང་ནས་
བརྟན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་འདི་ཡི་རྣམས་ལ་སྒྲར་ཏེ་རྒྱུབ་པས་ཆོག་གོ། །འདི་ནི་ཟབ་ཅིང་ཕྱིན་རྒྱབས་ཆེ་ལ་
རྒྱར་པའི་མཐར་ཐུག་རྩ་བུ་རྩ་པོ་ཆེས་པ་རྣམས་པས་ན་དང་པོར་གིན་རྩ་གསུང་སྟེ་སྤྱུ་མཉེས་པར་བྱས་ལ་
ཟབ་མོའི་གནད་ཀྱི་སྟོང་པོར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ཏེ་བརྟན་འབྲུས་དག་པོས་རྒྱར་པར་རང་གི་དོན་གྲུབ་པར་

བྱ་ཡི་གཞན་ལ་སྒེལ་བར་མི་བྱ། དུས་སྐད་མ་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱ་རེས་པར་རེ་བྱུང་བྱུང་ན་བཀའ་རྒྱས་
བཏབ་སྒྲེགས་པར་ལ་སྒྲིན་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་དཔྱེས་པའི་དོན་རྗེས་རབ་ཆོས་ལག་རྒྱ་མཚོས་༡༠ལ་རྒྱུལ་
དོན་འཛིན་ཞེས་བྱ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་བཟུ་ཤིས་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་ཆར་འཕེབས་པར་གྱུར་ཅིག་
མཛྲ་ལོ།

མཁའ་འགྲོའི་ཆོག་ས་མཆོད་ནི། རང་ཉིད་རྟ་པག་ཡབ་ཡུམ་གྱི། སྤྱི་བོར་བདུ་བོད་ཐེང་
ཅུལ། བྱོགས་བཞིར་དཔའ་བོ་རིགས་བཞི་བོ། མཁའ་འགྲོ་བཞི་དང་མཉམ་
པར་སྦྱོར། བྱོགས་མཚམས་ཅུ་གསུམ་ཆོས་སྤྱད་བསྒྲོར། བྱིན་རྒྱབས་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་པར་བསམ། མཉུན་དུ་དེ་འདྲ་གསལ་བཏབ་ལ། མོས་གྲུས་གསོལ་བཏབ་དཔའ་བྱུང་བྱ།
ཨོྭ་ཨྭ་ཧྲཱི་བཟླ་གུ་རུ་བདུ་བོད་ཐེང་ཅུལ། བཟླ་ས་མ་ཡ་རྩེ་རྩེ་མ་ཉ་རི་ནི་ས་ར་
ཅ་རྩེ་ཡ་ཅི་རྩེ་ཉིང་ཉིང་རྩེ་སྐྱ་སྐྱི་རྩེ། ཞེས་བསྐྱས་མཆོད་རྗེས་ཅི་འབྱོར་བཤམས། བྱིན་
རྒྱབས་ཆོག་བདུན་གསལ་འདེབས་བྱ། དེ་ནས་སྒྲུན་འཕེན་པ། ཧྲཱི་འདི་ནས་ཉི་མ་ལྷོ་རུབ་ར་
ཡབ་གླིང་། དཔལ་རི་བདུ་འོད་གྱི་ཕོ་བྱང་ནས། ཁངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས་འཆི་
མེད་བདུ་འབྱུང་། རིག་འཛིན་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་འཁོར་དང་བཅས། །
མོས་ལྟན་བདག་གི་གདུང་བས་སྒྲུན་འཕེན་ན། རྣམ་ཅིག་ཉིད་ལ་གནས་འདིར་
གཤེགས་སུ་གསོལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་གཞལ་ཡས་ནས། །
རང་རིག་བདེ་ཆེན་དོན་གྱི་པག་མོ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་རྟ་གི་རྒྱ་མཚོའི་ཆོག་ས་དང་
བཅས། འདོད་ཡོན་ཆོག་ས་ལ་སྒྲུན་འཕེན་གཤེགས་སུ་གསོལ། གནས་ཡུལ་
དུར་ཁྱོད་རྣམས་ན་བཞུགས་པ་ཡི། རིགས་གྱི་དཔའ་བོ་རྟ་གི་སྤུལ་འཁོར་
བཅས། རྣལ་འབྱོར་བདག་ལ་བརྟེ་བའི་ཐུགས་གྱིས་ནི། ཆོག་ས་གྱི་འཁོར་

ཀྱུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ལོར་སྤྱན་འདྲེན་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཡིད་འོང་སྤྱི་ཡི་གར་སྤྱབས་ལིངས་མེ་
ལིངས། །དབྱེས་བཞུད་གསུང་གི་བརྟུན་མི་ལི་ལི། །བདེ་ཆེན་ཐུགས་གྱི་
དགོངས་པ་ཤ་ལ་ལ། །སྒྲལ་ལྡན་སུ་ལ་བྱིན་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ། །ཨོ་མ་རྒྱ་
གུ་རུ་ཏ་རི་ནི་ས་ར་ཅ་རྩི་ཡ་ཅི་རྟ་རིང་རིང་ང་། ཨོ་ལུ་པ་ཀམ་མ་མ་ལི། མ་རྒྱ་སུ་
ཁ་ནི་མ་མ་ལི། རོ་གི་ནི་གོ་ར་མ་མ་ལི། རོ་ལོ་ལོ། ཞེས་ཀུལ་དང་ཤ་ཆེན་སྤྱར་བའི་སྤྱོད་
བསྐྱེད་ལ་སྤྱེད་དབྱངས་སྤྱན་པར་བསྤྱེད་ཅིང་མོས་གུས་གྱི་ཉམས་རྒྱུ་ལ་ཏ་རི་ལ་འཁོལ་བས་
མཁའ་འགྲོའི་ཆོག་ས་དོས་སུ་ཡེ་བས་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ། དེ་ནས་མཆོད་པ། རྒྱུ། བྱ་གར་རོལ་མོའི་
དབྱངས་དང་བཅས་འདོད་ཡོན་ལྷ་མོས་ནམ་མཁའ་ལ་འགང་། མེ་ཏོག་བདུག་སྒྲིམ་
མར་མེ་སོགས་། བྱི་ཡི་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ་། སྤྱན་གཏོར་རྒྱ་རྩ་གད་
ཐུང་། བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རོལ་མོ་འཁོལ་། ཐབས་ཆེན་གསང་བ་མྱད་གྱི་རྩམ་
ནང་གི་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ་། སྒྲིམས་འཇུག་བདེ་བའི་རོལ་བ་དང་། རོ་
རིའི་སྤྱད་དང་གར་གྱིས་རོལ་། ཀྱུན་ཏུ་བདེ་བའི་ཉམས་མྱོང་ལྡན་། གསང་བའི་
མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ་། འཁོར་འདས་མ་ལུས་མཉམ་པ་ཉིད་། རང་བྱུང་
ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་། མཆོག་ཏུ་དམིགས་བསམ་སྒྲོས་དང་བྲལ་། དེ་ཉིད་
མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ་། ཨོ་མ་རྒྱ་གུ་རུ་རྩ་ར་རྩ། ཨོ་བརྒྱ་རྩ་གི་ནི། བརྩ་རྩ་
གི་ནི། རྩ་། བརྩ་། ཀམ་། ཏ་རི་ནི་ས་ར་ཅ་རྩི་ཡ་མ་རྒྱ་ཅ་ས་མ་ཡེ་ཨོ་ལུ་རྩ་
ཁ་རྩ་ཁ་རྩ་གི་ཀ་ཅ་ཀ་ལུ་ཅ་རྩ་། དེ་ནས་བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་ནི། རྒྱུ་། རྩ་ཡབ་
དབལ་རི་ལོ་བྱང་ན་། སྤྱི་འཆི་འགྱུར་མེད་འགྲོ་བའི་མགོན་། བདུད་དཔུང་བེལ་

གཞོན་ཉེ་རུ་གཤམ་ཁྱུ་མཆོའི་བྱུང་བདག་རྗེ། མཁའ་འགོ་རྒྱུ་མཆོའི་ཆོག་སྒྲིལ་
 དཔོན་མཆོག་། རིག་འཛིན་བདུ་ཐོད་ཐེང་རྩ་ལ། ཅུ་གསུམ་སྤྱང་མའི་འཁོར་
 དང་བཅས། བྱང་ཚུབ་སྒྲིང་པོའི་བར་དུ་ནི། མོས་གྲུས་གདུང་བྲག་སྤྱག་པོ་
 ཡིས། བྱིན་དགས་དང་པོའི་ཆོག་སྒྲིལ་མཆོད་ཀྱིས། བསྐྱང་དོ་མཆོད་དོ་བྲག་སྤྱག་དམ་
 བསྐྱང་། བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རྩྭ་། ཨོ་རྒྱུན་རང་བྱུང་དུར་
 ཁྱོད་ནས། རྩུབ་འཕྱུར་ཆོལ་གྱི་གཞུལ་ཡས་ནས། ཐོད་མཁའ་དགུ་བཅུག་སྒྲིལ་
 པོ་བྱང་དབུས། བག་མོ་ཆེན་མོ་དེ་ན་བཞུགས། རྒྱ་ཡི་སྤྱང་སྤྱབ་སྤྱུང་ཆུགས་
 ལས། རྒྱ་ཆོག་སྒྲིལ་མཆོད་མཁའ་འགོ་འབུམ། རིགས་ལྡེའི་མཁའ་འགོའི་
 ཆོག་སྒྲིལ་དང་བཅས། རྣམ་འཕྱུར་ཆུགས་མ་དེས་གཞུགས། རྒྱེ་རགས་དྲིལ་
 ལུ་གཡེར་ཁས་བརྒྱན། རྒྱན་པའི་རྒྱ་རྒྱུགས་སི་ལི་ལི། དཔུ་རྒྱན་དར་གྱི་ཅོད་
 པའ་ཅན། རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་དེ་ལུ་རུ་རུ། ཀླང་པ་དོ་རྗེའི་འགོས་སྤྱབས་ཀྱིས།
 མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་བྱན་ནི་བྱན། ལག་པ་གསེར་གྱི་གདུ་བུ་འཕྲོལ། རྒྱ་
 ཆོག་སྒྲིལ་གར་བྱེད་ཁྱུགས་སེ་ཁྱུགས། རྒྱལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོར། །
 རྒྱལ་མེད་རྣམས་ནི་མོས་པར་བྱེད། །དམ་ཉམས་རྣམས་ལ་ཆད་པ་གཅོད། །
 བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྤྱུར་དུ་སྤྱོལ། །
 རྩྭ་། གནས་མཆོག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ན། །ཁྲ་གིའི་གཙོ་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ན། །ཁྲ་གི་བྱེ་
 བའི་འཁོར་བཅས། རྒྱན་དང་གཞོན་པ་རྒྱ་ཆོག་སྒྲིལ་མཆོད་ག །མོས་པ་དུ་མའི་
 སེམས་ཅན་ལ། རྒྱུད་པ་རྒྱ་ཆོག་སྒྲིལ་ཐབས་ཀྱིས་གདུལ། །བཤམས་པའི་གཏོར་

མ་འདི་བཞེས་ལ། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་དུ་སྦྱེ་ལ། །
རྩྱུ་ དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གནས་པའི། །འཛིག་རྟེན་རྒྱ་གི་མཐུ་བོ་ཆེ། །སྒྲི་
ནི་འཛིགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སྒྲུལ་པ་འགྱུད་ཅིང་མཁའ་ལ་རྒྱ། །སྒྲུབ་
མཚོག་རྣམས་ལ་སྤོང་གྲོགས་མཛད། །དམ་ཉམས་རྣམས་ལ་ཆད་པ་གཅོད། །
གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་ཐོ་མོ་དང་། །ཕྱོགས་སྒྲིང་ཞིང་སྒྲིང་གྲུ་དང་ནི། །སྒྲིན་
གནས་མ་མོ་མཁའ་འགྲོའི་སྤེ། །མེ་ལྷ་གཟུང་ལངས་དང་། །བཀའ་དང་གཏོར་
གྱི་སྒྲུང་མའི་ཚོགས། །འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཚོད་སྒྲིན་གཏོར་
མ་འདི་བཞེས་ལ། །བཅོལ་བའི་སྒྲིན་ལས་འགྲུབ་པར་མཛོད། །རྩྱུ་ དཔའ་
བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི། །བདག་གི་རྒྱུད་ནི་ཕྱིན་རྣམས་ལ། །ཉམས་
དང་རྟོགས་པ་འབར་བ་དང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པར་མཛོད། །
དེ་ནས་བཤགས་པའི། །རྩྱུ་ ལྷ་མ་བརྒྱ་ཐོད་ཐྱིང་རྩལ། །རྩལ་སྒྲུལ་རྒྱལ་བའི་སྒྲུན་
སྤྲུ་ །དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཅི་མཆིས་པ། །མཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ་ཆངས་
པར་སྦྱེ་ལ། །རྩྱུ་ ཨ་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད། །
ཞེས་འཛོམས་པའི་རྩེ་བཙུན་མ། །ཁྱིམ་མ་ནག་མོར་བྱུག་འཆལ་ལོ། །བྱུགས་
ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་། །ཞེས་དབང་གི་ལས་བྱེད་པ། །མ་གཅིག་ཁྱེད་
ལ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །དག་ཅིང་ཆངས་པར་བསྐུལ་དུ་གསོལ། །ཉན་སངས་
རྒྱས། །འདིའི་འཕྲོ་མ་མི་འདུག་ མཆོག།

༡༡། སློལ་མ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེའི་རྒྱལ་ཐབས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་ འདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། སློལ་མ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེའི་རྒྱལ་ཐབས་ཡིད་འོང་སྒྲ། མགོན་པོ་བསྐྱབས་ཞད་པའི་ཞལ་མངའ་
བཤ། མཆོག་གསུམ་འབྱུང་གནས་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ཞེས། ལམ་བཤེད་ཀའི་རྟེན་དེ་ལ་གསུམ་བཏུང་
ནས། བུམ་བཟང་དཔག་བསམ་ནོར་བུས་འགྲན་མེད་བཤ། འདོད་དཀྱའི་མཆོག་སྤྱོད་རིག་རྒྱགས་རྒྱལ་པའི་
ཐབས། སློལ་མ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེའི་རྟེན་བ་ལས། ལྷུངས་ཏེ་བརྩེ་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་གསལ་བྱ། རྒྱལ་པའི་
དབང་པོས་ལེགས་བསྟན་འཇམ་དཔལ་སོགས། རྒྱལ་རྒྱས་རྒྱམ་ཆོས་ཡི་རངས་བྱག་བྱས་ཤིང་། འཇིག་
རྟེན་གསུམ་ན་རིན་ཆེན་མཆོག་གྱུར་གང་། སྐར་ཡང་ས་འོག་ས་ལྷེད་ས་བྱལི། ལྷ་རྒྱག་ནོད་སྤྱིན་དེ་ཟེལ་
སོགས་པའི། བུ་མོ་གང་དག་ལང་ཆོད་རྒྱུད་ལྡན་མ། ལྷུང་མིག་དང་བཅས་རྩལ་བས་འགྱུར་བག་ཅན། །
འདོད་བས་སྤྱོས་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་བྱའི་བྱུར། སྤྱིང་རྩེའི་ཤུགས་ལྡན་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཡིས། ལམས་
གསུམ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་གསུངས། རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་མེད་ཀུན་ཐོས་བས། མཐུང་ཐུག་སངས་
རྒྱས་བཤེ་བ་དུ་མ་འབྱུང་། རྒྱལ་ཀུན་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། རང་མདངས་བཤེ་ཆེན་ལྷ་མོ་འདི། བསྐྱེད་བ་
ཅམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ། དབང་དུ་བྱེད་པར་ཡང་དག་གསུངས། རིག་པ་ལན་གཅིག་རྒྱལ་བ་ཡིས། །
འབྲལ་དུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ཡིན། རྟེན་བས་འབད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རིག་རྒྱགས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །
ཐོག་མར་གཞོན་རྟེན་དམར་སེར་མོས་བཀལ་པའི་སྤྱད་བ་ལས་ཐག་མ་ལན་གྱིས་ཟན་དང་འོ་མའི་བཟའ་བ་
མོས་ནས་བཏགས་པའི་རས་སམ་ཇི་ལྟར་རྟེན་པའི་རས་ལ། མིག་དང་རྟེན་ལག་དམར་བ་སོགས་ཀྱི་རིམ་
མ་ལན་གྱིས་བུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐོ་རངས་བྱས་བུམ་ནས་གོས་ལན་གསུམ་བཤེ་ཞིང་། རྟེན་དགོས་
དམར་པོ་འཆང་བས་མངར་གསུམ་སོགས་བཟའ་ཞིང་ཉ་དང་ག་ཆང་སོགས་སྤངས་ཏེ། སྤྱི་གཅན་འཇོན་གྱི་
སྤྱིང་དུ་འདོད་པའི་དབང་ལྷག་རྒྱུད་མང་དང་བཅས་པའི་གདན་ལ་རྒྱ་བ་དང་བསྐྱེད་མར་པོའི་གདན་གྱི་དབུས་
སུ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེའི་རིའི་ལུག་ན་བཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ནི། ཞལ་སྤྱི་གཅན་ནག་པོ་མདའ་ལ་ཞུ་འཇོན་
བཤ་ཁ་སྤྱི་བཏུབ་སྤྱོད་པའོ། གཅིག་ལྷག་བཞི་ཤུ་རྒྱུ་མཛད་ག བཏུ་དུག་ལོ་ལོན་སྤྱི་གཅན་ཉམས། ལུང་

ཀུན་མཁུན་མི་མཁ་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

མེད་སྐྱེ་མས་ཀུགས་པ་ཡི། ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་མི་པར་བྱ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཕྱག་
མཚན་ཀྱན་ཆ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཅོད་པཅ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ། དཔྱིད་ལྷན་དང་པོའི་
ལྷ་དན་མེད་པའི་ཆོས་པར་བྱུང་གྱི་ཐུན་ཐུང་དང་གཉིས་པར་སྐྱུན་འབྱེད་པར་བྱ་ཞིང་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱས་
ལ། དེའི་མདུན་དུ་ཅི་འཕྱོར་པའི་མཚོན་པ་སྐྱ་ཚོགས་བྱས་ནས་ཡར་ངོའི་ཆོས་པར་བྱུང་ནས་རྒྱ་བ་ཉིད་པར་
སྦྱིང་བའི་མེད་གྲུ་བ་ཉིད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་འོན་ལ་འཕྱོར་དང་པཅས་ཏེ་འབུམ་ཐུག་གཅིག་གིས་
བསྐྱེན་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ངོ། །སྐར་ཡང་སྦྱོན་ཐ་ཆུང་རམ། དཔྱིད་འབྲིང་པོ་མམ། དབྱར་འབྲིང་པོའི་སངས་
རྒྱུ་མཚོན་པའི་དུས་ཆེན་ལ་ཐོ་རངས་བྱས་བྱས་གཞི་སྦྱོང་བ་རྒྱུད་མཚོན་པ་བྱས་ཤིང་། དགོ་འདུན་དང་གསང་
སྐྱགས་པ་ལ་མཚོན་སྦྱོན་བྱས་ནས་གཞིན་ལུ་མའི་སྦྱོན་མོ་ཡང་བྱའོ། །ཇི་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དོན་དུ་
གསོལ་བ་བཏང་བའི་སྐར་རང་གནས་སྐྱེ་བ་ཀྱི་པར་བྱས་ལ། རས་བྱིས་བཀྲམ་པའི་མདུན་དུ་ཉེ་བར་འདུག་
ཤིང་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལྷ་འོན་ལ་འཕྱོར་དང་ལྡན་པས། ཡི་མེད་གྲངས་ཀྱི་འབུམ་བརྒྱས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
ཆ་གཅིག་གིས་ནི་ཤེས་རབ་འཕེལ། ཆ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དབང་དུ་བྱེད། གང་ཞིག་ཆ་ནི་གསུམ་པ་ཡིས། །
མིས་ནི་དུག་གྲང་འགྲུག་པར་བྱེད། རྩོས་ཤིང་འབྱུང་བའི་ལུང་མེད་རྣམས་དང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ནི་མཚོན་པར་འགྱུར། རྩོར་བཤོམས་པས་ལྟ་མོ་མཛེས་རྣམས་ལ། །སྐྱགས་འཛིན་དེས་ནི་རི་ལྟར་འདོད་
པར་སྦྱོང། །དེ་ཡི་མིང་གིས་མཚུངས་མེད་དུག་གྲང་འཕྲོག་ །ཀྱུ་རྣམས་དབང་བྱེད་དག་གི་དབང་བྱུག་འགྱུར། །
ལྟ་དང་མི་ཀྱུ་ལ་སྦྱིང་ལེགས་པར་བྱེད། །འདོད་ལྟ་ཚོགས་པད་གསུང་མེད་ལུ་ལ་སྐྱོགས། །ལྟར་པཅས་འཇིག་
རྟེན་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །སྐྱ་ཚོགས་གཏེར་དང་གོས་སྐྱོགས་གང་བསམས་པ། །ཡིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་འདོད་
བཞིན་རྟོགས་ལྟ་ངོ། །སྐྱགས་མཐུས་སྐྱུ་མ་ལྟུང་འཕྱོར་པའི་དག་འཕྱོན་སྦྱོང། །རྒྱལ་ལས་རྒྱལ་སྦྱིང་ཤིང་ལས་
འབས་ལུང་ད། །ཀྱུ་དང་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་ཡང་འགྲུག་ །གཙན་གཟན་རི་དུགས་སྐྱུ་ལ་མཚོག་པཅས་པ་
དང་། རྒྱ་སྦྱིན་ལ་སྐྱོགས་གསུག་པ་བཀྲམ་ནས་སྐྱ། །དུལ་པའི་རྟ་བཞིན་འདོད་རྒྱར་ཞོན་བྱེད་ན། །མི་ཡི་སྐྱེ་
པོ་སྦྱོས་གྲང་ཅི་ཞིག་དགོས། །སྦྱིང་རྟོགས་ལྟ་བས་འཇིག་རྟེན་སྐྱུ་གསུལ་པར་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་ནོར་གྱི་
ཆར་རྒྱན་འཕེབས། །སྦྱོན་མེར་བྱེད་ཅིང་བདུད་བཅོམ་འདོད་པ་སྦྱིར། །ཁོངས་རྣམས་ཁྱིམ་དང་གོས་སྦྱོན་
གྲུག་སྦྱིང་སྐྱོགས། །སྐྱ་ཚོགས་དངོས་པོ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན། །རྒྱལ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྦྱོལ་མས་
ཆོམ་པར་མཛད། །སྦྱོལ་མཛད་པ་སྦྱོམ་རྣལ་འཕྱོར་པ། །དང་པོ་སྐྱུ་གསུལ་ལྟར་ཅིག་འགྱུར། །དེ་སྦྱངས་ནས་
ནི་རྩྭ་ཞིག་ན། །མིས་ནི་སྦྱོན་མོ་རྟོག་པར་འགྱུར། །གཉིས་པར་གོས་ནི་རྟོག་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བཙུན་
མོ་དང་ཡང་འཕྲད། །དེ་ནས་སོ་ཅི་ཡོངས་སྦྱོང་འབྱུང། །མ་སྐྱངས་པར་ཡང་ཅི་འདོད་སྦྱོང། །གལ་ཏེ་ཆོངས་

རྩོད་ཡིན་ན་ཡང་། །ལྷ་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་ལུ་མོ་རྩོད། །སེམས་ཅན་གསོད་ལ་དགའ་བ་ཡིས། །བརྟན་པ་
 འདི་ལ་འགྲུབ་མེད་ལྟར། །དགེ་བ་བརྩལ་དགའ་འགྲུབ་ཞིང་། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སེམས་གཅིག་པས། །དོན་ཆོས་
 གྱིབ་ཀྱང་བཞིན་དུ། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་དེས་རྩོད་འགྲུབ། །སེམས་ཀྱིས་འཆིངས་ཤིང་སེམས་ཀྱིས་ཤོལ། །
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་རང་སྣང་བ། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཕྱི། །ཁྱོད་རྩོད་ཟད་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། །
 རང་གི་སྤྱིང་གར་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། །ཨ་ལས་བྱུང་བ་དྲི་མེད་ལྷ་བའི་དབུས། །
 རྩི་ཡིག་མར་མེ་ལྷ་ལུར་འབར་བའི་འོད། །སྤྲོ་ཆོག་ས་མཁའ་དབྱིངས་བྱུང་བས་
 འགོ་བ་ཀྱུན། །དྲི་མ་མེད་བྱས་ཀྱང་ཀྱུ་ལྟ་སྤྱེད་ཅིང་། །ཞུགས་པ་དེ་ཡིས་སྤྲོལ་མ་
 བསྐྱལ་བྱས་ཏེ། །སྤྱབས་འོས་རྒྱ་མཆོད་ཆོག་ས་བཅས་མདུན་དུ་བཀྲུག། །ས་
 བོན་ལས་བྱུང་མཆོད་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན། །མེ་དྲོག་བདུག་སྤྲོས་མར་མེད་ཅི་ཆབ་
 དང་། །ལྷ་བཤོས་བྱུག་རྒྱ་མེད་བསྐྱུ་གར་སོགས། །བྱོགས་བརྩུ་ཀྱན་ནས་སྤྱིན་
 བཞིན་གཏིབས་པ་ཡིས། །མཁའ་དབྱིངས་རབ་རྒྱལ་དུ་བས་མཆོད་པར་གྱུར། །
 བ་མོ་ལྷ་ཕྱུ་རྒྱ་རེ་ཀྱང་ཀྱུ་ལྟ་སྤྱེ་མཐུ་ལེ་བྱུང་། བ་མོ་ཀྱང་ཀྱུ་ལྟ་སྤྱེ་ས་པ་རི་སྤྲ་ར་ལྟེ་རྒྱ་
 བེ་ལྷ་ལེ་གེ་གཞི་ནི་མི་ཕྱི་ཤར་སྤྲ་ཐུང་མེ་ལྷ་ས་མུང་སྤྲ་ར་ཏ་ས་མ་ཡི་ལྷ་རྒྱ་
 ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྤྱབས་མཆི་ཆོག་སེམས་ཅན་ཅད་གསུམ་པ་ལན་
 གསུམ་བརྟུན་ལ་ཆད་མེད་བཞི་བརྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་སྤྲོབ་ཞག་སྟེ། ཡོ་
 ལྷ་ཕྱུ་རྒྱ་སོགས་བརྟུན་ནས་ ཆོས་ཀྱན་རྣམ་དག་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལས། །ཀྱན་བྱུང་
 རྩོད་རྩེད་འོལ་བ་མ་འགགས་པས། །སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་པ། །ས་བོན་རྩི་ཡི་རྣམ་པས་མཁའ་ལ་ཤར། །དེ་ཡང་ལྷ་ཕྱུ་ལ་དམར་པོའི་
 རྣམ་པར་གྱུར། །དེ་ཡི་དཀྱིལ་དུ་ཨ་ལས་ལྷ་བའི་གཞུགས། །དེ་སྤྱིང་ས་བོན་

ཀུན་མཁུན་མི་མཁ་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཡི་གེས་མཆོན་པ་ལས། འོད་འཕྲོས་མ་ལུས་འཛིག་རྟེན་ནམ་སྤངས་གིང་། །
མཁའ་དབྱིངས་ཀྱན་བཀའ་སྒྲས་བཅས་ཀྱལ་བའི་ཆོགས། །ལྷུང་ལ་དེར་ཞུགས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། །བདག་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེ་ནི། །རབ་དམར་
མདངས་ལྡན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། །བརྩུབ་ལང་ཆོས་སྒྲིག་ཅིང་ཆགས་
བའི་ཚུལ། །ས་གསུམ་བརྟན་བ་དབང་མེད་འཕྲོག་བའི་སྒྱ། །གཡས་གྱི་དང་
པོས་མི་འཛིགས་ཕྱག་ཀྱི་མཛེད། །གཡས་གྱི་གཉིས་བས་ལྷུང་ལ་དམར་པོ་ཡི། །
མདེའུར་ལྡན་བའི་མདའ་མཆོག་བསྐྱམས་ནས་སྒྱ། །གཡོན་གྱི་དང་པོས་རིན་
ཆེན་གཞུང་སྒྱུར་ཏེ། །སྟན་གྱི་ཅེ་མོར་འགོངས་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན། །གཡོན་
གྱི་འོག་མས་ལྷུང་ལ་དམར་པོ་བསྐྱམས། །དབང་མདོག་ལྷ་རྩལ་དར་གྱི་སྟོང་
གཡོགས་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ཅོད་བཅ་སྟན་ཆ་སོགས། །དར་དར་གྱི་
སྟོང་གཡོག་དར་དབྱང་སོགས་དམར་པོ་འབའ་ཞིག་བྱ་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་ནམ་པར་
མཛེས། །སྒྲིག་ཅན་འདོད་ལྷ་ཆུང་མར་བཅས་པ་ཡི། །སྟེང་དུ་ཐྱོ་བའི་
གདན་ལ་བསྐྱའི་དབུས། །ཞབས་གཉིས་དོ་རྩེའི་སྒྱེལ་མོ་གྱུང་གིས་བཞུགས། །
འོད་ཟེར་དམར་པོའི་སྤངས་པ་ལས། །སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཀུན་ནས་
མཛེས་པའོ། །དེ་ཡི་དབུལ་བར་ཞོ་དཀར་པོ། མཁུན་པར་ལྷ་དམར་པོ། ཐུགས་
ཀར་རྩྭ་སྟོན་པོས་མཆོན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་དོ་བོ་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཞོ་བརྩོ་ས་ལྷ་རྩེ་ དོ་
རྩེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱག་ཀྱི་བཅས་སྒྱུན་དངས། །ཞོ་གྱི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེ་ཡལྱྱྱ་བའི་དབྱེ་སོགས་སྤར་

ལྟར་མཆོད་ལ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱས་རང་གི་ཁ་ནས་གཞུག་སྟེང་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ལ། རོ་རྩྱ་
 བློ་རྟོ། ཞེས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་
 བས། །མཐེའུ་རྒྱུ་གཉིས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ལྷང་མོ་གཉིས་ནི་ཅེ་མོ་སྦྱར། །ཅེ་མོ་འེན་དུ་མིང་མེད་
 བཅུག། །མཛུབ་མོ་གཉིས་ནི་དཔུམ་པར་སྦྱར། །མཐེ་བོང་གཉིས་ནི་འོག་ཏུ་བཀྱག། དམ་ཚིག་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་
 འདི། །དག་ཏུ་བཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ། སྒྲིན་ལག་དང་མཐེ་བོང་ནད་དུ་བཀྱག།
 རྩེ་ལན་ཚུན་ཅེ་མོ་སྦྱར། །ལྷང་མོ་གཉིས་ཅེ་སྦྱར་ཏེ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱི་ནས་མཛུབ་མོ་གཉིས་སྦྱར། །མཐེའུ་རྒྱུ་
 གཉིས་སྦྱར་ཏེ་བརྒྱུད་བརྩུང་ཟད་འགྲག་པོའི་རྩལ་དུ་བྱས་པ་ཨུལ་ཁ་སྒྲེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་ཕྱག་བྱའོ། །
 སྦྱར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་
 གི་ལྟ་རིགས་ལྟ་ལའོར་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཚོལ་བརྩེ་ས་སྤྱ་ཙམ་ བྱང་རྩལ་
 རོ་རྩེ་སངས་རྒྱས་ལ། །དེ་ལྟར་མཆོད་ཆེན་གསོལ་མཛད་པ། །བདག་ཀྱང་
 བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱི་ཐྱིར། །ནམ་མཁའི་རོ་རྩེ་དེད་བདག་སྟོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་བཀྱ་གིས་པའི་མེད་ཀྱི་གི་ཆར་འབབས་པ་དང་བཅས་ཏེ། རོ་
 རྩེ་ཆེན་པོ་དབང་བསྐྱར་བ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ཡི་ཕྱག་བྱས་ཉིད། །གསང་བ་
 གསུམ་གྱི་གནས་ལས་བྱུང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 བེད་སྦྱན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་གང་བས། སྦྱི་བོན་སྐད་དབང་
 བསྐྱར་སྦྱུག་དེ་མི་དག མཆོན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འོད་ཟེར་དམར་པོས་སྦྱེད་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཁྱབ་ཅིང་དབང་བཅུ་དང་རྩྭ་བས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་མཛོན་དུ་སྦྱར་པའི་
 དབང་རྟགས་སྦྱ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་སྦྱར། རྩྭ་ལ་མ་ཞེས་པའི། མཆོག་
 དེ་ལྟ་བུའི་རྩྭ་སྦྱའི་གསལ་སྤང་ལ་སེམས་བརྩུང་ཁྱེད། བརྒྱས་པ་བྱ་བའི། རང་གི་ཐུགས་ཀར་བསྐྱ་
 དམར་པོ་དང་ལྷ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་རྩི་ཡིག་དམར་པོའི་མཐར་སྦྱགས་གྱི་

ཀུན་མཁྱེན་མི་མཁ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཐེང་བ་མར་མེ་ལྷ་ལུས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཡིད་གདད་དེ། རྣམས་མི་གསལ་བ་དང་། བྱིམ་ཉམས་པ་
མིན་པ་དང་། མི་བུ་ལ་མི་མགྲོགས་པར། ཡང་དག་མིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ། ཨོ་
ཀུ་རུ་ཀུ་མྱེ་རྩི་རྩི་སྒྲ་དུ། ཞེས་རིག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བགྲང་ཐེང་དག་
གི་ཁྱད་པར་ཡང་། བྱི་རུ་ཡིས་ཁི་དབང་དུ་བྱེད། །སྤུས་དཀར་རྟོག་ཁི་དུག་ཁི་ཁིང་། །ཤེལ་གྱིས་ཤེས་རབ་
འཕེལ་བར་བྱེད། །དེ་བས་ན་བྱེ་རུ་ཤམ་ཅོ་རྩོན་དམར་པོ་ལམ་པོ་དེ་ཅི་ལ་སོགས་པའི་བགྲང་ཐེང་ལ་གྲངས་བཟུང་
ལྟེ་བསྐྱེ། འཕྲོ་འདུའི་དམིགས་པ་ཡང་མན་ངག་བཞིན་དུ་བྱ་ལྟེ། ས་པོ་ན་རྣམས་ཐེང་དང་བཅས་པ་ལ་ལས་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཟེར་དམར་པོ་མ་ལའ་བྱལ་དུ་འཕྲོས།
འཕགས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས། མེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་མའི་རང་བཞིན་
དུ་གྱུར། འོད་སྤར་འདུས་པས་སྤང་གིན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདུད་
ཅི་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་རྣམ་པས་རང་ལ་ཐིམ་པས་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་
པར་དམིགས་ལ་བསྐྱའོ། །གཞན་ཡང་འོད་ཟེར་དམར་པོས་སྤྱོད་པས་ཐམས་ཅད་
དུ་བྱལ་པའི་གྲོང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྟུགས། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉའི་
འདུ་འཕྲོ་འབར་བས་ལས་སྐྱུབ། འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་
བཀའ་བཞིན་བྱེད། ས་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་འོད་
ཟེར་ལྷགས་ཀྱས་བཀྱིག་ལྟེ་རི་རྩུང་འདོད་པ་བཞིན་དབང་དུ་གྱུར་ཁིང་འདུད་
པར་བསམ་མོ། །དེ་རྩུང་རྒྱ་བདུག་གི་བར་རིག་རྣམས་རྒྱལ་པོ་འབད་པས་བསྐྱེ། །ཁར་བའམ་ནི་ཁྱར་
བ་ཡི། །གཏོར་མ་དུས་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་དབུལ། །མེ་རྟོག་དམར་པོའི་མཛུལ་ལུལ། །མི་ལམ་མཆོན་མ་

མཐོང་བར་འགྱུར། །རལ་གྱི་ལ་སོགས་ཐུན་མོང་གི། །བྱུང་པའི་མཚན་མ་མཐོང་གྱུར་ན། །དེ་དང་དེ་ལྟར་
 གློལ་མས་སྒྱུ་ལ། །རྒྱུག་ཐ་མའི་རྒྱ་གཅིག་གི། །མཚན་གཅིག་རེ་ལ་པོ་ཉིད་དག་ཏུ། །ལྟུང་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཅངས་
 བས་ནི། །བརྒྱས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལྟར་གྱིས་འབར། །དེ་མཐུས་ཚངས་དབང་དྲག་པོ་སོགས། །བརྒྱག་ནས་དབང་
 ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད། །དེ་ནས་སྒྲུ་ན་ན་འཛི་ཡི། །འཁོར་བའི་འཛིང་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། །རྒྱ་ཡིས་བསྐྱར་བཞིན་
 ཏུ་གནས། །ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་ནས། །ཐུར་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འགྱུར། །བྱུང་
 པའི་དབྱེ་ལ་རྒྱས་པེག་གྱུར་ནས། །ཟངས་མ་གསེར་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན། །བྱུང་པའི་གསང་སྟགས་གྱིས་པེག་
 བ། །སྟགས་བ་སངས་རྒྱས་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར། །འམས་གསུམ་དབང་བྱེད་སངས་རྒྱས་རེགས། །སྟུལ་སྟུལ་
 མཛད་པ་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན། །འོངས་རྒྱུར་མཛོན་བྱས་ཚོས་རྒྱུར་གནས། །ཚོས་དབྱིངས་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་ལས། །
 སྒྲེ་བའི་ཚོ་འབྱུལ་སྟོན་པར་སྒྲུང་། །བདེ་ཚེན་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མའི་རྡོ་མོ་ནི། །
 ཕྱོགས་དང་ཏུས་ཀྱིན་ཏུ་སྒྲུང་བའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་ནི། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་ལྟར། །
 རྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་བརྟེན་ནས། །དངོས་བྱུང་རྣམས་ནི་འབྱུང་བར་འདོད། །ཀྱན་རྩོད་བདེན་པ་མི་
 སྟུ་ཡང་། །བརྟག་ན་རྣམ་པར་དབེན་པའོ། །ཕྱག་རྒྱ་རྟགས་དང་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །ལུས་དག་ཡིད་གྱི་སྒྲོན་
 སྒྲོང་བྱེད། །ལུས་གྱི་སྒྲོན་ཟད་དབང་ཏུ་བྱེད། །དག་གི་སྒྲོན་ཟད་ཏུ་གར་རྣམས་སེལ། །སེམས་གྱི་སྒྲོན་ཟད་ཤེས་
 རབ་འཕེལ། །སྒྲོལ་མའི་སྒྲིང་པོ་འམས་གསུམ་ལས། །རྒྱལ་བ་འདིས་ནི་སྒྲོག་སྟུམ་སྒྲིབ་དག་ནས། །རྒྱལ་
 པའི་སྟུགས་ཐུང་ཐུགས་གྱིས་བྱིན་རྒྱབ་སེལ་བྱེད། །ལུས་སེམས་མི་གཡོ་དག་ཞིང་རྟོགས་མེད་ཆོ། །རི་ལྟར་དྲངས་
 པའི་རྒྱལ་རྒྱ་གསུགས་བཞིན། །རྒྱལ་པའི་བྱིན་རྒྱབས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འཇུག། །སྟགས་ཐུང་དབང་ཕྱག་ཉིད་དང་
 མཚན་མོར་ཡང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་འགོ་ལ་ཐན་པར་འདོད། །མཐས་བ་དེ་ནི་གོ་འཕང་རེ་མཐོར་
 འཛེགས། །དེ་བས་ཐོག་མར་བྱིན་རྒྱབ་སངས་དང་། །མན་དག་ལེགས་པར་ཚོས་བྱས་ནས། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་
 ལ་གནས་པས། །རྒྱུབ་པ་མཚོག་ལ་བརྟུན་པར་བྱ། །མི་དག་བརྟུན་ནི་སྤང་བྱ་ཞིང་། །སྒྲིན་པ་རྣམ་པའི་རབ་
 ཏུ་སྒྲིན། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ཡིད་གྱིས་བྱ། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པའི་སྒྲིང་། །ཡང་ལ་སྒྲིན་པའི་སྒྲིང་དག་དང་། །
 སྒྲིབ་སངས་དང་དབང་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །བྱང་མེད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །མེད་ཀྱང་མར་པོ་མི་འགོམ་ལ། །
 གློལ་མའི་མིང་ཅན་བྱང་མེད་གང་། །རྟགས་འཛིན་བྱིམ་པས་ཀྱང་མི་སྤྱང་། །གང་ཏུ་སྒྲོལ་མ་གནས་པ་ཡི། །
 གནས་དེར་ཕྱག་བྱ་མཚོན་པ་བརྟུམ། །སྒྲོལ་མའི་མིང་ཅན་བྱང་མེད་ནི། །དམར་མེར་མདུངས་ལྟན་མིག་
 ལེགས་མ། །མཐོང་ན་དེ་དང་དེ་དག་ལ། །གྲུས་པའི་ཡིད་གྱི་ཕྱག་བྱའོ། །ཁོས་དང་དྲིད་རྒྱུན་ཐེང་སོགས། །
 ཐམས་ཅད་དམར་པོས་ལེགས་བརྒྱན་ལ། །གཅིག་ཏུ་དག་འཛིང་ཆགས་པའི་བློས། །རིགས་རྟགས་མཚོགས་

གུན་མཁུན་མི་ཡམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

ॐ བུ་པར་བྱ། རྒྱལ་པོ་པར་བྱ། བའི་ཐུན་མཚམས་གཞུང་ལུ་ཁྱེད་པ་དང་གཤམ་མོགས་པའི་གཏོར་མ་འཕྲུ་
 གཞུང་གིས་ཕྱིན་ཕྱིས་རྒྱུ་པམ་ལ་ཅུ་རྒྱལ་པོ་དང་ཨ་གུ་རྩེས་འཕྲུ། ཁྱོད་མཚོན་པ་དང་བསྟོན་པའི་རིམ་པ་
 རིམ་པའི་གསལ་པར་བྱ་ཞིང་། ཟངས་ཀྱི་མཛུལ་ལ་མེད་ཀྱི་དམར་པའི་ཚོམ་ཁུ་བཀོད་དེ་ཐུལ་ཞིང་དངོས་ཁུ་
 ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བྱེད་པ། གཞན་ཡང་། བྲག་ཡིག་ལུས་བྱུང་དཔག་པམས་ཤིང་། རྒྱུ་ལ་ཡོངས་ཁྱུ་
 གཡོན་དུ་བསྟོལ། ཁྱེ་ཚོ་གསལ་ནིར་གྱི་ཚར་ལེབས་པས། ཁམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་ལོངས་པ་ཡིས། ཀྱུན་
 རམ་རིམ་པ་འདོད་པ་ལྟེལ། ཁངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་མེམ་མཚན་ཀྱུ། མེམ་མཁྱིའོད་གྱིས་བཀྲུག་ནས་
 བློ། ཉེ་ལ་རྒྱལ་མི་དཔུན་དང་བློ། བྱད་མེད་རིན་མོན་རྒྱན་ལྡན་པ། ཁྱེ་ཚོ་གསལ་ཁྲུགས་ཅན་འཁྱིང་བ་
 མོགས། རིའོད་རྒྱུ་པར་དཔུལ་བར་བྱ། འདི་མཁའི་དངོས་ཁུ་ཀྱུན་ཐོབ་པོ། དཔག་པམས་ཤིང་གི་
 རྒྱུ་བའི་ཐབས་སོ། ཉེ་ལ་རིམ་པ་པར་བྱེད་པ་དུ་གཏུགས་པ་ལ་མཚོན་པ་འཕྲུང་བར་འཕྲུང་རོ། རྒྱུ་
 པ་དང་པོར་བློན་པ་གཞོན་པ་བརྒྱལ་གཅིབ་པ་འཕྲུང་རོ། གཉེས་པར་སྟོན་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 མ་འཕྲུང་པར་སྟེད། གཞུལ་པར་མོས་ཁྱེ་ཚོ་གསལ་དང་། བཞི་པར་ཁྱེ་ཚོ་གསལ་པའི་སྟེ་རྒྱན་མི་འཕྲུང་པར་
 སྟེད། ལ་པར་ཁྱེ་ཚོ་གསལ་པའི་གཞུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱད་མེད་ཚོས་མ་དང་འཕྲུང་། དུག་
 པར་ལྟ་འདྲི་ཟེ་མོགས་ཀྱི་ཁྱེ་མོ་མཛེས་མ་དང་འཕྲུང་པར་འཕྲུང་རྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་སྟོན་མ་ལལ་
 ཚར་བྱད་མེད་རྣམས་འདུ་ཞིང་འཚོ་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་ལ་བྱུང་གྱི་ལས་སྤངས་ཏེ་བསྟོམ་པར་བྱས་ན།
 དངོས་མམ་མི་ལམ་དུ་ཁུ་བའི་ལྷས་སྟོན་པར་འཕྲུང་རྟེ། རལ་གྱི་དང་མིག་སྒྲུབ་དང་ཀླད་བྲགས་དང་མི་སྤང་བ་
 དང་བརྒྱན་ལེན་དང་མཁའ་སྟོན་དང་སྤྱོད་དང་སྤོམ་གྱི་དངོས་ཁུ་ལ་སོགས་པའོ། ཉེ་ལ་དགའ་ཞིང་
 དོན་དུ་གཉིན་ན་ཐུན་མོང་གི་ཁུ་བའི་དེད་དེ་དགའ་ཁུ་བ་པར་འཕྲུང་རོ། གཤམ་ཏེ་མ་ལྟོན་ལྟ་བུ་བཅུངས་
 ཤིང་མཚོན་པ་དང་གཏོར་མ་ཐུལ་བསྟོན་དུ་འཕྱོ་བས་རྒྱ་བུ་གཤི་པར་དུ་ཉ་མ་བྱུང་གི་ལུ་བམོར་མཚོན་
 ཐོག་ཐག་མིག་ཉིད་པར་བརྒྱུ་པར་བྱའོ། ཉེ་ལ་འཕྲུགས་པས་ཁུ་བ་ན་ཐུག་ཀྱི་འཕལ་པར་འཕྲུང་རྟེ། ཉེ་ལ་
 ཐག་དུ་ཐུག་ཀྱི་དམ་མི། ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་ཉིད་བད་དུག་པོ་མེད་མེད་གྱི་ཁུ་ལ་སོགས་པ་བཀྲུག་ནས་
 མོ་ཉར་བྱེད་ཅིང་ཅི་འདོད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་རོ། ཉེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སྟེ་རྒྱ་བའ་འཕྱིང་དུ་འཕྱེད་ཏེ་འཕྱིག་རྟེན་གྱི་
 རམས་གཞན་ཁྱེ་ཚོ་གསལ་ཁྲུ་མངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་ཞིང་ས་དང་གཞུངས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་
 རྒྱན་མེད་པ་རྣམས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱུ་པར་འཕྲུང་རོ། གཤམ་ཡང་རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་བརྒྱུ་བརྒྱས་
 བས་སྟེས་པ་དང་བྱད་མེད་ལལ་བ་དཔེ་དུ་འཕྲུང་རོ། ཉེ་ལ་ཞིན་དུ་ཁྱི་ཡིས་མངའ་རིས་ཀྱི་འཕྱིག་རྟེན་ལལ་
 པའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། འཕུམ་ཐུག་གཅིག་གིས་སལ་དཔེ་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། འཕུམ་ཐུག་གཉིས་

ཀུན་མཁུན་མི་ཐམ་རྒྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

འོད་གྱིས་ལུས་ཀྱི་དུག་ཐམས་ཅད་པ་སྤྱི་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ན་ལུན་ལྟར་ཐོལ་ཐོལ་བྱིར་འཕྱིན་ཞིང་ལུས་པ་དུང་
ཅིང་ཀར་པོས་གང་བར་བསམ་ལ་ཅུ་ལྷག་ས་བརྒྱས་པས་དུག་ཐམས་ཅད་ཞིའོ། །རང་གི་ཕྱེད་དང་སྤྱིང་གའི་
དཔུས་སུ་རྩྭ་ཡིག་ཉིམ་འཆར་པའི་འོད་གྱིས་ལུས་གང་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་བསམ་ལ། སྤྱིང་ཞིའི་སྒོ་གོས་བརྒྱས་
ནས་ས་བོན་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པས་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་དགྲུག་པ་དང་དབང་གི་
ལས་ནི་འདི་ཉིད་རྒྱུ་བ་པ་པོས་ཆེད་དུ་མ་བརྩམ་ཀྱང་དང་གིས་འབྲུག་ལ། འདུན་པ་བརྒྱར་ཞིང་ཅུ་པའི་རྣམས་
བརྒྱས་པ་པོ་ནས་རྩྭ་ར་བསམ་པ་བཞིན་འབྲུག་མོད་ཀྱི། ལུས་པ་མ་སྒྲིན་པ་དག་གི་ཐུལ་དུ་འདོད་པ་བྱུང་བ་
བར་མ་བྱུར་ན་མན་དག་གཞན་གྱིས་ཐུང་དུ་སྒྱུར་བ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགྲུག་པ་པོ། རང་གི་ཐུགས་
ཀའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་འཕུལ། ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་དམར་མོ་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་
པ་ཐོགས་པས་དམིགས་ཀྱི་མེད་སྤྱིང་ག་དང་མེད་སྤྱི་གནས་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་བརྒྱུང་། རྟེན་གསུམ་པས་བཅིངས་
ཏེ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཤོན་ལ་རྒྱུ་བ་དམར་པོའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་ཅིང་འགལ་མེ་འབྲུགས་པའི་དྲུབ་པར་བརྩགས་
པ་སྒྲིད་ཅིག་ལ་རང་གི་རྒྱུད་པའི་གན་དུ་ལྷུང་བར་བསམ་ལ། ཇོ་ཀླ་རུ་ཀླ་སྟེ་ཆེ་གོ་མོ་ལྷ་ཀླ་ལ་
རྩྭ་རྩྭ་སྤྱ་དུ། ཞེས་བརྒྱས་པས་ཤེས་པར་འགྲུག་པར་འཁྱུར་པོ། །དབང་དུ་བྱེད་པ་ལ་བདག་གི་གསང་བའི་
ཐུ་སྤྱིས་ཀྱི་ནང་དུ་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་ས་བོན་ལས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་པ་དང་ཅི་དམར་པོའི་རྒྱུན་དེའི་སྤྱི་
པོ་ནས་བབ་པས་ལུས་དམར་ལམ་གྱིས་གང་། བདག་ལ་མ་དད་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བརྒྱས་ཏེ་ལུས་སེམས་
བདེ་བ་དང་ཆགས་པ་བཟོད་མེད་སྤྱིས་ཤིང་བདག་ལ་མཆོག་ཏུ་འདུན་པས་དབང་དུ་བྱུར་པར་བསམ་ལ་ཅུ་
ལྷགས་བརྒྱས་པས་བྱུང་སྟེ། འདིས་ནི་པ་རོལ་ལ་འདུག་ཅོད་པ་མེད་པར་ཕན་པ་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་དགྲུག་པའི་
དམིགས་པའི་རྩེས་སུ་བརྒྱབ་བྱ་སྒྲོ་གོ་ལ་ཞིང་འདར་ལ་གཅིར་བྱ་ཁེངས་པ་སྤངས་པའི་རྩམ་པས་རང་གི་རྒྱུད་
པའི་དྲུང་དུ་གན་རྒྱལ་དུ་འབྱེལ་བའི་སྤྱིང་ག་འཕམ་གསང་གནས་སུ་ཐུག་གི་མདའ་གཞུ་འགོངས་པའི་ལྷུང་ལ་
གྱི་མདེའུས་ཐུག་སྟེ་བརྟན་པ་དབང་མེད་འཕྲོག་ནས་བདག་ཁོང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ལུས་པའི་རྩུབ་གྱིས་ལུས་
དམར་ཕྱོག་གིས་སོང་ཞིང་བྲུག་རྩམས་ནས་ཆགས་པའི་བྲག་གི་རྒྱུན་དམར་པོ་འཇག་ཅིང་ཆགས་པས་བརྒྱལ་
བར་བྱུར་པ་ཅན་དུ་བསམ་ལ། ལུས་དང་སྤྱིང་ག་སྤྱི་གནས་རྩམས་སུ་ལྷུང་ལ་མདེའུས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
འཕྱིགས་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ་ལྷགས་བརྒྱའོ། །ཡང་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཔུས་སུ་ཉིམ་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་
དམར་པོ་ལས་པ་བྱུང་དམར་པོ་སྤྱིང་ཐུབ་གསང་བར་ཐུག་ཅིང་འདབ་མ་བརྒྱད་སྤྱིང་ག་རྒྱས་པའི་དཔུས་
སུ་རྩྭ་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་དབྱུངས་ལྷ་ལྷི་ཐོགས་ཤིང་པོ་བྱི་མ་བརྒྱད། སྤྱིང་ཐུབ་དཔུས་སུ་རྩྭ་དམར་པོ་དང་

བཅས་པ་འོད་དམར་མེར་འཕར་བ་ཤིན་ཏུ་བཀྲག་མདངས་འཕྲོར་བ་ཅན་ཏུ་བསྐྱོམ། བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་
 དུས་མཐའ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་བདུན་པོ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ལ། དེའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་དབྱངས་ཨ་ཨི་
 རོགས་ཐུང་ཅུ་བརྒྱད་དང་ལྟེ་བར་བྲི་ཡིག་བཅས་ཟེལ་བ་ཁྲོམ་མེ་བར་གསལ། རང་གི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་དམར་པོ་
 ལས་འོད་དམར་པོ་ལྟེ་དུ་འཕྲོས་པས་བསྐྱལ་བས་དབྱངས་བརྒྱད་པོ་ལུང་བ་དམར་པོ་རབ་ཏུ་བྲེགས་ཤིང་
 དགའ་བ་བརྒྱས་པ་བརྒྱད་ཏུ་ལྷུར་ཏེ་འབྱིན་པའི་རྒྱུད་དང་རྒྱག་ལ་རང་གི་རྣ་ལུག་གཡོན་ནས་ཐོན། བསྐྱབ་བྱའི་
 རྣ་ལུག་གཡས་ནས་ཞུགས་ཏེ་དེའི་རྒྱུད་གི་བདུན་པོ་འདབ་མར་གནས་པའི་དབྱངས་ཡིག་རྣམས་མེ་རྟོག་གི་བརྒྱད་
 གཞི་བས་པ་བཞེན་ཏུ་སེལ་གྱིས་འཛིབ། ལྷུར་ཡང་བྲི་ཡིག་དང་མེ་རྟོག་གི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད་དང་བཅས་
 རིངས་པར་རྩབ་པས་ཁོའི་བདུ་རྟེན་ཞིང་མིགས་ལ་བར་ལྷུར་ཏེ། ལུང་བ་རྣམས་འཕྲུག་པའི་རྒྱུད་དང་ཆབ་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱབ་བྱའི་རྣ་ལུག་གཡོན་ནས་ཐོན། རང་གི་རྣ་ལུག་གཡས་ནས་ཞུགས་ཏེ་རྒྱུད་གཞི་བདུ་རྟེན་པོ་འོད་དམར་
 མེར་གྱི་དང་ཏུ་རོ་གཅིག་ཐིམ་པས་འོད་དང་བཀྲག་མདངས་ཆེས་ཆེར་བྱས། རང་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་དབྱེར་
 མེད་རོམ་ཉམ་པ་དེ་བ་ཆེན་པོའི་དང་ཏུ་ཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དམིགས་ཤིང་།
 ཨྱི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེ་རྩི་རྩི་ཆེ་གོ་མོ་མེ་བ་ག་མ་རྩ་ཡ་རྩི་རྩ་རྩ། ཞེས་བརྒྱས་པས་རིང་པོར་མེ་ཐོག་
 པར་དབང་ཏུ་འལྱར་ཏེ་ལུང་བ་བརྒྱད་འབྱུང་འདི་ཆོད་ལས་ཐལ་ན་པ་རོལ་གྱི་ཆེ་རང་གི་གསོས་མཉམ་འཕྲོག་པས་
 ཆོད་ཟེན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པོ། །ལྷ། གཞན་ཡང་ལྟེ་འོད་ཟེར་དཀར་པོས་ནད་སོགས་ཞི་
 པའི་དམིགས་པ་བཅས། ཨྱི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེ་རྩི་རྩི་ཆེ་གོ་མོ་བྱི་རྩི་ཀུ་རུ་རྩ། ཞེས་བརྒྱས་པས་
 ཞིབར་བྱེད་ལ། འོད་མེར་པོས་སྒོ་བརྒྱས་བྱས་པའི་ལས་བསྐྱབ་པར་བསམ་ལ། ཨྱི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེ་རྩི་རྩི་
 ཆེ་གོ་མོ་བྱི་རྩི་ཀུ་རུ་ཨྱི་རྩ། ཞེས་བརྒྱས་པས་བྱས་པར་བྱེད་དོ། །མན་དག་འདི་རྣམས་ནི་གཞན་
 བས་ལྷུང་ལྟེ་འདིར་བཤད་པའོ། །གཞན་ཡང་ཅུ་པའི་རྣ་ལུག་ས་བརྒྱས་ཏེ་བཏབ་པའི་བྲི་དང་བཟས་པོས་སོགས་
 གང་ལ་བྱིན་པ་དེ་དབང་ཏུ་འལྱར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རོལ་མོ་ལ་བཏབ་ལྟེ་དྲོ་ལ་བས་སྒྲུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 དབང་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་ལྷུང་བ་ཟེད་ལ་བཏགས་ཏེ་བྱིན་ནས་ཀུ་འབྱུང་པའི་ཆོད་མང་པོས་དྲྭ་མས་
 ལེགས་པར་རྟེན་པར་འལྱར་རོ། །ཟོང་ལ་བཏབ་ལྟེ་ཆོད་པ་རྣམས་ལ་བཞན་ན་ཆོད་འལྱབ་ཅིང་ཁེ་རྟེན་པར་
 བྱེད་དོ། །ཅུ་རྣ་ལུག་ས་བཏབ་པའི་རྣ་ལུག་བྲས་པས་སྒྲུ་ལ་གྱིས་རྣ་ལུག་ས་པའི་མ་ཡི་དུག་མེད་པར་བྱེད་དོ། །
 བྲིམ་མེས་ཆོག་པ་ན་ཆང་ལ་རྣ་ལུག་ས་བཏབ་ལྟེ་གཏོར་བས་ཞིབར་འལྱར་རོ། །གང་བརྒྱས་པ་ཅུ་ལྱིས་འཛིགས་

ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

པ་ཐམས་ཅད་ཞིབར་འགྱུར་རོ། །ནད་མེད་པ་དང་ཆོད་དང་བར་ཕྱག་དང་མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་དཔལ་ལྷན་སྟུང་
ཆོག་སེལ་བ་ཕྱེད་པར་ཕྱེད་དོ། །གང་ཡང་ལས་པས་ཐོན་ཆོག་སྐྱུ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
སྟག་སེལ་འདི་བརྒྱ་ཕྱག་ཕྱེད་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་དང་པ་སར་བཞག་ནས་བཙལ་ན་གང་དུ་རྒྱ་དང་པ་བཞག་པ་གཉིས་
ན་དེར་གཉེར་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་དང་པའི་པོལ་འགྲུལ་ན་ཉེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་མཐིམ་
འགྲུལ་ན་རིང་ན་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཉི་མ་རེ་བཞིན་བརྟག་པས་གཉེར་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །འབུམ་
ཕྱག་ཉེར་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སྟག་སྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་
ཏྲུང་གི་རྒྱུ་ལ་སྟེ་ཆོག་སེལ་ཡིད་བཞིན་དུ་ཕྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། །དེ་ནས་འབུམ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་དྲུང་ཟད་བརྟན་
བ་ལ། །འུད་མེད་རྒྱལ་ལ་བདད་ལྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདབ་མ་བརྟན་པའི་ལྷུང་ལ། གྲོག་འམ་མེད་ཤ་དང་
བཅས་པའི་རས་ལ་བྱིས་ཏེ་འདབ་མ་བརྟན་ལ། ཇོ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷོ་སྟུ་ལྟུ་ཞེས་དང་ལྟེ་བར་རྟེ་ལ་ཉིས་གྱིས་བརྟེན་
པའི་བརྒྱབ་བྱའི་མིང་འབྲི་སྟེ། རྟེ་ཆོག་གེ་མོ་བདག་གི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིག་རྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ག་པའི་རིལ་བྱ་བྱས་
ནས་དེ་དང་མཉམ་དུ་དབང་པ་ལ་གདགས་པར་བྱ་ལ། །བདག་པོ་འུད་མེད་ཐུན་དུ་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་འདབ་ཆུས་
འབྲིང་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་དག་ཅིང་གཙང་མ་ཡིས། །སྟག་སེལ་འདི་བརྟུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན། །དབང་དུ་བྱ་
བའི་ཆོག་ལོ། །བསྐྱུང་བ་ལ། གྲོག་ལ་ལྷུང་ལ་འདབ་མ་བཞི་བའི་དབུས་སྟུ་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱུང་བྱའི་མིང་སྟོན་
རྟེ་བརྟན་གྱིས་བསྐྱོར་བདད། ཤར་དུ་མདུལ། ལྟོར་གཞུ། ལུབ་ཏུ་མི་འཛིག་སེལ་པའི་ལག་ལ། བྱང་དུ་ལྷུང་ལ་
བྱི། །འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷུང་ལ་གྱི་སྤང་བ་བྱིས་ལ་རང་གི་དབང་པར་བདག་སེལ་སྟུང་བ་མཆོག་ཏུ་
འགྱུར་རོ། །སྤང་བའི་འབུམ་འཁོར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པར་འདོད་ན། སེལ་རྒྱུ་གྱི་བྱང་བྱ་ལ། ས་
པོན་གྱི་གོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་སྟུ་གཞུ་བྱི། དེའི་དུལ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུའི་ལྷུང་ལ་གྱི་སྟུ་གྱིས་ལ་
ལྷུང་ལ་གྱི་སྤིང་པོའི་དབུས་སྟུ་ཡི་གེ་རྒྱུ་ལ་ཡི་གེ་ཇོ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷོ་སྟུ་ལྟུ་བརྟན་གྱིས་བསྐྱོར་བདད། །འཁོར་ལོའི་
ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷུང་ལ་གྱི་སྤང་བས་བསྐྱོར་བ་བཅས་ལེགས་པར་བྱིས་ལ། བྱིས་གྱི་སྤང་དུ་བཞག་ཅིང་ཆོས་བརྟུ་
གཉིས་སམ་བརྒྱད་ལ་མར་མཐན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་བུམ་པ་གང་པས་བྱས་བྱས་ལ། མཆོད་པ་
ལུལ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བྱས་ནས་སྤར་ལྟག་པས་ལོག་ཅིག་གིས་ནོར་འཛིན་དང་མཆོངས་པར་
ཟད་པ་མེད་པའི་འཕྲོར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གཟུང་མེག་དམར་ལ་བབ་པའི་དུས་སྟུ་འགྲོན་
ལུག་ན་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་རྟེན་ན་ལག་མཐིམ་དུ་བཞག་ནས་སྟག་སྟག་པར་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་བསྐྱེད་ན། ལུག་པོ་
འདེབས་པའི་ཆོས་རོལ་ལས་བདག་ཉིད་རབ་དུ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །འགྲོན་པ་དེ་སྤང་ལ། སྟག་སེལ་བརྒྱ་
ཅུ་བརྒྱད་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་བརྟུ་གཉིས་སམ་བརྒྱད་ལ་བྱས་བྱས་ཤིང་མཆོད་ལ་དར་གྱིན་དུ་བརྟུ་ནས་

དཔུང་པར་བཏགས་ན་འདིས་ཤོར་གྱིད་བད་ལྷག་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །འགོན་ལུ་དེ་སྟོང་དུ་བཅུག་པའི་ནང་
 དུ་སྒྲུབ་པར་བྱས་ན་ཉིན་རེ་ཀླན་པ་ཅ་རེ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལྷ་མཐོང་པར་འདོད་ན་ལྷུང་ལ་དམར་པོའི་
 འདབ་མར་ཡི་གེའི་གྲངས་ཀྱི་འབྲུམ་བཞུགས་ནས་ལྷ་གནས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་མཆོད་སྟོན་གསལ་བཏབ་
 བ། དེའི་རྗེས་ལ་ལྷ་ཡི་རྒྱུད་མ་འདར་ནས་བཙོམ་ལྟར་འདས་ཅི་ཞིག་བཀྱི་ཞེས་བཀའ་ལུང་འདོད་པར་བྱེད་དོ། །
 རྒྱགས་བས་ཀྱང་ཅི་འདོད་པ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུར་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་ཆོག་སེམས་བསྐྱབ་པ་ལ། །
 གྱི་ཉ་བེད་པའི་ལོ་མ་དང་། །ཤ་ཉིད་དཔེ་ཤིང་མངར་དང་། །བུམ་ཟེམ་དང་ཆང་བསམ་མ་གཏེ་པའིང་། །སྒྲུང་
 དང་བཅས་བ་བཟའ་བར་བྱ། །ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཆོག་པོ། །དུག་རྗེས་སྒྲུང་ཅི་མར་དང་བཅས། །
 འཁོར་ལོ་བཟང་ཅུ་དེ་བཞིན་ཉེ། །མཆོང་པའི་དུག་ལ་བསྐྱུ་བྱ་ཞིང་། །ཁོང་དུ་འཕྱུང་བས་དུག་ཞི་བྱེད། །རྩ་རི་
 བ་། །འདིར་མཆན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མ་ཡིག་མི་གསལ་བས་བཀོད་མ་ཐུབ། །ཤུཌ་མ་མོ་ཙྰ་ལྷ་ཡི་དག་དང་། །ནད་རྩེ་རི་མ་
 ཡིང་ཟེར་བའི་རྩེ་ནི་མར་རང་གི་ཁྱབ་འདེམས། །ཁུར་བཅས། །ལུས་ཀྱི་མིན་ལུ་ཤི་བའི་རོ། །རྩོས་ནས་དབང་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན། གི་ཤིང་དང་། རྩིང་གི་རྩ་རྩིས་པ་སོ་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱེ་རྒྱུ་མས། རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་ལ་བྱེ་མར་བཏགས་
 ཉེ་རྒྱགས་བརྒྱུ་བྱེད་བཏབ་པས་དབྱལ་བར་ཐིག་ལེ་བྱས་པ་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་གསུམ་ཡང་དབང་
 དུ་བྱེད་དོ། །ཤི་བའི་རོ་ཡི་མིག་དང་སྤྱིང་དང་ཕྱེ་དང་དབྱལ་བ་དང་སྒྲ་རྒྱལ་སྒྲུང་ལ་རྒྱལ་གྱི་དུས་སྤྱིའི་
 མར་ལ་བཙོས་པས་སྒྲུ་བོ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །སྒྲུལ་གྱི་དབང་པོའི་ རྒྱལ་མགོ་གཉིས་པའི་མགོ་འབྲེག་
 པའི་ཐལ་བས། བདམར་པོའི་མར་ལ་ཡལ་ཤིང་པལ་གྱིས་སྤོང་ལུ་མེ་སྒྲར་བའི་མིག་སྒྲུབ་དང་། ཉེ་རྒྱུའི་དོ་རྩེ་ཆོས་བཅས་ལྟན་
 ཅིག་པའི་མིག་སྒྲུབ་དག་བྱེད་མཆོག་གོ། །འདིར་ཡང་མ་ཡིག་མི་གསལ་བས་དོགས་གནས་སོ། །ཤེས་པོའི་མིག་སྒྲུབ་
 དང་། མིང་རན་གཙོད་དང་མེད་ཤ་ཅེས་བྱའི་ཐག །མིག་སྒྲུབ་དེ་ཡིས་མིག་ལ་བསྐྱས་པ་ན། །རྒྱལ་པོའི་བཙུན་
 མོ་དབང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་སོ། །ཤུཌ་ཉིའི་མེད་ཤ་སྒྲུབ་པོ་དང་། ཅོ་ཏྲ་གསྒྲུབ་པོ་
 འོ་མ་དང་བཅས་པ་དར་བར་ལྷ་གཅིག་འཕྱུང་ན་ལོ་སྟོང་དུ་འཆོའི། །ནག་པོ་ཞེས་པ་འོད་མའི་སྟོང་དུ་བཅུག་
 བས་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་འཕྱུང་ན་ཉེ་རྒྱ་སྐར་མ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཆོའི། །ཡུང་བ་ལུང་བ་དང་
 འདྲ་བ་རྟེན་ན་འོ་མ་དང་མཉེས་ལ་འཕྱུང་བས་ཆང་སེམས་པ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཆེད་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་བཞིན་ཤིང་ཆེན་གྱི་འབྲུམ་ལུ་རྒྱུ་ཤིང་འབྲས་ལུ་དང་འདྲ་བ་རྟེན་པར་གྱུར་ན། །གང་དང་གང་དུ་གནས་པ་
 དེར་གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་པས་འོ་མར་མཉེས་ནས་འཕྱུང་ན་སྒྲ་དཀར་དང་གཉིར་མ་ལེངས་པར་བྱེད་དོ། །བརྒྱུད་
 ལེན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་དོ། །བཟའ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོས་ནས་ནི། །སྒྲ་ནས་རྒྱུའི་འཕྱུང་ན་ནི། །མགོ་པོའི་དུས་མིན་
 རྒྱ་དཀར་དག །རྒྱགས་ཀྱི་སྒྱུར་བས་དེ་མེད་འགྱུར། །སོ་ལག་དུ་བ་ཆང་དང་ཅུབ་མོ་དང་། །རྩ་གཉིས་པ་ཡི་

ཀུལ་མཁེལ་མི་ལམ་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཀུལ་མྱིང་གི་རྩ་དང་པོའི་ཁུབ་བཅས། །ཟངས་སྣོད་བྱད་མེད་འོ་མ་དང་མཉེས་ནས། །མིག་ལ་བསྐྱུས་ན་མིག་
གི་ནད་ན་མས་སེལ། །དྲུལ་གེལ་ཕ་བནས་བཏོན་པའི། །ཕ་བསྐྱངས་ནས་ལན་བདུན་བསྐྱུགས་ཏེ། །མགོ་
པོར་བཅིངས་པས་ཞག་གཅིག་པའི་རིམས་མེད་པར་བྱེད་དོ། །གམེར་གིང་རྩུར་གི་ཕ་བ་མགོར་བཅིངས་
ན་ཉིན་བཞི་པའི་རིམས་མེད་པར་བྱེད་དོ། །བྱིས་པ་གང་ཞིག་བརྟུ་ལའི་རྒྱུས་བཀྲུས་ནས་མ་ལས་བྱང་ལ།
འཕྱང་པོའི་རྒྱུས་བཀྲུག་ཅིང་མོས་དུར་སྒྲིག་བཀོན་ན་བདེ་བླག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱིས་པ་བྱུ་ཞེ་སྐྱུགས་
པ་ན་མ་བྱའི་སྒོ་བསྐྱུགས་པའི་ཐལ་བས་མགུལ་བ་བཅིངས་པར་བྱས་ན་སོས་སོ། །མཛུལ་གྱི་སྤྱིང་བྱའི་བྱིན་
ཤུན་གྱི་ཁུབ་པོའི་མས་བཀྲུས་ཏེ་འཕྱང་བས་བྱད་མེད་གང་ཞིག་རང་གི་ལས་ཀྱིས་མངལ་རྒྱུགས་པའོང་ན་ལ་དུ་
གནས་པར་བྱེད་དོ། །ནིམ་པའི་ལོ་མ་བརྟུ་པོའི་མར་བཏགས་ནས་དྲོ་མེད་ཀྱང་དུན་ཅིག་བསྐྱུག་ཏེ་བྱིས་པ་
སྦྱེ་བའི་ཆེ་མངལ་ལ་བསྐྱུས་ན་བདེ་བར་བཅའ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་མ་གཤི་ཡིང་ཏུ་ཡི་འབྲས་བུ་ལྟ་མཁོ་ཁོང་
དུ་བཏང་ནས་འོ་མ་འཕྱང་ན་བྱད་མེད་དེ་ལ་སྐྱུགས་ཀྱི་མཐུས་བདེ་བར་བཅའ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལག་ལུས་
སྒྲིག་གྱི་ཕ་བ་པོའི་མར་བཏགས་སྟེ་འཕྱང་ན་བུ་བདེ་བར་བཅའ་བོ། །སྤྱད་གཤི་འབྲས་བུ་བཏགས་ནས་འོ་མར་བསྐྱུས་
ཏེ་བཙུན་མོ་གསོ་སྦྱོང་དང་དུན་པས་འཕྱང་ན། ཀུལ་པའི་མཆོན་དང་དུན་པའི་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིང་
ཐོག་མུ་ཙ་ཏུ་ཡི་ཕ་བ་ལ་སྐྱུགས་བཀྲུ་སྐྱུག་བྱེད་བཏགས་སྟེ་འཕྱང་ན་མཆོན་མ་ལས་སུ་དུང་བར་འགྱུར་རོ། །
ནྟ་གན་ལེ་ཤམ་དགའ་པོས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་པོའི་མ་སྐྱུར་ཏེ་འཕྱང་ན་མཆོན་མའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅིང་བུ་ཆོ་འཕེལ་
བར་བྱེད་དོ། །ཆང་གི་ས་པོན་བྱེད་པར་སྦྱེ་འུའི་མིག་ཅང་བ་བཙུག་ན། ཆང་དང་སྦྱོང་དུ་བཅས་པ་བརྒྱུག་པར་
བྱེད་དོ། །སྐྱར་བརྟུ་ལས་བཀྲུས་ན་སྦྱད་དུ་ཅུང་རོ། །ཤིན་ཏུ་གནག་པའི་བྱི་མོའི་འོ་མ་བསྐྱུབས་པའི་མར་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་མ་གྱིན་ན་ཆུ་ཡི་སྦྱང་དུ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །ཇ་མ་ཁན་ཇ་མ་བསྐྱུགས་པའི་
མེར། ཐོག་གིས་བཅག་པའི་ཤིང་བཙུག་ན། །དེ་མེ་འབར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཆང་བྱུག་སྐྱར་ཡང་འབར་
བར་འགྱུར། །ཡ་ད་ཡང་དག་ཡིན་ནས་ཀ་བ་ཀ་འཛོག་དང་། །ལྷན་པའི་ཁ་ཉེ་བྱང་བུ་བསྐྱོད་བྱས་ནས། །ལ་ཡི་
ནང་དུ་བཙུག་ནས་འདུག་ན་ནི། །འཛིང་དང་མཆོན་ཆ་མི་བྱམས་པ་ལས་ཐུར། །ཀྲ་མ་ར་ཡ་ཡི་གི་ན་མས་དང་
ལྷན། །ཡི་གེ་ཀུན་གྱིང་ཨེ་ཡིས་བརྒྱན་པ་ལ། །ཡང་དག་ཀ་བ་ཀ་ཡི་མཐའ་མར་ནི། །སྦོང་བཞི་དང་ཆོད་
གསུམ་གཉིས་གཉིས་སྒྲིག། །དན་ཏེ་ལ་སྤང་རྒྱན་སྦོན་པོ་མཛུལ་ས་ར་སྤྱུག་དང་། །ནི་ཙུ་ལ་དང་གི་ཡི་སྤྱད་དམ་
རི་ཀར་ཅིའི་རྒྱུ། །ལན་བདུན་བར་དུ་བཀྲུས་པའི་ཁ་ཉེ་ཡི། །བྱང་བུ་ལ་ནི་སྦོང་དང་ལྷན་པས་མི། །ཤིང་སྦྱོག་
ལྷགས་སྦྱོག་གི་མོན་གཡུལ་དོ་ལ། །མཆོན་ཆའི་ཆར་འབབ་པ་དང་གཞན་དག་ནི། །ཞེ་སྤང་བ་དག་པེས་པར་
འཛོམས་བྱེད་པར། །རྒྱད་ཆེན་འདིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཇ་མ་གྱི་ལས་

ཕན་ཚུགས་དང་། ཆར་དབབ་པ་དང་དདུལ་ཚུའི་རྒྱུ་ལྟེང་ལ་བྱས་ཏེ་མཁའ་མྱོད་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 མོགས་པ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འདིར་སྒྲུབ་པ། རིག་སྒྲགས་སྤྱུལ་དམར་པོའི་རྒྱན་གཅིག་
 གིས། །མདའ་ལྷའི་བདག་པོ་དང་བཅས་སྐུ་ལྷ་གི། །ཡེངས་པའི་རུམ་ཚོན་ཅིག་ཆར་བསྐྱེལ་ནས་སྤྱ། །
 རྒྱལ་ཐབས་རང་གིར་བྱེད་པའི་དོམ་ཆར་མཐུ། །མཐོང་ནས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན། །ཕན་བདེའི་
 དོན་ཀྱན་འཛོལ་བའི་རིན་ཆེན་མཆོག་། །གཅིག་ལུ་འཕེལ་བ་བརྟན་པོས་ཅོད་པར་གྱི། །རྒྱན་མཆོག་དམ་པར་
 མི་འཛིན་གྲོ་ལྟན་སྤྱ། །རྟོ་རྟེན་མཐུང་བས་མཁའ་བྱུང་གི། །རྒྱལ་བའི་ཞིང་རྒྱང་རྒྱལ་ཀྱན་ལྷགས་རྒྱའི་མཐུ། །
 རྒྱུ་མཁའ་འཆར་ཁའི་འོད་ཟེར་བཟང་པོའི་དབྱིད། །དབྱུ་བཞད་པའི་གེ་སར་བཅུད་དུ་བབ། །དེ་ལས་དངོས་
 ལྷུང་སྤང་ཅིའི་དགའ་ལྟོན་རྒྱན། །དབྱར་གྱི་རྒྱ་གཉེར་ཆེ་བཞིན་ལེགས་འཕེལ་བས། །དུས་གྱི་མཐར་ཡང་
 རྒྱལ་བཟང་བུང་བའི་ཆོགས། །དགའ་བའི་ཅེ་འཛོལ་ཉན་བཞིན་འཕེལ་བར་བྱེད། །འདི་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་
 ཆོགས་ཀྱི་མེད་གང་། །རྟོགས་ལྟན་དུས་ཀྱི་སྤྱིན་བཟང་ཆེར་རྒྱས་པས། །ནམ་མཁའི་ཐུ་བྱུང་ཡངས་པོར་བྱུང་
 བྱས་ནས། །མ་ལུས་སྤྱེ་རྒྱའི་རེ་བ་སྒྲོང་ལུང་ཅིག་ ཅེས་སྒྲོལ་མ་ཀྱུ་རུ་ཀྱུ་ལྷའི་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་
 ཐབས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱུ་འཛོལ་འདི་ནི་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་
 དང་ལྟན་པར་མཐོང་ནས་རིང་མོ་ནས་སྤྱིར་གི་བརྟོར་འཆང་བ་ལས་སྤྱད་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྒྲོས་རབ་
 བྱུང་བཅོལ་བའི་སྤྱང་མགོ་རྒྱ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་གལ་ཆེས་༡༤ དགོ་བར་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྟོ་
 རྒྱུ་ལེགས་པར་བྱུང་བ་བཀྱིས་པ་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་བྱུང་གི་མཆོག་ཏུ་བྱུང་ཅིག་ །མདྲ་ལོ། །

༡༡། །མ་དྲུག་རྩ་བའི་ལྷན་མཆོག་གི་ཕྱེད་ཅུ་ལ། །རང་སེམས་རིག་སྤྲོད་རང་ནས་
རྟག་ཏུ་བཞུགས། །གུས་པས་གསོལ་བ་བྱ་བ་ཆོ་མན་དག་ཆོགས། །སློ་ཡི་
གཏེར་ནས་གཅིག་པར་ ས་མ་ཡ་རྒྱུ་ ཡིག་སྒྲ་དབང་དུ་བྱེད་འདོད་ན། །མདུན་
དུ་བསྐྱ་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཅུ་གསུམ་སྤྲུང་མས་བསྐྱོར་བ་དམིགས། །ཐུགས་ཀར་
རིན་ཆེན་དཔལ་བེའུའི་ན། །འཇམ་དཔལ་དམར་སེར་རལ་བོད་འཛིན། །དེ་ལ་
ཆོགས་མཆོད་སྤུལ་བྱས་ལ། །གསོལ་བ་འདི་ལྟར་བྱ་བ་པར་བྱ། །ཐྱོགས་དུས་
རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །འཇམ་དཔལ་སློ་ལྷན་མཆོག་གི་ཕྱེད་ཅུ་ལ། །མ་ཆོགས་
མཁའ་འགོས་བསྐྱོར་བ་ལ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོགས་མཆོད་འབུལ། །ལུས་
དག་ཡིད་གསུམ་མཆོད་པ་འབུལ། །བཞེས་ཤིག་ཐུགས་རྗེས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །
བྱེད་ནི་རྒྱལ་བའི་གསང་མཛོད་འཛིན། །མ་མོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་རྗེ་ཉིད། །
བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་བརྩེར་དགོངས་ནས། །ཐུགས་ཀྱི་གསང་མཛོད་བྱེན་ས་
ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་དང་མ་འདས་པའི། །ལས་དང་དངོས་གྲུབ་རབ་
འབྱམས་ཀྱི། །གནད་གསང་མན་དག་བསྐུལ་དུ་གསོལ། །སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱིས་བྱིན་རྒྱོབས་ལ། །སློ་གསུམ་ཕྱིན་ལས་གྲུབ་པར་མཛོད། ། ཡེ་ཤེས་ལས་
དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །སྤྲོ་སྤྲོད་ཐུགས་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་གནད། །གབ་སྐྱས་
མེད་པར་རིག་གསང་ནས། །འཆར་བའི་མཐོང་བ་དམ་པ་སྤྲོལ། །སྤྲོད་བཅུད་
སྤྲོད་པ་རབ་འབྱམས་ན། །སྤྲོད་ཀྱི་ཁམས་ལ་གབ་པ་དང་། །དགོངས་པའི་ཅུ་ལ་
དུ་སྐྱས་པ་སོགས། །གསང་བའི་མན་དག་གང་ཡོད་རྣམས། །ཁབ་ལེན་གྱིས་

བེ་ཁབ་བཞིན་ཏུ། བདག་གི་ལག་ཏུ་འགྲུགས་པར་མཛོད། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་
 ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །གྲུས་པས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་
 རིན་པོ་ཆེ། བདག་གི་རེ་འབྲས་སྡུལ་བར་མཛོད། །ཅིས་པས་གསོལ་བཏབ་
 ཐུགས་གྱུ་འོད། །རང་ལ་ཐིམ་པས་གསང་གསུམ་གྱིས། །བྱིན་རྒྱལ་སུམ་པག་
 གྲུན་ཤེས་པའི། །དབང་བསྐྱུར་གསང་མཛོད་གཏད་པར་བསམ། །ཨྱུ་རྩུ་བརྩ་
 གུ་རུ་བརྩ་རྩ་འོད་བཀྲ་གི་རྩུ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་རྩེ་རྩེ་སྐྱུ་མཐུ་གུ་བྱ་ལུ་བ་དེ་
 ཤ་གམ་སྐྱི་ལྷ་ཤི་གུ་རུ་ཡེ་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་བཞུ། མཐར་ཐུག་ལྷ་རྩམས་གྲུན། །
 འོད་ལྷ་རང་ཐིམ་དབྱེར་མེད་བསམ། །ཁྱི་ལ་མགྲོགས་པམ་གཏེར་སོགས་རྟེན། །
 ཉི་ལྷ་ཤར་དང་མེ་ཆེན་འབར། །མེ་ཏོག་ཆལ་གྱི་ལྷ་ས་དང་ནི། །མཁའ་འགོས་
 ལུང་སྟོན་མན་ངག་ལ། །དབང་འབྱོར་སྟོ་ཡི་གཏེར་ཁ་དོལ། །ཡར་གྱི་ཆེས་བཅུ་
 ལ་སོགས་པར། །ལན་རེ་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། །མན་ངག་ལྷན་ཆེ་
 སྟོད་མིན་ལ། །རབ་ཏུ་གསང་ཁིང་རང་ཉམས་སྤངས། །བྱང་སེམས་ལྷན་པས་
 གཞན་ཕན་བྱ། །འདི་དག་དེ་ཡི་དམ་ཆོག་གོ། །ལྷ་༡༡་ཆེས་༡༥་ཉི་ལྷ་གཟུང་
 སྐར་གསུམ། །མཐོང་ཆེ་ཀམ་ཐོག་དོ་རྩེ་ཡི། །གདན་དུ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱུ་གྱིས། །
 ཡིད་ལ་ཤར་བ་མརྒྱ་ལམ། །

༡༡། །རིག་བྱེད་མའི་བསྟོད་པ་དབལ་ལྡན་སྤྲུལ་གསུམ་དགའ་
བའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༥ རྩེ་རྒྱལ་ཀུན་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །བདེ་སྟོང་རྗེས་སུ་ཆགས་
པའི་རང་མདངས་ལས། །བདེ་ཆེན་དགའ་བ་སྟེད་པའི་དབལ་མོ་ནི། །བྲན་
བས་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རབ་དམར་བྱེ་རུའི་འཁྲི་ཤིང་རྩ་
ལུའི་སྒྲ། །བཙུ་བྱུག་ལང་ཆོ་མཛེས་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཅན། །བདུ་བཞད་པའི་
ཞལ་རས་དང་ལྡན་བ། །སྤྲུལ་གསུམ་བརྟན་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཆོས་
ཀུན་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །འཕགས་རྗེའི་སྤྱིན་ཆེན་རབ་ཏུ་དྲིམས་
བྱས་ནས། །འགོ་ཀུན་ཡོངས་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ་ལོ་ཞེས། །མི་འཛིགས་བྱུག་རྒྱས་
དབྱུག་དབྱུང་མཛད་ལ་འདུད། །སྟོན་ལྟར་གཡོ་བའི་སྤྱན་གྱིས་རྣམ་གཟིགས་
ནས། །ཞུ་ལ་དམར་པོའི་མདང་མཆོག་གཡས་ན་གསོར། །སྤྱིན་ལས་རྟུག་
བར་ལྟར་བའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས། །བྱིན་རྒྱབས་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབ་ཁྱོད་ལ་
འདུད། །འགོ་འོང་བལ་བ་མྱི་ལམ་རྩ་བུ་ཡི། །སྤྱིད་པར་འཛིགས་མེད་སེང་གོ་
བསྐྱེདས་པའི་ཚུལ། །མགོན་མཛད་དཔའ་མོའི་དམ་བཅའ་མི་བསྟེལ་བའི། །
རིན་ཆེན་གཞུ་མཆོག་བསྐྱེདས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །འཕམ་བཟང་དཔག་བསམ་

མོར་ལུའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། ཡིད་ལ་རེ་བའི་དབལ་རྒྱམས་མ་ལུས་པ། ཡིད་བཞིན་
 རྗེས་སུ་འཛོལ་བའི་མཐུ་མངའ་བའི། ཡིད་འོང་ལྷན་ལ་དམར་པོ་བསྐྱམས་ལ་
 འདུད། ལེ་ཆན་དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་ཅན། ཁམས་གསུམ་རྒྱམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་བརྟལ་ཞུགས་གྱིས། སྒྲ་གཅན་འདོད་ལྟ་རྒྱུང་མར་བཅས་པ་ནི། རྒྱུང་ས་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་ལ་འདུད། ལམ་འད་བྱིངས་རབ་
 ཏུ་བྱལ་བའི་འོད་ཟེར་ནི། རབ་དམར་འཆར་ཁའི་མདངས་ལྡན་ཏུ་བའི་གྲོང་། རོ་
 རོ་རྗེའི་སྦྱིལ་གྲུང་པད་ལྷའི་གདན་ལ་བཞུགས། སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་
 བསྐྱུགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། དབྱེས་ཞལ་བསྐྱུང་འཛུམ་པའི་རྒྱམ་འཕྱར་ལ། ཆོས་ས་
 མཐོང་སྤང་གི་སར་འོད་བཟང་རོམ་བཞིན་དུ། བཞད་པ་བརྒྱུད་ལྡན་གསུང་
 གིས་ས་གསུམ་གཤོ། བདུད་གྱི་གཡལ་ཆེན་འཛོམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། སྦྱིད་
 དང་ཞི་བའི་དང་བཅུད་མ་ལུས་པ། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་འདྲ་མཚུངས་མེད་
 མཛོན་དགའི་གཟུགས། ཁབ་ལེན་རྩོམ་ལྷགས་ལྟར་བརྟན་གཤོའི་བཅུད། གཤོ་
 ཞིང་སྤྱད་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། སྒྲུབ་རས་གཟིགས་དབང་ཞལ་
 གྱི་རྒྱ་སྦྱེས་ལས། ལེགས་འབྱུངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོད་ལས་ལྟ་མོ་ནི། འོད་ཟེར་
 དབལ་མེད་རྒྱལ་བའི་ཅོད་པའ་ཅན། སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་
 འཆའ་ལོ། གང་གིས་བྱོད་ཞབས་དྲན་པའི་མོད་ཉིད་ལ། འཛིགས་དང་སྐྱུག་
 བསྐྱུས་རྒྱུད་པ་མ་ལུས་པ། རབ་གསལ་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་སྦྱོར་བ་བཞིན། གྲུབ་
 བསྐྱུས་འཛོམས་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། བྱོད་གྱི་རིགས་སྐྱུགས་

ཕྱགས་ཀྱོན་པོ་གང་། །སྐུ་གསུམ་བརྟན་པ་དབང་མེད་འཕྲོག་བྱེད་པ། །
 བརྒྱས་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་འབྱམས་དབང་གི་ལས། །ཐོགས་མེད་གྲུབ་པར་
 མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྒོ་མཆོག་ཉི་མའི་སྒྲུང་བ་དང་། །སྐུ་
 གསུམ་འབྱོར་བ་ནོར་བུའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །བརྟན་གཡེའི་དྲག་འཛུམས་བདུད་
 རྩའི་དབལ་རྒྱུས་ཀྱང་། །བརྒྱས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བདེ་
 རས་བདེ་བར་སྤྱོད་དང་ཞི་བའི་དབལ། །མ་ལུས་རང་གིར་བྱེད་པའི་དབང་
 ལྷག་གི། །མངའ་དབང་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཐབས་བརྩལ་ནས་ཀྱང་། །སྤྱོད་གོ་
 འཕང་སྒྱུན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེ་མ་རྒྱལ་ཀུན་ལུམ་གྱུར་རིག་བྱེད་མ། །ཁྱེད་
 བོ་མོངས་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ་བའི་གཉེན། །བདེ་བས་དབུལ་ཞིང་འདོད་པའི་
 མེ་འབར་བ། །ཉམ་ཐག་ཆོགས་ཀྱི་སྒྱུབས་མགོན་གཅིག་པུ་ལགས། །སྒྲིགས་
 མའི་སྒྱེ་པོ་སྒྲལ་བ་དམན་པ་རྒྱལས། །བདུད་ཀྱི་མདའ་ལྷས་སྒྲིང་ལ་ཟེན་གྱུར་
 ཅིང་། །བརྒྱམ་ཆགས་གདུང་བ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་ཆོ། །སྒྲོབ་པའི་ཞལ་
 བཞེས་དམ་བཅས་དགོངས་པར་མཛོད། །ཉམ་ཐག་ཆོགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་གསོལ་
 བདབ་ན། །ལྷུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་གིས་སྒྲོབ་པོ་ཞེས། །བདེན་གསུང་རྩ་
 རྩའི་ཆོག་གིས་སྒྲོལ་མའི་མཆོན། །མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བར་
 གྲགས། །དེ་སྒྲིབ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་ལྷན་སྤྱོད་པའི་མཆོར། །འབྲུན་པའི་འགྲོ་
 བ་ཀུན་ལ་རྗེས་བརྟེན་པས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཁྱེད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། །
 བདེན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་དོན་ཡོད་མཛོད། །ཡིད་ལ་རི་ལྷུར་བསམ་

དཔེ་དོན་རྣམས་ཀྱི། །ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱུགས།
 ལྷུང་དུ་ལྷུང་ནས་ཉམ་ཐག་བདག་ཅག་ལ། །དངོས་གྲུབ་འདོད་ཀྱི་ཆར་རྒྱན་
 འབེབ་པར་མཛོད། །ཅེས་རིག་བྱེད་མའི་བསྟོན་བ་དབལ་ལྷན་ས་གསུམ་
 དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་རྣམས་པར་རྒྱལ་བས་རབ་ཆོས་ལྷགས་ཡོས་དཔོ་རྒྱའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཁར་བདུད་ལས་རྣམས་རྒྱལ་དུ་གར་མར་བྱིས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་ཆེར་འཁེལ་ལོ། །

༣། གློ་ལ་མ་རིག་བྱེད་མའི་མཆོད་ཆོག་དཔག་བསམ་གྱིང་ཆེན་
བཞུགས་སོ། །

གང་ཏུ་བ་བྱུང་དང་ཁྱི་བཟང་གིས་བྱུགས་པའི་མཚན་གྱི་སྒྲིབ་རྩེ་བཅུ་ལྔ་མའི་རས་བྱིས་བཀྲམ། དེའི་མཛུགས་
དུ་གཙང་མར་སྒྱུར་བའི་ཉེར་སྒྱུད་དང་འབྲུལ་གཏོར་སོགས་ཅི་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་བཟང་ཆུས་བསྒྲོར་བདག་
གི་རྣལ་འབྱོར་གྱུ་བཀའ་ས། མཛུགས་གྱི་རྩལ་རྣམས། ཞི་ཞུ་མྱི་ཏེ་རྩྱུ་པའ་ཀྱིས་བསངས། སྒྲ་བྱ་ལས་
སྒྱུངས། སྒྲིབ་པའི་རང་ལས་སྒྱུ་ལས་རིན་ཆེན་སྣོད། །ཡངས་གྱིང་གྱུ་ཆེར་གྱུར་
བ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ། ཞི་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པའི་སྒྲིན་གྱི་ཆོགས། ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོའི་རྣམ་རིལ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཞི་བཟླ་ཨ་རྩྱུ་ཨ་རྩྱུ་སོགས་ཤུའི་བཤད་ད། བ་མེས་མཁྱེན་
བརྒྱ་བོ་རྩི་ས་དུ་བྱུང་། ཞི་སའ་བེད་བྱུར་བྱུར། སྒྲ་ར་སྒྲ་ར་ཨ་ལཱ་ལ། ཨ་ལཱ་ལ་
ཡ་སྒྲ་རྩྱུ་ཞེས་ཕྱིན་གྱིས་བསྒྲུབ་ལ། བ་མོ། རྒྱལ་ཀུན་ཡུམ་གྱུར་གློ་ལ་མ་རིགས་བྱེད་
མ། །རབ་འབྲུམས་སྒྱུ་བས་ཡུལ་གྱི་མཆོད་ཆོགས་དང་བཅས། བྱུགས་རྩེས་
དབང་གིས་གཞན་འདིར་གཤེགས་མཛད་ནས། །དབྱེས་པར་བཞུགས་ལ་
མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། ཞི་ཀུ་རུ་ཀུལྱེ་ས་པ་རི་མ་ར་བཟླ་ས་སྒྲ་རྩྱུ་ རྒྱན་
བསྒྲུ་བ་ཀ་མ་ལ་ཡེ་སྒྲི། གྱིས་གདན་ཞུལ། རྟོ། བདེ་གཤེགས་རིག་ལུ་ཡབ་ཡུམ་
བྱིན་རྒྱུ་བས་ལས། སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་པ་མཆོད་པའི་སྒྲིན། མེ་ཏོག་སེལ་
མ་སྒྲིབ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། བྱེ་མ་སྒྲིབ་པ་བདུག་པའི་སྒྲིན་ཆེན་པོ། །རིན་ཆེན་

མར་མའི་སྒྲ་བ་ཀུན་ཏུ་འབར། །ཡིད་འོང་ཆུ་གཙང་སྒོས་གྱི་ངད་ལྗང་བ། །
 བཟའ་བཙའ་བཏུང་བ་ལྟ་ཡི་ཞལ་ཟས་རིགས། །བདུད་ཅིའི་མཆོད་ཡོན་བཙུང་
 མཆོག་རྒྱུང་བུར་བསྐྱེལ། །གཙང་མའི་ཞབས་བསེལ་བསྐྱ་རྒྱས་པའི་མཆོ། །
 དཔག་བསམ་འབྱ་སྒྲན་མེ་ཏོག་སྒྱེད་མའི་ཚལ། །རིན་ཆེན་ཁང་བཟང་དྲ་བ་
 དཔྱེད་ཅན། །གོས་རྒྱན་གདན་སོགས་རྣམ་མང་བཀོད་པའི་མཛོད། །གདུགས་
 དང་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་སྒྲ་རེ་འཕན། །སིལ་སྒྲན་རོལ་མོ་སྒྲ་དབྱངས་བསྟོད་
 པའི་ཆོག་རྣམ་མང་རྒྱན་མཛེས་ཕྱག་རྒྱ་གར་ལྡན་པའི། །མཆོད་པའི་སྒྲིན་
 ལྡན་ཁྱེལ་བུ་མའི་ཆོགས། །གསེར་རི་བུམ་བཟང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏོར། །
 འདོད་འབྱུང་སྒྲིན་ཆེན་མ་རྩོས་ལོ་ཏོག་ཚལ། །འདོད་འཛོའི་བ་མཆོག་རྒྱལ་སྒྱིད་
 རིན་ཆེན་བདུན། །ཉེ་པའི་རིན་ཆེན་རྣམས་བརྒྱད་ཉུགས་བརྒྱད་དང་། །ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་ལྡན་ཞིང་། །རྣམ་མང་བདེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སྤྱུང་། །
 རྩོད་རྩོད་ལྟ་མོ་བཙུང་ལ་སོགས་པ། །མདོར་ན་མཁའ་ཁྱབ་ཞིང་ཁམས་རབ་
 འབྱམས་གྱི། །གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རིག་བྱུངས་གྱི་མཆོག་ལྟ་སྒྲ་གཞོད་སྒྲིན་མི་
 ཡི་འབྱོར་བ་དང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་བཙུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཆོད་བ་རྣམས། །
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཀུན་ནས་སྒྲིན་བཞིན་གཏོབས་བྱས་ཏེ། །རྒྱལ་བ་སྒྱེད་པའི་ཡུམ་
 མཆོག་ཁྱེད་ཉིད་དང་། །གང་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་འཛིན་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་
 པའི། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པའི་བཙུན། །མ་ཡུས་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་
 དངས་པའི་སྤྱོད། །སྤྱི་མའི་སྤྱི་མཐར་སྤྱོད་པར་བདག་འབུལ་ན། །སྤྱོད་སྤྱོད་རྩོད་

བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ལེགས་བཞེས་ནས། །མཁའ་བྱུང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་སྤྲད་
དུ། །ནུམ་གཉིས་སྤྲུགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡོངས་སྟོན་མཛོད། །མཆོད་གསུངས་བསྐྱེད། །
དེ་ནས་བརྟན་པ་ནི། རྩེ་ ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྲད་ག་པ་ལ། །རིན་ཆེན་
མེད་ཀྱི་དམར་པོ་གཙལ་དུ་བཀྲམ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྲད་
པའི་ཡུམ། །ཡུམ་གྱུར་སྟོན་མ་བྱེད་ལ་བྱུག་འཆལ་བསྟོད། །བྲུགས་རྩིས་རྩིས་
སྤྲུགས་པའི་སྤྲུམ་ཆོག་དམར། །མི་འཛིགས་བྲུག་རྒྱས་འགྲོ་ལ་དབུགས་
དབྱུང་ཞིང་། །ཐབས་ཤེས་མདའ་གཞུས་སྤྲད་སྤྲད་དབང་དུ་བྱེད། །ཟུངས་
དམར་པོས་དངོས་གྲུབ་ཆར་ལྟར་འབེབས། །དེན་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུད་པ་ཀུན་
སེལ་ཞིང་། །འདོད་རྒྱུད་མཆོག་སྟོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཚུལ། །རྒྱལ་ཀུན་
སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུ། །བདེ་ཆེན་དབང་གི་ལྷ་མོ་བྱོད་ལ་འདུད། །
རང་བཞིན་རྣམ་བུལ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི། །སྤྲིད་པར་སྤྲོད་པས་སྟོན་བཞིན་རྒྱ་བ་
རྣམས། །ཆོད་མེད་བྲུགས་རྩིས་ཆར་གྱིས་ཆོམ་མཛོད་པ། །ཕན་བདེའི་གཏོར་
ཆོད་བྱོད་ཀྱི་ཞབས་བད་ལ། །དངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དད་པའི་བྲུགས་ལྟུང་སྟེ།
དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་འདུད་ཅིང་བསྟོད་བྱེད་ན། །མྱོད་བྱུང་དབང་གི་ཐོན་ལས་
ཀུན་འགྲུབ་ཅིང་། །བདེ་གཤེགས་དཔལ་ཡོན་བདག་ལ་སྤྲུབ་པར་མཛོད།
ཅེས་སོ། །གཏོར་མ་འབུམ་བཞི། །གཞུང་བཞིན་ནོ། །མཇུག་ནི་སྤྱི་ལྟར་བྱེད། །མཆོད་བསྟོད་རྒྱས་པར་བྱ་
ན་འདིས་བྱེད། །གཞན་ཡང་དངོས་པཤམས་མེད་ཀྱང་། །སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྲག་ཡིག་ལས་
བྱུང་བའི། །དབག་བསམ་གྱི་དུང་ཆེན་ནམ་མཁའི་མཐར་བྱུང་པ། །ཀུན་བཟང་

མཆོད་པའི་སྒྲིན་ཕུང་འཕྲོ་བ་ཡིས། །སྤང་སྤིད་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོར་གྱུར་དེ་མཆོད།
 ཅེས་བསམ་ལ། རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བཞག་སྟེ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་མའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་བར་བལྟས་ལ་དེ་རྣམས་ལ་ཅི་འདོད་པའི་
 ཡོངས་སྟོན་དང་ཁྱད་པར་ལྟ་རྟོག་གི་བྱ་མོད་ཁྱེད་ཚོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོས་གྲུབ་གང་འདོད་པའི་རྣམ་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ནན་ཏན་དུ་འབུལ་བར་བསམ་ལ། མཆོད་བཞེད་འདི་ཉིད་འདོན་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཐུན་མཚམས་
 ཀྱི་བྱ་བ་ཐུགས་གྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་སྟེ། མཆོད་བཞེད་འདི་
 འདོན་པ་ལ་དབང་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་བུུང་བཅོ་ལྔ་པའི་སྐབས་མགོ་
 རྒྱུ་འཛིན་པ་བཙུག་པེ་སྐབས་འདི་དག་ཀྱིས་དང་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བའི་དུས་བཟང་པོར་རྒྱུ་ཁང་
 བདུད་ལས་རྣམས་རྒྱལ་དུ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་རྟོ་རྗེ་ལམ་བསྐྱར་བཞད་པ་རྩལ་ཞེས་པའི་སྟོ་ཡི་ཁྱུ་གཉིད་
 བསྐྱེད་སྟེ་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡིག་འབྲིས་པ་མཛད་ལོ། །

༣༡། རྟོག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་
ཐབས་དངོས་གྲུབ་འདོད་དགའི་དཔལ་འབར་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཨོཾ་ཨྩ་ཧྲཱི། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་འབར་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། རྟོགས་ཀུན་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རྒྱལ་བ་དང་། །
རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་བཅས་ལྟོགས་བརྩུབ་བཞུགས་རྣམས་ལ། །བྲག་འཚོལ་དེར་འདིར་སྤྲིད་ལས་རྒྱལ་བུར་ཅིག
རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བསྟུ་མའི་འོད་ཟེར་ཅན། །འབྲུང་བ་ལས་བྱུང་རྟོག་པའི་རྒྱལ་བོ་ལས། །ལེགས་པར་བརྟུས་ཏེ་
བརྩེ་བའི་བསམ་བསམ་འདིར། །འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གསལ་བར་བཤད། །སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྲིན་
ལས་ལོ་ཉ་མོ། །གྲོག་ལྷ་རྩུར་བའི་ཐུགས་རྗེས་སྒྲུབ་མཚོག་ལ། །རི་ལྷ་ར་འདོད་པའི་མཚོག་རྣམས་དཔེ་སྟེལ་
བ། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་སྒྱ་ཅན་ལྷ་མོ་འདི། །གང་གིས་བསྐྱབས་པས་འཛིགས་པ་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །སློ་གྲོས་
གསལ་ལ་འགྱུར་ནོར་འབྱུང་ལོར་འཕེལ་ལ། །དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་ཡིད་བཞིན་ཐོབ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རི་ལྷ་ར་འབད་
བས་སྒྲོ་མ་མེ་བྱེད། །བསོད་ནམས་དཔལ་པ་སྟེགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། །ལྷ་གཞན་བསྐྱབས་ཀྱང་འབས་བུ་འབྱིན་
དག་ལ་བ། །དེ་ཚོ་ལྷ་མོ་འདི་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས། །འགྲུབ་ཅེས་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱུད་ལས་བསྐྱགས། །
ལྷ་མོ་འདི་ཡི་མཚན་ཅམ་འཛིན་པ་ཡང་། །བལྟར་མེད་བཅིངས་མེད་དགག་ཏུ་མེད་སོགས་ཀྱི། །དག་ཡིད་བད་
དུ་རམ་ཡང་མི་འགོ་ཞེས། །རྒྱུད་གཉིས་གཙོ་བོས་བདེན་པའི་ཚིག་ཏུ་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་བར་ཆད་འཚོ་བ་ཀུན་
སྤངས་ནས། །བདེ་མཚོག་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་། །རབ་འབྲམ་སལ་ལས་ཀྱི་མངའ་དབང་ཐོབ་འདོད་
བས། །རྒྱལ་འདིར་འབད་བ་ཀུན་གྱིས་འཇུག་པར་རིགས། །དངོས་གྲུབ་འདོད་བསམ་སམས་ཤིང་གི་དོས། །
ལྷ་ར་མེད་པའི་ཤིང་དུང་བསྟུ་ལ། །གནས་པའི་ལྷ་མོ་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་ལྷན་རྣམས་སྤྱི་པོར་བཞུགས་པ་ཞིང་། །
སྤྲིད་གཡོགས་དང་ནི་ཨོ་རྒྱལ་སྤོན་པོས་ཀྱུབ། །མཚོག་སྤྱིན་ལྷ་ར་མེད་པའི་ཡལ་གའི་ཐུག་ །སྤྱི་པོར་མཚོད་
རྟོན་དང་བཅས་གཞོན་ཏུ་མ། །གསེར་མདོག་གཡོན་དུ་གཟིགས་རྒྱལ་མཛེས་པ་ཡི། །ལྷ་ར་མེད་པའི་འོད་
ཟེར་ཅན་དེ་གྱི། །རི་མོ་ལས་འཇོ་སྤྲིད་གནས་པས། །མཚན། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་མཚོད་པ་གཏོ་མ་པ་ལུལ་

ལ། དེ་ཉིད་མདུན་དུ་བཀྲམ་ཞིང་ལྷ་མོ་དངོས་སུ་བསམ་ལ་གུས་ཤིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ལི་དུང་དུ་སྡོད་
 བོ་ཡི་གོ་དུག་པ་སྟོང་ཙམ་བརྒྱ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རས་བྱིས་ཀྱི་མདུན་
 དུ་འདུག་ལ། རྩོན་འགྲོ་བྱས་ནས། བྱང་རྩལ་མཆོག་གི་བྱལ་རྒྱ་བཅས་ལ། བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱ་བ་དང་
 བཅས། རང་གི་སྡིང་གར་ཨོ་ཉི་མོ་ཡིན་ན། མཆོག་ ལས་ཉི་མའམ་ཨ་མཆོན་མོ། མཆོག་ ལས་སྤྱོད་པའི་སྡིང་
 དུ་ཨོ་ཡིག་དགར་པའི་འོད་གྱིས་རང་ཉིད་རྒྱན་ཅིག་གིས་རྒྱལ་བ་རྩམ་པར་སྤང་མཛད་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་
 བྱང་རྩལ་མཆོག་གི་བྱལ་རྒྱ་མཛད་པ། རལ་པའི་ཅོད་པར་ཅན། རྒྱན་ཀྱན་དང་ལྷན་པ་བསྐྱའི་སྡིང་པོ་དང་
 མེད་གའི་ཁྱི་ལ་དོ་རྩེའི་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཤིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གསལ་པའི་སྒྲི་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྱོས་པས། བྱུགས་ཐམས་ཅད་དུ་
 འོད་དགར་པའི་རུ་བ་རྒྱམ་པོ་ཅེ་མོ་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྩམ་པ་ཅན་ཅིས་གྲུང་མི་ཤིགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར།
 དེ་ནང་བསྐྱུང་བྱ་རྩམས་གྲུང་བསྒྲོམ། རང་གི་བྱུགས་གར་རྒྱ་བའི་སྡིང་དུ་སྒྲི་ལས་བྱུང་ན་མེད་པའི་ཤིང་གི་ལ་
 ག་མེ་རྟོག་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱ་བ་སྒྲི་དང་བཅས་པས་མཆོན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འོད་ཟེར་ཅན་མེར་
 མོ་སྒྲིམ་པའི་ལུས་ཅན་རྒྱན་ཀྱན་དང་ལྷན་པ་བྱུག་གཡས་ན་ཁབ་དང་གཡོན་པས་སྤྱད་པ་བསྒྲམས་པ། །
 ཞབས་གཉིས་མཉམ་པར་བཞེངས་པ་ཅན་དུ་བསམ་ལ་རང་གི་སྒྲི་བྱུག་གཡས་ན་སྒྲོས་ཏེ་མདུན་དུ་རྒྱ་བའི་
 གདན་ལ་བཞུགས་ཉིན་མོ་ཉི་མ་དང་བར་གྱུར། དེ་ལས་རང་འདྲའི་སྒྲིལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གཞོད་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་པ་ཀུག། འོད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁབ་སྤྱད་གྱིས་ཁ་མིག་ཐམས་ཅད་བཅོམ། ཡན་ལག་ཀྱན་བཅེངས་ནས་
 ར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འོབས་གྱིན་དུ་འཕངས་ཤིང་གཡོ་མེད་དུ་འཆིང་བར་བསམས་ལ། གཟུངས་གྱི་མདོ་འདོན།
 གྲོང་བཞི་གཞི་དང་བཅས་པའི་སྒྲིགས་བརྒྱས་ན་ནོར་དང་འབྲུད་གཡོག་འཁོར་འཁེལ་བར་བྱེད་ལ་མཆོག་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་སྡིང་པོའི་སྒྲིགས་ཅི་རིགས་བརྒྱའོ། །སྤྱར་མདུན་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན་མ་རང་གི་སྒྲི་
 བྱུག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྡིང་གར་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་བྱུག་རྒྱ་དགྲོ་ཅི་བདེ་བར་འདུག་ལ། དེ་མ་ཐག་
 ཏུ་རང་ཉིད་འོད་ཟེར་ཅན་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཡིད་ཙམ་ཁྲོ་བ། མཆོག་སྒྲིན་དང་གྲུ་རན་མེད་པའི་ཤིང་གི་
 ལ་ལ་ག་བསྒྲམས་པ། དར་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་ཞིང་ཡག་མེར་པོས་དངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་རོལ་བའི་རྩྱལ་
 གྱིས་བཞུགས་པར་གསལ། རང་དང་ཡག་ལས་འོད་བྱུང་བས་ཡག་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
 འོབས་གྱིན་དག་གཞོད་བྱེད་ཀྱན་རྩོམ། ལྷག་མ་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་གྱུར། ཡག་རྩམས་གདོང་ཕྱིར་བསྐྱོན་
 པའི་ར་བར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། སྡིང་པོ་ཡི་གོ་དུག་པ་ཅི་རུས་སུ་བརྒྱའོ། །དེ་ནས་བདག་ལ་མཆོད་བསྟོད་
 བྱས་ཏེ་མི་དམིགས་པར་བསམ་ལ་དགོ་བ་བསྟོའོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱས་པ་འབྲུམ་ཙམ་གྱིས་ལེགས་པར་བསྟོན་

ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

པར་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་སྐབས་བཟེད་པའི་ཐོག་མར་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེའམ། གཞིན་ཅུ་འཛོགས་ལ་སྟོན་མོ་བྱས་
ཏེ། རས་བྱིས་གྱི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་བཀྲམ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན་ཞལ་གཅིག་ལྷག་
གཉིས་པའམ། ཡང་ན་ཞལ་གསུམ་ལྷག་བརྒྱད་མ་འཁོར་བཞིས་བསྒྲོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་
གསང་བའི་སྒྲིང་པོ་ཡི་གེ་དྲུག་བཞི་དཔལ་ལྷག་དྲུག་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། དེས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
པས་སྒྲིག་པ་འདག་བཞེ་པའི་ཆོ་རྒྱུ་མཆོད་བརྒྱལ་བ་དང་། རི་ལ་གནས་པ་གཞིན་ཅུ་མ་དང་ཐུད་པའི་རྗེ་ལམ་
མཐོང་སྟེ་དག་ནི་སྒྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་སུ་གྲེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པར་མར་མེད་ཅུ་མོ་འཕེལ་ཞིང་དྲི་བཟང་
པོ་འབྱུལ་བ་འབྱུང་རོ། དྲུག་པ་སངས་རྒྱུ་སྐད་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་འཛུམས་མཐོང་བ་དང་། བདུན་པ་
ལ་ནི་འོད་ཟེར་ཅན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །བཟང་པོའི་རྟགས་རྣམས་གྱིས་ནི་སྒྲགས་གྲུབ་པར་གྲེས་པར་
བྱའོ། །ཁང་གི་ཆོ་སྒྲུལ་དང་སྟེ་འུ་དང་བྱི་ལ་དང་པོང་བྱ་དང་རྟ་སྐང་མ་ཉེ་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལན་ཚུན་འཐབ་པས་
སྒྲུབ་པ་པོ་སྒྲགས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ན་མི་དགོ་པའི་ལྷས་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་འབུམ་བརྒྱས་པར་
བྱ་སྟེ་དེས་ནི་བཙམ་ལྷན་མ་དངོས་སུ་མཐོང་ལ། དེ་ནས་ལས་རྣམས་ཀུན་གྱི་འཛོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བོ།
རྟག་ཏུ་བརྒྱུ་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱས་ན་སྟོ་རྟོ་ཞིང་སྟོང་ཐག་ཙམ་གྱི་གཞུང་ཡང་དགའ་འབེད་པར་འཛིན་ཅུས་སོ། །
རྟག་ཏུ་བརྒྱས་ན་ཆོ་མེད་བདད་ནད་མེད་པ་དང་དྲུག་འཛོམས་པ་དང་མལ་འགོ་མ་རྣམས་འདུལ་འདུལ་
དང་སྟོང་སྐད་དང་ལྷན་པ་དང་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱི་གཅིག་བརྒྱས་པས་སྟོང་ཐག་གི་ཆོ་འཕེལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཁལ་ཉེ་མཆོམས་མེད་ལྷ་པོ་བྱས་པས་གྲུང་བྱེད་པ་ཐག་གཅིག་བརྒྱས་ན་ནི་དེས་པར་གྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ། །ཇེས་དཔལ་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
འཇུག་པའི་ཐྱིར་དུ། རང་གི་སྒྲིང་གར་བླ་བ་ལ་གནས་པའི། ལྷོ་ཡིག་དྲི་མ་མེད་པའི་
འོད་ཟེར་གྱིས། བྲས་བཙས་རྒྱལ་བ་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། ལ་ལུས་མདུན་
མཁར་སྐྱབ་དྲངས་མཆོད་པར་གྱུར། ཅ་མེས་ཐ་བརྒྱུ་པོ་རྟེན་པ་དྲུག་ མོ་མ་རི་
ཐོ་རྟེན་པ་དེ་རྩོ་སྐྱ་དུ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནས་ཤུའི་པར་དང་། སྒྲོན་མཆོད་སྒྲིབ་འབྱུང་བའི་གཞུང་ས་
གྱིས་མཆོད། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་རྒྱུན་བཤགས་བྱ། ཆད་མེད་བཞི་བསྒོམ་ལ། ལྷ་ཏུ་
དས་སྐྱུངས། སྟོང་པའི་དང་ལས་ལྷོ་ལས་ཡིག་ཡོངས་གྱུར་པའི། ལྷ་པར་མེད་ཤིང་

ལྷ་བ་རྩྭ་མཚན་ལས། རོད་འབྲོས་འཕགས་མཆོད་འགྲོ་བའི་སྤྲིབ་པ་སྤྱད་།
 ཚུར་འདུས་ཡོངས་སྤྱར་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས། །ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་
 གསེར་གྱི་མདོག་ །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་དང་། །
 གཡོན་པས་ཕྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་གི་ནི། །ཡལ་ཀ་མེ་རྟོག་དག་དང་བཅས་པ་
 བསྐྱམས། །ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་མཛེས་པའི་སྒྲ། །ཨོ་རག་དང་ནི་སྟོད་
 གཡོགས་སྟོན་པོ་སྐྱེས། །སྒྲ་ཆོགས་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་པར་སྤྲུམ།
 སྤྱི་བོར་མཆོད་རྟེན་གྱིས་མཛེས་རྣམ་སྤྱད་བརྒྱན། རོད་ཟེར་རབ་འབར་ཉི་མའི་
 གདན་ལ་ནི། །ཞབས་གཉིས་སྤྱིལ་གྱུང་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས། །རམ་
 མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འགོངས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་འབར་པས་
 མཛེས་པའོ། །དེ་ཡི་དབུལ་བར་ཨོྲ་ཀར་པོ། མགྱིན་པར་ལྷ་དམར་པོ། ཐུགས་
 ཀར་རྩྭ་སྟོན་པོས་མཚན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འབྲོས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བསྐྱེལ་བས་ཀྱི་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་ཨོྲ་བཟླ་ས་མྱ་
 རེ་ །ཞེས་དོན་པར་ཐུག་ཀྱང་བཅས་སྦྱར་དངས། རེ་རྩྭ་བོ་རྟོག་རང་ལ་ཐིམ། སྤྱར་ཡང་ཐུགས་
 ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་གི་ལྷ་རིགས་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཨོྲ་བཟླ་ས་མྱ་
 རེ་ །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་དབང་བསྐྱར་སྤྲུམ་གང་ཤི་མ་དག་ སྤྱི་བོར་
 མགོན་པོ་རྣམ་པར་སྤྱད་མཛད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཅིས་དམིགས་ལ་སྐབས་
 དང་སྐབས་སྤྲུལ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅད་ཞིང་བསྐྱོམ་བསྐྱས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཞེན་
 ཐལ་མོ་སྤྱར་པར་བྱས་པའོ། །ཁ་སྤྱེ་བ་ཡང་རུང་སྟེ། མཐེབ་ཆེན་ཅུང་ཟད་པུགས་སྟེ་སྤོན་ལག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་
 མོར་ཤེ། གྲུང་མོ་གཉིས་པན་ཚུན་ཕྱི་སྤྱར་ལ། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་བུ་མཛུབ་མོ་གཉིས་འཁྲིལ་པའི་ཚུལ་དུ་སྤྱར་

གྲུག་མཁའི་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་འབུམ།

ཏྲུམ་པོའི་རྣམ་པར་བྱས། མཐེངས་ལྔ་པ་གཉིས་སྤྱིར་ཏེ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་རང་སྤྱིལ་གྱི་རྟུག་ནས་
 པའི་ལྟེ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏུག་སྟེ་འཆང་བར་བྱོལ། ཕྱག་རྒྱ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་འདི། ལས་རྣམས་ཀྱང་ལ་སྤྱིར་
 བར་བྱ། མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་བ་སྟགས་པ་སྟེ། ཐམ་དང་ནི་འཕྲིང་ལ་ཡང། ལྷུང་དུ་དངོས་གྱུ་བ་འདི་ཡིས་
 བྱེད། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲུབ་མཆོད་པའོ། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དག་བྱེད་པ། བཀྲ་ཤིས་སྦྱོར་རྣམས་མེད་
 བར་བྱེད། སྟིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་བྱེད་པའོ། ཕྱག་རྒྱ་འདི་ནི་དངོས་གྱུ་བ་རྒྱ། ཞེས་སོ། བརྒྱས་པ་
 བྱ་བ་ནི། རང་གི་ཕྱགས་ཀྱི་རྟེན་མོ་ཏིམ་དང་མཆོན་མོ་རྒྱ་པའི་སྟེང་དུ་ས་པོན་
 ལྷོ་མེར་པོ་ལ་སྟགས་ཀྱི་སྟེང་བས་རྒྱ་བ་ལ་སྒྱར་མས་བསྐྱོར་བ་ལྟར་འཁོར་བར་
 དམིགས་ལ། ཚོ་ལྷ་རྩི་ཕྱི་སྤྱོད་ལྷ། ཞེས་སྦྱོར་སྒྲུངས་པའི་བརྒྱས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱོལ། རེ་ཡང་འཕྲོ་
 འདུའི་དམིགས་པ་ནི། སྟགས་སྟེང་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ལས་ཏིམ་དང་རྒྱ་བ་འབྲུམ་
 ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲེས་པ་ལྷ་ལུང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་རབ་ཏུ་འཕྲོ་
 བས་ནས་མ་ཁའི་ཁམས་རབ་འབྲུམས་ཀྱང་ནས་བཀའ་སྟེ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྟེས་
 འཕགས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པས་མཉེས་པར་བྱས།
 མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱིར་ས། ལྷ་དང་མེད་ནས་པར་
 དག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངང་ལས་འོད་ཟེར་རྣམས་རྩྱུར་འདུས་རང་ལ་མེམ་པར་
 བསམ། གཞན་ཡང་ལས་བཞི་སྟགས་ནི་ལྷ་འཕྲོད་པ་བཞིན་དམིགས་པ་བརྒྱར་ཞིང་། ཡག་གི་ཆོགས་
 འཕྲོས་པས་གཏུག་པ་ཅན་ཆར་བཅད་པ་ལ་སྟགས་པའི་དམིགས་པ་གང་འདོད་བྱོལ། ཐུན་མཐར་དཀར་
 གཏོར། ལ་མྱི་ཏུས་བསངས། ལྷ་རྩྱ་ལས་སྤྱིར་ས། ལྷོ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་དུ་
 ཚོ་ལྷ་བ་ལས་གཏོར་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཚོ་ལྷ་རྩྱ་
 གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། རང་གི་ཕྱགས་ཀྱི་འོད་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་གྱིས་དལ་

བརྒྱན་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་ལའོར་དང་བཅས་པ་བརྗེས་མ་ལྟེང་། ལྷན་དང་ལ། བརྒྱ་
 ཀ་མ་ལ་ཡེ་སྟོ། གྱིས་གདན་སྟེན་ཨོ་མ་རྩི་ཕྱི་དེ་བྲི་ས་པ་རེ་བྱུང་། ཨོ་ཨ་ཀ་རོ་སྟགས་
 བདགས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་དབུལ། མཆོད་ཅིང་བརྟོད་མཆུལ་ཀྱང་ལུལ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 མ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་བདག་ལ་
 དབང་བསྐྱར་ཞིང་སྟགས་གྲུབ་པར་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ནས་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་
 པ་སྟུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་སྟགས་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་བདུ། ཡིག་བརྒྱས་བཟོད་པར་གསོལ་ལ།
 བརྗེས་མུ་ ཞེས་པས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱའོ། །མཐར་བདག་བསྐྱེད་མི་དམིགས་པར་བསམ་ཞིང་
 སྐར་ཡང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟེན་མ་བས་དགེ་བ་བརྗེས་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་བརྟེན་པས་བདེ་ལེགས་སུ་བྱའོ། །འདི་
 བོ་རྒྱན་གྱི་ཡི་དམ་དང་སྟོན་པ་བསྐྱེད་བརྟེན་མ་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟགས་ཀྱིས་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བྱས་ན་འད་དེའི་རྗེས་སུ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བརྒྱན་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྐབ་པའི་
 ལྷིང་པོ། ཨོ་མ་རྩི་ཕྱི་བརྟེན་ལོ་སྟགས་འབུམ་སྟག་གཅིག་བརྒྱབ་པར་བྱསྟེ། རི་སྐྱང་བརྟན་པའི་རིམ་བཤེར་ལྟ་བུའི་
 སྟགས་བརྒྱས་པ་གྲུབ་ནས་ལས་གྱི་ཚོགས་རབ་འབྱམས་ལ་ཁུས་པ་མཆོག་དང་ལྷན་པར་འཁྱུར་པོ། །སྐར་
 ཡང་མཆོག་གི་སྐྱབ་པ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་ཆོ་འབྱུལ་གྱི་སྐྱབ་པའི་ཉ་ལ་སྟགས་པ་དུས་དགེ་བར། རི་བོད་དང་དུར་
 ཁྲོད་མཆོད་དང་ཐིང་ལུ་གིང་ཕྱོད་འུ་དུང་དང་སྐྱེད་མའི་ཚལ་དང་ལྟ་ཁང་དང་རིང་བསྐལ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་
 རྟེན་གྱི་དུང་ལ་སྟགས་པའི་གནས་བཟང་པོར་བྲིས་སྐྱའི་མཁུན་འོད་ཟེར་ཅན་མའི་སྟགས་གྱི་རྒྱས་པ་གཤེགས་
 བརྒྱན་ལ་ཉེར་སྟོད་ལྟ་སྟགས་མཆོད་པ་རི་འབྱོར་བ་བཤམས། ལྷན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས་ཞལ་བསང་བ་
 སྟགས་བྱས་ལ། ལག་གཡོན་ཁྲོ་བོའི་ཁུ་རྩུར་བྱས་ཏེ་རང་གི་སྟིང་ག་དང་དབུལ་བ་མགོ་བོའི་གནས་གསུམ་
 ཏུ་རེག་ལ་རྩྭ་པར། ཅེས་བརྟེན་ཅིང་སྐྱེད་པ་བྱ། དེ་ནས་ལག་གཡས་ཁྲོ་བོའི་ཁུ་རྩུར་སྟགས་ཀྱན་དུ་བརྟོད་
 དེ་བཞག་སུ་བརྟེན་པའི་སྟགས། ཨོ་མ་རྩི་ཕྱི་རྩྭ་པར་བཞུགས་ཏེ་བྲིས་རྩྭ་ལ་རྩྭ་པར་ ཞེས་
 བརྟེན། དེ་ནས་རང་གི་སྟིང་གར་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ཨོ་དཀར་བོའི་འོད་གྱིས་ཚོགས་ཞིང་སྐྱོན་དངས་ལ་
 མཆོད་པ་རྒྱན་པ་གསུམ་སྐར་ལྟར་བྱ། རྟོར་བ་ཉིད་ལ་སྟོ་བཞག་ཅིང་། བྱུ་ཏེའི་སྟགས་བརྟེན། རྟོར་

པའི་དང་ལས་ཨོལས་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཉི་མའམ་ལྷ་བ་ལ་
གནས་པའི་ཨོལ་གཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དང་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སེར་
པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཞི་བ་རལ་པའི་ཅོད་པར་ཅན་རྒྱན་ཀུན་
དང་ལྷན་པ་བསྐྱེད་དང་སེང་གའི་བྲི་ལ་རྩོམ་ཆེད་སྦྱིལ་གྱུར་གིས་བཞུགས་ཤིང་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་བའི་སྟེང་དུ་སྦྱོར་ལས་ལྷ་
དན་མེད་པའི་ཤིང་ལ་ལྷ་བ་ལ་གནས་པའི་སྦྱོར་སེར་པོས་མཚན་པ་དེ་ལས་འོད་
འཕྲོས། འཕགས་པ་མཚོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་ཐུགས་ཀའི་དབུས་གྱི་
ལྷ་བ་སྦྱོར་དང་བཅས་པའི་ཤིང་ལ་ཐིམ་པ་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སྒྲིབ་ཅིག་
གིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཐུ་རོལ་དུ་འོད་དཀར་པོའི་མཚོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་བདག་ཉིད་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་འཛམ་བུའི་
ཆུ་བོའི་གསེར་ལྷ་ར་སེར་བ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བརྒྱད། ཞལ་དབུས་མ་སེར་པོ་
བཞད་པའི་ཆུལ་ཅན། གཡས་གྱི་ཞལ་དཀར་པོ་སྟོན་ལྷ་བྱི་མ་མེད་པ་ལྷ་ར་
མཛེས་པ། གཡོན་པ་ཕག་ཞལ་ནག་པོ་མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་འཛིགས་པར་
བྱེད་པ། ལྷགས་འདྲིལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་དབྱ་བོའི་ཚོགས་ལ་ཁྲོ་གཉེར་བྱེད་
ཅིང་བསྐྱེགས་པ། ཞལ་ཐམས་ཅད་སྒྱུན་གསུམ་དང་ལྷན་པ། གཡས་པ་བཞི་
ན་འོད་གྱི་སྟེང་བ་ཅན་གྱི་རྩོམ་ཆེད་ལྷག་གྱུ་དང་། མདའ་དང་ཁབ་བསྐྱམས་
པ། གཡོན་བཞི་ན་ཤིང་ལྷ་དན་མེད་གྱི་ཡལ་ཀ་དང་གཞུང་དང་རྒྱུད་པ་བསྐྱེགས་

མཛུབ་དང་བཅས་པས་ཞགས་པ་བསྒྲམས་པ། ན་བཟའ་དམར་པོ་དང་ཐུང་དམར་པོ་ལྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པ། དེ་ལྟར་དང་སྟོན་ཀྱང་གཏུབ་ཐེང་བ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་དང་སྟེད་པ་ལ་བྱིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་དྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་གྲུབ་གྱིས་བརྒྱན་པ། བྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་གི་དྲུང་ན་གནས་ཤིང་བྱ་ངན་མེད་པའི་ཐེང་བས་བརྒྱན་པ། གཞོན་ཅུ་མའི་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་འོད་ཟེར་འབུམ་གྱིས་དགྱིགས་པ། དེ་ལྟར་ལ་མཆོད་རྟེན་དང་རྒྱུ་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱིས་སྒྲུས་པ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བ། རོན་ཡོད་པ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་སྟོལ་བ། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གྱི་ཕག་པ་བདུན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྩེ་སྟེང་ན་ཉིན་མོ་ཉི་མ་དང་། མཆོན་མོ་རྒྱ་བ་ལ་ཞབས་གཡོན་བརྒྱུང་བའི་ཐུད་སྒྱུལ་གྱིས་བཞུགས་པ། ཤིང་རྩེ་འོག་ཏུ་རྒྱུང་གི་དགྱིལ་ལོར་ལ་རྟོལ་སྒྲུང་པའི་གཟའ་ཆེན་པོ་རྒྱུལ་ཉིན་མོ་ཉི་མ་དང་མཆོན་མོ་རྒྱ་བ་འཛིན་ཅིང་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །ཤིང་རྩེ་སྟེང་ན་མདུན་ཏུ་བརྟེན་པའི་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་བཞེ། གཡས་ན་དོ་རྩེའི་ལྷགས་གྲུ་དང་ཁབ། གཡོན་ན་ཞགས་པ་དང་བྱ་ངན་མེད་པའི་མེ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་ཡལ་ག་བསྒྲམས་པ། གཡས་བརྒྱུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་དགུག་པའི་ལས་མཛད་པ། གཡས་སྒྲུབ་དུ་ལི་སེར་མོ་གཡས་གཉིས་བྱ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག་དང་ཁབ་སྒྲུད། གཡོན་གཉིས་ཞགས་པ་དང་དོ་རྩེ་བསྒྲམས་པ་གཡས་བརྒྱུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་གཏུག་པ་ཅན་གྱི་ཁ་མིག་བཙུགས་པའི་ལས་མཛད་པ། རྒྱུ་ཏུ་བ་རྒྱུ་ལི་སེར་མོ་གཡས་

གཉིས་དོན་དང་ཁབ། གཡོན་གཉིས་ཁགས་པ་དང་མུ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག་
འཛིན་པ་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་ཤིང་གཏུག་པ་ཅན་མནན་ཞིང་རེས་
པའི་ལས་མཛད་པ། གཡོན་དུ་བླ་རྒྱ་མཁེད་པའི་དམར་མོ་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་འོད་
འབར་བ་གཡས་གཉིས་མདའ་དང་དོན་། གཡོན་གཉིས་གཞུང་མུ་ངན་མེད་
པའི་ཡལ་ག་འཛིན་པ། གཡོན་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་ཤིང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་
ཐོན་ལས་མཛད་པ། དེ་ལྟར་ལྟ་མོ་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་ལག་གི་ཁལ་ཅན། ལྷན་
གསུམ་པ། ཤ་འགག་དམར་པའི་སྟོད་གཡོགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པའ་
སོགས་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའོ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དབྱལ་བར་ཨོ་སོགས་སྒར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་པའི་བར་དུ་བྱ། སྟོན་སྐབས་
འདིར་བདག་ཉིད་ལ་མཚོན་ཅིང་བསྟོད་པའདུག་པོ། །དེ་ནས་ཐུགས་ཀར་ས་པོན་སྟགས་ཐེང་གསལ་བདད་
ལ་འཁོ་འདུའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡང་སྟིང་དུག་པའམ་སྟིང་པོ་བཟ། ཟུང་པར་དུ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་
སྟིང་པོའི་སྟགས་ཐེང་བཞོད་པའི་འོད་ཟེར་ཁལ་ནས་ཐོན་ཏེ་ལྷོ་བར་ཞུགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་མགལ་མའི་འཁོར་
ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་པའི་འོད་ཟེར་རྩོན་པོས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བཀའ། རྒྱལ་བ་སྐམ་དང་བཅས་པ་མཚོན་
ཅིང་བྱིན་རྒྱལ་བར་པ་ལ་བཞུས། མེས་མཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། ཟུང་པར་དུ་སྟོགས་བརྩུག་གནས་
པའི་གཏུག་པ་ཅན་སྣང་ཞིང་འཆོའི་པའི་རིགས་སྒྲ་ཀྱང་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་པའི་མོ་ཉ་དང་ལག་པའི་གཞུགས་
འཛིགས་སྒྲ་རུང་པ་སྒྲ་ཚོགས་པས་གང་ལ་གང་འོས་པར་དུགག་པ་དང་བཅིང་བ་དང་མནན་བ་དང་རེས་
པ་དང་རྩྭ་བས་པ་དང་བསྐྱད་པ་དང་བསད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱིས་དཔའ་བཞོད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཆར་
བཅད་དེ་སྟོབས་དང་རྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ནས་རང་བསྟན་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་
མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། སྟིང་པོ་འདི་ཉིད་བཟ། བར་བྱོ། ཨོ་མུ་རི་ཕྱི་བརྒྱ་ལི་བ་དུ་ལི་
བ་རྒྱ་ལི་བླ་རྒྱ་མཁེད་པའི་སྟོད་དུའི་དུའི་རྩྭ་ལི་བརྒྱ་བརྒྱ་རྩྭ་ལི་བརྒྱ་བརྒྱ་རྩྭ་ལི་བརྒྱ་

ཡ་སྐྱ་ཡ་སྐྱ་ཡ། མོ་ཏ་ཡ་མོ་ཏ་ཡ་རྩི་རྩི་ཡེ་ལ་སྐྱ་སྐྱ། ཞེས་བསྒྲུབ། བརྒྱ་བརྒྱ་
 ཞེས་པའི་མཐར་སྐྱ་སྐྱ། ཞེས་བསྒྲུས་པས་ཀྱང་ཆོག་མོད་འདི་ནི་ཕུན་མིན་མན་དག་ལུགས་སོ། །ཕུན་མཚོ་མས་
 ཟུག་ཏོར་མ་འབྱུང་པ་མོགས་ཆོག་འདི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བརྒྱ་མས་གོང་ལྟར་བྱུང་། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་བྱས་ནས་
 ལས་ཀྱི་ཆོག་སར་བའབྱམས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཅིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱིན་སྟེག་
 དང་། རྩམ་དང་། འབྱུང་པ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ལ། དམིགས་པའི་བྱུང་པར་ཡང་བདག་
 བསྟེད་རྒྱས་བརྩས་གང་ཡང་ཅུང་པའི་རྟེན་པེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོ་བ་སྐྱུ་ལས་དང་མཐུན་པར་
 བྱ་བ་དང་། རྣམས་ཀྱང་ཡང་སྟོང་ཡི་གེ་དུག་པའམ་སྟོང་པོ་འབྱུང་པའི་བརྒྱུད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཁ་བརྒྱུར་སྐྱར་ཏེ་
 བསྒྲུས་པས་འབྱུང་པོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་མ་ནི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐྱུ་བས་སོ་སོའི་རྗེས་སྐྱུ་མཆོངས་
 པའི་མདོག་སྟེ། ཞིབ་ལ་དཀར་པོ་བྱག་པའི་མ། གཡས་མཚོག་སྤྱིན་དང་དོ་རྩེ། གཡོན་ལྷ་དན་མེད་པའི་ཡལ་
 ག་དང་མི་འཛིགས་པའི་བྱག་རྒྱ་མཛད་པ་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལ་གནས་པ། རྒྱས་པ་ལ་བྱག་གཉིས་མ་མེར་ལ་ཅུང་
 ཟད་དཀར་པ་བྱག་གཉིས་ན་དག་སྐྱ་དང་ཞགས་པ་བརྒྱམས་པ། དབང་ལ་དམར་མོ་བྱག་གཉིས་མད་འགུ་
 བརྒྱམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལ་ལ་གནས་པ། མཛོན་སྒྲོན་ལ་ནག་མོ་བྱག་པའི་པ་གཡས་ན་རལ་གྱི་དང་ཐོ་བ། གཡོན་
 བ་ཐོད་པ་དང་འོག་མས་བསྟེགས་མཛུབ་མཛད་པ། བཅིངས་པ་དགོ་ལ་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱག་གཉིས་ཞགས་པ་
 དང་དག་སྐྱ་བརྒྱམས་པ། སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཏུ་པའི་མདོག་ཅན་བྱག་གཉིས་ཞགས་པ་དང་དག་སྐྱ་འཛིན་
 པ། དབྱེ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་མོ་བྱག་པའི་པ་གཡས་ན་རལ་གྱི་དང་དུག་པ། གཡོན་ཐོད་པ་དང་བྱ་དན་མེད་
 པའོ། །པེངས་པར་མེར་མོ་བྱག་དུག་པ་གཡས་གསུམ་དོ་རྩེ་ཁབ་དང་མདའ། གཡོན་གསུམ་ཞགས་པ་གུ་
 དང་བྱ་དན་མེད་པའི་ཤིང་བརྒྱམས་པ་ཅན་ཏུ་བསྒྲོམ། ཞིབར་འོད་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་མེར་པོ་དབང་ལ་དམར་
 པོ་མཛོན་སྒྲོན་ལ་ནག་པོ་སོགས་ལྟའི་མདོག་དང་མཆོངས་པའི་འོད་ཀྱིས་ལས་བྱེད་པར་བསམ། རྣམས་ནི་
 ཞིབར། ཨོ་མ་རྩི་རྩི་ལྷ་མུ་ག་ཤཾླི་ཀུ་རྩ་སྐྱ་སྐྱ། ཞེས་དང་རྒྱས་པར་དེ་བཞིན་ཏུ་རྩི་ཡི་ཐ་མར་
 ཨོ་མུ་ག་ཤཾླི་ཀུ་རྩ་ཨོ། ཞེས་དང་། དབང་ལ་ཨོ་མུ་ག་ཤཾླི་ཀུ་ཡ་རྩོ་ ཞེས་དང་། དལུག་
 པ་ལ་ཨོ་མུ་ག་ཨོ་ཀཾླི་ཡ་རྩོ་ ཞེས་དང་། བསད་པ་ལ་ཨོ་མུ་ག་མུ་ར་ཡ་ཡེ་ལ་ ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཨོ་མུ་ག་ཞེས་པ་དམིགས་བྱའི་མིང་སྟེ་ལའི་དོན་ཏུ་འོ། །རལ་གྱི་ལ་སོགས་
 པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོན་ཏུ་མཛོད་པ་བྱས་ཤིང་ལྟའི་རྒྱུ་ལྱས་ཐུག་དེ་དག་པར་ཁུང་ཞིང་རྣམས་བསྒྲུས་

ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

པས་དྲགས་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆས་ཡིན་ཏུ་འོང་བའི་རལ་གྱི་བརྒྱུད་
བ་ཙམ་གྱིས་རིག་པ་འཛིན་པའི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། །མིག་སྒྲན་མིག་ལ་བསྐྱས་ཏེ་བལྟས་པས་ལྟ་དང་ལྟ་
མིན་མི་དང་བཅས་པ་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །མཆིམ་ལྟ་མཁོན་ན་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ཡུང་ཙམ་གྱིས་འགོ་འོང་
བྱེད་དོ། །གི་ཤི་གི་དབུལ་བར་ཐེག་ལེ་བྱས་ན་སྒྲ་ཚོགས་པའི་གཞུགས་འཛིན་ཞིང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་
ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །རིལ་ལུ་ཁར་བརྟུག་ན་ས་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་དབང་སྟེང་ཅིང་གཞོད་སྒྱིན་དང་འདྲ་བར་
འདོད་པའི་གཞུགས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དབུལ་ཚུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པས་ཁམས་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་
འགྱུར་ཞིང་དོ་རྩེའི་ལུས་སུ་ཡང་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་རས་བྱིས་དང་ཤིང་ལས་བྱིས་པའི་སྒྲ་
གཞུགས་སོགས་གྲུབ་པའི་མཐུས་འཆི་བ་མེད་པ་མཁའ་སྟོང་གི་བདག་པོ་ལྟ་ཆས་ཀྱི་ལུས་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་གོལ་བ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་གཞུགས་འཛིན་ཞིང་འོད་ཟེར་གྱི་སྟོབས་དང་ཆུ་འཕྱུལ་གྱིས་སྤྱིད་པའི་འགོ་
བ་གཞན་ཀུན་ནས་གཞོན་པའི་གཟི་བ་རྒྱུད་ས་མེད་པ་ཐོབ་པ་སོགས་གང་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་
སྒྲ་ཚོགས་ཡིད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །བདག་མེད་པ་བསྐྱོམ་ཤིང་ཐུགས་ཀྱིས་མཐུས་སྤྱིད་པའི་འཆིང་
བ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་མི་ཟད་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་བ་
ཡང་དག་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གྲུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐབ་ཁུང་ཁྱུག་དང་སོར་བཞི་བའི་ཁ་ཁྱེར་ལ་
དོ་རྩེའི་བྱང་བས་བསྐྱོར་བ་ཐབ་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྐྱུ་ལ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་བྱིས་ལ། བསྐྱུའི་མེ་ཏོག་ཞོད་དུ་སྒྱུར་
ཅི་མར་ལ་སྐྱུག་ཀྱི་བྱུག་པའི་ཐེག་ཀྱུག་འབུམ་ལུལ་ན་བཙུམ་ལུང་ས་མའི་ཁ་ལ་མཐོང་ཞིང་སྒྲུབ་པའི་ལ་
ལུན་སྒྲུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེང་བར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཀྱི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ལྟ་ལྟུལ་གྱིས་བྱུའོ། །
གཞན་ཡང་ཞེ་སོགས་ཐབས་དང་མེ་ལྟ་དང་ཆས་དང་དམིགས་པ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་དྲོག་པ་སོགས་ལས་ཤེས་
བར་བྱུའོ། །ཞོད་དུར་བའི་སྒྱིན་སྟེག་གིས་ནད་མེད་པར་བྱེད་དོ། །སྒྱུང་ཅི་དང་མར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དབང་དུ་
བྱེད་དོ། །འབྲས་ས་ལུ་དང་ཞོད་དུ་རྩམ་གྱིས་གཞོད་སྒྱིན་མོ་འགྲུབ་པོ། །ཆ་བའི་མར་དང་ནིམ་པའི་ཡལ་
ཀའི་སྒྱིན་སྟེག་སྟོང་གིས་རིམ་ས་ནད་མེད་པར་བྱེད་དོ། །རང་གི་ཁྱག་དང་ཅུས་པ་དང་དུག་དང་སྒྲེ་ཆོད་སྟེག་
སྒྲུག་སྟོང་གིས་དགའ་བོ་འཆིའོ། །འོ་མའི་སྒྱིན་སྟེག་སྟོང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་དགྲུག་
པའི་ལས་བརྩམ་པར་འདོད་པས། གྱི་བརྒྱུད་གིས་བྱུག་པའི་མཆུ་པ་ལ་ཐང་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཞིང་དེའི་མདུན་དུ་འདུག་
ལ་རང་གི་བྱུགས་ཀ་ནས་ལས་བྱེད་གྱི་ལྟ་མོ་དམར་མོ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཕོར་ལ་གཡས་བརྒྱུད་བས་གནས་
པ་ལུགས་ཀྱི་དང་ཞགས་པ་སོགས་པ་འཕྲོས་ནས་གང་ན་བརྒྱབ་བྱ་གནས་པར་སོང་ཏེ་དེའི་སྤྱིང་གར་ལུག་
ཀུས་བདུབ་སྟེ་ནས་ཞགས་པས་བཙུངས། སྤྱིང་གར་རྒྱུ་དམར་པོས་ལུས་ཀུན་གསལ་བར་བྱས། རྒྱུང་གི་

དགྲིལ་འཁོར་ལྷུང་བར་གཡོ་བའི་སྤྲོད་དུ་བཞག་སྟེ་མགལ་མེད་འཁོར་ལེད་དུ་བར་བཅུག་པ་སྐད་ཅིག་གིས་
 རྒྱར་མདའ་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་པའི་དུང་དུ་བཀྲུག་པར་བསམ་ལ། ཨོྭ་ལྷ་རྩྱུ་བརྟུ་ལི་བ་
 དུ་ལི་བ་དུ་ལི་བ་དུ་དུ་ལྷ་ཁི་ཆེ་གོ་མོ་ཨྷ་ཀ་རྒྱ་ཡ་ཇེ་སྟུ་དུམ། ཞེས་བརྒྱས་པས་དཔག་ཚད་
 བརྒྱའམ་སྤྲོད་ནས་ཀྱང་འགྲུག་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དབྱངས་ཏེ་གི་པའི་མིག་གཡོན་པའི་མིག་སྒྲུབ་དང་།
 གཡོན་པའི་སྒྲིན་ལག་དང་། གཡོན་པའི་ཕྱི་བ་མའི་སྤོང་དུག་པ་བྱངས་ཏེ་སྒྲིམ་ཁུའི་ཐོད་པས་ཅུ་རྟེན་མར་པོ་
 དང་རྒྱ་སྒྲིག་སྤང་། གིལ་མེད་དང་། གིང་མུ་ཙན་མེད་པའི་མེ་རྟོག་གི་ཁུ་བསྐྱར་མ་རྒྱལ་ལ་བྱངས་ཏེ་བརྟུ་འད་པ་
 མ་བརྟུད་པ་ལ། བརྟུ་བ་བྱའི་མིང་སྟེལ་པའི་སྒྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱེད། མེདུག་གིས་བརྟོར་བ་རྟུང་གིས་པོན་
 གྱིས་བཀའ་བར་བསམ་ལ། ལྷ་མོ་ཉི་དགྲིལ་ལ་གཡལས་བརྒྱུད་གི་ཞབས་གྱིས་བཞུགས་པའི་ཞགས་པ་དང་
 ལྷགས་ཀྱས་བཀྲུག་པ་ཞེན་པ་རྟུང་དགྲིལ་ལ་གནས་པར་བསམ་པས། དཔག་ཚད་སྤྲོད་ནས་ཀྱང་འགྲུག་སྟེ་
 ལུ་མོ་དཔྲག་པའི་མཆོག་གོ། །ཡང་ཁྲག་དང་བཅས་པའི་གྲུར་གྲུམ་དང་། གི་མོ་གིས་ཤོག་ལ་བརྟུ་བ་བྱའི་
 གཞུགས་བྱེས། སྤྲོད་གར་སྒྲགས་མིང་སྟེལ་ཅན་ལ་ས་པོན་གྱིས་བརྟོར་བ། ཡང་སྤྱོད་གྱིས་བརྟོར་བ། ཡང་ཕྱི་
 ཡིས་བརྟོར་བ་བྱས་ལ་སྒྲུ་གཞུགས་མདུན་དུ་གྲུལ་གྱིས་བཀྲུག་གིང་སྒྲགས་བརྒྱུ་ཙ་བརྒྱས་ལ། དམིགས་
 བྱ་ལྷགས་ཀྱ་ཞགས་པས་བཀྲུག་སྟེ་རྟུང་དགྲིལ་ལ་ཞོན་ནས་འོང་བར་བསམ་ན་དཔག་ཚད་བརྒྱུན་ལོད་པའི་
 ལྷ་ཇས་གྱི་ལུ་མོ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་འགྲུག་གོ། །ཡང་གི་མོ་དང་རྟེད་ཁྲག་གིས་ཟངས་སྤྲོད་ལ་གཞུགས་བརྟན་
 བྱིས་ལ་མིང་སྟེལ་པའི་སྒྲགས་སྤྲོད་གར་བཅུག་སྟེ་རྟུ་ཡི་སྤྲོད་དུ་བཞག་ལ་བརྒྱས་པ་བྱས་པས་དཔག་ཚད་སྤྲོད་
 བ་ཡོད་ཀྱང་འགྲུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱ་རན་མེད་པའི་གིང་ལེབ་ལ་མི་ཡི་བདག་པོའི་གཞུགས་གསལ་པོར་
 བྱིས་དེའི་སྤྲོད་གར་རང་ཁྲག་གི་ལུ་མོ་གྲུར་གྲུམ་གྱིས་མིང་སྟེལ་བྱི་ཁིང་སྟེ་གིས་ཡོངས་སུ་བརྟོར་། ཡང་ཕྱི་ཡིས་
 བརྟོར་། དེ་རྒྱུད་པ་གཡོན་པས་མཉན་ཁིང་མི་ཡི་བདག་པོའི་མིང་བརྟུང་བའི་སྒྲགས་བརྒྱས་པས་ཞག་གཞུམ་
 བ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་འགྲུག་གོ། །གཞན་ཡང་གཙོད་སྒྲིན་མོ་འགྲུག་པ་སོགས་རྟོག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱེད། །
 དཔང་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པས་སྤྲོད་གཡོགས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཅུ་རྟེན་དཀར་པོས་བྱུགས་
 གིང་ཐང་སྒྲུ་བཀྲུ། ཁྱ་རན་མེད་པའི་མེ་རྟོག་གི་ཁུ་བ་དང་རྒྱ་སྒྲིགས་ཅུ་རྟེན་མར་པོ་གི་ལུ་མོ་གིས་བརྟུ་བ་བྱའི་
 གཞུགས་བརྟན་གྱི་སྤྲོད་གར་སྒྲགས་དང་བརྟུ་བ་བྱའི་མིང་དཔང་གི་སྟེལ་ཆོག་ཅན་བྱིས། རང་གི་ལག་གཡོན་
 དེ་ཡི་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཞག་ལ། དམིགས་བྱ་སྒྲུ་ཤོལ་ཁིང་ཆགས་པས་ཁྱོས་ནས་འདར་བཞིན་པར་གི་རྒྱུད་

གུན་མཁུན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

[illegible]

[illegible]

ཀུན་མཁུན་མི་མཁ་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

པར་བྲ། ཨི་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་བདག་འདིགས་པ་ཆེ་གོ་མོ་འདི་ལས་སྐྱོབ་ཅིག
བརྟེན་ཅིང་སྐྱགས་བསྐྱབ་ཞིན་སོང་བས་འདིགས་པ་ཆེན་པོ་ཅི་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་དུ་ཡང་ཉམས་པར་མེད་པར་བདེ་
བར་འགོ་བར་འཁྱུར་རོ། །འདིགས་པ་གྲོལ་ནས་མཐུན་པ་ནམས་རང་གིས་དགོལ་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་རྒྱ་
རྒྱར་རྒྱལ་གྱི་དུས་སྐབས་ཞོན་ཏུ་མས་བཀལ་བའི་སྐད་པ་དམར་པོ་སྐམ་སྒྲིལ་བྱས་ལ་སྐྱགས་ལན་ཉིར་གཅིག་
བཏབ། བཀའ་ཁྲིམ་དང་གི་མི་བྱུགས་སྐྱགས་དང་བཅས་ཏེ་གང་གི་མིང་བཟུང་ཞིང་དེ་སྐད་བའི་ཆེད་དུ་མཐུན་
པ་ཐོར་ལ། དེ་གོས་གྱི་མཐའ་མ་ལག་པར་བཟུང་ནས་རྒྱ་བར་ལག་གི་མཆེབ་བརྩུག་ནས་སོང་ན་མི་འཕགས་
གཟན་གཏུམ་པོ་ལ་སྐྱགས་པ་འཆོབ་ཀུན་གྱིས་བལྟར་མེད་གཟུང་དུ་མེད་པ་སྐྱགས་སུ་འཁྱུར་རོ། །འདིགས་
པ་གྲོལ་ནས་མཐུན་པ་རང་གིས་དགོལ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཁམས་སྐྱོང་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཡིག་གིས་བསྐྱོར་བའི་
མ་རོལ་མེད་སྐུ་པར་བྱ་བའི་སྐུ་ལ་ཞིད་བྱས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་སྒྲེལ་བྱས་ལ་ཁམས་སྐྱོང་ཐམ་བས་བཀའ་སྐྱོད་པ་མེར་
པོས་དྲག། སྤེང་འོག་ནས་རྩོམ་མཚན། གསང་བར་བཞག་ཅིང་ཅུ་བའི་རིག་པ་བརྟུ་ལི་སྐྱགས་སྐྱོང་ཐུག་
བརྒྱན་བརྒྱས་ན་གང་དུ་འགོ་ཡང་འདིགས་པ་དང་། རྒྱག་པ་ཀུན་ལས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བར་འཁྱུར་རོ། །
ཐུགས་ལ་ཅེ་སྐད་གིས་ཉེར་འཆོལ་བར་འོད་པས། གནག་གི་གནས་གྱི་སྒྲོལ་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཀར་
པོའི་ཅེ་ལ་བརྩུགས། ཅན་དཀར་པོ་དང་གྲུར་གྲུམ་གི་མི་གིས་ཁྱུ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་རྒྱན་པ་དང་ཐུགས་རྩེའི་
མིང་སྒྲེལ་བ་བྱང་བུར་བྱས། དེ་ལ་ཨི་རྩྭ་ལྷ་རྩྭ་གྱི་ཡི་གེ་བཞིས་བསྐྱོར། ཡང་བ་ཡིག་གིས་བསྐྱོར། ཡང་ཅུ་ཡིག་
གིས་བསྐྱོར། དེའི་ཕྱི་རོལ་རྩྭ་གིས་བསྐྱོར་བ་བྱས་ལ། ཁྱུ་མཆོག་གི་ར་དང་། ཐུགས་རྩེའི་མགྲུལ་དུ་བཏགས་
བས་སྐྱོང་བར་འཁྱུར་རོ། །ཐུགས་གྱི་སྐོར་སེང་ལྷེད་གི་ཕུར་པ་སོར་བརྒྱན་པ་ཆོན་སྐྱོད་ལས་དྲིས་པར་སྐྱགས་
འདི་ལན་བཏུན་བཏབ། ཨི་ལྷ་མོ་རྩྭ་མཐའ་བའི་སྐྱོ་ལྷ་དུ་པུ་རྩྭ་ལ་རྩྭ་པར་སྐྱ་དུ། བཤེགས་བསྐྱོད་
བའི་ཕུར་བུའི་སྐྱགས་སོ། །གནགས་ལྷས་སུ་ཐང་སྐྱའི་མདུན་ཐབ་ཁུང་ཆོད་དང་ཐན་པར། ཐུགས་གྱི་མགོ་
སྒྲ། རུས་པ། ཞོད་པར་སྐྱང་ཅི་མར་འོ་མ་རུམས་བསྐྱེས་ལ་ཞི་བའི་སྤྱིན་སྤེག་སྐྱོང་ཐུག་བྲ། གནགས་ལྷས་
གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཆོད་པ་ལྟ་དང་བཅས་ཏེ་ཟས་སུ་འཕྱུང་བོ་ཆོག་སའོ་ཁྱུ་ཐུག་ཞི་ལྷ་མིན་དང་ལྟའོ། །འབྲས་གྱི་ཕྱེ་
མ་ཐུར་མཆོག་པར་གསལ་བསྐྱེས་པའི་ལོང་བྲ། སྤྱིང་པོ་གསུམ་གྱི་མར་གནོད་སྤྱིན། སྤན་མཁའ་དང་བུར་མཁ་བསྐྱེས་
བའི་ཁུར་གཟུབ། འབྲས་དང་མ་འཕྱུང་བོ་ག མ་བསྐྱེས་པ་ག་སྤྱིན་བོ་ཡི་དུགས་ལོད་དང་ཀླ་ག གཞན་ཡང་སྤན་
མ་མཁའ་དང་། ཆང་དང་ནང་དུ་སྤན་མ་སྐྱགས་པའི་ཁུ་བ་སྐྱགས་གྱི་གཏོར་མ་ཕྱིན་རྒྱབས་ལ། ཨི་ལྷ་མོ་པ་

[illegible]

གུན་མཁུན་མི་ལམ་གྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

[illegible][illegible]

ལྷོང་གི་མེ་ལ་བདུག། ལྷོང་ནས་མཁུལ་པ་བཅིང་བའི་ཐོད་པ་དག་པོའི་ཁང་པར་སྐྱེས་ན་འཕུལ་དུ་འཇུག་གིས།
 འཛིན་པར་འཕྱུར་རོ། ཡང་ན་དུར་ཁྱོད་དུ་བྱའོ། ། ལ་རོལ་དཔེ་བར་འདོད་ན། དུར་ཁྱོད་གྱི་ཐལ་བ། རྒྱ་
 གྲུང་ལོག་སྐུ་གཉིས་གྱིས་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱུ་ལས་ལས་ལོ་མེད་པ་ལྷན་གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བ་སྤྱད་དེ་མ་ཉེ་
 བ་དང་རྒྱུ་ལོག་སྐུ་ལེགས་པར་བཅིང་སྟེ། དུག་དང་རྒྱུ་མེ་ཆ་བ་གསུམ་གྱིས་ལུས་བྱུགས། དེ་ཉིད་དང་མ་
 ཉེ་བ་དང་རྒྱུ་ལེགས་པར་བཅིང་སྟེ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡན་པ་ཞིའི་དུས་སུ་རྒྱུ་གིས་སྤྱི་གིས་སྤྱི་ལ་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་མིང་
 བྱིས་རྒྱུ་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ལ་དེ་གཉིས་གྱི་རྒྱུང་གར་བཅུག་ནས་སྐྱེས་པ་སྟེ། བསྐྱུ་བ་བྱུ་གཉིས་རྒྱུ་དང་
 མ་ཉེ་ལ་ཞོན་ནས་གཉིས་ཀ་འཐབ་བཞིན་པར་བསམ་ན། དཔེ་བར་བྱེད་དེ། འཕྲོག་བྱེད་དང་དགའ་རྒྱུ་ག་
 ལའང་འབྱེད་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དུར་ཁྱོད་དུས་བསྐོས་ལ་སྤྱོད། ཞོ་ལྷ་རྩེ་རྩེ་ཆེ་གེ་མོ་དང་ཆེ་གེ་མོ་
 བྱེ་གིག། །འདིར་ཡང་ཡི་གེ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་མ་ཡིག་མིག་སལ་པས་བཞོལ་མ་ཐུབ། མཆོག་ལྟོ་སྤྱོ་སྤྱོ། ཞེས་པ་
 རྒྱགས་སོ། ཡང་ན་མ་ཉེ་བ་དང་རྒྱུ་ལ་ལ་གསུགས་པ་རྒྱུ་བྱུ་གྱིས་དུག་དང་གཏུམ་པོའི་ས་པོ་དང་
 མ་ཉེ་བ་དང་རྒྱུ་ལེགས་སྤྱི་དགར་སོ་མེད་མིང་བྱིས་ལ་རྒྱགས་པ་བསྐྱེས་ཤིང་མེད་ལྷོང་གི་མེར་གསུང་པར་
 བྱས་ན་དེ་མ་ཐག་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་རོ། ཡང་ན་གསུགས་པ་རྒྱུ་བྱུ་གྱིས་དུས་སུ་འབྱེད་པར་འཕྱུར་
 རོ། ། དཔེ་བར་སྤྱོད་པར་འདོད་ན། ཞོ་ལྷ་རྩེ་རྩེ་ཅ་ལ་ཅ་ལ་བྲ་ཅ་ལ་བྲ་ཅ་ལ། ཤི་ལྷོ་ག་
 མི་ནི་ཆེ་གེ་མོ་སྤྱོད་ཅིག་རྩེ་ཡན། རྒྱགས་འདི་བྱ་རོག་གི་གཤོགས་པ་ལ་སྤྱོད་ཐག་བསྐྱུ་བ་བསྐྱེས་ནས་
 དག་པོའི་ཁྱིམ་དུ་འབད་བསམ་སྟེ། རྒྱགས་པ་བསྐྱུ་བ་དུས་གྱི་དམིགས་པ་ནི། །འདིར་ཡང་ཡི་གེ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་
 མ་ཡིག་མིག་སལ་པས་བཞོལ་མ་ཐུབ། མཆོག་ལྟོ། དུས་གྱི་རྒྱུང་གི་ལུགས་དང་ལྷན་པའི་རྩོམ་ལ་བསྐྱུ་བ་བྱུ་བསྐྱོན་
 ཉེ་རྒྱུ་མཆོའི་མཐའི་བར་དུ་ལྷོག་པ་མེད་པར་མེད་པར་བསམ་མོ། །དེ་སྟེན་དེ་མ་ཐག་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །
 ། ལ་རོལ་རྒྱུང་ས་པར་བྱ་བའི་ལས་ནི། ཐོད་ལེ་གོར་གྱི་དཔྱུག་པར་དུག་སྤུལ་མཐོག་གསུམ་པ་བྱི། དཔྱུག་
 པའི་སྤྱོད་གི་ཕྱི་མོར་རྩེ་རྩེ་ལྷན་པ་དང་ལོག་ཅེར་རྩེ་རྩེ་གཅིག་པ་བྱའོ། །རྒྱགས་སྤུལ་ཆོག་ཅན་བསྐྱེས་
 ཞིང་དཔྱུག་པ་དེ་འཛིགས་པ་བྱུང་བའི་དུས་སོགས་གང་ཞིག་རྒྱུང་ས་པར་བྱུ་དགོས་པའི་དུས་སུ་ལག་པ་གཡོན་
 པས་བསྐྱུང་སྟེ་དག་ལ་བསྐྱེས་པའི་རྩུལ་བྱ་ཞིང་ཡིག་དུག་པ་སྟེ། ལྷ་བ་དང་ཉིམ་ལན་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་གཡས་
 རྒྱུ་དུ་བསྐྱེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལོག་ཏུ་ལྷ་དུ་ལྷོང་དུ་ཡང་ཨ་ལས་སྤྱེས་པའི་ལྷ་དུ་ལྷ་གྱི་བར་དུ་བདག་
 ཉིད་ཡིད་པར་བསམ་ལ་འོད་ཟེར་ཅན་བདག་ལ་སྤྱོད་ས་ཤིག་ཅེས་སོགས་རྒྱགས་པ་སྟེ། ལྷ་བ་དང་ཉིམ་ལན་

གུན་མཁུན་མི་ལམ་གྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

[illegible][illegible]

ཀུན་མཁུན་མི་ཐམ་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

གྱིན་དན་སྐྱེ་ལོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆར་གྱི་རྒྱན་འབེབས་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་མཁའ་དེ་དབྱིངས་དང་ས་གནི་ཐམས་
 ཅད་རྒྱས་པ་ཀའ་བར་དམིགས་པར་བྱའོ། ། ། ཡང་། ཏྲུ་ཐ། ཞི་མུ་རྩི་ཕྱི། ཅ་ཏ་ཅ་ཏ། བི་
 ཅ་ཏ་བི་ཅ་ཏ། སྤ་ཐ་སྤ་ཐ། བ་པ་འི་ཅི་ཏི་ཅི་ཏི་སྤ་རྒྱ། འདི་ཉིན་མཆོན་གཅིག་ཏུ་བརྒྱས་
 བ། འཛམ་སུའི་གླིང་ཀུན་ཏུ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གྱུན་གྱིས་ཆར་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། ། ཡང་བརྒྱ་དང་ཨ་ཀ་
 ལུག་པ་ལམ། མཆོ། དང་། ཨ་རྒྱལ་སྟོན་པོའི་གོ་སར་དང་བ་སྒྲ་བ་སྒྲེས་པ་ཟངས་མའི་ཕྱེ་མ་ཅན། ལུངས་ཀར་
 དབང་ལྷན་ལྷན་ཁྱེད་ལག་ ཀྱི་སྒྲེག་སྒྲན་མ་པ་འུ་མ་གྱི་རྒྱས་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཅམ་གྱི་རིལ་འབྲས་ལ་སྒྲགས་
 ཀྱིས་ལན་བརྒྱ་དྲུ་བ་སྒྲགས་ཏེ་སྐྱེའི་གནས་སུ་རིལ་སུ་བརྟུན་གཞུག་ཆར་མེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཞག་
 བརྟུན་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་དོ། ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་འབེབས་ན་སྐྱེའི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་
 རྒྱམ་ཞིང་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་པར་འགྱུར་དོ། ། དེར་ཡང་རིལ་སུ་གཅིག་སྐྱེ་གནས་པའི་མཆོར་རྒྱལ་
 མཆོན་གྱི་ཕྱེ་ལ་གདགས། བདན་སྟོན་པོ་ལ་འང་སྒྲགས་འདི་ཉིད་ཕྱིས་ཏེ་བདག་སེལ་ཇི་ སྤིང་དུ་དེད་ག་རྒྱལ་
 མཆོན་གྱི་ཕྱེ་ལས་མ་གྲོལ་བ་སྤིང་དུ་ཆར་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། ། འོ་ཇི་མཆོལ་ལས། ལུག་པ། ཨ་རྒྱལ་སྟོན་པོ། བསྐྱེ་
 ཟངས་ཕྱེ། ལུངས་ཀར། དབང་ལག་ བ་ལ་ཤ། ལུ་མ། ལུ་བར། ལུ་བ་ལན་བརྒྱ་ཅ་རྒྱུང་བརྒྱས། ལུ་ལ། རྒྱ་ལུག་ འབྲུ་
 ཆོས་ཀྱང་གསུངས། མཆོ། ། མཆོན་འདི་ནི་གང་གི་ཡིན་པ་མི་གསལ་བས་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན། ། ཀྱེ་ཞེས་ཡང་ཆོ་ག་
 བཟོད་དེ། ཞི་མུ་རྩི་ཕྱི་པ་ཏི་བཟོ། ཏུ་རྩི། མི་ལི་མི་ལི་སྤ་རྒྱ། སྤགས་འདིས་འབྲས་
 སྤ་ལུའི་ལུ་བར་སྐྱེའི་གཞུགས་པོར་བརྒྱད་པ་མགོ་དགུ་བ་བྱ་ལུས་ལ་མཆོལ་བྱགས། སྤགས་ཕྱིས་པའི་བདན་
 ལུ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མའི་མདུན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་པར་མེ་ཏོག་པ་གསུམ། ཇི་འབྱོར་པའི་གཏོར་
 མ་དཀར་པོ་དང་བརྟུག་སྟོན་ཀྱང་བྱིན་ལ། མེ་འབྱུའི་ཡལ་ག་ལ་ལན་ཉེར་གཅིག་བརྒྱས། སྤར་ཡང་བརྒྱ་
 ཅ་བརྒྱད་ཀྱང་བརྒྱས་ལ་སྐྱེའི་གཞུགས་ཇོགས་པར་བྱ། སྐྱེ་གང་གི་མིང་བཟུང་བར་བྱས་པའི་སྐྱེ་དེ་འབྲུགས་
 བས་རང་གི་གནས་ལ་མི་དག་འབས་སྤྱིར་མི་འགྲོ་བར་ཆར་པའི་རྒྱན་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། ། ཀྱེ་ཏེ་མི་
 འབེབས་ན་སྟོག་དང་སྤལ་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ནས་ལུངས་ཀར་མེ་རིལ་སྟོང་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཞིང་སྐྱེ་དེ་ལ་གདལ་
 པར་བྱ། སྟོང་ཅ་བརྒྱད་ཆངས་པ་དང་དེའི་གཞུགས་འགྲུལ་ཞིང་སྐྱེལ་མགོའི་གར་བྱེད་དོ། ། དེ་ནས་སེ་འབྱུའི་
 ཡལ་གས་ཀྱང་བཟོགས་པས་ལངས་ནས་ལྷེ་གཉིས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ། ཇི་སྤིང་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ལུ་བ་
 མོ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་གང་སྤྱས་པ་བཞིན་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། ། དེ་ནས་འཛམ་
 ལུངས་གར་དུ་བཅས་པ་དེ་སྤྱགས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་བརྒྱས་ཏེ་ཇི་ལྟ་པའི་གཞུགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་

ཅད་དུག་ཞུག་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

༡ དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་དབྱེ་བ་པར་བྱེད་པའི་ལས་པ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱི་ལ་ནག་པོའི་དྲི་མ་དང་ཕྱི་ནག་ཏུ་ནག་
ཁྲ་ནག་པོ་གསུམ་གྱི་མིག་དང་ལག་ནག་རྩ་བ་གཡོན་པ་དང་ཁྲག་ བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གདུང་ཡིད་ཆེས་
བ་དང་བཅས་པ་ཉི་ཤེར་ཉེས་ཀྱི་གཞིར་དཔུང་བའི་མཆོད་ མཆོད། དགྲིས་ཏེ་རྒྱལ་གསུམ་ལ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་
མདུན་གསང་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་མཆོག་གི་ཁར་བརྟུག་ནས་སྐྱེས་པ་བསྐྱེས་པ་སྟགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྒྲིབ་
སྤྱི་ཚུ་ལོ་ལྟ་ཆ་ཡོན་ཁོང་ལྟ་མཆོག་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་གདུང་གི་
རིལ་བུ་ནི། རོའི་ཞག་དང་བྱེད་མེད་གྱི་རྩ་སྟེ། དུར་ཁྱོད་ཐལ་བ། ཡོངས་སུ་འདིར་གདུང་གི་རིལ་བུ་རྣམས་རྩ་
འདས་ཐག་བྱས་ལ་དེའི་ནང་གདུང་བརྟུག་སྟེ་རིལ་བུ་བྱའོ། །རྣམ་ནས་རྒྱལ་དུ་གསེར་སོགས་གྱིས་རིམ་བུ་གཡོགས་པར་
བྱའོ། །མི་སྒྲིབ་པའི་ཀ་སི་ཐའི་བྱེ་མ། ལུ་ལུ་ལ་དཀར་པོ་རྣམས་དྲིའི་རྩལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མཉེས་ལ་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་གདུང་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་དགྲིས་ཏེ། ཉི་ཤེར་ཉིད་བསྐྱེས་སུ་བཞག་ལ་རྒྱལ་གསུམ་
ལ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་མདུན་དུ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེས་པའི་རིལ་བུ་དེ་ཁར་བརྟུག་པས། ས་གཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
གཞོད་སྒྱུན་ལྟར་འདོད་པའི་གཞུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་། ལྷ་གཤེགས་པ། བུ་གཤེགས་པ། ཅན་
དམར་པོ། ཀྲུ་མདུང་། ལྷ་ལྷ་ལ། སྤྱི་ལ། སྤྱི་ལ་ཤིང་ཏུ་ལ་དང་བཅས་པའི་གཤེགས་པར་བརྟུག་དང་། བར་ཏུ་གཞུང་དང་།
བྱེད་འཇུག་གིས་གཞོན་པ་དང་བཅས་ལག་ཁྲག་གིས་རིལ་བུ་བྱས་ལ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་སྐྱེས་པ་བསྐྱེས་པས་
བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་དཔལ་བ། སྒྲིབ་པ། མགྲིན་པ། སྤྱི་ལ་ལག་གཉིས། ལྷ་ལ། ཤིང་གཉིས་རྣམས་སུ་ཐོག་
ལེ་བྱས་ན་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་གཞོད་སྒྱུན་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་འཛིན་ཁོང་ས་གཞིལ་ཡོངས་སྤྱོད་
ལ་དེ་ཡང་བཟླ་མེད་གཞུང་དུ་མེད་པ་ཅིང་དུ་མེད་དགག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་གྱིས་བྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་འཇུག་འཁོར་སོགས་ལས་
གྱི་ཆོགས་རྒྱུབ་པའི་ཐབས་མང་པོ་དག་ཀྱང་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་མན་པས་ལྷན་པས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདི་ནི་
འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟོན་ཡོངས་སུ་འཇུག་པའི་བྱིར་ལེགས་པར་སྟེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུལ་པ། ལུས་མེད་
བདག་པོ་མདའ་ལྷའི་མཆོན་ལྷན་ཁོང་། ཁྲོད་པར་པལ་པའི་རྩེ་མོར་མཛོད་མཆོད་བཞིན། སྤྱིད་གསུམ་
ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་རིག་སྐྱེས་འདིས། རྟོན་ཀྱན་ཡིད་བཞིན་གྲུབ་པའི་མཐུ་ཆེན་པོའི། རྟོན་མཆོར་སྒྲན་
པས་བྱོགས་གྱི་ལས་ཡངས་ཀྱང་། འོད་ཟེར་སྤྱང་བའི་སྤྱད་ཅན་བཞིན་མཛོད། རྒྱལ་རྣམས་མཁྱེད་པའི་
འོད་པ་བཟང་ཐུགས་རྗེའི་ཟེར། སྤྱིགས་མའི་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེར་ངང་གིས་ཤར། འདི་ནི་ཉི་ཤེར་ཉི་ཤེར་བཞིན་

ཀུན་མཁུན་མི་ཙམ་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཀུན་རྒྱུ་མངོས། །ཨི་མ་རིགས་སྐྱེགས་འཛིན་རྣམས་སྐལ་པ་བཟང་། །འདི་ཡི་ལེགས་བུས་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་
འབུམ། །རབ་འབུམས་ཞིང་གི་རྒྱན་རྒྱ་ལེགས་བཀོད་པས། །གནས་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་དོན་མཆོག་ཡིད་
བཞིན་དུ། །བྱུང་བའི་རྣང་བ་འགོ་ལ་སྦྱིན་གྱུར་ཅིག ཅེས་ཏོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བ་
ཐབས་མེན་ལས་སྐྱེ་ཆོག་གི་ཆོག་དང་བཅས་པ་བྱིན་རྒྱུ་བས་ཀྱི་སྦྱིན་འཕྲིགས་ཤིང་དོས་བྱུང་གི་ཆར་འཕེབས་
པ། །འདོད་དགའི་མཆོག་སྦྱིན་པ། རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔལ་འབར་བ་འདི་ནི་དགོས་པ་མཆོག་གི་
གནས་སྐྱ་རིག་ནས། རྣམ་མཐའི་སྦྱེད་གྲུ་ལ་རབ་རྒྱ་བཙུང་བའི་ལྷ་ག་བསམ་གྱིས་ཡིད་གྱུ་ཆོར་བྱར་རིང་ནས་
འཆང་བའི་དགོས་པ་རབ་ཆེས་ས་སྤངས་མགོ་ཟླ་བའི་ཉ་ལ་སྐྱབ་ཁང་བདུད་ལ་རྣམ་ཀྱུ་ལ་སྦྱིང་རྒྱ་ལེགས་པར་
བྱུང་བར་བཞིན་པ་པོ་ནི་མི་ཙམ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་འདིས་ཀྱང་བརྟན་པ་དང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཏོག་ཁྱབ་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་མཆོད་པར་གྱུར་ཅིག མཛུ་ལོ།

༄༅། །སྤྱི་མ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཕྱོག་འཁོར་སྤྱོད་བྱ་
 ཐབས་ལོར་བུའི་བང་མཛོད་
 བཞུགས་སོ། །

དཔའ་བོ་ཐོ་ཐེམ་ཐོ་ཐེམ་ཐབས་ཀྱི་ཕན། བ་མོ་གུ་རུ་རྩེ་མ་རྒྱ་ཀི་ལི་བྱུ་ སྤྱི་མ་དཔའ་མཁའ་འགྲོའི་
 ཕྱོག་འཁོར་སྤྱོད་བྱ་བའི་ཐབས་ནི། དར་རས་བཟང་པོའམ་རྒྱ་ཤོག་གཙང་མ་ལ་གསེར་དུལ་ཟངས་ལྷགས་
 དུང་བཟང་ཁུ་མཆོལ་དང་བཟེས་པས་ཅ་ཀྱི་མུ་ལྷན་རིམ་བ་བདུན་བསྐྱོར་བའི་ལྷེ་བར། ཞི་ལྷུ་རྩྱི་བཟེགས་
 མར་བྱིས་བའི་གཡས་སུ་རྩྱི་ དང་གཡོན་དུམ་བྱིས་བའི་མཐར་སྐྱོར་དུ། ཞི་གུ་རུ་རྩེ་མ་རྒྱ་ཀི་ལི་
 སྤྱི་མ་ཐོ་ཐེམ་ཐོ་ཐེམ་ཐབས་ཀྱི་རྩྱི་ ཙྴ་སྤྱི་མ་ཡི་དཔའ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཕྱོག་འཁོར་དང་བཅས་
 བ་འདིར་གསལ་གསལ་ཏེ་རྟེན་འདི་ལ་བརྟན་བར་བཞུགས་ནས་བདག་སྤྱོད་བ་པོ་
 ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་ལས་བཞི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་བའི་དངོས་
 གྲུབ་སྤྱོད་ཅིག་བདག་གི་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྟུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་
 རྒྱབ་སྤྲུལ་དང་པོ་ལ། ཞི་མ་རྩྱི་གུ་རུ་རྩེ་མ་རྩྱི་ར་རྩྱི་ བརྩྱ་རྒྱ་ཀི་ལི། བརྩྱ་རྒྱ་ཀི་
 ལི། བརྩྱ་རྒྱ་ཀི་ལི། བརྩྱ་རྒྱ་ཀི་ལི། ཀམ་རྒྱ་ཀི་ལི། ཏཱ་ལི་སར་ཅ་རྩི་ཡ་ཅི་རྩི་རྩིང་
 རྩིང་ཨ་ཀར་གཤམ་ ཨ་ཀར་གཤམ་ ཅ་ལ་ཡ་ཅ་ལ་ཡ་ ལྷ་བེ་གཤམ་ ལྷ་བེ་གཤམ་
 ཡ་ བོ་ལོ་རྩི་རྩི་ ཞི་ལྷུ་བ་ཀམ་མ་མ་ལི་ མ་རྩྱི་ལ་ལི་མ་མ་ལི་ རྩི་ཀི་ལི་ཀོ་ར་
 མ་མ་ལི་ལོ་ལོ་རྩིང་རྩིང་རྩིང་རྩིང་ མ་མ་སྤྱི་མ་ཐོ་ཐེམ་ཐོ་ཐེམ་ ཅེས་བྱིས་དེ་རྒྱབ་སྤྲུལ་གཞིས་

གུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

བཤ། འཁོར་རོ་རྩི་བས་བཞིའི་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ། ར་རྩེ་ ཅེ་རིམ་རིམ་ ཡ་སེལ་ རྩོགས་བཞིར་
 མོ་མོར་བྲིས་པའི་རང་རང་གི་མཐའ་རྫོང་དུ་ཤར་ནས་རིམ་བཞིན། བརྩ་རྩ་གི་ཁི་ཅི་རྩ་རྩིང་རྩིང་རྩེ་
 མཐ་མི་རྩི་པ་ལ་རྩེ་ དེ་བཞིན་རྩོང་ རྩ་རྩ་གི་ཁི་མོགས་དང། རུབ་རུབ་རྩ་རྩ་གི་ཁི་མོགས་
 དང། བྱང་དུ་གམ་རྩ་གི་ཁི་མོགས་ཀྱིས་མོ་མོར་བརྩོང་། ཅི་བས་མཆོད་བཞིལ་ཤར་རྩོད་ནས་རིམ་
 བཤ། ཞི་ནད་གདོན་འཛིགས་བརྒྱད་ཤི་རྩི་གུ་རུ་ཡེ་སྤྱ་རྩེ་ རྩི་ཆོ་བསྐྱོད་དཔལ་
 འཁོར་བཤི་གུ་རུ་ཡེ་སྤྱ་རྩེ་ རྩེ་ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་མ་ཤོ་གུ་རུ་ཡེ་སྤྱ་རྩེ་ རྩི་གཞོན་
 བྱེད་དག་བགོགས་མ་ར་ཡ་མཇེ་ ཅེས་བྲིས། དེ་རྒྱབ་ཐུ་རྒྱད་གསུམ་བཤ། ཞི་གུ་རུ་རྩེ་
 མ་རྩ་གི་ཁི་རྩེ་མ་རྩ་རི་ཁི་ས་ར་ཅ་རྩི་ཡ་ཅི་རྩ་རྩིང་རྩིང་རྩེ་རྩེ་ གུ་ཡ་སྤྱ་ཅི་རྩ་རྩེ་
 བ་བྲ་མེ་ཤ་ཡ་རྩེ་ ཞུ་ཀར་ཤ་ཡ་རྩེ་ ཞུ་ཀར་ཤ་ཡ་རྩིང་རྩིང་ མོ་མོ་རྩིང་རྩིང་རྩེ་རྩེ་
 བེ་རྩེ་ རྩེ་ལྷ་རྩེ་ རྩ་རྩེ་མ་ཡི་དམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་འཁོར་དང་བཅས་པས་
 བདག་སྐྱབ་བ་པོ་འོ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལུས་འཇའ་ལུས་དག་
 ལུས་ལུན་སེམས་ཆོས་སྤྱ་ལུང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱར་ལ་
 བྱིད་ནམས་དང་དགོངས་པ་མཉམ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བས་ཤིག་བདག་ལ་མཆོག་
 གི་དངོས་གྲུབ་བདུན་དང་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་བ་བརྒྱད་ཞི་རྒྱས་དབང་དང་དྲག་
 པོ་འོ་ལས་རབ་འབྲམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ད་ལྷ་ཉིད་དུ་རྩྱེ་ལ་ཅིག་ སྤྱ་མ་ཡི་དམ་
 དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་འཁོར་བཅས་བདག་ལ་ལུས་དང་གྲིབ་བཞིན་འགྲོགས་
 བས་ཡིད་ལ་ཅི་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་རྩྱེ་ལ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཇོད་
 དུ་གསོལ། དེ་རྒྱབ་ཐུ་རྒྱད་བཞིལ་ཤ། ཞི་སྤྱ་ལེ་རྩོད་རྩོད་སྤྱས་སྤྱས་རྩ་རི་ཁི་ས་ར་ཅ་

ཉི་ལ་རྒྱ་པར་། ཨོ་ཏི་དུ་ཏི་དུ་མ་དུ་མ་དུ་ཚུམ་ཚུམ་གྲོག་གྲོག་སམ་སྒྲི་ཏ་རི་ནི་
 ས་ར་ཅ་ཉི་ལ་རྒྱ་པར་། ཨོ་ཨོ་སྒྲ་སྒྲ་ར་སྒྲ་ར་སྒྲ་སྒྲ་ར་ཡེ་སྒྲ་ཡེ་སྒྲ་ཡེ་སྒྲ་ར་ཡེ་ན་
 འོང་འོང་ན་འོང་འོང་ཏ་རི་ནི་སམ་ཏི་དུ་པ་སྒྲིང་ན་ས་རི་རྒྱ་པར་། ཨོ་ཉི་ལ་མ་དུ་ཏི་ང་།
 ཨོ་ཅ་ཏྟ་ཅེར་ལྷན་གུམ་དགུམ་སམ་སྒྲི་པ་ལ་རྩི་རིང་། ཏ་རི་ནི་ས་ར་ཅ་ཉི་ལ་ཨ་
 འི་ཏི་ཁམས་གསུམ་སྒྲིང་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྒོན་པ་ཅུན་མོ་སྒྲ་མ་དགེ་བཤེས་སྒྲེས་
 པ་བུད་མེད་ཟེས་ཞོར་འོངས་སྒྲིང་དཔལ་འབྱོར་སྒྲན་གྲགས་དགོར་ཞོར་གཤུལ་
 བྱ་ཐམས་ཅད་བདག་སྐྱབ་པ་བོའི་དབང་དུ་སྐྱས་ཤིག མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་
 གི་སྒྲུང་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་དབང་དུ་སྐྱས་ལ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་
 དུ་གསོལ། དེ་རྒྱལ་ལྷ་པར། དབྱངས་གསལ་རྟེན་སྒྲིང་དང་འདྲ་གསོལ་གོང་ལྷ་པའི། དེ་རྒྱལ་དུག་པར།
 རོ་རྩེའི་ར་པ། དེ་རྒྱལ་བུན་པར། རྒྱགས་བཞིར་རོ་རྩེའི་ན་པོ་ཆེ་བཏྲ་པལ་གྱི་དང། ཞོར་འཛིན་པ་དྲམ་
 བསྐྱར་རོ། །འཁོར་འཕྲི་རྩལ་ལ། བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཚད་ལྡན། གི་སྒྲི། ཁགུར་དོས། སྒྲི་རྒྱུ་པ། པལ་
 བོའི་ལི་ཁྱི་གཤུར་རྒྱ་སྒྲེགས་ཅན་དམར་པོ་སེལ་མེད་བུད་ཅི་ཆོས་སྒྲན། ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་གྱི་དར་སྒྲ་ལྷ་སྒྲེ་
 ཏིས། གརྱ་གའི། དབང་ལག་རྒྱུ་མཛིད་སྒྲུབ། བྱུད་གཤམ་པོ་སྒྲེ་སྒྲན་ལ། བས་འབྲས་གྲོ་སྒྲན་མ་དགའ།
 ཏིལ་དགའ་བཅས་འབྱུ་ལ། གསེར། དུལ། སྤྲི་གའི། བྱི་ལ། སྤུ་མེན་ཏི་རིན་ཆེན་སྒྲ་ལ། སྒྲུང་ཅི་གར་ཞོལ་
 མ་མར་ཐུད་བཅས་བུད་ཅི་ལྷ་སྒྲེ་ལྷ་ཆོན་ལྷ་དང། རྩ་རི་ཏ་དང། དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་སྒྲོགས། གནས་ཆེན་གྱི་
 ས་སྒྲ་རྒྱུ། ཤིང་སྒྲ་སྒྲོགས་དཔལ་དང་གཡང་གི་རྩ་ཆོས་པ་རྣམས་ལྷན་དུ་བསྐྱས་ལ་བཅུག སྒྲོ་སྒྲ་
 མ་དཔལ་པོལ་རང་བྱུང་གིལ་རྩར་བརྒྱུད་བ་དང། མཁའ་འགྲོལ་འཕྱོན་ལུ་བུམ་ཉམས་པ་དགོས་གསེར་
 མཆོལ་བསྐྱས་པས། ཤེལ་ལ་རྒྱ་རྩི་རིང་ཅ་ཉི་ལ་དང་མགོན་ལུ་ཨ་མ་ཏ་རི་ནི་ས་ཤིས་པ་དང།
 གཞན་ཡང་ལྷ་ཡི་སྒྲོ་རོང་བྱུང་གིལ་ལ། ཨྱ་དང། མི་ཡི་སྒྲོ་རོང་གསུ་སྒྲིང་སྒྲོན་མེད་པ་ལྷོ་ལྷ་འཕྲིའི་སྒྲ་
 རོ་ལ་ཆོ་འོང་ལུག་ཅན་མར་ཏི་ཤིས་པ་དག་ཀྱང་ལྷན་དུ་བསྐྱས་ན་བཟང་། མིན་ཀྱང་གོང་གི་རྩ་བའི་གཉིས་པོ་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་གྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

མེད་དུ་མི་ཅད། ཅུ་བའི་སྒྲོད་གཉིས་སྟེང་དང་ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་སྒྲོད་ལོག་བྱས་དང། ཕྱི་དྲི་ལ་ཅ་གྲ་སྒྲོད་བཅས་
ལྷ་ར་བསྐྱེད་སྦྱུན་དངས་བཞིམ་པར་བྱ། དབྱངས་གསལ་ལྟོན་སྟེང་ན་མས་ཅི་མང། ཅུ་ལྷག་ས་དང་ལེ་རྟམ་བརྒྱ
སྟེང་བསྒྲ། འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་སྦྱ་དང་ལྷ་མཆོད་བསྟོད་བྱ། །བསངས་སྦྱངས་སྒྲ་མ་དབའ་པོ་ལ་བའ་འགོ་བཅས་པ་
དང། ལྷ་འོད་ཁུ་ལ་པོར་ལོ་སྒྲོད་ར་བཞིམ་ར་བགནས་བྱ། བཀྲ་ཤིས་ཅི་རིགས་པས་མཐའ་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །
དགེ་ལེགས་འཕེལ། ལྷེ་བམ་ཉམས་པར་བལྟེབས་ལ་དར་སྦྱང་གྱིས་བཅིངས་ལ་གཏན་དུ་འཆང་རོ། །གཞན་
ལ་མི་སྤེལ་བའི་བཀའ་འཁྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་ཅིང་གསེར་གྱི་ཡོན་མེད་པར་ཁ་ཤི་བྱ་བྱ་བྱ། མེ་རྟག་ལྷ་བལྟ་བའི་
ཆོས། ༡་ལ་མི་ལམ་འཇམ་དབལ་དོ་རྟེན་གྱིས་པའོ། །ཁྱོ། །ས་མ་ཡ་བྱ་བྱ་བྱ།

[illegible]

ཅིག་ཉིད་ལ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་
 དབྱིངས་གཞུང་ཡས་ནས། །རང་རིག་བདེ་ཆེན་རོ་བོ་རྟ་མཆོག་དཔལ། །སྤོང་
 ཆེན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་ལག་མོ་མཆོག་ །བདེ་ཆེན་ཐབས་མཆོག་དཔལ་བོ་གངས་
 མེད་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་རྒྱ་མཆོེེ་ཆོགས་དང་བཅས། །འདོད་ཡོན་ཆོགས་
 ལ་སྐྱེན་འདྲེན་གཤེགས་སུ་གསོལ། །གནས་ཡུལ་དུར་ཁྲོད་རྣམས་ན་བཞུགས་
 པ་ཡི། །རིགས་ཀྱི་དཔལ་བོ་རྒྱ་སྐྱེལ་འཁོར་བཅས། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ལ་
 བརྟེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་ནི། །ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྐྱེན་འདྲེན་གཤེགས་སུ་
 གསོལ། །ཡིད་འོང་སྐྱེལ་གར་སྐྱབས་ཡིངས་སེ་ཡིང་། །དབྱེས་བཞད་གསུང་
 གི་བརྟུན་སེ་ཡི་ཡི། །བདེ་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ལ་ལ། །སྐལ་ལྷན་
 ཐུ་ལ་བྱིན་ཆེན་དབབ་རུ་གསོལ། །ཞེ་མ་རྒྱ་ཐུ་འཕྲི་མ་ར་འཕྲི་མ་ར་འཕྲི་མ་
 ཅི་རྟ་ཅིང་ཅིང་ངེ་ ཞེ་ལུ་བ་གཞུ་མ་མ་ལི་མ་རྒྱ་ཁ་ནི་མ་མ་ལི་རྩོ་གི་ནི་གོ་ར་མ་
 མ་ལི་ཤོ་ཤོ་ཤོེ་ ཞེས་གུ་གུ་དང་གཞེས་སྐྱེར་བའི་སྐྱོས་བཞེགས་ལ་སྐྱགས་དབྱངས་སྐྱེན་པར་བསྐྱགས་
 ཤིང་། །མོས་གུས་ཀྱི་ཉམས་རུར་སྐྱེད་ལ་འདྲིལ་འབྲེལ་བས་མཁེེེ་ཆོགས་དོན་སྐྱེལ་ཐབས་པ་སྐྱགས་
 འབྱུང་ངོ། །དེན་མ་མཆོད་བཞི། རྒྱུ། རྒྱ་གར་རོལ་མོའི་དབྱངས་དང་བཅས། །འདོད་
 ཡོན་ལྷ་མོས་ནམ་མཁེེེ་གང་། །མེ་ཏོག་བདུག་སྐྱོས་མར་མེ་སོགས། །ཕྱི་ཡི་
 མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། །སྐྱེན་གཏོར་རྟ་རྟ་གང་སྐྱེད། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་
 རོལ་མོ་འབྲོལ། །ཐབས་ཆེན་གསང་བ་མེད་ཀྱི་རྟུ་། །ནང་གི་མཆོད་པ་བཞེས་
 སུ་གསོལ། །སྐྱོམས་འཇུག་བདེ་བའི་རོལ་བ་དང་། །རྩོ་རྩོ་སྐྱེད་པ་གར་གྱིས་

རོལ། །ཀུན་ཏུ་བདེ་བའི་ཉམས་མཐོང་ལྟན། །གསང་བའི་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་
 གསོལ། །འཁོར་འདས་མ་ལུས་མཉམ་བ་ཉིད། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་
 བ། །མཆོག་ཏུ་དམིགས་བསམ་སྒྲིས་དང་བུལ། །དེ་ཉིད་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་
 གསོལ། །ཨོམ་རྒྱ་ལུ་རུ་བྱི་མ་གྱི་རྩ་ཉི་ལྟར་རྒྱ་ཀི་ནི། བཟླ་རྒྱ་བསྒྲ་ཀམ།
 རྒྱ་ཀི་ཉི་ལྟར་མ་ར་ཅ་ཉི་ལ་མ་རྒྱ་ཅ་མ་མ་ཡེ་ཨོ་ཨྲཱ་ཧྲཱ་ལྷ་ཧྲཱ་ལྷ་ཧྲཱ། ག་ཏ་
 ཅ་ཀྱ་ལུ་ཅ་ཏོ། དེ་ནས་བསྐྱང་བའི་རིམ་བཞི། ཧྲཱ། ར་ཡབ་དཔལ་རིའི་ཕོ་བྱང་ན། །སྒྲེ་
 འཆི་འགྱུར་མེད་འགོ་བའི་མགོན། །བདུད་དཔུང་ཟེལ་གཞོན་ཉི་རུ་ཀ། །ཡི་དམ་
 རྒྱ་མཆོད་ཁྱབ་བདག་ཇེ། །མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོད་ཆོགས་དཔོན་མཆོག། དེག་
 འཛིན་བསྐྱོད་ཐེང་ཅུལ། །ཅུ་གསུམ་སྐྱང་མའི་འཁོར་དང་བཅས། །བྱང་ཆུབ་
 སྒྲིང་པོའི་བར་དུ་ནི། །མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོ་ཡིས། །ཁྱི་ནང་གསང་
 བའི་ཆོགས་མཆོད་ཀྱིས། །བསྐྱང་རོ་མཆོད་དོ་ཐུགས་དང་བསྐྱང་། །བདག་
 ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཧྲཱ། ཨོ་རྒྱན་གཏུམ་དྲག་དུར་ཁོད་ནས། །
 རྒྱབ་འགྱུར་ཆལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ན། །ཐོད་མཁར་དགུ་བཅུགས་ཕོ་བྱང་དཔུམ།
 ལག་མོ་ཆེན་མོ་དེ་ན་བཞུགས། །སྒྲེ་ཡི་སྐྱངས་སྐབས་ཆ་ལུགས་ལས། །སྐྱ་
 ཆོགས་ལས་མཛད་མཁའ་འགོ་འབུམ། །དེགས་ལུང་མཁའ་འགོ་འཆིགས་
 དང་བཅས། །རྣམ་འགྱུར་ཆགས་ལུགས་མ་དེས་གཞུགས། །སྒྲེ་རགས་དྲིལ་
 ལུག་ཡེར་ཁས་བརྒྱན། །སྟན་བའི་སྒྲ་སྒྲོགས་སི་ལི་ལི། །དཔུ་རྒྱན་དར་གྱི་ཅོད་
 པཏ་ཅན། །རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་དེ་ཕུ་རུ་ཕ། །རྒྱུད་པ་དོ་ཇེ་འགོས་སྐབས་ཀྱིས། །

མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་བུན་ནེ་བུན། །ལག་པ་གསེར་གྱི་གདུ་བ་འཕྲོལ། །སྣ་
ཆོགས་གར་བྱེད་བྱགས་སེ་བྱག །སྒྲལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲར། །སྒྲལ་
མེད་རྣམས་ནི་མོས་པར་བྱེད། །དམ་ཉམས་རྣམས་ལ་ཆད་པ་གཅོད། །བཀའ་
ཡི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་དུ་སྒྲེལ། །རྩྭ་གནས་
མཆོག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞེན་ས། །རྒྱ་གེའི་གཙོ་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི། །རྒྱ་གེ་བྱེ་བའི་འཁོར་
དང་བཅས། །རྒྱན་དང་བཞོན་པ་སྣ་ཆོགས་མདོག །མོས་པ་དུ་མའི་སེམས་
ཅན་རྣམས། །སྟོད་པ་སྣ་ཆོགས་ཐབས་གིས་གདུལ། །བཤམས་པའི་གཏོར་
མ་འདི་བཞེས་ལ། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་དུ་སྒྲེལ། །རྩྭ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་
པོ་བརྒྱད་གནས་པའི། །འཛིག་རྟེན་རྒྱ་གེ་མཐུ་བོ་ཆེ། །སྒྲུབ་འཛིགས་པའི་
གཟུགས་གིས་ནི། །སྒྲུལ་པ་འབྱེད་ཅིང་མཁའ་ལ་རྒྱ། །སྒྲུབ་མཆོག་རྣམས་
ལ་སྡོང་གོགས་མཛད། །དམ་ཉམས་རྣམས་ལ་ཆད་པ་གཅོད། །གཞན་ཡང་
རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་དང་། །ཕྱོགས་སྟོང་ཞིང་སྟོང་གྲུ་དང་ནི། །སྒྲིབ་གནས་མ་མོ་
མཁའ་འགྲོའི་སྒེ། །མེ་ལྷ་ཤ་ཟ་རོ་ལངས་དང་། །བཀའ་དང་གཏོར་གྱི་སྒྲུང་
མའི་ཆོགས། །འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི། །མཆོད་སྒྲིབ་གཏོར་མ་
འདི་བཞེས་ལ། །བཙོལ་བའི་ཐིན་ལས་འགྲུབ་པར་མཛོད། ། །རྩྭ་དཔལ་བོ་
མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་བཅས་གིས། །བདག་གི་རྒྱུད་ན་བྱིན་རློབས་ལ། །ཉམས་
དང་རྟོགས་པ་འབར་བ་དང་། །སྒྲགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་མཛོད། ། །
ནས་བཤགས་པ་བྱ་བའི། །རྩྭ་སྒྲུལ་པ་སྒྲུ་ཐོད་ཐོད་ཅུལ། །ཅུ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྒྲུན་

རྩ་བུ། །དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་ཅི་མཆིས་པ། །མཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ་ཚངས་
 བར་ཚུལ། །རྩྱ། །ཨ་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད། །ཞེ་
 རྩང་འཛོམས་པའི་རྩེ་བཙུན་མ། །ཁྲོས་མ་ནག་མོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཐུགས་
 གྱིད་མ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་། །ཞེ་རྩང་དབང་གིས་ལས་བྱས་པ། །མ་ཅིག་ཁྱོད་
 ལ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །དག་ཅིང་ཚངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །རྩྱ་ནི་སངས་
 རྒྱས་མཁའ་འགོ་མ། །ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད། །གཏི་ཐུག་འཛོམས་
 པའི་རྩེ་བཙུན་མ། །བདེ་ཆེན་དཀར་མོ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །སྐྱེ་ཡི་དམ་ཚིག་ཉམས་
 པ་དང་། །གཏི་ཐུག་དབང་གིས་ལས་བྱས་པ། །མ་ཅིག་ཁྱོད་ལ་མཐོལ་ལོ་
 བཤགས། །དག་ཅིང་ཚངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །རི་ནི་རིན་ཆེན་མཁའ་
 འགོ་མ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད། །ད་རྒྱལ་འཛོམས་པའི་རྩེ་བཙུན་
 མ། །སེར་མོ་དོན་འགྲུབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་
 དང་། །ད་རྒྱལ་དབང་གིས་ལས་བྱས་པ། །མ་ཅིག་ཁྱོད་ལ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །
 དག་ཅིང་ཚངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཁི་ནི་བདུ་མཁའ་འགོ་མ། །སོར་རྟོགས་
 ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད། །འདོད་ཆགས་འཛོམས་པའི་རྩེ་བཙུན་མ། །དམར་མོ་སྐྱ་
 སྐྱོགས་ལ་ཕྱག་འཆལ། །གསུང་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་
 དབང་གིས་ལས་བྱས་པ། །མ་ཅིག་ཁྱོད་ལ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །དག་ཅིང་
 ཚངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ས་ནི་ལས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ། །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་
 ངོ་བོ་ཉིད། །ཐུག་དོག་འཛོམས་པའི་རྩེ་བཙུན་མ། །སྐྱ་ཚོགས་མཐར་བྱེད་ལ་

ཕྱག་འཆོལ། བྲིན་ལས་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་། བྲག་དོག་དབང་གིས་ལས་
བྱས་པ། མ་ཅིག་ཁྱོད་ལ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། དག་ཅིང་ཆངས་པར་མཛད་
དུ་གསོལ། གཞན་ཡང་ལས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། མཁའ་འགོ་ག་ཟ་མ་མོའི་
ཚོགས། ལེགས་ཉེས་སྤངས་འཛིན་དམ་ཚིག་སྦྱོང་། ཀུན་ལ་བདག་ནི་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། ཁྲིངས་དང་བག་མེད་དབང་གིས་ནི། སྒྲོག་སུམ་ཉེས་པར་བགྱིས་
པའི་རིགས། མཁའ་འགོའི་བཀའ་ཆད་གནས་སྐྱར་པ། གང་དག་ཇི་སྟེད་
མཆིས་པ་ཀུན། ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས། གནོད་ཁིང་འགྱོད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བཤགས། མ་སྤིང་ལྟར་བུམས་གདུང་བ་ཡིས། བདག་ལ་དབུགས་
དབྱུང་མཚོག་སྟེལ་ཅིག ཡིག་བརྒྱབ་ལྟོ། ལྷག་མ་ནི། བུམ་མི་ཏྲ་ཨོ་ལྷ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་
ཆབས། བྲི་ཁུ་རུ་མཁའ་འགོའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི། བྲི་འཁོར་སྦྱོང་བའི་བཀའ་
ཉན་ནི། མཁའ་འགོ་དང་ནི་ཤུགས་འགོ་མ། དབང་ཕྱག་འབར་མ་སྦྱོར་མ་
དང་། བེད་དང་ལྟ་ལོ་ཉའི་སྟེ། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པ་ཀུན། ལྷག་མའི་
གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། རྣལ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་ཡི། འཁོར་སྐྱངས་
རྒྱུན་རྒྱུག་བར་ཆད་སོལ། ཆོ་བསྟོན་དཔལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་སྟེལ། ཞི་རྒྱས་
དབང་དང་མཛོན་སྦྱོང་སོགས། འདོད་པའི་ལས་ཀུན་འབྲུབ་པར་མཛོད། ཨོ་
སམ་ཏྲ་གི་ནི་གི་རྒྱ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཡིང་ཏྲ་ཁ་ཁ་ཁ་ཏྲ་ཁ་ཏྲ་ཁ་ཏྲ་ཁ་ཏྲ་ཁ་ཏྲ་ཁ་ཏྲ་
ཕྱི་རོལ་རྒྱབ་སྒྲུལ། རྣམ་གསལ་གསལ་གསལ་དང་བཅོ་སྟོན་བྱའོ། འདི་ནི་ཟབ་མོ་གཏོར་གྱི་དགོངས་བརྟན་
ཤིང་། མཁའ་འགོ་འདུ་བའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་ལ་མི་ལམ་པས་བྲིས་བསྟན་གོའོ། ། །

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ས་བཅད་ནི་མེད་གཤམ་གྱི་ཐེངས་ལྟེན་པ། ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་ཤུག་འཇུག་པའི་རྒྱལ་བ་ལོ། །རྒྱལ་ཚབ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་མཉམ་དང་རྒྱལ་བ་ལོ། །སྒྲོ་བ་མའི་གཙོ་
 དང་རྒྱལ་བའི་བརྒྱུད་འཛིན་པ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཁུན་རྒྱལ་ཁུར་ཅིག །འདི་ན་རྟོགས་པ་བཞེ་
 ཡི་གཏན་ཚིགས་ལས། །དང་པོར་གྱུར་པ་ཚོས་རྣམས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ། །སྟོན་པ་ཡང་དག་ཅིགས་པའི་ལམ་
 གསལ་བའི། །བརྟན་བཅོས་གཞུང་གི་བརྟུན་དོན་རྣམ་པར་འགོད། །དེ་ལ་འདིར་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པ་
 དབལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བརྟན་བཅོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། །འཇུར་གྱི་ཕྱག་གཞུང་གི་དོན།
 མཇུག་གི་དོན་དང་བཞེ་ལས། དང་པོ། རྒྱ་གར་རྣམ་དུ། མ་རྒྱུ་མ་ཀ་ཨ་བ་དྲ་ར་
 ཀྲ་རི་ཀྲ་རྩ་མ། བོད་རྣམ་དུ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།
 གཉིས་པ་ནི། །འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་
 ལོ། །གསུམ་པ་ལ། བརྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚན་པར་བརྟེན་པ། བརྟུང་བྱ་
 བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བརྟུང་བ་མཐར་ཐིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་
 སྤྱིར་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱེད་པ་ཀུན་རྟེན་རྗེ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། །ཉན་ཐོས་སངས་
 རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ལས་
 འབྱུངས་གིང་། །སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སྤྱུ་མེད་སྟོན་དང་། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེད་པར་བརྟེན་
 པ་དང་། བྱེད་པ་ཐུག་འཆལ་བ་གཉིས། དང་པོ། །གང་བྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉྟག་

ཀླན་མཁུན་མི་སེམ་རྒྱུ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

འདིའི། །ས་པོན་དང་ནི་རྩ་དང་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྒྲིན་པ་
 ལྟར་གྱུར་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྒྲིང་རྩེ་བསྟོད་པར་བགྱ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཚེས་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། ༥ དང་པོར་བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །དངོས་པོ་རྣམས་
 ལ་བདག་གི་ཞེས་བཟུང་བས། །ཟོ་རྩལ་རྒྱུད་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །
 འགྲོ་ལ་སྒྲིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །གཉིས་པ། ༥ འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྩུན་
 རྒྱུ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་སྒྲིང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་ཡུལ་དངོས་ལ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ས་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། ས་བརྩམ་སྒྲིང་བཤད་པ་དང་། ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རབ་དགའ་སོགས་ལྟ་
 བཤད་པ་དང་། ས་དུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ། རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་པ། །གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། །གསུམ་པོ་དེ་བྱེད་པ། །བཞི་བ་འོད་
 འཕྲོ་བ། །ལྟ་བུ་དང་ལ་བཤད་པ་དང་ལ། དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་དངོས་བཤད་པ་དང་། །ལེའུའི་རྒྱ་བས་
 བསྟར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱད་གཞི་ས་ཡི་རོ་པོ་མདོར་བསྟན། རྒྱད་ཚེས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་ས་མཐུག་བསྟར་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ༥ འགྲོ་བ་སྒྲོལ་ཕྱིར་
 སྒྲིང་རྩེའི་གཞན་དབང་གིས། །ཀླན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲིན་པས་རབ་སྒྲོན་ཞིང་། །
 གང་གི་སེམས་ནི་རབ་དགའ་ལ་གནས་པ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་ཀྱི་དང་པོར་
 བརྟེན། །གཉིས་པ་ལ། རང་གི་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། །གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོན་ལྷན་གྱི་མཚན་ཐོབ་
 པའི་ཡོན་ཏན། དེགས་སུ་སྒྲེ་བ་སོགས་སྤང་བའི་ལྷན་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། བན་སོང་སོགས་སྤང་བུ་
 འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ་ནི། ༥ དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་དེས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲུབ་བསྟན་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་གྱི་ཡོན་ཏན།
 སྒྲངས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། ལུས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོན་དུ་འཕེལ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། དང་
 བོ། ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་སྒྲུབ་ཏེ། །གཉིས་པ་། ། འདི་
 ཡི་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་པོ་སྒྲངས་པར་གྱུར། །གསུམ་པ་། ། དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་། །འཛིབ་ནི། ། འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་ལུས་པའང་
 ཡིན། །ལྷ་པ། ། ས་ནས་སར་གཞོན་གོང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་
 དང་། དེ་དཔེས་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ། ། དེ་ཆོ་འདི་ཡི་རང་འགྲོའི་ལམ་འགག་ཅིང་། །
 སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་ས་རྣམས་ཟད་འགྱུར་ཏེ། །གཉིས་པ་། ། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་
 པ་བཞིན་དུ་བསྟན། །གཉིས་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཆུལ་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས།
 དང་བོ་ནི། ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོས་གྱུར། །ཐུབ་དབང་
 གསུང་སྒྲུབ་རང་རྒྱལ་བཅས་པ་རྣམས། །བསོད་ནམས་སྟོབས་གྱིས་པམ་བྱས་
 རྣམ་འཕེལ་ཞིང་། །གཉིས་པ་། ། རིང་དུ་སོང་བར་སློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །
 གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་སྦྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་ཆུལ། སྦྱིན་པའི་བསྐྱགས་པ།
 སྦྱིན་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་བོ་ནི། ། དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྟོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །དང་
 པོ་སྦྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །རང་ག་གཏོང་ལའང་གྲུས་པར་བྱས་པ་
 ཡིས། །སྤང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པའི་བསྐྱགས་
 པ་དངོས་དང་། བསྐྱགས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གྲུས་པའི་ཆུལ་གཉིས། དང་བོ་ལ། རྟོན་
 དམན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱགས་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱགས་པ། དེ་ལྟར་བསྐྱགས་པའི་
 མཇུག་བསྐྱབ་གསུམ། དང་བོ་ལ། རྟོན་དམན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དགོས་ཆུལ་དང་། སྦྱིན་པ་ཕྱིན་པའི་ཡན་ཡོན་

ཀྱུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱུ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

གཉིས། དང་པོ། ༥ སྤྱི་པོ་འདི་ཀྱུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །མི་རྒྱལ་ས་བདེ་
བའང་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྤྱིན་ལས་བྱུང་མཁུན་
ནས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱིན་པས་
འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། སྤྱིན་པས་བྱུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

༥ སྤྱིང་རྩེ་དམན་ཞིང་གིན་ཏུ་རྩུབ་སེམས་ཅན། །རང་དོན་ལྟར་
ལེན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བ་གང་། །དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་ས། །
སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྤྱིན་ལས་འབྱུང་། །གཉིས་པ། ༥ འདི་ཡང་སྤྱིན་
པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་མོ། །འཕགས་པའི་སྤྱི་པོ་དང་ཐུད་ལྟར་ཏུ་འཕྱོལ། །
དེ་ནས་སྤྱིད་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགོ་བར་
འབྱུར། །གཉིས་པ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ། ༥ འགོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་
རྒྱལ་ས། །སྤྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དག་འབ་འཕྱོལ། །གཞུམ་པ་བསྐྱུགས་པས་
མཐུག་བསྐྱུག། ༥ སྤྱིང་རྩེ་ཅན་དང་སྤྱིང་རྩེ་མེད་ལ་ཡང་། །དེ་ལྟར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་
ཉིད་ཅུ་བར་འདོད། །གཉིས་པ་བསྐྱུགས་པ་དེ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་བྱུང་སེམས་རྒྱལ་ས་ལུས་ཚུལ་ལ།
སྤྱིན་པ་ལ་ཅི་ཙམ་གྲུས་པའི་རྩུལ་དང་། །དེ་ལྟར་གྲུས་ནས་སྤྱིན་པ་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ རི་
ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་སེམས་ལས། །རྒྱལ་སྤྱུས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཐུབ་
རྒྱལ་ས་ལ། །ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན། །ཐམས་ཅད་བཏང་བས་
ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །གཉིས་པ། ༥ ལུས་བཅད་སྤྱིང་ཞིང་བདག་གི་སྤྱུག་
བསྐྱལ་གྱིས། །གཞན་དག་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དབྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི། །སྤྱུག་བསྐྱལ་

རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ། བཅད་པར་བྱ་བྱིར་དེ་ནི་བཙོན་པར་བྱེད། །
གསུམ་པ་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ༥ སྒྲིན་པ་སྒྲིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་བོས་སྒྲོང་། །
འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཅེས་བྱ། གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྒྲིས་
གྱུར་པས་དེ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་ཅེས་བསྟན། གསུམ་པ་ས་ཡི་མཇུག་
བསྟར་བཞི། ༥ དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྐས་ཡིད་ལ་རབ་གནས་གིང་། དམ་པའི་རྟེན་ལ་
འོད་ཆགས་མཛེས་གྱུར་པའི། དག་འབ་འདི་ནི་ཁོར་བུ་རྒྱུ་ཤེལ་བཞིན། ལུན་
སྟག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། གཉིས་པ་སྐབས་བསྟར། ༥ དབུ་མ་
ལ་འཇུག་པ་ལས། རབ་ཏུ་དག་འབ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་པོ་འོ། ། །

གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། དཔོན་དང་། ལེའུའི་སྐབས་བསྟར་བཞིས། དང་པོ་ལ། བྱང་གཞི་
སའི་དེས་ཆོག་ས་དེའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་པ་མཇུག་བསྟར་བཞིས། དང་པོ།
༥ དེ་ནས་ལུན་ཆོག་ས་ཡོན་ཏན་དང་ལུན་བྱིར། ཁྱི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྱིམས་
དྲིམ་སྐངས། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱུ་བ་དག་གྱུར་པས། དམ་པའི་ལས་ལམ་
བཅུ་ཆར་སོག་པར་བྱེད། གཉིས་པ་ལ། ས་འདིར་རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་སར་བྱིན་ལྟག་ཅིང་དག་པར་
བསྟན་བ། རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་བསྟགས་བ། རྒྱལ་བྱིམས་པར་བྱིན་གྱི་དབྱེ་བཞིས། དང་པོ་ལ་དཔོན་དང་།
རྒྱལ་བྱིམས་དག་རྒྱལ་བཤད་བཞིས། དང་པོ་ནི། ༥ དག་པའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་
ཡང་། དེ་ལ་གྲགས་ཏེ་གིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར། སྒྲོན་ཀའི་སྒྲུ་ལྟར་ཏུ་
རྣམ་དག་དེ། ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། གཉིས་པ་ནི།
༥ གལ་ཏེ་འདི་ནི་བྱིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། དེ་བྱིར་དེ་ནི་རྒྱལ་བྱིམས་དག་

ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་། །གནིས་སྒྲོའི་རྒྱ་བ་ཡང་
དག་བྲལ་བར་འགྱུར། །གནིས་བརྒྱུ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ། །བསྐྱེད་པ་དངོས་དང་། །བསྐྱེད་པ་
བ་དེ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་ཁྱིམ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གནས་རྒྱུ་གནིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དམན་བར་ཡང་རྒྱུ་
ཁྱིམ་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་གནིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ཁྱིམ་སྐྱེད་
བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྟན་པའི་ཕན་ཡོན་གནིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ཁྱིམ་སྐྱེད་བྲལ་ན་བདེ་འགྲོ་
མི་ཐོབ་པའི་སྒྲིན་དང་། བདེ་འབྲས་ལན་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་སྒྲིན་དང་། དན་སྙོལ་ལས་ཐར་དགའ་བའི་སྒྲིན་
དང་། སྒྲིན་དེ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་ཁྱིམ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བཞི། དང་པོ་ནི། །སྒྲེ་
བོ་རྒྱུ་ཁྱིམ་སྐྱེད་པ་ཆག་གྱུར་ན། །སྒྲིན་བས་ལོངས་སྒྲོལ་ལྟར་ཡང་དན་
འགྲོར་ལྟར། །གནིས་པ། །སྒྲེད་བཅས་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་བས་ན། །ཕྱིན་
ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྒྲོལ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །གསུམ་པ། །རང་དབང་འཇུག་ཅིང་
མཐུན་པའི་ཡུལ་གནས་པ། །དེ་ཆོའདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་
སར་ལྟུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་གྱུར་པ། །དེ་ཆོའདི་ནས་གང་གིས་འབྱིན་
བར་འགྱུར། །ཁེལ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་ཁྱིམ་སྒྲིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། །རྒྱུ་
ཁྱིམ་སྐྱེད་པ་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན། །གནིས་པ། །ཡོན་ཏན་རྒྱུ་
ཁྱིམ་སྐྱེད་པ་ཏུ་རྣམ་འཁེལ་ན། །འབྲས་བུ་ཉེར་སྒྲོལ་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །
གནིས་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ། །སྐྱོ་སྐྱོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་
སྒྲེས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། །རྒྱུ་སྐྱེས་རྣམས་
ཀྱི་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་། །ངེས་ལེགས་རྒྱུ་ཁྱིམ་སྐྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད། །
གནིས་པ་བསྐྱེད་པ་བདེ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་ཁྱིམ་སྐྱེད་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་གནས་རྒྱུ་ནི། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་

རོད་དང་ལྷན་ཅིག་དང་། །བུ་ཤིས་ན་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན། །དེ་ལྟར་
 རྩལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ། །དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་
 མི་འདོད། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། ༥ གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ། །
 གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྩལ་ཁྲིམས་དེ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་
 ཅེས་བཤད། །གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤོང་དེ་འཛིག་རྟེན་འདས། །གསུམ་པ་མཇུག་
 བསྟ། ༥ སྤོང་མིན་སྤོང་བའི་དཔལ་གྱུར་རྒྱལ་སྤྱུང་གི། །སྤོང་བ་ལས་བྱུང་དྲི་བལ་
 དྲི་མེད་པ། །འདི་ཡང་སྤོང་ཀའི་སྤོང་འོད་ཅིང་བཞིན་དུ། །འགོ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་དུང་
 བ་སེལ་བྱེད་ཡིན། །གཉིས་པ་སྤྱོད་པས་བསྟུ་བ། ༥ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དྲི་མ་
 མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་འོ། ། །
 གསུམ་པ་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་པ་འོད་བྱེད་པ་ལ། །ཁྱད་གཞི་སའི་དེས་ཆོག་བཤད་པ། །ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། སའི་
 ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་འཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ༥ ཤེས་བྱའི་བྱུང་བའི་མ་ལུས་སྤྱོད་
 པའི་མེ། །འོད་འབྱུང་བྱིར་ན་གསུམ་པའི་ས་འདི་ནི། །འོད་བྱེད་པ་སྤོང་བ་དེ་
 གཤམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ། །དེ་ཆེ་ཉི་འོད་ཟངས་འདྲའི་སྤྱང་བ་འབྱུང་། །གཉིས་པ་ཁྱད་
 ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་ལྷག་པ་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་བཤད་པ་དང་། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་
 ཏན་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་རྩལ་དང་། བཟོད་པ་སྤོང་རྩལ། བཟོད་
 པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ། ༥ གལ་ཏེ་གནས་མིན་ལྟགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། །
 དེ་ཡི་ལུས་ལ་རུས་པ་དང་བཅས་ཤ །སྤང་ལེ་ཡུན་རིང་དུས་སྤྱི་གཅོད་བྱེད་ཀྱང་། །
 གཅོད་བྱེད་དེ་ལ་བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྤྱོད། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྤོང་རྩལ་ལ། དོན་དམ་པའི་
 སྤོང་བ་བཟོད་པ་སྤོང་རྩལ་དང་། གྱུན་རྒྱུ་བྱིས་སྤོང་བ་སྤོང་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ བདག་

ཀུན་མཁུན་མི་ཐམ་ཀྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

མེད་ལྷ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཡིས། །གང་གིས་གང་ལ་གང་ཆེ་ཅི་བཅད་
ཅས། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་གཟུགས་བརྟན་ལྟར། །མཐོང་བའི་ཕྱིར་
ཡང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། །གཉིས་པ་ལ། །ཁོང་ཁོ་བའི་སྒྲིན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་
ཚུལ་དང། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང། ལུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྟུབ་གསུམ།
དང་པོ་ལ། དོན་མེད་པས་ཁོ་བར་མི་རིགས་པར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ། ཕན་བྱེད་གཞོད་པར་བསྒྱུར་
མི་རིགས་པར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ། །ཁོང་ཁོ་སྟེག་པ་གིན་དུ་སྒྲོབས་ཆེ་བར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་
བསྒྲོམ་པ། འདི་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སྒྲིན་དུ་མར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ། ༥ གཞོད་
པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན། །དེ་ལ་བཀོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྟོག་གམ་
ཅི། །དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་པས་པར་འདིར་དོན་མེད། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་
ནི་འགལ་བར་འགྱུར། །གཉིས་པ། ༥ སྒྲོན་བྱས་མི་དགའི་ལས་གྱི་འབྲས་སུ་
གང་། །ཟད་བྱེད་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ། །གཞན་ལ་གཞོད་དང་ཁོ་
བས་སྟུག་བསྟུལ་ཕྱིར། །ས་པོན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འཁྲིད་པར་བྱེད། །གསལ་པ།
༥ གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ལ་ཁོ་བ་ཡིས། །སྒྲིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མི་བཟོད་
ལས་གཞན་སྟེག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །བཞི་པ། ༥ མི་སྟུག་གཟུགས་བྱེད་དམ་པ་
མིན་པར་འཁྲིད། །རིགས་དང་མི་རིགས་རྣམ་དཔྱད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །མི་
བཟོད་པ་ཡིས་ལྷུང་དུ་ངན་འགོར་སྒྱུར། །གཉིས་པ། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ༥ བཟོད་
པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་བྱེད། །མཛེས་ཤིང་དམ་པའི་སྐྱུ་པོས་
འདོད་པ་དང་། །རིགས་དང་མི་རིགས་ཤེས་ལ་མཁས་འགྱུར་ཁིང་། །འདི་ལས་

གཞན་ཏུ་ལྟ་མི་དག་ཏུ་སྒྲེ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ། ༥ སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་
 གས་ཀྱིས། །ཁྱོད་དང་བཅོད་པའི་སྒྲོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ། །མི་བཅོད་སྒྲངས་པས་
 འཕགས་པའི་སྒྲེ་བོ་ཡིས། །བསྐྱུགས་པའི་བཅོད་པ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །
 གསུམ་པ་དབྱེ་བ། ༥ རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་བཏོན་ཀྱང་། །གསུམ་
 དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་སྤྱིན་ཅེས་གསུངས། །གཉིས་པ་ས་
 འདིར་འབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ནི། ༥ ས་དེར་བསམ་གཏན་མཛོན་ཤེས་འབྱུང་འབྱུར་
 དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་ཡོངས་སྤྱུ་བྱང་པར་འབྱུར། །དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་
 འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་བྱས་པར་འབྱུར། །
 གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ། བར་ཕྱིན་སྤྲུལ་གསུམ་སྤྱོད་མོང་ཏུ་མཇུག་བསྟུ་བ་དང་། རྩེ་བྲག་ས་འདིའི་མཇུག་
 བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ། ༥ སྒྲིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། །བདེ་
 བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱུགས། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་
 ཆོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲུ་ཡི་རྒྱ། །
 གཉིས་པ། ༥ རྒྱལ་གས་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། །རང་རྒྱུད་ཐུན་པ་དང་
 བོར་བསལ་བྱས་ནས། །འགོ་བའི་ཐུན་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ས་འདིར་
 རྫོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོ་མི་འབྱུར། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མིང་། ༥ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་
 ལས། །འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་
 པའོ། ། །

ཀླན་མཁུན་མི་མཁ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བཙོན་འགྲུལ་ལྷག་པ། སའི་དེས་ཆོག་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ། ༥ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཙོན་འགྲུལ་རྗེས་འགོ་ཞིང་། །བསོད་ནམས་སྒོ་གོས་ཆོག་སའི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། །བཙོན་འགྲུལ་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་བ་ཡི། །ས་དེ་བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ༥ དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྐྱེས་ལ་རྫོགས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་འོ། །སྤང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་། །གསུམ་པ། ༥ བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ལེམ་མེད་མེད་ནི། ༥ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་འོ། ། །

ལྷ་བ་སྤང་དགའ་བ་བཤད་པ་ལ། ཁྱད་གཞི་སའི་དེས་ཆོག་དང་། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ།

༥ སྤང་དགའི་སར་གནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ། །བདུད་རྒྱུས་ཀླན་གྱིས་ཐམ་པར་རུས་མ་ཡིན། །གཉིས་པ། ༥ བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སྒོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོ་རྫོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། །ལེམ་མེད་མེད་ནི།

༥ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྤང་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པ་འོ། ། །

གཉིས་པ་ས་བྱག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་བཤད་པ་ལ། ལྷལ་ཅན་སའི་དོན་མཛོད་བསྟན། ལྷལ་སྤོང་ཉིད་རྒྱས་

པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྫོང་བའི་མཇུག་བསྐྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ། ༥ མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པར་

མཉམ་གཤག་སེམས་གནས་ཏེ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མཛོན་ཕྱོགས་ཤིང་། །རྒྱུན་ཉིད་འདི་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། །ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གཉིས་པ་ལ། སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྫོང་བ་དང་། ཆེ་བ་དེ་ལྷན་

གྱི་སྐྱོད་ཉིད་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ རི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ན་བདེ་བླག་
 ཏུ། །མིག་ལྟན་སྒྲིལ་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་
 འདིར་ཡང་སྒྲོས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་འཁྲིད། །གཉིས་
 བ་ལ། རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། གང་ལ་བཤད་པའི་སྐྱོད་དང་། གང་བཤད་པའི་ཚོས་གསུམ། དང་པོ།
 ༥ རི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ཡུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་
 བས་ཡིན་པས་ན། །དེ་ལྟར་འབགས་པ་སྒྲུབ་པ་གཞུང་ལུགས་ལས། །རི་ལྟར་
 གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྟུན་པར་བྱ། །གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་བཤད་པའི་སྐྱོད་དོས་
 བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉན་པར་བསྐྱེལ་བ་གཉིས། དང་པོ། ༥ སོ་
 སོ་སྒྲེ་བའི་ཉིད་ནའང་སྐྱོད་ཉིད་ཐོས། །ནང་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།
 དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་གང་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲུབ་ལྟར་འབྱུར་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་ཐོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐྱོད་
 བེ་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་
 ཐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ དེ་
 ལ་དེ་ཡི་རྗེས་འགྲོའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲངས་ནས་གནས་
 བར་འབྱུར། །སྒྲིབ་པ་གཏོང་ཞིང་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲེན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཞིང་
 དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་སྒྲོལ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བྱེད་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབང་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད། །གཉིས་པ། ༥ ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་
 ལ་མཁས་པས་ནི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པས། །དེ་དོན་གཉེར་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུག།

བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །གསུམ་པ་གང་བཤད་པའི་ཚེས་ལ། རྟོང་བ་ཉིད་རིགས་
བས་གཏན་ལ་ཐབ་བ་དང་། གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚེས་
ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་བས་གཏན་ལ་ཐབ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་བས་གཏན་ལ་ཐབ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་བས་དགག་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བ་རྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་ཅམ་གྱི་དོན་དུ་རིགས་བས་གྲུབ་ཚུལ། རིགས་བས་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ།
དང་པོ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུང་བ་སྤྱང་བ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའི་སྒྲོན་ས་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་
བར་བཤད། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་མཆུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ༥ དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་
མིན་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མིན། །གཉིས་ཀ་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་
བ་མིན། །གཉིས་པ་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་
སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བ་མཛུང་བའི་རིགས་བས་དགག་
པ་དང་། བསྟན་བཅོས་མཛུང་བའི་རིགས་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ཁོར་ཉིད་དུ་བདག་སྐྱེས་
དགག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བ་
གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་
དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། སྐྱེ་བར་མི་རིགས་བས་དགག་པ།
འབྲས་སུ་སྐྱེ་བ་སྐྱབས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ས་ཐོན་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་
བཞི། དང་པོ། ༥ དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད། །གཉིས་པ།
༥ སྐྱེས་ཐེན་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཉིད། །གསུམ་པ། ༥ སྐྱེས་
པ་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་ནི། །ལྷ་ལུ་སྐགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཐོབ་པར་
མི་འབྱུང་ཞིང་། །བཞིཔ། ༥ ས་ཐོན་སྤིང་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །
གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་གནས་སྐྱབས་མི་དཔེ་གསུམ་བས་
ཐལ་བར་དགག་པ་དང་། གནས་སྐྱབས་ཐ་དད་པར་དཔེ་གསུམ་ན་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བས་

དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་པ་པའི་འཐད་པ་དང་། དེས་ན་དབྱིབས་སོགས་ཐ་
 དད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ། རི་ལྷ་ར་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་རྒྱུ་པ་པ་འཛིག་
 པར་འབྱུར། །གཉིས་པ། ། བྱེད་རྒྱ་ས་པོན་གྱི་ལས་ལྷ་གྱུའི་དབྱིབས་དང་ནི། །
 །འདོག་རོ་རྩས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དད་མེད་པར་འབྱུར། །གཉིས་པ་ལ། །གནས་སྐབས་ཐ་དད་
 བ་རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྷ་ར་འཐད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་སྒྱ་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་
 འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ། གལ་ཏེ་རང་གི་སྒྲུང་གྱི་རོ་པོ་
 ཡོངས་བཅད་ནས། །གཞན་གྱི་རོ་པོར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་རི་ལྷ་ར་ཡིན། །གཉིས་པ།
 ། གལ་ཏེ་ས་པོན་སྒྱ་གྱུའི་ར་གཞན་མ་ཡིན་ན། །ས་པོན་བཞིན་དུ་སྒྱ་གྱུ་
 གཟུང་དུ་མེད་པའམ། །ཡང་ན་དེ་བཞིན་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འབྱུར། །
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་གཅིག་པར་ཁས་མི་སྤང་། །གཉིས་པ། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྤང་དུ་ཡང་
 བདག་སྒྲེམ་མེད་པར་རྟོན་བཞི། ། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་འབྲས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །
 དེ་དག་གཅིག་ཅེས་འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མེད། །གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་བསྟུབ།
 ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་བཅད་པས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དང་
 བྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེས་གྱི་རིགས་པས་དགག་
 པ་ནི། ། བདག་སྒྲེས་འདོད་ན་བསྒྲེད་པར་བྱ་དང་སྒྲེད་བྱེད་དང་། །ལས་དང་
 བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་ན་དེ་དག་ནི། །གཅིག་ཉིད་མིན་པས་བདག་ལས་སྒྲེ་
 བ་ཁས་སྤང་བར། །བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འབྱུར་ཕྱིར་རོ། །
 །གཉིས་པ། །གཞན་སྒྲེ་དགག་པ་ལ། །གཞན་སྒྲེ་འདོད་པ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། །སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བྱེ་
 བཤག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཞན་སྒྲེ་འདོད་པའི་ལྷགས་སྒྱིར་དགག་པ་དང་།

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེབ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཤིག་ཐུང་གསལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་
སྒྲེད་གསལ་བ་དངོས། བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་བསྐྱངས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་
བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞན་སྒྲེ་སྒྲིབ་དགས་པ་ གཞན་སྒྲེ་ཤེ་བྲག་ཏུ་དགས་པ། འབྲས་བུ་ལ་སྤྱབ་ཞིར་
དབྱད་ནས་དགས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགས་པ། སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ལན་དགས་པ་གཉིས།
དང་པོ། ༥ གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི། །མེ་ལྷེ་ལས་
ཀྱང་སྟན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲེབ་ར་འགྱུར་
ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྒྲིང་ཕྱེད་མིན་པ་ཀུན་ལ་འད་གཞན་ཉིད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ལན་དང་། ལན་དེ་དགས་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ རབ་ཏུ་བྱ་བར་བྱས་
པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་བརྗོད་ཅིང་། །གང་ཞིག་སྒྲིང་ཕྱེད་བྱས་པ་དེ་ནི་
གཞན་ན་འད་རྒྱ་ཡིན་ལ། །རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྒྲིང་པར་ཕྱེད་ལས་སྒྲེ་
བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྤྱ་ལུའི་ལྷ་སྤྱ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་མིན་ཞེ་ན། །གཉིས་
པ་ལན་ནི། ༥ ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་གོང་གྲུ་གལ་སོགས། །བྱས་པ་
མེད་དང་རྒྱད་གཅིག་མིན་དང་འདྲ་བ་མིན་པ་དག །སྤྱ་ལུའི་ལྷ་སྤྱ་སྒྲེ་ཕྱེད་མིན་
པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །སྤྱ་ལུའི་ས་བོན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཞན་
ཉིད་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ཤེ་བྲག་ཏུ་དགས་པ་ལ། །རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་བ་ལ་གཞན་སྒྲེད་གསལ་བ། །རྒྱ་འབྲས་
དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྒྲེད་གསལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ལན་དགས་
པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ ལྷ་སྤྱ་ས་བོན་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ཉིད་
མེད་པར་ས་བོན་གཞན་དུ་གལ་འགྱུར། །དེས་ན་ལྷ་སྤྱ་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་འགྱུར་
མིན་པས། །གཞན་ལས་སྒྲེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་གཏང་བར་བྱོས། །གཉིས་

བ་ལ། ལན་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས། དང་པོ། ། ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་
 དང་དམའ་བ་དག། རྟེན་མཉམ་མ་ཡིན་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །
 བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེན། །གཉིས་པ། ། གཤམ་ཏེ་རྟེན་
 གཅིག་ཡིན་ན་འདིར་རྟེན་གཅིག་མེད་དེ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་
 ཡོད་མིན་ཞིང་། །འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་གྱུར་པ། །
 དེ་ཆོ་འདིར་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་
 བར་རིགས་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེད་གསལ་བ་ནི། ། མིག་
 གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་བྱེད་རྟེན་གཅིག་པ། །མིག་ལ་སོགས་དང་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་
 བ་འདུ་གཤམ་ལས། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་ཅི་ཡོད། །
 དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གསུམ་པ། འབྲས་བུ་མཐོང་དབྱང་ནས་
 དགས་པ། ། སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། །ཡོད་མེད་གཉིས་
 དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་བསྐྱེད་འགྱུར་གྲང་། །ཡོད་ན་ཅི་དགོས་མེད་ལ་འདེམས་
 བྱེད་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉིས་ལ་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལ་འདེམས་ཅི་བྱ། །གཉིས་པ།
 དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་འཇིག་པ་
 དང་། དེ་ལམ་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ། རང་ལྟ་ལ་གཤམ་འཇིག་རྟེན་ཆོད་མར་
 འདོད་པས་ན། །འདིར་ནི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཞན་
 ལས་བྱུང་བ་འདེམས་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་
 འདིར་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉིས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པས་གཞན་སྐྱེ་ལས་སྤངས་ཀྱང་འཇིག་

ཀྱུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

རྟོན་པས་མི་གནོད་པའི་རྩལ་དང་། འཛིག་རྟོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྤྱི་མེད་པས་
འཛིག་རྟོན་གྱིས་མི་གནོད་པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩལ་དང་ལུས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལོག་
པའི་དབྱེ་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱིར་
ན་ལུས་གང་ལ་འཛིག་རྟོན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་གནོད་པའི་བྱུང་བར་བསྟན་པས་མཐུག་པསྟེ་བ་གསུམ།
དང་པོ། ༥ དངོས་ཀྱུན་ཡང་དག་འབྲུལ་པའི་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟོན་དོ་
བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ལུས་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། །
མཐོང་བ་འབྲུལ་བ་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །གཉིས་པ་ལ། རྩལ་ཅན་ཆད་མའི་
སྟོན་ས་འཛིག་རྟོན་གྱིས་མི་གནོད་པའི་རྩལ་དང་། རྩལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཛིག་རྟོན་གྱིས་མི་གནོད་
པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བསྟན་པ་དང་། དེས་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མ་ལ་མི་གནོད་པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩལ་ཅན་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་
ལུས་འཇལ་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ མཐོང་བ་འབྲུལ་བ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་
དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྟོན་ལྡན་ནོ། །སྟོན་ལྡན་དབང་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །
གཉིས་པ་ལ། རྩལ་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་བར་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེད་གཏུ་ཞེན་ལུས་ལ་འབྲུལ་པའི་ཞེན་
ལུས་ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེའི་དོར་ཡང་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གནོད་
པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟོན་གྱིས་
རྟོགས་ཏེ། །འཛིག་རྟོན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཛིག་རྟོན་ཉིད་
ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་ །གཉིས་པ། ༥ མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྟོད་
ལྷ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །སྟུ་མ་
སྟེག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིག་རྟོན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་

ཉིད། །གཉིས་པ་དེས་དོན་དམ་དཔོན་ཕྱེད་གྱི་རིག་ཤེས་དྲི་མེད་ལ་མི་གཞོད་ཚུལ། ༥ མིག་ནི་
 རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས། །རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོད་མིན་རི་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒོས། །དྲི་མེད་སྒོ་ལ་གཞོད་པ་
 ཡོད་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཀུན་རྫོང་བ་དེན་པ་དེས་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་
 དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ བཀྲི་མུག་
 རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཐྱིར་ཀུན་རྫོང་བ་སྟེ། །དེས་གང་བདེན་པར་མཐོང་བའི་བཙུགས་
 མ་དེ། །ཀུན་རྫོང་བ་དེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཙུགས་མར་གྱུར་པའི་
 དངོས་ནི་ཀུན་རྫོང་བ་ཏུ་ལོ། །གཉིས་པ། ༥ རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲིབ་ཤད་ལ་སོགས་
 པའི། །རྡོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཟླས་ས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་ཏུ་
 མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །གསུམ་པ། མཇུག་
 བསྟར་བ་ལ། །དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་དབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། །འཛིག་རྟེན་
 རང་གི་དོན་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། །འཛིག་རྟེན་ཆོད་མར་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་
 དང་། །དེས་ན་ཆོད་མིན་གྱིས་ཆོད་མ་ལ་མི་གཞོད་པར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ བཀྲི་མུག་འཛིག་
 རྟེན་ཆོད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །
 ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྒྲུབ་པོ་ཆོད་མར་རིགས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ༥ རྣམ་ཀུན་འཛིག་རྟེན་ཆོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་
 སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད། །གཉིས་པ། ༥ འཛིག་རྟེན་དོན་ནི་འཛིག་
 རྟེན་གྲགས་ཉིད་གྱིས། །གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། །

ཀུན་མཁུན་མི་མཁ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

གཉིས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་སྤྲེལ་དང་མཉན་པ། ༥ གང་ཕྱིར་
 འཛིག་རྟེན་ས་པོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་
 ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྤྲེལ་བ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀལ་བའི་ཡོན་ཏན། ༥ གང་ཕྱིར་ལྷ་ལྷ་ས་
 པོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་གཞོན་པོན་ཞིག་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་གཅིག་
 ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །ལྷ་གཞོན་པོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། ། གཉིས་པ་
 ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེལ་བའི་དང་མཉན་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེལ་
 བཀལ་བ་དང་། །དེ་ལྟར་བཀལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། །དང་པོ་ལ། བཀལ་བ་དངོས་དང་། །དེ་ལ་རྩྭ་བ་
 སྒྲང་བ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བས་དགག་པ། ཐ་
 སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱད་བཞེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། །དོན་དམ་པས་སྤྲེལ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་
 བས་དགག་པ་གསུམ་ལས། །དང་པོ། ༥ གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་ན། །
 །དེ་ལ་སྒྱུར་བས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། །སྤྲོད་ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་
 རྒྱར་འབྱུང་ན། །དེ་མི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །གཉིས་པ། ༥ གང་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་ལས་རྩྭ་ལ་
 ཏཱ། །གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་
 དབྱེད་མི་བྱ། །གསུམ་པ། ༥ །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །
 བདག་དང་གཞན་ལས་སྤྲེལ་བའང་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲེལ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འབྱུང་། །གཉིས་
 པ་རྩྭ་སྤྲོད། ༥ །དངོས་པོ་སྤྲོད་པ་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་

སྒྲིམ་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། རི་ལྷར་དེར་ནི་གཟུགས་པར་རྒྱན་སོགས་
 རྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲེ་འགྱུར་བ། རྟོང་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རྟོང་ན་ཡང་། རྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། ། གཉིས་པ། ཐ་
 རྟོང་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་དགག་པའི་ཡན་ཡོན་ལ། རྟོང་ཆད་གྱི་ལྷ་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བསྐྱོང་བའི་ཡོན་
 ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ། ༥ བདེན་པ་གཉིས་
 སྤུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར། རྟོང་དག་རྟོང་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། །
 གཉིས་པ་ལ། གུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱིན་རྩལ་པའི་རྩལ་དང་། དེ་
 ལྷར་བསྟན་པ་ལ་རྩྱུང་བ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དཔེས་བསྟན་པ་ལོ། རང་པོ། ༥ གང་
 བྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། རྟོང་གུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྩལ་
 བྱིར། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། འབྲས་སུ་ཡང་དག་
 འབྱུང་བར་རིགས་པར་གྱིས། གཉིས་པ། ༥ མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་
 མཐོང་ནས་ནི། སྤང་ཀྱང་སྤུན་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེ་འགྱུར་བ། རྟོང་བཞིན་འགགས་
 ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། །
 གཉིས་པ་རྩྱུང་སྤྱོད་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ཐུག་མེད་ཏུ་འབྱིན་པའི་རྩྱུང་སྤྱོད་དང་། གུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
 ལུང་དང་འགལ་པའི་རྩྱུང་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོན་གཉིས་མཆོན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་ཅན་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་སྒྲེ་དཔྱུག་དངོས་གཉིས། དང་པོ། ༥ རི་ལྷར་ཡུལ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མཆོངས་
 ཀྱང་། རབ་པེ་བཅུན་གྱིས་སྤྱོད་ནས་པར་ནི། མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་
 པར་མ་ཡིན་ལྟར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ཐུག་མེད་ཏུ་མི་འབྱིན་པའི་རྩལ་དང་། འབྲས་སུ་འཆོལ་
 བར་མི་འབྱིན་པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྤྱར་སྒྲིན་མིན་གཤམ་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐམ་ཀྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

གྱིས། ། གཉིས་ལ། ༥ དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་མི་དགོན་གཤམ་པའི་ལས། །རྣམ་སྤྲིན་
དགོན་ཉིད་དགོན་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། །དགོན་མི་དགོན་མེད་སྒྲོ་མེད་ཐར་འགྱུར་
ཏེ། །ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་དགག་པར་མཛད། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་དེ་
འབྲུག་པ་དོན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དགག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ ཀུན་གཞི་ཡོད་
ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ལུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །
གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་
ལའོ། །གཉིས་ལ། ༥ འཛིག་ཆོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །རི་
ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བསྟན་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅེས་བྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷགས་
ཐེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། རྒྱགས་སྒྲ་བཛོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ༥ གཟུང་བ་
མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །མིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཏུ་རབ་རྟོགས་
པའི། །ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེས། །རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཏུ་
དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། །རི་ལྟར་རྒྱུ་གིས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་མཆོ་ནི། །ཆེ་
ལས་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། །ཀུན་གྱི་ས་པོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་
ལས། །རང་གི་རྒྱས་པས་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་
གི་ངོ་བོ་གང་། །དངོས་པོ་བདགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། །བྱི་རོལ་
གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ། །ཡོད་དང་སྒྲོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་
ཡོད། །གཉིས་པ་ལ་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། །སེམས་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དགོངས་དོན་བཤད་

པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་དབང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་རོ་བོ་དགག་པ་
 དང་། དེ་ལས་པམ་པོར་སྒྲུང་བའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་རྩལ་བཤད་པ་དགག་པ། དེ་ལྟར་བགག་པའི་མཇུག་
 བསྟར་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབེ་དགག་པ། བག་
 ཆགས་ཀྱི་རྩལ་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྒྲོང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་དོན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་ལམ་གྱི་
 དབེ་དགག་པ་དང་། སྟེ་ཤད་མཐོང་བའི་དབེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་། འདོད་པ་དེ་དགག་
 པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ བྱི་རོལ་མེད་སེམས་དབར་ནི་གང་དུ་ཡོད། མི་ལམ་རི་
 བཞིན་ཞེན་དེ་བསམ་བྱ། གཉིས་པ་ལ། མི་ལམ་གྱི་དབེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་
 འགྲུབ་པར་བརྟན་པ། མི་ལམ་གྱི་དབེས་སྐད་དུས་ཀྱི་བྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་བརྟན་པ། དེ་ཡི་བྱིར་
 བ་མི་ལམ་གྱི་དབེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་པར་གྲུབ་རྩལ་བརྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། ༥ གང་
 ཆོང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས། ཡོད་མིན་དེ་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་དབེ་ཡོད་མིན། །
 གལ་ཏེ་སྐད་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད། ཡོད་ན་བྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་
 འགྲུར། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྟུང་དྲན་པ། རི་འདྲ་བྱི་རོལ་ལ་ཡང་
 མཆུངས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བཞོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གལ་
 ཏེ་གཉིད་ནང་མིག་སྒྲོ་མི་སྲིད་པས། ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད། །
 དེ་ཡི་རྣམ་པ་བྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན། མི་ལམ་རི་ལྟ་བཞིན་དུ་འདིར་འདོད་ན། །
 གཉིས་པ། ༥ རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ། མ་སྟེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་
 སྟེས་མ་ཡིན། མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྟེད་སེམས། གསུམ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྒྱན་པ་ཡིན། རྣ་སོགས་གསུམ་པོ་ལྟག་མའང་སྟེ་བ་
 མེད། མི་ལམ་རི་ལྟ་བཞིན་དུ་སྐད་འདིར་ཡང་། རང་སྐད་རྣམས་རྒྱུན་ཡིན་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱུད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། །
གསུམ་པ། ༥ འདི་ན་རི་ལྷ་ར་སང་བཞིན་རི་སྤྱིད་དུ། ལ་སང་དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་
གསུམ་པོ་ཡོད། ལས་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མེན་ལྷ་ར། གཉི་ལྷ་ག་
གཉིད་ལས་སང་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་རྒྱ་ཤད་ཀྱི་དཔེ་དགག་པ་ནི། ༥ དབང་
པོ་རབ་རིབ་པ་ཅས་པའི་སྒྲོ་གང་གིས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་རྒྱ་རྣམས་གང་
མཐོང་བ། རེ་སྒྲོ་ལ་རྩོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། རོན་གསལ་མཐོང་ལ་
གཉི་གཤམ་རྒྱུན་པ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྒྲོ་ཡོད་ན། རྒྱ་དེའི་ཡུལ་
དང་མིག་ནི་རྩེས་འབྲེལ་བའི། རབ་རིབ་མེད་ལའང་རྒྱ་ཤད་སྒྲོར་འབྱུང་ན། །
དེ་ལྷ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། གཉིས་པ་དོན་རྒྱུད་གི་ཤེས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་དགག་པ་ལ། མཚོ་མས་
རྒྱུར་བའི་རྒྱོན་གཤམ་ལུགས་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གང་ཕྱིར་མཐོང་
བ་དག་ལ་སྒྲོ་རྩས་ནི། སྤྱིན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲོ་མི་འབྱུང་། ཤེས་བྱ་ཡོད་
དངོས་བྱལ་བས་མིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྩས་པ་ཤད་གཉིས།
དང་པོ། ༥ རྩས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་
བ་ལ་རྩས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ། མ་ཤོང་པ་ལ་རྩས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།
འདས་པ་ལ་རྩས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། ༥ རྩས་ལ་རྩས་པ་སྤྱིད་
པ་ཡོད་མ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། རྩར་དགག་པ་དང་། རྩོན་རྩོད་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། ༥ མ་རྩས་ངོ་པོ་ལ་ཡང་རྩས་ཡོད་མིན། རྩད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་
ཅན་ཡོད་མིན། མོ་གཤམ་སྤུ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། གཉིས་པ། ༥ གཤམ་

ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས་བསྐྱད་འདོད་ན། ཁུས་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་
 འབྱུར་མེད། །ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འབྱུང་བ་མི། བྱུང་བ་མིན་ཞེས་
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ། གསུམ་པ། འདས་པའི་རུས་པ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་
 དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ༥ གཤམ་ཏེ་འགགས་པའི་
 རུས་སྒྲིབ་ལས་འབྱུར་ན། །གཞན་གྱི་རུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུར། །
 རྒྱུན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད། །དེ་ཐྱིར་ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བར་འབྱུར། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གཤམ་ཏེ་འདིར་
 བྱི་རྒྱུན་ཅན་ཐ་དད་གྱི། །དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཐ་དད་མེད་དེའི་ཐྱིར། །ཉེས་མེད་
 ཅེན་གཉིས་པ། ༥ འདི་བྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག །ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱུན་སྐབས་མེད་
 ཐྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཐྱིར་ན་
 རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་
 དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་གཤམ་པ་དེ་ལས་བཅའ་པོར་སྤྱང་
 བའི་བགཞགས་སྒྲིབ་ཚུལ་དགག་པ་ལ། རྩོགས་སྤྱང་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ མིག་
 རྩོ་སྒྲེ་བ་རང་རུས་འགའ་ཞིག་ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་བྱི་སྒྲེ་འབྱུར་ཞིང་། །
 རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རུས་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་
 རྟོགས། །འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག་ །ཐྱི་གཞུང་མེད་པར་རང་
 གི་ས་པོན་ལས། །སྤྱོ་སོགས་སྤྱང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། །སྒྲེ་པོས་
 ཐྱི་རོལ་གཞུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། །ཁྱི་ལམ་ན་ནི་གཞུགས་དོན་གཞན་མེད་

ཀུན་མཁུན་མི་མཁ་རྒྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

པར། །རང་རྒྱས་སྒྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས། །འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་
སད་ལའང་འདིར། །ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེན། ། གཉིས་པ་ལ། བཀའ་
བ་དོས་དང། ཤེས་པ་ལས་དོན་སྣང་སྒྲུབ་ཕྱིན་ལྟ་མ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་བརྟན་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཁོན་དོན་སྣང་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་སད་དུས་སུ་ཡོང་བ་ལ་གཟུགས་སྣང་
བར་ཐལ་བས་དགག་པ། སད་དུས་སུ་རྒྱས་པ་མ་སྒྲིན་པར་འདོན་ན་མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡང་གཟུགས་སྣང་མི་
སྒྲི་བར་ཐལ་བས་དགག་པ། དེས་ན་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་བདེན་རྒྱན་མཉམ་པར་བརྟན་པ་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ༥ ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ། །སྤྱོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་
སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར། །མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་པོན་ནི། །སྒྲིན་ལས་
ཡོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྒྲེ། ། གཉིས་པ། ༥ གལ་ཏེ་བྱེད་ལྟར་མི་ལམ་དུག་
བ་ཡི། །རྒྱས་པ་སྒྲིན་ཡོད་སད་ལ་མེད་འགྱུར་ན། །དུག་པའི་རྒྱས་སྒྲིན་ཇི་ལྟར་
འདིར་མེད་པ། །དེ་ལྟར་མི་ཆེ་མེད་ཅིས་ཅིས་མི་རིགས། །ཇི་ལྟར་མིག་མེད་
འདི་ཡི་རྒྱུ་མེན་ལྟར། །མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན། །གསུམ་པའི། ༥ དེ་
ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག །བརྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་
ཁས་བླང། །གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱབ་ཕྱེད་གཞན་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། རིགས་པའི་རྒྱབ་
ཕྱེད་མེད་པ། ཡང་གི་རྒྱབ་ཕྱེད་མེད་པ། དཔེས་རྒྱབ་ཕྱེད་མེད་པ་གསུམ། དང་པོ། ༥ འདི་ཡིས་
ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ། །དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་
བས། །ཚུང་འདི་སེལ་བྱེད་ གཉིས་པ། ༥ སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འགར་
ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅིས་མ་བརྟན་རྟོ། །གསུམ་པ་ལ་དཔེ་གཞན་མི་སྒྲུག་པ་བསྟོམ་པའི་ཡིད་
དོར་གང་རྒྱས་སྣང་བའི་དཔེས་བསྒྲུབ་བཤད། །ཡིད་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་ལ་རྣལ་ཁྱབ་ཀྱི་མཐོང་བའི་དཔེས་བསྒྲུབ་

བ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་
ལས། ཀའང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་པ་གང་། ཉེ་ཡང་གསུམ་ཆར་སྒྲེ་
བ་མེད་པར་མཐོང་། འོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་ཕྱིར་རོ། བྱོད་ཀྱི་དབང་
སྒྲོའི་ཡུལ་རྣམས་རི་ལྟ་བུར། ཉེ་ལྟར་མི་སྤྱད་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ན། ཉེ་བཞིན་
ཡུལ་དེར་སློ་གདང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས། ཉོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྟན་པར་ཡང་མི་
འགྱུར། ཀའཉིས། ༥ རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། ལྟ་འབབ་
གྲུང་ལ་ཡི་དྲུགས་རྣམས་སྒྲོ་ཡང་། ཀའཉིས་པ་མཇུག་བསྟུབ། ༥ མདོར་ན་རི་ལྟར་
ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། སྒྲོ་ཡང་མེད་ཅིས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ཀའཉིས་
པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འཐད་
པ་བསྟན་པ། དེས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། བདེན་
གཉིས་མཐོར་བ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷགས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་ལས་ལེན་པ་དང་འདྲིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་
ཅམ་དུ་ལས་ལེན་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲི་བའི་རྩལ་
གྱིས་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ༥ གལ་ཏེ་གཟུངས་
མེད་འདྲིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཁིང་། ཀའཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་
ན། ༥འདི་ཡི་ཡོད་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། མ་བརྒྱུད་པར་ཡང་ཡོད་
ཅིས་བྱར་མི་རུང་། ཀའཉིས་པ་ལ། གཞན་དབང་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རང་རིག་དགག་པ་
དང་། དེ་དགག་པས་ཚད་མ་མེད་པར་གཞན་དབང་ཡོད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམ་
བཅའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ཉང་པོ་ནི། ༥ དེ་ཉིད་
གྱིས་དེ་སྟོང་བས་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན། ཀའཉིས་པ་ལ། རང་རིག་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོ་ནས་མི་འགྱུབ་

ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

པའི་ཚུལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་ཚུལ། དང་པོ་ལ་གང་ན་ཚིག་ས་བཀོད་བ་དང་།
དེ་དག་ག་བ་གཉིས། དང་པོ། ༥ ག་ལ་ཏེ་བྱི་དུས་དུན་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། །གཉིས་པ་ལ།
དུན་པ་རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་གང་ན་ཚིག་ས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དག་ག་བ་དང་། རང་རིག་ཡོད་དུ་ཆུག་གུང་
དེ་དུན་པར་མི་རིག་ས་པས་དག་ག་བ་གཉིས། དང་པོ། ༥ མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱིར་བཟོད་
པ་ཡི། །མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་
རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་གུང་དུན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་
བ་དང་། རིགས་པ་དེས་ལན་གྱི་བྱང་པར་གཞན་རྣམས་གུང་འཛོམས་པར་བསྟན་པ། དང་པོ། ༥ རང་
རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་གྱི། །དེ་ལྟ་འང་དུན་པས་དུན་པ་རིགས་མིན་ཏེ། །
གཞན་བྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན། །གཉིས་པ། ༥ གང་ན་ཚིག་ས་འདིས་
ནི་བྱང་པར་དག་གུང་འཛོམས། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། ༥ གང་བྱིར་གང་གིས་
ཡུལ་མྱོང་གུར་དེ་ལས། །བདག་ལ་དུན་པ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་པ། །དེ་བྱིར་
བདག་གིས་མཐོང་སྟམ་དུན་འགྲུར་ཏེ། །འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟངས་ཚུལ་
ལུགས་ཡིན། ། གཉིས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གྲུབ་པའི་ཚུལ། ༥ དེ་བྱིར་རང་རིག་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །སྟོང་གིས་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །
བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །དེ་ནི་དེ་གིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་
མ་ཡིན། །གཉིས་པ། ཡོད་པར་ངས་པའི་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཚུལ།
༥ ག་ལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། །བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་
དངོས་ཡོད་ན། །གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ། །སྟོང་ལ་མོ་གཤམ་
ལུས་གཞོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ། ། གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། ༥ གང་

ཆོ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྒྱུར་ནི་གང་
 ཞིག་འགྱུར། །གཞན་གྱི་དབང་གི་རྒྱུ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་
 པའི་རྣམ་བཞག་ཀུན་ཀྱང་བརྒྱལ། །གསུམ་པ་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་ལམ་རྣམ་དག་ལྷུ་སྟེབ་གྱི་
 ལུགས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་འཐད་པ་སྟབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྟབ་
 ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི། བྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ།
 བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ནོར་བའོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་མི་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་དང་། བདེན་གཉིས་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་མ་ཤེས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་
 ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་བ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། །
 གཉིས་པ། ༥ ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་
 རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་
 འོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། །བཞི་པ། ༥ རི་ལྷར་བྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་
 འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྦྱངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་
 དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྟོབ་པར་བྱེད། །
 རི་ལྷར་སྤང་པོ་སྦྱངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པའི། །དག་བཙོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་
 མིན་དེ་ལྟར། །འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི། །འཛིག་རྟེན་ལས་
 ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྟོ། །གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན། །འཛིག་
 རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །བྱོད་དང་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཅོད་གྱིས་
 ཤིག་དང་། །བྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་།
ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་།
དེ་འཐད་པས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ མདོན་གྱུར་མདོན་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་
དཔའ་ཡིས། སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ། རྟག་བདག་བྱེད་
པོ་བཀག་པ་རྟོགས་སྤྱིར་དེས། བྱེད་པ་པོ་ནི་སྤྱོད་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། །
གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱབ་པ། དེ་ལྟར་གྱུ་བའི་མཆོག་བསྐྱབ་པ་གསུམ།
དང་པོ་ལ། མདོ་གང་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་དང་། རི་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་གསལ་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ། ༥ དེ་སྤྱིར་སྤྱོད་ལྟར་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་སྤྱིར། ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་དེ་
ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་པོ་སྤྱོད་མཐོན་འཛུམས་བྱེད་དག། རྟོ་རྟོ་
འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་སྤྱིར་གསུངས། གཉིས་པ། ༥ རི་ལྟར་རང་གི་བསྐྱབ་
བཅོས་དེ་དེ་ལས། ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་གང་ཟག་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་དག། སྤྱོད་པ་
དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་བས་སྤྱོད་ཙམ་འཛིག་རྟོག་བྱེད་
པོར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་འགོག་པའི་དོན་མིན་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་གྱུར་
བ་ཡིན་པར་རྟོག་པ། དེ་ལྟར་འཐད་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ རི་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་
ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད། རྟོག་བཞིན་སྤྱོད་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཛིག་རྟོག་ལ། །
མདོ་ལས་སྤྱོད་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གསུགས་ནི་འདིར། འགོག་པ་དེ་ལྟར་
མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་འགོག་པར་འདོད་པའི་འཐད་པའི་རྒྱུ་
དང་། གཙོ་བོར་འདོད་པ་འཐད་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གཤམ་ཏེ་འདི་དག་སྤྱོད་ཙམ་
ཞེས་མཁྱེན་ནས། རྟོག་ལས་གསུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། སྤྱིར་ཡང་

དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས། །མ་རིག་ལས་ལས་སྒྲིམ་པར་ཅིའི་བྱིར་
གསུངས། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྩལ་དང་། གཞན་དེ་ཙམ་དུ་མི་གཙོ་བོ་འཇུག་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་། །སྤོང་གི་འཛིག་
རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྒྲིམ་པར་གསུངས། །
སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གཉིས་པ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །
ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི། །སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་བོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་
སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་བོ། །བསྒྲུག་གི་གཞུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ། །གསུམ་པ། མཇུག་བསྟར། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །
འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། །ཁུང་
པོ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ལྷ་ཆར་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་
ན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །གཞུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་
ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ན་འང་གཞུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག །
དེ་དག་ཤེས་རབ་རྩལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་
མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་
ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ནི་བཀག་པས་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །དེ་བྱིར་དེ་ལྷ་འཛིན་
པས་དངོས་གཤོད་ནས། །དེ་ཉིད་མ་སྒྲིམ་འཛིག་རྟེན་སྒྲིམ་རིག་བྱ། །གཉིས་པ་
ལང་ག་ཤེགས་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ། །ཁུང་དེ་འདྲ་བ་འདྲ་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་དང་། །དེ་
ལྷ་རེས་པའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་བཀོད་པ་གཉིས། །དང་པོ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །
མཛོད་སྟེ་གང་ལས་བྱི་རོལ་དོན་ཡོད་
མིན། །སེམས་ཉིད་སྒྲ་ཚོགས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ། །གཞུགས་ལ་ལྷག་

ཀུན་མཁུན་མི་ཐམ་ཀྱུ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

པར་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །གཟུགས་བརྗོད་གས་བསྟེ་དེ་ཡང་དྲ་དོན་ཉིད། །
གཉིས་པ་ལ། དྲ་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།
ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་མཛད་གཞན་གྱི་དྲ་དེས་ཀྱང་རྟོགས་པར་གང་མས་པ་གསུམ། དང་པོ། ༥ འདི་
ནི་སྟོན་པས་དྲ་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་དྲ་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་
པས་འཐད། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། དྲ་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་
འདིས་གསལ་པར་བྱེད། །གཉིས་པ། ༥ ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །
བདེ་ལྷག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་
པ་བཀག་འགྲུབ་པས། དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། །གསུམ་
པའི། ༥ དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱས་ཏེ། མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་
དོན་ཅན། དྲ་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དྲ་བྱ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་དོན་
ཅན་དེས་དོན་ཡང་ཤེས་གྱིས། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བདག་ག་པ་ལ། གོང་གི་རིགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
༥ གཉིས་ལས་སྟེ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉེས་
པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ༥ འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་ལུང་
འཐད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་སྟེས་འགྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རྒྱ་
མེད་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྡེ་མཛད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་
ཁོ་ནར་སྟེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མེད་སྟེ་དགག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་མ་རེ་ལ་
མེད་པ་བྱེ་བྱག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་སུ་འདི་རྣམས་ཡོད་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་
དགག་པ་དང་། རྒྱ་མེད་ན་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་གཉིས། དང་པོ། ༥ དེ་ཆེ་ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་ གཉིས་པ།

༥ ཏྲ་ཏུ་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་སུའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མི་སྐུ་པར་ཐལ་བས་དགག་
བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མེ་ཏྲ་ལྟར་ཏྲ་ཏུ་མེད་པས་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ། ༥ འཛིག་རྟེན་བ་དག་འབྲས་སུ་འགྱུར་བྱིར་ས་པོན་སྐོག་ས། །བརྒྱ་པུག་

སྒྲོ་ནས་སྤྱད་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། ༥ གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་
སྒྲོང་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཞུ་ཏུ་ཡ་དྲི་མཛོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་འགྱུར་ན། །

ཤིན་ཏུ་བག་བའི་འཛིག་རྟེན་འཛོན་བའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར། །རང་གི་སྒྲོ་བཞིན་
འཛིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཤེས་གྱིས། །གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ས་པོན་མེད་པར་དགག་པ་ལ།

རྒྱང་འཕེན་པའི་སྒྲོ་འཛིག་རྟེན་ས་པོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཆད་མ་མིན་པར་སྒྲོན་བ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་
ཡིན་པར་སྒྲོན་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ༥ འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་ཁྱོད་གྱི་

སྒྲོའི། །ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཅན་མ་ཡིན་ན། །གང་ལ་ཡིད་གྱི་ཐུན་
མཐུག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ། །དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ས་པོན་རྟོགས་པར་

འགྱུར། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱང་འཕེན་པའི་སྒྲོ་དེ་འདྲ་བ་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་
པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་རྒྱབ་བ་དང་། །དེའི་དཔེ་ལ་རྩོད་བ་སྒྲོང་བ་གཉིས། དང་པོ། ༥ འཛིག་རྟེན་ས་པོན་

འགོག་པའི་དུས་སྐབས་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལོག་པར་ལྟ་བ་
རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྡན་ཕྱིར། །གང་ཆེ་

འབྱུང་བའི་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །གཉིས་པ། ༥ འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་
ལྟར་མེད་པ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་ག་ཞན་གཉིས་དང་། །

ཀླུ་མཁའ་མི་ཐམ་ཀླུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཀླུ་མེད་སྒྲེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་ཕྱིར། །མ་བཤད་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་ཡོད་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་མཐུག་བསྟུན་པ་ནི། ༥ གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་
གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་དང་། ཀླུ་ལ་མ་ལྟོས་མེད་པས་དངོས་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་
བྲལ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་བསྐྱེད་བ་ལ། རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྐྱེད་དང་། ལྷང་གཞི་མེད་ན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མི་སྣང་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྐྱེད་གཉིས།
དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མི་སྣང་བའི་ཀླུ་བསྟན་བ་དང་། ཀླུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། ཀླུ་གང་གིས་རང་བཞིན་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དཔེས་ཀླུ་བ་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གཉི་
ལྷག་སྒྲུག་པོ་སྒྲིན་ཆོག་ས་ལྟ་བུས་འཛིག་རྟེན་དག །བསྒྲིབས་པ་དེས་ན་ཡུལ་
རྒྱུ་ས་ལོག་པར་སྣང་བར་འགྱུར། །གཉིས་པ། ༥ རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་
ཞིག་སྒྲུ་ཤད་ལྷག་གཉིས་དང་། །མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྣང་མ་ལ་སོགས་འཛིན་
བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཉི་ལྷག་དབང་གིས་མི་མཁས་པས། །སྒྲོ་ཡིས་འདུས་
བྱས་སྒྲུ་ཆོག་ས་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །གཉིས་པ་ཀླུ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་
པ་ནི། ༥ ལས་ནི་གཉི་ལྷག་བརྟེན་འབྱུང་གཉི་ལྷག་མེད་པར་དེ། །མི་འབྱུང་ཞེས་
བྱུང་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་ཉིད་ལ། །སྒྲོ་བཟང་ཉི་མས་ལུན་པ་སྒྲུག་པོ་རྒྱུ་
བསལ་བའི། །མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གཞི་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མི་སྣང་བར་ཐལ་བས་ཚུད་སྐྱེད་པལ། ཚུད་པ་དངོས་
དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ༥ གལ་ཏེ་དངོས་རྒྱུ་མས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན། །ཐ་
སྟངས་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱུང་བཞིན། །དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར། །
དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། །གཉིས་པ་ལ། དཔེའི་སྒོ་ནས་ཚུད་པ་དེ་མ་དེས་བར་

རྟོན་པ་དང། དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱེད་བའི་འགལ་བར་རྟོན་པ་གཉིས། དང་
 གོ་ལ། བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ༥ གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་གྱུར་པ། །
 སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས། །རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཅུད་བྱ་སྟེ། །
 ཕྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་བརྟན་སོགས་མི་
 སྐྱེད་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང། དེའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་མ་དེས་པར་རྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གལ་
 ཏེ་མི་ལམ་དྲི་ཟའི་གོང་ཕྱིར་བཅས། །སྒྲིག་སྒྲུའི་ཚུ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་
 བརྟན་སོགས། །སྐྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མ་ཚུངས་ཀྱང། །ཁྱོད་ལ་རི་
 ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། །གཉིས་པ། ༥ དེ་ཉིད་དུ་འདྲི་རི་ལྟར་སྐྱེ་མེད་ཀྱང། །
 མོ་གཤམ་སུ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི། །མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་
 ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་འདྲི་མ་དེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་
 བ་གཉིས་ཆར་མེད་བར་རྟོན་པ། །སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེད་བར་མི་འགལ་བར་སྐྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་བར་བརྟན་པ་དངོས་དང། །ཡུང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྟན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ མོ་
 གཤམ་སུ་ལ་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡང་མེད། །
 དེ་བཞིན་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ། །དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཛིག་རྟེན་དུ་
 ཡང་མེད། །གཉིས་པ། ༥ དེ་ཕྱིར་འདྲི་ལྟར་རྟོན་པས་ཚོས་ནམས་ཀྱན། །གཞོན་
 བས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བུལ་རང་བཞིན་གྱིས། །ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་འདས་པར་གསུངས་
 གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་
 སྐྱེད་བར་མི་འགལ་བ་ནི། ༥ རི་ལྟར་སུམ་སོགས་འདྲི་དག་དེ་ཉིད་དུ། །མེད་ཅིང་

ཀླུ་མཁེན་མི་ཐམ་རྒྱུ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

འཛིག་རྟེན་རབ་རྒྱ་གཤམ་པར་ཡོད། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུར་
བསམ་ན། །མོ་གཤམ་སུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འབྱུར། །གཉིས་པ་སྟེན་འབྱུར་
ཅོམ་དུ་སྟོན་པ་ལ། མཐའ་བཞིར་མི་སྟེ་བའི་གཞན་གྱིས་ཚོས་རྣམས་རྟེན་འབྱུར་ཅོམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་
འབྱུར་གི་རིགས་པ་དེ་ཡིས་ལྟ་རན་མ་ལུས་པ་གཙོད་པའི་བསྟགས་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གང་ཕྱིར་
རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉི་ག་ལས། །
དངོས་རྣམས་སྟེ་བར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་རྒྱ་སྟེ་བར་
འབྱུར། ། གཉིས་པ། ༥ གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུར་བས། །རྟོག་
པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུར་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།
ལྟ་རན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །གསུམ་པ་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་འབྲས་སུ་
ངོས་བརྒྱུད་པ་ལ། དབྱུད་པའི་འབྲས་སུ་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་སུ་དེའི་རྒྱ་དབྱུད་པ་དགོས་ཚུལ་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོག་རྣམས་ཤོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་དང་། རྒྱ་མཚོན་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྟོག་པ་ལོག་པ་དེ་དབྱུད་
པའི་འབྲས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འབྱུར་བ་སྟེ། །
དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུད་ཟེན། །དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་
མི་འབྱུར་དཔེར། །བྱུད་གིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། །གཉིས་པ། ༥ སོ་
སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གོ་ལ་འབྱུར་
བས། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ། །རྣམ་པར་དབྱུད་པའི་
འབྲས་སུ་མ་ལས་རྣམས་གསུངས། །གཉིས་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱུད་པ་ལ་སྟོན་མེད་པས་
དབྱུད་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་དབྱུད་དགོས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ བསྟན་བཅོས་
ལས་དབྱུད་ཅོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཇད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་

བསྟན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། །གཞན་གཞུང་འཛིག་པར་
 འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །གཉིས་པ། ༥ རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །
 གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཇུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཐོ་རྣམ་
 བསལ་ཏེ། །རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ལྟར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རིགས་བསམ་གཏན་ལ་ལབ་པ་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་དགག་དགོས་པའི་རྒྱལ་
 དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ ཉེན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་
 ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་གུར་ཅིང་། །བདག་
 བློ་འདི་ཡི་ལུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་པོ་འགོག་པར་
 བྱེད། །གཉིས་པ་ལ། བདག་རྒྱས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པ་ཅུང་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་སྤང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། བདག་སྤང་གཅིག་དུ་
 འདོད་པ་དགག་པ། བདག་སྤང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་བརྟེན་དུ་མེད་པར་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ།
 རྟོགས་སྒྲུ་མའི་ལུགས་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ ཟེ་རྟག་དངོས་བྱེད་
 པོ་མིན་པའི་བདག །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །དེའི་
 དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་
 དད་འགྱུར། །གཉིས་པ་ལ་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་དེ་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པས་དགག་པ་དང་། སྤང་པོ་ལས་
 ཐ་དད་མེད་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེས་རྟག་
 དངོས་ཀྱི་བདག་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་ཀུན་གྱིང་འཛོམས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ མོ་
 གཤམ་ལུ་ལྟར་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བྱིས། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཁོང་། །
 འདི་ནི་རར་འཛིན་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཡོད་མི་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

འདོད། །གཉིས་པ། ། །གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱང་། །
ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ། །རང་གྲགས་མ་སྟེས་གཏན་
ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་བྱང་ཀུན་གྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་ཐུང་
པོ་ལས་ཐད་དུ་མེད་བས་དགག་པ་ནི། ། །དེ་ཕྱིར་ཐུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །
ཐུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྱུབ་ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་རང་འཛིན་སྟོ་ཡི་རྟེན་
དུ་ཡང་། །མི་འདོད་དེ་མི་ཤེས་བཤང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། །གང་དག་དུད་འགྲོར་
བསྐལ་མང་བསྐལ་གྱུར་པ། །དེས་གྱང་མ་སྟེས་བདག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །
རང་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །དེས་ན་ཐུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་
འགའང་མེད། །གཉིས་པ་བདག་ཐུང་གཅིག་ཏུ་འདོད་བདག་ག་པ་ལ། །ཐྱོགས་སྒྲུབ་རྫོང་བ་དང་། །དེ་
དག་ག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། ། །ཐུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྱུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། །
བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཐུང་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཐུང་པོ་
ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །གཉིས་པ་ལ། །བདག་ཐུང་
གཅིག་པ་འདོད་ཚུལ་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། །ཐུང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་ཏུ་རྟོག་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། །ཐུང་པོར་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་མི་འཐད་པའི་ཤིགས་པ་བརྫོང་བ་དང་། །ཐུང་པོ་ལ་དམིགས་
པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །བདག་ཐུང་གཅིག་པ་སྦྱིར་དགག་པ་དང་ཐྱོགས་སྒྲུབ་
འདོད་བ་དང་ནང་འགལ་བའི་སྒྲོན་སྒྲིབ་ཐུང་བར་དུ་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ། ། །གལ་ཏེ་ཐུང་པོ་
བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་གྱང་མང་པོར་འགྱུར། །གཉིས་
པ་ལ། །ཐྱོགས་སྒྲུབ་རང་གི་འདོད་བ་དང་འགལ་བ། །ཐུང་དང་འགལ་བ། །ཤིགས་པ་དང་འགལ་བ་གསུམ།
དང་པོ་ལ། །བཀའ་པ་དངོས་དང་། །དེ་ལྟར་བཀའ་པའི་མཇུག་བསྟུབ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །བདག་ཏུ་འཛིན་

བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། བདག་ཆད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། བྱང་འདས་སྐྱབ་
 བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པས་དགག་པ་བཞི་ལས། དང་
 བོ་ན། ༥ བདག་ནི་རྩལ་སྤུ་འགྱུར་ཁིང་དེ་ལྟ་བ། །རྩལ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་མི་འགྱུར། །གཉིས་པ། ༥ བྱ་ངན་འདས་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། །
 གསུམ་པ། ༥ བྱ་ངན་འདས་སྐྱོན་སྐྱད་ཅིག་དག་ལ་ནི། །བཞི་བ་ལ། དངོས་དང་དེའི་ལན་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟ་བའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འཐུང་པར་
 ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། །
 གཉིས་པ། ༥ ག་ཁན་གྱིས་བསགས་པ་ག་ཁན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །གཉིས་པ་ཉེས་
 སྤོང་གི་ལན་དགག་པ། ༥ རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་སྐྱོན་དེ་མེད་ཅེན། །རྒྱུད་གཅིག་ཉིད་
 ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་མཇུག་པས་བ། ༥ དེ་སྤྱིར་སྤང་པོ་དང་སེམས་
 བདག་མི་རིགས། །གཉིས་པ་སྤང་དང་འགལ་བ། ༥ འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་
 སོགས་མེད་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་རྒྱུ་ལ། སྤང་པོ་བདག་ལྟ་འདེད་མིགས་པ་
 ཡིན་ན་བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་དངོས་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། སྤང་སོགས་ཡོད་ན་བདག་གྱུར་
 མི་ཁོགས་པས་ཆགས་སོགས་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་
 སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །
 དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །གཉིས་པ། ༥ རྟག་བདག་སྤོང་
 བ་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་སྤྱིར། །རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་སམ་སྤང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། ། གཉིས་
 པ་ཆགས་སོགས་གྱུར་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བ་ནི། ༥ རྒྱུད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་
 བ་ཡིས། །ག་ལྷགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཁིང་། །ག་ལྷགས་

ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྤྱི་འབྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་
རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །གཉིས་པ་མདོ་ལས་སྤང་བོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་
བ་ལ། ལུང་གི་དོན་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་མིན་པར་བརྟན་བ། བརྟན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཙམ་
ཡིན་པར་རྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་དོན་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་བཞེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤའི་ལྷགས་
བཤོད་པ་དང། དེ་བཀག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གང་ཕྱིར་རྟོན་པས་སྤང་བོ་བདག་གོ་ཞེས།
གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤང་བོ་བདག་འདོད་ན། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་
བྱ་གཅོད་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བརྟན་བ། གལ་ཏེ་སྤང་བྱོགས་ནས་ཡིན་ཏུ་རྒྱུག་གྱང་དེས་ཕྱོགས་སྤའི་འདོད་
པ་ལ་མི་ལན་པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ༥ དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་
བདག་འགོག་པ་སྟེ། །གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་
ངོ་ །གཉིས་པ། ༥ གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདུ་ཤེས་གྱང། །མ་
ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་གྱང། །མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་
དེ་ཡི་ཕྱིར། །མདོར་བརྟན་སྤང་བོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལ། སྤང་
བོ་བདག་ཡིན་ན་ཚོགས་པ་ལས་ཤེ་ཤེ་བ་མིན་རྩལ་དང། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྤའི་འདོད་པ་དང་འགལ་རྩལ་
གཉིས། དང་པོ། ༥ སྤང་བོ་བདག་ཅེས་བརྟེན་ཆོས་སྤང་རྣམས་ཀྱི། །ཚོགས་པ་ཡིན་
གྱི་སྤང་བོའི་ངོ་བོ་མིན། །གཉིས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འགལ་རྩལ་དང། དེའི་ཉེས་སྦྱོང་གི་ལན་དགག་
པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ མགོན་མིན་འདུལ་བ་འཇམ་དཔང་པོ་ཉིད་གྱང་མིན། །དེ་མེད་
ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་པས་སྦྱོན་དེ་མེད་
དོ་ཞེས་པའི་ཉེས་སྦྱོང་གི་ལན་ལ། མདོ་ཡི་ལུང་དོན་དང་མི་འབྲེལ་བས་དགག་པ་དང། དེགས་པ་དང་འགལ་
བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱིས་སྦྱོན་ནས་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པ་
དང། དེའི་ཉེས་སྦྱོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ན་དཔེ་གིང་རྟའི་ཡན་

ལག་ཚླགས་པ་ཤིང་རྟ་པ་ལ་བས་དགག་པ། དཔེ་དེ་བཞིན་དཔེ་ཅན་བདག་གྱུང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདག་སྐུ་པར་གསུངས་པས་ཚླགས་ཅམ་བདག་མིན་པར་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ དེ་ཆེ་དེ་ཡི་
 ཡན་ལག་ཚླགས་གནས་རྣམས། །ཤིང་རྟ་ཉིད་འཇུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་
 མཚུངས། །གཉིས་པ། ༥ མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་
 ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན། ཚླགས་ཅམ་མིན་
 གྱི་ཚླགས་པའི་སྐབས་སུ་དབྱིབས་ཀྱང་པར་བཞིག་གྱུ་བ་པ་དེ་ཡིན་ཞེན། དེ་བཞག་པ་ལ། ༥ དབྱིབས་
 སོ་ཞེན་གསུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པས། །དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་ཁྱོད་འདོད་
 གྱི། །སེམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ནི། །བདག་མིན་འཇུར་ཉེ་དེ་ལ་
 དབྱིབས་མེད་ཕྱིར། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ། འགལ་བ་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་ཉེས་
 སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ ཉེ་བར་ལེན་པོ་སྤང་བྱ་དངོས་གཅིག་ཏུ། །
 མི་རིགས་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་འཇུར་ཕྱིར། །གཉིས་པ། ༥ བྱེད་པོ་མེད་ལ་
 ལས་ནི་ཡོད་ཅེན། །མ་ཡིན་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མིན་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མདོ་ལས་
 བདག་བདགས་པར་གསུངས་པ་ལ། མདོ་ལས་ཕུང་སོགས་བདག་རྒྱུ་མ་གསུངས་ཤིང་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 བས་བདགས་པར་ཐེ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་དང་། གསུངས་པ་ལྟར་དར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གྱིས་གྱུང་དེ་རྣམས་
 སྤྱོད་མེད་དང་མེ་རེ་བ་ཚླགས་པ་གསུམ་གང་ཡང་བདག་རྒྱུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དང་། དར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་
 གྱི་དམིགས་སུ་ལུལ་དེ་སྤྱོད་མ་ཐུང་བར་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་རྒྱ་བརྟན་པ་
 གསུམ། དང་པོ། ༥ གང་ཕྱིར་བྱུང་པས་བདག་དེ་ས་རྒྱ་མེ། །རྒྱུང་དང་རྣམ་ཤེས་
 བས་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ། །ཁམས་དུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རིག་པ་ཡི། །རྟེན་
 དུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟེན་ཞིང་། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚེས་རྣམས་

ཀྱུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ཉེར་བརྒྱུད་ནས། །ངེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་། །དེ་ཉིད་མ་ཡིན་
ཆོག་མེད་ཉིད་མིན་ཏེ། །གཉིས་པ། ༥ དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ལ་ངར་མི་རིགས། །
གསུམ་པ་ལ། དོན་དང་། དེའི་དཔེ་གཉིས། དང་པོ། ༥ བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་
སྤྱོད་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟོག་དུའང་མི་འདོད་ལ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་
གེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དབྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཅེས་སྒྲུབ་གིན་ཏུ་མཚར། ། གཉིས་
པ། ༥ རང་བྱིས་རྩིག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་སྒྲུང་ཆེན་
མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྒྲུབ་གྱི་འཛིགས་པ་འང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ནི། །
ཀྱུ་མ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ། གཉིས་པ་སྒྲུང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་
ཏུ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ལྷག་མ་དགག་པ་ལ། སྒར་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་གསུམ་དགག་པ་དང་། སྒན་མོང་དུ་
མཚུགས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟོན་དང་བརྟོན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་ལ་སྒྲུང་པོ་སྒན་བར་
འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ སྒྲུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །
སྒྲུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་
འགྱུར་ན། །གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། ། གཉིས་པ། ༥ བདག་
ནི་གཞུགས་དང་ལྷན་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལྷན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད་དེ་བ་ཅན་
དང་། །གཞུགས་ཅན་ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བརྟོན་ལ། །བདག་ནི་གཞུགས་ལས་
དེ་ཉིད་གཞན་མེད་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་བརྟོན་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམས་
ཅུ་པའི་འཛིག་ལྟ་ལ་གནས་ཤིང་ཀྱུན་བདག་མེད་པར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གཞུགས་བདག་
མ་ཡིན་བདག་ནི་གཞུགས་ལྷན་མིན། །གཞུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་འང་

གཟུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤངས་ཀྱིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུར་འདོད། །གཉིས་པ། ༥ བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྩེ་ཡིས། །
 བཅོམ་པའི་བདག་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིག་འགྱུར་བ། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་རི་བརྟན་
 ལ་གནས་པ་ཡི། །ཆེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་གོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་
 དགག་པ་ལ། རྩོགས་སྡེ་བརྗོད་བ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྩལ་
 ཡོད་དེ་ཉིད་གཞན། །རྟག་དང་མི་རྟག་བརྗོད་དུ་མེད་འདོད་དེ། །རྣམ་ཤེས་
 རྟག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་ཡང་
 འདོད། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོར་གྲུབ་ན་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག་ བརྗོད་དུ་མེད་ན་དངོས་
 པོ་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་ །དེས་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་གཉིས་དང་བྲལ་བས་དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་པས་
 དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། ༥ དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་མ་ཡིན་པས། །གཟུགས་
 ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ། །དེ་བཞིན་བདག་འགའ་དངོས་
 པོར་གྲུབ་གྱུར་ན། །སེམས་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །གཉིས་པ།
 ༥ རི་ལྟར་བུམ་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོགས་ལས། །བརྗོད་དུ་མེད་པས་
 རང་བཞིན་མེད་འགྱུར་བཞིན། །བདག་གང་སྤངས་པོ་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་
 ཏེ། །དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟོགས་མི་བྱ། །གསུམ་པ། ༥ རྣམ་ཤེས་དངོས་
 ཡོད་རང་ལས་གཞན་མིན་དང་། །གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་
 འདོད་ཅིང་། །དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོར་གྱུར་པས། །བདག་ནི་མེད་
 དེ་དངོས་ཆོས་དང་བྲལ་བྱིར། །གཉིས་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཙམ་དུ་བརྟན་པ་ལ།

གུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

བདག་མཐོལ་བདུན་རྒྱལ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བདག་པུ་ཤིང་རྟ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ། དེས་དངོས་པོ་གཞན་
 ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་བདག་པུ་ཤིང་བསྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྟེན་ནས་བདག་པུ་ཤིང་དངོས་དང་། དེ་
 ལྟར་གཤམ་བའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་ཅན་བདག་མེད་ལྟུང་དང་། དེའི་དཔེ་ཤིང་རྟའི་ལྟུང་དང་
 ལྷུང་བ་གཉིས། དང་པོ་༥ དེ་ལྷུང་རང་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ལྷུང་ལས་
 གཞན་མིན་ལྷུང་པོའི་ངོ་པོ་མིན། །ལྷུང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །འདི་
 ནི་ལྷུང་རྣམས་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་ཕྱེ་བྲག་གཉིས།
 དང་པོ་༥ ། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་
 དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཁིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་
 པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་བཞོགས་དབྱིབས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དགས་
 པ་ལ། ཞོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགས་པ་དང་། དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ༥ གལ་ཏེ་ཞོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི། །སེལ་སྤར་གནས་ལ་ཤིང་
 རྟ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་
 ཞོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་རིགས་པ་འང་མིན། །གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྤོ་སྤོ་བ་
 ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགས་པ་དང་། ཞོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 ཡན་ལག་གི་སྤར་གྱི་དབྱིབས་ཁོན་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགས་པ་དང་། སྤར་ལས་གཞན་པའི་དབྱིབས་ཤིང་
 རྟར་འདོད་པ་དགས་པ་གཉིས། དང་པོ་༥ ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྤར་ཡོད་པ།
 །རི་བཞིན་ཤིང་རྟར་རྟོགས་ལ་འང་དེ་བཞིན་ན། །དེ་དག་ཕྱེ་བར་གྱུར་ལ་རི་ལྟ་
 བར། །ད་ལྟ་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མི་འགྱུར། །གཉིས་པ། ༥ གལ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་
 དུས་ན་ཡན་ལག་ལ། །སྤར་ལས་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན། །གཟུང་

ཡོད་འགྱུར་ན་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཐུར། །ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཉིད་མ་
 ཡིན། །གཉིས་པ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་
 ཤིང་རྟ་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་རྒྱ་རྟོང་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་འཐད་པར་བརྟན་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ༥ གང་ཐུར་ཁྱེད་གྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་མེད་པ། །དབྱིབས་དེ་
 ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། །
 འདི་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་རི་ལྟར་འགྱུར། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་བརྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་
 བྱེ་རྩེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ ཁྱོད་གྱི་འདིར་ནི་རི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར། །མི་བདེན་
 པ་ཡི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲས་སུ་འཛུལ་བ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྦྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། །གཉིས་པ། ༥ འདིས་ནི་གཟུགས་
 རོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ། །བུམ་སྒོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །
 སྦྱེ་བ་མེད་པ་ས་གཟུགས་རོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཐུར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་
 མི་རིགས། །གཉིས་པ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐན་ཡོན་ལ་དཔེས་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་
 པ་དང་། དཔེ་ཅན་བདག་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐ་སྦྱད་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཛིག་པར་ཤིན་
 ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རོན་དམ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐའ་བདུན་
 ཏུ་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལྟོས་ཏེ་བཏགས་པའི་
 ཐ་སྦྱད་དེས་རོན་གྲུབ་པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ དེ་ནི་དམ་པའི་རོན་དང་ཀྱན་རྩོད་བུ། །
 རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་གྱི། །རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཛིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་འདི། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །གཉིས་པ།
 ༥ ཤིང་རྟ་ཉིད་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དང་། །ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པ་པོ་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཉིད་དང་། །ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲུབ་པ་སེ། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་
པ་ལི་ཀུན་རྫོང་དགག་མི་བྱ། །གཉིས་པ་ལ་དོན་དང་། དོགས་སྤངས་གཉིས། དང་པོ། ༥ རྣམ་
བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ཡོད་མི་
རྟོན། །དེས་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་སྒྲག་འཇུག་འགྱུར་པ་སེ། །འདིར་དེ་ལི་གྲུབ་
པ་འང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡོད་པར་དོགས་ན།

༥ སྒྲིལ་མེད་ན་དེ་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན། །མེད་པས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་
མིན། །སྒྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་པས་ཡན་ལག་ནི། །སྒྲིལ་མེད་པ་ལི་ཡན་
ལག་བཞིན་དུ་མེད། །གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་དགག་པ་ལ་འང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་གི་རྟུ་འཐད་པ་ལི་རྣམ་དང་། དོན་དམ་པ་མཛོན་དུ་འགྱུར་རྣམ་གཉིས། དང་པོ། ༥ དེ་བཞིན་
འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལི་ལུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲེ་མཆོད་དུག་
བརྟེན་ནས། །བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཉིར་ལེན་ལས་ཡིན་
འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། །གཉིས་པ་ལ། །ལམ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་ལི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། །འབྲས་
ཐུན་གྲོ་ལ་ཐོབ་པར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ དངོས་ཡོད་མིན་གྱིར་འདི་ནི་བརྟེན་མིན་
ཞིང་། །མི་བརྟན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྒྲེ་འཛིག་མིན། །འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་ཡང་། །ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད། །གཉིས་པ་ལ། །བདགས་
པ་ཅུང་ཡིན་པས་ངར་འཛིན་ལྟར་སྒྲེ་གི་ཡུལ་སྒྲན་སྒྲུང་རྣམ་པ་དང་། དེ་སྒྲན་སྒྲུང་བས་བདག་གི་བ་ཡང་
མེད་རྣམས། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྣམ་པར་གྲོ་ལ་བ་འཐད་རྣམ་གཞུག། དང་པོ། ༥ གང་ལ་རྟག་ཏུ་
འགོ་རྣམས་ངར་འཛིན་སྒྲོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར། །ང་ཡིར་

འཛིན་སྒོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ༥ གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་
 ཉིད་མེད་པར་བདག་གི་མེད། ། གསུམ་པ། ༥ དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིས་
 སྒྲོང་ལྟ་བུས། །རྒྱལ་འབྱོར་བ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འབྱུང། །གཉིས་པ་བདག་དང་
 བྱིང་རྟ་བརྟགས་པ་ཙམ་རྟ་བརྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ། ལུས་སྒྲུལ་སྒྲིགས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་
 སྒྲིགས་ལ་བསྐྱེད་དང། རྒྱ་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་གཉིས། དང་པོ། ༥ ལུས་སྒྲུལ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་
 སྒྲོང་བ་ནགས་ཆ་ལ་དང། །བྱིང་རྟ་སྒྲོན་དང་ཁང་བྱིམ་ལ་སྒྲིགས་དངོས་པོ་
 རྣམས། །གང་གི་སྒྲོན་ནས་འགྲོ་འདིས་བསྐྱེད་བཞིན་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །ཐུབ་དབང་
 དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཚུངས་པར་མི་མཛད་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་
 མཆོན་ཉིད་བྱིང་སྒྲིགས་དང། །ཡོན་ཏན་ཅན་ལུས་ཆགས་དང་མཆོན་གཞི་མེ་
 སྒྲིགས་དག། བྱིང་རྟའི་དབྱུང་པས་རྣམ་པ་བདུན་རྟུ་ཡོད་མིན་ཞིང། །དེ་ལས་
 གཞན་རྟུ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང། དེ་རང་ལ་
 མཆོངས་པའི་ཚུངས་སྒྲོང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གང་སྒྲིགས་ནས་དགག་པ་
 དང། རྒྱ་འབྲས་སྒྲོང་དམ་མ་འབྲས་པར་སྒྲིང་དྲིས་ནས་དགག་པ་དང། རྒྱ་འབྲས་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་གཅིག་
 བོས་གྲང་མ་གྲུབ་པར་སྒྲོན་པ། ཚུངས་པ་དེ་རང་ལ་མི་མཆོངས་པའི་རྒྱལ་དང་བཞི། དང་པོ། ༥ གཤམ་
 ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་བྱ་སྟེད་པ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། །གཤམ་ཏེ་འབྲས་མི་སྐྱེད་ན་དེ་
 རྒྱ་ཉིད་རྟུ་མི་འབྱུར་ཞིང། །འབྲས་སུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཐུར་ན་སྐྱེ་བར་འབྱུར་
 བའི་ཕྱིར། །གང་ལས་གང་ཞིག་འབྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་འབྱུར་
 སྒྲོས། །གཉིས་པ། ༥ གཤམ་ཏེ་བྱིང་གི་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ན། །

ཀུན་མཁྱེན་མི་མཁུ་རྒྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

རྣམ་པ་གཅིག་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་ལུ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཁིང་། །མ་ཐུང་ན་ནི་
རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ། །གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་
ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །གསུམ་པ། ༥ ཅི་སྟེ་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་མི་སྦྱེད་ན་
འབྲས་མེད་པས། །འབྲས་བྲལ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་མེད་ཅན་འགྱུར་འདོད་པའང་མིན། །
པལིཔ། ༥ གང་བྱིར་འདི་གཉིས་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་བྱིར། །བདག་ལ་སྦྱོར་མེད་
འཛིག་རྟེན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །གཉིས་པ་ཐལ་བ་དེ་རང་གི་སྒྲུབ་འབྱེད་ལ་ཡང་
མཚུངས་པའི་རྩྭ་སྦྱོང་ལ། རྩྭ་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུང་སྟོགས་རང་ལ་མཚུངས་པར་
ཐལ་བས་རྩྭ་པ་དང་། ཐལ་བ་དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཆོག་སྟེ་ཡང་དག་མིན་པའི་རྩྭ་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་མེད་
པའི་སྒྲུབ་ཅི་བྱིན་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་རྩྭ་པ་གསུམ། དང་པོ། ༥ སྒྲུབ་འབྱེད་འདིས་ནི་སྒྲུབ་
དབྱུང་ཐུང་ནས་སྒྲུབ་འབྱེད་ནམ། །མ་འཐུང་འབྱེད་ཞེས་སྦྱོར་འདི་ཁྱོད་ལ་འང་
འབྱེད་མིན་ནམ། །གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
དེ་སྐད་སྒྲུ་ཁིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཛོམས་པ། །དེ་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་དབྱུང་
སྒྲུབ་འབྱེད་རྣམས་མ་ཡིན། །གཉིས་པ། ༥ རང་གི་ཆོག་ལ་འང་ཐལ་བ་མཚུངས་
པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས། །འིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་འདེབས་བྱིར། །
ཁྱོད་ནི་སྦྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཁིང་། །གསུམ་པ། ༥ རང་ཕྱོགས་
མེད་པས་སྒྲུབ་ཅི་བྱིན་དུ་རྟོག་པ་འང་ཡིན། །གཉིས་པ་ལན་ལ། ཐུང་སྟོགས་ཀྱི་ལན་བསྟན་
པ་དང་། ལན་ལྷག་མ་གོ་དུ་བཤད་ཟེན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩྭ་པ་དེ་གཞན་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་
ཀྱི་རང་ཕྱོགས་ལ་མི་འགྱུར་པར་མདོར་བསྟན། དེ་འིགས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ སྒྲུབ་
འབྱེད་པ་ཡིས་སྒྲུབ་དབྱུང་ཐུང་དང་མ་འཐུང་པར། །སྒྲུབ་འབྱེད་བྱེད་ཅེས་སྒྲུས་

པའི་ཉེས་པ་འདི་གང་ལ། །ངེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་
 ཕྱོགས། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མིད་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལ། དཔེ་
 བརྟན་པ་དང་། རྟོན་རྒྱབ་པ། རི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུན་འབྱེན་མི་རུས་པའི་རྩལ་
 གིས་མཇུག་བསྟུབ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་རྒྱུར་བརྟན་དང་། གཞུགས་བརྟན་མི་བདེན་
 ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདོང་གི་དྲི་མ་སྒྱུར་རུས་པའི་དཔེ་བྱེད་གཞུག་པ་ཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ། རི་ལྟར་
 ཉེ་མའི་ད་གྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས། །གཞུགས་བརྟན་ལ་ཡང་མཐོང་
 འགྱུར་དེའི་ཆེ་ཉེ་མ་དང་། །ཤུད་དང་མ་འཕྲད་འཐད་པ་མེད་པར་གཞུགས་
 བརྟན་ནི། །ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། །གཉིས་པ།
 ། དེར་ནི་མེད་ཀྱང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པ་དག །རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་། །སྒྱུར་བར་བྱ་ལ་རུས་པ་མཐོང་བའི་
 གཏན་ཆོག་པ་ནི། །མི་བདེན་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །
 གཉིས་པ་དོན་རྒྱབ་པ། ། གལ་ཏེ་རང་གི་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོག་ས་དངོས་ཉིད་དང་། །
 དངོས་སུ་གོ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་འང་ཡོད་ཀྱུར་ན། །ཤུད་སོགས་རིགས་པ་ཉེ་
 བར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན། །དེ་ནི་མེད་པས་ཁྱེད་གྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་
 ཡིན། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུབ་པ། ། དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་
 གཞུག་པར་ནི། །སྒྲུབ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དག་ལ། །བདེ་
 གླག་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ན། །ཅི་ཕྱིར་རྟོག་གོ་ངན་པས་འཛིག་
 རྟེན་འདིར་བཅོལ་བྱེད། །གཉིས་པ་ལྟག་མ་ཞལ་འཕང་བ། ། སུན་འབྱེན་ལྟག་མ་

གོང་དུ་བསྟན་པ་འདྲ་བའི་ཤེས་བྱས་ནས། །ཕྱད་པའི་བརྟག་པ་ལ་སོགས་ལན་དུ་
འདིར་བཅོལ་བྱ། །སྟན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གོ་ལ་བའང་རི་ལྟར་ཡོད་མེད་ཞེས། །སྤར་
བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་གཏན་
ལ་ལབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ༥ བདག་
མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་
གཉིས་གསུངས། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི། །གདུལ་བྱ་རྣམས་
ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། །སྟོས་དང་བཅས་པ་སྟོང་བ་ཉིད། །བཙུ་བྱ་ག་
བཤད་ནས་མདོར་བསྟན་ཏེ། །སྤར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཐེག་ཆེན་
དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཙུ་བྱ་དབྱེ་བ་དང་། བསྟན་ཏེ་བཞིར་
དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བད་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་བཞི་
དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་བཞི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་བཞི་བཤད་པ་
དང་བཞི་པོ། དང་པོ། བད་སྟོང་བ་ཉིད། ཕྱི་སྟོང་བ་ཉིད། ཕྱི་བད་སྟོང་བ་ཉིད། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ། ༥ གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་
སྟོང་། །དེ་བཞིན་རྣ་བ་སྤྲ་དང་ཕྱེ། །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། །ཐེར་
ཟུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་། །འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །མིག་ལ་སོགས་
པ་བྱ་ག་པོ་ཡི། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བད་སྟོང་ཉིད་དུ་
འདོད། ། །གཉིས་པ། ༥ གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་
གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། །སྤྲ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཕྱི་རོལ་སྟོང་བ་ཉིད་

ཏུ་འདོད། །གསུམ་པ། ༥ གཉི་ག་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། །བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །འཛིམ་པ། ༥ ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །མ་ཁས་པས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན། །སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་
 པ་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ། །
 །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་ཀྱི། །འཛིན་པ་བསྟོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །
 གཉིས་པ་ལ། ཆེན་པོ། རྟོན་དམ་པ། འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
 ༥ སེམས་ཅན་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི། །མ་ལས་བྱབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །
 ཆེད་མེད་དཔེ་ཡི་ཐུ་མཐའ་ནི། །མེད་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། །འདི་
 དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གང་ཡིན་པ། །ཆེན་པོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྟོག་ཕྱིར་གསུངས། །གཉིས་པ། ༥ འདི་
 བྱི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། །རྟོན་དམ་ཐུང་ར་འདས་པ་ཡིན། །དེ་བྱི་དེ་ཡིས་
 །སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་བྱི་རྟོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཐུང་ར་འདས་དངོས་སྟོ་ཅན་ཀྱི།
 །འཛིན་པ་བསྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྟོན་དམ་མཁུན་པས་རྟོན་དམ་པ། །སྟོང་
 པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད། །གསུམ་པ། ༥ རྟེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་
 པོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན། །དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །
 དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་བསྟན། །འཛིམ་པ། ༥ གང་ལ་སྟེན་ས་འཛིག་མེད་པ། །
 དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ། །དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འདུས་མ་
 བྱས་སྟོང་ཉིད། །གསུམ་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་སྟོང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་སྟོང་། རྟོན་པ་

ཀླུ་མཁའ་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

མེད་སྟོང་། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་བཞི་ལས། དང་པོ། ༥ གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ། །
དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཞེད། །དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་
མཐའ་ལས་འདས་སྟོང་ཉིད། །གཉིས་པ། ༥ ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ། །དེ་
དག་མེད་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི། ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཞེད། །འགྲོ་འོང་བྲལ་
ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟའི། སྤྱིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་
ཐ་མ། མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས། །བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་དེས་པར་བསྟན། །
གསུམ་པ། ༥ རྟོར་བ་ཞེས་བྱ་འཕྱོར་བ་དང་། །པོར་བ་ལ་ནི་དེས་པར་བཞེད། །
རྟོར་མེད་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། །འགའ་ཡང་བོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། །རྟོར་
བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྟོར་མེད་
པ། །སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཞེད། །བཞི་པ། ༥ འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ངོ་
བོ་ཉིད། །གང་ཕྱིར་སྟོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས། །རྒྱལ་སྤྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱིས། །མ་མཛད་དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ། །སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་
ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད། །བཞི་པ་ལ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་བཞི་ལས།
དང་པོ། ༥ །ལམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་དུག་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་དུག་
དང་། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་
བྱས་ཆོས་རྣམས། །ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་

ཉིད་གང་། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྟགས་ལས། དང་པོ། ༥ གཞུགས་ལ་སོགས་
 པའི་དངོས་མེད་གང་། །དེ་ནི་རང་མཆོན་སྟོང་པ་ཉིད། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཚོས་
 གྱི་རང་མཆོན། ལམ་གྱི་ཚོས་གྱི་རང་མཆོན། འབྲས་ཐུའི་ཚོས་གྱི་རང་མཆོན་གསུམ། དང་པོ། ༥ གཞུགས་
 བེ་གཞུགས་རུང་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ཚོར་བ་མྱོང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །འདུ་
 ཤེས་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་
 ལ་སོ་སོར་རྒྱལ་ལོག་པ། །རྒྱལ་ཤེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཡུང་པོ་སྟག་བསྟུལ་
 རང་མཆོན་ཉིད། །ཁམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྟུལ་གཏུག་འདོད། །སྟེ་མཆེད་
 རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྟེ་བའི་སྟོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས། །རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་འདུ་འཕྲོད་མཆོན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ།
 ༥ གཏོང་བ་ཐྱིན་པའི་པ་རོལ་ཐྱིན། །རྒྱལ་བྲིམས་གཏུང་མེད་མཆོན་ཉིད་
 བཟོད། །ཁྲོ་མེད་མཆོན་ཉིད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། །
 བསམ་གཏན་སྟུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཆོན་ཉིད་
 དེ། །པ་རོལ་ཐྱིན་པ་དུག་རྣམས་ཀྱི། །མཆོན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟོད། །
 བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཆོད་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཞུགས་
 མེད་པ། །དེ་དག་ཡང་དག་མཐུན་པ་ཡིས། །མི་འབྲུག་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་
 གསུངས། །བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་ནི་སུམ་རྩ་བདུན། །དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་
 མཆོན་ཉིད། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། །དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་
 ཉིད། །མཆོན་མ་མེད་པའི་ནི་ཉིད་དེ། །གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད་སྟག་བསྟུལ་

དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི། མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ།
གསུམ་པ། ༥ ལྷོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ནི། རྣམ་པར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་
གསུངས། ལྷོ་བ་པའི་མི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན།
སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི། ལྷོ་བས་སོགས་ཚད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན། །
འགོ་ལ་ཕན་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ལྷུག་པསྒྲུལ་ཅན་
རྣམས་ཡོངས་སྒྲོབ་པ། ལྷུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དགའ་བ་ནི། རབ་དགའི་མཚན་
ཉིད་བཏང་སྟོམས་ནི། མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། ལངས་རྒྱས་ཆོས་
ནི་མ་འདྲེས་པ། ལུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག གང་ལྟར་སྟོན་དེས་མི་
འཕྲོག་པ། རེ་བྱིར་མི་འཕྲོག་རང་མཚན་ཉིད། རྣམ་ཀླུ་མཁེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
ནི། མཛོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། གཞན་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །
མཛོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། གསུམ་པ་དོན་བསྟུབ། ༥ གང་ཞིག་འདུས་བྱས་
མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་། རེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་
བ་ཉིད། རེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་ཉིད་བརྗོད། གསུམ་པ། ༥ ད་ལྟ་བུ་འདི་མི་གནས་
ཤིང་། འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། །
དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ། རེ་ཡིས་དབེན་
བ་ཉིད་གང་དེ། ཐེར་ཟུག་གནས་དང་འཛིག་མིན་པས། མི་དམིགས་ཞེས་
བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། ལེགས། ༥ རྒྱུན་ལས་བྱུང་བྱིར་དངོས་རྣམས་ལ། འདུས་
བ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད། འདུས་པ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་

ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། དངོས་པོ་སྟོང་བ། དངོས་མེད་སྟོང་བ། རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་བ། གཞན་གྱི་དོ་བོས་སྟོང་བ་བཞི། དང་པོ་
༥ དངོས་པོའི་རྒྱ་ས་ནི་མདོར་བསྟུ་ན། །ལུང་པོ་ལྷ་རྒྱམས་བརྟེན་པ་ཡིན། །
དེ་རྒྱམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་དངོས་སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད། ། གཉིས་པ།
༥ མདོར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི། །འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྒྱམས་ལ་བརྟེན། །
དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ།
༥ རང་བཞིན་དོ་བོ་མེད་ཉིད་ནི། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། །འདི་
ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས། །རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། །བཞི་པ།
༥ སངས་རྒྱལ་རྒྱམས་ནི་བྱུང་བའོ། །མ་བྱུང་རུང་སྟེ་དངོས་སུ་ན། །དངོས་
པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད། །གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཡང་དག་
མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །གང་དེ་གཞན་དངོས་སྟོང་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་མཇུག་
བསྟུ་བ། ༥ ཤེས་རབ་ལ་ལོ་ལ་ཐིམ་གཞུང་ལས། །དེ་དག་དེ་རྒྱུད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །
གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་སྟོན་ས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ༥ དེ་ལྟར་སྟོན་གྲོ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་
སྟོང་བ་གསལ་བྱས་པ། །རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་རྒྱ་རུར་བཞིན་ཏུ། །ཐིང་
གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྟེ་མེད་པར། །རྟོགས་དེ་ཐ་སྟོན་བདེན་
པའི་སྟོབས་གྱིས་འགོ་ག་པར་འགོ། །ཏུག་ཏུ་འགོ་ག་པར་གདོགས་པའི་བསམ་
ལྟ་ཡིན་མོད་གྱི། །འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྟོང་རྗེའང་སྟེད་པར་བྱེད། །
བདེ་གཤེགས་གསུང་སྟེས་སངས་རྒྱལ་འབྲིང་བཅས་མ་ལུས་ཀུན། །གོང་ཏུ་

ཀྱུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱུ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

འགྲོ་བའི་སློ་ཡིས་ལམ་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡིན། ཀྱུན་རྫོབ་དོན་དམག་ཤོག་ཡངས་
དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སླེ་བའི་ངང་བ་ཡིས། །མདུན་
དུ་བདར་ནས་དགོ་བའི་རླུང་གི་ཤྱགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཆོའི་པ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། ། ༥ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མདོན་དུ་གྱུར་
པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའོ། ། །
གསུམ་པ་འིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ་ལ། ས་བདུན་པ་འིང་དུ་སོང་བ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།
དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས། བརྩ་བཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ། ༥ འིང་དུ་སོང་བ་འདིར་
ནི་སྐད་ཅིག་དང་། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་ལ་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཐབས་
ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བ་ཐོབ། ། ༥ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འིང་
དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། ། །
གཉིས་པ་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཚུལ། ས་དེར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་
པར་བསྟན་བཤད་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡང་ཡང་སྤར་དགོ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །
གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་གྱུར་པ། །མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག།
གཉིས་པ། ༥ དེ་ཡི་སྒྲོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་། །གསུམ་པ་ལ་སྤྱིད་པ་ལགགས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འགགས་ཀྱང་སྤྱིད་པར་སྒྲུལ་བ་སྒྲོན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིད་པར་
མཆོམས་སྒྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ཀྱང་སྤྱིད་པར་རྣམ་རོལ་སྒྲོན་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
བསྒྲུལ་བ་དང་། དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ༥ རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད། །གཉིས་པ་ནི། ༥ ཆགས་པ་མེད་པའི་སློ་ནི་སྒྲོན་
རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གཉན་ཕྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩར་

བཅས་ཉེ་བར་ཞི་གྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་སྤྱོད་མར་གྱུར་
 གྱུར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། འཕྱོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་ཐོབ་
 བར་རྩམ་མ་ཡིན། །གཉིས་པ། ༥ འཁོར་བ་འགགས་གྱུར་དབང་རྣམས་བརྩེ་བོ་
 ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་དག་གིས། སྤྱིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་
 ཆོག་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མི་གཡོ་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟུན་པའོ། ། ། །

གསུམ་པ། དགུ་བ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་
 ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའང་
 འཕྲོབ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལེགས་པའི་སྒོ་བྲོས་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའོ། ། ། །

བཞི་བ་ས་བརྩུབ་ལ། ས་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལར་ཕྱིན་དག་ཚུལ། སའི་དེས་ཆོག་དང་
 མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ། བརྩུབ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལས་དབང་བསྐྱར་བ། །དམ་པ་འཕྲོབ་ཅིང་ གཉིས་པ། ༥ ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་
 མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན། །གསུམ་པ། ༥ ཆར་སྤྱིན་རྣམས་ལས་ཆུ་
 ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི། །དགོ་པའི་ཡོ་ཏོག་ཆེད་ཏུ་རྒྱལ་
 སྤྱོད་ལས་གྱུར་ལྟར་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཆོས་
 ཀྱི་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩུབ་པའོ། ། །

གཉིས་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་དང་པོར་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐུག་བརྩུག་ཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། དེས་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐམ་རྒྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

གཞན་ལ་བསྐྱེད་ཕྱིན་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཆོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱུས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །
དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་ཐོབ། །དེ་ཉིད་ཆོན་བསྐྱེད་ལ་བ་བརྒྱར་
གནས་ཤིང་། །དེ་སྟེང་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་འདུག། ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་
ལ་འདུག་ཅིང་ལྷང་བྱེད་དེ། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་ལུས། །
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །བརྒྱ་ཕྱག་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་
འགོ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གི་ལུས་བརྒྱ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་ལུས་ལ་
ཆོས་སྟོན་བརྒྱ་ཡང་སྟོན། །མཛེས་བའི་ལུས་རེ་ལ་ཡང་རང་གི་ལོངས། །རྒྱལ་
བའི་ཕྱས་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷན་པར་སྟོན། །སྟོ་ལྷན་རབ་དགའ་ལ་གནས་ཡོན་
ཏན་འདི་དག་སྟེ། །གཉིས་བ་ལ་མ་དག་བའི་ས་ལྷག་མ་དུག་ལ་ཤོང་གི་གངས་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་
བ་དང་། དག་བ་སྐྱེད་ལ་དུལ་གངས་གྱིས་བསྐྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ། ། ། དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཐོབ་
བར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། །དེ་དག་སྟོང་ནི་ཐོབ་བར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལྷ་པོ། །
འདི་དག་ལ་གནས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་འབུམ་ཕྱག་འཐོབ། །བྱེ་བ་བརྒྱ་འཐོབ་
བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཐོབ་བར་འགྱུར། །བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འགྱུར་ཐོབ་ཅིང་བྱེ་བ་
ཕྱག་ །ཐོག་ཐོག་ཕྱག་བརྒྱར་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཕྱག་ཏུ། །ཡོངས་སུ་བརྒྱུར་
བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཐོབ་བར་འགྱུར། །གཉིས་བ་ལ། །བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན། །དགྲ་པའི་
ཡོན་ཏན། །བརྒྱ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ། ། ། མི་གཡོའི་སར་གནས་ནམ་རྟོག་མེད་
པ་དེས། །སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྟོམས་འཛིག་རྟེན་ན། །རྩལ་ཆད་རི་
སྟེང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། །གངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཐོབ་བར་འགྱུར། །

གཉིས་པ། ༥ ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རྒྱར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག ། བྲངས་མེད་བརྒྱ་ཐུག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར། །
 བསྐྱེམས་པ་ཐུག་བཅུའི་རྩལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། གསུམ་པ་ལ། ཡོན་ཏན་བཅུ་
 གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ རེ་གིག་བཅུ་བ་འདིར་
 དེའི་ཡོན་ཏན་དག ། འདག་གི་སྟོན་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་གྱུར་ཅིང་། ། འདག་གི་
 སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྐྱེམས་ནུམས་ལ། ། རྩལ་དག་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་འཐོབ། །
 གཉིས་པ། ༥ བ་སྐྱའི་ཁུང་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནུམས་དང་། ། ལྟན་ཅིག་རྫོགས་
 སངས་རྒྱས་སྐྱ་བྲངས་མེད་དང་། ། དེ་བཞིན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་དག་གྱུང་། །
 རྒྱན་ཅིག་རྒྱན་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ལུས། ། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་
 བ་ལ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་ཚུལ། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་ཤོ། བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བས་
 གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྐྱངས་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། ལུས་ནམ་གྱི་ཆོ། གནས་གང་དུ། ཚུལ་རི་ལྟར་བརྟེན་པ་གསུམ། དང་པོ། ༥ རི་ལྟར་དྲི་མེད་
 མཁའ་ལ་ལྷ་སྒྲུང་གསལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན། ། སྟོན་ཆོ་སྟོབས་བཅུ་བསྟེང་
 པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲར་ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་། ། གཉིས་པ། ༥ འོག་མིན་དུ་
 བྱི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། ། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་མཐར་
 ཐུག་མཆུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན། ། གསུམ་པ། ༥ རི་ལྟར་སྟོང་གྱི་དབྱེ་
 བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། ། དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་
 ལ་མེད་དེ་ཡི་ཐུར། ། རོ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་

ཀྱུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ནས། མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ཐུགས་སྡུ་
ལྟར། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པར་
རྩོད་པ་དང་། ལུས་ལུས་ཅན་རོ་གཅིག་ན་ལུས་དེ་མཁྱེན་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ༥ གང་ཚེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྟོ་གོས་འདུག་མི་འགྱུར། །
སྟོ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ལུས་ཅན་ངས་པར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ལ། །
ཀྱུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་པར་འགྱུར། །
གཉིས་པ། ༥ མཁྱེན་པ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟའི་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན།
གཉིས་པ་ལན་ལ། ལུས་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་འཐད་པའི་ལན་དང་། ལུས་ལུས་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོགས་ཀྱང་
ཚོས་སྟོན་པར་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ༥ གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་
སྐྱེ་བ་དང་བུལ་བ། །དེ་ཚེ་དེ་རྣམ་བརྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བརྟོན་
བྱ་སྟེ། །རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ལུས། །དེ་
ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟར་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལ།
དངོས་དང་། དེའི་དཔེ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོད་རྟོགས་སྐྱེ་བསྟོན་
ནམས་ཀྱིས། །ཟིན་དང་སྐྱེལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། །སྒྲ་གང་ཚོས་
ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ། །དེ་ལས་འཛིག་རྟེན་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། གཉིས་པ།
༥ རི་ལྟར་རྩ་མཁན་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ལུན་རིང་འབད་པ་ཆེས་
བསྐྱར་འཁོར་ལོ་ནི། །དེ་རྩོལ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ། །འཁོར་ཞིང་
ལུས་པ་ལ་སོགས་རྒྱུར་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་དེའི། །འཇུག་པ་གདུལ་བྱའི་དགོང་དང་
 རྫོན་ལམ་གྱི། །བྱེད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱེད། །གཉིས་པ།
 བརྟེན་བྱ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ངོ་པོ་ལ། རྟེན་སྐྱེ་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། ཆོས་སྐྱེ། ཡོངས་སྐྱེ། རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ༥ ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་
 རྣམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་ཁི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐྱེ་རྟེ། །དེ་ཆོ་སྐྱེ་
 བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་འང་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་
 མཛད། །གཉིས་པ། ༥ ཁི་སྐྱེ་དབག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །
 ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་རི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །འགོ་གོལ་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་འཕྱོར་
 རྒྱུད་རྟེག །འདི་ནི་སྐྱོས་དང་བྲལ་ལ་སྦྱང་བར་འགྱུར། །གསུམ་པ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་འཁྲུང་
 བྱུང་རང་གི་སྐྱོད་པ་ཀུན་རྟོན་ཚུལ། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྐྱོད་པ་ཀུན་རྟོན་ཚུལ། བཞེད་པ་ཐུན་ཆོག་ས་
 ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ༥ སྤྱབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་
 མཐུན། །གཟུགས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས། །སྤར་འགགས་
 གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི། །མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་རྟོན་པར་
 མཛད། །སངས་རྒྱས་ཁིང་ནི་ཅི་འདྲར་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་དག་སྐྱེ་སྐྱོད་མཐུ་
 རྟོགས་ཅི་འདྲ་དང་། །ཉན་ཐོས་དགོ་འདུན་རི་སྟེད་ཅི་འདྲ་དང་། །བྱང་ཚུབ་
 སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཅི་འདྲ་དང་། །ཅི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེར་བདག་ཅི་
 འདྲ་དང་། །ཆོས་ཐོས་སྐྱོད་པ་གང་ལ་སྐྱུད་པ་དང་། །སྐྱིན་གང་ཅི་ཙམ་དེ་དག་
 ལ་སྐུལ་བ། །དེ་དག་མ་ལུས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་རྟོན་མཛད། །དེ་བཞིན་ཚུལ་བྲིམས་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐམ་རྒྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

བཟོད་བཙོན་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་སྦྱོང་ཆེ་སྒར་གྱིས་གནས་སྐབས་
གང་། །མ་ཆང་མེད་དག་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཀུན་། །སྦྱི་ཡི་བ་སྦྱེའི་ཁུང་བྱུང་གསལ་
བར་སྟོན། །གཉིས་པ། ༥ །སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་དང་། །
གང་དག་ད་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ན། །ཆོག་གསང་མཐོན་པོས་ཆོས་
སྟོན་སྦྱག་བསྐུལ་གྱིས། །གཟིར་བའི་འགོ་དབྱགས་འབྱིན་མཛད་བཞུགས་
བ་དང་། །དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱང་རྒྱུ་སྟོང་པོའི་བར། །དེ་དག་སྦྱོང་ཀུན་
དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི། །རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྦྱ་
ཡི། །ཁུང་བྱུང་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། །དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་
འཕགས་བ་རྒྱལ་སྐས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་གྱི། །
སྦྱོང་དང་དེ་དག་སྦྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ནི། །ཐམས་ཅད་བ་སྦྱེའི་ཁུང་བྱུང་དུས་
གཅིག་སྟོན། །གསུམ་པ་ལ། །ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་དང་། །དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་གཉིས། །དང་པོ།
༥ །དག་བ་འདི་ནི་བཞེད་བར་འཇུག་བ་ཡིས། །རྟུལ་གཅིག་ལྷུལ་ལ་མཁའ་
གཞུགས་འཛིག་རྟེན་དང་། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྟོགས་སྟབ་རྟུལ་སྟོན་
མོད། །རྟུལ་རགས་མི་འཇུར་འཛིག་རྟེན་སྐྱུ་མི་འཇུར། །གཉིས་པ། ༥ །རྣམ་རྟོག་
མི་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་སྟོང་མཐའི་བར། །སྐྱད་ཅིག་རེ་ལ་སྟོན་མཛད་སྦྱོང་བ་ཡི། །
རྣམ་བ་སྦྱ་ཆོགས་དེ་སྟོང་འཛམ་གླིང་གི། །མ་ལུས་རྟུལ་གྱི་གངས་ལ་ཡོད་མ་
ཡིན། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ལ། །ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྦྱབས་བཅུ་བཤད་པ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་བཟོད་མི་རུས་
པའི་རྩལ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཐན་ཡོན་གསུམ། །དང་པོ་ལ། །བསྟན་བཤད་གཉིས། །དང་པོ།

༥ གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ་དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྒྲིན་
 མཁྱེན་དང་། ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་རྒྱུད་དང་། ་སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་
 སྟོབས་དང་། ་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན། ་མཁྱེན་དང་ཀྱན་འགྲོ་
 མཁྱེན་པ་དང་། ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་། ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 སོགས་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ་སྟོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ་དེ་བཞིན་
 འཆི་འཕོ་སྒྲེ་མཁྱེན་དང་། ་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ། ་སྟོབས་ནི་
 བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ། ་གཉིས་པ། ༥ ་རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་དེས་པར་སྒྲེ་
 འབྱུར་བ། ་དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ་བཤད་
 པ་ལས་བསྒྲོག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ། ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་
 པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ་འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བསྒྲོག་དང་ཟད་དངོས་
 ཀྱི། ་ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ལའང་། ་མཁྱེན་པ་རུས་
 མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་གྱུར་བ། ་དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱུང་མཛད་
 དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་
 པ་ནི། ་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དམན་དང་འབྲིང་དང་བྱུང་འཕགས་དག ་དེ་ལས་
 གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་མོས་པའང་མཁྱེན་པ་ནི། ་དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་
 མ་ལུས་བྱུང་བ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ་སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་
 རྣམས་ཀྱིས། ་མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས། ་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ནི། ་རྣམ་ཀྱན་ཁམས་

ཀྱུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཀྱི་བྱད་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད། །ཀྱུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་ཆེ་ཉིད་ནི་
མཆོག་ཉིད་དང་། །འབྲིང་དང་རྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་མཆོག་མིན་བརྗོད་པ་
དང་། །མིག་ལ་སོགས་དང་པན་ཚུན་བསྐྱབ་ལུས་རྒྱལ་བ་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་འདོད། །ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་
འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི། །བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱལ་ལྷ་མི་དང་། །
ཡི་དུགས་དུད་འགོ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་རྣམས་འགོ་བ། །དེ་ལ་མཁྱེན་པ་
ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་
འབྱོར་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཞི་གནས་གང་
དག་དང་། །སྟོམས་འཇུག་བྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ། །
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། །གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་
གནས་འདས་བའི་བདག་དང་ནི། །སེམས་ཅན་གཞན་དེའི་སྲིད་པར་སེམས་
ཅན་རི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞི་དང་བཅས་ཁིང་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་། །
རྣམ་པ་དང་བཅས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། །སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་། །སྟེ་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་གནས་ནམ་
མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་། །བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས། །
མ་ཆགས་རྣམ་ཀྱུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །རྣམ་ཀྱུན་མཁྱེན་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷུང་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་
བཅས་འཛིག་འགྱུར་དང་། །སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་

གང་། །དེ་ལ་མཁའ་བ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །གཉིས་པ་ལ།
ཡོན་ཏན་ཀྱན་བཟོད་མི་རུས་པའི་རྩལ་དང་། འདིར་ནི་རྩལ་ཟད་བཟོད་པའང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་རྩལ་
གཉིས། དང་པོ། ༥ ཅམ་མ་ཁའ་མེད་པས་འད་བ་ཆགས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །
འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན། །སྟོབས་མ་དང་བཅས་
སངས་རྒྱས་ལྷན་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མ་ཁའ་ལྟར་བཟོད་མི་རུས་
པ་ལྟོག་པར་འགྱུར། །གཉིས་པ། ༥ དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་འདྲ་བས། །
ཤེས་པ་དང་ནི་བཟོད་པར་རུས་མིན་ཡང་། །ཡོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་སྒྲུ་
རྒྱུ་བ་གྱིས། །བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་རྩལ་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྤྲུམ། །གསུམ་པ། ༥ ཟབ་
མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་འི་
རྩལ་ཤེས་པས། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཕྲོབ་པར་འགྱུར། །གསུམ་པ་བྱང་རྒྱུ་བ་རྟེན་
ནས་རྒྱུ་པ་པས་འཕྲོད་ན་མཛད་རྩལ་ལ། །སྟོན་པ་མཆོག་གི་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་ཡིན་མཐར་སྟོན་པ། །བསྟན་པ་མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ། །སྟོན་པ་དེ་ཉིད་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་དང་། །བཞུགས་པའི་རུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། ༥ ཁྱོད་ནི་སྤྱིད་གསུམ་བརྒྱལ་ཏེ་མི་གཡོའི་རྒྱ་
ལས་སྤྱར་ཡང་རྒྱལ་པ་ཡིས། །གཤེགས་པ་དང་ནི་བཏུམས་དང་བྱང་རྒྱུ་ཞི་
བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིན་ཏེན་གཡོ་བག་
སྟོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི། །མང་བོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་ལྷ་
ངན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། །གཉིས་པ་ལ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་
སྒྲུབ་རྩལ་བཟོད་པ་དང་། །ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱུ་བ་སྟན་པ་དང་དོན་རྒྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གང་
ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། །ལྟར་ལེན་གཞན་

མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་བརྟེན་མིན་ཁིང་། །དེ་ཉིད་ཡུལ་
 ཅན་སློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཐྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་
 འགོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། །གཉིས་པ། ༥ གང་ཐྱིར་འགོ་ལ་
 ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སྒྲིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཐྱིར་འཛིག་རྟེན་སངས་
 རྒྱས་སྐྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར་ཅིང་། །བདེ་གཤེགས་གང་ཐྱིར་
 ཁྱོད་ལ་མཁའ་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཐབས་དང་རྣམ་ཅིག་པ། །མངའ་དང་གང་ཐྱིར་
 བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞུལ་བ་ཞེས་པ། །དེ་ཐྱིར་མཁས་
 བས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་ཆས་པའི་འགོ་ཆོག་པ་གྱི། །ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་
 ཐྱིར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་
 མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྩལ་ལ་ཡིད། །སྐྱར་བར་མཇོང་ཅིང་རྣམ་པར་དབེན་ལ་སློ་
 རྒྱུངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། །གསུམ་པ་ལ། མདོན་བར་བྱང་རྩལ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་དང་། རྟག་རྒྱུ་མིན་པར་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ སངས་རྒྱས་ཡུལ་
 གྱུར་ཕྱོགས་བརྩའི་ཁིང་རྣམས་མ་ལུས་ན། །རྩལ་ཐུན་རི་སྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེད་
 བདེ་གཤེགས་ནི། །བྱང་རྩལ་མཆོག་རྒྱ་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་བ་དེ་སྐྱེད་དེ། །
 ཁྱོད་ཀྱི་གསང་འདི་བསྟན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བརྟན་།
 རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ༥ རི་སྐྱེད་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་མཆོག་རྒྱ་ཞི་བ་མ་ཐོབ་
 དང་། །རི་སྐྱེད་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་མེད་པར་མ་གྱུར་དེ་སྐྱེད་དུ། །ཤེས་
 རབ་ཡུམ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་མ་མས་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་བྱེད་པས། །རྩལ་བ་ཁྱོད་

ལ་རབ་རྩ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མངའ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲོ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆད་མེད་
 པ་མངའ་ཚུལ་དང། དེས་ལུལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པས་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་
 ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ༥ གཏི་ལྷག་སྒྲོན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་པཅས་ཟ་བ་
 ཡི། །སྒྲེ་པོ་ཉིད་གྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་རི་ལྟ་བ། །དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉེན་
 པའི་བྱ་ལ་མ་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མིན། །དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་རྩ་རབ་ཞེས་
 ག་ཤེགས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །གཉིས་པ། ༥ གང་གི་བྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་
 དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཅན་གྱིས། །སྒྲེ་དང་འཛིག་གནས་སྐྱབས་
 དང་སྐྱུག་དང་མི་སྐྱུག་བྲལ་ཐུང་གྱིས་བསྐྱེད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང། །ཤིག་ཅན་འགྲོ་
 བ་ཐོབ་པ་དེ་བྱིར་འཛིག་རྟེན་ཐུགས་བརྩེའི་ལུལ་དུ་རབ་དོང་བས། །བཅོམ་
 ལྷན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བསྐྱོག་པས་ཁྱོད་ལ་ཐུང་ན་འདས་མི་
 མངའ། །གསུམ་པ་མཇུག་མཐར་བྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། རི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་
 དགོ་བ་བརྩོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུམ་ཚུལ་དངོས་དང། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུམ་ཚུལ་དང། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 སྒྲོན་པ་གཉིས། དང་པོ། ༥ ལུགས་འདི་དགོ་སྒྲོང་ལྷ་གསལ་གྱིས། །དབུ་མའི་བསྐྱེད་
 བཅོས་ལས་བརྟུས་ནས། །ལུང་རི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི། །རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 བརྩོད་པ་ཡིན། །གཉིས་པ། ༥ རི་ལྟར་ཆོས་འདི་གཞན་དག་ལ། །མེད་པ་དེ་
 བཞིན་ལུགས་འདི་ཡང། །གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །མཁས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཤེས་པར་གྱིས། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ལ། དངོས་དང། དགོས་པ་དེ་ལྷན་གྱི་གཞུང་འདི་ཁོ་
 ན་འཛིན་པར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ཁྲུ་སྐྱབ་སྒྲོ་མཆོ་བྱིན་རྩ་བུ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་

ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

འཛིགས་པས། སྤྱི་པོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུ་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་
ཆོག །ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབུས་ཀྱི་མུ་ཏུ་ཁ་བྱེ་བའི་ཆུས། །ད་ལྟ་ལྷ་བ་གྲགས་
པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒོང་བར་བྱེད། །གཉིས་པ། ༥ དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོའི་
འཛིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྤྱེ་བོ་ཡིས། །ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་
འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །དེ་བྱིར་ཚུལ་ལུགས་
རང་སྒོས་སྤྱར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྟེན་བ་ཡི། །གཞུང་ལུགས་
རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་སྒོ་དོར་
བར་བྱ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་བཟོ་བ། ༥ སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀྱུ་སྤྱབ་ལུགས་བཟང་བསྟན་ལས་
བདག་གིས་བསོད་ནམས་སྦྱོགས་གྱི་མཐར། །བྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་
གྱིས་སྤྲོད་སྟོན་ཁའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའོ། །སེམས་གྱི་སྤྱལ་ལ་གདེངས་
ཀའི་ཁོར་བྱ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་
ནས་སྤྱར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བསྐོད་ཤོག ། །

བཞེད་མཇུག་གི་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ཡོ་རྟེན་བཀའ་གིས་བསྐྱར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

༥ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་
གྲགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་པར་བྱེད་པ། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་
ཐུགས་གཞོལ་བ། མི་འབྲེགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་
མོར་བྱིས་པའི་བདུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པར་
མཛད་པས་སྤྱར་བ་རྟོགས་སོ། ། །

གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མ་ལན་པོ་གྱི་རྒྱ་པ་རྒྱུ་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནག་ཚོ་ཚུ་ལ་
ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྐྱར་བ་ལས། སྤྲད་གྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་མ་ལན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་བ་
ག་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་པས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཅུང་ཟད་
བཅོས་པ་དོན་ཚང་ཞིང་ཚིག་བདེ་བར་བྲིས་པའོ། ། །

དེ་ལྟར་ན་མོ་སྤྱི་ལོ་ཚོས་གསུམ་མཚོད་བཟོད་གྱི་རྒྱ་བས་སྤྲད་ཅིང་། འཕགས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་བཅད་
དང་། མི་སྤྱོད་པའི་ས་ཁྱེ། རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པས་བསྐྱར་བཅོས་གྱི་ལུས་ཡོངས་སྤྲོད་གས་
པའོ། ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། ཡོད་ཅེས་བྱ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་པའི་མཐའ། གཉིས་པོ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ཚུ་ལ། །

མ་ནོར་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་དྲི་མེད་གྱིས། །དམིགས་བཅས་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུ་འབྱིན། །དགེའོ། །

༡། འདི་ནི་འཇུག་འགྲེལ་སྒྲ་པའི་ཞལ་ལུང་དྲི་མེད་གེལ་གྱི་ཐེང་བ་ལས་ཁོལ་དུ་ཐུངས་ནས་སྤྱོད་གཉེར་
བརྒྱུས་ལ་གཞིགས་བདེ་བར་བཀོད་པའོ། །

༡༡། ཁང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་ལ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་ལོའི་བྱ་དཀའི་བྱུང་པར་འགའ་
ཞིག་དང་སྤྱད་ནས་བསྐྱགས་པ་ལོར་བུའི་དོ་གཤམ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཐེག་སྤྱོད་རྒྱུད་བཞི་མཉམ་པ་རྒྱུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བཟང་ལྟན་ལ་རྣམ་གྲངས་སྤྱིར་མཚོ་མིག་ལ་ཁུ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལས།
འདིར་ལྷ་རྒྱུ་མདའ་རྒྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚམས་ནས་ཟིན་པ་དག་པའི་སྤྱད་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱ་རྣམས་བརྒྱན་
པ་དགེ། ༡༠༠༥།

སྟོན་པ་མི་ཡི་སེང་གེ་མཚུངས་པ་མེད། ཞི་བའི་བདུད་ཅི་འགྲོ་ལ་སྤྱད་མཛད་པ། འཕགས་མཚོགས་འཁོར་གྱིས་
ཀུན་ནས་མཛོལ་བ་ཡི། ཁོ་ཆེན་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་འདི་དགེ་ལེགས་མཛོད། །

༡ ཀུན་བཟང་རིགས་ལྟ་རིགས་གསུམ་དག་འར་བ་ཆེ། རིགས་ཅན་རྒྱ་མ་ལྟ་དང་རྒྱུ་པོ་ན། རིག་འཛིན་
བརྒྱུད་སྡེ་གསུམ་བརྒྱུད་གསུམ་སྤྱུ་མ་དང་། ཡི་དམ་མ་ཁལ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་བཅས་ལ་འདུད། །༢ ཐུབ་བསྟན་
ཡོངས་སྤྱོད་ཆོག་པའི་གངས་རི་ལ། འཛིགས་མེད་སེང་གེའི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པ་སྤྱིངས་ནས། ཐེག་མཚོག་ལྟ་
བའི་དེར་བཟང་སྟོགས་པ། ལམ་ལྷོ་བཟོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱུད་བཅས་རྒྱལ། །༣ དམར་སེང་འཆར་གའི་འོད་
འབར་གཞིན་ལྷུའི་གཟུགས། ཁྲོ་གཏེར་འཇམ་མགོན་དབྱེས་པའི་ཟེར་མིག་གིས། དབྱངས་ཅན་རྒྱ་པའི་འཁྲི་
གིང་འཇུག་བྱེད་པའི། རྩལ་པའི་ཕྱི་དགའ་སྤྱིང་ལ་གནས་གྱུར་ཅིག །༤ ཐེག་མཚོག་ལྟ་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟངས་ལ་
གནས་གིང་། ཡོངས་ཆོག་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བརྒྱར། མྱིན་ན་མཚུངས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་བསྐྱངས། འཛིགས་བྱལ་འཇུར་བམེད་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །༥ ཚངས་དབྱངས་འཇུག་པའི་ལེགས་བྱས་
སྤྱོད་གིས་ནི། རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཐེག་མཚོག་སྟགས་ཀྱི་རྩལ། སངས་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་དགོན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས། །
འདི་ན་དབྱིངས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོའི་ཐུགས་མཛོད་ལས། །༦ བངས་པ་མེད་པ་རྗེས་འཇུག་སྐྱལ་བ་ལྟ། བང་མར་
བཅུ་ཀྱང་སྐྱལ་བའི་དབང་གིས་འདིར། ལྟ་འཇུར་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་བཞོ་སྐྱལ་བྱ། འཇུར་འདིར་ཡིད་
ཆེས་ཆོག་གིས་སྤུས་མི་བསྟགས། །༧ དེ་ཕྱིར་མཁའ་ལམ་དབང་པོའི་གཞུ་བཞིན་བྱ། རྣམ་པ་གཞིག་གི་རྒྱུ་
གར་སྤྱོད་བརྒྱར་བ། ལྟ་ཆོག་པ་མཛོད་པའི་དོན་སྟོན་བསྟགས་པའི་དབྱངས། ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོའི་རྩལ་

སྒྲིབ་ཆོག་གྲུབ་བཟང་ལའོར་ལོ་ནོར་བུའི་དོན་ཤལ།

མོ།

བར་བདག་གིས་སྒྲེལ། །

དེ་ག	ཅལ	ཆོད	ཤུན	ཤུན	དང	གམ	མའི	ཆོས	ཤེད	མཆོད	ལྷ	ཆུགས	མ	གིས	འོལ	ཆོར	ཤེད
ཀྱན	ཆོར	མཉམ	ཉིད	ཆོད	མོ	དོར	ཆུད	ཤམ	ཆོར	ཤ	ཀྱན	ལྱར	ཅེ	ལྷ	ཤེན	ཆོར	གུགས
དེ	གཉིས	དེའི	མེད	མཉམ	མའི	ལྷ	གཤེས	ཅན	ཀྱན	ལྱར	ཆོར	དབར	མཤམ	གེས	དེའི	མེད	ལམ
ཆོས	ཀྱན	ཤེད	མེད	ལྷ	འདས	མ	གིས	གར	ལམ	ཀྱན	མཆོག	ཆོབས	མཆོབས	མེད	འབྲས	མའི	གར
མཉམ	ཆོར	ཆོད	མོར	ཆོག་གས	མའི	ཆོལ	ཀྱིས	ཆ	ཤུགས	ཤ	གར	གིག	གིན	ཅེ	འབྲས	ཀྱིད	ཤ
དེས	དོར	ཅུག	ཤ	གཅོར	ཆོད	ཤེད	མའི	མཆོག	གཉིས	ཆོབ	ཀྱན	ཅེ	དབ	ཅེ	མོརས	དག	ཤ
གར	གིག	ཆོད	མའི	ཆོད	མོ	ཆོལ	འཕྱོར	ཆ	གཞུངས	གར	ཆོལ	འཕྱོར	མཤར	ཆོག	ཆོལ	འཕྱོར	མཆོག
མེད	ལྷ	ཀྱིད	ཆོགས	ཤེས་ཆ	དབལ	ཀྱན	འཕྱོར	དབར	དབར	འཕྱོར	འབྲས	མའི	མ	གིས	མཆོད	འཕྱོར	ཤ
ཤུགས	ཆོག	མཆོག	དབལ	ཆུན	དབལ	མཆོངས	ཤར	ཆོལ	ཆོལ	དབར	མཆོག	གིས	དབ	ཤུགས	གར	དོར	ཤུགས
ཤུགས	ཆོལ	ཤེད	འཕྱོར	ཀྱན	ལམ	ཀྱན	ཤུགས	ཆོལ	ཆོལ	དར	ཆོལ	ཆུས	ཀྱན	ཀྱིས	ཆུས	དབ	ཤུགས
ཆོད	མོ	ཆོལ	ཆོད	ཆ	མེད	ཆུར	མོ	ཆོད	ཤ	དེགས	ཀྱི	གཅོར	ཆོར	ཆོ	གཞུས	ཆོས	
དེགས	ཤུགས	ཆོད	མའི	དེའི	ཆེ	ཆོད	འཕྱོར	ཉིད	ཆུན	ལྱབ	གིག	མཆོག	ཆོར	མའི	ཆེ	ཆོད	ཤེད
ཆོ	མ	ཆོལ	འཕྱོར	དབར	འཕྱོར	ཆུས	ཀྱན	དག	མཤར	ཆོད	མཆོག	གི	ཆུགས	ཆོད	ཆོས	ཆུ	དེ
ཤུགས	ཤར	ཆུངས	འབྲས	ཆོལ	འཕྱོར	མཆོག	ཆུགས	ལམ	གཞུན	ཀྱི	ཆོལ	མེད	ཆོར	མ	གིས	མཆོག	
ཆོས	ཆོར	མཆོངས	མེད	དེགས	ཆོད	དབར	ཆོགས	ཆུན	མཤམ	གིས	ཆུར	དབ	ཤུགས	ཆོད	ཆུན	ཆོས	
ལྷ	ཤེས	དེའི	མེད	ཤུགས	ཆོགས	འཕྱོར	ཤེད	ཆུ	འབྲས	མཆོག	ཅེ	མ	ཆོད	ཅེ	དབ	དམ	ཉིད
མཉམ	ཆོར	མཤམ	ཤེ	མེད	དོར	མོ	འཕྱོར	དེས	གཉིག	ཅེ	མ	ཆུས	ཤུའི	གར	ཆུས	འཆར	
ཆོར	ཉིད	ཆུས	ཆུས	ཤར	འདས	ཉིད	འཕྱོར	ཆོ	འཕྱོར	རོ	མཉམ	མ	གིས	མཆོག	ཆོལ	ཆོལ	

༡ གསལ་གསལ་གྲུབ་བཟང་ལའོར་ལོ་འཆིམེད་ལམ། །འགྲིག་འགྲིག་ཆོག་གི་རྒྱ་རྒྱར་མེད་བཤང་། །ལྷག་
 ལྷག་སྒོ་ལྷན་མིག་ལ་ངོས་པའི་ཆོ། །ཡང་ཡང་རྒྱུ་པར་དེའི་དང་ངོས་ཆར་འཕེལ། །༢ རྒྱལ་པ་འཕྲིག་རྟེན་
 བྱངས་མཆོངས་མེའུ་མིག་ །ཆོགས་པཅད་དགུ་པོ་དཀྱུས་སུ་བསྐྱུག་པའི་ཆོ། །ཕྱིད་མོང་དག་གིས་རྟོ་རྟོ་མེག་པ་
 ཡི། །གཤི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་གཞུགས་པ་བར་སྟོན། །༣ དེའོག་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་པ་ཡི། །ཆོགས་
 པཅད་པཆི་ཡིས་རྟེན་གྱི་ཤང་ཟག་དང་། །ལམ་མཆོག་འབྲས་བུ་དང་པཅས་པ་ལྷགས་པ་ནི། །ཡང་དག་པ་རྟོ་
 པ་སྒོ་ལྷན་ཡིད་ཀྱི་གསོས། །༤ ཕྱིགས་པཆིར་ངམ་དང་སེམས་པོ་རྟོ་དང་དགུ། །རིམ་པར་བསྐྱུག་པ་སེམས་རྒྱུད་
 གསུམ་པོ་དང་། །ཐུན་མོང་དག་ཏུ་བསྐྱུགས་པའི་ཆོག་གི་སྒྲེབས། །རྟོན་བཟང་ཕྱོད་བྱུང་ཆོག་དང་ལྷན་གཉིག་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

གནས། ༡༥ གྲལ་ནས་གྲལ་བ་ཀླག་སོ་སོའི་ལྟ་བུ་དང་། སྤུན་མོང་བསྐྱགས་པ་དང་བཅས་ཕྱོགས་བཞི་ནས། །
སོ་སོའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་དག་དང་ནི། སྤུན་མོང་བསྐྱགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་མཛེས། ། ༡༦ བཀྲ་ཤིས་རི་མོ་
གཡས་སུ་འཁོར་བ་ཡི། རྣམ་པ་དང་མཚུངས་སོ་སོའི་ཕྱོགས་གཉིས་ན། ཁྱིམ་སྤྱུ་བཅད་པ་དྲོ་མེད་རྣལ་འབྱོར་
ལམ། ། ༡༧ དེ་སོགས་ཡི་གེའི་གཞུགས་བརྟན་ཡན་རྩྱ་ཏྲ། སྤྱི་པའི་སྤྱོད་ལ་སྤེལ་སྤྱོད་མ་ཉམས་བཞིན། ། ༡༨
མའི་དོན་བཟང་རྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་དབྱངས། ། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་བྱུང་འདི་ངོ་མཚར་གནས། ། ༡༩ དེ་ལྟར་
བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་པའི་ལེགས་བྱས་གྱིས། ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཐེག་མཆོག་སྐྱགས་གྱི་རྩལ། ། བསྐྱགས་པའི་
རྒྱལ་རྒྱུན་འདིར་བརྟུང་བ་ཡིས། ། འཕྲོ་ཀུན་ཟབ་མོ་སྐྱགས་ལ་འཇུག་བྱུང་ཅིག། ཞེས་པ་འདྲམ་དོ་སྐྱགས་ཆོས་
གྱི་སྤྱད་བྱངས་མི་ཟད་པའི་འབྱུང་གནས་ཆོས་གྱི་སྤྲེལ་བོ་ཤི་སེང་ཉའི་སྒྲོ་ཁང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་བར་
རྒྱུད་སྤྲེག་སྐྱམ་ལ་བསྐྱགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་བསྐྱབ་གསུམ་དབང་ལྷུག་དགེ་མིང་སྤྱོད་པའི་སྤྱིས་ལྟ་རྒྱས་
དང་བཅས་ཉེ་བཀའ་བསྐུལ་བ་བཞིན། ། འཇམ་དཔལ་དགུམ་པའི་རང་མདངས་མཆོ་བྱུང་བཞད་པའི་གོ་སར་
ཞེས་བྱ་བས་རབ་ཆོས་ལུགས་འབྱུག་རྒྱ་ཆོས་ལ་དགུ་གཏོར་གར་འཇམ་དབྱུ་ཚོམ་དང་མཉམ་དུ་བཀྲ་ཤིས་ལྟ་
ཅེར་སྤུན་གཅིག་ལ་བྱུང་བར་བཞུགས་པ་དགེ་ལེགས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་ཅིག། དགོའོ། །

རྩི་ ཀྲུ་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་
གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
རྒྱ་བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་མཆོག་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་བདག །
རིག་སྟོང་སྟོང་ནས་རིག་པའི་གཏེར་ཆེན་བརྟེན། །
མ་ལུས་འགོ་རྣམས་མ་ཡིས་བུ་བཞེན་སྟོང་། །
འདུམ་དབྱངས་དངོས་སྒྱུལ་འདུམ་དབལ་དོ་རྩེར་འདུད། །

དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གསང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སྤྲུངས་པ་
བྱུང་བདག་འདུམ་དབལ་གཞོན་ཅུའི་ཐུགས་དབུས་སུ་ཡི་གེ་རྩི་ཡི་རྣམ་པར་
ཤར་བ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཤུག་སྟོང་འུ་ལུ་ཁིང་བསེལ་སྟོངས་བོད་ལུལ་སྤྱིང་གི་
འགོ་བ་རྣམས་གཏན་བདེ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་དཀྱི་བའི་སྤྲུང་དུ་ཚུལ་
དགའི་རྒྱུ་གིས་སྤྲུང་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་གི་ཟེལ་དུ་བསྐྱར་བ་ཀྲུ་མཁུན་
མི་ལམ་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་མཆོན་སྟན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་སྤྲོ་ན་
མཛོན་པར་མཐོ་བ་འདི་ཉིད་གཏན་གྱི་སྤྲུབས་སུ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་དག་གིས་
གསོལ་འདེབས་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་ཟེར་འཕྲེང་གིས་བསྐྱུལ་བས། དེམ་རྒྱབས་
ཀེལ་ཤ་ཡི་བགམ་ནས་ཐོན་པའི་རྣམ་གཉིས་དངོས་སྒྱུབ་མཆོག་གི་ཚུ་རྒྱུ། རྩོ་

གསུམ་ནོར་འཛིན་ཡངས་པོའི་ཐ་གྲུ་རུ་མཉམ་པར་བརྟལ་དགོས་པས། གང་
ལ་གསོལ་བ་གདབས་པའི་ཡུལ་ངོས་གཞུང་བ། གང་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་གདུལ་བྱ་བསྟན་པ། གསོལ་བ་འདེབས་བྱེད་གྱི་ཚིག་གི་དོན་དགོལ་བ།
རི་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཐབས་བཤད་པ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་
པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དང་ལྟལ་ས། དང་པོ་ནི། སུན་མིན་གཙང་མའི་རྣམ་
ཐར་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་། སུན་མོང་མཛད་པའི་དང་ཚུལ་དཔེ་བྱད་
བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲིས་པ་སྟེ། དང་པོ་ལ། བསྐྱ་དཀར་པོ་ལྟར་སྒྲོན་གྱིས་
མ་གོས་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ། ལྷ་དུམ་སྤྱར་ལྟར་འབྱུང་བར་དཀར་པའི་རྣམ་
པར་ཐར་བ་གསུམ། ལྟ་དབང་རྩ་གསང་ལྟར་ཀུན་གྱིས་གཙུག་ཀྱི་བཀྱར་བའི་
རྣམ་ཐར་གསུམ། རྩོམ་པའི་དབང་པོ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྗེ་བར་མི་
ལྷས་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་དགོས་འདོད་འབད་མེད་
དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ། རྒྱ་གྲུང་ཆེན་པོ་ལྟར་ཐིན་ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་
པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ། བམ་མཁའའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་རྟག་ཁྱབ་ལྟར་གྱིས་ཀྱུ་བ་
པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ། གཏེར་གྱི་བུམ་བཟང་ལྟར་ངོ་མཚར་མྱོད་དུ་བྱུང་བའི་
རྣམ་ཐར་གསུམ། མིག་འཕྲུལ་བཀོད་པ་ལྟར་ཆོ་འཕྲུལ་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
རྣམ་ཐར་གསུམ། ཆོས་དབྱིངས་སྒྱེ་མེད་བཞིན་འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་
གྱི་མཛད་ཐིན་གཅིག་ཀྱི་བརྒྱུམས་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ། རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟག་
ལྟར་མངོན་པར་མཐོང་བའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ཏེ་སོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གསུམ་ནི།

རིས་མེད་ཀྱི་དམ་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྟིང་པོའི་དོན་ལ་གཞིལ་
 བ་དང་། ཡུལ་རིང་དུ་སྤངས་ནས་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་བསྐྱམས་པ་དང་། སྒྲིམ་
 རྒྱུ་སྟིང་པོའི་དོན་ལ་གཞིལ་ཏེ། ཐིན་ལས་རབ་འབྱམས་མཐར་ཕྱིན་པའོ།
 དང་པོ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཕྱུག་བཀའ་བབ་བདུན་ལྟ་མཁུན་བཙུའི་དབང་པོ།
 རྒྱལ་བའི་ལུང་ཟིན་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས། རྒྱུ་བརྒྱད་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་
 པའི་བདག་པོ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ། ལཱ་རིག་སྤྱོད་པའི་པཌ་ཆེན་བསྟོ་
 རོ་རྩེ། རྒྱན་རས་གཟིགས་དངོས་དབང་ཆེན་དབྱེས་རབ་རོ་རྩེ། གཞུང་ལུགས་
 རབ་འབྱམས་ལ་སྤྱངས་པ་མཐར་མོན་པ་ལྟ་རམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་གསར་
 རྟེན་གྱི་མཐའ་ཁྱུ་བམང་པོའི་ཞབས་རུལ་དྲི་མས་དབེན་པ་རྩ་ལན་རྩ་པའི་རྒྱན་
 དུ་བཀོད་ནས་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟེན་ཏེ་མདོ་སྒྲགས་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་
 དབང་ཁྱིད་པོད་འདིར་བཤད་རྒྱུན་རི་སྟེད་བཞུགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་རྩ་རྩའི་
 ལུ་མོའི་རྒྱན་བཟང་ཟབ་གསལ་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་བསྐྱེལ་བར་
 མཛད་དོ། །མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟེན་པ་ལ། ཟང་ཟིང་གི་མཚོད་པས་བསྟེན་
 རྩལ་ནི། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཙུའི་དབང་པོ་ལ་སྒྲོགས་པ་བདོག་པ་ཡོད་
 རིགས་ལན་བདུན་དུ་སྟོང་འདག་བྱས་པས་མཚོན་འབྲལ་དུ་དགོས་ངེས་ཀྱི་
 ཉེར་སྤྱད་སྤྲ་མོ་རེ་མ་གཏོགས་སྟོ་བུར་ལྷགས་པའི་གསོན་གཤིན་གྱི་འབུལ་
 བ་ཡན་ཆོད་ཆོགས་དང་མར་མེ་རྩོད་རྩར་བརྒྱུད་འབུལ་སོགས་ཆོས་དང་
 ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འབུལ་བ་ཡིན། ཞབས་རྟོག་གིས་བསྟེན་རྩལ་ཡང་།

ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དུ་སྤངས་ནས་བཀའ་བྱིན་
ཐོབ་པའི་སྤྱོད་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་འཁོད་དུས་མངགས་གཞུག་གི་ལས་དང་ཕྱག་
དར་ཞབས་འབྲང་གི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཡོག་འཁོར་པ་ལ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
པ་དང་། ཀྱུན་ལ་མཐུན་པའི་ལན་ཆ་ལྟ་བུའི་མཛད་སྡོད་ཁུར་དུ་བཞེས་ནས་
དམ་ཚིག་གཅིག་པའི་མཆོད་ལུ་མཚན་སྒྲིང་དང་མིག་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ་མཆོག་
དམན་སུ་ལ་ཡང་ཚིག་རྒྱུ་བ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་ཞལ་སྒོ་ནས་བྱིར་མ་སྒྲོལ། དད་
གསུམ་འཆི་མེད་བདུད་ཅི་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དུ་བར་མེད་འཁྱིལ་བའི་རང་
རྟགས་སུ་རིགས་བདག་སྤྱོད་མཚན་སྒྲིང་ཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་གཟིགས་སྐབས་
སུ་ཡང་། མོར་བརྟུའི་འདབ་མ་ཡན་ལག་དང་པོའི་ཅེར་རྒྱུ་བཞིན། བརྟོད་
བསྐྱེད་པའི་འབུམ་གྱི་སྐྱོད་དབངས་མགྲིན་པ་དྲུང་དཀར་གཡས་འཁྱིལ་གྱི་རྒྱན་
དུ་བརྟེན་ཏེ་ཞབས་དཀྱིལ་ཅི་བས་སྒྲོང་འཁོར་ལོ་དབྱིག་འཛིན་ཡངས་པོའི་ཁྱོན་
ལ་རྗེན་པར་བཞག་ནས་གསེགས་པ་མ་གཏོགས་ཁྱོགས་ལ་ཞོན་པ་སོགས་
མི་གྲས་པའི་སྡོད་པ་ཕྱ་མོ་ཡང་ལྟ་ལམ་ཡངས་པའི་པ་མཐར་སྤྱད་པ་རྟག་ཏུ་
དང་། བ་པོ། མི་ལ་སོགས་ཀྱི་གཙང་མའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུམས་
པ་ལྟར་སྤྱང་བའོ། །

སྐྱབ་པས་བརྟེན་ཚུལ་ཡང་། རི་སྟོད་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་མཚན་གྱི་གསང་གསུམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྤུལ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཕྲོས་ནས་
མཁས་པའི་ཚུལ། བརྟེན་པའི་ཚུགས། སྐྱབ་པའི་མཛད་པ། བཟང་པོའི་ལག་

རྗེས་སོགས་སྒོན་ཆད་གཏམ་རྒྱུད་དུ་སྒྲིང་བའི་དོ་མཆར་གྱི་གནས་མཐའ་དག་
སྐབས་དེར་དམ་པ་འདི་དང་འགྲོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་ཅན་དག་པའི་འཁོར་
སློབ་ཡོངས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྲད་བར་བྱས། ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
རྗེ་འདིའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་གདམས་ཁྲིད་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་པ་རྒྱུ་ལ་གདུང་
བ་ལྟར་མཛད་དེ་ཉན་འཆད་སྒྲོམ་སྒྲུབ་སྒྲིད་པའི་རང་བསྐྱེད་སྤྱོད་ བསྐྱེད་པ་བྱོན་
མེད་ཀྱི་གི་སིལ་མ་གཅུལ་དུ་བཀྲམ། ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མཆོད་
སྤྱོད་དུ་མངའ་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ལལ་ཆེར་ཞབས་སོར་
བསོད་ནམས་བྱེ་བའི་རང་གཟུགས་ཀྱིས་བརྗེས་ཏེ་སྤྱོད་མའི་ཟས་དང་རྩལ་
པོའི་ན་བཟའ་གསོལ་ནས་མཆོག་གསུམ་སྐབས་གནས་ཡོངས་ལ་བྱུག་སྒྲོར་
དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱིས་བཀྲམ་ཏེ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྒོན་ལམ་
ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ། རྗེ་འབངས་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བསྟི་གནས་སུ་སོན་སྐབས་
སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཆོགས་བསགས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗོགས་སྒྲིན་སྐྱེད་སྤྱོད་
པའི་མེད་ཐུང་ལྟག་པར་སྤྲད། རང་དང་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་མི་འདོད་ཆར་དུ་
བསྒྲིལ་བ་ཉག་སྒྲིད་རྒྱལ་པོས་མཆོན་དག་སྟེ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྤྱི་གཏོང་ལེན་
བྱས་ཏེ་བཀའ་གདམས་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བྱུགས་ལ་བཅགས།
ཡ་ཡལ་མགོན་པོ་དར་རྒྱས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡུལ་སྟེ་ཡོངས་ཀྱིས་སྒོན་གནས་
སུ་བྱེད་པ་ཡང་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་པོར་ཏེ་གསེར་དང་བོང་བ་མཉམ་

པའི་དང་ཚུལ་མདོན་དུ་བསྐྱབས། ཉིད་ཀྱིན་བཟང་གསོལ་བས་པལ་ཆེར་ཉམ་
 ཐག་དུམ་པས་གདུང་བའི་བྱ་རིགས་སྤྱང་པོ་སོགས་ལ་གནང་ནས་བཅས་
 ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་དུ་བསང། ཐག་དོག་དང་བསམ་དན་གྱི་དབང་གིས་ཉིད་ལ་
 སློད་པ་འབའ་ཞིག་དང་དུ་ལེན་པ་ཡང་འཇུག་པའི་སྤྱན་བཟང་བྱང་གི་དུང་དུ་
 ལྷགས་ཆེ་གཅེས་པའི་བྱ་སྤྱག་མ་ཡིས་མཐོང་བ་བཞིན་ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་གཉིས་
 ཀྱི་སློན་སུམ་པན་བདེའི་དཔལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་སོགས་མདོར་ན་རྒྱལ་ལུང་མེད་ཀུན་
 ལུན་དང་། དྲང་སྤྱོད་བཟོད་པར་སྒྲུབ་དང་དབྱེ་བསལ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་
 མཛེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་དགྲུང་གུངས་ཉེར་གཅིག་ལོན་དུས་ནས་རྟག་ཏུ་ཉིན་རེ་བཞིན་
 ཐོ་རེངས་ཀྱི་ཆ་ལ་རྫོགས་རིམ་ཅུ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ། རྩེ་
 དང་དགོང་དུས་གསང་ཆེན་འོད་གསལ་སྒྱིང་པོ་ལ་སྤྱང་བ་ཆད་དུ་བསྐྱལ། ཉིན་
 གུང་གི་ཆ་ལ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་གནད་གསང་འགྲོལ་བའི་
 བརྟན་བཅོས་བརྩམས། སྤྱོད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྤྱོད་སྤོམ་གཟེར་བཞིའི་ལམ་
 ལ་ཡེང་མེད་དུ་གྲོམས། བམ་གུང་གི་དུས་སུ་གེས་བྱ་བུམ་འཇུག་གི་གདམས་
 པས་རྒྱུད་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། བྱུང་བར་དུ་མེ་ཉོར་གསང་སྤྲགས་འཇེལ་
 རྒྱས་སྤྱིད་དུ་ཆེ་རྒྱུབ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུབ་པ་ལ་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་དུ་
 བཞུགས་དུས་རྒྱུབ་གཏོར་ཡོན་ཆབ་དང་བཅས་པ་དགུན་འབྱུག་ཏུ་མ་གུར་
 དབྱར་མ་རུལ་མ་སྐམ་དངོས་གྲུབ་ལེན་སྐབས་སུ་འཇའ་ཆོན་དར་གྱི་སྐར་ལགས་

གྱིས་རྒྱལ་ཁང་གི་ཐུ་ནང་ཐམས་ཅད་དམ་པོར་འབྱུང། མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀའི་
 ཆར་རྒྱལ་གྱིས་ས་གཞི་ཁེབས། གཏོར་མ་འོད་དུ་ལྷ། རྟའི་བ་རྒྱབས་དཔག་
 ཏུ་བསྐྱོད། རྒྱན་མཚོའི་ཐིགས་པས་གཏོར་སྒྲོམ་གང་བ་སོགས་དོ་མཚར་བའི་
 ལྷས་སྒྲུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་སོགས་སྐལ་ལྷན་འགའི་མཐུན་
 སྒྲུང་དུ་ཤར་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་ལ་བཀོད་དོ། །རུད་མ་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་
 སྐལ་ཏུ་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་བསྐྱེན་བརྒྱབ་ལ་གཞོལ་དུས།
 སྤྱིང་དབུས་ཐུགས་སྒྲོག་གིས་པོན་འཁོར་བ་ལ་ཐུགས་བརུང་དུས་རྒྱུང་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱལ་གཞི་ལ་ཐིམ་སྟེ་ཞག་བཅུ་ཙམ་དུ་སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་
 སྒྲུངས་སོགས་གཞན་དུ་མ་འབྱུར་ཁ་ཟས་ཀྱི་བཅུད་ལ་བརྟེན་མ་དགོས་པར་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཚོ་བས་སྒྱའི་གསོས་བྱས་ཏེ་བཞུགས་པས་ཐར་འདོད་མང་
 པོ་ལ་མི་ལྷོག་པའི་དད་པ་འབྱུངས་སོ། །ཏིལ་མགོའི་རི་བྱོད་དུ་དཔལ་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རྗེས་སྐལ་སྤྱོད་ཉམས་སུ་བསྟར་དུས་རྒྱུད་དོན་གཟུལ་
 སྐར་གྱི་བཀོད་པ་གང་ཐུགས་བཅུ་གཉིས་ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་བ་རུ་ཤར་ཆོད་མཚར་
 འོད་སྒྲུང་འབུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་མ་འབད་གྱིང་བཞིའི་བྱོད་དུ་དུས་གཅིག་ལ་ཁུབ་
 པར་ཐུར་དོ། །རྩ་རྒྱལ་མདུན་ཞོལ་ཐུན་ཆོགས་ནོར་བུའི་གྱིང་དུ་ལོ་གསུམ་
 ཀྱི་རིང་ལ་ཡང་གསང་ཨ་ཏི་ལོ་གའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་སྐབས་ཟག་ཐུང་
 གི་རུལ་ཐུན་འོད་སྒྲུ་རུ་གྲོལ་ཟེན་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲུ་ལུས་ལ་གྱིབ་མ་མེད་ཅིང་།
 ཐུར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ་ཤིག་སོ་རྒྱལ་ཆད་སྒྲ་སེན་

གྱི་སྒྲིམ་རྒྱུན་དལ་བསོས་པར་གྱུར། སྒྲུབ་ཁང་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་བྱོན་པ་སོགས་དོ་
མཚར་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་མྱོད་དུ་བྱུང་བ་མཁན་བསོད་ཆོས་ཀྱིས་མཚོན་འཁོར་སྒྲོབ་
བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་གཞུགས་འཛིན་གཤམ་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ལགས་
སོ། །ལབ་དགོན་ནང་དུ་དབང་ཆེན་དགེ་རབ་དོ་རྩེའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་
གཟུངས་འཛིན་གྱི་སྐྱབས་འཇམ་དཔལ་དཀར་པོའི་ལས་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་མ་མ་གཤམ་སྒྲུབ་པ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཆེ་ཞིང་པ་མཁས་པའི་ཞིང་ལས་ཐོན་
པ་ལས་ཀྱང་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲིམ་གྱི་ལོ་འདབ་བྱིད་དུ་རིང་བ་དང་དཀར་
དམར་ལང་ཆོས་སྒྲིག་པའི་བདུན་པའི་བཀོད་ལེགས་པས་ཞལ་དཀྱིལ་ཆུ་
གཤམ་དབང་པོའི་བཀོད་པའང་མི་སྒྲུབ་བར་ཁེབས་ཆེ་སྒྲུབ་ཡང་ཐུགས་མཉེས་
ཏེ་བསྐྱེད་བཅོས་འགའ་ཞིག་ཚུམ་པའི་བསྐྱེད་མ་མཛད། ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ཆོགས་
ཡོད་ཆད་ཀྱང་ལྟ་བུ་དམ་པ་དོག་དཀར་པོས་དགའ་ལྡན་ཡོད་དགའ་ཆོས་འཛིན་
གྱི་ཞིང་དུ་ལས་ལྡན་སེམས་དཔའི་འཁོར་རྣམས་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་མགོན་
པོ་ལག་ཏུ་པ་ལྟར་འཕྱོར་བ་དཔག་མེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཐུལ་བས་མི་འཛིགས་
གདོང་ལྡེའི་ཁྱིལ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །

དཀར་མོ་སྐྱེས་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཅུ་ཆེ་བདག་ཕྱག་རྒྱ་ཟེལ་གཤོན་གྱི་
བསྟོན་སྒྲུབ་ཆུ་འཛིན་གཤོན་ཅུའི་བཀོད་པ་གང་ཐུགས་རྒྱ་སྐར་ལམ་གྱི་ལྟོ་བ་
དུ་སྒྲུམ་སྐབས་ལྟ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ་རྩ་བོར་གྱི་ལས་
མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀླ་གློ་སྟེ་རིས་དང་བཅས་པའི་མཐུད་བུང་མོག་མོག་པོ་

རུ་བྱེད་དུས་སྒྲིའི་རུམ་བེལ། རིག་སྒྲགས་ཀྱི་དབལ་ངར། རྒྱས་ཆོད་ཀྱི་གདོང་
སྒྲ་སོགས་ལ་ལྟ་བཅམ་ཡང་སྤང་སྤིད་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཆེད་ཀྱུ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་དེ།
མཁའ་ལམ་དུ་གནས་པའི་གཟའ་སྐར་གྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་འདར་བ་དང་།
དངངས་པའི་རྣམ་འཁྱར་མངོན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཆ་རུ་བྱོས་པ་དེ་
དུས་ཀྱི་བསིལ་ཡོངས་ཁིང་གི་སྒྲུ་ཡོངས་ལ་མཐུན་པར་སྤང་བར་གདའོ།
གཉིས་པ་གསུམ་ནི་ལྟག་པའི་ལྟས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་མངོན་པར་གཤམ་པ་ལྟའི་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲོབས་པའི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱུད་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་
ཏེ་ཆོས་ཀྱན་རིག་སྒྲགས་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཉོགས་པ་དང་། རྒྱལ་
བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཏེ་གྲགས་སྟོན་གྱིས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཁྱབ་
པ་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། རྫོང་སར་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྐབས་གྲུ་ས་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་
དུ་རྒྱ་སྐར་འབྲུམ་གྱི་དབུས་ན་ཉ་གང་ལྷན་པའི་དབང་པོ་བཞིན་མཁས་པའི་གྲགས་
སྟོན་ཐོབ་པ་སོགས་དགེ་བཤེས་སློབ་ཐབས་ལུན་ཆོགས་ཟེར་བ་དེས་སང་ཉིན་ཅམ་
ན་རྩོད་པའི་དུས་བཟུང་པའི་སྤོང་འཁོར་གྱི་ཆ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ཀྱིས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་ཐུག་མཚན་རལ་གྱི་དང་པོ་ཏེ་གཉིས་ཀ་
འོད་ལྟའི་གོང་ལུ་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེམས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་
དུ་བོད་འདིར་བཞུགས་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཆར་
གྱི་འོད་སྤང་ཟག་མེད་ཀྱི་རང་གཞུགས་ཐུགས་ཀྱི་དབལ་བེའུ་བཙུང་དུ་འཁྱེལ་

ཚུལ་གྱི་གཏམ་སྟན་མཚོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ་ཀུན་གཟིགས་མཁྱེན་བཙུན་འི་
དབང་པོའི་སྟན་ཏུ་དུ་ཉིད་གྱིས་སྤུལ་བ་ཡིན། རྩ་རྒྱལ་མདུན་ཐང་དུ་བཞུགས་
དུས་ཉིན་གྲང་གི་ཆ་ལ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་བཟུང་ནས་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དབལ་
གཞོན་ལུའི་དུང་དུ་སྟགས་ཆེ་རང་སྒྲུང་དག་པའི་འདུས་པ་གངས་མེད་པའི་དབུས་
སྤྱ་གསང་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་རྒྱད་རྒྱལ་ཡི་གེ་སྤྱིན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་རང་ཤར་
བ་གཞན་སྒྲུང་འཇིག་རྟེན་དུག་གི་འགོ་བ་ལ་སྟན་པའི་སྒྲུང་དུ་སྟེགས་བམ་དུ་
བཀོད་པ་ད་ལྟ་གསུང་འབུམ་གྱི་ཁོད་ན་བཞུགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
གཞུང་བཤད་ཚུལ་པ་ལ་ཞུགས་སྐབས་ནམ་གྲང་མི་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་
ཆ་ལ་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་ཡིན་ཟེར་བའི་བརྗེ་ཏ་ཤངས་ཅི་ཅུང་ཟད་གྲག་ཡོད་པ་
ཞིག་གིས་ཚད་མ་ལ་མི་ཤེས་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་པེད་གསུངས་ནས་
ཕྱག་ན་པོ་ཏི་གཉིས་བཟུང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཏད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་
ཕྱག་ན་རལ་གྱི་ཞིག་གྲང་འབུལ་དུ་སྒྲུང་བ་དེའི་མདུན་དུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་
ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་ལ་གཅིག་གཡུགས་ཆེ་དུམ་བུར་གཏུབས་པའི་སྒྲུང་བ་ཤར།
དེའི་དུས་ན་ཚད་མའི་གནད་གསང་བརྒྱ་ཕྲག་རང་གོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་
གསུངས། ཡང་སྒྲོར་གཅིག་མི་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་ཆ་ལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་
ལྟ་གསུམ་གྱིས་ཞལ་བསྟན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དག་པ་བཤད། ཕྱིར་ཉིན་དེ་ཡི་
སྒྲུབ་ཐབས་གསུངས་པ་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད། ཡི་གེ་ཨ་ཡི་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
ལ་ཞུགས་ནས་བྱིན་དབང་ཆེ་རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་

ཐུགས་ལ་རང་འབྲུངས་སུ་གྱུར། དེ་དུས་ལྷ་ཡིག་ལས་ཚོགས་ཤིག་གསུངས་
 བ་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་བཞུགས། དེ་སོགས་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་ཀུན་དུ་
 ཅུ་གསུམ་རབ་འབུམས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ཚུལ་ནི་དཔག་དུ་མེད་ཀྱང་འདིར་
 དེ་ཙམ་མོ། །མདོན་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ་མཚུངས་
 བུལ་བླ་མ་འདིའི་སྐྱེད་ཀྱིལ་བསོད་ནམས་འབུམ་གྱི་དཔལ་ལས་བསྐྱེན་པ་ཉིད་
 འཚོ་ཞིང་བཞུགས་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་མཇལ་བ་ལ་བྱོན་སྐབས་ཀྱང་པ་ཞིག་གིས་
 །ཁམ་ཡོར་རྒྱལ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟོར་སོང་ཆེ་རྗེ་འདི་ཡི་ལྷ་འི་མིག་གི་མདོན་
 ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་བཞིན་བསྟོད་ནས་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ཉིན་ཕྱེད་ཙམ་
 འགོ་དགོས་པའི་སར་ཤིང་དུང་ཞིག་ན་ཡོད་པ་རྟེན་བྱུང་། རྗེ་རྒྱལ་དགོན་དུ་
 བཞུགས་དུས་ཡུལ་ཐག་རིང་ནས་ཡོང་བ་བླ་མུར་དགོན་མཚོག་སོགས་ཀྱིས་
 མཚོན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱིམ་དང་ལམ་ཁར་བཤད་པའི་གཏམ་རྣམས་མ་འདྲིས་
 བ་གསལ་བོར་ཉམས་མཚར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞལ་སྟོན་ནས་སྤྱར་ཡང་སྟོས་བྱུང་། དུང་
 དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཤར་ཚད་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་
 ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་
 བ་ཡིན་ཞེས་མཁན་ཆེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་འཁོར་སྟོབ་མང་བོའི་
 དབུས་སུ་མགྲིན་པའི་རྒྱན་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པར་མ་ཟད་སྐུལ་བའི་སྐྱེ་མཚོག་
 བམ་མཁའ་འཛིགས་མེད་སོགས་སྐྱེ་བོ་འགའ་རྗེ་འདིའི་དུང་དུ་ཞག་གསུམ་
 དུ་བཞུགས་སྐབས་ཡིད་ལ་ཤར་ཚད་ལ་ཐད་ཀར་ལན་བཏབ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་གྱི་

གནས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེད་འདུག། རྩོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོན་ཤེས་
གྱིས་གཟིགས་ཏེ་མི་མཛེད་ཞིང་གི་ཐ་གྲུ་འདིར་ཡང་སྐྱུལ་བའི་རོལ་གར་བརྒྱ་
ཕྲག་མང་བའི་གྲངས་ལས་བརྒྱལ་བ་བཀོད་པའི་ནང་ཚན་འཕགས་ཡུལ་དུ་
གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཉ་དང་ལྷ་ཅིག་དེ་པི་ཀ་ར་བཟོ་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྦྱངས་
བ་མཐར་མོན་པའི་བཟོ་བ་སོགས་མ་དེས་པའི་སྐྱུལ་བསྐྱར་མང་དུ་བསྟན་ཞིང་།
བོད་འདིར་བརྒྱའི་དུང་དུ་ཅོག་རོ་སྤྲིའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། རྗེས་སུ་དགོས་པའི་
དབང་གིས་བོན་གྱི་བླ་མ་ཞིག་གི་སྒྲེབ་བཞེས་ཚུལ་གསུངས་ནས་ཉམས་མཛར་
དུ་བོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་གྱིས་བཟུང་སྟེ་ཐུགས་སྒྲས་ཡོངས་གྱི་ཐུ་བོ་ལུང་
རིགས་རྒྱ་མཆོའི་གཏེར་གཅིག་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཤགས་
བཤེས་ཆེ་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་འོད་སྦྲང་ཉིན་ཁྱེད་འབུམ་གྱི་སྤྲང་བ་ལས་
གསལ་ཞིང་འཐད་ལྡན་རིགས་པའི་རྣམས་ཐོག་ཟེར་བརྒྱ་ཕྲག་གི་དབལ་ལས་
རྒྱབ་བ་མང་དུ་སྒྲོས་བྱུང་ཆོ། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་འདྲ་སྒྲུ་མི་ལུས་པའི་བརྒྱལ་
ལུགས་ལ་བཀོད། སྐར་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
ཉིད་གྱིས་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བར་བྱས་སོ། །བཟོ་གནས་ཀྱང་རྩོན་གནས་རྗེས་
དྲན་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོ་གནས་ཉེར་མཁོ་དང་། བེལ་བུ་ཆེན་མོ་འདྲ་དེ་དུས་
གསུངས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །རྒྱ་འབྲུལ་ནི་ཉེ་གནས་འོད་གསལ་ཡིད་
ཆོས་པའི་སྤྲད་དུ་གཤིན་རྗེའི་གཤིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་
པའི་གྲུ་རྒྱལ་ཕྱག་སོར་གྱིས་ནམ་མཁར་བཏེགས་ཆོས་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་དུག་

ཏུ་གཡོས། བྲག་རི་ཡལ་ཆེར་ནི་ཉིལ། རྩ་བྲག་མང་པོ་ནི་གཏོར། རྩུང་ཆེན་གྱི་འཕྲོ་བས་མ་དྲག་ཏུ་བསྐྱོད། ཉི་ལྷའི་འོད་སྣང་ནི་མོག་མོག་པོར་སྣང། གནམ་ས་གཉིས་ནི་གོ་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ལ་ཁད་བྱས་ཏེ་སྤར་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ལྷ་བ་རུ་དོར་ཆེ་བྲག་ས་གྱིས་དམིགས་པ་གཏད་པས་བྱང་ཤོང་ལ་གནས་པའི་ཁང་བྱིམ་སྟོང་པ་མང་པོ་རུལ་ཕྱན་དུ་བཞགས་པར་བྱས་སོ། ། ་ཞོགས་ཆེན་གྱི་སེང་ན་བཞུགས་སྐབས་ཉམས་མཚར་དུ་འཇག་མའི་སྒྲིགས་གིང་བསྟར་ཏེ་ལུག་གི་རིལ་མའི་སྒྲིགས་དེའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་ཐལ་རུལ་གྱི་ཕུང་པོ་རི་ཕྱན་ཅམ་ཡོད་པ་མྱང་མེད་དུ་གཏོར་ནས་མ་འོངས་རིགས་ཕྱན་དྲག་པོ་ལུགས་འཁོར་ཅན་གྱི་དམག་དཔོན་གྱི་སྤྱར་བཞེངས་དུས་མཐུན་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རང་དྲགས་མཛོན་དུ་བསྐྱངས་བར་བྱས་སོ། ། རང་ཡུལ་གྱི་རྒྱན་དུ་འཁོད་པའི་བྲག་རིའི་བ་གམ་དབངས་མཐོ་བ་མེ་ཡོང་གི་དཀྱིལ་ལྟར་དྲངས་པའི་ངོས་ནས་འཇམ་དཔལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ས་པོན་རང་བྱུང་དུ་སྤྱང་བའི་རིལ་བུའི་སྤྱར་སྟོང་རིན་ཆེན་ངོ་མི་གེས་པའི་རྒྱལ་ས་གྲུབ་པ་དང་། འདན་མ་རིན་ཆེན་བསམ་གྲུབ་གྱི་ལྷ་མདའ་མི་སྐད་སྤྱད་པ་གཏོར་དུ་བཞེས་པ་སོགས་གཏོར་རྗེས་མང་པོ་ཡོད་ཆོད་ཡིན་ཡང་རྗེ་འདི་གསང་བ་ལ་གིན་ཏུ་དགེས་པས་གཞན་གྱི་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་ཚུལ་གཞན་མ་རྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་དབུས་མི་གིགས་གཞོན་རུའི་སྒོ་བརྒྱ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་པས་པའི་གཏོར་ཆེན་བརྒྱད་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་ནས་ལེགས་བཤད་དམ་ཆོས་རྒྱ་

མཆོའི་པ་ཐོག་རིས་མེད་སྐལ་བཟང་ཡོངས་ཀྱི་མདུན་སར་མཉམ་པར་བཀྲམ་
པ་སྟེ། དགྲའ་ལོ་བདུན་གྱི་དུས་སུ་མདོ་སྐྱུག་པ་དགོངས་འབྲེལ་མཐའ་དག་
གི་གནད་དོན་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་རྩི་ཡི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱུག་པ་ཤར་ཆོ་སྐྱུན་ཏུ་ཅང་
གཞོན་ཆེས་པས་ཡི་གེའི་བྱི་མོ་བྱི་བའང་རི་བཞིན་རྩི་མི་ཐོག་པའི་སྐལ་བས་སུ་
འཇུག་པའི་ཆེན་མགོན་པོས་ཡི་གེ་བྲས་ཏེ་ཆེད་མེའི་ཞོར་ལ་བྲིས་པའི་བསྟན་
བཅོས་རན་པ་དུག་བྲལ་བཟང་པོ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ལེགས་བཤད་མདུ་
བྱུང་བ་ངེས་ཤིང་པེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོན་མེ་ཞེས་ད་ལྟ་གྲགས་སྟན་དབྱར་སྐྱེས་ཀྱི་
ར་གསང་གིས་སྤྱད་གསུམ་དོག་པོར་བྱེད་ཅུས་པ་འདི་ཉིད་དོ། །དགོ་མང་རི་
ཁོད་དུ་བསྟན་འགྱུར་སྐྱུག་པ་འཛིན་ཞག་ཉེར་ལྗེའི་རིང་ལ་གྲུབ་སྐབས་ཨོ་རྒྱུན་
བསྟན་འཛིན་ནོར་བུས་ཞག་དེ་ཅམ་ལ་ཆོས་ཚུལ་རྒྱུ་མཆོའི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་དོན་
སྐྱུག་པ་ཆུད་དམ་ཞུས་ཆོའི་ལྟར་གྱི་དབང་སོགས་ལས། ཆོག་ལ་ངེས་པ་མེད་
ཕྱིར་མཐར་ཆགས་སུ་སློ་ལ་མ་བྱིན་མོད་དོན་ནི་ཡོངས་རྫོགས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
ཡིན་ཞེས་མི་འཛིགས་གདོང་ལྗེའི་ར་འོ་ལ་ཁོར་སློབ་འདུས་པ་རྒྱུ་མཆོའི་དབུས་
སུ་སྟངས་སྟངས་དོམ་པར་མཛད་དོ། །

དེའི་སྐབས་སུ་ཉེ་གནས་པས་བརྟགས་ཆེ་ཡི་གོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཆོན་རེ་ལ་གཟིགས་
པ་མ་གཏོགས་རྒྱུན་གྱི་ཕུན་དུག་གི་ཉམས་བཞེས་དང་དུ་སྐྱབས་ཀྱང་རྗེས་སོར་
མཁས་པ་མང་པོ་ལ་གསུང་གླེང་མཛད་སྐབས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་སླུར་
ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་དགོན་དུ་བཀའ་

ཆོས་ཞག་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་ལ་བཟུང་བར་སྒྲ་མ་རིག་མཆོག་གིས་ངོ་མཚར་
 གྱི་བསྟོད་བསྐྱབས་ཐུལ་དུས། ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས་ད་སྐབས་ནི་སྒྲོ་སྒྲོར་ཅམ་ཡིན་
 གྱི་ཀུན་གཟིགས་མཐུན་བཅའི་དབང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་གྱི་མཐུ་ལས་སྤར་
 བས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཆར་སྒྲོ་ལ་སྦྱངས་ཟིན་པ་ཡིན་གསུངས། རྗེས་སུ་རྩ་
 རྒྱལ་དགོན་དུ་ཡུང་ཐུགས་ཐོག་ནས་གསུངས་སྐབས། ལུང་ག་པ་བཞི་རེ་རེས་
 མོས་སུ་བྱས་ནས་བཞག་ཀྱང་ཆོག་གཅིག་གི་ཆད་ལྷག་མེད་པར་མ་ཟད་འགྱུར་
 མི་ལེགས་པ་སོགས་འགྱུར་བཅོས་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ངོ་མཚར་རི་བོང་
 འཛིན་པའི་ཟེར་འཕྲང་ཐར་འདོད་ལུང་ལ་གཞོན་ཅུའི་བཅུད་དུ་སྐྱབས་པ་ཡིན་
 བོ། ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས་དཔལ་སྦུལ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་ནས་སྟོད་འཇུག་བདུན་
 བྱིད་ཅམ་མ་གཏོགས་མདོ་སྐྱབས་རིག་གཞུང་ཡོངས་ལ་ཡུང་ཅམ་རེ་ལས་བཤད་
 པ་ཐོབ་མ་མྱོང་གསུངས་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསྒྲའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་བརྟན་པའི་མཛོད་འཆང་
 བ་ཡིན་པས་གསར་དུ་སྦྱང་མི་དགོས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། རྩོགས་ཆེན་རིན་
 པོ་ཆེའི་གཟིམ་རྒྱུད་ཉི་འོད་འཁྱིལ་དུ་བཞུགས་སྐབས། དགོན་དེའི་འཆམ་སྐྱ་
 གཅིག་གྲོལ་བའི་ཡུན་ལ་ནང་རྒྱུད་ཡོག་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པའི་ཀུན་བཟང་
 འཁོར་ལོ་དང་ཐོག་མཐའི་སྟེབ་སྟོར་བསྐྱང་གཅིན་འགྲོས་དང་བཅས་པ་མཁས་
 པ་གཞན་གྱིས་ལོ་རྒྱུར་བསྒྲིགས་ཀྱང་འགྲིག་པར་དཀའ་བའི་ཆོག་དོན་བཀོད་
 ལུགས་སོགས་ངོ་མཚར་མདོ་དུ་བྱུང་བ་གྲུབ་པར་མཛོད་པ་དང་། དུས་འཁོར་

འགྲེལ་ཆེན་ཚུམ་སྐྱབས་རེས་འགའ་ནི་ཉིན་གྲང་གི་སྤྱང་སྤྱང་དུ་ཞིག་ལ་ལྟེན་
གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རེ་གི་བ་མངོན་སུམ་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ཞེས། ཉེ་གནས་འོད་གསལ་གྱིས་བསྟོན་བསྟགས་མེད་ཀྱི་གི་སྤང་བ་མགོན་
པའི་རྒྱན་དུ་དབྱངས་ནས་མཁན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལ་དེམ་པར་མཛད་པས་
མཚོན། ལེགས་བཤད་ཆེ་ཕྱ་གང་ཞིག་བརྩམས་ཀྱང་ལྷ་མཚོག་ཟུར་ལུད་
ལྷ་པའི་བྱིན་རྒྱབས་འོད་ལྷའི་ཟེར་སྤང་སྤྱགས་དབུས་སུ་སེམ་པ་དང་ཆབས་
ཅིག་རིག་ཁམས་གཟུངས་སྟོབས་ནོར་པའི་མཛོད་ཀྱི་སྟོ་འཕར་བརྒྱ་ལྷག་དུས་
གཅིག་ལ་ཐུས་ཏེ་མིག་འཕྱུལ་བཞིན་ཡུན་ཏ་ཅང་སྤང་དུས་གྲུབ་པར་མཛད་
པ་མ་གཏོགས་རྒྱུར་མཐོང་གི་དབྱུང་ར་དང་སམ་ཏར་ཉིས་བྱི་བྱེད་པ་སོགས་
སྟོ་གོས་ན་མ་སྒྲིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྐལ་བར་བཅའ་ཀྱང་ནམ་མཁའི་སྟེད་
ཆལ་གཞོན་ནུའི་མཆེད་པོ་བཞིན་གཞར་ཡང་མི་རྟེན་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདུ་འོད་གསལ་མདོ་སྟགས་གླིང་པའི་ཞལ་ནས། མྱི་ལམ་མགོན་
པའི་དགོངས་དོན་མངོན་སུམ་རྟོགས། །འདུམ་དབལ་དབྱངས་བཞིན་གཤམ་
བྱ་ཀྱན་ལ་མཁས། །སྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཞིན། །སྟན་
པས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་བྱུང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ལུང་བསྟན་དང་གིས་བཛོད་
སྟགས་མའི་ཆོག་གིས་སྟོ་དངས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོ་རུ་མངའ་
གསོལ་རྟོ། །གཡུང་དྭང་བསྟན་གཉིས་གླིང་པས་རྗེ་འདི་གསང་འཛིན་གསང་
པའི་བདག་པོ་དངོས་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཟབ་གསང་སྦྱབ་བརྒྱད་

ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོ་རུ་སྤྲོད་ཡང་དབང་བསྐྱུར། མ་ཟད་མགོན་འདི་རྒྱལ་སྤྲུལ་
 འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་དང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པར་མཁས་གྲུབ་འབྲུམ་སྤྲུལ་མང་
 པོ་ལ་རྩྱུད་མེད་དུ་གྲུབ་ན་རྣམ་འདྲན་སྤྲུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
 མཛོད་ཆེན་པོ་སྤྲོད་ནས་གཏད་ཟེན་པ་དང་། ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་འདེའཁར་
 ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཁོ་བོ་ནི་ལྟ་བུ་པོ་ཞིག་པའི་སྤྲོད་དུ་བསམ་
 བཞིན་ཞིང་འདིར་བྱོན་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། འབྲེལ་བ་ཐོགས་
 ཆད་མི་རིང་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་འདི་པོ་པོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བདེན་
 གསུང་སྟེའདི་སྤྱི་ཆེན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སེམས་དབང་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མཆོན་སྟོན་གྱི་གཤམ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དར་ཆ་ནི་
 བསེལ་ལྟོངས་ཞིང་གི་ཐ་གྲུ་རུ་བྱུང་བ་ཅུ་མ་ཟད། འཇམ་གླིང་འདིའི་མཐའི་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཏྲ་མཚོག་རྒྱུང་གི་ཤུགས་ཅན་གྱིས་ཉིན་ལམ་བདུན་
 དུ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཡུལ་དང་། གནས་ཡུལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བའི་ཡུལ་དུ་དར་བ་ཡིན་ཞེས་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱིས་
 དགོངས་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་བྱུང་ཚུལ་སྤངས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་འབྲུལ་གྱི་ཞོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇམ་
 གླིང་ལ་ལྟ་སྟོར་དུ་ཉུལ་ཆོད་པའི་བཞིན་རྩྱུད་ཆོད་པ་ཡིན་ཞེས་འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོ་
 ལས་བརྒྱུད་པའི་གཏམ་མཁན་ཆེན་སྤྲུབ་བསྟན་སྟོན་གཤམ་ནས་མགྱིན་པ་
 ཆོས་དུང་དཀར་མོ་གཟེངས་བསྟོད་ནས་སྤུལ་ལྟར་འདུས་པའི་འཁོར་ལ་གླིང་

བཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གསུམ་ནི། ཆེ་དགུ་མང་པོས་རལ་པའི་ཅོད་པན་གྱི་ཁྲི་ལ་མངའ་
གསོལ། མཁས་གྲུབ་དུ་མས་བསྟོད་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བྲེ་མཁའ་ལ་བྲེས། དྲགས་
ཆེན་ཡོངས་ཀྱིས་མངགས་གཞུག་གི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསིལ་ལྷན་ཞིང་གི་མངའ་རིས་ལ་རང་དབང་རྒྱུར་བ། རྟོབས་
འབྱོར་མིག་རྟོར་ལྷན་པའི་རྗེས་སུ་གོམ་འགྲོས་འདེགས་ལ་ཁད་བ། ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུ་ཡངས་པོས་སྟོབས་ངས་སུ་མའི་ཐ་གྲུ་རྒྱུ་པོར་བཅིངས་ཤིང་།
ར་རྒྱལ་ལྷན་པའི་བགམ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་པའི་རྒྱལ་རིགས་ཆེ་པ་མང་པོ་མཆོན་
སྟོན་གྱི་ཞགས་པས་དམ་པོར་བསྐྱམས། རྒྱུ་ལྷུལ་གྱི་བཀོད་པས་ཆར་བཅད།
བསྐྱེད་པོས་བཞིས་སྒྲོ་སེམས་དབང་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཞབས་པད་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་གཙུག་
གི་ཁོར་བུས་བཏེགས་པའི་ཉེ་གམ་དུ་བཞག་སྟེ། སྟེ་བཞིའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་དུས་
རྟོན་གཙལ་དུ་བཀྲམ་ནས་ནམ་གོལ་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོའི་མདུན་ལམ་དུ་དབུགས་
དབྱུང་བའི་ཆེ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་སུ་ཆོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དབང་བདུ་ཀ་རའི་ཞལ་ནས། མི་ལམ་རྒྱ་མཆོས་མཐའ་
དམག་ཆུ་རྒྱང་རྒྱུར། །ལྟ་བུ་ལོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱབ་པ་དང་། །གསང་སྐྱེས་
བསྟན་པའི་མདངས་སྤྱང་ཉིན་མོར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་མཆོན་གཏེར་
ཁ་སོ་སོ་ནས་བསྟན་བ། མི་འགྲུར་ནམ་མཁའི་དོ་རྗེ། མཁྱེན་བརྟེ་ཡེ་ཤེས་དོ་
རྗེ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྟེའི་དབང་པོ། ཀོང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ། ཀུན་

བཟང་བདེ་ཆེན་དོ་མེ། བླ་མ་འཕྲུང་བའུ་འདོམས་དོ་མེ། བའུ་འདུལ་ལས་
 རབ་གླིང་པ། མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་གླིང་པ། རྒྱ་རོང་གཏེར་ཆེན་སོགས་གྲུབ་
 བསྐྱེས་མང་པོས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུའི་རྣམ་པོལ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། རྒྱལ་
 བསྟན་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་བའི་བདག་པོ་དང་། སྤྱིགས་ལཱའི་གའུར་བ་གཞོམ་
 བའི་མེ་བོ་འུ་ལུང་བསྟན་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་ཀྱང་མཐོང་མོད། ད་སྐབས་དཔེ་དེ་
 དག་མ་འཁྱོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ལུང་འདྲེན་རྣམས་འབྲི་བར་རྩོམ་ཐོགས་སོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་མ་དབྱངས་ཅན་ལྟ་མོས་མཛོན་སུམ་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་
 ཞིང་འཕགས་པའི་གནས་བཟན་བཅུ་དྲུག་དང་ཆོས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱེད་ཕྱེད་ཅུས་པ་
 མ་དུ་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་དཔལ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་གསལ་གྱི་ཡང་ལན་ག་ལུར་
 རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་སུ་རྗེ་འདི་རྟག་པར་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་དུང་དུ་བཟུང་དོན་འཆོལ་
 དུ་སྤྱོན་པ་དང་། ལྟ་སྦྱོམ་སྦྱོང་བའི་གནད་གསང་འགྲོལ་ཆེ་མཁས་དབང་སུས་
 ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་ཚུལ་སོགས། སྟན་འཇེབས་དབྱངས་ཀྱི་ལང་ཆོ་མཛེས་པར་
 རོམ་པ་དོན་བཟང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རྟ་ལ་བསྦྱོན་ཏེ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུན་
 གྱི་རོལ་མོས་མཁའ་དབྱིངས་བར་མེད་དུ་གཏམས་པར་བྱས་པ་དང་། ཁང་
 དམར་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོས་མགོན་འདི་རྗེ་བཅུན་བཟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་
 དབྱེར་མེད་པར་བསྐྱེད་པས་ཐར་འདོད་མང་པོ་ལ་མི་སྤྱེད་པའི་དད་པ་བཟན་
 པོར་འབྱུངས། སོག་དགེ་བཤེས་སྤྱོད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཇུག་ནས་སྤྱི་ལོ་ཅོད་པ་བྱས་པའི་ཉེས་སྦྱོང་

དང་ཆབས་ཅིག་ཐོག་མེད་ནས་བྱས་པའི་སྒྲིག་ལུང་བཤགས་ཏེ་ཆོ་རབས་ཀུན་
ཏུ་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཕྱེད་པོར་སྒྲོན་པ་གསོལ་འདེབས་དྲི་ཟེའི་རྒྱད་མང་ཟེར་བ་ཞིག་
བརྩམས། རྗེས་སུ་རང་ལུལ་དུ་རྗེ་བཙུན་ཏ་ཏ་དམ་པའི་གདན་སར་བྱོན་ནས་
རྗེ་འདིའི་བསྟོད་པ་མགྲིན་པའི་རྒྱན་དུ་བྱས་ཆེ་གྲ་སྟོབ་མང་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་དད་པ་ཐོབ་ནས་མཇལ་དུ་འོང་། ཟུང་པར་དུ་དད་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ནོར་
གྱིས་ལྷག་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་སོར་མོ་ལ་སྒྲིན་བལ་གྱིན་བཟའ་གསོལ་ཏེ་ཏིལ་
མར་གྱིས་གསོས་བྱས་ནས་མེ་ལ་སྦྲར་ནས་མཆོད་པ་ལུལ་བ་ཡིན། སྐབས་
འདིར་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་འདི་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱས་ཚུལ་རྒྱས་
པར་བཀོད་ན་སྒྲིགས་པམ་ཆེ་ངེས་པའི་ཁར་འོངས་པ་ཡིན་པས་སྟོས་པར་མ་
བྱས། ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་མི་སྟོང་ཆེད་དུ་འདིར་དེ་ཅམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། གསང་འགྲེལ་སྒྱུ་དོན་འོད་གསལ་སྟིང་པོ་བརྩམས་ཟིན་པའི་
དག་འཁྱོན་དུ་དཔལ་མགོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འཛམ་བུ་ཆུ་གསེར་རྩ་བུ་ཅམ་
ལུལ་བ་ཉག་རུབ་ཀྱིས་སྟོ་སྟུང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལུ་རུ་ཅོག་ལ་བསྐྱར་ནས་ཕྱེད་
གྱིས་རྩོམ་པོ་ལ་ཞལ་ཆབ་གསོལ། ཕྱེད་གྱིས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་སུ་འགྲེང་
གཏོང་བྱས། མི་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་ཆ་ལ་སྐྱགས་སྟུང་དབྱིངས་ཀྱི་རྗེ་མོས་
རང་གཟུགས་བརྟན་ནས་བརྟན་པའི་སྟུང་མར་ཁས་སྤངས། ཕྱིར་ནང་གསོལ་
ཁ་བརྩམས་པ་གསུང་འབུམ་ན་བཞུགས། མེད་ཆེན་མོར་སྤྲད་གྲ་འདུལ་ལུས་
དང་གྲིབ་མ་བཞིན་ཏུག་པར་སྒྱུ་དྲུང་ན་འཁོད་པ་ལས་ཅན་མང་པོས་མཐོང་།

དགའ་བདེ་ཆོས་རྒྱུང་བེར་ནག་ལ་རང་སྡེ་སྤྱང་བར་གཉེར་གཏད་པས་ཏུ་མོར་
མང་པོ་དགས་དེད་འགོ་སྐབས་ཆོས་རྒྱུང་གིས་རང་གཞུགས་བསྟན་ནས་ཚུར་
ལ་འཕྲོག་ཡང་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྟས་རྩེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྐྱ་གཞུགས་གསེར་
ལས་ཀྱལ་བ་ཞིག་ལུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱ་སྒྲོལ་ལ་གནང་བ་ད་ལྟར་ཡོད། ཐེའུ་
རང་རྩུ་འཕུལ་ཅན་ཞིག་བྱན་དུ་བཀོལ་ནས་འཛམ་གླིང་ན་ཡོད་པའི་སྤྱན་རིགས་
རྣམས་འཕྱུ་བཙུག་པ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་། དེ་སྐོགས་དེགས་
བ་མང་པོས་ཁྱི་བཟང་བདག་པོ་ལ་འདུན་པའི་རང་ཚུལ་དང་དུ་བྱངས་ནས་
བཞེད་དོན་ལྟོད་མེད་དུ་བསྐྱབས་རབས་བགང་ལས་འདས་སོ། །

བཞི་པ་གསུམ་ནི། དག་བཤེགས་ཀྱི་སྡེ་དབྱང་སྒྲོལ་དང་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་ཆར་
བཅད། བས་རྒྱོལ་མང་པོ་ལྷང་དང་རིགས་པས་ཆར་བཅད། ཐོད་གཏོང་གཏད་
མནན་སྤྱང་བསྐྱོག་བསད་གསུམ་གྱིས་ཆར་བཅད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན་སྤྱང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་མཛད་པ་དང་དུ་བྱངས་ནས་སྡེ་དགའི་ཕྱགས་
སྡེ་ཐེབས་དུས་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་སྒྲིང་ལ་ཞུགས་པའི་ཨར་རག་མང་
པོས་མེ་མདའི་ཆར་ཐབ་ཆེ་ལྟ་མཆོག་འཛམ་དབལ་གཞོན་ནུའི་སྐྱ་གཞུགས་
སྒྲུལ་པའི་བཟོ་པོས་བསྐྱོན་པ་ལས་ཀྱང་འཕྱོན་ལེགས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་
སྒྲུའི་བསྐྱུ་ཅམ་ཡང་གཡོ་མ་རུས་ཆེ་དུང་དུ་སྟགས་ནས་རྩོད་དང་དབྱུག་པའི་སྐྱགས་
འཆོལ་སྐབས། ལྷང་དང་རིགས་པས་ང་མི་ཐམ། རྩོད་དང་དབྱུག་པས་ང་མི་
ཐམ། རང་མི་ཐམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུང་སྒྲུ་མཐོན་པོའི་དབྱངས་

འབུག་ལྟར་སྒྲོག་བཞིན་སྒྱུ་ཅལ་འབུམ་གྱི་རང་རྟགས་མདོན་དུ་བསྐྱངས་ནས་
ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་རུ་མཆོན་མཁའ་ལ་བསྐྱེངས་སོ། །མཐའ་དམག་
དགུ་བ་བྱི་མགོ་དོམ་སྟན་ཅན་ཟེར་བའི་དམག་སྟེ་འདི་བཞུགས་པའི་ས་
ཕྱོགས་སུ་གཏད་བ་ཡིན་པས། ཡུལ་སྡེ་ཀུན་ཟིང་ཟིང་པོར་གྱུར་ཆོ་མཚུངས་
བལ་བྲུ་མ་མཆོག་གི་ཞལ་ནས་དམག་ཕྱན་འདི་ལྟ་བུའི་ཡང་ངོ་ལེན་མ་རུས་
ན་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་རིགས་ལྡན་མཆོག་གི་དམག་དཔོན་མདོན་པར་མཐོ་
བ་ཞིག་ཡིན་པ་དོན་རེ་རྒྱུད་གསུངས་ནས་སྟུན་གྱི་ལྟ་སྟངས་སྒྲོག་དམར་བཞིན་
འབུགས་ནས་ཕྱིགས་མཛུབ་གྱི་ཕྱི་མོ་ནམ་མཁའ་བསྐྱེངས་ཅན་རི་བྲག་མང་
པོ་ཐང་དུ་ཉིལ་སོང་བ་སྟན་ཐང་གི་ཕྱོགས་ན་ད་ལྟ་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་པར་
སྟེང་། མཐའ་དམག་ནི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་ཉེ་མ་རུས། སྡེད་གཏེ་གསལ་མོ་བགེགས་
གྱིས་བརྒྱམས་ཏེ་སྒྲ་ཆོ་ཉམས་འབྱུང་དུ་གྱུར་ཆོ་ཐུགས་གྱི་དགོངས་པ་གཏད་
པའི་མོད་ལ་སྒྲ་ལུག་གིས་ཁང་བ་ལ་སྒྲོར་བ་བྱེད་པ་སྒྱེ་བོ་མང་པོས་མཐོང་།
ཡུབ་མཐའི་ཆགས་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བོད་དམག་རྗེ་འདི་ཡི་ཐོག་
ཏུ་ཆས་སྐབས་སྤར་བཤད་གྱི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གྱི་ཤུ་དེལ་གྱིས་ཕྱིར་བརྒྱུག་
བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་མཆོག་མིག་མི་བྱམ་པ་བསམ་བཞིན་མི་ཡི་གཟུགས་
སྒྱུ་ལ་བ་བྲག་དཀར་སྒྱལ་བའི་སྒྱ་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་སྟན་
གསལ་དང་། རྒྱལ་ཀུན་གསང་བའི་བདག་པོ་བཤེས་གཉན་དམ་པའི་གཙུགས་

སྤྱི་བརྒྱུད་བ་དཔལ་རི་བ་སྤོ་བཟང་རབ་གསལ་གྱིས་རྩེ་འདིའི་ཐིན་ལས་ནམ་
མཁའི་པ་མཐར་སྒྲེལ་བའི་སྤྲད་དུ་གསུང་རབ་ལ་དག་ཐེར་བྱེད་བའི་བརྩོན་
བ་དང་དུ་སྤངས་དུས་ཁྱེད་ལྷན་ལུང་གི་ཐུ་ཁྱེད་གྱིས་ཉ་གང་རྒྱུ་པོར་འཆིང་
བཞིན། དྱིན་རྒྱལ་ས་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་འཆད་མེད་དུ་བསྒྲིལ་བའི་འཐད་
ལྷན་རིགས་ལམ་སྤོང་གི་འོད་སྤང་ཆེས་ཆེར་སྤོ་བའི་རང་གསལ་རྩེན་ལ་བུད་
ནས། ཁྱེད་བསྒྲུག་གླིང་བཞིའི་བཀོད་པ་འབད་མེད་དུ་གསལ་བཞིན་སྤེལ་
བཟང་ལྟུང་གཞོན་ཅུའི་སྤོ་གོས་ཀྱི་འདབ་མ་ལྷག་པར་བཞད་པ་ལགས་སོ། །
དེ་བུལ་ལུང་གི་སྤྱི་བརྒྱུས་གནམ་ས་འགོངས་བཞིན། སྤྱི་བརྒྱུད་སྤོ་ག་ཞགས་
འབྱུགས་པས་མདུན་བསུས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ཐོག་ཟེར་དག་པོའི་དབལ་རར་
གྱིས་མ་མང་དག་བསེས་དང་། འཕྱི་གྲུང་དབུ་རི་དཔལ་འཛོན་སོགས་ཀྱི་ལོག་
རྟོག་བཀ་རུལ་གྱི་ཐུང་པོ་དཔངས་མཐོ་བའང་མང་མེད་དུ་བསྒྲིལ་བ་ཡིན། གྲུང་
ཐང་འཇམ་བའི་དབྱངས། འགྲུ་བ་མདོ་རྒྱགས། འདན་མ་སྤོ་ཆོས། རྩོ་གྲུབ་
དམ་ཆོས། རྩ་བན་ཀུན་དགའ། ལྷ་རིག་སྤྱི་བ་མཐུའི་མཆོན་ཅན་སོགས་སྤྱིས་
སྤྱངས་མར་མེའི་འོད་སྤང་ལྷག་པར་བཀྲའང་སྤོ་ག་གྲུར་གསུང་བའི་དངོས་པོ་
རི་བཞིན་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་མང་པོའི་སྤོ་གོས་ཀྱི་ཁང་བུ་ཉམས་
དགའ་བའི་དབུས་སྤྱི་ལུང་རིགས་ཉིན་བྱེད་ཟེར་གྱིས་འབྱུང་ཆོམ་རྟོགས་ཐུན་
བའི་རུལ་ཆ་ཐུ་མོའང་མི་གནས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཨ་རྒྱུན་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་དབང་པོར་བཞག་ནས་འགྲུ་བ་ཨ་ལགས་

དང་གཏན་ཆོག་གིས་དབྱང་འགྲན་ཆེ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་
གཟུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འཇམ་ཆོན་སྒྲ་ལྗེ་ཐག་པ་བཀོད་ལེགས་པ་འཕྲོས་
པ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་འདུག་པ་ཨ་ལགས་
ཀྱི་ཐུ་བ་རྣམས་སོགས་དེར་འཁོད་ཀྱི་སྒྲ་བོ་རྣམས་ལ་མཐུན་པར་སྒྲ་དན་ཆོས་
ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྲུན་རས་ཡངས་པ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་
པོ་དང་། སྒྲ་འགྱུར་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྟོ་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། དཔལ་
ལྷན་ས་སྒྲུའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་གིང་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་གཏེར་དབང་པོ།
དེ་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་མཁས་དབང་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུན་མི་ཉག་ཀུན་བཟང་
ཆོས་གྲགས་སོགས་དབང་པོར་བཞག་ནས་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ན་འགྲན་ཟླ་དང་
བལ་བ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གོང་སྒྲོམ་ཀྱི་སྒྲིག་དགེ་བཤེས་སྒྲོ་བཟང་བུན་
ཆོག་ས་དང་རྩྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ཆེ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེན་
ལ་བུད་པའི་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སྟན་མའི་རྒྱུན་གྲིང་མཐའི་བར་དུ་བཞག་
པའོ། །གཞན་ཡང་རྫོགས་ཆེན་དུ་བཞུགས་སྐབས་བརྩེད་པའི་རྣམ་ཐར་གིན་
རྩྱེད་མཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གླེང་ཡང་ངེ་བཞིན་རྩྱེད་ཆོད་མ་ཡོང་བས་འདིར་
མ་བཀོད་དོ། །མཁས་མཆོག་ནོར་བུ་བསྟན་འཛིན་སོགས་མཁས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་
མང་པོ་དང་རྩྱེད་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་བུ་ལ་ཁྱེད་པལ་རྩྱེད་ཀྱང་བདག་གིས་ཐོས་
པ་ནི་དེ་ཙམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་ནོར་བུ་གེ་ཏ་ཀ་ཤར་ཁ་
 དང་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་ཆོད་གེ་འདུན་མང་པོའི་དབང་འཛིན་པ་རྒྱ་
 མཚན་མི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གི་དགའ་ལ་ཉན་དགོས་ཐུག་ནས་གདན་ས་གསུམ་
 གྱི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ནས་དུག་རྩའི་ལྷགས་མཁར་སོགས་སྒྲགས་
 གཞུང་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་དྲག་ལས་མང་པོ་དང་། ཟབ་མདོའི་བརྒྱུག་པ་
 སོགས་མདོ་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པའི་རྩལ་སྤྱོད་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་
 རྗེ་འདིའི་སྐུ་ལ་གནོད་པ་བརྩམས་ཀྱང་མི་འདོད་པན་པའི་དཔལ་དུ་གྱུར་ཏེ་
 མཛད་མིན་དང་གཤགས་སྟན་སྒྲ་ལྟ་གཏུ་འཕེལ། དུང་མ་མཁན་བསམ་ངན་
 གཏོང་ནས་འཆང་བ་རྣམས་ལ་རང་གི་ལྟ་སྤྱང་རང་གི་གཤེད་དུ་ལངས། བསམ་
 སྤྱོད་ངན་པའི་མཚོན་ཅེ་རང་ལ་འཁོར་ཏེ་ཕལ་ཆེར་འགག་གིར་གྱི་ འགའ་ཞིག་
 གདོན་མོད་དྲག་པོས་སྒོ་བྱར་དུ་བཅོམ། ཁ་ཅིག་སྒོ་ལྷགས་བརྒྱལ་བ་སོགས་
 གྱིས་དཔའ་བཀོད་བར་བྱས་ཆོག་ནས་ཆུང་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ཁྱེན་བསྟན་པས་རྒྱལ་
 བ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་བང་ཆེན་པ་མང་པོ་བཟང་ས་ནས་བཟོད་གསོལ་མཛད་
 པ་ཡིན། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཁོ་པོ་འཛིགས་ཕྱེད་དུས་དགའི་
 དབང་པོས་མདོན་སུམ་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་མཐུ་ཡིས་མོད་གཏོང་གང་གིས་
 ཀྱང་བརྗེ་བར་མ་རུས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་དགེ་འདུན་མང་ཆོགས་དེ་ཡིས་
 རི་དབང་ལྟན་པོ་ལའང་དྲག་ལས་དེ་ལྟ་བུ་བརྩམས་ན་མང་ནས་གཏོར་རུས་
 པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་གསུམ་ནི། མཛོན་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པ་ལ་
མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོག་མཆར་དུ་ལབ་པ། འཛིགས་བརྒྱད་ཉེར་འཆོའི་གཡུལ་
ངོ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་ཉེས་ཆོག་སྤྱིངས་སུ་བརྒྱད་པ།
སྟོབས་བརྩའི་ས་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བར་འདོད་པ་ལ་ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་
བཀོ་བཤའ་མཛད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རོར་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཉིད་ཀྱི་བདོག་པ་ཡོད་ཆད་མངས་མེད་
དུ་གཏོང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོབས་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱེས་
རབས་རྣམས་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྱས། གཞན་འཇུངས་པ་རོར་གྱིས་ཐུག་པ་
མང་པོ་ཆོས་གཏམ་གྱིས་ཡིད་དྲངས་ནས་སྦྱིན་པའི་ལམ་ལ་སྐྱུར། རོར་སྐྱབ་
དང་ཆོགས་བསགས་ཀྱི་ཐབས་བརྟན་ནས་དབུལ་ཐོངས་རྒྱན་བཅད་པའོ། །
མཐོ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་རྒྱུད་རྟ་དཔལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་དང་། ཐུགས་
བསྐྱེད་མཆོངས་པ་མེད་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པའི་བདེན་དཀར་པོ་ལག་
ཏུ་གཏད། བདེ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཕྱིན་རྒྱབས་བཀྲ་ཤིས་གཏུགས་དཀར་
ཀྱི་གྲིབ་བསིལ་སྒྱུ་མ་པོ་ལ་ངལ་གསོ་གནང་སྟེ་བརྒྱ་ཐུག་གཏུང་པའི་ཆོག་ཏུང་
ཉེ་མི་ལུས་པར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བད་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་འཛམ་གླིང་ཐ་གུའི་ཁྱོན་ལ་འཁོད་
པའི་སྒྲུན་རིགས་ཡོད་ཆད་སྤང་སྤིང་ལྟ་འདྲའི་ཆོགས་ལ་བསྐྱུསྱོར་བྱེད་བཅུག་
སྟེ་རིས་མེད་ནད་པ་ལ་བསྐྱུལ། བུམས་དང་སྤིང་རྗེའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་

ནས་རྒྱ་རོང་དང་གོ་འཛོལ་སྤྱོད་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷགས་པ་ཅི་ཅི་རྩེ་ལའི་ནད་
 གྱིས་ཟིན་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡང་ཞལ་ཆབ་ཐོག་པའི་མོད་ལ་ཞི་བར་མཛད་པ་
 དང་ཡུལ་ངེས་མེད་ཀྱི་ནད་པ་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་དུག་གིས་ཟིན་པ་དུ་མ་ཕྱག་
 སོར་གྱི་དྲུག་པ་ཁར་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སོས་པ་མངོན་སུམ་ཡུལ་དུ་ཡུར་ཅེས་
 ཉེ་གནས་འདྲ་གསལ་གྱི་བདེན་གསུང་དབྱར་རྩལ་མོས་མཁའ་དབྱིངས་དུས་
 གཅིག་ལ་འགོངས་པར་བྱས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་དབང་
 སྤོང་ལས་ཀྱི་ནད་དུ་ངོས་བཟུང་བ་མང་པོའང་རྗེ་འདིའི་ཞལ་བཟང་མཛལ་བ་
 ཙམ་གྱིས་སྤོང་བསགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ལྷག་མེད་དུ་བྱང་ནས་འཕལ་ཡུན་པན་
 བདེའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་བགྲང་ལས་འདས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་བོད་འདིར་
 སྤོང་ཆད་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་བྱིང་བའི་ནོར་བུ་བཞིན་མཁས་གྲུབ་སུས་ཀྱང་
 མངོན་དུ་བསྐྱང་མ་ལུས་པའི་ནད་སེལ་གྱི་གདམས་པ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་དཔྱོད་
 ལྷན་ཡིད་སྤང་དབང་མེད་དུ་གཡོ་ལུས་པ་དུ་མ་ཕྱི་རབས་འཆོ་བྱེད་ཡོངས་ཀྱི་
 དཔལ་དུ་བཞག་སྟེ་ཐིན་ལས་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་མཆེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན།
 དག་བགལས་དང་འབྱུང་བཞིའི་གཞོད་པ་ཞི་བར་འདོད་པ་ལ་རྩལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཏིང་འཛིན་གྱི་འཕུལ་འཁོར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནད་གསང་བཀྲོལ་
 ཉེ་བརྒྱད་འཛིན་རིམ་བྱོན་དང་བཅས་པའི་རེ་འབྲས་དོན་སྤྲོད་མཛད་པ་ཡིན།
 རྗེ་འདི་དངོས་སུ་བཞུགས་སྐབས་སྟེ་དག་དང་མགོ་ལོག་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུག་
 ཟིང་ཆེན་པོ་བསྐྱངས་ཆོ་སྤྱང་མཐུད་ལུས་ལ་བཅང་ཆད་ལ་རྩོམ་ཆོན་ཅི་ཙམ་ཐོག་

ཀྱང་གནོད་མ་རུས། གདོན་བགགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བརྒྱམས་ཏེ་སྒྲོ་ལྷགས་
བརྒྱལ་བར་གྱུར་ན་འང་གཟིམ་ཁང་མཇལ་བ་ཅམ་གྱིས་ནད་གདོན་ལས་གྲོལ་
བ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་སྟོན་སྒྲེ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་མ་བགོས་མགིན་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་
གྲུང་འདུག རྫོགས་སྒྲུལ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་སྟན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལེབས་ནས་
འབྲི་ཆུར་གྱུ་ཡིས་བརྒྱལ་ཆོ་གྱུ་ཆུ་ནད་དུ་བྱིང་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་འདིའི་
གསོལ་འདེབས་ཞལ་གསུང་མ་བཏོན་པས་ཆུའི་འཛིགས་པ་ཞི་བ་ཡིན། གཞན་
ཡང་རྗེ་འདི་ལ་གསོལ་འདེབས་དག་དུ་བྱེད་རུས་ན་སྒྲིགས་ལྟེན་གདུང་བ་བརྒྱ་
ལྷག་གིས་བརྗི་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་ཅོད་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་ཞལ་
སྒྲོ་ནས་འོངས་པའི་གདུམ་རྒྱུད་སྟེ་དགོ་ལྟོ་འོང་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་བ་འདུག
གསུམ་པ་ནི། ཆོལ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཅོད་པས་ཆར་བཅད། ཉན་འདོད་ཀྱི་
གང་ཟག་འཆད་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་། སྒྲོབ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་བརྒྱམས་ཆོས་
ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱས་ཏེ་མཐོང་ཐོས་དུན་རེ་ག་གི་སྒྲེ་རྒྱ་ཡོངས་ལ་ཐར་པའི་ས་
བོན་བཏབ། བཟང་ངན་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཆད་མངོན་མཐོའི་གནས་ལ་བཀོད།
གདམས་པའི་བརྒྱུད་ལ་འོལ་ཆད་སྟིང་པ་ཐ་མ་པར་བྱས་ཏེ་ཡབ་གཅིག་འཇམ་
དཔལ་དཔའ་པོའི་བཞེད་དོན་མཐར་འཁྱོལ་དུ་མཛད་པའོ། །

དུག་པ་གསུམ་ནི། སྒྲུ་ཆབ་རྩ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་མང་པོ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་
སྟོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད། གསུང་ཆབ་རྩ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
དུ་མ་བརྒྱམས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲོལ་འཁུག་པ་མེད་པར་བྱས། ལྷགས་ཆབ་

ཏུ་ཟབ་ཆོས་གཏེར་དུ་སྒྲས། སྒྲོན་ལམ་གཏད་ཀྱི་མཛད་ནས་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་
སྒྲེ་པོ་འཕྲོ་མཐུད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ། སྤྱག་སྒྲོ་ཆོས་འབྲུག། རྟོ་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་
མ། མཁན་པོ་ཀུན་དཔལ། ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ཞོར་བ། མཁན་ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་གཏེར་དབང་པོ། རྟོགས་སྒྲུལ་ལྟ་བུ། ཀ་ཐོག་
སི་ཏུ། གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་སྒྲིང་བ། ཨ་འཛོམས་འབྲུག་པ། དཔལ་ཡུལ་
པད་མའོར་བ། སྒྲུ་ཕྱོགས་དགུ་ཤོད། རྒྱ་སྒྲོང་གཞན་དགལ། ཞེ་ཆེན་རབ་
འབྲུམས། མཁན་པོ་ལྟ་རྒྱལ། ལུ་ར་སྒྲུལ་སྒྲུ། སྒྲིང་རྟེན་དུ་སྒྲུལ་སྒྲུ་ལོགས་མཁས་
དང་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཞོར་གྱིས་ལྷག་པ། མཚན་ཅམ་
ཐོས་པས་ཀྱང་དན་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་འགོག་པར་ངེས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་
ཆོགས་རྒྱ་སྒྲར་གྱི་ཐོང་བ་ལྟ་བུ་བསྒྲུན་ཅིང་སྒྲར་ཡང་དེ་དག་རེ་ངེས་ཀྱང་དེ་ཅམ་
གྱི་སྒྲོབ་མའི་རྒྱན་སྒྲེལ་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པོ་ཆེན་མགནས་གྱི་བར་དུ་བརྒྱད་
འཛིན་འཕྲོ་མེ་ཆད་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲིན་བདག་གི་འབུལ་བ་དོན་ཡོད་པར་མཛད་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོ་སྤྲལས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པའི་ཟབ་གནད་ཆོང་ལ་ཞོར་
བམེད་པར་གལ་བ་མཛོན་དུ་སྒྱུངས། འཐོར་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲས། མན་
ངག་གནད་དུ་རྟེན་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་འདྲ་བ་སྒྲོན་ཆད་འཕགས་པའི་ཡུལ་
ནའང་དགོན་པར་ངེས་པ་སྒྲི་རབས་སྒྲལ་བཟང་ཡོངས་གྱི་དཔལ་དུ་བསྒྲུན་

པ་ནི་རྩེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཡོངས་ཀྱི་ཆེ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཡང་གསང་སྤིང་ཐིག་གི་རྒྱད་ལུང་མཐའ་དག་གི་གནད་གསལ་
བར་བཀོད་པ་ལྟེབ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་བརྩམས་ནས་གོས་དཀར་མོའི་གྲོང་
དུ་གཏེར་དུ་སྤྲས་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་སྒྲིགས་པམ་གཏེར་སྒྲོམ་གྱི་དབུས་སུ་བཀོད།
སྒྲུབ་ཁང་གི་ཕྱི་ཁྱུམས་སུ་མེ་སྤར་ཆེ་སྒྲིགས་པམ་གྲོ་བུར་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་
བ་ཉི་གནས་འོད་གསལ་ལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་གཏད་རྒྱ་མཛད་ཆོས་དེ་གཏེར་ནས་
འདོན་པའི་བདག་པོར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་གྱི་དོན་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་དེལ་བའི་ཟབ་ཆོས་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བརྩམས་པ་འཇམ་དབྱངས་
མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོའི་བཀའ་གསུང་བཞིན་གཏེར་དུ་སྤྲས་ཆེ་གོང་སྒྲུལ་སྒྲོ་
གོས་མཐའ་ལས་ཀྱིས་ཆོས་དེའི་བདག་པོར་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་དུས་མཐུན་འགྱུར་
བདེན་ཆོག་གྲུབ་པའི་དབྱངས་སུ་དྲངས་ནས་གསུངས་པས་དེར་འཁོད་ལས་
ལྷན་མང་པོ་ལ་མི་ལྷོག་པའི་དད་པ་བྲ་ལྷག་ཏུ་འཁེལ་ཏོ། །སྒྲོགས་དོ་ལ་ཉི་
བར་མཐོ་བའི་ཨ་ལུང་ལྷགས་ཐག་སོགས་དང་འདན་མའི་ལྷ་མདའ་དང་འབར་
རའི་རྒྱ་ལས་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་མདེའུ་མི་གཅིག་གིས་རེ་རེ་ཡང་ཐེག་པར་
དཀའ་བ་སུམ་ཅུ་ཅམ་དཀར་མོ་སྟག་ཚང་གེའུ་ཚང་གི་ཐུག་ཏུ་གཏེར་དུ་སྤྲས།
གཞན་ཡང་རྩེ་གཏེར་མང་པོ་ཞིག་སྤྲས་རབས་ཡོད་ཀྱང་པལ་ཆེར་གཏམ་
རྒྱད་ཁྱེད་སྤྲས་དག་ཡིན་མིན་ངེས་པ་མེད་ཕྱིར་འདིར་མ་བཀོད་དོ། །
བདུན་པ་གསུམ་ནི། ཕྱོགས་སུ་མཐའ་བུལ་བའི་ཞིང་དུ་སྒྲུལ་བའི་རོལ་གར་

འབྲམས་སྤྲུལ་པ་དང་། དུས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་དུ་སྟོན་ལས་ཀྱི་བཀོད་པ་
འཛད་མེད་དུ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཏག་ཁུབ་ལྷན་སྤྲུལ་གྱིས་འགོ་
དོན་ལ་བརྩོན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་ལྷ་ལྷན་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་ཉ་གང་སྒྲུབ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རང་སྒྲུབ་
ལྷ་ལམ་ཡངས་པའི་རྒྱུན་དུ་འཁོད་ཆེ་ལས་སྟོན་རྣམ་པར་དག་པའི་རྫིང་བྱ་དང་
འཆོམ་པར་རང་གཟུགས་སྤྲུལ་པའི་སྒྲུབ་བརྟན་ཚུལ་མེད་འཆར་བའི་རྒྱལ་བ་
ཡོངས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་ཕྱིར་རྗེ་འདི་འང་དེ་ཁོན་ལྷར་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། མགོན་འདིས་ཞིང་གང་དུ་སྤྲུལ་པའི་རོལ་བ་ཇི་ལྷ་བུས་བརྟན་
འགྲོའི་དོན་མཛད་པ་བརྟག་ཕྱིར་དག་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཟུང་སྟེ་དག་དང་མ་དག་
པའི་ཞིང་ཁམས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཡང་སྟོན་ལས་དང་སྤྲུའི་བཀོད་པས་མ་ཁུབ་
པའི་འགའ་ཡང་མ་རྟེན་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་འཇལ་བའི་མངོན་
སྤྲུལ་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉིད་ཀྱི་ཁལ་ཆེམས་སྤྲུལ་མངོན་དགའ་ལ་སོགས་དག་པའི་ཞིང་
རྣམས་སྤྲུལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་བགྱིད་ཅིང་། །མཁའ་ཁུབ་
འགོ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས། །ཁམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་འཛིན་པར་དམ་བཅའ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉིད་ཀྱི་ཁལ་ནས། སྤྲུལ་འདིའི་འོག་ཏུ་གཙོ་བོ་བྱ་དང་རི་དྲགས་
སོགས་དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འགོ་དོན་མཛད་དགོས། དེ་ནས་རྣམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་

དུ་རྟག་ཁྱབ་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་འགོ་བའི་དོན་ལ་གཡེལ་མེད་དུ་བརྩོན་
པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་གསུམ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒོ་ག་གྲུབ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་
ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཟུར་ཙམ་བསྟན་ལ། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་
རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཉེ་བའི་སྤྲས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་
འཇམ་དཔལ་ལ་གཞིན་ལྷན་ཉི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ལ་ལྟ་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་བྱས་
ལ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ་མགོན་འདི་རྒྱལ་སྤྲས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་ལྷན་
དབྱེར་མེད་པར་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བརྒྱད་པ་གསུམ་ནི། མ་དག་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དབྱིངས་སུ་དག་ནས་གང་
འདུལ་སྒྲུལ་པའི་རོལ་བ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བ། རྒྱུད་སེམས་ལྟ་དང་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་རོལ་བར་སྒྲིན་ནས་འབྱུང་བཞིའི་ཆོ་འབྱུལ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བ།
བདུད་བཞི་ལྟ་གཤེད་དུ་འཛུམས་བྱེད་ཀྱི་རུས་བརྗོད་གསུང་ཏེ་ཆོ་དང་སྒྲེ་བའི་སྤྲང་
རྒྱལ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མགོན་འདིའི་གསེར་ཞལ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་བཀོད་པ་གཟུགས་
འཛིན་ཤེས་པའི་དགའ་སྟོན་ཏུ་ལྟ་གསུམ་ཆོ་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱུན་བཤད་
རྒྱུ་བ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་དགེ་བཤེས་སྟོ་བབྱང་ཐུན་ཆོགས་སོགས་
ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་མཐོང་ལ་ཨོ་རྒྱུན་བསྟན་
འཛིན་ནོར་བུས་སྒྲུབ་ཐིག་ལའི་རྒྱ་ཅན་ལ་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཆོ་ཐོ་རེངས་
ཀྱི་ཆ་ལ་མགོན་འདི་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་དངོས་གྲུབ་གནང་བས་ཀྱན་མཁུན་

སྤྱི་མ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་ཐུགས་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་འབྱུངས། འདས་
 རྗེས་སུ་བདུད་འདུལ་ལས་རབ་གླིང་པ་དང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་ལ་འཇམ་
 དཔལ་སྦྱུ་འབྱུལ་བྱ་བའི་དགྲིལ་ལ་ཁོར་དུ་བཞེངས་ཏེ་ཞལ་བསྟན་པ་བཞིན་
 གྲུབ་དབང་སྤྱི་མ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཟིགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་
 སྤྱི་སྦྱུབ་རེ་གསུངས་པ་ད་ལྟ་འདྲོད། ཨ་འཛོམས་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉམས་
 སྤྱང་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་ཞལ་མཇལ་བས་བསྐྱལ་མང་གི་ཆོགས་བྱུང་
 དུས་གཅིག་ལ་འདུམས་ཆེ་བཀའ་དྲིན་གཞོ་སྤྱད་དུ་གསུང་རབ་མང་པོ་བར་
 དུ་བསྐྱུན། ཤར་རྗེ་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་རིག་འཛིན་དགའ་རབ་རྩོ་རྩེ་དང་རོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་འབྱུངས་ཏེ་ཞལ་བདུན་གྱི་བར་དུ་རྩིས་
 མེད་རྗེ་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་དབང་བྱིད་གདམས་པ་མཐོས། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་གང་
 ཟག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཟག་ལུང་གི་རྒྱུ་བ་འོད་གསལ་
 གྱི་གྲོང་དུ་གྲོལ། འདས་རྗེས་ཞལ་བརྒྱ་ཕྱག་ཙམ་སོང་དུས་ཉེ་གནས་འོད་གསལ་
 ལ་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡང་གསང་སྟོང་ཐིག་གི་གདམས་པ་ཡོངས་ཀྱི་
 བཅུད་འདུས་པའི་མན་ངག་ལྟེན་གངས་སུ་མ་ཅུ་ཙམ་དངོས་སུ་ཤོག་པའི་ངོས་
 སུ་བྲིས་ནས་གནང་བ་ད་ལྟ་འདྲོད་ལས་ལྡན་སྦྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་
 བཞིན་པ་ཡིན། ཉིད་འདས་རྗེས་ལོ་བཅུ་ཕྱག་འགའ་ཙམ་སོང་རྗེས་སུ་སྦྱུ་
 བལྟམས་པ་དཔལ་མོའི་མཁུན་བརྩེ་ལ་ཉེ་གནས་འོད་གསལ་གྱི་སྦྱ་ཆེའི་བར་
 ཆད་སེལ་དགོས་པར་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་ཤོག་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་མ་ཐག རྗེ་འདི་

ཉིད་དཔལ་འཇའ་ལུས་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡོངས་རྒྱུད་ཆས་
ཅན་གྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་རྒྱུ་ཐབས་བརྩམས་པ་ནི། ཀྱུན་
གཟིགས་བླ་མ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་རྒྱལ་ས་སུ་གསུངས་པ་
དང་ཞལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་འདུག དེ་བཞིན་བོད་རྒྱལ་
མདོ་སྐྱུལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སོགས་བརྒྱད་འཛིན་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་ཞལ་
དངོས་སུ་བསྟན། གསུང་གིས་དབུགས་དབྱུང་། ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཕོ་
བར་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་བགྲང་ལས་འདས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བོད་ཡུལ་ས་བརྒྱད་གསེ་བའི་སྤྲད་ཏུ་འབྲི་ཡུང་གི་གམ་ཏུ་བྱོན་
ནས་ཕྱག་གི་མདའ་དར་རྒྱུད་ཀྱིས་ཏུ་དོར་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུད་ནས་ཡར་བྱོན་བཞིན་བོད་
ཡུལ་བདེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གསུངས་ཆེ་མདའ་དར་གྱི་གོས་ལིང་རྣམས་རྒྱལ་ལུ་བ་
པ་མེད་པར་རྒྱུད་གིས་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུད་ནས་ཐོ་འབྲལ་བ་ལྟར་
བྱས་ཏེ་མཐར་རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ཏུ་ལྷགས་པ་འཁོར་ཆོགས་དེར་འཁོད་ཡོངས་
ལ་རྣང་བར་བྱས། ཏུས་རྒྱན་ཏུ་རྒྱུད་དང་སེར་བའི་ལམ་བརྒྱར་གསུངས་ཆེ་
གནམ་ས་ཏུས་གཅིག་ལ་འགོངས་པའི་རྒྱུད་དམར་དྲག་པོ་དང་། འཛིགས་པའི་
དར་རྒྱུད་འབུམ་དང་འགོགས་པའི་ཐོག་སེར་རྣམས་འབྲལ་ལ་གཞན་ཏུ་འབྲོས་
པ་ལྟར་བྱེད། ཆབ་མདོ་ལ་ཐེབས་རྒྱལ་ས་འབྲི་ཡུང་ལ་གྲུ་ཡིས་བརྒྱལ་ཏེ་རྟ་
མཛོ་སོགས་རྒྱལ་ལུ་ཆེ་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་འབྲུགས་ཆེས་པས་ལྷག་རིམ་རྒྱ་ཁར་
བསྐྱོན་པ་བཞིན་ཁྱེར་འོངས་ཏུས་ཕྱག་མཁའ་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ཁད་

གྱིས་བསྐྱད། ཏྲོཾ་རྣམས་ཐད་ཀར་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་ཐུ་ལ་བསྐལ་
 བ་བྱ་ཐུང་དགོན་མཆོག་ཨ་དོན་ཉི་མ་སོགས་སྐྱེ་བོ་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་
 འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱན་དུ་ཤར་བའོ། སྦྱིན་བསྐྱེད་དང་གཏོར་མེ་སྤར་བ་སོགས་
 མེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་སྦྱོར་གང་བརྩམས་ཀྱང་ཐམས་ཀྱི་མེ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་
 བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཕར་བ་ཡིན་ཞེས་མཁས་མཆོག་ཡོན་
 ཏན་རྒྱ་མཆོའི་སྟོན་དུང་དུ་ཉི་གནས་འོད་གསལ་གྱིས་སུལ་བ་ཡིན། གཏོར་
 ཆེན་ལས་རབ་སྒྲིང་པ་ལ་དེད་རང་ལམ་ལ་གསར་དུ་སྒྲོབ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཀྱང་
 ལུས་པ་འདི་ལྟ་སུ་ཡོད་གསུངས་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་ལྷ་རྟེན་ཉི་གྱི་བ་མཆོམས་སུ་
 བཞག་ནས་སྔོན་གཅིག་ཅུམ་ལ་ཉི་མ་འགོ་དབང་མེད་པར་བསྐྱད། བྱིད་གཏོར་
 སྟོན་ཆོ་ལ་གྲུབ་ཏུགས་ཇི་འདྲ་ཡོད་གསུངས་ཆེ་གཏོར་སྟོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཁོ་བོ་
 ལ་འད་གྲུབ་ཏུགས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བ་རེ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་མའི་དུང་དུ་རྩུ་འཕུལ་
 རོམ་པ་ནི་བརྟན་པའི་བདག་པོས་བཀག་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་དབུ་འཕང་སྤྱད་
 དེ་ཞབས་སོར་སྦྱི་པོར་བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་སོགས་སྤངས་པ་སྐྱེ་བོ་འགའ་
 ལ་སྤྱང་བ་ལགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཙོམ་པའི་རྟགས་སུ་ཉི་གནས་འོད་གསལ་
 གྲིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ཟིན་ཀྱང་འཆོ་བའི་འདུ་
 བྱེད་བྱིན་གྲིས་བསྐྱབས་ནས་ཞག་མང་པོར་བཞུགས་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
 བ་དགེ་བསྟེན་ཚུན་ཏའི་ཐོར་ལྷ་བར་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཉན་མོངས་པའི་

བདུད་བཙུག་པའི་རྟགས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་
བ་སྟེ། མཛད་པ་ཐ་མའི་སྒྲིབ་པ་ལ་དགྲུས་པར་དགོངས་ཆོལ་བོ་ནི་བསམ་
བཞིན་བསྟན་འགྲོའི་རྒྱད་པ་གསེས་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་བྱོན་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དུས་དབང་ཉ་ཅང་ཞན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཙམ་གྲུབ་ཐབས་
མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཆོ་གཅིག་གི་དོ་སྤྲུལ་གྱི་འགྲོ་དོན་རྩོགས་ཟིན་པས་ད་ནི་
སྒྲིབ་ལས་འདི་ཉིད་འདོར་བ་ཡིན་པས་ཉིལ་མགོ་སོགས་སྟོགས་ཀྱི་མཛལ་མི་
མཐའ་དག་ལ་གོ་བར་བྱོས། འདི་ནས་ཆོ་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ཤར་སྟོགས་མཛོན་
དགའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྒྲིས་ནས་ནམ་མཁའ་རི་མིན་གྱི་བར་ལ་འགྲོ་བའི་དོན་
ལ་སྟོད་མེད་ཏུ་བརྩོན་པ་ཡིན། མ་འོངས་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་ལྷགས་འཁོར་
ཅན་གྱི་དམག་དཔོན་ཆེ་བ་སེལ་འབུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུར་བཞེངས་དུས་ཆོས་
བརྒྱད་འཛིན་པ་དང་བཅས་ཆོས་བྱ་གཅིག་ཏུ་འཚོགས་ནས་དཔལ་ལྡན་དུས་
གྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོས་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་བ་ཡིན། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རྒྱུད་
གྱི་འབྲེལ་བ་འདི་འཁོར་ཆོགས་མང་པོ་ལ་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་ཀུན་བཟང་དཔལ་
ལྡན་གྱིས་འཆད་པའི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་དགོས། ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་མི་དག་ཀྱང་
ཁོ་བོ་དབང་བཅུའི་བདག་པོ་ཡིན་ཕྱིར་ཡི་གེ་རང་ཐུགས་ཀྱིས་དག་ཡོང་། བདག་
གིས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ནི་དགོངས་གཏེར་བསྟན་བཙུག་གྱི་
ཚུལ་དུ་བཀྲལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། བྱད་པར་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་
ལུང་བཀའ་གནང་མ་ཐོབ་པར་ཆོག་བཞི་གཅིག་ཀྱང་བྲི་མ་མྱོང་། འཆད་ཉན་

སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅུས་ན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚན་ཁག་ཞན་ལས་ལྷུར། ཚེས་ཚུལ་གཞན་
 བཞིན་བརྒྱུད་ཐག་རིང་བ་དང་བྱིན་རྒྱབས་སུལ་བ་མིན། བྱེད་པར་བརྒྱུད་པ་
 བདུན་གྱི་བར་ལ་བྱིན་རྒྱབས་རེ་ཆེ་ཡིན། མེད་ཆེན་ཞོར་བུ་དྲག་འདུལ་ལ་ཆོས་
 འདི་གཉིར་དུ་གཏད་ཟེན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་མཐའ་དག་བསོད་ནམས་
 རྒྱུད་རྟེན་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེད་ཀྱིས་ཏེ་བར་ཆད་དང་བདུད་སྤེས་སྒྲུགས་མི་རྟེན།
 ཉེ་གནས་འོད་གསལ་འདིས་ཁོ་བོ་ལ་གཡོ་སྒྲུ་མེད་པར་གཡོག་བྱས་པའི་མཐུས་
 མི་རིང་བར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུའི་རོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན། འདི་རྣམས་
 མེས་ཀྱི་གསོ་ཙམ་མིན་པར་བདེན་གཏམ་འབའ་ཞིག་ཡིན། དེ་སྒོན་ནི་བདེན་
 པར་བཤད་ན་ཉན་མཁན་མེད། རྒྱུན་པར་བཤད་ན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཟེར་བའི་
 དཔེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁམས་ཐོག་པོས་གང་། དམ་སྒོམ་ནག་མོས་འཕྲོག་ བྱེད་པར་སྒྲུབ་
 མཐའ་ལ་བྱུག་པའི་དུས་ཚོད་འདིར་རང་གི་སྒྱེས་རབས་སོགས་མ་སྒྲུས་པར་
 བཤད་ན་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་རྒྱ་ཙམ་ལས་དོན་མེད་པར་མཐོང་ནས་མ་བཤད་པ་ཡིན།
 ད་རེས་ནི་འཆི་ཁར་མི་ཆོས་སྒྲུ་མའི་རྒྱུན་མི་སྒྲུ་རེས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་
 རྣམས་སྟིང་རྩེ་བས་བྱུར་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། སུང་བོའི་བདུད་བཙུམ་
 པའི་རྟགས་སུ་ས་ག་སྒྲུ་བའི་ཆོས་ཉིར་དགུའི་ཉིན་འཇའ་དང་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་
 འབྲེགས་པའི་དབུས་སུ་མེས་ཉིད་ངལ་གསོའི་བཞུགས་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་
 རྒྱུའི་བཀོད་པ་དབྱིངས་སུ་བསྒྲུས་ནས་བྱུན་མོང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་རེ་ཞིག་མི་སྒྲུང་
 བར་གྱུར་པ་ཡིན། ལྟའི་སུའི་བདུད་བཙུམ་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲུ་གདུང་མེ་ལ་སྒྲུར་

ཆོ་སྤྲུགས་ལྷགས་སྒྲུབ་གསུམ་སྤྲུགས་གཅིག་དུ་འདུས་ནས་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྒྲུབ་
གཟུགས་འཕྲོན་ལེགས་པ་སྦྱེ་བྱའི་དཔལ་དུ་རང་འབྱུངས་པར་མཛད་དེ་བསྦྱང་
རིམ་ཆོད་དུ་འཕྲོལ་བའི་རང་འབྲས་མངོན་དུ་བསྐྱངས། ཡུངས་འབྲུ་ལྷ་བུའི་
རིང་བསྐལ་གྲངས་མེད་པས་བཞུགས་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་མཐའ་དག་བར་མེད་
དུ་གཏམས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་མཐའ་རུ་འཕྲོལ་བའི་བདེན་འབྲས་གསལ་བར་
བྱས། ཟུང་པར་དུ་འཇའ་ཚོན་སྒྲུབ་ལྷའི་ཐག་པ་བཀོད་ལེགས་པ་གྱེན་འགྲང་
ཅིབས་ཤར་རྒྱུ་སྒྲོར་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པ་སོགས་དཔག་དུ་མེད་པས་ཉིན་ལམ་
མང་པོའི་ནམ་མཁའ་བར་མེད་དུ་གཏམས། ཤ་རི་རམ་སོགས་གདུང་རིགས་
ལྷ་འབུམ་ཐུག་མང་པོ་ལས་ཅན་གྱི་དད་པའི་རྟེན་དུ་བཞག་ དེ་དུས་གདུང་རུས་
རྒྱུང་བ་ལས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སྒྲུབ་དད་ལྡན་གྱི་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བཀོད་
པའི་ཆོ་སྒྲུབ་ཡང་གདུང་ཆེན་གྱི་རིལ་བུ་བཅུ་ཐུག་མང་པོ་འཕེལ་བ་ཁོ་བོས་
ཀྱང་མཐོང་བ་ལགས། འདའ་ཁར་ཤར་སྤྲུགས་ནས་སྒྲུབ་གདངས་བརྗོད་ལ་
སྒྲུབ་པོ་ཐུག་པ་སོགས་ཆོས་ཟུང་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་གདོད་མའི་བཅའ་
ས་ཟེན་པའི་གྲོལ་རྟགས་རྗེན་ལ་བུད་པ་འདི་ཁོ་ནས་ཀྱང་རྩོལ་མེད་ཐེག་པའི་
རྒྱལ་པོའི་ཡུང་བཞིན་དཔག་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུ་བ་
པས་ན་བཤད་པ་མང་པོ་མི་དགོས་སོ། །

དགུ་བ་གསུམ་ནི། དུས་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་འགོ་དོན་ལ་
བརྩོན་པ། ཁིང་གི་བཀོད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་འགོ་དོན་ལ་བརྩོན་

པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་འགྲོ་དོན་ལ་བརྩོན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རན་སོང་གསུམ་སོགས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཉམས་སྤྱོད་བའི་
གང་ཟག་གི་བསྐྱེད་པ་མང་པོའི་ལས་སྤྱད་སྒྲིག་ཅིག་ཏུ་བསྐྱར་ནས་བདེ་ཆེན་
གཏན་གྱི་ས་ལ་བཀོད་པ་དང་རང་གི་བསྐྱེད་པ་མང་གི་ཆོགས་སྒྲིག་ཅིག་གཅིག་
གིས་འདུམས་པར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་སྒྲིབ་སྤྱངས་པ་མཐར་འཁྱུལ་དུ་བྱས། བདེ་
དགའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་ཅིག་གཅིག་གི་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱར་
ནས་དེམས་ཤིང་ཆོམས་པར་མཛད། རང་གིས་སྒྲིག་ཅིག་རེ་ལ་སྤྱུལ་བའི་བཀོད་
པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་སྤྱུལ་ནས་གདུལ་བྱ་གངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཚུལ་
རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་བསྟན་ཏེ་བསྐྱེད་པ་མང་གི་མཛད་པ་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་
བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞིང་ཁམས་གངས་མེད་མང་པོ་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་
བསྐྱེད་ནས་འགྲོ་དོན་ལ་བརྩོན་པ་དང་། རྩལ་ཕྱན་རེ་རེའི་ཁྱོན་ལ་དག་དང་
མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་གངས་མེད་པ་བཀོད་ནས་སྤྱུལ་བའི་རོལ་གར་དཔག་
ཏུ་མེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་གྲོལ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དཔག་སྤྱད་དུང་
མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་ཆོགས་ལྟགས་ལ་གསེར་འཕྱར་ཐེབས་
པ་བཞིན་བཅན་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཞིགས་ནས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བསྐྱེད་སྤྱངས་
ནས་ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཐབས་མཆོག་ལ་དབང་བསྐྱར་པའོ། །

བརྩུ་བ་གསུམ་ནི། འཕགས་པོད་མཁས་པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་
དང་། གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་དང་། བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་
གཅིག་ཏུ་འདུས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་མཆོག་
གཉིས་དང་། པོད་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཚོམ་པ་དང་། འཛམ་དབྱངས་རྣམ་གསུམ་
གྱི་རྣམ་ཐར་ཚྭ་གས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུའི་མཛོད་པ་མྱད་ཏུ་བྱུང་བས་བརྒྱན་
པ་ནི་གསུང་རབ་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་གོམས་འདིས་བྱས་ན་རྟོགས་པར་སྒྲུའོ། །
གཉིས་པ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ། པོད་ཏུ་བྱོན་པའི་རྗེ་འབངས་
ཉེར་ལྔ། བཅིག་དམ་པ། རོན་ཏུ་མཁྱེན། དཔལ་ལྷན་གངས་པ། གྲུབ་
ཆེན་ཨོ་རྒྱལ་པ་ལོགས་གྱི་མཛོད་པ་ཚྭ་གས་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལྟ་བུས་མཛེས་
པ་ནི་རྣམ་ཐར་སྒྲེས་རབས་ལ་གོམས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་བསྐྱན་པའི་གཏད་རབ་བདུན་དང་པོད་ཏུ་
ལྟ་གཅིག་དྲི་པམ་ཀ་ར་ཡབ་སྐུམ། རྗེ་བརྩུན་མི་ལ་ལོགས་གྱི་ཐེན་ལས་དུས་
གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་བྱས་སོ། །

བརྩུ་གཅིག་པ་གཉིས་ནི། རབ་འབྱམས་ཞི་དང་ཁྱོ་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་སྟོད་
ཡོད་ཆོད་དང་པོའང་སྐབས་གཅིག་སྒྲ་མ་འདིས་སྦྱོས་ཤིང་། མཐར་ཡང་འདི་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱས་ཏེ་སྒྲར་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་བཞིན་ཏུ་སྦྱོ་བར་མཛོད་
པ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབེ་བྱད་བརྒྱད་རྩའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྒྲུལ་
 ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ། སྒྲེ་པོ་དམ་པ་གཞན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་
 པ་ཡིན། ཤེས་པར་འདོད་ན་གཞན་དུ་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །བདག་ནི་གཞོན་
 པའི་དུས་ནས་རྗེ་འདི་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ནས་མཁས་པ་དང་གནའ་བོའི་
 ཤུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཐོབ་ཆེ་རྣམ་ཐར་ལ་ཅུད་གཅོད་བྱས་ཏེ་ཟིན་བྱིས་སུ་
 བཏབ་ཀྱང་རྗེ་འདིའི་མཆོན་སྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བས་མི་འདི་ཁ་ནས་
 གཏམ་རེ་སྒྲིང་བ་དང་། བལ་ཆེར་མཁས་གྲུབ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་འདྲ་
 བོར་དུ་སྦྱར་པ་ཡིན་སྟེ། ལྟ་བུ་ཡིད་ཉོན་རེས་སུ་མི་འོས་པ་རྣམས་ནི་འདིར་
 ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་བཞོད། སྤྱག་སྒྲུ་ཆོས་འགྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྒོ་ནས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་
 ཐར་གིན་ཏུ་ངོ་མཛར་བ་མང་པོ་ཞིག་བཀའ་དྲིན་ཅན་མཁན་བསོད་ནམས་
 རིན་ཆེན་ནས་གསུངས་ཀྱང་། བདག་དེ་དུས་ན་ཆོད་ཞན་དབང་གིས་ད་སྐབས་
 བསམ་ན་མགོ་ཟེན་མཁུག་ཆོད་ལྟ་བུ་ལས་མེད་བྱིར་མ་བཞོད། འདིར་འཁོད་
 པ་རྣམས་ནི་གིན་ཏུ་ཁུངས་དག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་གང་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་ནི་དད་
 བརྩོན་ཤེས་རབ་སྒྲིང་རྗེ་མཆོག་གི་ནོར་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཟབ་གསང་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོ་དང་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་བའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རིག་སྟོང་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུའི་བྱིན་རྒྱལས་ལས། །དགོངས་

པའི་གྲོང་ནས་སློབས་པའི་གཏེར་བརྒྱད་གྲོལ། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་མཛོད་རྒྱ་
མཚོའི་མངའ་བདག་མཆོག་། །ཨ་ཇི་ཏྲ་བི་ཇ་ཡ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རིག་སྟོང་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་ནི་ཕྱི་ལྟར་ན་མཚན་དཔའི་
ལང་ཆོས་སྒྲིག་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་རྩུང་ལུང་ལྟ་བུའོ། །
ནང་ལྟར་ན་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཏེ་བདེན་དོན་བཅུ་དྲུག་མངོན་
དུ་གྱུར་བའོ། །གསང་བ་ལྟར་ན་བྲིགས་ཆོད་དང་ཐོད་རྒྱལ་རྩུང་དུ་འཇུག་པའི་
ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་བའོ། །སློབས་པའི་
གཏེར་བརྒྱད་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། བརྟེན་པ་མེད་པ་དྲན་པའི་གཏེར་
དང་། སློས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་སློ་གྲོས་ཀྱི་གཏེར་དང་། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་རྟོགས་པའི་གཏེར་དང་། ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱུན་ཏུ་
འཛིན་པ་གཟུངས་ཀྱི་གཏེར་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པ་སློབས་པའི་གཏེར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སྒྲུབ་
བཆོས་ཀྱི་གཏེར་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་མི་གཅོད་པ་བྱུང་
རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་གཏེར་དང་། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་བསྐྱབ་པའི་
གཏེར་ཏེ་གཏེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའོ། །
ལུང་གི་ཆོས་ནི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ཡིན་ལ། དེའི་བདག་པོ་ནི་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་
དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེའི་བདག་པོ་ནི་སློམ་
སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་སྟེ། མདོར་ན་མ་ལས་བཅུན་

བཟང་གསུམ་དང་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་མདུ་བྱུང་བས་བརྒྱན་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཐོག་མར་སློག་སློམ་གཟེར་བཞིའི་མན་ངག་གནད་དུ་བསྟན་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས། བར་དུ་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བ་དུག་ལ་གནད་དུ་བསྟན་བཞིན་
གསོལ་བ་འདེབས། མཐར་ཐེགས་ཆོད་ཐོད་རྒྱལ་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི། གནས་སྐབས་སུ་མངོན་མཐོའི་དཔལ་གྱིས་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་
ལྷན་ཞིང་ལས་བཞིའི་ཕྱིན་ལས་ལ་མངའ་དབང་བསྟུར། མཐར་ཐུག་སྐྱུ་བཞི་
ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ས་ལ་བདེ་སླག་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའོ། །

ས་བཅད་ཕྱི་མ་གསུམ་འདི་སྐྱལ་བ་པོའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མིན་ཞིང་བྱི་
གཞིའི་མཐའ་ལ་ཐུག་སྟེན་གྱིས་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པའོ། །འདིར་འབད་
རྣམ་པར་དཀར་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱུ། །མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་སྐྱུ་པོའི་
རྗེས་སོན་ཏེ། །བལ་སྒྲིན་དུག་ཅུའི་མངོན་ལ་དབང་འབྱུང་ནས། །ཉིར་བདུན་
ཕྱིན་ལས་དཔལ་གྱིས་བརྒྱན་པར་ཤོག །

ཅིས་དང་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བརྒྱན་བདེ་གིང་ནས་རྗེ་སྦོད་འཛིན་པ་ཟུང་ལ་སྟན་ཏེ་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་
རོར་ལ་ལྷོ་ཀ་རས་རབ་རྒྱལ་གིང་སྐྱལ་སྒྲུ་ཆོས་ལ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས་བསྟན་འགྲོའི་རྒྱད་པ་ཅད་ནས་
གཞོམ་རུས་པར་གྱུར་ཅིག །མདུ་ལོ། དགེའོ། ། །

༥ གཉིས་ཆོད་འཛམ་གླིང་འདི་དག་གི། མདོ་ཁམས་བཟླ་གིས་ནོར་བུའི་
 རྩོད་སེ། གླིང་ཡུལ་མཐོང་བ་ཀུན་སྒྲོལ་ན། རིགས་གསུམ་བརྒྱའི་རྒྱ་འབྲུལ་
 གར། སྤྱིད་ཞིའི་བསོད་ནམས་དངས་བཅུད་ལས། ལེགས་འབྲུངས་དག་གླའི་
 རྒྱལ་པོ་ནི། རྒྱ་རྩེ་སང་ཆེན་ཐུགས་རྩེའི་བདག་མི་མཆོག་ནོར་བུ་དག་འདུལ་
 ཅུལ། དག་གླ་ཐེར་མའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། དཔའ་བརྒྱལ་དཔའ་པོའི་གཙུག་
 གི་རྒྱལ། དྲངས་སྒྲུབ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིང་གི་དབྱིད། རྩོན་ཆེའི་དམ་ཆོག་ཅི་
 བཞིན་དུ། འདིར་ཕྱོན་མཆོད་པ་དམ་པ་བཞེས། དྱིན་རྒྱལ་བསྐྱེད་རྒྱལ་
 བསམ་པ་རྒྱལ་སེ། ད་ལྟ་རྩེ་ཡབ་སྤོང་པོའི་ཡུལ། འཛིགས་རུང་དཔལ་འདི་
 བྲོང་ཁྱེད་ན། བདུད་འདུལ་དག་གླ་ཐེར་མའི་དམག་མཁའ་ལམ་ཁྱབ་པར་
 དཀྱིགས་པའི་རྩེ། བརྒྱ་ཐོད་ཐོང་དག་གླའི་རྒྱར། ཡོངས་བཞེངས་གེ་སར་
 རོ་རྩེའི་རྒྱལ། སྤོང་ལས་ཐོགས་མེད་རྒྱ་འབྲུལ་གཡོ། རོ་རྩེའི་ཐུགས་དམ་
 རི་བཞིན་དུ། མོས་ལྷན་བདག་ཅག་མཆོད་ལུམ་ལ། ཆོད་པལ་སྤྱོད་སེ་གྱི་
 དངོས་གྲུབ་རྒྱལ། དད་དམ་འབྱུར་བ་མེད་པས་བྲུ། རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་ཀྱི་རོ་
 རྩེ་འཆང། མ་གཡེལ་སང་ཆེན་ཆོལ་བདག་མཆོག་ཐུན་དབང་གི་དངོས་གྲུབ་
 རྩེལ། མ་འོངས་སང་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད། རིགས་ལྷན་དག་པོའི་རྒྱར་བཞེངས་
 བས། འཛིགས་རུང་གཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་ཡིས། གླུ་གློ་མིང་གི་མཐར་མཛད་
 བས། གསང་སྤྱུགས་སྒྲོན་མེ་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྤྱར། ཟུང་འཇུག་གྲུབ་པའི་ཡོ་
 བེས་རྒྱས། འབྲེལ་ཆད་མཁའ་རྒྱུད་ལམ་ལ་ཁྱིད། བེས་རབ་རལ་དྲི་མདའ་

གཞུ་ཅན། །མི་འདའ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་བདག་ཅག་རྩེས་
 རྒྱུངས། །བདེན་པ་བདེ་བར་ལམ་གྱི་མཆོག་ །རྩལ་བཞིན་གྲུབ་པའི་དངོས་
 གྲུབ་སྦྱེལ། །འགྱུར་མེད་མེད་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྩེའི་རྩལ་
 རྒྱུང་གིས། །ལུགས་ལགས་འགྱུར་ཅི་བཞིན་དུ། །གང་བྱས་བཟང་པོའི་ལམ་
 ལ་བརྒྱུར། །དག་ཕྱོད་མི་ཁ་བར་ཆད་བགེགས། །དག་མཉམ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་
 པོར་བརློག་ །ཆེ་བསོད་སྟོབས་འབྱོར་སྟན་གྲགས་རྒྱན། །མིད་པ་གསུམ་ན་
 མཚུངས་མེད་འབར། །གནས་སྐབས་ལས་བཞིའི་ཁྲིན་ལས་སྦྱེལ། །ཁོ་ལྟར་
 འདོད་རྒྱུར་རེལ་བ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་བསམ་ཞིང་རེ་བའི་དོན། །ཐོགས་མེད་ཡིད་
 བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །མཐར་ཐུགས་བདུ་རྒྱལ་པོ་ཡི། །བདེ་ཆེན་ཐུགས་
 གྱི་ཐིག་ལེ་ལྟ། །འདྲུ་འབྲལ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི། །ཁྲིན་ལས་ཐོག་པ་
 མེད་པར་རྒྱབས། །མི་ལམ་བསམ། །

༥ འཛིགས་བྲལ་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་ཀུན་ཏུ་འཆང་བ་དགུས་པ་
བསྐྱོད་དགས་ལ་མདོ་སྒྲགས་གླིང་པའི་སྒྲེང་བསྒྲགས་ཤིང་ཞབས་
བད་བརྟན་པར་གསོལ་བའི་བྱ་དཀའ་བའི་རེ་འུ་མིག་དོ་
མཆར་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་སྒྲི་དབྱངས་མི་ཤིགས་
ན་དའི་ཐིག་ལེ་བེ་ཨ་རྒྱ་རྒྱུ།

ཡུན་ཆོགས་ཀྱི་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟུགས་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་གསལ་དྲངས་
པའི་དོགས། ཡུན་ཆོགས་འགགས་མེད་ལྟན་གྲུབ་ཅུང་སྒྲུང་བྲགས་རྗེའི་ཉི་
མ་འབུམ་འཆར་བས། ཡུན་ཆོགས་སྒྲུལ་པའི་འོད་སྒྲུང་མཐའ་ཡས་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་བཅུའི་གཏེར། ཡུན་ཆོགས་མཆོན་དཔའི་གཟི་བྱན་
རབ་འབར་སྤྱོད་ཞིའི་དཔལ་དུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག རྣམ་ཀུན་སྒྲོས་མཆོན་ཉིར་
ཞི་གཞུག་མའི་སྒོང་། རྣམ་མང་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་རྫོགས་པས། །
རྣམ་མེད་གསང་བ་བསམ་མི་བྱུང་བའི་གཏེར། རྣམ་དག་རིག་སྟོང་ཆོས་སྒྲུའི་
སྒྲ་མ་རྒྱལ། ཟབ་ཟབ་གསུང་གི་གསང་བ་བརྟོན་བྲལ་ངག ལྟན་ལྟན་ལེགས་
བཤད་སྒྲེ་བ་ལྷ་བའི་དབྱངས། ལྟང་ལྟང་ན་བའི་བཅུད་དུ་གདམས་མཛད་པའི།
ཐོས་གྲོལ་ཡོངས་སྒྱུད་ཆེ་རྫོགས་སྒྲ་མ་རྒྱལ། གསལ་གསལ་མ་ལས་ལ་སངས་
རྒྱས་མཐུའི་སྟོན་ལྷ། མཛོས་མཛོས་མཆོན་དཔའི་རི་དག་རྣམ་བཤམ་ཞིང་།
མཆར་མཆར་ཐིན་ལས་འོད་སྒྲུང་འབུམ་བརྒྱལ་བའི། མཐོང་གྲོལ་གང་འདུལ་
སྒྲུལ་སྒྲུའི་སྒྲ་མ་རྒྱལ། མཆོག་གསུམ་ཡོངས་འདུས་ཡོན་ཏན་དམ་པའི་

ཀྱུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཚུགས་	བཞི	བཀའ་	བཤ	བརྟན་	མོ་	ལེགས་	པར་	སྟོན་	གཞུང་	ནས་	ཡུང་	པར་	འཕགས་	ཆོས་	རྒྱ་	ཡུ་	ལོགས་
མུར་	བཞི	དབང་	བཤ	བཞི་	མོ་	རྟོགས་	པར་	སྟོན་	དབུ་	ནས་	རྟོགས་	པར་	འཕགས་	ཆོས་	ཉིར་	ཡུ་	སྟོན་

མི་ཤིགས་ ཆོགས་བཅད་ཡོག་མ་བཞིའི་མདོར་བསྟན། དབྱིངས་རིག་རི་བཞིན་གཟིགས་
 ཤིང་ཞི། །བརྟེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དག་ལེགས་མཛེས་གཏོར་གཟེབ། །སྒྲ་གསུམ་རྒྱང་
 འཇུག་ཀུས་མཐུ་ཡུལ་དུ་བྱུང་། །འགྲོ་མགོན་གཙོ་བོ་མཆོག་ཁྱེད་སྟོ་མཆོར་རོལ། །
 སྒྲིབ་གཉིས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟན་གསུང་བཞི་དཔེ། སྤྱིད་ཞིའི་འཆིང་ཉིད་རིང་བཅིལ་
 ཞིང་། །དབྱིངས་རིག་རི་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་ཏིང་འཛིན་གྱི། །གཟི་བརྟེད་མི་
 དམིགས་སྒྲིན་གྱི་འཕྲི་ཤིང་ནི། །ཞི་བསེལ་རིག་འཛིན་དབྱིག་སྒྲིབ་སྒྲིང་གི་
 དབྱིད། །བདེན་མེད་ བརྟེ་བའི་ཐུགས་རྟེན་ལ་བསྟན་གསུང་བཞི་དཔེ། དེས་ཤེས་ཆེར་སྒྲུམ་
 ཟེགས་དྲེགས་དབེན། །སྒྲེ་མེད་དེས་ལེགས་ཉིར་འདྲེན་བདེ་གཤེགས་གཏོར། །
 དབྱེར་མེད་བརྟེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་ཁྱེད་དེ། །དབེ་མེད་ཐེག་ཆེན་བཤེས་གཉེན་
 དག་ལེགས་འཕེལ། །ཀྱུན་འབྱུང་ ཐུབ་པའི་མཐུ་སྟོབས་ལ་བསྟན་གསུང་བཞི་དཔེ། ཐུ་གྲུར་
 ལུགས་མཐུན་མུ་ཁྱུང་བརྟུལ། །སྒྲ་གསུམ་ཀྱུན་འདུས་རྒྱང་འཇུག་སྒྲུ་འབྲུལ་
 གཟུང་། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་རྒྱང་འབུམ་འབྱུང་གཡུང་དུང་རྒྱ། །ཀུས་མཐུ་ཡུལ་
 བྱུང་བདུད་འདུལ་བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ། །མཆོད་འོས་ བསམ་ལས་ཐོན་ལས་ལ་བསྟན་གསུང་
 བཞི་དཔེ། གཙོ་བོ་མདོན་རྫོགས་དཀོན་མཆོག་སྟོན། །དགོངས་དོན་སོ་སོར་
 ཡོངས་བཀྲོལ་ཆོས་འཁོར་བསྟོར། །འགྲོ་མགོན་སྟོ་གྲོས་འདོད་དོན་མདོན་རྩེལ་
 ཁྱེད། །འཁོར་མཆོར་ཉོན་མོངས་རྟོགས་སྟོན་འགོགས་དོན་མཆོན། །བསམ་

འདས་ ལ་ཤེས། དད་ལྟན་འབངས་ལ་ལྟག་པར་ཡང་། །མཐའ་ཡས་བྱམས་
 ཡངས་བསྐྱར་ཀྱང་ལྟར། །གསལ་ལྟན་འཕགས་པ་གཞན་པར་མཐའ་ལ་བྱབ། །
 འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་མ་བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་པད་བརྟན། །སྒྲུ་ཡི་བཀྲ་ཤིས་སྒྲེ་
 འཆི་ཡོངས་བྲལ་མི་ཤིག་གཞུག་མདོ་རྩེའི་སྒྲ། །གསུང་གི་བཀྲ་ཤིས་འགགས་
 མེད་བརྗོད་བྲལ་བསམ་གཉིས་རྟོག་འདས་རྣམས་དེའི་གསུང་། །ཐུགས་གྱི་བཀྲ་
 ཤིས་དོན་དམ་འགྱུར་མེད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡོངས་གྲུབ་ཐུགས། །དོན་
 གྱི་བཀྲ་ཤིས་རིག་བརྒྱའི་བྱབ་བདག་སྤྱིད་ཞིའི་དཔལ་དུ་གསལ་གྱུར་ཅིག །
 རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་རྒྱབས་དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་བསམ་མི་བྱབ་པ་དང་། །
 རྣམ་དག་རྟོག་ཆོས་ཅན་བསྐྱེད་ཀྱན་རྫོངས་རྟེན་འབྲེལ་ཐུན་ཆོགས་ལས། །
 ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་འབྲུལ་དུ་བ་བསྐྱེད་འོད་གསལ་མདོ་ཐུགས་སྤྱིད། །རྟག་
 བྱབ་ལྟན་གྲུབ་ཐིན་ལས་དང་བཅས་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཆོར་བརྟན་གྱུར་ཅིག །
 ཅེས་བྱ་དགའ་བའི་ལམ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་མཆོད་སྤྱིན་
 ཅུང་ཟད་སྒྲོས་པ་འདི་འང་ཡད་ཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་བྱབ་བདག་བཀའ་དྲིན་
 གསུམ་ལྟན་མཆོ་སྒྲོས་སྒྲོ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་གདམས་པའི་
 ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བཞིན་ཞབས་པད་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཆོར་བརྟན་ཁབས་ལ་བརྟེན། །
 པའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་དམིགས་ཏེ་ས་བཅུད་འབྲས་བུའི་དཔལ་ཡོན་དར་ལ་བབ་
 པའི་དུས་གྱི་ཡར་དགོ་བར་མགོན་པོ་གང་གི་སྒྲོབ་འབངས་ཐ་ཤལ་བ་མི་པམ་
 འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་གྲོས་རིག་པའི་དབང་ཐུག་གིས་བྱིས་ཏེ་ཐུལ་བ་དེ་དེ་བཞིན་

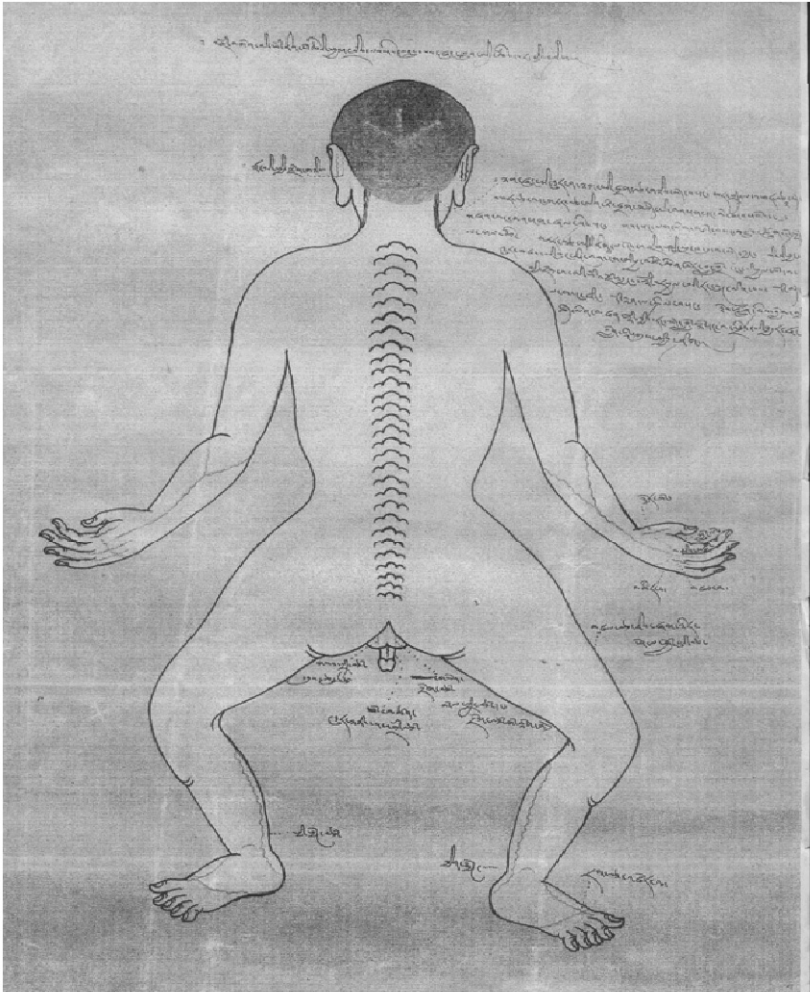
དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ སཐ་དུ་མདྲ་ལོ།

༥ རབ་འབྱམས་སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི། རྣམ་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལུང་
པོ་གཅིག་བསྐྱས་པ། སྒྲས་ཀྱི་ཐུ་པོ་སྒྲ་བའི་སེདྤའི་གར། མི་ལམ་འཇམ་
དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོ་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྟོ་གོས་སྒྲུང་བ་སྟུ་ལ། །
མི་ལམ་བས་སོ།

༥ ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་མ་དུ་བརྟེན། འོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་བྲལ། །
ཀུན་རྫོབས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཆོག་སྟེད་བྱེད་པའི། ཡབ་ཁྱིམ་རྟེན་བཟང་
འདི་འདྲ་ཨེ་མ་རོ། མི་ལམ་བས་སོ། །

༥ རྩྱུ་གཞི་དབྱིགས་འགྱུར་མེད་ཆོས་སྐུའི་གྲོང་ཡངས་ནས། རྩལ་སྒྲུང་མ་
འགག་ཞི་ཁྱོ་རབ་འབྱམས་ལྷ། །དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་གཏོར་མ་འདི་
བཞེས་ལ། འབྲུལ་རྟོག་ནད་གདོན་དག་བགེགས་དབྱིངས་སུ་སྒྲོག། །
མི་ལམ་བས་སོ། །

ན་བའི་ཕྱི་ཕྱོད་གཉིས། ལྷག་ཁུང་གི་རྩར་ན་ལྷག་པའི་ཁྲག་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཡར་སྤོང་ལ་འཕར་རྩ་
གཉིས་ཡོད། འཕར་རྩ་འང་གཏར་རྩ་ཡིན་ཏེ་ཁྲག་གཙོད་པའི་མན་རྒྱ་དང་མེ་བཙུབ་དགོས། གཞན་
ཡང་མན་རྒྱ་ཞལ་གཤམ་དང་གནད་དང་ལག་ལེན་མཐོང་བས་མཐུབ་རྒྱལ་དེ་སྤྱོད་པ་གལ་ཆེ། གཏར་

ཀུན་མཁུན་མི་ཙམ་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ།

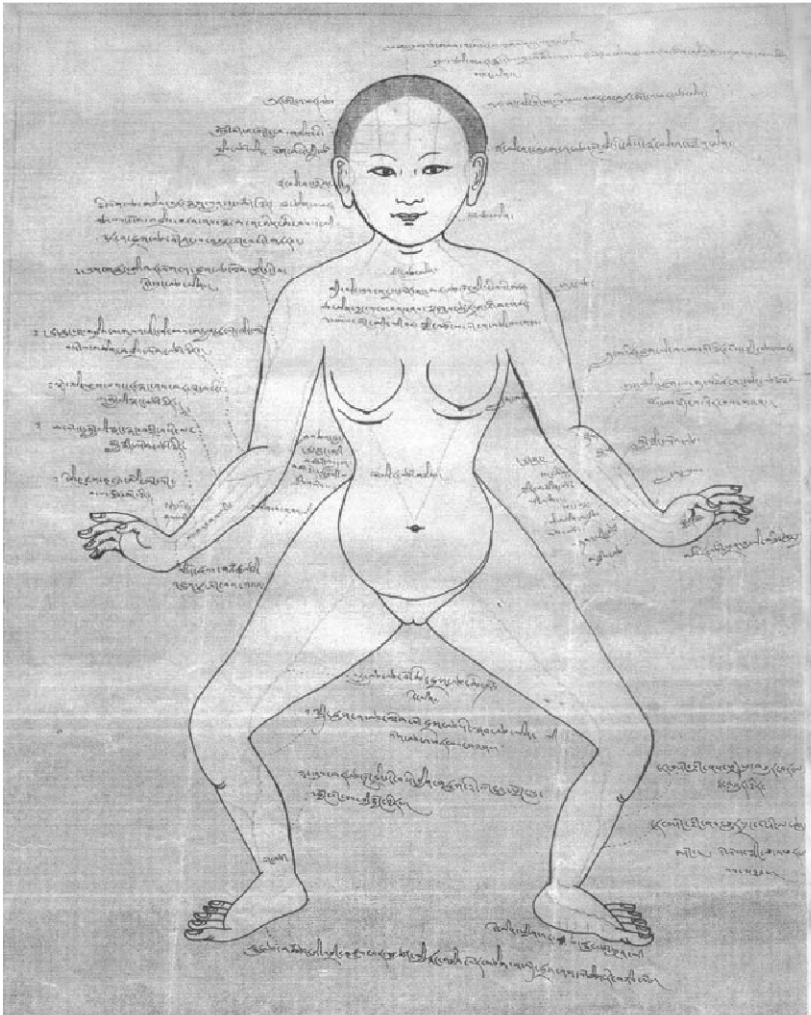
ཅ་འདིའི་རིགས་ལ་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ནི་བྱང་ཟུར་མཁམས་པའི་ཡུང་རིགས་མན་
ངག་གི་ཀྱི་མཆོ་མེན་པོར་སློ་གྲོས་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་དལ་གྱིས་རོལ་བ་མི་ཙམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་རང་ལུགས་ཡིན་པས་དམ་མེད་ལ་གསང་ཞིང་དམ་ལྡན་ལ་སྤེལ་བ་དང་། རྩོག་རྒྱུན་ཤེས་སློམ་
གྱི་ཆོད་ལེན་མཁམས་རྣམས་གྱིས་རང་འདོད་སློ་སློ་དང་མ་འདྲིས་པའི་བྱ་ར་ཞང་སློན་རྩེ་དབྱུག་གྱིས་ཤིག་
སློར་གོང་། སློ་ལུང་། མཆོན་མཁུས། མཆོར་པ། མཁལ་མ། མཁལ་རྩ་རིས་ཞག་ཟེར། རོན་ལ་གྲུམ་
ལའི་རྩ། དྲིག་རྩ་འཁོར་མ། དྲིན་སློགས། གལས་མིད་རྩ། དབུས་རྩ་རྩ། གཡོན་སློག་རྩ། རོ་མཆོན་
རྒྱར་གཉིས་ན་འགུམ་རྩ། མོ་ལ་མིད་རྩ་དང་སློག་རྩ་གོ་ལྷོག་དགོས། ལྷོ་སློགས་རྩ།

༥ འཇམ་མགོན་མི་ཙམ་རིན་པོ་ཆའི་བྱག་བྲིས་ལས་དབེ་དབྱུག་ཁྱུང་བྱུང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིགས།

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཡན་ལྷོད་ཚིག་པ་དང་པོ་རྒྱུད་གསུང་། གཉིས་པ་མཛིན་གསུང་། གསུམ་པ་བད་ཀན་གསུང་། མོག་པའི་མེ་
ལོང་གི་དབྱིལ། བཞི་བསྐོ་མའི་གསུང་། ལྷ་བསྐོ་ལུའི་གསུང་། དུག་པ་ཕྱོག་ཅུའི་གསུང་། བདུན་པ་སྟེང་
གསུང་། བརྒྱད་པ་མཆོད་ཀྱིའི་གསུང་། དགུ་པ་མཆོད་ཆུ་ཞེས་མཆོད་གསུང་། བརྒྱ་པ་མཛིན་པའི་གསུང་། བརྒྱ
གཅིག་པ་མཆོད་པའི་གསུང་། བརྒྱ་གཉིས་པ་པོ་བའི་གསུང་། བརྒྱ་གསུམ་པ་བསམ་མའི་གསུང་། བརྒྱ་བཞི་པ་
མ་བལ་མའི་གསུང་། བཙོ་ལྷ་པ་དོན་སྟོད་གསུང་། བརྒྱ་དུག་པ་ལོང་གསུང་། བརྒྱ་བདུན་པ་རྒྱ་གསུང་། བཙོ་
བརྒྱད་པ་ལྷང་བའི་གསུང་། བརྒྱ་དགུ་པ་ཁུ་བའི་གསུང་། ཉི་ཤུ་པ་རྒྱར་སྒེལ་གསུང་། ཉེར་གཅིག་པ་རྒྱུད་
ཐོར་ལུའི་གསུང་། ཉེར་གཉིས་པ་བཏབ། ཉེར་གསུམ་པ་བཏབ། ཆོག་པ་ཉེར་ལྷ་ནས་ཉེར་བརྒྱད་པའི་
བར་བཞི་པོ་ལ་བཏབ་མི་རུང་བར་གསུང་། ལུས་མའི་ལྷ་དའི་སྟོར་ལྷ། རྗེ་དང་། རྗེན་ཞལ་གསུང་དོར་གྱི་
བར་རྩ་དེའོ། ཁྲིག་རྒྱག་ས་ལ་མདུན་དོན་སྐྱ་མཆོམས་ནས་འབྲེད་ལ་བཞེག། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་ལོག་ན་རྒྱུད་
ཞབས་གཡས་གཡོན་བཞེག། དྲ་ལོག་མིག། བྱ་མོ་སྟེབ་པའི་སར་དགུར་གསུང་ལོག་མ། ལྷག་པའི་སྐྱ་
མཆོམས་སྐྱ་འཁྱིལ་བཏབ། མགོ་འཁོར་སོགས་ལ་ལྷག་པའི་རྒྱུད་སྟོར་བཏབ། མོར་བཞི་གཡོན་པ་མཆོར་
བའི།

དབུས་ན་དབུལ་ཙ་གཡས་ན་གསེར་མཛུང་གཡོན་ན་དབུལ་མཛུང་ཡིན། དབུལ་ཙ་འཛུང་རྒྱ་དེ་ལ་རྒྱ་
མཚམས་ནས་ཡར་སོར་བཞི་གཞུལ་བར་གཙག་སུའི་ཁྱེན་དུ་གཤགས་པ་མཚོག་གསང་ཡིན། མུར་གོང་
གི་སྤྱང་དང་འབྲེད་ལ་འཕར་བ་མུར་གོང་འཕར་ཙ་ཡིན། རྒྱ་བའི་ནང་སྤྱག་ན་ཙ་མྱ་སྤྱིང་རིབ་དེ་ན་བའི་

གྲུབ་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ནང་ལྷོན་ཡིན། སོ་ཅ་ཡིན། དཔུང་ཅ། བོད་ཅ་ཡིན། མིད་པའི་དཔུས་ན་དྲང་པོར་ནང་ཡར་ཅ་སྡོམ་འདྲེ་
 པ་དེ་གཏར་ཅ་ཡིན་གྱང་པགས་པ་གཤགས་ནས་ཕུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་དྲང་ཉེ་པ་གཏར་ན་ཨོལ་གོང་མིད་པའི་
 པར་སྡོང་ཅ་ལ་སོང་ན་འཆི་བས་གཟབ། བྱ་གཉེར་ཁྱུ་འདི་ལ་ཨ་སོ་ཟེར་འོག་སྡོང་ཅ་འཕར། དུག་མགོ་
 དཔུང་ཅ་འི་མཁུག་མ་བྱ་གཉེར་ནང་མིད་ཅ་སྡོམ་པོ་དེ་ལ་སྡོད་ཀ་ཟེར་བས་གཉན། སྡོད་ཀ་སྡོ་ཅ། སྡོ་
 སྡོང་འདོམ་ཅ། དུག་འབུས། སྡོར་གོང་། མཆོར་ཅ་ལྷན་པུ་འདི་མཐེ་རྒྱུང་རྒྱུ། རུམ་དང་། དབང་ཆེན་
 ཕྱིར་མཆོན་ཅ་འདི་མེན་གྱང་དབང་རྒྱུང་འདི་མཆོན་མཁྱིས་འདོམ་ཅ། གཤའ་འིང་གསུམ། མཁྱིས་ཅ།
 བོ་པའི་ར་ཅ་གཉིས། ངར་གཏོང་སྡེང་ནས་སྡེད་རུ་མཐུར་བར་ལ་རྟ་མཐུར་ཟེར། ངར་གཏོང་སྡེང་ནས་
 ཐུར་དྲང་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་གཏོང་། དེ་འོག་སྡོང་ཅ་འཕར་བས་གཟབ། སྡོ་ཅ་ཅ་པོ་ཆེ་ཁྱུ་ཅ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན།
 རྒྱུད་ཁྱུ་ག་ཅ་སྡོམ་པོ་ཁྱུ་ཅ་དེ་སྒྲུབ་ཅ་ཡིན་འདི་འོག་ཅ་འཕར་བས་གཉན། ཉུ་དཔུས་མར་ཅ་སྡོམ་འདྲེ་
 དེ་པ་དེ་བྱིན་གཞུག་སྡེ་ཡོང་པུ་ཕྱོགས་སུ་འཁྱོགས་སོང་བས་བྱིན་སྡོགས་ཟེར། ཡོང་ཅ། དེ་མིན་བྱིན་
 མར་རྒྱ་ཅ་སྡོན་པའི། རྒྱ་ཅ་མཆོག་གི་འབྲེང་མཐུབ་པར་ཆོད་ཀྱི་རྒྱང་མཐིལ་སོར་གཅིག་ན་ཡོད་ཁྱུ་
 བས་པོ་དེ་གཉིས་ཐིག་དེ་གཉིས་འོང་། འདི་དེ་ཞབས་པུ་ཅ་འི་མཁུག་རྒྱ་སོང་བས་གཉན། ཅ་སེར་
 གཤའ་འིང་། བད་ཀན་གཤའ་འིང་། མཆོན་པ་གཤའ་འིང་། མཆོན་ཁུང་རུམ་དུ་གི་མགོ་དེ་ལ་དུག་མགོ་
 ཟེར་རྒྱ་འདི་ལ་བུམ་ས་དགོས། དེའི་མཁུག་མཐུབ་མའི་གོང་སོང་བ་ལ་སྡོར་གོང་ཟེར། ཨ་སོ་དང་སྡོ་
 པའི་རྒྱང་རྒྱང་བསྡོང་པ་དེ་ལ་སྡོ་སྡོང་འདོམ་ཅ་ཟེར། སྡོད་ཀའི་མཁུག་ལག་ངར་རྒྱང་ནས་མར་འོང་པ་
 དེ་ལ་སྡོ་པའི་རྒྱང་ཅ་ཟེར། རུམ་དང་མཁྱིས་པ་གཤའ་འིང་ནི་མས་ག་རྒྱུབ་རྒྱ་སོང་ཞིང་བསྡོར་པ་དེ་
 ལ་མཆོན་མཁྱིས་འདོམ་ཅ་ཟེར། ཁྱུ་གཞུག་གི་མར་འོག་ན་ཁྱུ་ཅ་སྡོམ་འདྲེ་པ་དེ་དཔུང་ཅ་ཡིན།
 ཕྱེ་འོག་ཅ་གཉིས་ཐུར་སྡོག་གྲུབ་ཀྱང་ཆོད་ཟེར། ཁུའི་ཀ་འཕར་ཅ་ལ་འདོམ་མཁྱིས་བཏབ་ནས་མ་ལ་
 བ་ཉེན་ཆེ་བས་དེ་མི་རྒྱར་ན་ཁྱུ་ཅ་སོན་རུས་འབུར་འོང་པ་དེ་གཏར། རྟ་པའི་ནང་ལྷོན། གསུམ་ཡོད་
 བ་གོང་མ་གཉིས་དེ་སྡོད་ཅ་ཡིན། འོག་མ་དེ་སྡོད་ཅ། ཐུར་གོང་འཕར་ཅ།

ཡི་གཉི་ཤུ་རྒྱལ་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འབྲར་
བགོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་འདོན་པ།	རྒྱལ་ཁྱིམ་སློབ་མོ།
གཙུག་ལྗན་པ།	གང་བསམ་ལྟན་གྲུབ།
གཞུང་ལས་དོན་པ།	ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
འཇུག་འགྲེལ་གྱི་ཞུ་དག་པ།	ཞུ་བ་དཔལ།
ཡིག་སྒྲིག་པ།	ཤུ་རྒྱལ་རྣམ་རྒྱལ།
ཞེས་འབེབས་པ།	ཨ་རྒྱལ་ཁྱིམ་ལས།
ཐོར་བུའི་སློབ་མོ་གྱི་ཞུ་དག་པ།	འཇུག་ལྗན་མཐར་ཕྱིན།
ཡིག་སྒྲིག་པ།	བསྟན་པ་དར་རྒྱས།
ཞེས་འབེབས་པ།	འཇུག་དོན་ཆོས་ཀྱི།
ཕྱི་ཤོག་མཛེས་པ་ཞོད་པ།	ཡིག་སྒྲིག་ཆོས་ཀྱི།

༥ རབ་འབྱུངས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིག་ཐུག་མཁོ་ཡི་ཡེ། ཟུང་རྒྱལ་ལུང་རྟོགས་པ་རྣམས་པོའི་མངའ་བདག་ཆེ།

ལྷན་པར་བླ་མེད་མྱ་ལུ་རབ་རྣམས་པོའི་ཡེ། མཉམ་མེད་མཁོ་རྒྱལ་པོའི་ཡེ།

སྒྲིག་ཐུག་པོའི་མཁོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཡེ། ལུང་རྟོགས་པོའི་ཡེ། མཁོ་རྒྱལ་པོའི་ཡེ།

དཔེ་སྒྲིག་ཐུག་པོའི་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ལུང་རྟོགས་པོའི་ཡེ། ལུང་རྟོགས་པོའི་ཡེ།

དབང་པོའི་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

མཉམ་མེད་པོའི་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

ཅེས་པའི་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

རྒྱལ་པོའི་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ། ཡང་ཡང་ཡེ།

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།།

དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་ལུལ་ཞིང་།།

ངན་སོང་སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག།

གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།།

ཆེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།།

ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྐྱོའོ། །

༥ རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
 རྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
 བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
 ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་ཞིང་། །
 འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་སྤྱད་བརྒྱན། །
 འདི་སྣང་འགགས་ཆོ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
 བརྟུས་ཏེ་སྦྱིས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
 ཅེས་བ་འདི་ཡང་བར་སྐྱོན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགོ་བོན་
 གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
 གྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྔེའི་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་བྱིས་པའོ། །

སམ་མཁྱིལ། །

ཨོ་ནམ་ཨམི་དུ་སྤྱུལ།

༥ སྤར་འགྲོམ་དང་མཐུན་འཇུག་སྤྱོད་མཁན།
 ཐུའི་ཐུན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཅུ་ལྟན་ཆོགས།
 ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲོམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཆོང་བསྐྱར་བྱེད་མི་ཆོག
 སྤར་སྐྱོན་བྱེད་ལུང་ཐུའི་ཐུན།

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddhas' Pure Lands,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：米滂仁波切文集 第四十一冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕུག་དཔལ་འདི་ཚོས་སྤྱི་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོར་བསྐྱེད་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་གྲུ།

3000 copies; January 2011

TI591

TI591